Baibulo Laling’ono

Choonadi

Izi ndi kusankha kosamalitsa kwa malemba akale achigiriki omwe cholinga chawo ndi kugwira bwino chiphunzitso cha Yesu ndi malemba omwe Iye anaphunzitsa, kutchula, ndi kukwaniritsa. Cholinga chathu ndi kukupatsani chofanana kwambiri ndi malemba oyambirira achigiriki m'mawonekedwe amakono, osavuta kuwerenga.

Chodziwitsa

Kumasulira kumeneku kunachokera ku Chigiriki choyambirira cha Septuagint ndi malemba a Byzantine pogwiritsa ntchito makina aakulu a chinenero. Chifukwa cha ichi kuli ndi zinthu zambiri za chikhalidwe ndi galamala ya chinenero choyambirira, koma kungathenso kukhala ndi zolakwika. Ngati china chilichonse chikuwoneka chachilendo, chonde onani Chigiriki choyambirira. Ngati mupeza cholakwika, chonde tumizani pa jesusislord@joshuabible.com.

Chilolezo

Muli ndi chilolezo chobwereza ndi kugawa masuliridwe awa pang'ono kapena onse. Simuloledwa kusintha kapena kuwagulitsa. Ngati mupeza cholakwika, chonde tumizani imelo ku jesusislord@joshuabible.com kuti tithe kuchikonza ndi kukupatsani mtundu watsopano.

Genesi

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36 | 37 | 38 | 39 | 40 | 41 | 42 | 43 | 44 | 45 | 46 | 47 | 48 | 49 | 50

Uthenga Wabwino wa Mateyu

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28

Eksodo

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36 | 37 | 38 | 39 | 40

Uthenga Wabwino wa Marko

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16

Manambala

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36

Uthenga Wabwino wa Yohane

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21

Deuteronomyo

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34

Kalata ya Yohane

1 | 2 | 3 | 4 | 5

Yoswa

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24

Genesi

1

Mchiyambi Mulungu anapanga kumwamba ndi dziko lapansi. Koma dziko lapansi linali lopanda mawonekedwe ndi lopanda mawonekedwe, ndipo mdima unali pamwamba pa mgodi wopanda malire, ndipo Mzimu wa Mulungu unali kuyendayenda pamwamba pa madzi. Ndipo Mulungu anati, Pakhale kuwala, ndipo kunakhala kuwala. Ndipo Mulungu anaona kuwala, kuti ndi kwabwino, ndipo Mulungu analekanitsa pakati pa kuwala ndi pakati pa mdima. Ndipo Mulungu anaitana kuwala kuti tsiku, ndipo mdima anawutcha kuti usiku. Ndipo kunali madzulo, ndipo kunali mmawa, tsiku loyamba.

Ndipo Mulungu anati, Pakhale thambo pakati pa madzi, ndipo likhale likulekanitsa madzi ndi madzi, ndipo zinachitika choncho. Ndipo Mulungu anapanga thambo, ndipo Mulungu analekanitsa pakati pa madzi amene anali pansi pa thambo, ndi pakati pa madzi amene anali pamwamba pa thambo. Ndipo

Mulungu anaitana thambo kuti kumwamba, ndipo Mulungu anaona kuti chinali chabwino, ndipo panakhala madzulo, ndipo panakhala mmawa, tsiku lachiwiri.

Ndipo Mulungu anati, Madzi amene ali pansi pa kumwamba asonkhanitsidwe kukhala gulu limodzi, ndipo chouma chiwonekere, ndipo zinachitika chotero, ndipo madzi amene anali pansi pa kumwamba anasonkhanitsidwa kukhala magulu awo, ndipo chouma chinawonekera. Ndipo Mulungu anaitana chouma kuti dziko lapansi, ndipo mabungwe a madzi anawaitana kuti nyanja, ndipo Mulungu anaona kuti zinali zabwino. Ndipo Mulungu anati, Nthaka iphuke zomera za udzu, zopereka mbewu monga mtundu wawo ndi monga mawonekedwe awo, ndi mitengo yobala zipatso, yopanga zipatso, zimene mbewu zake zili mwa iwo monga mtundu wawo pa dziko lapansi. Ndipo zinachitika choncho. Ndipo dziko lapansi linatulutsa tsambalatsambalala ya udzu, zobala mbewu monga mtundu wake ndi monga kufanana kwake, ndi mtengo wachipatapatala wopanga chipatso, amene mbewu yake ili mwa iye monga mtundu wake pa dziko lapansi, ndipo Mulungu anaona kuti zinali zabwino. Ndipo chinachitika madzulo, ndipo chinachitika mmawa, tsiku lachitatu.

Ndipo Mulungu anati, Pakhale zowunikira mu thambo la kumwamba kuti ziwunikire pa dziko lapansi, kuti zilekanitse pakati pa usana ndi usiku, ndipo zikhale zizindikiro za nyengo, za masiku, ndi za zaka. Ndipo zikhale zowunikira mu thambo la kumwamba, kuti ziwunikire pa dziko lapansi, ndipo zinachitika

chotero. Ndipo Mulungu anapanga zowunika zazikulu ziwiri, chowunika chachikulu kuti chilamulire tsiku, ndi chowunika chochepa kuti chilamulire usiku, pamodzi ndi nyenyezi. Ndipo Mulungu anawayika iwo mu thambo la kumwamba, kuti awale pa dziko lapansi, Ndi kulamulira tsiku ndi usiku, ndi kulekanitsa pakati pa kuwala ndi pakati pa mdima, ndipo Mulungu anaona kuti zinali chabwino. Ndipo panali madzulo ndipo panali mmawa, tsiku lachinayi.

Ndipo Mulungu anati, Madzi atulutse zolengedwa zamoyo, ndi mbalame zowuluka pa dziko lapansi monga thambo la kumwamba, ndipo zinachitika choncho. Ndipo Mulungu anapanga zolengedwa zazikulu za mmadzi, ndiponso moyo wonse wa nyama zokwawa zimene madzi anatulutsa molingana ndi mitundu yawo, ndiponso mbalame iliyonse yamapiko molingana ndi mtundu wake, ndipo Mulungu anaona kuti zinali zabwino. Ndipo Mulungu anawadalitsa ponena kuti, Kukulani ndi kuchulukana, ndipo mudzaze madzi mnyanja, ndipo mbalame zichulukane pa dziko lapansi. Ndipo zinachitika madzulo, ndipo zinachitika mmawa, tsiku lachisanu.

Ndipo Mulungu analankhula kuti, Nthaka itulutse moyo wamoyo malinga ndi mtundu wake, nyama za miyendo inayi, ndi zokwawa, ndi zirombo za pa nthaka malinga ndi mtundu wake, ndipo zinachitika chotero. Ndipo Mulungu anapanga nyama zakuthengo za dziko lapansi monga mitundu yawo, ndi ziweto monga mitundu yawo, ndi zokwawa zonse za dziko lapansi monga mitundu yawo, ndipo Mulungu anaona kuti

zinali zabwino.

Ndipo Mulungu anati, Tiyeni tipange munthu monga chifaniziro chathu ndi monga kufanana kwathu, ndipo azilamulire nsomba za mnyanja, ndi mbalame za kumwamba, ndi ziweto, ndi dziko lapansi lonse, ndi zokwawa zonse zokwawa pa dziko lapansi. Ndipo Mulungu anapanga munthu mofanana ndi Mulungu, anamupanga iye; wamwamuna ndi wamkazi anawapanga. Ndipo Mulungu anawadalitsa, kunena, Kukulani ndi kuchulukanani, ndi kudzaza dziko lapansi, ndi kuligonjetsani, ndi kulamulani nsomba za mnyanja, ndi mbalame za kumwamba, ndi ziweto zonse, ndi dziko lapansi lonse, ndi zolengedwa zonse zokwawa zokwawira pa dziko lapansi. Ndipo Mulungu anati, Taonani, ndakupatsani udzu wonse wobala mbewu umene uli pamwamba pa dziko lapansi lonse, ndi mtengo uliwonse umene uli ndi chipatso cha mbewu yobala; zidzakhala chakudya chanu. Ndi kwa nyama zonse za pa dziko lapansi, ndi kwa mbalame zonse za kumwamba, ndi kwa chinthu chilichonse chokwawa chokwawa pa dziko lapansi, chimene chili ndi moyo mwa chokha, ndi udzu wonse wobiriwira kukhala chakudya, ndipo zinachitika chotero. Ndipo Mulungu anaona zinthu zonse zimene anachita, ndipo taonani, zinali zabwino kwambiri, ndipo panali madzulo, ndipo panali mmawa, tsiku lachisanu ndi chimodzi.

2

Ndipo thambo ndi dziko lapansi zinamalizidwa, pamodzi ndi zonse zake.

Ndipo Mulungu anamaliza ntchito zake mu tsiku lachisanu ndi chimodzi zimene anachita, ndipo anapuma pa tsiku lachisanu ndi chiwiri kuchoka ku ntchito zonse zake zimene anachita. Ndipo Mulungu anadalitsa tsiku lachisanu ndi chiwiri, ndi kulipatula, chifukwa pa tsiku limenelo analekapo ntchito zonse zimene Mulungu anayamba kuchita.

Iyi ndi buku la kubadwa kwa kumwamba ndi dziko lapansi, pamene zinachitika, tsiku limene Ambuye Mulungu anapanga kumwamba ndi dziko lapansi. Ndi zonse zobiriwira za munda zisanakhalepo pa dziko lapansi, ndi udzu wonse wa munda usanamepo, pakuti Mulungu sanagwetse mvula pa dziko lapansi, ndipo panalibe munthu woti azilima. Kasupe koma unali kukwera kuchokera pansi pa nthaka, ndipo unali kuthirira pamwamba pa nthaka yonse. Ndipo Mulungu anaumba munthu kuchokera ku fumbi la pa dziko lapansi, ndipo anauzira mpweya wa moyo mmphuno mwake, ndipo munthuyo anasanduka moyo wamoyo.

Ndipo Mulungu anadzala paradaiso mu Edeni kummawa, ndipo anayika kumeneko munthu amene anamuwumba. Ndipo Mulungu anakutulitsa kuti akule kuchokera mnthaka mtengo uliwonse wokongola pa kuona, ndi wabwino pa kudya, ndi mtengo wa moyo mpakati pa paradaiso, ndi mtengo wa kudziwa kudziwika kwa bwino ndi kwaipa. Mtsinje umatuluka

kuchokera ku Edeni kuti uthirire paradaiso, ndipo kuchokera kumeneko umagawidwa kukhala mitsinje inayi. Dzina la woyamba ndi Pisoni; uyu umazungulira dziko lonse la Havila, kumene kuli golide. Golide wa dziko limenelo ndi wabwino, ndipo kumeneko kuli miyala yotentha ndi mwala wobiriwira. Ndipo dzina la mtsinje wachiwiri ndi Gihoni; uwu ndi umene umazungulira dziko lonse la Etiopiya. Ndipo mtsinje wachitatu ndi Tigirisi, umene umayenda moyang'anana ndi Asiriya, ndipo mtsinje wachinayi ndi Yufurate. Ndipo Ambuye Mulungu anatenga munthu amene anaumbayo, ndipo anamuika mu paradaiso wa chisangalalo kuti agwire ntchito ndi kusunga. Ndipo Ambuye Mulungu analamula Adamu, kunena, Kuchokera ku mitengo yonse ya mparadaiso, udzadya. Koma kuchokera pa mtengo wa kudziwa chabwino ndi choipa, simudye kuchokera pa womwewo; tsiku limene mudye kuchokera pa womwewo, mudzafa ndithu.

Ndipo Ambuye Mulungu anati, Si chabwino kuti munthu akhale yekha; ndimupangire wothandiza woyenera naye. Ndipo Mulungu anaumbanso kuchokera mu nthaka nyama zonse za kuthengo ndi mbalame zonse za kumwamba, ndipo anazipereka kwa Adamu kuti awone kuti adzazitcha chiyani, ndipo chilichonse chimene Adamu anachitcha moyo wamoyo linali dzina lake. Ndipo Adamu anaitana mayina ziweto zonse, ndi mbalame zonse zakumwamba, ndi zirombo zonse za kutchire, koma kwa Adamu sanapezeke wothandiza wofanana naye. Ndipo Mulungu anayika chidwi pa Adam, ndipo anagona, ndipo anatenga imodzi mwa mbali zake, ndipo anadzaza mnofu

mmalo mwake. Ndipo Mulungu anamanga mbali imene anatenga kuchokera kwa Adamu kukhala mkazi, ndipo anamutsogolera kwa Adamu. Ndipo Adamu anati, Iyi tsopano ndi fupa lochokera mmafupa anga, ndipo mnofu wochokera mmnofu wanga. Iyi idzatchedwa mkazi, chifukwa anatengedwa kuchokera kwa mwamuna wake. Chifukwa cha ichi, mwamuna adzasiya atate wake ndi amayi ake, ndipo adzalumikizana ndi mkazi wake, ndipo awiriwo adzakhala thupi limodzi. Ndipo awiri aja anali amaliseche, Adamu ndi mkazi wake, ndipo sanachite manyazi.

3

Koma njoka anali wanzeru kwambiri mwa nyama zakuthengo zonse za pa dziko lapansi, zimene Ambuye Mulungu anapanga, ndipo njoka anati kwa mkazi, Ndi chiyani chifukwa Mulungu anati, Simudye chipatso cha mtengo uliwonse wa paradaiso? Ndipo mkazi anati kwa njoka, Zipatso za mitengo ya paradaiso tidzadya, Koma za chipatso cha mtengo umene uli pakati pa Paradaiso, Mulungu anati, Simudye nacho, kapena musakhudze nacho, kuti musafe. Ndipo njoka inati kwa mkazi, Simudzafa ndithu, Mulungu anadziwa kuti tsiku limene mudzadye zipatso zake, maso anu adzatsukulidwa, ndipo mudzakhala ngati milungu, kudziwa chabwino ndi choipa. Ndipo mkaziyo anaona kuti mtengo ndi wabwino pa chakudya, ndiponso kuti ndi wokondweretsa m’maso kuuwona, ndiponso kuti ndi wokongola kuti umvetse, ndipo atatenga chipatso chake, anadya, ndipo

anapereka kwa mwamuna wake amene anali naye, ndipo anadya. Ndipo maso a anthu awiriwo anatsegulidwa, ndipo anadziwa kuti anali amaliseche, ndipo anasoka masamba a mtengo wa mkuyu, nadzipangira zovala mchiuno. Ndipo anamva mawu a Ambuye Mulungu akuyenda mmunda wa paradaiso madzulo, ndipo Adamu ndi mkazi wake anabisala kuchokera pamaso pa Ambuye Mulungu pakati pa mitengo ya paradaiso. Ndipo Ambuye Mulungu anaitana Adamu, ndipo anamuwuza kuti, Adamu, kodi uli kuti? Ndipo anati kwa iye, Ndinamva mawu ako ukuyenda mu paradaiso, ndipo ndinaopa chifukwa ndili maliseche, kotero ndinabisala. Ndipo Mulungu anati kwa iye, Ndani anakuuzani kuti muli maliseche? Kodi simunali kuti mwadya zipatso za mtengo umene ndinakulamulani kuti umenewu wokha musadye? Ndipo Adamu anati, Mkazi amene munandipatsa uja, iye anandipatsanso chipatso cha mtengo, ndipo ndinadya. Ndipo Ambuye Mulungu anati kwa mkaziyo, Ndi chiyani chimenechi unachita? Ndipo mkaziyo anati, Njoka inaninyenga, ndipo ndinadya.

Ndipo Ambuye Mulungu anati kwa njoka, Chifukwa unachita zimenezi, iwe watembereredwa kuposa ziweto zonse, ndi kuposa zirombo zonse za pa dziko lapansi; pa chifuwa chako ndi pa mimba yako udzayenda, ndipo udzadya dothi masiku onse a moyo wako. Ndipo ndidzayika udani pakati pa iwe ndi mkazi, ndiponso pakati pa mbewu yako ndi mbewu yake; iye adzasunga mutu wako, ndipo iwe udzasunga chidendene chake. Ndipo kwa mkaziyo anati, Ndidzachulukitsa kwambiri zowawa

zako ndi kubuwula kwako; mu zowawa udzabala ana, ndipo kwa mwamuna wako kudzakhala kutembenuka kwako, ndipo iye adzakulamulira. Kwa Adamu anati, chifukwa unamva mawu a mkazi wako, ndipo unadya kuchokera ku mtengo, umene ndinalamula kwa iwe uyu wokha osadya, kuchokera ku ake unadya, wotembereredwa nthaka mu ntchito zako, mu zowawa udya iyo zonse masiku a moyo wako. Minga ndi mitengo ya minga zidzamera kwa iwe, ndipo udzadya udzu wa ku munda. Mu thukuta la nkhope yako udzadya buledi wako, mpaka kubwerera ku nthaka imene unatengedwa, chifukwa ndiwe nthaka, ndipo udzabwerera ku nthaka. Ndipo Adamu anaitana dzina la mkazi wake kuti Moyo, chifukwa iye ndi amayi wa anthu onse amoyo. Ndipo Ambuye Mulungu anapangira Adamu ndi mkazi wake zovala za khungu, ndipo anawaveka.

Ndipo Mulungu anati, Taonani, Adamu wakhala ngati mmodzi wa ife, podziwa chabwino ndi choipa, ndipo tsopano mwina angotambasula dzanja lake, natenga zipatso za mtengo wa moyo ndi kudya, nakhala moyo kwamuyaya. Ndipo Ambuye Mulungu anamutumiza kuchokera mu paradaiso wa chisangalalo, kuti akagwire ntchito nthaka imene anachotsedwa mwa iyo. Ndipo anathamangitsa Adamu, ndipo anamukhazikitsa moyanganana ndi paradiso wa chisangalalo, ndipo anayika akerubi ndi lupanga lamoto lozungulira kuti ateteze njira ya mtengo wa moyo.

4

Adam anadziwa Eve mkazi wake, ndipo atatenga pakati anabala Kaini, ndipo anati, Ndinapeza munthu chifukwa cha Mulungu. Ndipo anawonjezera kubereka m'bale wake Abele, ndipo Abele anakhala m'busa wa nkhosa, koma Kaini anali kulima nthaka. Ndipo zinachitika patapita masiku, Kaini anabweretsa nsembe kwa Ambuye kuchokera ku zipatso za nthaka. Ndipo Abele anabweretsa naye kuchokera ku ana oyamba kubadwa a nkhosa zake, ndiponso kuchokera ku mafuta awo. Mulungu anayangana pa Abele ndi pa mphatso zake. Pa Kaini ndi pa nsembe zake, sanachite chidwi, ndipo Kaini anavutika mtima kwambiri, ndipo nkhope yake inagwa. Ndipo Ambuye Mulungu anati kwa Kaini, N'chifukwa chiyani wakhala wachisoni kwambiri, ndipo n'chifukwa chiyani nkhope yako yagwa? Kodi ngati sunapereke molungama, ndipo sunapatsane molungama, kodi sunachimwe? Khala chete, kwa iwe kutembenuka kwake, ndipo iwe udzamulamulira.

Ndipo Kaini anati kwa Abele mchimwene wake, Tiyeni tipite ku chigwa. Zinachitika pamene iwo anali ku chigwa, Kaini anadzukira pa Abele mchimwene wake, ndipo anamupha. Ndipo Ambuye Mulungu anati kwa Kaini, Kodi ali kuti Abele m'bale wako? Ndipo iye anati, Sindikudziwa. Kodi ine ndine mlonda wa m'bale wanga? Ndipo Ambuye anati, Wachita chiyani? Mawu a magazi a mbale wako akulira kwa Ine kuchokera mu nthaka. Ndipo tsopano iwe watembereredwa kuchokera pa nthaka imene inatsegula pakamwa pake kulandira magazi a m'bale wako kuchokera m'dzanja lako. Pamene ukagwira ntchito nthaka, sidzawonjezereranso

mphamvu yake kukupatsa iwe, udzakhala kubuwula ndi kunjenjemera pa dziko lapansi. Ndipo Kaini anati kwa Ambuye Mulungu, chifukwa changa ndi chachikulu kwambiri kuti ndikakhululukidwe. Ngati mukutulutsa ine lero kuchokera pamaso pa dziko lapansi, ndi kuchokera pamaso panu ndidzabisika, ndipo ndidzakhala kudandaula ndi kunjenjemera pa dziko lapansi, ndipo aliyense wopeza ine adzandipha. Ndipo Ambuye Mulungu anati kwa iye, Si choncho, aliyense wopha Kaini, zolipsira zisanu ndi ziwiri zidzamasula. Ndipo Ambuye Mulungu anayika chizindikiro pa Kaini, kuti aliyense wopeza iye asaphe iye. Kaini anatuluka pamaso pa Mulungu, ndipo anakhala mdziko la Naidi, moyang'anana ndi Edeni.

Ndipo Kaini anadziwa mkazi wake, ndipo atatenga pakati, anabala Enoki. Ndipo anali kumanga mzinda, ndipo anatchula mzindawo monga dzina la mwana wake Enoki. Enoki anabereka Gaiadadi, ndipo Gaiadadi anabereka Maleleli, ndipo Maleleli anabereka Metusela, ndipo Metusela anabereka Lameki.

Ndipo Lameki anatenga akazi awiri; dzina la woyamba linali Ada, ndipo dzina la wachiwiri linali Zilla. Ndipo Ada anabereka Yobeli, uyu anali kholo la anthu okhalira mu matenti oweta ziweto. Ndipo dzina la mchimwene wake linali Jubala; iyeyu ndiye anayambitsa zida za nyimbo za psaltery ndi lyre. Zillah naye anabereka Tubal, ndipo iye anali mmisiri wogwiritsa ntchito nyundo wopanga zinthu za mkuwa ndi chitsulo. Mlongo wake wa Tubal anali Noema. Lameki anayankhula kwa akazi ake, Ada ndi Sella, Mverani mawu anga, akazi a Lameki,

tcherani khutu mawu anga, chifukwa ndinapha munthu chifukwa cha chilonda changa, ndi mnyamata chifukwa cha bala langa. Chifukwa kasanu ndi kawiri kwabwezeredwa chilango kuchokera kwa Kaini, koma kuchokera kwa Lameki makumi asanu ndi awiri kasanu ndi kawiri.

Anadziwa koma Adam Eve mkazi wake, ndipo atatenga pakati anabala mwana wamwamuna, ndipo anacha dzina lake Seth, ponena kuti, Mulungu wandikwezera mbewu ina mmalo mwa Abel, amene Cain anamupha. Ndipo kwa Seti kunabadwa mwana, ndipo anatchula dzina lake Enosi. Iyeyu anayembekezera kuitana dzina la Ambuye Mulungu.

5

Iyi ndi buku la kubadwa kwa anthu. Pa tsiku limene Mulungu anapanga Adamu, anamulenga mofanana ndi chifaniziro cha Mulungu. Mwamuna ndi mkazi anawapanga, ndipo anawadalitsa, ndipo anawatcha dzina lawo kuti Adamu, tsiku limene anawapanga. Adamu anakhala zaka mazana awiri ndi makumi atatu, ndipo anabereka molingana ndi mawonekedwe ake ndi molingana ndi chifaniziro chake, ndipo anatchula dzina lake Seti. Masiku a Adamu, amene anakhala ndi moyo pambuyo pa kubala Seti, anali zaka mazana asanu ndi awiri, ndipo anabala ana aamuna ndi ana aakazi. Ndipo masiku onse a Adamu, amene anawakhala, anali zaka mazana asanu ndi anayi ndi makumi atatu, ndipo anamwalira. Koma Seth anakhala zaka

mazana awiri ndi zisanu, ndipo anabereka Enosi. Ndipo Sethi anakhala moyo pambuyo pobala Enosi zaka 807, ndipo anabereka ana aamuna ndi ana aakazi. Ndipo masiku onse a Seth anali zaka 912, ndipo anamwalira. Ndipo Enosi anakhala zaka zana makumi asanu ndi anayi, ndipo anabereka Kainani. Ndipo Enosi anakhala moyo pambuyo pobala Kainani zaka 815, ndipo anabereka ana aamuna ndi ana aakazi. Ndipo masiku onse a Enosi anali zaka 905, ndipo anamwalira. Ndipo Kainani anakhala zaka zana ndi makumi asanu ndi awiri, ndipo anabereka Maleleeli. Ndipo Kainani anakhala zaka mazana asanu ndi awiri ndi makumi anayi pambuyo pobala Maleleli, ndipo anabereka ana aamuna ndi ana aakazi. Ndipo masiku onse a Kainani anali zaka zana zisanu ndi zinayi ndi khumi, ndipo anamwalira.

Ndipo Maleleel anakhala zaka zana ndi makumi asanu ndi zisanu, ndipo anabereka Jared. Ndipo Mahalalel anakhala moyo pambuyo pa kubala Yaredi zaka makumi atatu ndi mazana asanu ndi awiri, ndipo anabereka ana aamuna ndi ana aakazi. Ndipo masiku onse a Maleleel anali zaka zisanu ndi makumi asanu ndi anayi ndi zana zisanu ndi zitatu, ndipo anamwalira. Ndipo Jared anakhala zaka 162, ndipo anabereka Enoki. Ndipo Jared anakhala zaka mazana asanu ndi atatu atabereka Enoki, ndipo anabereka ana aamuna ndi aakazi. Ndipo masiku onse a Yaredi anali zaka 962, ndipo anamwalira. Ndipo Enoki anakhala zaka 165, ndipo anabereka Metusela. Enoki anakondweretsa Mulungu pambuyo pa kubereka Metusela, zaka mazana awiri, ndipo anabereka ana aamuna ndi ana aakazi. Ndipo masiku

onse a Enoki anakhala zaka 365. Ndipo Enoki anakondweretsa Mulungu, ndipo sanapezeke chifukwa Mulungu anamuchotsa. Ndipo Metusala anakhala zaka zana limodzi ndi makumi asanu ndi limodzi ndi zisanu ndi ziwiri, ndipo anabereka Lameki. Ndipo Metusala anakhala moyo atatha kubereka Lameki, zaka mazana asanu ndi atatu ndi ziwiri, ndipo anabereka ana aamuna ndi aakazi. Ndipo masiku onse a Metusala amene anawakhala anali zaka 969, ndipo anamwalira. Ndipo Lameki anakhala zaka 188, ndipo anabereka mwana wamwamuna. Ndipo anamupatsa dzina lake Noa, ponena kuti, Uyu adzatipatsa mpumulo kuchokera ku ntchito zathu, ndi kuchokera ku zowawa za manja athu, ndi kuchokera ku nthaka imene Ambuye Mulungu anaitemberera. Ndipo Lameki anakhala moyo zaka 565 atabereka Nowa, ndipo anabereka ana aamuna ndi ana aakazi. Ndipo masiku onse a Lameki anali zaka mazana asanu ndi awiri ndi makumi asanu ndi atatu, ndipo anamwalira. Ndipo Nowa anali ndi zaka mazana asanu, ndipo anabereka ana aamuna atatu: Semu, Hamu, ndi Yafeti.

6

Ndipo zinachitika pamene anthu anayamba kuchuluka pa dziko lapansi, ndipo ana aakazi anabadwira iwo. Ataona ana aamuna a Mulungu ana aakazi a anthu, kuti ndi okongola, anadzitengera akazi kuchokera mwa onse amene anawasankha. Ndipo Ambuye Mulungu anati, Mzimu wanga sudzakhala mwa anthu awa kwamuyaya, chifukwa iwo ndi thupi, koma masiku awo

adzakhala zaka zana ndi makumi awiri. Koma zimphona zinali pa dziko lapansi mmasiku aja, ndiponso pambuyo pake, pamene ana a Mulungu ankalowa kwa akazi a anthu, ndipo anawaberekera ana, iwowo anali zimphona zakale, anthu otchuka.

Ataona koma Ambuye Mulungu kuti zoyipa za anthu zinaochera pa dziko lapansi, ndipo aliyense amaganizira mu mtima wake mosamala zoipa masiku onse, Ndipo Mulungu anaganizira kuti anapanga munthu pa dziko lapansi, ndipo anaganiza. Ndipo Mulungu anati, Ndidzafafaniza munthu, amene ndinamupanga, pa nkhope ya dziko lapansi, kuyambira munthu mpaka nyama, ndiponso kuyambira zolengedwa zokwawa mpaka mbalame za kumwamba, chifukwa ndikudabwa, chifukwa ndinawapanga iwo.

Koma Nowa anapeza chisomo pamaso pa Ambuye Mulungu. Izi ndi mbadwa za Noa. Noa anali munthu wolungama, wangwiro mu mbadwa yake, ndipo anakondweretsa Mulungu. Nowa anabereka ana atatu: Semu, Hamu, ndi Yafeti. Dziko lapansi linawonongedwa pamaso pa Mulungu, ndipo dziko lapansi linadzazidwa ndi zosalungama. Ndipo Ambuye Mulungu anaona dziko lapansi, ndipo linali litawonongedwa, chifukwa thupi lonse linawononga njira yake pa dziko lapansi. Ndipo Ambuye Mulungu anati kwa Nowa, Nthawi ya munthu aliyense yafika pamaso panga, chifukwa dziko lapansi ladzazidwa ndi zolakwa zawo, ndipo taonani, Ine ndidzawononga iwo ndi dziko lapansi.

Panga chifukwa chako bokosi kuchokera ku matabwa a makona anayi, zisa udzapanga mu bokosilo, ndipo udzalikuta mkati ndi kunja ndi phula. Ndipo motero udzapanga chombochi: utali wake ukhale mamita 300, mulifupi mwake ukhale mamita 50, ndipo msinkhu wake ukhale mamita 30. Kusonkhanitsa pamodzi udzapanga chombocho, ndipo mu khubiti limodzi udzachimaliza pamwamba. Chitseko cha chombocho udzachipanga kuchokera mmbali, zipinda zapansi, zachiwiri ndi zachitatu udzazipanga. Ine koma taonani, ndikubweretsa chigumula cha madzi pa dziko lapansi, kuti ndiwononge thupi lonse limene lili ndi mzimu wa moyo pansi pa thambo, ndipo zonse zomwe zili pa dziko lapansi zidzafa.

Ndipo ndikhazikitsa pangano langa ndi iwe, koma iwe udzalowa mu chombo, iwe ndi ana ako aamuna, ndi mkazi wako, ndi akazi a ana ako aamuna pamodzi ndi iwe. Ndipo kuchokera ku ziweto zonse, ndi kuchokera ku zinthu zonse zokwawa, ndi kuchokera ku zirombo zonse zakuthengo, ndi kuchokera ku thupi lonse, awiri awiri kuchokera ku zonse udzalowetsa mu chombo, kuti udzasunga moyo ndi iwe. Adzakhala wamwamuna ndi wamkazi. Kuchokera ku mbalame zonse za mbalame molingana ndi mtundu wawo, ndi kuchokera ku ziweto zonse molingana ndi mtundu wawo, ndi kuchokera ku zokwawa zonse zokwawa pa dziko lapansi molingana ndi mtundu wawo, ziwiri ziwiri kuchokera ku zonse zidzalowa kwa iwe kuti zidyetsedwe ndi iwe, wamwamuna ndi wamkazi. Koma iwe udzatenga zakudya zonse zimene mudzadye, ndi kuzisonkhanitsa kwa iwe mwini, ndipo zidzakhala chakudya chako ndi chawo. Ndipo

Nowa anachita zonse zimene Ambuye Mulungu anamulamula, chotero anachita.

7

Ndipo Ambuye Mulungu anati kwa Nowa, Lowa iwe ndi onse a mbanja mwako mu chombochi, chifukwa ndinakuona kuti ndiwe wolungama pamaso panga mmbadwa iyi. Kuchokera ku ziweto zoyera, bweretsa kwa iwe asanu ndi awiri wamwamuna ndi asanu ndi awiri wamkazi, ndipo kuchokera ku ziweto zosayera, bweretsa awiri wamwamuna ndi awiri wamkazi. Ndipo kuchokera ku mbalame za kumwamba zoyera, zisanu ndi ziwiri zisanu ndi ziwiri, wamwamuna ndi wamkazi, ndiponso kuchokera ku mbalame zonse zosayera, ziwiri ziwiri, wamwamuna ndi wamkazi, kuti asunge mbewu pa dziko lapansi lonse. Pakadali masiku asanu ndi awiri, ine ndidzabweretsa mvula pa dziko lapansi kwa masiku makumi anayi ndi mausiku makumi anayi, ndipo ndidzafafaniza zamoyo zonse zimene ndinapanga kuchokera pa nkhope ya dziko lapansi lonse. Ndipo Nowa anachita zonse zimene Ambuye Mulungu anamulamula. Noah anali ndi zaka zana zisanu ndi chimodzi, ndipo chigumula cha madzi chinachitika pa dziko lapansi. Nowa analowa mu chombo pamodzi ndi ana ake aamuna, mkazi wake, ndi akazi a ana ake aamuna chifukwa cha madzi a chigumula. Ndipo kuchokera kwa mbalame zoyeretsedwa, ndi kuchokera kwa mbalame zosayeretsedwa, ndi kuchokera kwa ziweto zoyeretsedwa, ndi kuchokera kwa ziweto

zosayeretsedwa, ndi kuchokera kwa zokwawa zonse pa dziko lapansi, Awiri awiri analowa kwa Noa mu chombo, chachimuna ndi chachikazi, monga momwe Mulungu analamula Noa. Ndipo zinatero pambuyo pa masiku asanu ndi awiri, ndipo madzi a chigumula anabwera pa dziko lapansi. Mchaka cha mazana asanu ndi chimodzi cha moyo wa Noa, pa mwezi wachiwiri, tsiku la makumi awiri ndi chisanu ndi chiwiri la mwezi, tsiku limenelo akasupe onse a chozama chamadzi anaphulika, ndipo zitseko za kumwamba zinatsegulidwa. Ndipo mvula inagwa pa dziko lapansi kwa masiku makumi anayi ndi mausiku makumi anayi. Mtsiku umenewo analowa Noa, Semu, Hamu, Yafeti, ana aamuna a Noa, ndi mkazi wa Noa, ndi akazi atatu a ana ake aamuna pamodzi naye, mchombo. Ndipo zirombo zonse zakuthengo monga mwa mitundu yawo, ndi ziweto zonse monga mwa mitundu yawo, ndi chokwawa chilichonse choyenda pa dziko lapansi monga mwa mitundu yawo, ndi mbalame iliyonse yowuluka monga mwa mtundu wake, Analowa kwa Noa mu chombo, awiri awiri, wamwamuna ndi wamkazi, kuchokera ku thupi lonse, mwa omwe muli mzimu wa moyo. Ndipo zolowa, mwamuna ndi mkazi, kuchokera ku thupi lonse zidalowa, monga momwe Mulungu analamulira Nowa, ndipo Ambuye Mulungu anatseka chombo kunja kwake.

Ndipo chigumula chinachitika kwa masiku makumi anayi ndi mausiku makumi anayi pa dziko lapansi, ndipo madzi anachuluka, ndipo anakweza chombochi, ndipo chinakwezedwa kuchokera pa dziko lapansi. Ndipo madzi anagwira mphamvu, ndipo anachuluka kwambiri pa dziko lapansi, ndipo chombochi

chinayandama pamwamba pa madzi. Koma madzi anapambana kwambiri kwambiri pa dziko lapansi, ndipo anaphimba mapiri onse okwera amene anali pansi pa thambo. Makubiti khumi ndi asanu pamwamba madzi anakwezedwa, ndipo anaphimba mapiri onse okwera. Ndipo thupi lonse loyenda pa dziko lapansi linafa: la mbalame, ndi la ziweto, ndi la zirombo zakuthengo, ndi chinthu chilichonse chokwawa choyenda pa dziko lapansi, ndi munthu aliyense. Ndipo zonse zimene zinali ndi mpweya wa moyo, ndi chilichonse chimene chinali pa mtunda wouma, zinamwalira. Ndipo anafufuta zamoyo zonse zimene zinali pa nkhope ya dziko lapansi, kuchokera ku munthu mpaka nyama, zokwawa, ndi mbalame za kumwamba, ndipo zinafufutidwa pa dziko lapansi. Anatsala yekha Nowa ndi amene anali naye mu chombo. Ndipo madzi anakwezedwa pa nthaka masiku zana makumi asanu.

8

Ndipo Mulungu anakumbukira Nowa, ndi nyama zakuthengo zonse, ndi ziweto zonse, ndi mbalame zonse, ndi zokwawa zonse zokwawa, zonse zinali naye mu chombo. Ndipo Mulungu anabweretsa mphepo pa dziko lapansi, ndipo madzi anasiya. Ndipo akasupe a chozama anaphimbidwa, ndipo zitseko za mvula za kumwamba, ndipo mvula yochokera kumwamba inatsekwa. Ndipo madzi anali kuchepa akuchokera pa dziko lapansi, ndipo madzi anachepera pambuyo pa masiku 150. Ndipo bokosilo linakhala pa mwezi wachisanu ndi chiwiri, tsiku

la makumi awiri ndi chisanu ndi chiwiri la mwezi, pa mapiri a Ararati. Madzi anali kuchepa mpaka mwezi wa khumi. Ndipo mmwezi wa khumi, pa tsiku loyamba la mwezi, misonga ya mapiri inaonekera. Ndipo zinadachitika pambuyo pa masiku makumi anayi, Nowa anatsegula zenera la chombochi, chimene anapanga. Ndipo anatumiza khwangwala, ndipo atachoka, sanabwerere mpaka madzi anawuma pa dziko lapansi. Ndipo anatumiza nkhunda pambuyo pake kuti akaone ngati madzi anachepa pa dziko lapansi. Ndipo nkhunda isapeza malo opumulira mapazi ake, inabwerera kwa iye mu chombo, chifukwa madzi anali pa nkhope yonse ya dziko lapansi, ndipo atatambasula dzanja anatenga iyo, nayibweretsera kwa iye mwini mu chombo. Ndipo atadikira masiku ena asanu ndi awiri, anayambanso kutumiza nkhunda kuchokera mu chombo. Ndipo nkhunda inabwerera kwa iye madzulo, ndipo inali ndi tsamba la mtengo wa azitona chidutswa mu mkamwa wake, ndipo Noa anadziwa kuti madzi anaphwa pa dziko lapansi. Ndipo atadikira masiku ena asanu ndi awiri, anatumizanso nkhunda, ndipo sinabwererenso kwa iye. Ndipo zinachitika mchaka cha mazana asanu ndi chimodzi ndi chiwiri cha moyo wa Noa, pa tsiku loyamba la mwezi woyamba, madzi anaphwa pa dziko lapansi. Ndipo Noa anatsekula denga la chombo chimene anapanga, ndipo anaona kuti madzi anaphwa pa nkhope ya dziko lapansi. Koma mmwezi wachiwiri, nthaka inawuma pa tsiku la makumi awiri ndi chisanu ndi chiwiri la mwezi.

Ndipo Ambuye Mulungu anati kwa Nowa, akunena, Tuluka mchombo iwe, ndi mkazi wako, ndi ana ako aamuna, ndi akazi a

ana ako aamuna pamodzi ndi iwe, Ndipo nyama zonse zakuthengo zimene zili ndi iwe, ndi chamoyo chilichonse kuyambira mbalame mpaka ziweto, ndi cholengedwa chilichonse chokwawa choyenda pa dziko lapansi, tulutsa pamodzi ndi iwe. Ndipo muchulukane ndi kuchulukana pa dziko lapansi. Ndipo Noa anatuluka, ndi mkazi wake, ndi ana ake aamuna, ndi akazi a ana ake aamuna pamodzi ndi iye. Ndipo zirombo zonse zakuthengo, ndi ziweto zonse, ndi mbalame iliyonse, ndi chokwawa chilichonse choyenda pa dziko lapansi molingana ndi mitundu yawo, zinatuluka mchombo.

Ndipo Nowa anamanga guwa lansembe kwa Ambuye, ndipo anatenga kuchokera mziweto zonse zoyera, ndi kuchokera mmbalame zonse zoyera, ndipo anapereka nsembe yopsereza pa guwa lansembe. Ndipo Ambuye Mulungu anajumpha fungo lokoma. Ndipo Ambuye Mulungu anati ataganizira, Sindidzawonjezeraponso kutemberera nthaka chifukwa cha ntchito za anthu, chifukwa maganizo a munthu amakhazikika pa zoipa kuyambira unyamata wake. Sindidzawonjezeraponso kukhantha thupi lonse lamoyo, monga ndinachitira. Masiku onse a dziko lapansi, mbewu ndi kolola, kuzizira ndi kutentha, chilimwe ndi masika, tsiku ndi usiku, sizidzaleka.

9

Ndipo Mulungu anadalitsa Nowa ndi ana ake aamuna, ndipo anawauza kuti, Chulukanani ndi kuchulukana, dzazani dziko

lapansi, ndipo mulilamulire. Ndipo kunjenjemera ndi mantha anu zidzakhala pa nyama zonse za pa dziko lapansi, pa mbalame zonse za kumwamba, pa zolengedwa zonse zoyenda pa dziko lapansi, ndi pa nsomba zonse za mnyanja. Ndazipereka mmanja mwanu. Ndipo chilengedwe chilichonse chokwawa chomwe ndi chamoyo chidzakhala chakudya kwa inu, monga ndinapereka kwa inu masamba a udzu, zonse. Koma nyama yomwe ili mu magazi a moyo simudye. Ndipo pakuti magazi anu a mizimu yanu ndidzawafunafuna kuchokera mmanja mwa zirombo zonse, ndipo ndidzafunafuna moyo wa munthu kuchokera mmanja mwa munthu mbale wake. Amene akutaya magazi a munthu, mmalo mwa magazi ake adzatayidwa, chifukwa ndinapanga munthu mu chifaniziro cha Mulungu. Koma inu chulukani ndi kuchulukana, ndipo dzazani dziko lapansi, ndi kulamulira.

Ndipo Mulungu anati kwa Nowa ndi ana ake, ali naye kuyankhula, Ndipo taonani, Ine ndikukhazikitsa pangano langa ndi inu, ndiponso ndi mbewu yanu pamodzi ndi inu. ndi moyo uliwonse wamoyo ndi inu, kuchokera ku mbalame, ndi kuchokera ku ziweto, ndi nyama zonse zakuthengo za dziko lapansi, zonse zili ndi inu kuchokera kwa onse amene anatuluka mu chombo. Ndipo ndikhazikitsa pangano langa ndi inu, ndipo thupi lonse silidzafanso kuchokera ku madzi a chigumula, ndipo sipadzakhalanso chigumula cha madzi chowononga dziko lonse lapansi. Ndipo Ambuye Mulungu anati kwa Noa, ichi ndi chizindikiro cha pangano, chimene Ine ndipereka pakati pa Ine ndi inu, ndi pakati pa moyo wonse wamoyo, umene uli ndi inu

ku mibadwo yonse yamuyaya. Uta wanga ndikuuyika mu mtambo, ndipo udzakhala chizindikiro cha pangano pakati pa ine ndi dziko lapansi. Ndipo zidzakhala pamene ndidzasonkhanitsa mitambo pa dziko lapansi, uta udzaonekera mu mtambo. Ndipo ndidzakumbukira pangano langa, limene lili pakati pa Ine ndi inu, ndi pakati pa moyo wonse wamoyo mu thupi lonse, ndipo sipadzakhalanso madzi a chigumula kuti awononge thupi lonse. Ndipo uta wanga udzakhala mu mtambo, ndipo ndidzaona kuti ndikumbukire pangano lamuyaya pakati pa ine ndi dziko lapansi, ndiponso pakati pa moyo wamoyo mu thupi lonse limene lili pa dziko lapansi. Ndipo Mulungu anati kwa Nowa, Ichi ndi chizindikiro cha pangano limene ndinachita pakati pa Ine ndi pakati pa thupi lonse limene lili pa dziko lapansi.

Ana aamuna a Noa amene anatuluka mchivundikiro anali Semu, Hamu, ndi Yafeti. Hamu anali bambo wa Kanaani. Awa ndi ana aamuna atatu a Noa, ndipo kuchokera kwa iwo anthu anafalikira pa dziko lonse lapansi. Ndipo Nowa anayamba kukhala mlimi wa nthaka, ndipo anadzala munda wa mpesa. Ndipo anamwa vinyo, naledzera, ndipo anafululidwa mnyumba yake. Ndipo Hamu atate wa Kanaani anaona umaliseche wa atate wake, ndipo atatuluka anauzira abale ake awiri kunja. Ndipo Semu ndi Yafeti atatenga chovala, anachiyika pa misana yawo yonse awiri, ndipo anayenda chakumbuyo, ndipo anaphimba umaliseche wa atate wawo, ndipo nkhope zawo zinali chakumbuyo, ndipo umaliseche wa atate wawo sanauone. Noa atadzuka kuchokera ku vinyo, anadziwa zonse zimene

mwana wake wamngono anamuchitira. Ndipo analankhula, wotembereredwa Kanaani kapolo, kapolo adzakhala kwa abale ake. Ndipo anati, Wodalitsidwa Ambuye Mulungu wa Semu, ndipo Kanaani adzakhala kapolo wantchito wake. Mulungu akulitse Jafeti, ndipo akhale mnyumba za Semu, ndipo Kanaani akhale kapolo wake.

Nowa anakhala zaka 350 pambuyo pa chigumula. Ndipo masiku onse a Nowa anakhala zaka zana chisanu ndi chinayi makumi asanu, ndipo anamwalira.

10

Izi ndi mbadwa za ana a Nowa, Semu, Hamu, Yafeti, ndipo anabadiwa kwa iwo ana pambuyo pa chigumula.

Ana a Jafeti: Gomeri, Magogi, Madai, Jovani, Elisa, Tubala, Meseki, ndi Tirasi. Ndipo ana a Gomeri anali Asikenazi, Rifati, ndi Togarima. Ndipo ana a Jovan anali Elisha, ndi Tharseis, Kittim, Rodanim. Kuchokera mwa awa zinalekanitsidwa zilumba za mitundu mdziko lawo, aliyense molingana ndi chilankhulo chake mmafuko awo, ndi mmitundu yawo.

Ana a Hamu anali Kusi, ndi Miziraimu, Puti, ndi Kanaani. Ana a Cush anali Sheba, Havilah, Sabtah, Raamah, ndi Sabathaka. Ana a Raamah anali Sheba ndi Dedan. Kushi anabereka Nimrodi, uyu anayamba kukhala chimphona pa dziko lapansi. Uyu anali

chimphona chachikulu, mlenje pamaso pa Ambuye Mulungu. Chifukwa chake adzanena kuti, monga Nebrodi chimphona chachikulu, mlenje pamaso pa Ambuye. Ndipo chiyambi cha ufumu wake chinali Babuloni, ndi Oreki, ndi Arkadi, ndi Kalane, mdziko la Sinara. Kuchokera mdziko limenelo anatuluka Asuriya, ndipo anamanga Ninive, ndi mzinda wa Rooboti, ndi Kalaki. ndi Dasah pakati pa Ninive ndi pakati pa Kalaki; iyi ndi mzinda wamkulu. Ndipo Mesraim anabereka Aludi, ndi Anafutali, ndi Aenemetim, ndi Alabim, Ndi Apatrosonieimu, ndi Akasimonieimu, kumene anachokera Afilisitiimu, ndi Agafitorieimu. Canaan anabereka Sidoni, mwana wake woyamba kubadwa, ndi Mhiti, ndi Muyebusi, ndi Mwamori, ndi Mgirigashi, ndi Mhivi, ndi Mrouka, ndi Masena, ndi Aradian, ndi Samaritan, ndi Amathi. Ndipo pambuyo pa izi, mafuko a Akanaani anabalalika. Ndipo malire a Akanaani anali kuchokera ku Sidoni mpaka kufika ku Gerara ndi Gaza, mpaka kufika ku Sodomu ndi Gomora, Adama ndi Zeboimu mpaka ku Lasha. Awa ndi ana aamuna a Hamu, monga mwa mafuko awo, malilime awo, madera awo, ndi mitundu yawo.

Ndipo kwa Shem anaberekeredwa, iye amene anali atate wa ana onse a Eber, mchimwene wa Jafeti wamkulu. Ana a Shem: Elam, Assyria, Arphaxad, Lud, Aram, ndi Cainan. Ndipo ana a Aram anali Uz, Ul, Gater, ndi Meshech. Ndipo Arphaxad anabereka Cainan, ndipo Cainan anabereka Sala, ndipo Sala anabereka Eber. Ndipo kwa Eberi anabadwa ana aamuna awiri; dzina la woyamba linali Falegi, chifukwa mmasiku ake dziko lapansi linagawidwa, ndipo dzina la mchimwene wake linali Yokitani.

Joktan anabereka Elmodad, Saleth, Sarmoth, ndi Jerach. ndi Hadoram, ndi Abimael, ndi Diklah, ndi Obal. ndi Abimael, ndi Sheba, Ndi Ofiri, ndi Euila, ndi Jobabi; onsewa anali ana a Jokitani. Ndipo kukhala kwawo kunali kuchokera ku Masse mpaka kufika ku phiri la Saphera chakummawa. Awa ndi ana aamuna a Shem, monga mwa mafuko awo, malilime awo, madera awo, ndi mitundu yawo. Awa ndi mafuko a ana a Nowa molingana ndi mibadwo yawo, molingana ndi mitundu yawo, ndipo kuchokera kwa iwo mitundu ya anthu inafalikira pa dziko lapansi pambuyo pa chigumula.

11

Ndipo dziko lonse linali ndi chilankhulo chimodzi, ndipo mawu amodzi kwa onse. Ndipo zinachitika pamene ankayenda kuchokera kummawa, anapeza chigwa mdziko la Shinar, ndipo anakhala kumeneko. Ndipo munthu anati kwa mnzake, Bwerani tiyeni tipange njerwa, ndipo tiyeni tizitenthe ndi moto. Ndipo njerwazo zinakhala miyala kwa iwo, ndipo phula linali dongo lawo. Ndipo iwo anati, Bwerani tiyeni timange mzinda ndi nsanja za ife tokha, zimene mutu wake udzafika mpaka kumwamba, ndipo tiyeni tipange dzina la ife tokha, tisanabalalitsidwe pa nkhope ya dziko lonse lapansi. Ndipo Ambuye anatsika kuti aone mzinda ndi nsanja umene ana a anthu anamanga. Ndipo Ambuye anati, Onani, mtundu umodzi, ndi chilankhulo chimodzi cha anthu onse, ndipo ichi ndi chimene ayamba kuchita, ndipo tsopano palibe chinthu

chilichonse chimene angafune kuchita chimene chidzawalepheretsa. Bwerani, ndipo atatsika tichite kusokoneza chilankhulo chawo kumeneko, kuti aliyense asamamve mawu a mnzake. Ndipo Ambuye anawabalalitsa kuchokera kumeneko pa dziko lonse lapansi, ndipo anasiya kumanga mzindawo ndi nsanjayo. Chifukwa cha zimenezi dzina lake linatchedwa Chisokonezero, chifukwa kumeneko Ambuye anasokoneza malilime a anthu onse a dziko lapansi, ndipo kuchokera kumeneko Ambuye anawabalalitsa pa dziko lapansi lonse.

Ndipo izi ndi mbadwa za Semu, ndipo Semu anali wa zaka zana pamene anabereka Arifasadi, mchaka chachiwiri chitatha chigumula. Ndipo Semu anakhala moyo, pambuyo pobala Arifakisadi, zaka mazana asanu, ndipo anabereka ana aamuna ndi ana aakazi, ndipo anamwalira. Ndipo Arphaxad anakhala zaka zana makumi atatu ndi zisanu, ndipo anabereka Kainani. Ndipo Arifasadi anakhala zaka mazana anayi pambuyo pa kubala Kainani, ndipo anabereka ana aamuna ndi ana aakazi, ndipo anamwalira. Ndipo Kainani anakhala zaka zana limodzi ndi makumi atatu, ndipo anabereka Sala, ndipo Kainani anakhala zaka mazana atatu ndi makumi atatu pambuyo pa kubala Sala, ndipo anabereka ana aamuna ndi ana aakazi, ndipo anamwalira. Ndipo Sala anakhala zaka zana ndi makumi atatu, ndipo anabereka Eberi. Ndipo Sala anakhala zaka 330 atabereka Eberi, ndipo anabereka ana aamuna ndi ana aakazi, ndipo anamwalira. Ndipo Eberi anakhala zaka zana limodzi makumi atatu ndi zinayi, ndipo anabereka Pelegi. Ndipo Eberi anakhala moyo pambuyo pobala Falegi zaka mazana awiri ndi makumi

asanu ndi awiri, ndipo anabereka ana aamuna ndi ana aakazi, ndipo anamwalira. Ndipo Phaleg anakhala zaka zana ndi makumi atatu, ndipo anabereka Ragau. Ndipo Falegi anakhala moyo pambuyo pobala Ragau, zaka zisanu ndi zinayi ndi mazana awiri, ndipo anabereka ana aamuna ndi ana aakazi, ndipo anamwalira. Ndipo Ragau anakhala zaka zana makumi atatu ndi ziwiri, ndipo anabereka Seruku. Ndipo Ragau anakhala moyo atatha kubereka Seruku zaka mazana awiri ndi zisanu ndi ziwiri, ndipo anabereka ana aamuna ndi aakazi, ndipo anamwalira. Ndipo Serugi anakhala zaka zana ndi makumi atatu, ndipo anabereka Nahori. Ndipo Serugi anakhala moyo pambuyo pobala Nahori zaka mazana awiri, ndipo anabereka ana aamuna ndi ana aakazi, ndipo anamwalira. Ndipo Nahori anakhala zaka zana makumi asanu ndi anayi ndi zisanu ndi zinayi, ndipo anabereka Tera. Ndipo Nahori anakhala moyo, pambuyo pobala Tera, zaka zana makumi awiri ndi zisanu, ndipo anabereka ana aamuna ndi ana aakazi, ndipo anamwalira. Ndipo Tera anakhala zaka makumi asanu ndi awiri, ndipo anabereka Abramu, ndi Nahori, ndi Harani.

Izi ndi mbadwa za Tera. Tera anabereka Aberamu, Nahori, ndi Harani, ndipo Harani anabereka Loti. Ndipo Harani anamwalira pamaso pa Tera abambo ake mdziko limene anabadwira, mmadera a Akaldeya. Ndipo Abramu ndi Nahori anatenga akazi okha. Dzina la mkazi wa Abramu linali Sara, ndipo dzina la mkazi wa Nahori linali Melka, mwana wamkazi wa Arani, amene anali bambo wa Melka ndi bambo wa Isika. Ndipo Sarai anali wosabereka, ndipo sanaberekenso ana. Ndipo Tera

anatenga Aberamu mwana wake, ndi Loti mwana wa Harani, mwana wa mwana wake, ndi Sara mpongozi wake, mkazi wa Aberamu mwana wake, ndipo anawatulutsa kuchokera ku dziko la Akaldeya, kuti apite ku dziko la Kanaani. Ndipo anafika ku Harani, ndipo anakhala kumeneko. Ndipo masiku onse a Tera mdziko la Harani anali zaka mazana awiri ndi zisanu, ndipo Tera anamwalira ku Harani.

12

Ndipo Ambuye anati kwa Abramu, Tuluka mdziko lako, ndi mbale wako, ndi mnyumba ya bambo ako, ndipo bwera ku dziko limene ndidzakuonetsa. Ndipo ndidzakupanga iwe kukhala mtundu waukulu, ndipo ndidzakudalitsa, ndipo ndidzakukulitsa dzina lako, ndipo udzakhala wodalitsidwa. Ndipo ndidzadalitsa iwo odalitsa iwe, ndipo iwo okutemberera ndidzawatemberera, ndipo mafuko onse a dziko lapansi adzadalitsidwa mwa iwe. Ndipo Abramu anapita, monga momwe Ambuye analankhula naye, ndipo Loti anapita naye. Abramu anali ndi zaka makumi asanu ndi limodzi pamene anatuluka ku Harani. Ndipo Abramu anatenga Sarai mkazi wake, ndi Loti mwana wa mchimwene wake, ndi zinthu zawo zonse zimene analandira, ndi moyo wonse umene analandira kuchokera ku Harani, ndipo anatuluka kupita ku dziko la Kanaani. Ndipo Abramu anayenda mdziko lonse mpaka ku malo a Sekemu, ku mtengo wa thundu wautali. Akanaani nthawi imeneyo ankakhala mdzikolo. Ndipo Ambuye anaonekera kwa Abramu, ndipo anati kwa iye, Kwa

mbewu yako ndidzapereka dziko ili. Ndipo Abramu anamanga guwa kumeneko kwa Ambuye amene anaonekerayo kwa iye. Ndipo anachoka kumeneko napita ku phiri chakummawa kwa Beteli, ndipo anaika kumeneko tenti yake mu Beteli chakummawa cha nyanja ndi Ai chakummawa, ndipo anamanga kumeneko guwa lansembe kwa Ambuye, ndipo anaitana dzina la Ambuye. Ndipo Abramu anachotsa, ndipo atapita anakhala mu chipululu.

Ndipo zinachitika njala pa dziko lapansi, ndipo Abramu anatsikira ku Igupto kukhala kumeneko, chifukwa njala inakula pa dziko lapansi. Zinadachitika pamene Abramu anayandikira kulowa mu Aigupito, Abramu anati kwa Sarai mkazi wake, Ine ndikudziwa kuti iwe ndiwe mkazi wankhope yokongola. Zidzakhala choncho, Aiguptoyo akadzakuonani, adzanena kuti mkazi wake ndi uyu, ndipo adzandipha ine, koma inu adzakusungani. Ndinati chifukwa chakuti ndine mlongo wake, kuti zindichitikire bwino chifukwa cha iwe, ndipo moyo wanga ukhale ndi moyo chifukwa cha iwe. Zinadachitika kuti pamene Abramu analowa mu Aiguputo, Aiguputo ataona mkazi wake, anali wokongola kwambiri. Ndipo akuluakulu a Farao anamuona, ndipo anamulemekeza kwa Farao, ndipo anamutenga ndi kulowetsa mnyumba ya Farao. Ndipo kwa Abramu anachita bwino chifukwa cha iye, ndipo anakhala ndi nkhosa, ana ang’ombe, abulu, antchito, adzakazi, anyulu ndi ngamira. Ndipo Mulungu anakwiyitsa Farao ndi miliri yaikulu ndi yoipa, pamodzi ndi nyumba yake, chifukwa cha Sara mkazi wa Abramu. Farao ataitana Abramu, anati, Kodi ndi chiyani ichi

umandichitira, chifukwa sunandiuze kuti ndi mkazi wako? Chifukwa chiyani unati kuti ndi mlongo wanga; ndipo ndinatenga iye kukhala mkazi wanga, ndipo tsopano taona, mkazi wako ali patsogolo pako, mutenga pitani. Ndipo Farao analamula amuna za Abramu kuti amutumize iye, ndi mkazi wake, ndi zonse zimene zinali zake.

13

Abram anakwera kuchokera ku Igupto, iye mwini, ndi mkazi wake, ndi zonse zake, ndiponso Loti pamodzi naye, kupita ku chipululu. Abram anali wachuma kwambiri pa ziweto, siliva, ndi golide. Ndipo anapita kuchokera kumene anabwera kulowa mu chipululu mpaka Beteli, mpaka ku malo kumene kunali tenti yake koyamba, pakati pa Beteli ndi pakati pa Angai. ku malo a guwa lansembe, kumene anachipanga poyamba, ndipo Abramu anaitana kumeneko dzina la Ambuye. Ndipo Loti amene ankayenda naye pamodzi ndi Abramu anali ndi nkhosa, ngombe, ndi matenti. Ndipo nthaka sinawakwanire iwo kukhala pamodzi, chifukwa zinthu zawo zinali zambiri, ndipo nthaka sinawakwanire iwo kukhala pamodzi. Ndipo panachitika nkhondo pakati pa abusa a ziweto za Abramu ndi abusa a ziweto za Loti, pamene Akanaani ndi Aperezi ankakhala mdzikolo nthawi imeneyo. Abramu analankhula kwa Loti kuti, Pasakhale nkhondo pakati pa ine ndi iwe, ndi pakati pa abusa anga ndi abusa ako, chifukwa ife tili abale. Kodi si onani kuti dziko lonse lili pamaso panu? Lekanani ndi ine; ngati inu

mupita ku dzanja lamanzere, ine ndipita ku dzanja lamanja, koma ngati inu mupita ku dzanja lamanja, ine ndipita ku dzanja lamanzere. Ndipo Loti atakweza maso ake, anaona dera lonse la Yorodano, kuti lonse linali lothiriridwa, Mulungu asanawononge Sodoma ndi Gomora, monga paradaiso wa Mulungu, ndiponso monga dziko la Iguputo, mpaka kufika ku Zogora. Ndipo Loti anadzisankhira yekha dera lonse lozungulira Yorodani, ndipo Loti anachoka kummawa, ndipo anasiyana aliyense ndi mchimwene wake. Abram anakhala mdziko la Kanani, koma Lot anakhala mu mzinda wa dera lozungulira, ndipo anamanga tenti yake mu Sodomu. Koma anthu a ku Sodomu anali oyipa ndi ochimwa pamaso pa Mulungu kwambiri. Koma Mulungu anati kwa Abramu pambuyo pa kupatukana kwa Loti naye, Kweza maso ako, ndipo ona kuchokera kumalo kumene tsopano uli kupita kumpoto ndi kummwera ndi kummawa ndi kunyanja, Chifukwa nthaka yonse imene iwe ukuona, ndidzakupatsa iwe ndi mbewu yako mpaka muyaya. Ndipo ndidzachita mbewu yako kukhala ngati mchenga wa dziko lapansi; ngati wina angathe kuwerengera mchenga wa dziko lapansi, ndipo mbewu yako idzawerengedwa. Nyamuka udutse dzikolo mu utali wake ndi mu mulifupi wake, chifukwa kwa iwe ndidzalipereka ndi kwa mbewu yako mpaka muyaya. Ndipo Abramu atachoka ndi hema yake, atabwera anakhala pafupi ndi mtengo wa thundu wa Mamre, umene unali mu Hebroni, ndipo anamanga pamenepo guwa lansembe kwa Ambuye.

14

Zinachitika mu ufumu wa Amarfala mfumu ya Senaara, ndi Arioki mfumu ya Elasara, Kedolaomeri mfumu ya Elamu, ndi Tarigala mfumu ya mitundu ya anthu, Iwo anachita nkhondo ndi Balla mfumu ya Sodoma, ndi Barsa mfumu ya Gomorra, ndi Sennaar mfumu ya Adama, ndi Symobor mfumu ya Zeboiim, ndi mfumu ya Balak; iyi ndi Zoar. Onse awa anagwirizana pa chigwa cha mchere, iyi ndi nyanja ya mchere. Zaka khumi ndi ziwiri iwo anatumikira Kedorilaoma, koma mu chaka cha khumi ndi chitatu anawukira. Mchaka cha khumi ndi chinayi anabwera Chedorlaomer ndi mafumu pamodzi ndi iye, ndipo anakantha zimphona za mAshtaroth ndi Karnaim, ndi mitundu yamphamvu pamodzi ndi iwo, ndi Aommaeans za mSaue mzinda. Ndipo Ahori amene anali mmapiri a Seiri, mpaka ku terebinti ya Parani, imene ili mchipululu. Ndipo atabwerera anabwera pa kasupe wa chiweruzo, iyi ndi Kadesi, ndipo anakantha olamulira onse a Amaleki, ndi Aamori amene ankakhala mu Hazazoni-tamara. Anatuluka mfumu ya Sodomu, ndi mfumu ya Gomora, ndi mfumu ya Adama, ndi mfumu ya Seboimu, ndi mfumu ya Balaki (iyi ndi Zoara), ndipo anakonzekera nkhondo kwa iwo mu chigwa cha mchere. Kwa Chedorlaomer mfumu ya Elam, ndi Tidal mfumu ya mayiko, ndi Amraphel mfumu ya Shinar, ndi Arioch mfumu ya Ellasar; mafumu anayi kwa mafumu asanu. Chigwa cha mchenga chomwe chili ndi mchere chinali ndi zitsime za asphalt. Mfumu ya Sodomu ndi mfumu ya Gomora anathawa, ndipo anagwera mumenemo. Koma amene anatsala anathawira ku dziko la mapiri. Anatenga kavalo yense ya Sodomu ndi Gomora, ndi chakudya chonse chawo, ndipo anapita. Anatenga komanso Loti,

mwana wa mbale wa Abramu, ndi katundu wake, ndipo anapita, pakuti anali kukhala mu Sodomu.

Atafika koma wina wa opulumutsidwa anauzza Abram Mchihebri, ndipo iye anakhala pafupi ndi mitengo ya thundu ya Mamre Mwaamori, mbale wake Esikolo ndi mbale wake Onani, amene anali ogwirizana ndi Abram. Atamva koma Abramu kuti anagwidwa ukapolo Loti m'bale wake, anawerengera anthu ake obadwira mnyumba yake mazana atatu khumi ndi asanu ndi atatu, ndipo anawathamangitsa mpaka ku Dani. Ndipo anawagwera usiku iye mwini, ndi antchito ake, ndipo anawakantha, ndipo anawaluza mpaka Hoba, imene ili kumanzere kwa Damasiko. Ndipo anabweza akavalo onse a Sodomu, ndipo anabweza Loti mdzukulu wake, ndi katundu wake wonse, ndi akazi onse, ndi anthu onse. Mfumu ya Sodomu inatuluka kukakumana naye, pambuyo poti iye anabwerera kuchokera ku nkhondo ya Kedolaoma ndi mafumu ena amene anali naye, ku chigwa cha Shave. Ichi chinali chigwa cha mafumu.

Ndipo Melchizedek mfumu ya Salemu anatulutsa buledi ndi vinyo, ndipo anali wansembe wa Mulungu Wammwambamwamba. Ndipo anadalitsa Abram, ndipo anati, Wodalitsidwa Abram kwa Mulungu Wapamwamba Kwambiri, amene analenga kumwamba ndi dziko lapansi. Ndipo wodalitsika Mulungu Wammwambamwamba amene anapereka adani anu mmanja mwanu, ndipo Abramu anamupatsa chakhumi cha zinthu zonse. Mfumu ya Sodomu inati kwa

Abramu, Patsa ine anthu, koma kavalo udzitengere wekha. Abramu analankhula kwa mfumu ya Sodomu kuti, Ndidzatambasula dzanja langa kwa Ambuye Mulungu Wammwambamwamba, amene analenga kumwamba ndi dziko lapansi, Ngati kuchokera ku chingwe mpaka chomangira nsapato ndidzatenga kuchokera ku zonse zako, kuti usanene kuti ine ndinachitisa kulemera Abram. Kupatula zimene anadya anyamata, ndi gawo la amuna amene anapita pamodzi ndi ine Esikolo, Aunani, Mamure, awa adzatenga gawo lawo.

15

Pambuyo pa mawu awa, mawu a Ambuye anabwera kwa Abramu mu masomphenya, kunena kuti, Usaope Abramu, Ine ndine chishango chako, mphotho yako idzakhala yaikulu kwambiri. Abram anati, Mbuye Ambuye, mudzandipatsa chiyani? Ine ndikupita wopanda ana, ndipo mwana wa Masek wa banja langa, uyu ndi Eliezara wa ku Damasiko. Ndipo Abramu anati, Chifukwa simundipatsa mbewu, wobadwira mnyumba mwanga adzakhala wolowa cholowa changa. Ndipo mwadzidzidzi mawu a Ambuye anabwera kwa iye, kunena, Uyu sadzakulowa cholowa, koma amene adzatuluke mwa iwe, uyuyo adzakulowa cholowa. Anamutulutsira kunja, ndipo anati kwa iye, Yangana kumwamba, ndipo werenga nyenyezi, ngati ungathe kuziwerenga. Ndipo anati, Kotero chidzakhala mbewu yako. Ndipo Abramu anakulupirira Mulungu, ndipo zinawerengedwa kwa iye kukhala chilungamo. Ndipo anati kwa

iye, Ine ndine Mulungu amene ndinakutulutsa ku dziko la Akaldeya, kuti ndikupatse dziko ili kuti ulilandire. Koma anati, Mbuye Ambuye, ndidzadziwa bwanji kuti ndidzalandira cholowa chake? Ndipo anati kwa iye, Nditengere mwana wang'ombe wamkazi wa zaka zitatu, ndi mbuzi wa zaka zitatu, ndi nkhosa yayimuna ya zaka zitatu, ndi nkhunda, ndi njiwa. Anatenga kwa iye zonsezi, ndipo anazigawa pakati, ndipo anaziyika moyanganana wina ndi mnzake, koma mbalamezo sanazigawe. Koma mbalame zinatsikira pa matupi, pa zigawo ziwiri za iwo, ndipo Abramu anakhala nawo. Ponena za dzuwa kulowa mmadzulo, kusokonezeka kunamugonjera Abramu, ndipo onani, mantha akuda aakulu anamugonjera. Ndipo zinawuzidwa kwa Abramu kuti, Udziwa bwino kuti mbewu yako idzakhala mlendo mdziko limene si lawo, ndipo adzawagwira ukapolo, ndipo adzawazunza, ndipo adzawatsitsa, zaka mazana anayi. Koma mtundu umene iwo adzatumikire, ndidzaweruza ine, ndipo pambuyo pa zimenezi, iwo adzatuluka kuno ali ndi katundu wambiri. Koma iwe udzapita kwa makolo ako mu mtendere, utakulitsidwa mu ukalamba wabwino. Koma mmbadwa yachinayi adzabwerera kuno, pakuti machimo a Aamori sanakwaniritsidwe mpaka tsopano. Popeza dzuwa linakhala ku kumadzulo, lawi linakhala, ndipo onani uvuni wotulutsa utsi ndi zuni za moto, zimene zinadutsa pakati pa zigawo zogawidwa izi. Tsiku limenelo Ambuye anachita pangano ndi Abramu, ponena kuti, Kwa zidzukulu zako ndidzapereka dziko ili, kuchokera ku mtsinje wa Igupito mpaka ku mtsinje waukulu wa Yufurate, A Akeni, ndi a Akenezi, ndi a Akadmoni. ndi Ahiti, ndi Aperezi, ndi Arefaimu, ndi Aamori, ndi

Akanani, ndi Ahivi, ndi Agirigasi, ndi Ayebusi.

16

Sarai, mkazi wa Abram, sanachire mwana kwa iye, ndipo anali ndi mdzakazi wa Chiigupto dzina lake Hagari. Sarai anati kwa Abram, taonani Ambuye wanditseka kuti ndisabale, choncho lowani kwa mdzakazi wanga, kuti ndipeze ana kuchokera kwa iye, ndipo Abram anamvera mawu a Sarai. Ndipo Sara, mkazi wa Abramu, atatenga Hagara Migupto, mdzakazi wake, pambuyo pa zaka khumi za kukhala kwa Abramu mdziko la Kanaani, anamupatsa Abramu mwamuna wake kuti akhale mkazi wake. Ndipo analowa kwa Hagara, ndipo anakhala ndi pakati, ndipo anaona kuti ali ndi mimba, ndipo mbuye wamkazi ananyozedwa pamaso pake. Sarai analankhula kwa Abram kuti, Ndikuchitidwa zolakwa ndi iwe. Ine ndinapereka mdzakazi wanga mchifuwa chako, koma ataona kuti ali ndi pakati, ndinanyozedwa pamaso pake. Mulungu aweruze pakati pa ine ndi iwe. Abramu anati kwa Sara, Taonani, mdzakazi wanu ali mmanja mwanu; mumuchite monga mukufunira. Ndipo Sara anamuzunza, ndipo anathawa pamaso pake.

Mthenga wa Ambuye anamupeza iye pa kasupe ya madzi mchipululu, pa kasupe ya mnjira yopita ku Suri. Ndipo mngelo wa Ambuye anamuuza kuti, Hagara, mdzakazi wa Sarai, ukuchokera kuti ndipo ukupita kuti? Ndipo iye anati, Ndikuthawa kuchokera kwa Sarai mbuye wanga. Mngelo wa

Ambuye anamuuza kuti, Bwerera kwa mbuye wako, ndipo udzigonjetsere pansi pa manja ake. Ndipo mthenga wa Ambuye anati kwa iye, Ndidzachulukitsa kwambiri mbewu yako, ndipo sidzatha kuwerengedwa chifukwa cha kuchuluka kwake. Ndipo mthenga wa Ambuye anati kwa iye, Taonani, inu muli ndi pakati, ndipo mudzabala mwana wamwamuna, ndipo mudzatcha dzina lake Ismaeli, chifukwa Ambuye anamva kutsikitsidwa kwanu. Uyu adzakhala munthu wakuthengo, manja ake adzakhala pa anthu onse, ndipo manja a anthu onse adzakhala pa iye, ndipo adzakhala pamaso pa abale ake onse. Ndipo anatchula dzina la Ambuye amene analankhula naye kuti, Iwe ndiwe Mulungu amene wandiyangana, chifukwa anati, Pakuti ndinaona Iye amene anawonekera kwa ine. Chifukwa cha ichi anaitana chitsimecho kuti, Chitsime cha Woona Wamoyo; taonani, chili pakati pa Kadeshi ndi Baradi. Ndipo Hagara anabereka mwana wamwamuna kwa Abramu, ndipo Abramu anatchula dzina la mwana wake, amene Hagara anamuberekera, Ismaeli. Abram anali ndi zaka makumi asanu ndi anayi ndi zisanu ndi chimodzi pamene Hagar anamuberekera Ismaeli.

17

Zinachitika kuti Abramu anali ndi zaka makumi asanu ndi anayi ndi zisanu ndi zinayi. Ndipo Ambuye anaonekera kwa Abramu, ndipo anati kwa iye, Ine ndine Mulungu wako, khala wokondweretsa pamaso panga, ndipo khala wopanda cholakwa.

Ndipo ndidzayika pangano langa pakati pa ine ndi iwe, ndipo ndidzakuchulukitsa kwambiri. Ndipo Abramu anagwera pansi chafufumimba. Ndipo Mulungu analankhula naye, kunena, Ndipo Ine, taonani pangano langa ndi iwe, ndipo udzakhala atate wa mitundu yambiri. Ndipo dzina lako sidzatchedwanso Abramu, koma dzina lako lidzakhala Abrahamu, chifukwa ndakukuika iwe kholo la mitundu yambiri. Ndipo ndidzakukulitsa iwe kwambiri kwambiri, ndipo ndidzakusandutsa iwe kukhala mitundu ya anthu, ndipo mafumu adzatuluka mwa iwe. Ndipo ndidzakhazikitsa pangano langa pakati pa ine ndi iwe, ndiponso pakati pa ine ndi zidzukulu zako, ku mibado yawo yonse, kuti likhale pangano lamuyaya, kuti ndikhale Mulungu wako ndi wa zidzukulu zako pamodzi ndi iwe. Ndipo ndidzakupatsa iwe ndi mbewu yako pambuyo pako dziko limene ukhala monga mlendo, dziko lonse la Kanaani, kuti likhale cholowa chako chosatha, ndipo ndidzakhala Mulungu wawo. Ndipo Mulungu anati kwa Abrahamu, Koma iwe udzasunga pangano langa, iwe ndi mbewu yako pambuyo pako mu mibadwo yawo. Ndipo ili ndi pangano limene mudzasunga pakati pa ine ndi inu, ndiponso pakati pa mbewu yanu pamodzi ndi inu mu mibado yawo: adzachotsedwa pangono anu onse amuna. Ndipo inu mudzadulidwa thupi la khungu lanu, ndipo lidzakhala chizindikiro cha pangano pakati pa ine ndi inu. Ndipo mwana wa masiku asanu ndi atatu adzachotsedwa pangono kwa inu, aliyense wamwamuna mmibadwo yanu, wobadwira mnyumba ndi wogula ndi siliva kuchokera kwa aliyense mwana wachilendo, amene si wa mbewu yanu. Mdulidwe adzadulidwa

wobadwira mnyumba mwako ndi wogula ndi siliva, ndipo pangano langa lidzakhala pa thupi lanu kukhala pangano lamuyaya. Ndipo mwamuna wosachita mdulidwe, amene sadzachita mdulidwe thupi la khungu la maliseche ake pa tsiku lachisanu ndi chitatu, moyo uja udzachotsedwa mu mtundu wake, chifukwa waphwanya pangano langa. Ndipo Mulungu anawuza Abrahamu kuti, Sarai mkazi wako sadzatchedwanso Sarai, koma dzina lake lidzakhala Sarah. Ndidzamdalitsa, ndipo ndidzakupatsa mwana wochokera kwa iye, ndipo ndidzamdalitsa mwanayo, ndipo adzakhala mayiko, ndipo mafumu a mayiko adzachokera kwa iye. Ndipo Abrahamu anagwa pansi chafufumimba, ndipo anaseka, ndipo anati mu mtima mwake, Kodi munthu wa zaka zana adzakhala ndi mwana? Ndipo kodi Sara wa zaka makumi asanu ndi anayi adzabereka? Koma Abrahamu anati kwa Mulungu, Ismaeli uyu akhale moyo pamaso panu. Mulungu analankhula kwa Abrahamu kuti, Inde, onani Sara mkazi wanu adzakubalani mwana, ndipo mudzamutcha dzina lake Isake, ndipo ndidzakhazikitsa pangano langa naye, kukhala pangano lamuyaya, kuti ndikhale Mulungu wake ndi wa mbewu yake pamodzi naye. Ponena za Ishmael, taona, ndamva pemphero lako, ndipo taona, ndamdalitsa iye, ndipo ndidzamuwonjezera, ndipo ndidzamuchulukitsa kwambiri; adzabala mayiko khumi ndi awiri, ndipo ndidzamupereka kuti akhale mtundu waukulu. Koma pangano langa ndidzalikhazikitsa ndi Isaka, amene Sara adzakuberekera mu nthawi iyi, mu chaka chotsatira. Anamaliza kulankhula naye, ndipo Mulungu anakwera kuchoka kwa Abrahamu.

Ndipo Abrahamu anatenga Ismaeli mwana wake, ndi onse obadwira mbanja lake, ndi onse ogula ndi siliva, ndi amuna onse a mnyumba ya Abrahamu, ndipo anawadulidwa zipewa zawo tsiku lomwelo, monga momwe Mulungu anamulankhulira. Abraham anali ndi zaka makumi asanu ndi anayi ndi asanu ndi anayi pamene anadulidwa khungu lake. Ishmael koma mwana wake anali wa zaka khumi ndi zitatu pamene anadulidwa khungu ya maliseche ake. Pa nthawi ya tsiku limenelo, Abrahamu anachita mdulidwe, ndiponso Ismaeli mwana wake, Ndipo amuna onse a nyumba yake, ndi anthu obadwira mnyumba yake, ndi ogula ndi siliva ochokera ku mitundu yachilendo.

18

Mulungu anaonekera kwa iye ku mtengo wa thundu wa Mamre, pamene iye anakhala pa khomo la tenti yake masana. Atakweza maso ake, anaona, ndipo taonani, amuna atatu anayimirira pamwamba pake. Ataona, anathamangira kukakumana nawo kuchokera pa khomo la tenti yake, ndipo anagwadira pansi. Ndipo anati, Ambuye, ngati ndiye ndinapeza chisomo pamaso panu, musadutse mtumiki wanu. Mutenga madzi, ndipo asambitse mapazi anu, ndipo mudziziritse pansi pa mtengo. Ndipo ndidzatenga buledi, ndipo mudzadya. Ndipo pambuyo pa ichi, mudzapita ku njira yanu, chifukwa cha ichi munatembenukira kwa mtumiki wanu. Ndipo anati, Chotero chitani, monga mwanenera. Ndipo Abrahamu anafulumira

kupita ku hema kwa Sara, ndipo anati kwa iye, Fulumira, ukakange miyeso itatu ya ufa wosalala, ndipo upange mikate yophikidwa mu phulusa. Ndipo Abrahamu anathamanga ku ngombe, ndipo anatenga mwana wangombe wofewa ndi wabwino, ndipo anapereka kwa mtumiki, ndipo anafulumira kuchita iye. Anatenga batala, mkaka, ndi mwana wangombe amene anakonza, ndipo anawaika patsogolo pawo, ndipo anadya. Iye mwini anayimirira pafupi nawo pansi pa mtengo.

Anati kwa iye, Kodi Sara mkazi wako ali kuti? Iye anayankha nati, Taonani, ali mu hema. Anati koma, Ndidzabwerera kwa iwe molingana ndi nthawi iyi mu nyengo, ndipo Sara mkazi wako adzakhala ndi mwana wamwamuna. Sara koma anamva pa khomo la tenti ali kumbuyo kwake. Abraham ndi Sarah anali akuluakulu okalamba masiku, ndipo zinasiya kuchitika kwa Sarah zinthu zachikazi. Sara anaseka mwa yekha akunena kuti, Sichinachitike kwa ine mpaka tsopano, ndipo mbuye wanga ndi wokalamba. Ndipo Ambuye anati kwa Abrahamu, N'chifukwa chiyani Sara anaseka mkati mwake, akunena kuti, Kodi ndithu ndidzabereka? Ine ndakalamba. Kodi palibe chinthu chosatheka kwa Mulungu? Pa nthawi iyi ndidzabwerera kwa iwe mu nyengo, ndipo Sara adzakhala ndi mwana. Koma Sara anakana ponena kuti, Sindinaseke, chifukwa anachita mantha. Ndipo anati kwa iye, Ayi, koma unaseka.

Atanyamuka kuchokera kumeneko, amuna aja anayangana pansi pa nkhope ya Sodomu ndi Gomora. Abrahamu anayenda limodzi nawo, akuwaperekeza. Koma Ambuye anati, Sindibisa

ine kuchokera kwa Abrahamu mtumiki wanga zimene ine ndichita? Abraham koma kukhala adzakhala mtundu waukulu ndi wochuluka, ndipo mitundu yonse ya dziko lapansi idzadalitsidwa mwa iye. Ndinadziwa pakuti iye adzalamula ana ake ndi nyumba yake pamodzi naye, ndipo adzasunga njira za Ambuye, kuchita chilungamo ndi chiweruzo, kuti Ambuye abweretse pa Abrahamu zonse zimene analankhula kwa iye. Ambuye anati, Kulira kwa Sodomu ndi Gomora kwachuluka kwa ine, ndipo machimo awo ndi akulu kwambiri. Nditsike pansi, choncho ndidzaona ngati monga kulira kwawo kumene kukubwera kwa ine akumaliza; koma ngati ayi, kuti ndidziwe. Ndipo atabwerera kuchokera kumeneko anthu aja, anabwera ku Sodomu, koma Abrahamu adakhalibe woyimirira pamaso pa Ambuye. Ndipo Abrahamu atayandikira, anati, Kodi musawononge wolungama pamodzi ndi wosapembedza Mulungu, ndipo wolungama adzakhale ngati wosapembedza Mulungu? Ngati pali anthu makumi asanu olungama mu mzindawo, kodi udzawawononga? Kodi sudzapulumutsa malo onsewa chifukwa cha anthu makumi asanu olungamawo, ngati alipo mmenemo? Mwanjira iliyonse inu musachite monga mawu awa, kupha wolungama pamodzi ndi wosapembedza Mulungu, ndipo wolungama adzakhale monga wosapembedza Mulungu. Mwanjira iliyonse! Inu amene mumaweruza dziko lonse lapansi, kodi simuchita chiweruzo cholungama? Ambuye anati, Ngati pali anthu makumi asanu olungama mu mzinda wa Sodomu, ndidzalekerera mzinda wonse ndi malo onse chifukwa chawo. Ndipo atayankha, Abrahamu anati, Tsopano ndayamba kuyankhula kwa Ambuye wanga, koma ine ndine dothi ndi

phulusa. Ngati koma olungama makumi asanu achepere mpaka makumi anayi ndi asanu, kodi mudzawononga mzinda wonse chifukwa cha anthu asanu? Ndipo anati, Ayi, sindidzawononga ngati ndipeza kumeneko anthu makumi anayi ndi asanu. Ndipo anawonjezera kuyankhula naye, ndipo anati, Koma ngati apezeke kumeneko makumi anayi? Ndipo anati, Sindidzawononga chifukwa cha makumi anayi. Ndipo anati, Osati chiyani Ambuye ngati ndilankhula? Koma ngati apezeke kumeneko makumi atatu? Ndipo anati, Ayi, sindidzawononga chifukwa cha makumi atatuwo. Ndipo anati, Popeza ndili ndi kulankhula kwa Ambuye, kodi ngati apezeke kumeneko makumi awiri? Ndipo anati, Sindidzawononga, ngati ndipeze kumeneko makumi awiri. Ndipo anati, Mwina Ambuye, ngati ndilankhula kachiwiri kamodzi? Kodi ngati apezeke kumeneko khumi? Ndipo anati, Ayi, sindidzawononga chifukwa cha khumi aja. Ambuye anapita, atatha kulankhula ndi Abrahamu, ndipo Abrahamu anabwerera ku malo ake.

19

Amithenga awiri anabwera ku Sodomu madzulo. Loti anali atakhala pafupi ndi chipata cha Sodomu, ndipo Loti atawaona, ananyamuka kukakumana nawo, ndipo anagwada pansi nkhope yake pa nthaka. Ndipo anati, Onani, Ambuye, tembenukani ku nyumba ya mtumiki wanu, ndipo mugone, ndipo musambe mapazi anu, ndipo mwadzuka mmawa mudzanyamuka kupita ku njira yanu. Ndipo anati, Ayi, koma

mu misewu tidzagona. Ndipo anawakakatiza, ndipo anapatukira kwa iye, ndipo analowa mnyumba yake, ndipo anawakonzera chakumwa, ndipo anawafikira buledi wopanda yisiti, ndipo anadya. Asanagone koma, amuna a mzindawo, Asodomu, anazungulira nyumbayo, kuchokera ku mnyamata mpaka ku wokalamba, anthu onse pamodzi. Ndipo anaitana Loti, nati kwa iye, Kodi ali kuti amuna amene analowa kwa iwe usiku? Watulutse kwa ife, kuti tichite nawo ubale. Loti anatuluka kupita kwa iwo ku chitseko, ndipo anatseka chitseko kumbuyo kwake. Analankhula koma kwa iwo, Ayi mwanjira iliyonse, abale anga, musachite zoipa. Ndili ndi ana aakazi awiri, amene sanadziweko mwamuna, ndidzawatulutsa kwa inu, ndipo mugwiritse ntchito iwo monga zingakukondweretseni, koma kwa amuna awa musachite chosalungama, chifukwa analowa pansi pa chophimba cha denga langa. Iwo anati kwa iye, Choka uko! Unalowa kukhala mlendo, osati kuweruza chiweruzo? Tsopano choncho iwe tikuchitireni zoyipa kwambiri kuposa iwo. Ndipo anali kukakamiza munthu Loti kwambiri, ndipo anayandikira kuphwanya chitseko. Koma amuna aja atatambasula manja awo, anakoka Loti kwa iwo okha mu nyumba, ndipo anatseka chitseko cha nyumbayo. Anthu amene anali pa khomo la nyumba anawakantha ndi khungu, kuyambira wamngono mpaka wamkulu, ndipo anatopa akufunafuna khomo. Anthu aja anati kwa Loti, Kodi uli ndi apongozi pano, kapena ana aamuna, kapena ana aakazi? Kapena ngati aliyense wina ali kwa iwe mu mzindawu, watulutse kuchokera mmalo ano, Chifukwa ife tikuwononga malo awa, choti kulira kwawo kunakwezedwa pamaso pa

Ambuye, ndipo Ambuye anatitumiza kuti tiwononge iwo. Loti anatuluka ndipo analankhula kwa ampongozi ake amene anatenga akazi ake, ndipo anati, Imukani, ndipo tulukani mmalo ano, chifukwa Ambuye akuwononga mzinda. Koma zinkaoneka kuseweretsa pamaso pa ampongozi ake. Pamene mawa unafika, angelo anakakamiza Lot ponena kuti, Nyamuka, tenga mkazi wako ndi ana ako aakazi awiri amene uli nawo, ndipo tuluka, kuti usawonongeke pamodzi ndi machimo a mzindawu. Ndipo iwo anakhala ovutika, ndipo angelo anagwira dzanja lake, ndi dzanja la mkazi wake, ndi manja a ana ake aakazi awiri, chifukwa Ambuye wake anamukomera mtima.

Ndipo zinachitika pamene anawatulutsa kunja, ndipo anati, Pulumutsa moyo wako wekha, usayang'ane mmbuyo, kapena uyime mu dera lonse lozungulira, dzipulumutse ku phiri, mungakopedwe. Loti anati kwa iwo, Ndikupempha. Mbuye, popeza mtumiki wanu anapeza chifundo pamaso panu, ndipo munakuza chilungamo chanu chimene mukuchita pa ine cha kukhala moyo mzimu wanga, koma ine sindidzatha kupulumutsidwa ku phiri, mwina zoyipa zindikwane ine, ndipo ndife. Taonani, mzinda uwu uli pafupi kuti ndithawireko, ndipo ndi wochepa, ndipo kumeneko ndidzapulumutsidwa. Kodi si wochepa? Ndipo moyo wanga udzakhala chifukwa cha inu. Ndipo anati kwa iye, Taona, ndadabwa ndi nkhope yako pa mawu awa, kuti ndisawononge mzinda umene unalankhula. Fulumizira choncho kuti upulumuke kumeneko, pakuti sindidzatha kuchita chilichonse mpaka utafika kumeneko. Chifukwa cha zimenezi anatchula dzina la mzinda umenewo

kuti Zoari. Dzuwa linatuluka pa dziko, ndipo Loti analowa mu Zoari. Ndipo Ambuye anagwetsa chaulesi ndi moto pa Sodomu ndi Gomora, kuchokera kwa Ambuye kumwamba. Ndipo anawononga mizinda iyi, ndi dera lonse lozungulira, ndi anthu onse okhalamo mu mizindayo, ndi zomera zonse zomera mnthakamo. Ndipo mkazi wake anayangana kumbuyo, ndipo anakhala chipilala cha mchere. Koma Abraham anauka mmawa kupita ku malo kumene anayimirira pamaso pa Ambuye. Ndipo anayangana pa nkhope ya Sodomu ndi Gomora, ndi pa nkhope ya dera lozungulira, ndipo anaona, ndipo taonani, lawi linakwera kuchokera mu dziko lapansi, monga nthunzi ya nganjo. Ndipo zinachitikapo pamene Mulungu ankawononga mizinda yonse ya dera lozungulira, Mulungu anakumbukira Abrahamu, ndipo anatumiza Loti kuchokera pakati pa chiwonongeko, pamene Ambuye ankawononga mizinda, kumene Loti ankakhala.

Loti anakwera kuchokera ku Zoari ndipo anakhala mu phiri iye mwini pamodzi ndi ana ake aakazi awiri, chifukwa anaopa kukhala mu Zoari, ndipo anakhala mu phanga iye mwini pamodzi ndi ana ake aakazi awiri. Wamkulu anati kwa wamngono, Atate athu ndi wamkulu, ndipo palibe aliyense pa dziko lapansi amene adzalowe kwa ife, monga zikuyenera pa dziko lonse lapansi. Tiye timwetse atate athu vinyo, ndipo tigone naye, kuti titulutse mbewu kuchokera kwa atate athu. Anapatsa atate awo vinyo kumwa usiku uja, ndipo wamkulu analowa nakagona ndi atate wake usiku umenewo, ndipo iye sanadziwe pamene ankagona, ndi pamene ankadzuka. Zinachitika tsiku

lotsatira, ndipo wamkulu anati kwa wamngono, Taona, ndinagona dzulo ndi atate athu. Tiyeni timumwetse vinyo usiku uno, ndipo iwe ukalowe ukagone naye, kuti tiwutse mbewu kuchokera kwa atate athu. Usiku uja anamupatsa atate awo vinyo kumwa, ndipo wamngono atalowa anagona ndi atate ake, ndipo iye sanadziwe pamene ankagona ndi kudzuka kwake. Ndipo ana aakazi awiri a Loti anatenga pakati kuchokera kwa atate wawo. Ndipo wamkulu uja anabereka mwana wamwamuna, ndipo anaitana dzina lake Mowabu, ponena kuti, Kuchokera kwa atate anga, uyu ndi kholo la Amowabu mpaka lero lino. Wamngono nayenso anabereka mwana wamwamuna, ndipo anaitana dzina lake Amoni, ponena kuti, Mwana wa mtundu wanga, uyu ndi kholo la Aamoni mpaka lero lino.

20

Ndipo Abrahamu anasuntha kuchokera kumeneko kupita ku dziko la kummwera, ndipo anakhala pakati pa Kadesi ndi Shuri, ndipo anakhala ngati mlendo mu Gerara. Abrahamu analankhula za Sara mkazi wake kuti, Mlongo wanga ndi, chifukwa anachita mantha kunena kuti, Mkazi wanga ndi, mwina amuna a mu mzindawo akanampha iye chifukwa cha iye. Abimeleki mfumu ya Gerara anatumiza ndipo anatenga Sara. Ndipo Mulungu analowa kwa Abimeleki mu tulo usiku, ndipo anati, Taona, iwe udzafa chifukwa cha mkazi amene unatenga, koma iyeyu wakhala ndi mwamuna. Abimelech koma sanakhudze iye, ndipo anati, Ambuye, kodi mudzawononga

mtundu wosadziwa komanso wolungama? Kodi si iye mwini anandiuza kuti, Mlongo wanga ndi? Ndipo iyenso anandiuza kuti, Mchimwene wanga ndi? Ndinachita ichi mu mtima woyera ndiponso mu chilungamo cha manja anga. Mulungu analankhula kwa iye mtulo, ndipo Ine ndinadziwa kuti unachita ichi mu mtima woyera, ndipo ndinakupulumutsa kuti usachimwire kwa Ine, chifukwa cha ichi sindinakuvomereze kukhudza iye. Tsopano bweza mkazi kwa munthuyo, chifukwa iye ndi mneneri, ndipo adzakupempherera, ndipo udzakhala ndi moyo. Koma ngati sudzamubweza, udziwa kuti udzafa iwe ndi zonse zako. Ndipo Abimeleki anadzuka mmawa, ndipo anaitana antchito ake onse, ndipo analankhula mawu onsewa mmakutu mwawo, ndipo anthu onse anaopa kwambiri. Ndipo Abimeleki anaitana Abrahamu ndi kunena kwa iye kuti, Kodi ndi chiyani ichi chimene wachitira ife? Kodi tinakuchimwira, kuti wabweretsa pa ine ndi pa ufumu wanga tchimo lalikulu? Ntchito imene palibe munthu angachite, wachita kwa ine. Koma Abimeleki anati kwa Abrahamu, Chiyani chimene unaona mpaka unachita ichi? Koma Abraham anati, Ndinati chifukwa palibe kuopa Mulungu mmalo ano, ndipo adzandipha chifukwa cha mkazi wanga. Ndipo pakuti chakwenichakweni, mlongo wanga ndi kuchokera kwa bambo, koma si kuchokera kwa amayi, ndipo anakhala mkazi wanga. Zinatichitika pamene Mulungu anandidutsira ku nyumba ya bambo anga, ndipo ndinati kwa iye, Chilungamo ichi udzachita kwa ine: mmalo onse kumene tidzalowe, nena kuti ndine mlongo wanga. Koma Abimeleki anatenga chikwi cha didrachmas, ndi nkhosa, ndi ana ang'ombe, ndi antchito, ndi atsikana antchito, ndipo anapereka

kwa Abraham, ndipo anabwezera kwa iye Sara mkazi wake. Ndipo Abimeleki anati kwa Abrahamu, Taona, dziko langa lili patsogolo pako; kumene kukukondweretsa iwe, khala. Koma kwa Sara anati, Taonani, ndapereka chikwi cha didrachma kwa mchimwene wako; izi zidzakhala kwa iwe chifukwa cha ulemu wa nkhope yako, ndi akazi onse amene ali ndi iwe, ndipo lankhula zoona zonse. Abrahamu anapemphera kwa Mulungu, ndipo Mulungu anachiritsa Abimeleki, mkazi wake ndi antchito ake aakazi, ndipo iwo anabereka. Pakuti Ambuye anatseka chibereko chonse mu nyumba ya Abimeleki chifukwa cha Sara mkazi wa Abrahamu.

21

Ndipo Ambuye anayendera Sara, monga momwe ananenera, ndipo Ambuye anachitira Sara, monga momwe analankhula. Ndipo atapatula, anaberekera Abrahamu mwana mu ukalamba wake, pa nthawi imene Ambuye anamuuzira. Ndipo Abrahamu anaitana dzina la mwana wake amene anabadwira kwa iye, amene Sara anamuberekera, Isake. Abrahamu anadula Isake pa tsiku lachisanu ndi chitatu, monga momwe Mulungu anamulamulira. Ndipo Abraham anali wa zaka zana pamene anabereka Isaac mwana wake. Sara anati, Ambuye wandipangira kuseka, chifukwa aliyense amene adzamve adzasangalala nane. Ndipo anati, Ndani adzauzira Abraham kuti Sarah akuyamwitsa mwana? Pakuti ndabereka mwana wamwamuna mu ukalamba wanga. Ndipo mwana anakula,

ndipo anasiyana ndi kubweretsa, ndipo Abrahamu anapanga phwando lalikulu tsiku limene Isake mwana wake anasiyana ndi kubweretsa. Ataona koma Sara mwana wa Hagara wa Chiigupito, amene anabadwira Abrahamu, akusewera ndi Isake mwana wake, Ndipo anati kwa Abrahamu, Thamangitsa mdzakazi uyu pamodzi ndi mwana wake wamwamuna, pakuti mwana wamwamuna wa mdzakazi uyu sadzalowa cholowa pamodzi ndi mwana wanga wamwamuna Isake. Koma mawu adaoneka ovuta kwambiri pamaso pa Abraham ponena za mwana wake. Mulungu anati kwa Abrahamu, Usakhale wovutika mtima ponena za mwanayo ndi ponena za mdzakaziyo. Zonse zimene Sara adzakuwuze, mvera mawu ake, chifukwa mwa Isake adzatchedwa mbewu yako. Ndipo mwana wa mdzakazi uyu ndidzamuchita kukhala mtundu waukulu, chifukwa ndi mbewu yako. Abrahamu anaukira mmawa, ndipo anatenga buledi ndi chikopa cha madzi, nachipereka kwa Hagara, nayika mwana pa phewa lake, namutumiza. Atachoka, anayendayenda mchipululu pa chitsime cha lumbiro. Madzi anatha mchikopa cha vinyo, ndipo anaponya mwanayo pansi pa mtengo wa firi. Atachoka anakhala moyanganana naye kutali, monga kuponya uta, pakuti anati, Ine sindiwone imfa ya mwana wanga. Ndipo anakhala moyanganana naye, ndipo mwana atafuwula, analira. Mulungu anamva mawu a mwana kuchokera kumene anali, ndipo mngelo wa Mulungu anaitana Hagara kuchokera kumwamba, ndipo anati kwa iye, Kodi ndi chiyani, Hagara? Usaope, pakuti Mulungu wamva mawu a mwana kuchokera kumene ali. Uka ndi kutenga mwanayo, ndipo ugwire iye ndi dzanja lako, pakuti ndidzamuchita kukhala

mtundu wamkulu. Ndipo Mulungu anatsegula maso ake, ndipo anaona chitsime cha madzi amoyo, ndipo anapita, ndipo anadzaza chikopa cha madzi, ndipo anamwetsa mwana. Ndipo Mulungu anali ndi mwanayo, ndipo anakula, ndipo anakhala mchipululu, ndipo anakhala woponya mivi. Ndipo anakhala mchipululu, ndipo mayi wake anamutengerera mkazi wochokera ku Parani ku Igupto.

Zinadachitika mnthawi ija, ndipo Abimeleki, ndi Okozati mlangizi wake, ndi Fikoli mkulu wa asilikali a mphamvu zake, anati kwa Abrahamu, Mulungu ali ndi iwe mu zonse zimene ukuchita. Tsopano nanga lumbira kwa ine Mulungu kuti sudzandichitira zolakwa ine, kapena mbewu yanga, kapena dzina langa, koma monga chilungamo chimene ndinachita ndi iwe, udzachita ndi ine, ndi dziko limene iwe unakhala mu ilo. Ndipo Abrahamu anati, Ine ndidzalumbira. Ndipo Abrahamu anadzidzimula Abimeleki yokhudza zitsime za madzi zimene antchito a Abimeleki analanda. Ndipo Abimeleki anati kwa iye, Sindikudziwa amene anakuchitira iwe mawu awa, ndipo iwe kwa ine sunandiwuze, ndipo ine sindinamve, koma lero. Ndipo Abraham anatenga nkhosa ndi ana ang'ombe, ndipo anapereka kwa Abimeleki, ndipo onse awiri anapanga pangano. Ndipo Abrahamu anaika ana ankhosa aakazi asanu ndi awiri okha. Ndipo Abimeleki anati kwa Abrahamu, Kodi ana ankhosa asanu ndi awiri a nkhosa izi amene unayika padera ndi chiyani? Ndipo Abulahamu anati, Ana ankhosa akazi asanu ndi awiri udzawatenga kuchokera kwa ine, kuti akhale umboni kwa ine, chifukwa ine ndinakumba chitsime ichi. Chifukwa cha ichi iye

anatcha dzina la malo aja, Chitsime cha Lumbiro, chifukwa kumeneko analumbira onse awiri. Ndipo anapanga pangano mu chitsime cha lumbiro. Kenako Abimeleki ananyamuka, Okozati mlangizi wake, ndi Fikolo mkulu wa ankhondo a mphamvu zake, ndipo anabwerera ku dziko la Afilisti. Ndipo Abrahamu anadzala munda pa chitsime cha lumbiro, ndipo anaitana kumeneko dzina la Ambuye, Mulungu wamuyaya. Koma Abraham anakhala mu dziko la Afilisti masiku ambiri.

22

Ndipo zinadachitika pambuyo pa mawu awa kuti Mulungu anayesa Abrahamu, ndipo anamuuza kuti, Abrahamu, Abrahamu, ndipo iye anati, Taonani, ine ndi pano. Ndipo anati, Tenga mwana wako wokondedwa, amene unamukonda, Isake, ndipo pita ku dziko lapamwamba, ndipo mupereke kumeneko kukhala chopereka chopsereza pa phiri limodzi mwa mapiri amene ndidzakuuza. Abrahamu atanyamuka mmawa, anakweza bulu wake, ndipo anatenga naye antchito awiri ndi Isake mwana wake, ndipo atadula nkhuni za chopereka chopsereza, ananyamuka napita, ndipo anafika pamalo amene Mulungu anamuuza tsiku lachitatu. Ndipo Abrahamu atakweza maso ake, anaona malowo kutali. Ndipo Abrahamu anati kwa antchito ake, Khalani pano ndi bulu, ine ndi mwana tizidutsa mpaka kuno, ndipo titapembeza tibwerera kwa inu. Abrahamu anatenga nkhuni za chopereka chopsereza, ndipo anaika pa Isaac mwana wake. Iye anatenga mmanja mwake moto ndi

lupanga, ndipo awiriwo anapita pamodzi. Isaka analankhula kwa Abrahamu atate wake kuti, Atate, ndipo iye anati, Ndi chiyani, mwana wanga? Isaka anati, Onani, moto ndi nkhuni zili pano, koma nkhosa ya chopereka chopsereza ili kuti? Ndipo Abraham anati, Mulungu adzadzionerera yekha nkhosa ya nsembe yopsereza, mwana wanga. Kenako onse awiri anapita pamodzi, Anabwera pa malo amene Mulungu anamuuza, ndipo Abrahamu anamanga guwa lansembe kumeneko, nayika nkhuni, ndipo atamanga Isake mwana wake, anamuika pa guwa lansembe pamwamba pa nkhuni. Ndipo Abrahamu anatambasula dzanja lake kuti atenge lupanga ndi kupha mwana wake. Ndipo Mngelo wa Ambuye anamuitana kuchokera kumwamba, ndipo anati, Abrahamu, Abrahamu. Iye anayankha kuti, Ndine. Ndipo anati, Usayike dzanja lako pa mwanayo, kapena kumuchitira chilichonse, pakuti tsopano ndadziwa kuti umaopa Mulungu, ndipo sunasamale mwana wako wokondedwa chifukwa cha ine. Ndipo Abrahamu atakweza maso ake anaona, taonani nkhosa yayimuna imodzi ikugwidwa mu tchire la Sabeki ndi nyanga zake. Ndipo Abrahamu anapita, natenga nkhosa yayimuna ija, nayipereka kukhala nsembe yopsereza mmalo mwa Isake mwana wake.

Ndipo Abrahamu anaitana malo aja kuti, Ambuye Anaona, kuti anthu anene lero kuti, pa phiri Ambuye anaonekera. Ndipo Mthenga wa Ambuye anamuitananso Abrahamu kuchokera kumwamba. Akunena, Monga Ine ndekha ndidalumbira, akunena Ambuye, chifukwa unachita chinthu ichi, ndipo sunasunga mwana wako wokondedwa chifukwa cha Ine, Zedi

wodalitsa ndidzakudalitsa iwe, ndipo wochulukitsa ndidzachulukitsa mbewu yako, monga nyenyezi za kumwamba, ndiponso monga mchenga umene uli pafupi ndi mdomo wa nyanja, ndipo mbewu yako idzalowa mmalo mwa mizinda ya adani. Ndipo mitundu yonse ya dziko lapansi idzadalitsidwa mwa mbewu yako, chifukwa unamvera mawu anga. Anatembenuka koma Abraham kwa antchito ake, ndipo atanyamuka anapita pamodzi pa chitsime cha lumbiro. Ndipo anakhala Abraham pa chitsime cha lumbiro.

Zinadachitika pambuyo pa mawu awa, ndipo zinauzidwa kwa Abrahamu, akunena, Taonani, Melka naye wabereka ana aamuna kwa Nahori mchimwene wako. Uz woyamba kubadwa, ndi Buz mchimwene wake, ndi Kamuel atate wa Asiriya. ndi Hazad, ndi Azau, ndi Phaldes, ndi Jeldaph, ndi Bethuel. Bethuel anabereka Rebeka. Awa ndi ana aamuna asanu ndi atatu amene Melcha anabereka pamodzi ndi Nahori, mchimwene wa Abrahamu. Ndipo mzikazi wake, amene dzina lake linali Reuma, anabereka Tabeki, ndi Gaham, ndi Tahasi, ndi Maaka.

23

Zinachitika kuti moyo wa Sara unali zaka zana makumi awiri ndi zisanu ndi ziwiri. Ndipo Sara anamwalira mu mzinda wa Ariboki, umene uli mu chigwa; uwu ndi Hebroni mu dziko la Kanani. Ndipo Abrahamu anabwera kudzalira Sara ndi kudzamuliira maliro. Ndipo Abrahamu anauka kuchokera kwa

wakufa wake, ndipo Abrahamu anawauza ana a Heti kuti, Ndine mlendo ndi wapaulendo pakati panu, choncho ndipatseni malo a manda pakati panu, kuti ndikwirire wakufa wanga. Koma ana a Heth anayankha Abraham ponena kuti, Ayi, mbuye. Tamverani koma ife, mfumu yochokera kwa Mulungu ndinu pakati pathu. Mmanda athu osankhidwa ikani wakufa wanu, palibe ndi ife amene sadzaletsa manda ake kwa inu, kuti muike wakufa wanu kumeneko. Atanyamuka, Abraham anaweramitsa ku anthu a dzikolo, kwa ana a Heti. Ndipo Abrahamu analankhula nawo, kunena kuti, Ngati muli ndi mtima wanu, kuti mukwiritse maliro a wakufa wanga pamaso panga, ndimvereni, ndipo mulankhule za ine kwa Efroni mwana wa Zohara. Ndipo apereke kwa ine phanga lakuwirikira kawiri, limene lili kwa iye, limene lili mgawo la munda wake. Ndi siliva woyenera, apereke kwa ine limenelo pakati panu kuti likhale chuma cha manda. Ephron anakhala pakati pa ana a Heth, ndipo Ephron Mhiti anayankha Abraham, pamene ana a Heth ndi onse amene ankalowa mu mzindawo ankamva, kunena, Khala ndi ine, mbuye, ndipo undimve, munda ndi phanga limene lili muli mwake, kwa iwe ndimapereka, pamaso pa nzika zanga zonse ndapereka kwa iwe, yika wakufa wako. Ndipo Abrahamu analambiradi pamaso pa anthu a dziko lapansi. Ndipo anati kwa Efuroni mmakutu pamaso pa anthu a dzikolo, Popeza uli kwa ine, ndimve, tenga siliva wa mundawo kuchokera kwa ine, ndipo ndidzayika wakufa wanga kumeneko. Efuroni anayankha Abrahamu kuti, Ayi, mbuye, ndamva kuti nthaka ndi ya madidrakima mazana anayi a siliva, koma kodi chingakhale chiyani ichi pakati pa ine ndi inu? Inu ndiye ikani

maliro munthu wanu wakufa. Ndipo Abrahamu anamva mawu a Efroni, ndipo Abrahamu anapereka kwa Efroni ndalama zimene analankhula mmakutu a ana a Heti, mazana anayi a ma didrakima a siliva wabwino wovomerezeka ndi amalonda. Ndipo munda wa Efuroni umene unali mu phanga lachiwiri, umene uli motsatira nkhope Mamure, munda ndi phanga, umene unali mu iye, ndi mtengo uliwonse, umene unali mu munda, ndi zonse zimene zili mmalire ake kuzungulira, zinayima. kwa Abrahamu, kukhala chuma chake pamaso pa ana a Heti, ndi onse amene ankalowa mu mzindawo. Pambuyo pa zimenezi, Abrahamu anayika Sara mkazi wake mphanga la munda wawiri, lomwe lili patsogolo pa Mamre; iyi ndi Hebroni mdziko la Kanaani. Ndipo munda ndi phanga limene linali mmenemo linapereka kwa Abrahamu kukhala malo a manda, kuchokera kwa ana a Heti.

24

Ndipo Abraham anali wokalamba kwambiri, ndipo Ambuye anadalitsa Abraham mzinthu zonse.

Ndipo Abrahamu anati kwa mtumiki wake wamkulu wa nyumba yake, wolamulira zonse za ake, Ika dzanja lako pansi pa ntchafu yanga. Ndipo ndikulumbira iwe Ambuye Mulungu wa kumwamba ndi Mulungu wa dziko lapansi, kuti usatenge mkazi kwa mwana wanga Isake kuchokera kwa ana aakazi a Akanaani, amene ine ndimakhala pakati pawo. Koma iwe

udzapita ku dziko langa kumene ndinabadwira, ndi ku fuko langa, ndipo udzatengera mwana wanga Isake mkazi kuchokera kumeneko. Mtumiki anati kwa iye, Mwina mkazi sangafune kupita ndi ine ku dziko ili. Kodi ndibweze mwana wako ku dziko kumene unachoka? Abrahamu anati kwa iye, Chenjera wekha kuti usabweze mwana wanga kumeneko. Ambuye Mulungu wa kumwamba ndi Mulungu wa dziko lapansi, amene ananditenga kuchokera mnyumba ya atate anga, ndi kuchokera ku dziko kumene ndinabadwira, amene anayankhula nane, ndiponso amene analumbira kwa ine ponena kuti, Kwa iwe ndidzapereka dziko ili ndi kwa zidzukulu zako, Iye mwini adzatumiza Mngelo wake patsogolo pako, ndipo udzatengera mwana wanga mkazi kuchokera kumeneko. Ngati koma mkazi safuna kupita ndi iwe ku dziko ili, udzakhala woyera ku lumbiro langa, koma mwana wanga usamubweze kumeneko. Ndipo mtumiki anayika dzanja lake pansi pa ntchafu ya Abrahamu mbuye wake, ndipo analumbira kwa iye ponena za mawu awa. Ndipo mtumikiyo anatenga ngamira khumi kuchokera mwa ngamira za mbuye wake, ndipo anatenga zinthu zabwino zonse za mbuye wake naye, ndipo atanyamuka anapita ku Mesopotamiya, ku mzinda wa Nahori. Ndipo anagoneka ngamira kunja kwa mzinda pafupi ndi chitsime cha madzi madzulo, pamene akazi okopa madzi amatuluka.

Ndipo anati, Ambuye Mulungu wa mbuye wanga Abrahamu, ndipatseni chipambano pamaso panga lero, ndipo muchite chifundo ndi mbuye wanga Abrahamu. Taonani, ine ndimayima pa chitsime cha madzi, ndipo ana aakazi a anthu okhala mu

mzindawo akutuluka kukatapa madzi. And the virgin to whom i would say, Incline your water jar so that i may drink, and she should say to me, You drink, and i will give your camels to drink until they cease drinking, this one you have prepared for your servant Isaac, and in this i will know that you have shown mercy with my lord Abraham.

Ndipo zinachitika asanamalirize kulankhula mmaganizo ake, ndipo taonani, Rebecca ankatuluka amene anabadwira Betueli, mwana wa Milika mkazi wa Nahori, mchimwene wa Abrahamu, ali ndi mtsuko pa mapewa ake. Koma namwaliyo anali wokongola kwambiri pa mawonekedwe, anali namwali, palibe mwamuna amene anamudziwa. Atatsikira ku kasupe, anadzaza mtsuko wake wamadzi, ndipo anakwera. Anathamanga koma mtumiki ku kukumana naye, ndipo anati, Ndipatse kumwa madzi ochepa kuchokera mu mtsuko wako. Iye koma anati, Mwa, mbuye, ndipo anafulumira natsitsa mtsuko wa madzi pa mkono wake, ndipo anamupatsa kumwa mpaka anatsiriza kumwa. Ndipo anati, Ndiponso ndidzapatsa madzi ngamira zanu mpaka zonse zitamwa. Ndipo anafulumira nathira mtsuko wamadzi mu chitsime, ndipo anathamanga ku chitsime kutunga kachiwiri, ndipo anakoka madzi kwa ngamira zonse. Koma munthu uja anali kumuyangana mwatsatanetsatane, ndipo anali kukhala chete kuti adziwe ngati Ambuye anachititsa ulendo wake kupambana, kapena ayi. Zinachitika kuti pamene ngamira zonse zinasiya kumwa, munthu anatenga ndolo zagolide za kulemera kwa drachma, ndi zibangiri ziwiri pa manja ake, zimene kulemera kwawo kunali zagolide khumi.

Ndipo anamufunsa, ndipo anati, Mwana wamkazi wa ndani iwe? Ndiuze, kodi kuli malo kwa atate ako kuti ife tigone? Iye koma anati kwa iye, Ndine mwana wamkazi wa Batuweli, mwana wa Melika, amene anamuberekera Nakori. Ndipo anati kwa iye, Udzu ndi chakudya cha ziweto zambiri zili kwa ife, ndiponso malo ogona. Ndipo munthu atakhutitsidwa, anaweramitsa kwa Ambuye. Ndipo anati, Adalitsidwa Ambuye Mulungu wa mbuye wanga Abraham, amene sanasiye chilungamo chake ndi choonadi chake kuchokera kwa mbuye wanga. Ine, Ambuye wanditsogolera ku nyumba ya mbale wa mbuye wanga. Ndipo atathamanga, mtumikiyo anauzira ku nyumba ya amayi ake molingana ndi mawu awa. Koma Rebecca anali ndi mchimwene dzina lake Labani, ndipo Labani anathamanga kwa munthu kunja pa kasupe. Ndipo zinachitika pamene anaona ndolo ndi zibangiri mmanja mwa mlongo wake, ndiponso pamene anamva mawu a Rebeka mlongo wake akunena kuti, Motere walankhula kwa ine munthuyo, ndipo anabwera kwa munthuyo amene anali atayima ndi ngamira zake pa kasupe. Ndipo anati kwa iye, Bwerani mulowe, inu wodalitsidwa wa Ambuye. N’chifukwa chiyani mukuima kunja? Ine ndakonza nyumba, ndi malo a ngamira. Koma munthuyo analowa mnyumbamo, ndipo anachotsa katundu ku ngamira, ndipo anapereka udzu ndi chakudya cha ziweto ku ngamira, ndiponso madzi oti asambitse mapazi ake, ndi mapazi a amuna amene anali naye. Ndipo anaika buledi patsogolo pawo kuti adye, ndipo anati, Sindidzadya mpaka nditayankhula mawu anga. Ndipo anati, Yankhula.

Ndipo anati, Ine ndine mtumiki wa Abrahamu. Ambuye anadalitsa ambuye wanga kwambiri, ndipo anakwezedwa, ndipo anamupatsa nkhosa, ana angombe, siliva, golide, antchito, atsikana, ngamira ndi abulu. Ndipo Sara mkazi wa mbuye wanga anabereka mwana wamwamuna kwa mbuye wanga pambuyo poti iye akalamba, ndipo anamupatsa zonse zimene anali nazo. Ndipo mbuye wanga anandilumbiza, kunena, Sudzatengera mwana wanga mkazi kuchokera kwa ana aakazi a Akanaani, amene ine ndili mlendo mu dziko lawo. Koma udzapita ku nyumba ya atate anga, ndi ku fuko langa, ndipo udzatengera mwana wanga mkazi kuchokera kumeneko. Ndinati kwa mbuye wanga, Mwina mkazi sangapite nane. Ndipo anandiwuza kuti, Ambuye Mulungu amene ndinamukondweretsa pamaso pake, Iye mwini adzatumiza Mthenga wake pamodzi ndi iwe, ndipo adzapititsa patsogolo njira yako, ndipo udzatenga mkazi kwa mwana wanga kuchokera ku fuko langa, ndipo kuchokera ku nyumba ya bambo anga. Pamenepo udzakhala wosalakwa pa matemberero anga, chifukwa ngati udzabwera ku fuko langa, ndipo iwo asapereke kwa iwe, ndipo udzakhala wosalakwa pa lumbiro langa. Ndipo atafika lero pa kasupe, ndinati, Ambuye Mulungu wa mbuye wanga Abrahamu, ngati Inu mukupititsa patsogolo njira yanga imene tsopano ine ndikuyenda mu iyo, Taonani, ine ndimayima pa kasupe wa madzi, ndipo ana aakazi a anthu a mzindawu akutuluka kukatunga madzi, ndipo adzakhala namwali amene ine ndinene kuti, Ndipatse kumwa madzi pangono kuchokera mu mtsuko wako, Ndipo anene kwa ine, Iwenso mwa, ndipo ndidzapatsa madzi ngamira zako, uyu ndi

mkazi amene Ambuye wamukonzera wantchito wake Isake, ndipo mwa ichi ndidzadziwa kuti wachita chifundo kwa mbuye wanga Abrahamu. Ndipo zinachitika ine ndisanamaliza kulankhula mu mtima wanga, mwamsanga Rebeka anatuluka atanyamula mtsuko pa mapewa ake, ndipo anatsikira ku kasupe ndi kutunga madzi, ndipo ndinati kwa iye, ndipatse madzi kumwa. Ndipo atafulumira, anatsitsa mtsuko wamadzi pa mkono wake kuchokera pa iye mwini, ndipo anati, Imwa iwe, ndipo ngamira zako ndidzawapatsa kumwa. Ndipo anamwa, ndipo ngamira anawapatsa kumwa. Ndipo ndinafunsa iye, ndipo ndinati, Ndiwe mwana wamkazi wa ndani? Ndiuze. Iye koma anati, Ndine mwana wamkazi wa Bathueli, mwana wa Nahori, amene Meleka anamuberekera. Ndipo ndinaika zindebe kwa iye, ndi zibangiri mmanja mwake. Ndipo mwakondwera ndinagwadira kwa Ambuye, ndipo ndinadalitsa Ambuye Mulungu wa mbuye wanga Abrahamu, amene anandichitira bwino ine mu njira ya choonadi kutenga mwana wamkazi wa mbale wa mbuye wanga kwa mwana wake. Ngati choncho inu muchita chifundo ndi chilungamo kwa mbuye wanga, koma ngati ayi, ndiuzeni kuti ndidzabwerera ku dzanja lamanja kapena lamanzere.

Kuyankha koma Labani ndi Betueli anati, Kuchokera kwa Ambuye kwatuluka chinthu ichi, sitingakwanitse kuyankhula motsutsana ndi iwe choipa kapena chabwino. Taonani, Rebeka ali patsogolo panu; mutenge ndipo mupite, ndipo akhale mkazi wa mwana wa mbuye wanu, monga momwe Ambuye ananenera. Zinatukuka koma pamene mtumiki wa Abrahamu

anamva mawu awo, anaweramitsa pansi kwa Ambuye. Ndipo atulutsa mtumiki ziwiya zasiliva ndi zagolide ndi zovala, anapereka kwa Rebeka, ndipo mphatso anapereka kwa mchimwene wake, ndipo kwa amayi wake. Ndipo anadya ndi kumwa, iye mwini ndi anthu amene anali naye, ndipo anagona. Atadzuka mmawa anati, Tundidzeni kuti ndipite kwa mbuye wanga. Abale ake ndi amayi ake analankhula kuti, Namwaliyu akhale ndi ife masiku pafupifupi khumi, ndipo pambuyo pake adzachoka. Koma iye anati kwa iwo, Musandikakamize, pakuti Ambuye wapititsa patsogolo ulendo wanga; nditumizeni kuti ndipite kwa mbuye wanga. Koma iwo anati, Tiyeni tikaitane mtsikanayu, ndipo tiyeni timufunse pakamwa pake. Ndipo anaitana Rebeka, ndipo anamufunsa kuti, Kodi udzapita ndi munthu uyu? Iye anayankha kuti, Ndidzapita. Ndipo anatumiza Rebeka mlongo wawo, ndi zinthu zake, ndi mtumiki wa Abrahamu, ndi amene anali naye. Ndipo anamudalitsa Rebeka ndipo anati, Mlongo wathu, ukhale zikwi za zikwi zambiri, ndipo mbewu yako ilandire mizinda ya adani ako. Atanyamuka Rebeka ndi antchito aakazi ake, anakwera pa ngamira, ndipo anapita ndi munthuyo, ndipo mtumiki atatenga Rebeka, anapita.

Isake anali kudutsa mwa chipululu molingana ndi chitsime cha chiwonetsero, ndipo iye anakhala mdziko lakummwera. Ndipo Isake anatuluka kupita kukalankhula ku chigwa madzulo, ndipo atakweza maso ake anaona ngamira zikubwera. Ndipo Rebeka atakweza maso ake, anaona Isake, ndipo anadzidzimuka pa ngamira. Ndipo anati kwa mtumikiyo, Kodi ndi ndani munthu uja amene akuyenda mmunda kubwera kudzakumana nafe?

Mtumikiyo anati, Uyu ndi mbuye wanga. Iye atatenga chovala, anadzikulunga. Ndipo mtumikiyo anauza Isake mawu onse zimene anachita. Isake analowa mnyumba ya amayi wake, ndipo anatenga Rebeka, ndipo anakhala mkazi wake, ndipo anamukonda, ndipo Isake anatonthozedwa chokhudza Sara amayi wake.

25

Atatenga koma Abrahamu anatenga mkazi, dzina lake linali Ketura. Anamuberekera Zombran, ndi Iezan, ndi Madal, ndi Midian, ndi Iesbok, ndi Soie. Iezan anabereka Saba ndi Dedani, ndipo ana a Dedani anali Asshurim, Letushim, ndi Leummim. Ana a Midiani anali Gefera, Aferi, Enoki, Abida, ndi Eldaga. Onsewa anali ana a Ketura. Koma Abraham anapereka zonse zimene anali nazo kwa Isaac mwana wake. Ndipo kwa ana aamuna a azikazi zake, Abrahamu anawapatsa mphatso, ndipo anawatumiza kuchoka kwa Isake mwana wake, iye akadali moyo, ku kummawa ku dziko la kummawa. Izi ndi zaka za masiku a moyo wa Abrahamu monga anakalira, zana makumi asanu ndi anayi mphambu khumi zaka. Ndipo Abrahamu anamwalira ali wokalamba kwambiri, wodzaza masiku, ndipo anawonjezeredwa kwa anthu ake. Ndipo anamuika iye Isaki ndi Ismaeli ana ake mu phanga chachiwiri, mu munda wa Efuroni mwana wa Sohari Mhiti, umene uli patsogolo pa Mamure, Munda ndi phanga, amene Abrahamu anapeza kuchokera kwa ana a Heti, kumeneko anayika Abrahamu, ndi Sara mkazi wake.

Zinachitika pambuyo pa kufa kwa Abrahamu, Mulungu anadalitsa Isake mwana wake, ndipo Isake anakhala pafupi ndi chitsime cha chiwonetsero. Izi ndi mibadwo ya Ismaeli mwana wa Abrahamu, amene Hagara Waigipto, mdzakazi wa Sara, anamuberekera Abrahamu. Ndipo izi ndi mayina a ana aamuna a Ismaeli, monga mwa mayina a mibadwo yawo: woyamba kubadwa wa Ismaeli, Nebayoti, Kedara, Nabadeeli, ndi Masama, ndi Masma, ndi Duma, ndi Masse. ndi Choddan, ndi Teman, ndi Ietur, ndi Naphes, ndi Kedma. Awa ndi ana aamuna a Ishmael, ndipo awa ndi mayina awo mmatenti awo ndi mmisasa yawo, olamulira khumi ndi awiri monga mitundu yawo. Ndipo izi ndi zaka za moyo wa Ismaeli, zana makumi atatu ndi zisanu ndi ziwiri. Iye atafooka anamwalira, ndipo anawonjezeredwa kwa mtundu wake. Anakhala kuchokera ku Havila mpaka ku Shuri, imene ili moyang'anana ndi Aigupito mpaka kufika ku Asiriya; anakhala moyang'anana ndi abale ake onse.

Ndipo izi ndi mibadwo ya Isake mwana wa Abrahamu. Abrahamu anabereka Isake. Isake anali ndi zaka makumi anayi pamene anakwatira Rebeka, mwana wamkazi wa Betueli Msiriya wochokera ku Mesopotamiya ya Siriya, mlongo wake Labani Msiriya. Isaka ankapempha Ambuye chifukwa cha Rebeka mkazi wake, chifukwa anali wosabereka, ndipo Mulungu anamumva, ndipo Rebeka mkazi wake anatenga pakati. Koma ana analumpha mwa iyeyo, ndipo anati, Ngati zikuchitikadi chonchi kwa ine, n'chifukwa chiyani ichi kwa ine? Ndipo anapita kukafunsa kwa Ambuye. Ndipo Ambuye anati kwa iye, mitundu iwiri ili mmimba mwako, ndipo anthu awiri

kuchokera mmimba mwako adzalekanitsidwa, ndipo mtundu udzaposa mtundu, ndipo wamkulu adzatumikira wamngono. Ndipo masiku ake obereka anakwaniritsidwa, ndipo mmimba mwake munali mapasa. Woyamba wobadwa anatuluka wofiira, wonse waubweya ngati chikopa, ndipo anatchula dzina lake Esau. Ndipo pambuyo pa ichi anatuluka m'bale wake, ndipo dzanja lake linagwira chidendere cha Esau, ndipo anatchula dzina lake Yakobo. Isake anali ndi zaka makumi asanu ndi limodzi pamene Rebeka anabereka iwo. Anyamata anakula, ndipo Esau anali munthu wodziwa kusaka, wakuthengo, koma Yakobo anali munthu wosalongosoka, wokhala mnyumba. Koma Isake anakonda Esau, chifukwa nyama yosaka yake inali chakudya chake, koma Rebeka anakonda Yakobo.

Yakobo anapha phala, ndipo Esau anabwera kuchokera ku munda atatopa. Ndipo Esau anati kwa Yakobo, Ndidyetse chakudya chofiira chophika ichi, chifukwa ndikulefuka. Chifukwa cha ichi dzina lake linatchedwa Edomu. Yakobo anati kwa Esau, Gulitse kwa ine lero ufulu wako wa mwana woyamba. Ndipo Esau anati, Taonani, ine ndikupita kufa, ndipo kodi izi za ubwana zili ndi phindu lanji kwa ine? Ndipo Yakobo anati kwa iye, Lumbira kwa ine lero, ndipo analumbira kwa iye, ndipo Esau anagulitsa ufulu wa chiberekero kwa Yakobo. Jacob koma anapereka kwa Esau buledi ndi phala la nsewe, ndipo anadya ndi kumwa, ndipo atanyamuka anapita, ndipo Esau ananyoza udindo wa mwana woyamba.

26

Kunachitika njala pa dziko lapansi, mosiyana ndi njala yakale, imene inachitika mnthawi ya Abrahamu, ndipo Isake anapita kwa Abimeleki mfumu wa Afilisti ku Gerara. Ambuye anaonekera kwa iye, ndipo anati, Usapite ku Igupto, koma khala mdziko limene ndidzakuuze. Ndipo khala monga mlendo mdziko ili, ndipo ndidzakhala ndi iwe, ndipo ndidzakudalitsa. Kwa iwe pakuti ndi kwa mbewu yako ndidzapereka dziko lonse ili, ndipo ndidzakhazikitsa lumbiro langa limene ndinalumbira kwa Abrahamu atate wako. Ndipo ndidzachulukitsa mbewu yako monga nyenyezi za kumwamba, ndipo ndidzapereka kwa mbewu yako dziko lonse ili, ndipo mitundu yonse ya pa dziko lapansi idzadalitsidwa mwa mbewu yako. Chifukwa Abrahamu atate wako anamvera mawu anga, ndipo anasunga malamulo anga, ndi malamulo anga, ndi zikhazikitso anga, ndi miyambo anga. Isake anakhala mu Gerara. Amuna a mmalomo anafunsa za Rebeka, mkazi wake, ndipo iye anati, Ndi mlongo wanga. Anaopa kunena kuti, Ndi mkazi wanga, mwina amuna a mmalomo amupha chifukwa cha Rebeka, chifukwa anali wokongola pa mawonekedwe. Zinadachitika kuti atakhala kumeneko kwa nthawi yaitali, Abimeleki mfumu ya Gerara atayangana kudzera pa zenera, anaona Isake akusewera ndi Rebeka mkazi wake. Abimeleki anaitana Isake, ndipo anati kwa iye, Kodi ndithu mkazi wako ndi? N’chifukwa chiyani unati, Mlongo wanga ndi? Isake anati kwa iye, Ndinati choncho chifukwa ndinaganiza kuti mwina ndinafe chifukwa cha iye.

Anati koma kwa iye Abimeleki, Kodi ndi chiyani ichi umene wachitira ife? Pafupifupi wina wa fuko langa akanagona ndi mkazi wako, ndipo ukanatibweretsera kusadziwa. Koma Abimeleki analamula anthu ake onse kunena kuti, Aliyense wokhudza munthu uyu ndi mkazi wake adzakhala wolakwa wa imfa. Isake anadziala mu nthaka ija, ndipo mu chaka chijacho anapeza barele chobala zana, ndipo Ambuye anamudalitsa. Ndipo munthuyo anakwezedwa, ndipo akupita patsogolo ankakhala wamkulu, mpaka anakhala wamkulu kwambiri. Zinachitika kwa iye ziweto za nkhosa, ndi ziweto za ngombe, ndi ulimi wambiri. Afilisti anamuchitira nsanje. Ndipo zitsime zonse zimene antchito a atate ake anakumba mnthawi ya atate ake, Afilisti anazitseka, ndipo anadzaza ndi dothi. Koma Abimeleki anati kwa Isake, Choka kwa ife, chifukwa wakhala wamphamvu kwambiri kuposa ife. Ndipo Isake anapita kuchoka kumeneko, ndipo anakhala mu chigwa cha Gerara, ndipo anakhala kumeneko.

Ndipo kachiwiri Isake anakumbaso zitsime za madzi, zimene anakumba antchito a Abrahamu atate wake, ndipo Afilisti anadzidzimbira pambuyo pa kufa kwa Abrahamu atate wake, ndipo anazipatsa mayina monga mayina zimene anapatsa atate wake. And the servants of Isaac dug in the valley of Gerar, and they found there a well of living water. Ndipo abusa a Gerara analimbana ndi abusa a Isaka, ponena kuti madzi ndi awo, ndipo anatchula dzina la chitsimelo kuti Chipongwe, pakuti anamuchitiranso chipongwe. Atachoka kumeneko, anakumba chitsime china, ndipo anakangananso ponena za chimenecho,

ndipo anatcha dzina lake Udani. Atachoka kumeneko anakumba chitsime china, ndipo sanamenyana chifukwa chake, ndipo anatchula dzina lake Malo Aakulu, ponena kuti, Chifukwa tsopano Ambuye watipatsa malo aakulu, ndipo watikuza ife pa dziko lapansi.

Ndipo anapita kuchokera kumeneko kupita ku chitsime cha lumbiro. Ndipo Ambuye anaonekera kwa iye usiku uja, ndipo anati, Ine ndine Mulungu wa Abraham atate wako. Usaope, chifukwa ndili ndi iwe, ndipo ndidzakudalitsa, ndipo ndidzachulukitsa mbewu yako chifukwa cha Abraham atate wako. Ndipo anamanga guwa lansembe kumeneko, ndipo anaitana dzina la Ambuye, ndipo anaika tenti yake kumeneko. Ndipo antchito a Isake anakumba chitsime kumeneko mu chigwa cha Gerara. Ndipo Abimeleki anapita kwa iye kuchokera ku Gerara, pamodzi ndi Ahuzati mlangizi wake, ndi Fikoli mkulu wa asilikali a mphamvu zake. Ndipo Isake anati kwa iwo, N'chifukwa chiyani mwabwera kwa ine? Inu munandida, ndipo munandipitiriza kutali kwa inu. Iwo koma anati, Taona kuti Ambuye anali ndi iwe, ndipo tinati pakhale pangano pakati pathu ndi pakati pako, ndipo tidzapanga pangano ndi iwe. Musachite nafe choipa, monga sitinanyozera inu ife, ndiponso monga mmene tinachitira inu bwino, ndipo tinakutumizani ndi mtendere, ndipo tsopano mudalitsidwa ndi Ambuye. Ndipo anawakonzera phwando, ndipo anadya ndi kumwa. Ndipo atanyamuka mmawa, aliyense analumbira kwa mnzake, ndipo Isake anawatumiza, ndipo anapita kuchokera kwa iye mwamtendere. Zinadachitika mu tsiku limenelo, ndipo atafika

antchito a Isake anamuuza iye za chitsime chimene anakumba, ndipo anati, Sitinkapeza madzi. Ndipo anachitcha Lumbiro, chifukwa cha ichi anachitcha dzina la mzinda uja Chitsime cha Lumbiro, mpaka lero lino.

Esau anali ndi zaka makumi anayi, ndipo anakwatira Judithi mwana wamkazi wa Beeri Mhiti, ndi Basemati mwana wamkazi wa Eloni Mhiti. Ndipo anali kukangana ndi Isake ndi Rebeka.

27

Zinadachitika koma pambuyo pa kukalamba kwa Isake, ndipo maso ake anadetsa kuti asaone, ndipo anaitana Esau mwana wake wamkulu, ndipo anati kwa iye, Mwana wanga, ndipo iye anati, Taonani, ine ndili pano. Ndipo anati, Taonani, ndakalamba, ndipo sindikudziwa tsiku la imfa yanga. Tsopano choncho tenga zida zako, chophikira mivi ndi uta, ndipo tuluka kupita ku chigwa, ndipo undisungire nyama. Ndipo undipangire zakudya, monga ine ndimakonda, ndipo undibweretsere kuti ndidye, kuti moyo wanga ukudalitse iwe ndisanamwalire. Rebecca anamva Isaac akulankhula kwa Esau mwana wake, ndipo Esau anapita ku chigwa kukasakasaka nyama kwa atate wake. Rebecca koma anati kwa Jacob mwana wake wamngono, Ona, ndinamva atate ako akulankhula kwa Esau mchimwene wako, akunena, Ndibweretsere nyama yosaka, ndipo undipangire zakudya, kuti ndikadya ndiwe ndidalitse pamaso pa Ambuye ndisanafe. Tsopano chifukwa chake, mwana wanga,

ndimvere monga momwe ine ndikukulamulira. Ndipo pita ku nkhosa, nditengere kuchokera kumeneko ambuzi awiri ofewa ndi abwino, ndipo ndidzawakonza kukhala zakudya kwa atate ako, monga mmene amakonda. Ndipo udzabweretsa kwa atate ako, ndipo adzadya, kuti atate ako akudalitse iwe asanafe. Yakobo analankhula kwa Rebeka amayi ake kuti, Esau mlongo wanga ndi munthu waubweya, koma ine ndine munthu wosalala. Mwina atate angandikhudze, ndipo ndidzakhala pamaso pake ngati wonyoza, ndipo ndidzadzibweretsera temberero, osati dalitso. Koma amayi ake anamuwuza kuti, Temberero lako likhale pa ine mwana wanga; iwe ungondimvera chabe, pita ukandibweretsere. Atapita anatenga, nabweretsa kwa amayi ake, ndipo amayi ake anapanga zakudya monga momwe atate ake ankakonda.

Ndipo Rebeka atatenga chovala chabwino cha Esau mwana wake wamkulu, chimene chinali naye mnyumba, anaveka Yakobo mwana wake wamngono. Ndipo zikopa za mbuzi zachingono anazivika pa manja ake ndi pa maliseche a khosi lake. Ndipo anapereka zakudya zabwino ndi buledi zimene anapanga mmanja mwa Yakobo mwana wake. Ndipo anabweretsa kwa atate ake, ndipo anati, Atate. Ndipo iye anati, Taonani, ine ndili pano. Kodi ndiwe ndani, mwana wanga? Ndipo Yakobo anati kwa bambo, Ine ndine Esau mwana wanu woyamba kubadwa, ndachita monga munandiuza, dzukani khalapo, ndipo mudye nyama yanga yosaka, kuti moyo wanu undidalitse. Ndipo Isaka anati kwa mwana wake, Kodi ndi chiyani ichi chimene mwafulumira kupeza, mwana wanga? Iye

anati, Ndi chimene Yehova Mulungu wanu anapereka pamaso panga. Isake anati kwa Yakobo, Yandikira kwa ine, ndipo ndidzakukhudza iwe, mwana wanga, kuti ndione ngati iwe ndiwe mwana wanga Esau, kapena ayi. Yakobo anayandikira kwa Isake atate wake, ndipo anamukhudza, ndipo anati, Mawu ndi a Yakobo, koma manja ndi a Esau. Ndipo sanadzindikire iye, chifukwa manja ake anali obala monga manja a Esau mchimwene wake, ndipo anadalitsa iye. Ndipo anati, Kodi iwe ndiwe mwana wanga Esau? Iye anati, Ine. Ndipo anati, Bweretsa kwa ine, ndipo ndidzadya nyama ya kusaka kwako, mwana wanga, kuti moyo wanga ukudalitse. Ndipo anabweretsa kwa iye, ndipo anadya, ndipo anabweretsa vinyo kwa iye, ndipo anamwa. Ndipo Isake atate wake anamuuza kuti, Sendeza pafupi nane, ndipo undipsompsone mwana wanga. Ndipo atayandikira anamupsompsona, ndipo anafunsa funso la zovala zake, ndipo anamudalitsa, ndipo anati, Taonani, funso la mwana wanga, monga funso la munda wodzala, umene Ambuye anaudalitsa. Ndipo Mulungu akupatseni mame wochokera kumwamba, ndi chonde chochokera pansi, ndi kuchuluka kwa tirigu ndi vinyo. Ndipo mitundu ikutumikire, ndipo olamulira akulambire, ndipo ukhale mbuye wa mchimwene wako, ndipo ana a bambo ako akulambire iwe. Wokutemberera iwe, wotembereredwa; koma wokudalitsa iwe, wodalitsidwa.

Ndipo zinachitikapo pambuyo pa kuleka kwa Isake kudalitsa Yakobo mwana wake, ndipo zinachitikapo, monga Yakobo atatuluka pamaso pa Isake atate wake, Esau mlongo wake anabwera kuchokera ku nsolo. Ndipo iye mwini anapanga

zakudya, ndipo anazipereka kwa atate ake, ndipo anati kwa atate wake, Adzuke atate anga, ndipo adye nyama imene mwana wake anapha, kuti moyo wanu undidalitse. Ndipo Isake atate wake anati kwa iye, Ndiwe ndani iwe? Ndipo iye anati, Ine ndine mwana wako woyamba kubadwa, Esau. Isake anadabwa kwambiri, ndipo anati, Ndani nanga amene anandisaka nyama ndi kundipatsa, ndipo ndinadya zonse inu musanafike? Ndipo ndinamudalitsa iye, ndipo adzakhala wodalitsidwa. Zinadachitika pamene Esau anamva mawu a atate wake Isake, analira mofuwula kwambiri ndi mowawa, ndipo anati, Ndidalitsenso ine, atate. Koma anati kwa iye, Mlongo wako anabwera mwachinyengo natenga madalitso ako. Ndipo anati, Mwachilungamo anatchedwa dzina lake Yakobo, pakuti wandinamiza ine, taonani kachiwiri ichi. Udindo wanga wachikulu walandira, ndipo tsopano watenga dalitso langa. Ndipo Esau anati kwa bambo ake, Kodi simunandisiyire ine dalitso, Bambo? Kuyankha koma Isaka anati kwa Esau, Ngati mbuye iye ndamuchita wako, ndi onse abale ake ndawachita antchito ake, tirigu ndi vinyo ndamuchirikiza iye, kwa iwe koma chiyani ndichita, mwana? Esau anati kwa bambo wake, Kodi dalitso limodzi lokha lili kwa inu, bambo? Ndidalitseni inenso, bambo. Isaac atakhudzidwa kwambiri, Esau analira mokweza, ndipo analira. Atayankha, Isaka atate wake anati kwa iye, Taona, kuchokera ku chuma cha dziko lapansi kudzakhala kukhala kwako, ndi kuchokera ku mame wa kumwamba. Ndipo pa lupanga lako udzakhala moyo, ndipo m’bale wako udzamutumikira, koma idzakhala pamene udzagwetsa ndi kuchotsa goli lake pa khosi lako.

Ndipo Esau anamupsera mtima Jacob chifukwa cha madalitso, amene atate wake anamudalitsa nawo. Ndipo Esau anati mu mtima mwake, Masiku a maliro a atate anga ayandikire, kuti ndithe kupha Jacob mchimwene wanga. Rebeka anauzidwa mawu a Esau mwana wake wamkulu, ndipo atatumiza mthenga anaitana Yakobo mwana wake wamngono, ndipo anamuuza kuti, Taona, Esau mlongo wako akuopseza kuti akuphe. Tsopano chifukwa chake, mwana wanga, mvera mawu anga, ndipo nyamuka uthawire ku Mesopotamiya kwa Labani mbale wanga ku Harani. Ndipo khala naye masiku ena, mpaka mkwiyo wake utembenuke, Ndipo mkwiyo wa mchimwene wako uchokeretu kwa iwe, ndipo aiwale zimene wamuchitira, ndipo nditumiza ndidzakuitanira kuchokera kumeneko, kuti ndisalandidwe ana awiri anu mu tsiku limodzi. Rebeka analankhula kwa Isake kuti, Ndatopa ndi moyo wanga chifukwa cha akazi a ana a Heti. Ngati Yakobo atengera mkazi kuchokera kwa akazi a dziko lino, moyo wanga uli ndi phindu lanji?

28

Atamuitana, Isake anaitana Yakobo, ndipo anamudalitsa ndi kumulamula kuti, Sudzatenga mkazi kuchokera kwa ana aakazi a Akanaani. Nyamuka uthawire ku Mesopotamiya, ku nyumba ya Betueli atate wa amayi ako, ndipo utengere wekha kumeneko mkazi mwa ana aakazi a Labani mchimwene wa amayi ako. Mulungu wanga akudalitse, akukuze, akuchulukitse, ndipo udzakhala masonkhano a mitundu. Ndipo akupatse iwe dalitso

la Abrahamu atate anga, kwa iwe ndi kwa mbewu yako pamodzi ndi iwe, kuti ulandire dziko la kukhala kwako ngati mlendo, limene Mulungu anapereka kwa Abrahamu. Ndipo Isake anatumiza Yakobo, ndipo anapita ku Mesopotamiya kwa Labani mwana wa Betueli Msiriya, mlongo wa Rebeka amayi wa Yakobo ndi Esau.

Ona koma Esau kuti Isaki anadalitsa Yakobo, ndipo anamutumiza ku Mesopotamiya ya Siriya, kuti akatenga mkazi kuchokera kumeneko, pamene anamudalitsa, ndipo anamulamula, kunena kuti, Usatenge mkazi kuchokera kwa ana aakazi a Akanani. Ndipo Yakobo anamvera atate ake ndi amayi ake, ndipo anapita ku Mesopotamiya ya Siriya. Esau ataona kuti ana akazi a Kanani ndi oipa pamaso pa Isake atate wake, Esau anapita kwa Ishmael, ndipo anatenga Maeleth, mwana wamkazi wa Ishmael mwana wa Abraham, mlongo wake wa Nebaioth, kuwonjezera pa akazi ake kuti akhale mkazi wake.

Ndipo Yakobo anatuluka ku chitsime cha lumbiro, napita ku Harani. Ndipo anakumana ndi malo, ndipo anagona kumeneko, pakuti dzuwa linali litalowa. Ndipo anatenga miyala ya mmalomo, ndipo anaika pansi pa mutu wake, ndipo anagona mmalo amenewo. Ndipo iye analota, ndipo taonani makwerero okhazikitsidwa pansi, amene mutu wake unafika kumwamba, ndipo amithenga a Mulungu anali kukwera ndi kutsika pa iwo. Koma Ambuye anali atakhazikika pa iyo, ndipo anati, Ine ndine Mulungu wa Abrahamu atate ako, ndiponso Mulungu wa Isake. Usaope. Dziko limene ukugona pa iyo, ndidzakupatsa iwe,

ndiponso mbewu yako. Ndipo mbewu yako idzakhala ngati mchenga wa dziko lapansi, ndipo idzafalikira kummwera, kumpoto, kummawa ndi kunyanja, ndipo mafuko onse a dziko lapansi adzadalitsidwa mwa iwe ndi mwa mbewu yako. Ndipo taonani, Ine ndili ndi inu, ndikutetezani mu njira yonse kumene mungapite, ndipo ndidzakubwezani ku dziko ili, chifukwa sindidzakusiyeni mpaka ndikachita zonse zimene ndinayankhula kwa inu. Ndipo Yakobo anauka ku tulo lake, ndipo anati, Ambuye ali mmalo ano, koma ine sindinadziwe. Ndipo anaopa, ndipo anati, Malo awa ndi ochititsa mantha! Si china koma nyumba ya Mulungu, ndipo ichi ndi chipata cha kumwamba. Ndipo Yakobo anaukira mmawa, ndipo anatenga mwala umene anayika kumeneko pansi pa mutu wake, ndipo anauwimika kukhala chipilala, ndipo anathira mafuta pa msonga wake. Ndipo anaitana malo amenewo kuti Nyumba ya Mulungu, ndipo dzina la mzindawo koyambirira linali Luz. Ndipo Yakobo anaombera chombero, kunena, Ngati Ambuye Mulungu adzakhala ndi ine, ndi kunditeteza mu njira iyi imene ndikuyenda, ndi kundipatsa buledi woti ndidye, ndi chovala choti ndivale, ndipo iye atandibwezera ndi chipulumutso ku nyumba ya bambo anga, ndipo Ambuye adzakhala Mulungu wanga. Ndipo mwala uwu, umene ndinawuika kukhala chipilala, udzakhala kwa ine nyumba ya Mulungu, ndipo zonse zomwe udzandipatse, ndidzapereka chakhumi chake kwa inu.

29

Ndipo atanyamula mapazi ake, Yakobo anapita ku dziko lakummawa kwa Labani mwana wa Betueli wa Siriya, mbale wa Rebeka amayi wa Yakobo ndi Esau. Ndipo akuwona, ndipo taonani, chitsime chinali mu dambo, ndipo pamenepo panali magulu atatu a nkhosa akupuma pa chiwo, pakuti kuchokera mu chitsime chijacho ankamwetsa magulu aja, ndipo mwala wamkulu unali pa pakamwa pa chitsimepo. Ndipo makola onse ankasonkhanitsidwa kumeneko, ndipo ankagubuduza mwala kuchokera pa kamwa ka chitsime, ndi kudyetsa nkhosa, ndipo ankabwezera mwala pa kamwa ka chitsime ku malo ake. Yakobo analankhula kwa iwo kuti, Abale, kodi inu mwachokera kuti? Iwo anayankha kuti, Tachokera ku Harani. Analankhula kwa iwo kuti, Kodi mukudziwa Labani mwana wa Nahori? Iwo anayankha kuti, Tikudziwa. Anati kwa iwo, Kodi ali bwino? Iwo anati, Ali bwino, ndipo onani, Rakele mwana wake wamkazi akubwera ndi nkhosa. Ndipo Yakobo anati, Tsiku likadali litali, sichinafike nthawi yosonkhanitsa ziweto. Mutamwa nkhosa, pitani mukadyetse. Koma iwo anati, Ayi, sitingathe mpaka abusa onse atasonkhana, ndipo adzagubuduza mwala kuchokera pakamwa pa chitsime, ndipo tidzamwetsa nkhosa. Pamene iye akadali kulankhula nawo, ndipo taonani, Rakele mwana wamkazi wa Labani anabwera ndi nkhosa za atate wake, chifukwa iye ankaweta nkhosa za atate wake. Zinachitika kuti Yakobo ataona Rakele mwana wamkazi wa Labani, m’bale wa amayi ake, ndi nkhosa za Labani m’bale wa amayi ake, Yakobo anayandikira nagubuduza mwala pa kamwa pa chitsime, ndipo anaumwetsa nkhosa za Labani m’bale wa amayi ake. Ndipo Yakobo anapsompsona Rakele, ndipo atafuula mawu ake

analira. Ndipo anamuuza Rakele kuti iye ndi mlongo wa atate wake, ndipo kuti iye ndi mwana wa Rebeka, ndipo atathamanga anakamuuza atate wake mawu onsewa. Zinadachitika kuti Labani atamva dzina la Yakobo, mwana wa mlongo wake, anathamanga kukakumana naye, ndipo atamukumbatira anamupsompsona, namulowẽtsa mnyumba yake. Yakobo anamufotokozera Labani mawu onsewa. Ndipo Labani anati kwa iye, Iwe uli wa mafupa anga ndi thupi langa, ndipo anakhala naye mwezi wathunthu.

Labani anati kwa Yakobo, Chifukwa iwe ndiwe mlongo wanga, sudzanditumikira chaulere. Ndiuze kuti malipiro ako ndi otani? Koma Labani anali ndi ana aakazi awiri, dzina la wamkulu linali Leya, ndipo dzina la wamngono linali Rakele. Koma maso a Leah anali ofooka, ndipo Rachel anali wokongola mmawonekedwe ndi wokongola kwambiri pa maso. Yakobo anakonda Rakele, ndipo anati, Ndidzakutumikirani zaka zisanu ndi ziwiri chifukwa cha Rakele mwana wanu wamkazi wamngono. Labani anati kwa iye, Kwabwino kupereka iye kwa iwe kuposa kupereka iye kwa munthu wina. Khala ndi ine. Ndipo Yakobo anatumikira chifukwa cha Rakele zaka zisanu ndi ziwiri, ndipo zinali kwa iye ngati masiku ochepa chifukwa cha kukonda kwake iyeyo. Yakobo anati kwa Labani, Patsa ine mkazi wanga, pakuti masiku adzakwanitsidwa kuti ndilowe kwa iye. Labani anasonkhanitsa amuna onse a mmalomo, ndipo anapanga ukwati. Ndipo zinachitika madzulo, ndipo atatenga Leya mwana wake wamkazi, anamlowetsa kwa Yakobo, ndipo Yakobo analowa kwa iye. Labani anapereka kwa Lea mwana

wake wamkazi, Zilipa mtumiki wake, kuti akhale mtumiki wake. Zinachitika mmawa, ndipo taonani, anali Leya. Yakobo anati kwa Labani, Nchiyani chimenechi umandichitira? Kodi sindinakulaviririre chifukwa cha Rakele? Ndipo nchifukwa chiyani wandinamiza? Labani anayankha kuti, Si motero mmalo athu kupereka wachichepere asanachite wachikulu. Maliza sabata ya uyu, ndipo ndidzakupatsa iwe komanso uyu mmalo mwa ntchito imene ukugwira kwa ine kwa zaka zisanu ndi ziwiri zina. Yakobo anachita chotero, ndipo anakwaniritsa sabata imeneyi, ndipo Labani anamupatsa Rakele mwana wake wamkazi kukhala mkazi wake. Labani anapereka Bila, mtumiki wake wamkazi, kwa mwana wake wamkazi kuti akhale mtumiki wake. Ndipo analowa kwa Rakele, ndipo anakonda Rakele kwambiri kuposa Leya, ndipo anamutumikira zaka zisanu ndi ziwiri zina.

Ambuye Mulungu ataona kuti Leya ankadedwa, anatsegula chiberekero chake, koma Rakele anali wosabereka. Ndipo Leya anapatsa pakati, ndipo anabereka mwana wamwamuna kwa Yakobo. Anatchula dzina lake Rubeni, akunena kuti, Chifukwa Ambuye wanga anaona kutsikitsidwa kwanga, ndipo wandipatsa mwana wamwamuna, tsopano choncho mwamuna wanga adzandikonda. Ndipo anapatanso pakati, ndipo anabereka mwana wamwamuna wachiwiri kwa Yakobo, ndipo anati, Chifukwa Ambuye anamva kuti ndinadedwa, ndipo wandipatsanso uyu, ndipo anaitana dzina lake Simeoni. Ndipo anapatanso pakati, ndipo anabereka mwana wamwamuna, ndipo anati, Tsopano nthawi ino mwamuna wanga adzakhala

ndi ine, pakuti ndamuberekera ana aamuna atatu. Chifukwa chake anaitana dzina lake Levi. Ndipo atatenga pakati, adabala mwana wamwamuna, ndipo adanena, Tsopano chifukwa cha ichi ndidzapereka chiyamiko kwa Ambuye. Chifukwa cha ichi adatchula dzina lake Yuda, ndipo adayima kubala.

30

Ataona koma Rakele kuti sanabale kwa Yakobo, ndipo Rakele anachitira nsanje mlongo wake, ndipo anati kwa Yakobo, Patse ine ana; ngati ayi, ndidzafa. Atakwiya koma Yakobo kwa Rakele, ndipo anati kwa iye, Kodi mmalo mwa Mulungu ine ndili, amene wakulandani inu chipatso cha mmimba? Rakele anati kwa Yakobo, Taonani mdzakazi wanga Bala; lowani kwa iye, ndipo adzabereka pa mawondo anga, ndipo ine ndidzapeza ana kudzera mwa iye. Ndipo anamupatsa Bala mdzakazi wake kukhala mkazi wake, ndipo Yakobo analowa kwa iye. Ndipo Bilhah mdzakazi wa Rachel anakhala woyembekezera, ndipo anaberekera Yakobo mwana wamwamuna. Ndipo Rakele anati, Mulungu wandiweruza, ndipo anamva mawu anga, ndipo wandipatsa mwana wamwamuna. Chifukwa chake anatchula dzina lake Dani. Ndipo Bila mdzakazi wa Rakele anapatanso pakati, ndipo anabereka mwana wamwamuna wachiwiri kwa Yakobo. Ndipo Rakele anati, Mulungu wanga wakonzana nane, ndipo ndalimbana ndi mlongo wanga, ndipo ndapambana, ndipo anamupatsa dzina lakuti Nafutali. Leya anaona kuti anasiya kubereka, ndipo anatenga Zelfa mdzakazi wake, ndipo

anamupatsa Yakobo kukhala mkazi wake, ndipo Yakobo analowa kwa iye. Ndipo Zilpah mdzakazi wa Leya anatenga pakati, ndipo anaberekera Yakobo mwana wamwamuna. Ndipo Leya anati, Mu mwayi, ndipo anatchula dzina lake Gadi. Ndipo Zelpha mdzakazi wa Leya anapatanso pakati, ndipo anaberekera Yakobo mwana wachiwiri. Ndipo Leah anati, Ndine wodala, chifukwa akazi adzandiyitana wodala, ndipo anaitana dzina lake Asher. Rubeni anapita mmasiku akolola a tirigu, ndipo anapeza maapulo a mandragora mmunda, ndipo anawabweretsa kwa Leya amayi ake. Rakele anati kwa Leya mlongo wake, Patsa ine mandragora a mwana wako. Leya anati, Kodi si chokwanira kwa iwe kuti unatenga mwamuna wanga? Kodi udzatenganso mandrake a mwana wanga? Rakele anati, Si chotero, agone ndi iwe usiku uwu mmalo mwa mandrake a mwana wako. Yakobo analowa kuchokera ku munda madzulo, ndipo Leya anatuluka kukakumana naye, ndipo anati, Kwa ine udzalowa lero, chifukwa ndakuganiza iwe mmalo mwa ma mandrake a mwana wanga. Ndipo anagona naye usiku umenewo. Ndipo Mulungu anamva Leya, ndipo atatenga pakati, anabereka mwana wachisanu kwa Yakobo. Ndipo Leya anati, Mulungu wandipatsa malipiro anga chifukwa ndinapereka mdzakazi wanga kwa mwamuna wanga, ndipo anaitana dzina lake Isakara, lomwe limatanthauza malipiro. Ndipo Leya anatenganso pakati, ndipo anabereka mwana wamwamuna wachisanu ndi chimodzi kwa Yakobo. Ndipo Leya anati, Mulungu wandipatsa mphatso yabwino pa nthawi ino; tsopano mwamuna wanga adzandisankha, chifukwa ndamuberekera ana aamuna asanu ndi mmodzi. Ndipo anatchula dzina lake

Zebuloni. Ndipo pambuyo pa ichi, anabereka mwana wamkazi, ndipo anaitana dzina lake Dina. Mulungu anakumbukira Rachel, ndipo Mulungu anamumvera, ndipo anatsegula chibelekero chake. Ndipo atapatula, anabereka mwana kwa Yakobo, ndipo Rakele anati, Mulungu wanga wachotsa manyazi anga. Ndipo anaitana dzina lake Yosefu, ponena kuti, Mulungu andiwonjezere mwana wina.

Zinadachitika kuti Rakele atabereka Yosefe, Yakobo anati kwa Labani, Nditumizeni, kuti ndipite ku malo anga, ndi ku dziko langa. Bwezani akazi anga ndi ana anga, amene ndinakutumikirani chifukwa chawo, kuti ndipite. Inu mukudziwa mmene ndinakutumikirani. Koma Labani anati kwa iye, Ngati ndapeza chisomo pamaso pako, ndinalosera, pakuti Mulungu wandidalitsa chifukwa cha kubwera kwako. Nenani malipiro anu kwa ine, ndipo ndidzawapereka. Yakobo anati, Iwe ukudziwa mmene ndakutumikiramomwe, ndi kuchuluka kwa ziweto zako zimene zinali ndi ine. Zochepa zinali zimene unali nazo pamaso panga, ndipo zinakula kukhala gulu lalikulu, ndipo Ambuye Mulungu anakudalitsa chifukwa cha phazi langa, tsopano nanga liti ndidzadzimangira ine mwini nyumba? Ndipo Labani anati kwa iye, Kodi ndidzakupatsa chiyani? Yakobo anati kwa iye, Sudzandipatsa chilichonse. Ngati ungandichitiire ichi, ndidzawetanso nkhosa zako, ndidzazisungabe. Nkhosa zonse zanu zidutse lero, ndipo mulekanitse kuchokera kumeneko nkhosa iliyonse yakuda mwa ana ankhosa, ndipo iliyonse yamizere ndi yothiriridwa mwa mbuzi, zidzakhala malipiro anga. Ndipo chilungamo changa chidzandimvera tsiku lotsatira,

chifukwa malipiro anga ali pamaso pako, chilichonse chimene sichiri chothiriridwa ndi choyera mwa mbuzi, ndi chakuda mwa ana ankhosa, chidzakhala chobedwa kwa ine. Labani anati kwa iye, Zikhale molingana ndi mawu ako. Ndipo analekanitsa tsiku limenelo mbuzi zazimuna zokwapulidwa ndi zowala kwambiri, ndi mbuzi zonse zazikazi zokwapulidwa ndi zowala kwambiri, ndi chilichonse chimene chinali chakuda mwa ana ankhosa, ndi chilichonse chimene chinali choyera mwa iwo, ndipo anapereka kudzera mmanja mwa ana ake aamuna. Ndipo anayika mtunda wa masiku atatu pakati pawo ndi Yakobo, ndipo Yakobo anaweta nkhosa za Labani zotsala. Yakobo anadzitengera ndodo za storax zatsopano, za almond ndi za plane tree, ndipo Yakobo anazisula masamba oyera, ndipo akukokola chobiriwira, chinkaonekera pa ndodo zoyera chimene anasula, chosiyanasiyana. Ndipo anayika ndodo zimene anazipula mzitsime za madzi a kumwera, kuti pamene nkhosa zibwera kumwa, pamaso pa ndodo pamene zikubwera kumwa, nkhosa zipatse mimba pa ndodo. Ndipo nkhosa zinali kutenga pakati pa ndodo, ndipo nkhosa zinabereka zoyera bii, zosiyanasiyana, ndi zimene zinali za imvi zokhala ndi mawanga. Koma ana ankhosa Yakobo anawalekanitsa, ndipo anawaika patsogolo pa nkhosa nkhosa yayimuna yowala yowala, ndi zonse zosiyanasiyana mwa ana ankhosa, ndipo anadzilekanitsira yekha ziweto potsata iye mwini, ndipo sanawasanjanize iwo mu nkhosa za Labani. Zinadachitika koma mu nthawi imene nkhosa zinali kutenga pakati mu mimba, Yakobo anayika mizati patsogolo pa nkhosa mu zitsime, kuti zikhale pakati molingana ndi mizati. Pamene nkhosa zikabala, iye sanayike, ndipo zinachitika kuti

zosalembedwa zinali za Labani, koma zolembedwa zinali za Yakobo. Ndipo munthuyo analemera kwambiri kwambiri, ndipo anali ndi ziweto zambiri, ngombe, antchito, atsikana antchito, ngamira ndi abulu.

31

Yakobo anamva mawu a ana aamuna a Labani akunena kuti, Yakobo watenga zonse za atate wathu, ndipo kuchokera ku za atate wathu wapanga ulemerero wonse uwu. Ndipo Yakobo anaona nkhope ya Labani, ndipo taonani, sanali kwa iye monga dzulo ndi tsiku lachitatu. Ambuye analankhula kwa Yakobo kuti, Bwerera ku dziko la atate ako ndi kwa chibadwa chako, ndipo ndidzakhala ndi iwe. Atumiza koma Yakobo, adaitana Leya ndi Rakele ku chigwa kumene kunali ziweto zake. Ndipo anawauza kuti, Ine ndikuwona nkhope ya atate anu, kuti si kwa ine monga dzulo ndi tsiku lachitatu, koma Mulungu wa atate anga anali ndi ine. Ndipo inu mukudziwa kuti ndinatumikira atate anu ndi mphamvu zanga zonse. Koma atate anu anandinyenga, ndipo anasintha malipiro anga khumi, ndipo Mulungu sanamupatse kuti andipweteke. Ngati anene motero, zosiyanasiyana zidzakhala malipiro ako, ndipo nkhosa zonse zidzabala ana osiyanasiyana. Koma ngati anene kuti zoyera zidzakhala malipiro ako, ndipo nkhosa zonse zidzabala ana oyera. Ndipo Mulungu anatenga ziweto zonse za atate anu, ndipo anazipereka kwa ine. Ndipo zinachitika pamene nkhosa zinali kutenga pakati mmimba, ndipo ndinaona ndi maso anga mtulo,

ndipo taonani, mbuzi zazimuna ndi nkhosa zazimuna zikakwera pa nkhosa ndi mbuzi, zoyera kwambiri, zamathothomathotho, ndi za phulusa zokhala ndi mathothomathotho. Ndipo Mngelo wa Mulungu anandiuza mtulo, Yakobo, ndipo ine ndinati, Ndi chiyani? Ndipo anati, Kweza maso ako, ndipo uone nkhosa zazimuna ndi nkhosa zazimuna zikukwera pa nkhosa ndi mbuzi zoyera kwambiri, zosiyanasiyana, ndi za mtundu wa phulusa zokwapulidwa, pakuti ndaona zonse zimene Labani akuchita kwa iwe. Ine ndine Mulungu amene ndinaonekera kwa iwe mmalo a Mulungu, kumene unadzoza chipilala kwa Ine, ndipo unalumbira lumbiro kwa Ine kumeneko. Tsopano choncho, nyamuka, ndipo tuluka mdziko lino, ndipo pita ku dziko la kubadwa kwako, ndipo ndidzakhala ndi iwe. Ndipo atayankha Rakele ndi Leya anati kwa iye, Kodi palibe chigawo kapena cholowa kwa ife mu nyumba ya atate athu? Kodi sitinaverengedwe kwa iye monga alendo? Pakuti watigulitsa, ndipo wadya ndalama zathu. Chuma chonse ndi ulemerero umene Mulungu wa atate athu analanda, zidzakhala zathu ndi za ana athu. Tsopano choncho, zonse zimene Mulungu wakunena kwa iwe, zichite. Atanyamuka, Yakobo anatenga akazi ake ndi ana ake nawakweza pa ngamira. Ndipo anatsogolera zonse zinthu zake ndi katundu wake wonse zimene anapeza mu Mesopotamiya, ndi zonse zake, kuti apite kwa Isake atate wake ku dziko la Kanaani. Laban anapita kukameta nkhosa zake, ndipo Rachel anaba mafano a atate ake. Yakobo anabisa Labani wa ku Siriya posamuulira iye kuti akuthawa. Ndipo iye anathawa ndi zinthu zake zonse, nawoloka

mtsinje, napita ku phiri la Giliyadi. Labani wa ku Siriya anaudzidwa tsiku lachitatu kuti Yakobo wathawa. Ndipo atatenga abale ake ndi iye mwini, anamutsatira kwa masiku asanu ndi awiri, ndipo anamupeza pa phiri la Giliyadi. Mulungu anabwera kwa Labani Msiriya mmaloto usiku, ndipo anamuuza kuti, Chenjerera kuti usalankhule ndi Yakobo zoyipa. Ndipo Labani anakwanira Yakobo, koma Yakobo anamanga hema yake mu phiri, ndipo Labani anayimitsa abale ake mu phiri la Giliyadi. Labani anati kwa Yakobo, Unachita chiyani? Chifukwa chiyani unathawa mwachinsinsi, ndipo unandibera, ndi kutsogolera ana anga aakazi monga akapolo a lupanga? Ndipo ngati unandiwuza, ndikanakutumiza ndi chisangalalo, ndi oimba, ndi ngoma, ndi zeze. Ndipo sindinakhala woyenera kupsompsona ana anga ndi akazi anga, koma tsopano unachita mopusa. Ndipo tsopano dzanja langa lili ndi mphamvu zokuchitira choipa, koma Mulungu wa atate ako dzulo anati kwa ine, kunena kuti, Dzisunga kuti usalankhule nthawi iliyonse ndi Yakobo zoipa. Tsopano chifukwa chakuti wapita, pakuti unalakalaka kwambiri kupita ku nyumba ya bambo ako, koma chifukwa chiyani unaba milungu yanga? Poyankha, Yakobo anati kwa Labani, Ndinachita mantha, chifukwa ndinaganiza kuti mwina mungatenge ana anu aakazi kuchokera kwa ine, ndi zonse zanga. Ndipo Yakobo anati, Amene udzapeze milungu yako kwa iye, sadzakhala ndi moyo pamaso pa abale athu. Zindikira chinthu chilichonse cha zako chimene chili kwa ine, ndipo utenga. Koma sanazindikire chilichonse kwa iye. Yakobo sankadziwa kuti Rakele mkazi wake anaba milunguyo. Labani atalowa ndipo anafufuza mnyumba ya Leya, koma sanapeze

kanthu, ndipo anatuluka mnyumba ya Leya, ndipo anafufuza nyumba ya Yakobo, ndi mnyumba ya antchito aakazi awiri, koma sanapeze kanthu, kenako analowanso mnyumba ya Rakele. Rachel koma anatenga mafanowo, ndipo anawaponya mzikwama za ngamira, ndipo anakhala pa iwo. Ndipo anati kwa bambo ake, Musatengeke mtima kwambiri, mbuye wanga, sindingakwanitse kudzuka pamaso panu, chifukwa zinthu zolingana ndi mwambo wa akazi zili kwa ine. Labani anafufuza mnyumba yonse, koma sanaipeze mafano. Yakobo anakwiya, ndipo analimbana ndi Labani, ndipo Yakobo atayankha anati kwa Labani, Kodi cholakwa changa ndi chiyani? Ndipo tchimo langa ndi chiyani, chifukwa unanditsata pambuyo panga? Ndipo chifukwa unafufuza ziwiya zonse za nyumba yanga, kodi unapeza chiyani mwa ziwiya zonse za nyumba yako? Ika pano patsogolo pa abale ako ndi abale anga, ndipo aweruze pakati pa ife awiri. Izi zaka makumi awiri ine ndakhala ndi inu, nkhosa zanu ndi mbuzi zanu sizinachotse ana, nkhosa zazimuna za nkhosa zanu sindinazidye. Zokhetedwa ndi zirombo sindinakubweretseni, ine ndinkalipira ndekha zakuba za masana ndi zakuba za usiku. Ndinakhala masiku ndikutenthedwa ndi kutentha, ndi chisanu cha usiku, ndipo tulo wanga unachoka mmaso mwanga. Izi ndi zaka makumi awiri ine ndakhala mnyumba mwanu, ndinakutumikirani zaka makumi anayi ndi zinayi chifukwa cha ana anu akazi awiri, ndi zaka zisanu ndi chimodzi ndi nkhosa zanu, ndipo munandinyenga malipiro anga kawiri khumi. Ngati si Mulungu wa atate anga Abrahamu ndi mantha a Isake anali kwa ine, tsopano mwina munanditsindikiza ine wopanda kanthu.

Chinyozedwa changa ndi ntchito ya manja anga, Mulungu anaona, ndipo anakudzudzula iwe dzulo.

Kuyankha koma Labani anati kwa Yakobo, Ana aakazi ndi ana aakazi anga, ndipo ana aamuna ndi ana aamuna anga, ndipo ziweto ndi ziweto zanga, ndipo zonse zochuluka iwe ukuwona ndi zanga. Ndipo wa ana aakazi anga, chiyani ndidzachita kwa awa lero kapena kwa ana awo, amene anabereka? Tsopano choncho, bwera ndipange pangano ine ndi iwe, ndipo idzakhala umboni pakati pa ine ndi iwe. Koma anati kwa iye, Taona, palibe wina ndi ife. Ona, Mulungu ndi mboni pakati pa ine ndi iwe. Atatenga Jacob mwala, ndipo anaika chipilala. Yakobo analankhula kwa abale ake kuti, Sonkhanitsani miyala, ndipo anasokhana miyala, ndipo anapanga phiri, ndipo anadya kumeneko pa phiri. Labani analankhula kwa iye kuti, Phiri ili likuchitira umboni pakati pa ine ndi iwe lero. Ndipo Labani anawutcha mulu wa umboni, koma Yakobo anawutcha mulu wamboni. Labani anati kwa Yakobo, Taonani mulu uwu ndi chipilala chimene ndinayimika pakati pa ine ndi iwe. Mulu uwu ndi chipilala ichi zikuchitira umboni. Chifukwa chake dzina lake linatchedwa Mulu Wachitsimikizo. Ndipo chiwonetsero chimene chinanena kuti, Mulungu awone pakati pa ine ndi iwe, chifukwa tidzasiyana wina kuchokera kwa wina. Ngati udzachitira manyazi ana anga aakazi, ngati udzatenga akazi kuphatikiza pa ana anga aakazi, ona, palibe wina ndi ife ali kuona, Mulungu ndi mboni pakati pa ine ndi iwe. Ngati ine sindidutse kwa iwe, kapena iwe usadutse kwa ine phiri ili ndi chipilala ichi pochita zoipa. Mulungu wa Abrahamu ndi Mulungu wa Nahori aweruze

pakati pathu, ndipo Yakobo analumbira poopa Mulungu wa abambo ake Isake. Ndipo anapereka nsembe pa phiri, ndipo anaitana abale ake, ndipo anadya ndi kumwa, ndipo anagona pa phiri.

32

Atanyamuka mmawa, Labani anapsompsona ana aamuna ndi ana aakazi ake, ndipo anawalatsa. Kenako Labani atatembenuka, anapita ku malo ake.

Ndipo Yakobo anapita mnjira yake, ndipo atakweza maso anaona msasa wa Mulungu utamanga msasa, ndipo Angelo a Mulungu anakumana naye. Yakobo anati pamene anaona iwo, Uwu ndi msasa wa Mulungu, ndipo anaitana malo aja kuti Mahanaimi.

Yakobo anatumiza amithenga patsogolo pake kwa Esau mbale wake ku dziko la Seiri, ku dziko la Edomu. Ndipo analamula kwa iwo kunena kuti, Mudzanena kwa mbuye wanga Esau kuti, Kapolo wanu Yakobo akunena kuti, ndinakhala ndi Labani, ndipo ndinachedwa mpaka tsopano. Ndipo ndinakhala ndi ngombe, ndi abulu, ndi nkhosa, ndi antchito, ndi antchito aakazi, ndipo ndinatumiza kudziwitsa mbuye wanga Esau, kuti mtumiki wanu apeze chisomo pamaso panu. Ndipo amithenga anabwerera kwa Yakobo, akunena, Tinafika kwa mchimwene wanu Esau, ndipo taonani, iye mwini akubwera kudzakumana

nanu, ndipo anthu 400 ali naye. Yakobo anaopa kwambiri ndipo anali ndi vuto mmaganizo, ndipo anagawa anthu amene anali naye, ngombe, ngamira, ndi nkhosa kukhala misasa iwiri. Ndipo Yakobo anati, Ngati Esau abwera ku msasa umodzi ndi kuwukantha, msasa wachiwiri udzapulumuka. Yakobo anati, Mulungu wa atate anga Abrahamu, ndi Mulungu wa atate anga Isake, Ambuye, Inu amene munandiwuza kuti, Bwerera ku dziko la kubadwa kwako, ndipo ndidzakuchitira zabwino,' Ikhalebe yokwanira kwa ine kuchokera ku chilungamo chonse ndi kuchokera ku choonadi chonse chimene unachitira mtumiki wako, pakuti ndi ndodo yanga iyi ndinawoloka Yorodano uyu, tsopano ndipo ndakhala misasa iwiri. Ndipulumutse kuchokera mdzanja la mbale wanga, kuchokera mdzanja la Esau, chifukwa ndikumuopa iye, mwina atabwera adzandikwaniritse ine, ndi amayi pamodzi ndi ana. Koma Inu munati, Ndidzakuchitani bwino, ndipo ndidzayika mbewu yanu kukhala ngati mchenga wa mnyanja, umene sudzawerengedwa chifukwa cha kuchuluka kwake. Ndipo anagona kumeneko usiku umenewo, ndipo anatenga mphatso zimene anabweretsa, ndipo anazipatsa kwa Esau mchimwene wake. Mbuzi zazikazi mazana awiri, mbuzi zazimuna makumi awiri, nkhosa mazana awiri, nkhosa zazimuna makumi awiri, Ngamira zoyamwitsa ndi ana awo makumi atatu, ngombe makumi anayi, ngombe zazimuna khumi, abulu makumi awiri, ndi ana a abulu khumi. Ndipo anawapereka kwa antchito ake, gulu lililonse padera. Koma anati kwa antchito ake, Pitani patsogolo panga, ndipo muyike mpata pakati pa gulu ndi gulu. Ndipo analamula woyamba, kunena kuti, Ngati Esau mchimwene wanga akakumana ndi

iwe, ndipo akukufunsa kuti, Ndiwe wa yani? Ndipo ukupita kuti? Ndipo zinthu izi zikuyenda patsogolo pako ndi za yani? Mudzanena, Za mtumiki wanu Yakobo; mphatso watumiza kwa mbuye wanga Esau, ndipo onani iye ali pambuyo pathu. Ndipo analamula woyamba, ndi wachiwiri, ndi wachitatu, ndi onse amene anali kupita patsogolo pambuyo pa ziweto izi, akunena kuti, Monga mawu awa mulankhule ndi Esau pamene akakupezani, Ndipo inu mudzanena, taonani mtumiki wanu Yakobo akubwera pambuyo pathu, iye anati pakuti, ndidzamupatsa mtendere nkhope yake ndi mphatso zikuyenda patsogolo pake, ndipo pambuyo pa ichi ndidzaona nkhope yake, mwina pakuti adzalandira nkhope yanga. Ndipo mphatso zinapita patsogolo pake, koma iye mwini anagona usiku uja mu msasa. Atanyamuka usiku uja, anatenga akazi awiri, ndi antchito aakazi awiri, ndi ana khumi ndi mmodzi ake, ndipo anawoloka kuwoloka kwa Yaboki. Ndipo anatenga iwo, nawoloka mtsinje, nawololetsa zonse zake.

Koma Yakobo anatsala yekha, ndipo munthu anamalimbana naye mpaka mmawa. Anaona kuti sangathe kwa iye, ndipo anakhudza mkati wa ntchafu yake, ndipo mkati wa ntchafu ya Yakobo unachita chigonjetso pamene ankamenyana naye. Ndipo anati kwa iye, Nditumize, pakuti mawa wakwera. Koma iye anati, Sindidzakutumiza ngati sunandidalitse. Anati kwa iye, Kodi dzina lako ndani? Ndipo iye anati, Yakobo. Ndipo anati kwa iye, Dzina lako silichitchedwanso Yakobo, koma Isiraeli lidzakhala dzina lako, chifukwa wakhala wamphamvu ndi Mulungu, ndipo ndi anthu udzakhala wamphamvu. Yakobo

anafunsa koma, ndipo anati, Undiwuze dzina lako. Ndipo anati, N'chifukwa chiyani ukufunsa dzina langa? Ndipo anamudalitsa kumeneko. Ndipo Yakobo anatchula dzina la malowo kuti Mawonekedwe a Mulungu, pakuti ndinawona Mulungu nkhope ndi nkhope, ndipo moyo wanga unapulumuka. Dzuwa linawala kwa iye pamene anadutsa mawonekedwe a Mulungu, ndipo iye anali kulemala ntchafu yake. Chifukwa cha ichi, ana a Israeli sadya chingwe cha minyewa chimene chinachita chikwakwata, chimene chili pa chikhalidwe cha ntchafu, mpaka lero lino, chifukwa anakhudza chikhalidwe cha ntchafu ya Yakobo pa chingwe cha minyewa chimene chinachita chikwakwata.

33

Atakweza maso, Yakobo ndi maso ake anaona, ndipo taonani Esau mlongo wake akubwera, ndipo amuna makumi anayi ndi iye, ndipo Yakobo anagawa ana pa Leya, ndi pa Rakele, ndi antchito aakazi awiri. Ndipo anayika anthu akazi awiri aangono ndi ana aamuna awo patsogolo, ndipo Leya ndi ana ake pambuyo, ndipo Rakele ndi Yosefe kumbuyo kwathunthu. Koma iye mwini anapitirapatsogolo patsogolo pawo, ndipo anagwadira pansi kasanu ndi kawiri, mpaka atafika pafupi ndi mbale wake. Ndipo Esau anathamangira kukumana naye, ndipo atamukumbatira anagwera pa khosi lake, ndipo anampsopsa, ndipo onse awiri analira. Ndipo atayang'ana mmwamba Esau anaona akazi ndi ana, ndipo anati, Kodi izi ndi chiyani kwa iwe? Ndipo iye anati, Ana, amene Mulungu anachitira chifundo

mtumiki wako. Ndipo atsikana achichepere anayandikira pamodzi ndi ana awo, ndipo analambiratu. Ndipo Leya anayandikira pamodzi ndi ana ake, ndipo analambirako. Pambuyo pake, Rakele ndi Yosefe anayandikira, ndipo analambirako. Ndipo anati, Kodi zinthu izi zonse ndi ziyani kwa iwe, misasa yonse iyi, imene ndinakumana nayo? Iye koma anati, Kuti kapolo wako apeze chisomo pamaso pako, mbuye wanga. Esau anati, Ndili ndi zambiri, mchimwene wanga, zinthu zako zikhale zako. Yakobo anati, Ngati ndapeza chisomo pamaso panu, landirani mphatso kudzera mmanja mwanga, pakuti ndaona nkhope yanu, monga mmene wina angaone nkhope ya Mulungu, ndipo mudzandikondwera. Landira madalitso anga amene ndinakubweretsera, chifukwa Mulungu anandichitira chifundo, ndipo ndili ndi zonse, ndipo anamuumiriza, ndipo analandira. Ndipo anati, Atachoka tiyende pa njira yolunjika. Koma anati kwa iye, Mbuye wanga akudziwa kuti ana ndi ofewa, ndipo nkhosa ndi ngombe zikuyamwitsa ndipo zili pa usamaliro wanga. Ngati ndidzazipirikitsa tsiku limodzi, ziweto zonse zidzafa. Mbuye wanga apite patsogolo kutsogolo kwa mtumiki wake, koma ine ndidzayenda pangonopangono mu njira molingana ndi ulendo wa kutsogolo kwanga, ndi molingana ndi phazi la anyamata, mpaka ndikafike kwa mbuye wanga ku Seiri. Esau anati, Ndidzasiya anthu ena a anthu anga kuti akhale ndi iwe. Koma iye anati, Chifukwa chiyani zimenezi? Ndikwanira chifukwa ndapeza chisomo pamaso panu, mbuye wanga. Koma Esau anatembenuka tsiku limenelo napita ku njira yake kupita ku Seiri. Ndipo Yakobo ananyamuka kupita ku matenti, ndipo anadzimangiramwini nyumba kumeneko, ndipo

anamangiranso matenti a ziweto zake. Chifukwa cha zimenezi, anatchula dzina la malowo kuti Matenti.

Ndipo Yakobo anabwera ku Salemu, mzinda wa Sekemu, umene uli mdziko la Kanaani, pamene ankabwerera kuchokera ku Mesopotamiya ya Siriya, ndipo anamanga msasa moyang'anana ndi mzindawo. Ndipo anagula gawo la munda kumene anaimika tenti yake kuchokera kwa Hamori, kholo la Sekemu, ndi zana. Ndipo anakhazikitsa guwa lansembe kumeneko, ndipo anaitana Mulungu wa Israeli.

34

Dina mwana wamkazi wa Leya, amene anamuberekera Yakobo, anatuluka kukawona ana aakazi a anthu akumaloko. Ndipo Sekemu mwana wa Hamori Mhivi, wolamulira dzikolo, anamuona, ndipo atamutengera, anagona naye, ndipo anamunyozera. Ndipo anasamalira mtima wa Daina mwana wamkazi wa Yakobo, ndipo anakonda namwaliyo, ndipo analankhula mofanana ndi maganizo a namwaliyo kwa iye. Sekemu anati kwa Emori atate wake, Tengerani kwa ine mtsikana uyu kuti akhale mkazi wanga. Jacob anamva kuti mwana wa Emmor anayipitsa Dinah mwana wake wamkazi, koma ana ake aamuna anali ndi ziweto zake ku chigwa, ndipo Jacob anakhala chete mpaka atabwera. Koma Emmori atate wa Shekemu anatulukira kwa Yakobo kukalankhula naye. Ana aamuna a Yakobo anabwera kuchokera ku munda, ndipo

pamene anamva, anthuwo anakhumudwa kwambiri, ndipo kunali kowawa kwa iwo kwambiri, chifukwa anachita chinthu chochititsa manyazi mu Israeli, atagona ndi mwana wamkazi wa Yakobo, ndipo sizichitika chotere. Ndipo Emmor analankhula nawo, kunena kuti, Sekemu mwana wanga wamusankha ndi mtima wake mwana wanu wamkazi, choncho mupatseni iye kuti akhale mkazi wake. Ndipo ukwatirane nafe, mupereke ana anu aakazi kwa ife, ndipo mutenge ana athu aakazi kwa ana anu aamuna. Ndipo mukhale pakati pathu, ndipo taonani, dziko ndi lalikulu pamaso panu; mukhalemo, muchite malonda mmenemo, ndipo mupeze chuma mmenemo. Sekemu anati kwa atate ake ndi kwa alongo ake, Ndipeze chisomo pamaso panu, ndipo chimene munene, tidzapereka. Chulukitsani chikwati kwambiri, ndipo ndidzapereka monga mungandiwuze, ndipo mundipatse mwana uyu kukhala mkazi.

Ana a Yakobo anayankha Sekemu ndi Hamori bambo ake mwachinyengo, ndipo analankhula nawo, chifukwa anadetsa Dina mlongo wawo. Ndipo Simeoni ndi Levi, abale a Dina, anawauza kuti, Sitingathe kuchita chinthu ichi, kupereka mlongo wathu kwa munthu amene ali ndi gikopa, pakuti ndi chonyoza kwa ife. Kokha mu ichi tifanana ndi inu, ndipo tikhala pakati panu, ngati mudzakhala monga ife, mu kudulidwa kwanu amuna onse. Ndipo tidzapereka ana athu aakazi kwa inu, ndipo kuchokera kwa ana anu aakazi tidzatengera ife akazi, ndipo tidzakhala pakati panu, ndipo tidzakhala ngati mtundu umodzi. Ngati koma simutimvera ife kuti mudulidwe, tidzatenga mwana wathu wamkazi ndipo tidzapita. Ndipo mawu

anakondweretsa Emmor, ndipo anakondweretsa Shekemu mwana wa Emmor. Ndipo mnyamata wachichepere sanachedwe kuchita mawu awa, pakuti anali wokakamira mwana wamkazi wa Yakobo, ndipo iye mwini anali wolemekezeka kwambiri wa onse a mnyumba ya atate ake. Koma Emmor ndi Sekemu mwana wake anabwera ku chipata cha mzinda wawo, ndipo analankhula ndi amuna a mzinda wawo, akunena, Anthu awa ndi amtendere, akhale ndi ife pa dziko lapansi, ndipo achite malonda mmenemo. Dzikolo, taonani, ndi lalikulu patsogolo pawo. Ana aakazi awo tidzawatenga kukhala akazi athu, ndipo ana aakazi athu tidzawapereka kwa iwo. Mwa ichi chokha anthu adzafanana nafe kuti akhale nafe, kuti takhale anthu amodzi, podulidwa kwathu amuna onse, monga momwe iwonso adulidwa. Kodi ziweto zawo, nyama zawo za miyendo inayi, ndi chuma chawo, sichidzakhala chathu? Tikangofanana nawo pa ichi chabe, ndipo adzakhala nafe. Ndipo anamvera Hamori ndi Sekemu mwana wake onse amene ankagulitsa pa chipata cha mzinda wawo, ndipo anadzidula thupi la chipewa chawo aliyense wamwamuna.

Zinadachitika pa tsiku lachitatu, pamene anali mu ululu, ana aamuna awiri a Yakobo, Simeoni ndi Levi, abale a Dina, anatenga aliyense lupanga lake, ndi kulowa mu mzinda mwachitetezo, ndipo anapha amuna onse. Iwo anapha Emmor ndi Sekemu mwana wake ndi lupanga, ndipo anatenga Dina mnyumba ya Sekemu, natatuluka. Koma ana a Yakobo analowa pa ovulala, ndipo anafunkha mzindawo, umene anadetsa Dina mlongo wawo. Ndipo nkhosa zawo, ngombe zawo, ndi abulu

awo, zonse zimene zinali mu mzinda, ndi zonse zimene zinali mchigwa, anazitenga. Ndipo matupi awo onse ndi katundu wawo wonse ndi akazi awo anawagwira ukapolo, ndipo anafunkha zonse zimene zinali mu mzindawo ndi zonse zimene zinali mnyumbamo. Yakobo analankhula kwa Simeoni ndi Levi kuti, Mwandichitira odana, kotero kuti ndakhala woipa kwa onse amene amakhala mdzikoli, mwa Akanaani ndi mwa Aperezi. Ine ndili ochepa mchiwerengero, ndipo akasonkhana pa ine adzandimenya, ndipo ndidzawonongedwa ine ndi nyumba yanga. Koma iwo anati, Kodi adzachitira mlongo wathu ngati mkazi wachiwerewere?

35

Mulungu analankhula kwa Yakobo kuti, Nyamuka, pita ku malo a ku Beteli, ndi kukhala kumeneko, ndipo upange kumeneko guwa lansembe kwa Mulungu amene anakuonekera pamene unkathawa nkhope ya Esau mbale wako. Yakobo analankhula kwa banja lake ndi onse amene anali naye kuti, Chotsani milungu yachilendo imene ili pakati panu, ndipo dzidziyeretseni ndi kusintha zovala zanu. Ndipo atanyamuka, tiyeni tikwere ku Beteli, ndipo tiyeni tipange kumeneko guwa lansembe kwa Mulungu amene anamvera ine pa tsiku la masautso, amene anali ndi ine, ndipo anandipulumutsa mu njira imene ndinapita. Ndipo anapereka kwa Yakobo milungu yachilendo imene inali mmanja mwawo, ndi ndolo zimene zinali mmakutu mwawo, ndipo Yakobo anazibisa pansi pa mtengo wa terebinti umene

unali mu Sekemu, ndipo anaziwononga mpaka lero lino. Ndipo Aisraeli anachotsa ku Sekimu, ndipo mantha a Mulungu anakhala pa mizinda yozungulira iwo, ndipo sanawalondole ana a Aisraeli. Yakobo anabwera ku Luza, imene ili mdziko la Kanaani, ndiye kuti Beteli, iye mwini pamodzi ndi anthu onse amene anali naye. Ndipo anamanga guwa lansembe kumeneko, ndipo anatchula malowo kuti Beteli, chifukwa Mulungu anaonekera kwa iye kumeneko pamene ankathawa mchimwene wake Esau.

Debora, mlezi wa Rebeka, anamwalira ndipo anaikidwa mmanda pansi pa Beteli pansi pa mtengo wa thundu, ndipo Yakobo anatchula dzina lake kuti Mtengo wa Thundu wa Maliro. Mulungu anaonekera kwa Yakobo ali ku Luza, pamene anabwera kuchokera ku Mesopotamiya ya Siriya, ndipo Mulungu anamudalitsa. Ndipo Mulungu anati kwa iye, Dzina lako silidzatchedwanso Yakobo, koma Isiraeli lidzakhala dzina lako, ndipo anatchula dzina lake kuti Isiraeli. Mulungu anati kwa iye, Ine ndine Mulungu wako, kuchuluka ndi kuchulukana, mitundu ndi masonkhano a mitundu zidzakhala kuchokera kwa iwe, ndipo mafumu adzatuluka mchiuno mwako. Ndipo nthaka imene ndinapereka Abrahamu ndi Isake, kwa iwe ndapereka iyo, idzakhala yako, ndipo kwa mbewu yako pambuyo pako ndidzapereka nthaka iyi. Mulungu anakwera kuchokera kwa iye mmalo kumene analankhula naye. Ndipo Yakobo anaika chipilala mmalo amene Mulungu analankhula naye, chipilala chamwala, ndipo anathira chopereka chakumwa pa chipilalacho, ndipo anathira mafuta pa chipilalacho. Ndipo

Yakobo anaitana dzina la malowo, kumene Mulungu analankhula naye kumeneko, Beteli. Yakobo atachoka ku Beteli, anaika hema yake kupitirira nsanja ya Gaderi. Zinachitika kuti pamene anayandikira ku Kabrata pofuna kufika ku Efrata, Rakele anabereka, ndipo anavutika kwambiri pobereka. Zinachitika koma pamene anali kuchita zovuta kwambiri pobereka, azamba anati kwa iye, Khalani olimba mtima, chifukwa uyu ndi mwana wanu wamwamuna. Zinatero pamene anali kutululutsa moyo wake, pakuti anali kufa, anatchula dzina lake kuti, mwana wa zowawa zanga, koma bambo wake anatchula dzina lake kuti, Benjamini. Anamwalira Rachel, ndipo anaikidwa mnjira ya hippodrome Ephrathah; iyi ndi Bethlehem. Ndipo Yakobo anakhazikitsa chipilala pa manda wake, ichi ndi chipilala pa manda a Rakele mpaka lero lino. Zinadachitika kuti pamene Israeli anakhala mdziko limenelo, Rubeni anapita nakagona ndi Bala, mzikazi wa atate wake Yakobo, ndipo Israeli anamva zimenezi, ndipo zinaonekera kukhala zoipa pamaso pake. Koma ana aamuna a Yakobo anali khumi ndi awiri.

Ana a Leah: woyamba kubadwa wa Jacob anali Reuben, Simeon, Levi, Judah, Issachar ndi Zebulun. Ana a Rachel anali Joseph ndi Benjamin. Ana a Bilha, mdzakazi wa Rakele, anali Dani ndi Nafutali. Ana a Zilipa mdzakazi wa Lea anali Gadi ndi Aseri. Awa ndi ana a Yakobo amene anabadwira iye ku Mesopotamiya ya Siriya. Yakobo anabwera kwa Isake atate wake ku Mamre, ku mzinda wa chigwa, umene ndi Hebroni mdziko la Kanaani, kumene Abrahamu ndi Isake anakhala. Masiku a Isaac, amene anakhala nawo, anali zaka zana makumi asanu ndi atatu. Ndipo

Isake atalephera mphamvu anamwalira, ndipo anawonjezeredwa kwa mtundu wake ali wokalamba ndi wodzaza masiku, ndipo ana ake Esau ndi Yakobo anamuyika mmanda.

36

Izi ndi mbadwa za Esau, amene ndi Edomu. Esau anatenga akazi ake kwa ana aakazi a Akanaani: Ada, mwana wamkazi wa Ailom wa Mhiti, ndi Olibema, mwana wamkazi wa Ana, mwana wa Sebegon wa Mhivi. Ndipo Basemath, mwana wamkazi wa Ishmael, mlongo wa Nebaioth. Ada anaberekera iye Elifazi, ndipo Basemati anabereka Ragueli. Ndipo Olibema anabereka Ieous, ndi Ieglom, ndi Kore. Awa ndi ana a Esau amene anabadwira iye mdziko la Kanaani. Esau anatenga akazi ake, ana ake aamuna, ana ake aakazi, anthu onse a mnyumba yake, katundu wake wonse, ziweto zake zonse, zonse zimene anapeza, ndi zonse zimene anapeza mu dziko la Kanaani, ndipo Esau anachoka mdziko la Kanaani kuchokera pamaso pa Yakobo mlongo wake. Inali yawo katundu wambiri, woti akhale pamodzi, ndipo nthaka ya kukhala kwawo sinalingathe kuwanyamula, chifukwa cha kuchuluka kwa katundu wawo. Esau anakhala ku phiri la Seiri; Esau yemweyo ndi Edomu. Koma izi ndi mbadwa za Esau, atate wa Edomu, mu phiri la Seiri. Ndipo izi ndi mayina a ana aamuna a Esau: Elifazi mwana wa Ada mkazi wa Esau, ndi Ragueli mwana wa Basemati mkazi wa Esau. Ndipo ana a Elifazi anali Taimani, Omari, Zofari,

Gotomi, ndi Kenezi. Thamna koma anali mzikazi wa Eliphaz mwana wa Esau, ndipo anabereka kwa Eliphaz Amalek; awa ndi ana aamuna a Ada, mkazi wa Esau. Awa ndi ana aamuna a Ragueli: Nakoti, Zare, Some, ndi Moze. Awa anali ana aamuna a Basemati, mkazi wa Esau. Awa ndi ana a Olibemas mwana wamkazi wa Ana, mwana wa Sebegon, mkazi wa Esau. Iye anaberekera Esau ana awa: Ieous, Ieglom, ndi Kore. Awa ndi atsogoleri ana a Esau, ana a Eliphaz woyamba kubadwa wa Esau: mtsogoleri Thaiman, mtsogoleri Omar, mtsogoleri Zophar, mtsogoleri Kenaz. Mtsogoleri Kore, mtsogoleri Gotham, mtsogoleri Amaleki, awa ndi atsogoleri a Elifazi mdziko la Idumeya, awa ndi ana a Ada. Ndipo awa ndi ana a Ragueli mwana wa Esau: mtsogoleri Nakoti, mtsogoleri Zare, mtsogoleri Some, mtsogoleri Moze. Awa ndi atsogoleri a Ragueli mdziko la Edomu, ndipo awa ndi ana a Basemati mkazi wa Esau. Awa ndi ana a Olibemas mkazi wa Esau: mtsogoleri Ieous, mtsogoleri Ieglom, mtsogoleri Kore. Awa ndi atsogoleri a Olibemas mwana wamkazi wa Ana, mkazi wa Esau. Awa ndi ana a Esau, ndipo awa ndi atsogoleri awo, awa ndi ana a Edomu. Awa ndi ana a Seiri wa Hori, amene ankakhala mdzikolo: Lotani, Sobala, Sebegoni, Ana, Ndi Disoni, ndi Asari, ndi Risoni; awa ndi atsogoleri a Ahori, ana a Seiri, mdziko la Edomu. Ana aamuna a Lotani anali Korri ndi Hemani, ndipo mlongo wake wa Lotani anali Tamna. Awa ndi ana aamuna a Sobala: Golamu, Manahati, Gaibeli, Zofara, ndi Omara. Ndipo awa ndi ana a Zibeoni, Aya, ndi Ana, uyu ndi Ana, amene anapeza Yamini mchipululu, pamene ankaweta zinyama zonyamula katundu za Zibeoni abambo ake. Awa ndi ana a Ana: Desoni, ndi Oholibama mwana

wamkazi wa Ana. Koma awa ndi ana aamuna a Desoni: Amada, Asibani, Itarani, ndi Harani. Koma awa ndi ana a Asar: Balaam, Zoukam, ndi Ioukam. Awa ndi ana a Rison: Monga ndi Temberero. Awa koma atsogoleri a Chorri: mtsogoleri Lotan, mtsogoleri Shobal, mtsogoleri Zibeon, mtsogoleri Ana, Mtsogoleri Disoni, mtsogoleri Asari, mtsogoleri Risoni; awa ndi atsogoleri a Chori mmautsogoleri awo mdziko la Edomu.

Ndipo awa ndi mafumu amene analamulira mu Edomu, mfumu isanalamulire mu Isiraeli. Ndipo Balaki mwana wa Beori analamulira mu Edomu, ndipo dzina la mzinda wake linali Dennaba. Balaki anamwalira, ndipo Yobabi mwana wa Zara wochokera ku Bosora analamulira mmalo mwake. Jobab anamwalira, ndipo Asom wochokera ku dziko la Thaiman analamulira mmalo mwake. Asom anamwalira, ndipo Adad mwana wa Barad analamulira mmalo mwake, amene anakantha Midiani mu chigwa cha Moabu, ndipo dzina la mzinda wake linali Gethaim. Adadi anamwalira, ndipo Samada wochokera ku Masereka analamulira mmalo mwake. Samada anamwalira, ndipo Sauli wochokera ku Rooboth ya pafupi ndi mtsinje analamulira mmalo mwake. Sauli anamwalira, ndipo Balenoni mwana wa Akobori analamulira mmalo mwake. Anamwalira Ballenon mwana wa Achobor, ndipo analamulira mmalo mwake Arad mwana wa Barad, ndipo dzina la mzinda wake linali Peor, ndipo dzina la mkazi wake linali Metebeel, mwana wamkazi wa Matraith, mwana wa Maizoob. Awa ndi mayina a atsogoleri a Esau, mu mafuko awo, molingana ndi malo awo, mu madera awo, ndi mu mitundu yawo: mtsogoleri

Thamna, mtsogoleri Gola, mtsogoleri Jether, Mtsogoleri Oholibamah, mtsogoleri Helas, mtsogoleri Finon, Mtsogoleri Kenazi, mtsogoleri Taimani, mtsogoleri Mazari. Mtsogoleri Magediel, mtsogoleri Zaphoin, awa ndi atsogoleri a Edom, mmalo omangidwa mdziko la cholowa chawo; uyu ndi Esau, kholo la Edom.

37

Yakobo anakhala mdziko limene atate wake anakhala ngati mlendo, dziko la Kanaani, ndipo izi ndi mbiri ya ana a Yakobo. Joseph anali ndi zaka khumi ndi zisanu ndi ziwiri, akuweta nkhosa za atate ake pamodzi ndi abale ake, ali wachichepere, pamodzi ndi ana a Balla, ndi ana a Zilpa, akazi a atate ake. Joseph anabweretsa chodzudzula choipa kwa Israeli atate awo. Jacob anakonda Joseph kuposa ana ake onse, chifukwa anali mwana wa ukalamba wake, ndipo anamuphangira mwinjiro wamitundu yosiyanasiyana. Abale ake ataona kuti atate wawo amamukonda iye kuposa ana ake onse, adamuda, ndipo sanatha kuyankhula naye chilichonse chamtendere. Atalota maloto Yosefe, ndipo anauzza abale ake. Ndipo anati kwa iwo, Mverani loto ili limene ndinalota. Ndinaganiza kuti inu mukumanga mitolo mpakati mwa munda, ndipo mtolo wanga unayimirira, ndipo unayimitsidwa molunjika, ndipo mitolo yanu itatembenuka, inapembedza mtolo wanga. Abale ake anati kwa iye, Kodi ukulamulira udzatilamulira ife, kapena kukhala mbuye udzakhala mbuye wathu? Ndipo anawonjezera kudanso

kumudana chifukwa cha maloto ake ndi mawu ake. Anaona maloto ena, ndipo anawafotokoza kwa atate ake ndi kwa abale ake, ndipo anati, Taonani, ndinalota maloto ena, monga momwe dzuwa, ndi mwezi, ndi nyenyezi khumi ndi imodzi zinandilambira. Ndipo atate wake anamudzudzula, nati kwa iye, Kodi ndi maloto anji amenewa amene walotawa? Kodi ndithu tidzabwera ine ndi mayi wako ndi abale ako kudzakugwadira kwa iwe pansi? Abale ake anamuchitira nsanje, koma bambo ake anasunga mawuwo. Abale ake anapita kuweta nkhosa za atate awo ku Sekemu. Ndipo Israeli anati kwa Joseph, Kodi si abale ako akuweta ku Shechem? Bwera kuno ndikutume kwa iwo. Ndipo iye anati kwa iye, Taonani, ine ndili pano. Israeli anati kwa iye, Pita ukaone ngati abale ako ndi nkhosa zili bwino, ndipo undiwuze, ndipo anamutumiza kuchokera ku chigwa cha Hebroni, ndipo anafika ku Sekemu. Ndipo munthu anapeza iye akuyendayenda mchigwa, ndipo munthuyo anamufunsa kuti, Kodi ukufuna chiyani? Iye anati, Ndikufuna abale anga, mundiwuze komwe akuweta ziweto. Koma munthu anati kwa iye, Achoka kuno, chifukwa ndinamva iwo akunena kuti, Tiyeni tipite ku Dotaimu. Ndipo Yosefe anapita kutsatira abale ake, ndipo anapeza iwo ku Dotaimu.

Anamuona kale kutali asanayandikire kwa iwo, ndipo anakonza chiwembu chomupha. Koma aliyense anati kwa mbale wake, Taonani, mloti uja akubwera. Tsopano choncho bwerani tife iye, ndi timuponyere mumodzi mwa maenje, ndipo tinene kuti chirombo choipa chidamudya, ndipo tiwone kuti maloto ake adzakhala chiyani. Atamva koma Rubeni, anamupulumutsa iye

mmanja mwawo, ndipo anati, Tisawamenyere iye mu moyo. Koma Rubeni anati kwa iwo, Musakhetse magazi, muponyeni iye mumodzi mwa maenje awa a mchipululu, dzanja musayike pa iye, kuti apulumutse iye kuchokera mmanja mwawo, ndi abweze iye kwa atate wake. Zinadachitika kuti pamene Yosefe anabwera kwa alongo ake, anamuvula mwinjiro wake wosiyanasiyana. Ndipo atatenga iye, anamuponya mu dzenje, koma dzenjelo linali lopanda kanthu, linalibe madzi. Anakhala pansi kuti adye buledi, ndipo atakweza maso awo anaona, ndipo taonani, oyenda ulendo a Chiismaeli anali kubwera kuchokera ku Giliyadi, ndipo ngamira zawo zinali zodzaza ndi zofukiza, utomoni ndi mure. Iwo anali kupita kuti akatsitse ku Igupto.

Yuda analankhula kwa abale ake kuti, Kodi tiphindire chiyani ngati tiphera mchimwene wathu ndi kubisa magazi ake? Tiyeni tigulitse iye kwa Aismaeli awa, manja athu asakhale pa iye, chifukwa ndi mchimwene wathu ndi thupi lathu. Abale ake anamva. Ndipo anthu a Amidiani amalonda anali kudutsa, ndipo anasolola ndi kukweza Yosefe kuchokera mwa dzenje, ndipo anagulitsa Yosefe kwa Aismaeli ndi golide makumi awiri. Ndipo anatsitsa Yosefe ku Aiguputo. Rubeni anabwerera ku dzenje, koma sanaone Yosefe mu dzenjemo, ndipo anangamba zovala zake. Ndipo anabwerera kwa alongo ake, ndipo anati, Mwana palibe, ine koma ndipite kuti? Atatenga chovala cha Yosefe, anapha mwana wambuzi, ndipo anayipitsa chovalacho ndi magazi. Ndipo iwo anatumiza chovala chosiyanasiyana ndi kuchipereka kwa atate awo, ndipo anati, Ichi tinapeza, zindikirani ngati ndi chovala cha mwana wanu kapena ayi.

Ndipo anamudziwa, ndipo anati, Chitenje cha mwana wanga ndi ichi, chirombo choipa chinamudya iye, chirombo chinagwira Yosefe. Yakobo anangamba zovala zake, ndipo anaika chiguduli pa chiuno chake, ndipo analira mwana wake masiku ambiri. Anasonkhanitsidwa onse ana ake aamuna ndi ana ake aakazi, ndipo anabwera kudzamutonthoza, koma iye sanafune kutonthozedwa, ponena kuti, Ndidzatsikira kwa mwana wanga ndikulira kupita kumanda, ndipo bambo ake anamlira. Koma Aamidiyani anagulitsa Yosefe ku Aiguputo kwa Potifara, mdindo wa Farao amene anali wophika wamkulu.

38

Zinachitika mnthawi imeneyo kuti Yuda anachoka kwa abale ake nkutsikira ku munthu wina wa ku Adulamu, dzina lake Hira. Ndipo Yuda anaona kumeneko mwana wamkazi wa munthu Mkanaani, dzina lake Shua, ndipo anamutenga, ndipo analowa kwa iye. Ndipo atatenga pakati anabereka mwana wamwamuna, ndipo anatchula dzina lake, Eri. Ndipo atapatsa pakati anabala mwana wamwamuna kachiwiri, ndipo anaitana dzina lake Onani. Ndipo atawonjezera anabereka mwana wamwamuna, ndipo anaitana dzina lake Shilo. Koma iye anali ku Chasbi pamene anabereka iwo. Ndipo Yuda anatengerera Er mwana wake woyamba kubadwa mkazi, amene dzina lake linali Tamara. Zinachitika kuti Er woyamba kubadwa wa Yuda anali woipa pamaso pa Ambuye, ndipo Mulungu anamupha. Yuda anati kwa Onani, Lowa kwa mkazi wa mchimwene wako, ndipo

ukwatire naye, ndipo umufikire mwana mchimwene wako. Onani atadziwa kuti mbewu sizidzakhala zake, nthawi zonse akalowa kwa mkazi wa mchimwene wake ankathira pansi, kuti asapereke mbewu kwa mchimwene wake. Zinaonekera zoipa pamaso pa Mulungu chifukwa anachita ichi, ndipo anapha nayenso uyu.

Yuda anauza Tamara mkwatibwi wake kuti, Khala ngati wamasiye mnyumba ya atate ako mpaka Shiloh mwana wanga akule, pakuti anaganiza kuti, Mwina angafenso uyu, monga abale ake. Ndipo Tamara anapita nakakhala mnyumba ya atate wake. Masiku anachuluka, ndipo Shua mkazi wa Yuda anamwalira. Yuda atachitidwa kutonthozedwa, anakwera kupita kwa ometa ubweya nkhosa zake, iye mwini ndi Hira wobusa wake wa ku Adulamu, kupita ku Timna. Ndipo Tamara mpongozi wake anauziwa kuti, Taonani, apongozi anu akupita ku Timna kukameta nkhosa zake. Ndipo atavula zovala za umasiye wake, anavala chovala cha chilimwe, nadzikongoletsa, nakhala pafupi ndi zipata za Ainani, zimene zili mnjira ya Tamna, chifukwa anaona kuti Silomi wakula, koma iye sanampatse iyeyo kuti akhale mkazi wake. Ndipo atamuwona, Yuda anaganiza kuti ndi hule, chifukwa anali ataphimba nkhope yake ndipo sanamuzindikire. Anapatuka kupita kwa iye panjira, ndipo anati kwa iye, Ndilole kulowa kwa iwe, pakuti sanadziwe kuti mkwatibwi wake ndi. Koma iye anati, Kodi udzandipatsa chiyani, ngati ulowa kwa ine? Koma iye anati, Ine ndidzakutumizira mwana wambuzi kuchokera mnkhosa zanga, ndipo iye anati, Ngati ungandipatse chikole, mpaka

utanditumizira. Iye anati, Chikole chiti chimene ndidzakupatsa? Iye anati, Mphete yako, ndi mkanda, ndi ndodo yako imene ili mmanja mwako. Ndipo anamupatsa, ndipo analowa kwa iye, ndipo anatenga mimba kuchokera kwa iye. Ndipo atanyamuka anapita, anachotsa chovala chake cha chilimwe, nayamba kuvala zovala za umasiye wake. Yuda anatumiza mwana wambuzi mmanja mwa mbusa wake wa ku Adulamu kuti akalandire chikole kuchokera kwa mkaziyo, koma sanamupeze. Anafunsa anthu ochokera kumalo kuja kuti, Kodi ali kuti hule amene anakhalapo mu Ainani pa njira? Ndipo anati, Panalibe hule pano. Ndipo anatembenukira kwa Yuda nati, Sindinapeze, ndipo anthu a mmalomo akuti palibe mkazi wachiwerewere kuno. Yuda anati, Asunge zinthuzo, koma kuti tisasekedwe. Ine nditumiza mwana wambuzi uyu, koma iwe sunamupeze. Zinadachitika kuti pambuyo pa miyezi itatu, zinawuzidwa kwa Yuda kuti, Tamara mkwatibwi wako wachita chigololo, ndipo onani ali ndi mimba chifukwa cha chigololo. Yuda anati, Mutulutseni, ndipo awotchedwe. Iyi koma pamene ankamutengera, anatumiza kwa apongozi ake, kunena kuti, Kuchokera kwa munthu amene zinthu izi ndi zake, ine ndili ndi pakati. Ndipo anati, Dziwani kuti mphete iyi, ukhosi ndi ndodo iyi ndi za ndani. Yuda anazindikira, ndipo anati, Tamara walungama kuposa ine, chifukwa sindinamupatse Shilo mwana wanga. Ndipo sanayambenso kumuyanjana. Zinachitika kuti pamene anali kubereka, panali mapasa mmimba mwake. Zinatukuka koma pamene iye ankabereka, wina anaulutsa dzanja, ndipo azamba atatenga, anamanga pa dzanja lake chofira, akunena, Uyu atuluka woyamba. Koma pamene

anabweza dzanja, mwamsanga mchimwene wake anatuluka, ndipo iye anati, Nanga waphwanya bwanji mpanda chifukwa cha iwe? Ndipo anaitana dzina lake Faresi. Ndipo pambuyo pake anatuluka mchimwene wake, amene anali ndi chingwe chofiira pa dzanja lake, ndipo anatchedwa dzina lake Zera.

39

Joseph anagulitsidwa ku Igupto, ndipo Potifara mdindo wa Farao, mphikirizi wamkulu, munthu wa ku Igupto, anamutenga kuchokera mmanja mwa Aismaeli amene anamubweretsera kumeneko. Ndipo Ambuye anali ndi Yosefe, ndipo iye anali munthu wopambana, ndipo zinachitika kuti anali mnyumba ya mbuye wake Waigipto. Mbuye wake anadziwa kuti Ambuye anali ndi iye, ndipo chilichonse chimene ankachita, Ambuye ankachichitikitsa bwino mmanja mwake. Ndipo Yosefe anapeza chisomo pamaso pa mbuye wake, ndipo anamukomera mtima. Ndipo anamuika kukhala woyang'anira nyumba yake, ndipo zonse zimene zinali zake, anazipereka m'dzanja la Yosefe. Zinachitika kuti pambuyo pa kukhazikitsidwa kwake pa nyumba yake, ndi pa zonse zimene zinali zake, Ambuye anadalitsa nyumba ya Waigipto chifukwa cha Yosefe, ndipo dalitso la Ambuye linali mu zonse zimene zinali zake mu nyumba, ndi mu munda wake. Ndipo anapereka zonse zomwe zinali kwa iye mmanja mwa Yosefe, ndipo sanadziwe chilichonse cha zinthu zake, kupatula chakudya cha buledi chomwe ankadya iye mwini. Ndipo Yosefe anali wabwino pa

mawonekedwe, ndipo wokongola kwambiri pa maso. Ndipo zinadachitika pambuyo pa mawu awa, mkazi wa mbuye wake anayika maso ake pa Yosefe, ndipo anati, Gona ndi ine. Iye koma sanafune, ndipo anati kwa mkazi wa mbuye wake, Ngati mbuye wanga sadziwa chilichonse mu nyumba yake chifukwa cha ine, ndipo zonse zimene zili kwa iye anapereka mmanja mwanga, Ndipo palibe chinthu chilichonse choposa ine mnyumba muno, ndipo palibe chilichonse chomwe chasungidwa kuchokera kwa ine, kupatula iwe, chifukwa iwe ndiwe mkazi wake, ndipo ndingachite bwanji chinthu choipa ichi, ndi kuchimwa pamaso pa Mulungu? Pamene ankalankhula ndi Yosefe tsiku ndi tsiku, koma iye sanali kumvera kuti agone naye, kuti agonane naye. Tsiku lina loterelo linafika, ndipo Yosefe analowa mnyumba kuti akachite ntchito zake, ndipo panalibe munthu aliyense wa mnyumba mkati. Ndipo anamukokapo pa zovala zake, akunena kuti, Gona ndi ine, ndipo wosiya zovala zake mmanja mwake, anathawa napita kunja. Ndipo zinatero pamene anaona kuti wosiya zovala zake mmanja mwake anathawa ndipo anatuluka kunja, Ndipo anaitana amene anali mnyumba, ndipo anati kwa iwo, akunena, Onani, anabweretsa kwa ife kapolo Wahebri kutinya ife. Analowa kwa ine akunena, Gona ndi ine, ndipo ndinafuwula mawu akulu. Koma pamene anamva kuti ndinakweza mawu anga ndi kufuula, wosiya zovala zake kwa ine, anathawa ndi kutuluka kunja. Ndipo anasiya zovala pamodzi naye, mpaka mbuye wake anabwera ku nyumba yake. Ndipo analankhula kwa iye molingana ndi mawu awa, akunena, Analowa kwa ine mtumiki wa Chihebri amene unabweretsa kwa ife kunyoza ine, ndipo anandiuza ine, Ndidzagona ndi iwe.

Koma pamene anamva kuti ndinakweza mawu anga ndi kufuula, wosiya zovala zake kwa ine, anathawa ndipo anatuluka kunja. Zinachitika koma, pamene mbuye anamva mawu a mkazi wake, onse amene anayankhula kwa iye akunena kuti, Motere wachita kwa ine kapolo wako, ndipo anakwiya kwambiri.

Ndipo mbuye atatenga Yosefe, anamuika mu linga, mmalo omwe akaidi a mfumu amagwidwa kumeneko mu linga. Ndipo Ambuye anali ndi Yosefe, ndipo anakhuthula chifundo chake pa iye, ndipo anamupatsa chisomo pamaso pa mkulu wa ndende. Ndipo mkulu wa ayanganira ndende anapereka ndende mmanja mwa Yosefe, pamodzi ndi onse osunga omwe anali mndende, ndipo zonse zimene ankachita kumeneko, iye mwini ankachita. Woyanganira wamkulu wa ndende sankadziwa kanthu chifukwa cha iye, pakuti zonse zinali mmanja mwa Yosefe, chifukwa Ambuye anali naye, ndipo chilichonse chimene iye ankachita, Ambuye ankachipititsa patsogolo mmanja mwake.

40

Zinachitika pambuyo pa mawu awa, kuti wopereka zakumwa wamkulu wa mfumu ya Aigupto ndi wophika wamkulu anachimwira mbuye wawo mfumu ya Aigupto. Ndipo Farao anakwiya pa anthu awiri ogwira ntchito ake, pa wopereka zakumwa wamkulu, ndipo pa wophika wamkulu, Ndipo anawayika iwo mndende, mmalo kumene Yosefe anali kutsekeredwa kumeneko. Ndipo mkulu wa akaidi anawapereka

kwa Yosefe, ndipo anawatumikira, ndipo anakhala masiku mu ndende. Ndipo onse awiri anaona maloto mu usiku umodzi, koma chiwonetsero cha maloto cha mkulu wa opereka vinyo ndi mkulu wa ophika buledi, amene anali a mfumu ya Igupto, amene anali mu ndende, chinali ichi. Yosefe analowera kwa iwo mmawa, ndipo anawaona, ndipo anali okhumudwa. Ndipo anafunsa amdindo a Farao, amene anali naye mndende mwa mbuye wake, kunena, N'chifukwa chiyani nkhope zanu zikuoneka zokhumudwa lero? Iwo koma anati kwa iye, Maloto tinaona, ndipo womasulira palibe. Yosefe anati kwa iwo, Kodi si kudzera mwa Mulungu kutanthauzira kwa iwo kuli? Choncho nenerani kwa ine. Ndipo mkulu wa opereka mowa anafotokoza maloto ake kwa Yosefe, ndipo anati, Mmaloto anga munali mpesa pamaso panga. Mmpesa munali nthambi zitatu, ndipo inali kukula bwino, itatulutsa mphukira, ndipo mphesa zinali zokhwima. Ndipo chikho cha Farao chinali mdzanja langa, ndipo ndinatenga mphesa, ndinawafinya mchikho, ndipo ndinapereka chikho mdzanja la Farao. Ndipo Yosefe anati kwa iye, Ichi ndi kutanthauzira kwake: nthambi zitatuzi ndi masiku atatu. Pachabe masiku atatu, ndipo Farao adzakumbukira udindo wako, ndipo adzakubwezeretsa pa udindo wako wa mkulu wa onyera vinyo, ndipo udzapereka chikho cha Farao mdzanja lake monga mchiyambi chako chakale, monga momwe unali wonyera vinyo. Koma undikumbukire chifukwa cha iwe mwini, pamene zinthu zidzakuyendera bwino, ndipo undichitire chifundo, ndipo undikumbukirenso kwa Farao, ndipo unditulutse mndende muno. Chifukwa ndinabedwa kuchokera mdziko la Ahebri, ndipo pano sindinachite chilichonse, koma

anandiponyera mdzenje ili. Ndipo mkulu wa ophika buledi anaona kuti anamasulira molondola, ndipo anati kwa Yosefe, Ndineso ndinaona maloto, ndipo ndinaganiza kuti ndikutenga zitengwa zitatu za buledi wabwino pa mutu wanga. Mdengu lakumwamba linali ndi mitundu yonse ya chakudya chimene Farao amadya, ntchito ya wophika buledi, ndipo mbalame za kumwamba zinali kudya zimenezi kuchokera mdengu lakumwamba la mutu wanga. Kuyankha koma Yosefe anati kwa iye, Iyi ndi kutanthauzira kwake: madengu atatu ndi masiku atatu, Pakadali masiku atatu, Farao adzachotsa mutu wako, ndipo adzakupachika pa mtengo, ndipo mbalame zakumwamba zidzadya nyama zako. Zinadachitika mu tsiku lachitatu, tsiku la kubadwa linali la Farao, ndipo anapanga chakumwa kwa onse antchito ake, ndipo anakumbukira chiyambi cha wopereka vinyo ndi chiyambi cha wophika mkate pakati pa antchito ake. Ndipo anabwezeretsa woyang'anira zakumwa wamkulu ku udindo wake, ndipo anapereka chikho m'dzanja la Farao. Koma wophika mkulu anamupachika, monga momwe Yosefe anamasulira kwa iwo. Ndipo woyanganira wamkulu wa zakumwa sanakumbuke Yosefe, koma anamuyiwala.

41

Zinadachitika kuti pambuyo pa zaka ziwiri, Farao anaona maloto; iye anaganiza kuti akuyima pa mtsinje. Ndipo taonani, monga kuchokera mu mtsinje zinali kukwera ngombe zisanu ndi ziwiri, zabwino pa mawonekedwe, ndi zosankhidwa pa

thupi, ndipo zinali kudya msipu mu Achei. Ngombe zina zisanu ndi ziwiri zinali kutuluka pambuyo pa izi kuchokera mu mtsinje, zoyipa pa mawonekedwe, ndi zowonda pa thupi, ndipo zinali kudya pafupi ndi ngombe zija pa mphepete wa mtsinje. Ndipo ngombe zisanu ndi ziwiri zoyipa ndi zowonda mthupi zinadya ngombe zisanu ndi ziwiri zabwino mmawonekedwe ndi zosankhika mthupi, koma Farao anadzuka. Ndipo anaota lachiwiri, ndipo taonani, ngala zisanu ndi ziwiri zinali kukula pa tsinde limodzi, zosankhidwa ndi zabwino. Ndipo taonani, ngala zisanu ndi ziwiri zowonda ndi zowonongeka ndi mphepo zinali kuphuka pamodzi nazo. Ndipo ngala zisanu ndi ziwiri zowonda ndi zowonongeka ndi mphepo zinawameza ngala zisanu ndi ziwiri zosankhidwa ndi zodzala. Ndipo Farao anadzuka, ndipo chinali cholota. Zinachitika mmawa, ndipo moyo wake unatsokomoka, ndipo atatumiza anaitana onse otanthauzira a Igupto, ndi onse anzeru ake, ndipo Farao anawafotokozera loto lake, koma panalibe amene angathe kufotokoza loto limenelo kwa Farao. Ndipo wamkulu wa opereka vinyo analankhula kwa Farao, kunena, Lero ndikukumbukira tchimo langa. Farao anakwiya antchito ake, ndipo anatiika ife mndende, mnyumba ya wophika wamkulu, ine ndi wophika wamkulu. Ndipo tonse awiri tinaona maloto mu usiku umodzi, ine ndi iye, aliyense molingana ndi loto lake. Kunali koma pamenepo ndi ife mnyamata wantchito Mhebri wa mkulu wophika, ndipo tinafotokoza kwa iye, ndipo anatanthauzira kwa ife. Zinachitika koma, monga iye anatimasulira ife, motero zinachitikadi: ine ndinabwezeretsedwa pa udindo wanga, ndipo iyeyo anapachikidwa. Atatumiza koma Farao anaitana Joseph, ndipo

anamutululutsira ku ndende, ndipo anamumeta, ndipo anasintha mkanjo wake, ndipo anabwera kwa Farao. Farao anati kwa Yosefe, Ndalota loto, ndipo palibe amene angalimasulire. Koma ndamva za inu kuti mukamva maloto, mumawamasulira. Kuyankha, Yosefe anauza Farao kuti, Popanda Mulungu sindidzatha kupereka yankho lokhudza chipulumutso cha Farao. Farao analankhula kwa Yosefe, kunena, Mu tulo wanga ndinaganiza kuti ndikuyimirira pafupi ndi mmphepete wa mtsinje. Ndipo monga mochokera mu mtsinje zinali kutuluka ngombe zisanu ndi ziwiri zabwino pa mawonekedwe ndipo zonenepa thupi, ndipo zinali kudya mu Achei. Ndipo taonani, ngombe zina zisanu ndi ziwiri zinali kukwera pambuyo pawo kuchokera mu mtsinje, zoipa ndi zonyansa pa mawonekedwe, ndi zowonda mthupi, zimene sindinaone zotere mu dziko lonse la Igupito zonyansa kwambiri. Ndipo ngombe zisanu ndi ziwiri zoyipa ndi zowonda zinadya ngombe zisanu ndi ziwiri zoyamba, zokongola ndi zosankhika. Ndipo analowa mmimba mwawo, ndipo sanawonekere bwino, chifukwa analowa mmimba mwawo, ndipo maso awo anali oyipa, monga pachiyambi, koma nditadzuka ndinagonanso. Ndipo ndinaonanso mtulo wanga, ndipo ngala zisanu ndi ziwiri zinali kukula pa tsinde limodzi zodzaza ndi zabwino. Koma ngala zina asanu ndi awiri zowonda ndi zowonongeka ndi mphepo zinali kuphuka pafupi nawo. Ndipo ngala zisanu ndi ziwiri zowonda ndi zowonongeka ndi mphepo zinameza ngala zisanu ndi ziwiri zabwino ndi zodzala, ndinati chotero kwa otanthauzira, ndipo panalibe amene akundiuza ine zimenezi.

Ndipo Yosefe anati kwa Farao, Maloto a Farao ndi amodzi; zonse zimene Mulungu akuchita, waonetsa kwa Farao. Ngombe zisanu ndi ziwiri zabwinozo ndi zaka zisanu ndi ziwiri, ndipo ngala zisanu ndi ziwiri zabwinozo ndi zaka zisanu ndi ziwiri; loto la Farao ndi limodzi. Ndipo ngombe zisanu ndi ziwiri zowonda, zokwera pambuyo pawo, ndi zaka zisanu ndi ziwiri, ndipo ngala zisanu ndi ziwiri zowonda ndi zowonongeka ndi mphepo ndi zaka zisanu ndi ziwiri; zidzakhala zaka zisanu ndi ziwiri za njala. Mawu amene ndinanena kwa Farao, zonse zimene Mulungu akuchita, wamuonetsa Farao. Taonani, zaka zisanu ndi ziwiri za chuma chochuluka zikubwera mdziko lonse la Igupto. Koma idzabwera zaka zisanu ndi ziwiri za njala pambuyo pa zimenezi, ndipo anthu adzaiwala kukhuta kumene kudzakhala mu Igupito yonse, ndipo njala idzawononga dzikolo. Ndipo chuma sichidzadziwika pa dziko lapansi chifukwa cha njala imene idzakhala pambuyo pake, pakuti idzakhala yamphamvu kwambiri. Kunena za maloto a Farao kubwerezedwa kawiri, chifukwa mawu ochokera kwa Mulungu adzakhala owona, ndipo Mulungu adzafulumizitsa kuchita zimenezi. Tsopano choncho ganizirani munthu wanzeru ndi wozindikira, ndipo mumusankhe kukhala woyanganira dziko la Igupto. Ndipo Farao achite zimenezi ndipo ayike olamulira pa dziko, ndipo asoŋkhanitse zokolola zonse za dziko la Igupto za zaka zisanu ndi ziwiri za chuma. Ndipo asonkhanitse zakudya zonse za zaka zisanu ndi ziwiri zabwino zikubwerazi, ndipo tirigu usonkhanitsidwe pansi pa ulamuliro wa Farao, zakudya mu mizinda zisungidwe. Ndipo chakudya chosungidwa mdziko chidzakhala kwa zaka zisanu ndi ziwiri za njala, zimene

zidzakhala mdziko la Iguputo, ndipo dziko silidzawonongedwa ndi njala. Mawu anakondweretsa Farao ndi antchito ake onse.

Ndipo Farao anati kwa antchito ake onse, Kodi sitidzapeza munthu wotere, amene ali ndi mzimu wa Mulungu mwa iye? Farao analankhula kwa Yosefe kuti, Popeza Mulungu wawonetsa kwa iwe zonsezi, palibe munthu wanzeru ndi womvetsa zinthu kuposa iwe. Iwe udzakhala pa nyumba yanga, ndipo pa pakamwa pako anthu anga onse adzamvera, kupatula mpando waufumu ndidzakhala wamkulu kuposa iwe ine. Ndipo Farao anati kwa Yosefe, Taona, ndikukuyika iwe lero pa dziko lonse la Iguputo. Ndipo Farao atachotsa mphete kuchokera ku dzanja lake, anaivika pa dzanja la Yosefe, ndipo anamuveka mkanjo wansalu yabafuta, ndipo anaivika kolala wagolide mkhosi mwake. Ndipo anamukhazika pa galeta lake lachiwiri, ndipo mlengezi analengeza patsogolo pake, ndipo anamuika kukhala wolamulira dziko lonse la Iguputo. Farao analankhula kwa Yosefe kuti, Ine Farao, popanda iwe palibe munthu amene adzakweza dzanja lake pa dziko lonse la Iguputo. Ndipo Farao anaitana dzina la Yosefe kuti Psonthomfaneki, ndipo anamupatsa Aseneti mwana wamkazi wa Petefera wansembe wa Heliyopolisi kukhala mkazi wake. Joseph anali ndi zaka makumi atatu pamene anayimirira pamaso pa Farao mfumu ya Igupto, ndipo Joseph anatuluka pamaso pa Farao ndi kudutsa mdziko lonse la Igupto. Ndipo nthaka inapanga mitolo mzaka zisanu ndi ziwiri za chuma. Ndipo anasonkhanitsa zakudya zonse za zaka zisanu ndi ziwiri, zimene zinali chuma mu dziko la Iguputo, ndipo anayika zakudya mu mizinda; zakudya za

zigwa za mzinda wa kuzungulira kwake anayika mu mzindawo. Ndipo Yosefe anasonkhanitsa tirigu wambiri kwambiri monga mchenga wa mnyanja, mpaka sunathe kuwerengedwa, chifukwa sunali ndi chiwerengero.

Koma Yosefe anali ndi ana aamuna awiri asanafike zaka zisanu ndi ziwiri za njala, amene Aseneti mwana wamkazi wa Potifera wansembe wa Heliopoli anamuberekera. Yosefe anaitana dzina la mwana wake woyamba kubadwa Manase, chifukwa Mulungu anamupangitsa kuiwala mavuto ake onse, ndi zonse za abambo ake. Koma dzina la wachiwiri anachitcha Efuraimu, chifukwa Mulungu anandikuza ine mdziko la kutsitsidwa kwanga. Zinadutsa zaka zisanu ndi ziwiri za chuma zimene zinali mu dziko la Igupto. Ndipo inayamba zaka zisanu ndi ziwiri za njala kubwera, monga ananenera Yosefe, ndipo inachitika njala mdziko lonse, koma mdziko lonse la Igupto munali buledi. Ndipo dziko lonse la Igupto linakhala ndi njala, ndipo anthu anafuwulira kwa Farao chifukwa cha buledi. Koma Farao anati kwa Aigupto onse, Pitani kwa Yosefe, ndipo chimene angakuwuzeni, muchichite. Ndipo njala inali pa nkhope ya dziko lonse lapansi, ndipo Yosefe anatsegula nkhokwe zonse za tirigu, ndipo ankagulitsa kwa Aigupto onse. Ndipo madera onse anabwera ku Aiguputo kugula kwa Yosefe, pakuti njala inagwira mdziko lonse.

42

Yakobo ataona kuti kuli kugulitsa mu Aiguputo, anati kwa ana ake aamuna, Chifukwa chiyani mukuoneka aulesi? Taonani, ndamva kuti kuli tirigu mu Aiguputo. Pitani kumeneko ndipo mutigulire chakudya pangono kuti tikhale ndi moyo ndipo tisafe.

Abale khumi a Yosefe anakatukiratu ku Igupto kukagula tirigu, Koma Benjamini, mchimwene wa Yosefe, sanawatumize pamodzi ndi abale ake, pakuti anati, mwina chinthu chofooka chingamuchitikire. Koma ana a Israeli anabwera kugula pamodzi ndi ena amene ankabwera, pakuti kunali njala mdziko la Kanaani. Joseph anali wolamulira wa dziko, ndipo iye ankagulitsa tirigu kwa anthu onse a dzikolo. Abale a Joseph atabwera, anaweramitsa nkhope zawo pansi pamaso pake. Yosefe ataona abale ake, anawazindikira, ndipo anadzichitisa mlendo kwa iwo, ndipo anayankhula nawo mawu owawa, ndipo anawafunsa kuti, Mwachokera kuti? Iwo anayankha kuti, Tachokera ku dziko la Kanaani kudzagula chakudya. Yosefe anazindikira abale ake, koma iwo sanazindikire iye. Ndipo Yosefe anakumbukira maloto ake amene anaona, ndipo anawauza kuti, Inu ndinu akazitape, mwabwera kudzaona mbali za dziko. Iwo koma anati, Ayi, mbuye, antchito anu tinabwera kugula chakudya. Tonse ife ndife ana a mwamuna mmodzi, amtendere ife, si azonda atumiki anu. Anati kwa iwo, Ayi, koma munabwera kudzaona malo ofooka a dziko. Koma iwo anati, Ife tili khumi ndi awiri, antchito anu abale, mu dziko la Kanaani, ndipo onani, wamngono ali ndi atate athu lero, koma winayo salipo. Yosefe anawauza kuti, Ichi ndi chimene

ndinakuuzani, ponena kuti ndinu akazitape. Mwa ichi mudzawonetsedwa, ndi moyo wa Farao, simudzatuluka kuchokera kuno, pokhapokha mchimwene wanu wamngono atabwera kuno. Tumizani mmodzi wa inu akatenga mbale wanu, koma inu mugwidwe mpaka mawu anu awonekere ngati ndi oona kapena ayi. Ngati si choncho, pali moyo wa Farao, ndithudi ndinu akazitape. Ndipo anawayika mndende masiku atatu. Tsiku lachitatu anawauza kuti, Chitani ichi, ndipo mudzakhala ndi moyo, pakuti ine ndimaopa Mulungu. Ngati muli amtendere, mbale wanu mmodzi asungidwe mndende, koma inu pitani, ndipo mukabweretseni chakudya chanu cha tirigu. Ndipo bweretsani mlongo wanu wamngono kwa ine, ndipo mawu anu adzakhulupiriridwa. Koma ngati simutero, mudzafa. Ndipo anachita chotero. Ndipo aliyense anati kwa mchimwene wake, inde, tili mmachimo chifukwa cha mchimwene wathu, chifukwa tinanyalanyaza masautso a moyo wake, pamene ankutipempha, ndipo sitinamumvere, ndipo chifukwa cha ichi masautso awa adatigwera. Kuyankha koma Rubeni anati kwa iwo, Kodi sindinayankhule kwa inu, kunena kuti, Musavulaze mwana, ndipo simunandimvere? Ndipo onani, magazi ake akufunidwa. Koma iwo sanadziwe kuti Yosefe akumva, chifukwa wotanthauzira anali pakati pawo. Atatembenuka kuchokera kwa iwo, Yosefe analira, ndipo kachiwiri anayandikira kwa iwo, ndipo analankhula nawo, ndipo anatenga Simeoni kuchokera kwa iwo, ndipo anamumanga pamaso pawo.

Yosefe analamula kuti adzaze ziwiya zawo za tirigu, ndi

kubweza ndalama zawo aliyense mu chigoba chake, ndi kuwapatsa chakudya cha paulendo, ndipo zinawachitikira chotero. Ndipo ataika tirigu pa abulu awo, anapita kuchokera kumeneko. Mmodzi mwa iwo atamasulira thumba lake kuti apereke chakudya ku abulu ake kumene anagona, anaona chibwenzi cha siliva wake, ndipo chinali pamwamba pa pakamwa pa thumba lake. Ndipo anati kwa abale ake, Wabwezeredwa kwa ine siliva, ndipo onani ichi muli mu thumba langa. Ndipo mitima yawo inadabwa, ndipo anavutika wina ndi mnzake, akunena, Kodi chiyani ichi chimene Mulungu wachita kwa ife? Anabwera kwa Yakobo atate awo ku dziko la Kanaani, ndipo anamuuza zonse zimene zinawachitikira, ponena kuti, Mbuye wa dziko walankhula kwa ife mawu owawa, ndipo watiyika mndende monga anthu olondola dziko. Tinati kwa iye, Ife ndife anthu amtendere, sitili akazitape. Ife ndife alongo khumi ndi awiri, ana a atate athu. Mmodzi palibe, koma wamngono ali ndi atate athu lero ku dziko la Kanani. Munthu amene ali mbuye wa dzikoli anatiuza kuti, Mu njira iyi ndidzadziwa kuti ndinu anthu amtendere: siyani mbale wanu mmodzi pano ndi ine, ndipo mutatenga chakudya cha nyumba yanu, pitani. Ndipo bweretsani kwa ine mchimwene wanu wachichepere, ndipo ndidzadziwa kuti si akazitape muli, koma kuti amtendere muli, ndipo mchimwene wanu ndidzamubweza kwa inu, ndipo mdzikomo mudzachita malonda. Zinadachitika kuti pamene ankatsanulira matumba awo, chomangira cha siliva cha aliyense chinali mu thumba lake, ndipo anaona zomangira za siliva zawo, iwo ndi atate wawo, ndipo anachita mantha. Anati kwa iwo Yakobo atate wawo, Ine mwandichotsa

ana, Yosefe palibe, Simeoni palibe, ndipo Benjamini mudzamtenga? Zonse izi zandigwera ine. Rubeni analankhula kwa atate awo kuti, Pha ana anga awiri ngati sindibweretsa iye kwa iwe. Mupereke mdzanja langa, ndipo ine ndidzamubweretsa kwa iwe. Iye koma anati, Sí adzatsika mwana wanga ndi inu, chifukwa m'bale wake anamwalira, ndipo iye yekha wasala. Ngati chinthu chidzamuchitikira m'njira imene mudzayendamo, mudzatsitsa ukalamba wanga ndi chisoni ku dziko la akufa.

43

Koma njala inakula pa dziko lapansi. Zinadachitika pamene anamaliza kudya tirigu umene anabweretsa kuchokera ku Igupto, ndipo abambo awo anawauza kuti, Pitaninso mukagule chakudya chochepa kwa ife. Yuda anati kwa iye, Munthu amene ali mbuye wa dzikoli anatilonjeza mwamphamvu kuti, Simudzaonanso nkhope yanga ngati mchimwene wanu wamngono sangakhale ndi inu. Ngati zedi choncho mumatumiza mlongo wathu ndi ife, tidzatsika, ndipo tidzakugulilani zakudya. Ngati koma simudzatumiza mchimwene wathu ndi ife, sitidzapita, chifukwa munthu uja anatiuza kuti, Simudzaona nkhope yanga, ngati mchimwene wanu wamngono sadzakhala ndi inu. Koma Israeli anati, Chifukwa chiyani munandivutitsa ine, kuuza munthuyo kuti muli ndi mchimwene? Koma iwo anati, Munthuyo anatifunsa mofunsa kwambiri za ife ndi mbadwa yathu, kunena kuti, Kodi

atate anu akadali ndi moyo? Kodi muli ndi mchimwene wina? Ndipo tinayankha molingana ndi mafunso akewo. Kodi tinkadziwa kuti adzatiwuza kuti, Bweretsani mchimwene wanuyo? Yuda anati kwa Israeli atate wake, Tumizani mwana ndi ine, ndipo atanyamuka tifuna tipite, kuti tikhale ndi osati tife ife ndi iwe ndi katundu wathu. Ine koma ndikudikira iye, kuchokera mdzanja langa fufuza iye. Ngati sindidzabweretse iye kwa iwe, ndi kudzamukhazikitsa iye pamaso pako, ndatachimwa ndidzakhala kwa iwe masiku onse. Ngati sitinachedwe, tikadabwerera kale kawiri. Israeli atate wawo analankhula kwa iwo kuti, Ngati ndi chotere, chitani ici: tengani kuchokera ku zipatso za dziko mziwiya zanu, ndipo mutsitsire kwa munthuyo mphatso za mphira, uchi, zofukiza, mure, terebinti, ndi mtedza. Ndipo ndalama ziwiri zonse tengani mmanja anu, ndalama zimene zinabwezedwa mmatumba anu bwezani nanu, mwina kunali kulakwa. Ndipo tengani mchimwene wanu, ndipo mwanyamuka pitani kwa munthuyo. Mulungu wanga akukupatseni chisomo pamaso pa munthuyo ndipo atumize m’bale wanu wina, ndi Benjamini. Ine ndithudi, monga momwe ndaluza ana, ndaluza ana.

Atatenga amuna mphatso izi ndi ndalama zowirikiza mbiri mmanja mwawo ndi Benjamini, ndipo atanyamuka anapita ku Igupto, ndipo anayima pamaso pa Yosefe. Yosefe anawaona iwo, ndi Benjamini mlongo wake wa amayi omwewo, ndipo anati kwa iye amene ali pa nyumba yake, Lowetsani anthu mnyumba, ndipo phani nsembe, ndi kukonza, pakuti anthu adzadya buledi ndi ine masana. Munthu anachita monga momwe Yosefe

ananenera, ndipo anawalowetsa anthuwo mnyumba ya Yosefe. Ataona koma amunawa kuti anatsogozedwa ku nyumba ya Yosefe, anati, Chifukwa cha siliva chomwe chinabwezedwa mmatumba athu koyamba, ife tikubweretsedwa kuti atinene zabodza ife ndi kutiukira ife, kuti atitenga ife kukhala akapolo ndi abulu athu. Atayandikira kwa munthu wa pa nyumba ya Yosefe, analankhula naye mu chipata cha nyumba, Akunena kuti, Mbuye, tifuna; anatsika pachiyambi kugula chakudya. Zinachitika kuti pamene tinafika ku malo ogona, ndipo tinatsegula matumba athu, ndipo taona siliva wa aliyense mu thumba lake, siliva wathu mwa kulemera kwake, ndipo tabwera nayo tsopano mmanja mwathu. Ndipo tinabweretsa siliva ina ndi ife tokha kuti tigule chakudya; sitikudziwa ndani anayika siliva mu matumba athu. Anati kwa iwo, Wokoma kwa inu, musaope. Mulungu wanu, ndi Mulungu wa makolo anu, anapereka kwa inu chuma mu matumba anu, ndipo siliva wanu wotchuka ndinalandira. Ndipo anatulutsa Simeoni kwa iwo. Ndipo anabweretsa madzi kuti asambitse mapazi awo, ndipo anapereka chakudya kwa abulu awo. Iwo anakonza mphatso mpaka Yosefe atabwera masana, pakuti anamva kuti iye adzadya chakudya kumeneko. Yosefe analowa mnyumba, ndipo anamupatsa mphatso zimene anali nazo mmanja mwawo, ndipo anamuweramira pansi nkhope zawo zitayika pansi.
Anawafunsa kuti, Muli bwanji? Ndipo anawauza kuti, Kodi atate anu wokalamba amene munanenamwo ali bwino? Kodi akadali moyo? Koma iwo anati, ali bwino mtumiki wanu atate wathu, akukhalabe ndi moyo. Ndipo anati, wodalitsika munthu ameneyo kwa Mulungu, ndipo ataweramitsa anamulambirira.

Atakweza maso ake, Yosefe anaona Benjamini m’bale wake wa amayi omwewo, ndipo anati, Kodi uyu ndi m’bale wanu wamng’ono amene munandiuza kuti mudzabweretsa? Ndipo anati, Mulungu akuchitire chifundo, mwana wanga. Yosefe anasokonezedwa, pakuti mtima wake unali kukhazikika chifukwa cha mchimwene wake, ndipo anafuna kulira. Atalowa mchipinda, analira kumeneko.

Ndipo atasambitsa nkhope, atatuluka anadziletsa, ndipo anati, Ikani buledi. Ndipo anaika chakudya kwa iye yekha, ndiponso kwa iwo okha, ndiponso kwa Aigupito amene ankadya naye okha, chifukwa Aigupito sankathe kudya limodzi ndi Ahebri buledi, pakuti ndi chonyansa kwa Aigupito. Anakhala patsogolo pake, woyamba kubadwa molingana ndi maufulu ake, ndipo wachichepere molingana ndi unyamata wake; anthu anadabwa, aliyense kwa mchimwene wake. Anatenga magawo kuchokera kwa iye kupita kwa iwo okha, ndipo gawo la Benjamini linakuzidwa kuposa magawo onse kasanu nthawi kuposa awo, ndipo anamwa ndi kusangalala naye.

44

Ndipo Yosefe analamula amene anali pa nyumba yake, kunena kuti, Dzazani matumba a anthu zakudya, zochuluka monga angakwanitse kunyamula, ndipo ikani ndalama za aliyense pa mkamwa wa thumba lake. Ndipo chikho changa chasiliva ikani mu thumba la wamngono, ndi mtengo wa tirigu wake.

Zinachitika monga mawu a Yosefe, monga momwe ananenera.

Mmawa kunayamba kucha, ndipo anthuwo anatumizidwa kupita, iwo pamodzi ndi mabulu awo. Atatuluka iwo mu mzinda, sanakhalebe kutali, ndipo Yosefe anati kwa iye amene anali pa nyumba yake, Ukweze utsatire anthu, ndipo ukawagwira, udzawanena kuti, Chifukwa chiyani mwabwezera zoipa mmalo mwa zabwino? Chifukwa chiyani munaba chikho changa chasiliva? Kodi si ichi chimene mbuye wanga amamwa? Iye mwini amalosera nacho. Mwachita chinthu choipa chimene mwachitachi. Atawapeza, anawalankhula molingana ndi mawu awa. Iwo koma anati kwa iye, Chifukwa chiyani mbuye amalankhula molingana ndi mawu awa? Zisakhale kwa antchito anu kuchita molingana ndi liwu ili. Ngati ndalama zasiliva zimene tinapeza mmatumba athu tinazibweza kwa inu kuchokera ku dziko la Kanaani, tingabe taba bwanji mnyumba ya mbuye wanu siliva kapena golide? Kuchokera kwa amene mungapeze chikho cha antchito anu, iye afe, ndipo ife tikhala antchito kwa mbuye wathu. Iye koma anati, Ndipo tsopano, monga mukunena, chotero chidzakhala: kwa amene angapezeke chikho, adzakhala kapolo wanga, koma inu mudzakhala oyera. Ndipo anafulumira, ndipo aliyense anatsitsa thumba lake pansi, ndipo aliyense anatsegula thumba lake. Anafufuza kuyambira kwa wamkulu mpaka anafika kwa wamwana, ndipo anapeza chikho mu thumba la Benjamini. Ndipo anang’amba zovala zawo, ndipo aliyense anayika thumba lake pa bulu wake, nabwerera ku mzindawo.

Yuda ndi abale ake analowa kwa Yosefe pamene iye akadali kumeneko, ndipo anawerama pansi pamaso pake. Yosefe anati kwa iwo, Kodi ndi chiyani chinthu ichi chimene munachita? Kodi simukudziwa kuti munthu wonga ine amalosera? Anati koma Yuda, Chiyani tiyankhe kwa mbuye, kapena chiyani tilankhule, kapena chiyani tilungamitsidwe? Mulungu koma anapeza cholakwa cha antchito anu. Onani, tili antchito kwa mbuye wathu, ife tonse, ndi amene anapezeka ndi chikho. Koma Yosefe anati, Sizingakhale kwa ine kuchita chinthu ichi. Munthu amene anapezedwa ndi chikho, iyeyo adzakhala kapolo wanga. Koma inu pitani mwamtendere kwa atate anu. Atayandikira koma kwa iye Yuda anati, ndikupempha, mbuye, alole mtumiki wanu alankhule mawu pamaso panu, ndipo musaukwiye mtumiki wanu, chifukwa inu muli ndi Farao. Mbuye, inu munafunsa antchito anu ponena kuti, Kodi muli ndi atate kapena mchimwene? Ndipo tinati kwa mbuye, Ali kwa ife atate wokalamba, ndipo mwana wa ukalamba wochichirira kwa iye. Mlongo wake anamwalira, koma iye yekha anatsala kwa amayi ake, ndipo atate anamukonda. Koma iwe unati kwa antchito ako, Bweretsani iye kwa ine, ndipo ndidzamusamalira. Ndipo tinati kwa mbuye, Mwana sangasiye bambo ake, chifukwa ngati awasiya adzafa. Koma inu munati kwa antchito anu, ngati mngakhale osatsika mchimwene wanu wamngono ndi inu, simudzawonjezera kuona nkhope yanga. Zinatichitika koma pamene tinakwera kwa mtumiki wako atate wathu, tinauza iye mawu a mbuye wathu. Atate wathu anati, pitani kachiwiri ndipo mutigulire chakudya chochepa. Ife koma tinati, Sitingakwanitse kutsikira, koma ngati mchimwene wathu

wamngono akutsikira nafe, tidzatsikira, pakuti sitingakwanitse kuwona nkhope ya munthuyo, mchimwene wathu wamngono asakhalapo nafe. Ndipo atumiki anu atate wathu anati kwa ife, inu mukudziwa kuti awiri anabereka kwa ine mkazi. Ndipo mmodzi anatuluka kwa ine, ndipo munati kuti wadyedwa ndi zirombo zakuthengo, ndipo sindinamuone mpaka tsopano. Ngati choncho mulandira komanso uyu kuchokera pamaso panga, ndipo zichitikira kwa iye kufooka mu njira, mudzatsitsa ukalamba wanga ndi chisoni ku manda. Tsopano choncho ngati ndilowe kwa mtumiki wanu, atate wathu, ndipo mwana usakhale nafe, moyo wake umapachikika ku moyo wa uyu. Ndipo zidzakhala pamene iye awone kuti mwana palibe ndi ife, adzafa, ndipo antchito anu adzatsitsa ukalamba wa mtumiki wanu, atate wathu, ndi chisoni kumanda. Pakuti mtumiki wanu analandira mwana kuchokera kwa atate, ponena kuti, Ngati sindibweretsa iye kwa inu, ndi kumukhazikitsa pamaso panu, ndidzakhala wochimwa kwa atate masiku onse. Tsopano choncho ndidzakhala kwa iwe kapolo mmalo mwa mwana, kapolo wa mbuye, koma mwana akwere pamodzi ndi abale ake. Kodi ndidzapita bwanji kwa atate, pamene mwana alibe nafe? Kuti ndisaone zoipa zimene zidzapeza atate wanga.

45

Ndipo Yosefe sanatha kupirira onse amene anayimirira pafupi naye, koma anati, Tulutsani aliyense kwa ine, ndipo panalibe munthu amene anayimirira pafupi ndi Yosefe pamene

anadziwulutsa kwa abale ake. Ndipo anamasula mawu ndi kulira, Aigupto onse anamva, ndipo zinamveka mnyumba ya Farao. Yosefe analankhula kwa abale ake kuti, Ine ndine Yosefe. Kodi atate anga akukhalabe ndi moyo? Koma abale ake sanathe kumuyankha, chifukwa anasokonezeka. Yosefe analankhula kwa abale ake kuti, Yandikirani kwa ine, ndipo anayandikira, ndipo anati, Ine ndine Yosefe mchimwene wanu, amene munandigulitsa ku Iguputo. Tsopano choncho musachiswe chisoni, kapena chouma kwa inu chioneke, chifukwa munandigulitsa ine kuno, pakuti Mulungu ananditumiza ine kutsogolo kwanu kwa moyo. Ichi ndi chaka chachiwiri cha njala pa dziko lapansi, ndipo panalinso zaka zisanu zotsala, zimene sizidzakhala ndi kulima, kapena kukolola. Mulungu ananditumiiza patsogolo panu kuti ndisiyire otsala anu pa dziko lapansi, ndi kukulitsa otsala anu kwambiri. Tsopano choncho si inu amene mwanditumiza kuno, koma Mulungu, ndipo wandipanga kukhala ngati bambo wa Farao, ndi mbuye wa nyumba yake yonse, ndi wolamulira wa dziko lonse la Igupito. Fulumizani choncho pitani kwa atate anga, ndipo munene kwa iye, zinthu izi akunena mwana wanu Yosefe: Mulungu wandipanga ine mbuye wa dziko lonse la Iguputo, tsikani choncho kwa ine, ndipo musakhale. Ndipo udzakhala mdziko la Gesem la Arabia, ndipo udzakhala pafupi ndi ine, iwe ndi ana ako, ndi ana a ana ako, nkhosa zako, ndi ngombe zako, ndi zonse zimene uli nazo. Ndipo ndidzakudyetsa kumeneko, chifukwa patsala zaka zisanu za njala, kuti iwe usawonongedwe, ndi ana ako aamuna, ndi katundu wako wonse. Onani, maso anu akuona, ndi maso a Benjamini mchimwene wanga, kuti

pakamwa panga ndipo pakuyankhula kwa inu. Fotokozani choncho kwa bambo anga ulemerero wanga wonse umene uli mu Igupto, ndi zonse zimene mwaona, ndipo mufulumire kubweretsa bambo anga kuno. Ndipo atagwa pa khosi la Benjamini mchimwene wake, analira pa iye, ndipo Benjamini analira pa khosi lake. Ndipo atapsompsona abale ake onse, analira pa iwo, ndipo pambuyo pake abale ake analankhula naye.

Ndipo mawu anali kunenedwa kwambiri mnyumba ya Farao, akunena kuti, Abale a Yosefe afika. Farao ndi atumiki ake anakondwa. Farao anati kwa Yosefe, Uza abale ako kuti achite ichi: Dzazani zonyamula zanu, ndipo pitani ku dziko la Kanaani. Ndipo mukatatenga atate anu ndi zinthu zanu, bwerani kwa ine, ndipo ndidzakupatsani zabwino zonse za ku Igupto, ndipo mudzadya mafuta a dziko lapansi. Koma iwe lamula izi, kuti atenge magaleta kuchokera ku dziko la Igupto kwa ana anu ndi akazi anu, ndipo atatenga bambo anu, bwerani. Ndipo musasamale maso a zinthu zanu, pakuti zonse zabwino za Igupto zidzakhala zanu. Anachita motero ana a Israeli, ndipo Yosefe anawapatsa magaleta molingana ndi zimene zinalalikidwa ndi Farao mfumu, ndipo anawapatsa zakudya za paulendo. Ndipo kwa onse anapereka zovala ziwiri, koma kwa Benjamini anapereka mazana atatu agolide, ndi zovala zisanu zosintha. Ndipo kwa atate ake anatumiza monga zimenezonso, abulu khumi onyamula zinthu zabwino zonse za ku Igupto, ndi anyulu khumi onyamula buledi kwa atate ake pa ulendo. Anatumiza abale ake, ndipo anapita, ndipo anawauza kuti,

Musakhale okwiya mnjira. Ndipo anakwera kuchokera ku Aiguputo, nabwera ku dziko la Kanaani kwa Yakobo atate wawo. Ndipo anamuuza akunena kuti, Mwana wako Yosefe ali moyo, ndipo iye mwini akulamulira dziko lonse la Igupto. Yakobo anadabwa mu maganizo mwake, chifukwa sanawakhulupirire. Iwo analankhula kwa iye zonse zimene zinanenedwa ndi Yosefe, zonse zimene analankhula kwa iwo. Ndipo ataona ngolo zimene Yosefe anatumiza kuti zimunyamule iye, mzimu wa Yakobo atate wawo unatsitsimuka. Israeli anati, Nkhani yaikulu kwa ine ngati Yosefe mwana wanga akadali moyo. Ndidzapita ndikamuone ndisanafe.

46

Atachoka Israeli, iye mwini ndi zonse zake, anabwera pa chitsime cha lumbiro, ndipo anapereka nsembe kwa Mulungu wa atate wake Isake. Mulungu analankhula kwa Israeli mu chiwonetsero cha usiku, natero, Yakobo, Yakobo, ndipo iye anati, Ndi chiyani? Koma iye akuti kwa iye, Ine ndine Mulungu wa makolo ako. Usaope kutsikira ku Igupto, pakuti ndidzakupanga mtundu waukulu kumeneko. Ndipo Ine ndidzatsikira ndi iwe ku Igupito, ndipo Ine ndidzakubweza iwe kumapeto, ndipo Yosefe adzayika manja ake pa maso ako. Yakobo anayimirira kuchokera ku chitsime cha lumbiro, ndipo ana aamuna a Israeli anatenga atate wawo, katundu, ndi akazi awo, pa ngolo zimene Yosefe anatumiza kuti zimunyamule. Ndipo atatenga zinthu zawo ndi chuma chonse chimene anapeza ku dziko la Kanaani,

analowa mu Igupto, Yakobo pamodzi ndi mbewu yake yonse. Ana, ndi ana a ana ake pamodzi naye, akazi aamuna, ndi akazi aamuna a akazi ake, ndi mbewu yake yonse anabweretsa ku Igupto. Izi ndi mayina a ana aamuna a Israeli amene analowa mu Iguputo pamodzi ndi Yakobo atate awo. Yakobo ndi ana ake aamuna, woyamba kubadwa wa Yakobo, Rubeni. Ana a Rubeni ndi Enoki, ndi Palu, Asroni, ndi Karmi. Ana a Simeoni ndi Hamuli, Yamini, Ehudi, Yakini, Zohara, ndi Sauli mwana wa mkazi wa Chikhanaani. Ana a Levi anali Gereshoni, Kati, ndi Merari. Ana a Yuda anali Er, ndi Onani, ndi Shiloh, ndi Phares, ndi Zara, koma Er ndi Onani anamwalira mdziko la Kanani, ndipo ana a Phares anali Hezroni ndi Yemueli. Ana a Isakara anali Tola, Pua, Hasumu, ndi Simroni. Ana a Zebuloni anali Seredi, ndi Ena, ndi Akoeli. Awa ndi ana a Lea, amene anamuberekera Yakobo ku Mesopotamiya ya Siriya, pamodzi ndi Dina mwana wake wamkazi. Anthu onse, ana aamuna ndi ana aakazi, analidi makumi atatu ndi atatu. Ana a Gadi anali Safoni, ndi Angisi, ndi Sanisi, ndi Tasobani, ndi Aedesi, ndi Aroedesi, ndi Areelesi. Ana a Asheri anali Iemna, Iessoua, ndi Ieoul, ndi Baria, ndi Sarai mlongo wawo. Ana a Baria anali Chobor ndi Melchiil. Awa ndi ana aamuna a Zilpah, amene Laban anapereka kwa Leah mwana wake wamkazi, ndipo iye anabereka awa kwa Jacob, anthu khumi ndi asanu ndi limodzi. Ana a Rachel, mkazi wa Jacob, anali Joseph ndi Benjamin. Ndipo ana a Yosefe anabadwa mdziko la Igupto, amene Asenati mwana wamkazi wa Potifera wansembe wa Heliopoli anamuberekera, Manase ndi Efereimu. Ndipo ana a Manase amene mzikazi wake Msiriya anamuberekera anali Makiri. Makiri anabereka

Giliyadi. Ana a Efereimu mchimwene wake wa Manase anali Sutelahi ndi Tahani. Ana a Sutelahi anali Edomi. Ana a Benjamini ndi Bala ndi Bekori, ndi Asibeli. Ana a Bala anali Gera, ndi Noemani, ndi Ahija, ndi Rosi, ndi Mupimi. Gera anabereka Aradi. Awa ndi ana a Rachel, amene anamuberekera Yakobo, onse pamodzi analipo khumi ndi asanu ndi atatu. Koma ana a Dan anali Asom. Ndipo ana a Nafutali anali Asieli, ndi Guni, ndi Isara, ndi Solemu. Awa ndi ana a Ballas, amene Labani anapereka kwa Rakele mwana wake wamkazi, ndipo anaberekera Yakobo ana awa; anthu onse analipo asanu ndi awiri. Moyo onse amene analowa ndi Yakobo ku Iguputo, amene anatuluka mntchafu zake, mopanda akazi a ana a Yakobo, moyo onse anali makumi asanu ndi limodzi ndi asanu ndi chimodzi. Ana a Yosefe amene anabadwira kwa iye mdziko la Igupto anali miyoyo isanu ndi inayi. Miyoyo yonse ya nyumba ya Yakobo, imene inalowa ndi Yakobo ku Igupto, inali miyoyo makumi asanu ndi awiri ndi asanu.

Koma Yuda anamutumiza patsogolo pake kwa Yosefe kuti akakumane naye ku mzinda wa Ngwazi, ku dziko la Ramesesi. Atamangiriza magaleta ake, Yosefe anakwera kukakumana ndi Israeli atate ake ku mzinda wa Ngwazi, ndipo atamuonekera, anagwera pa khosi lake ndi kulira kwambiri. Ndipo Israeli anati kwa Joseph, Tsopano ndidzafa, popeza ndaona nkhope yako, pakuti iwe ukukhala moyo. Yosefe analankhula kwa abale ake kuti, Ndidzakwera ndikauzire Farao, ndipo ndidzamuuza kuti, Abale anga ndi banja la atate anga, amene anali ku dziko la Kanaani, afika kwa ine. Anthu awa ndi abusa, pakuti anali

oweta ziweto, ndipo abweretsa ziweto zawo, ngombe zawo, ndi zonse zawo. Ngati choncho Farao akuitanani, ndi kuyankhula kwa inu kuti, Kodi ntchito yanu ndi chiyani? Mudzanena, anthu oweta ziweto ndife atumiki anu kuchokera pa ubwana mpaka tsopano, ife ndi makolo athu, kuti mukhale mu dziko la Gesem la Arabia, chifukwa chonyansa ndi kwa Aigupto aliyense wobusa nkhosa.

47

Atabwera Yosefe ndi kuuza Farao kuti, Atate anga ndi abale anga, pamodzi ndi ziweto zawo, ngombe zawo, ndi zonse zimene ali nazo, abwera kuchokera ku dziko la Kanaani, ndipo tsopano ali ku dziko la Goseni. Kuchokera mwa abale ake anatenga amuna asanu, ndipo anawaika patsogolo pa Farao. Ndipo Farao anati kwa abale a Yosefe, Kodi ntchito yanu ndi chiyani? Iwo anati kwa Farao, Atumiki anu ndi abusa a nkhosa, ife ndi makolo athu. Anati kwa Farao, Kukhala monga alendo mu dziko tafika, palibe chifukwa si pali msipu kwa ziweto za antchito ako. Anamphamvu njala mu dziko Kanaani, tsopano chifukwa chake tidzakhala mu dziko Gesemu. Anati Farao kwa Yosefe, Akhale mu dziko Gesemu. Ngati ukudziwa kuti ali mwa iwo amuna amphamvu, uyike iwo kukhala olamulira ziweto zanga. Anabwera ku Aiguputo kwa Yosefe Yakobo ndi ana aamuna ake, ndipo anamva Farao mfumu ya Aiguputo. Ndipo Farao anati kwa Yosefe, Bambo wako ndi abale ako afika kwa iwe. Taonani, dziko la Igupto lili pamaso panu; mdziko labwino

kwambiri, khazikitsani bambo anu ndi abale anu. Yosefe anabweretsa Yakobo atate wake, ndipo anamukhazikitsa pamaso pa Farao, ndipo Yakobo anadalitsa Farao. Pharaoh anati kwa Jacob, Zaka za moyo wako ndi zingati? Ndipo Yakobo anati kwa Farao, Masiku a zaka za moyo wanga, zimene ndakhala ngati mlendo, ndi zana makumi atatu. Masiku a zaka za moyo wanga akhala ochepa ndi oipa. Sanafike masiku a zaka za moyo wa makolo anga, zimene masiku iwo anakhala ngati alendo. Ndipo Yakobo atadalitsa Farao, anachoka kwa iye.

Ndipo Yosefe anakhazikitsa atate wake ndi abale ake, ndipo anawapatsa chuma mu dziko la Aigupito, mdera labwino kwambiri la dzikolo, mdera la Ramesesi, monga momwe Farao analamula. Ndipo Yosefe ankapereka tirigu kwa abambo ake, ndi kwa abale ake, ndi kwa onse a mnyumba ya abambo ake, molingana ndi thupi.

Tirigu koma sunali mdziko lonse, pakuti njala inakula kwambiri, dziko la Igupito ndi dziko la Kanaani zinalephera chifukwa cha njala. Yosefe anasonkhanitsa ndalama zonse zomwe zinapezeka mdziko la Aiguputo ndi mdziko la Kanaani za tirigu umene anthu ankagula, ndipo ankawapatsa tirigu, ndipo Yosefe anabweretsera ndalama zonse ku nyumba ya Farao. Ndipo ndalama zonse zinatha mdziko la Igupito ndi mdziko la Kanaani. Aigupto onse anabwera kwa Yosefe nkunena kuti, Tipatseni chakudya, nanga tifere chifukwa chiyani pamaso panu? Pakuti ndalama zathu zatha. Yosefe anati kwa iwo, Bweretsani ziweto zanu, ndipo ndidzakupatsani buledi mmalo

mwa ziweto zanu, ngati siliva yanu yatha. Iwo anabweretsa ziweto zawo kwa Yosefe, ndipo Yosefe anawapatsa buledi mmalo mwa akavalo, nkhosa, ngombe, ndi abulu, ndipo anadyetsa iwo ndi buledi mmalo mwa ziweto zawo zonse mu chaka chimenecho. Chaka chimenecho chinapita, ndipo anabwera kwa iye mchaka chachiwiri nkunena kuti, Kodi sitiwonongeke kwa mbuye wathu? Pakuti ndalama zathu zatha, katundu ndi ziweto zathu zili kwa inu mbuye, ndipo palibe chotsala pamaso pa mbuye wathu kupatula matupi athu okha ndi dziko lathu. Kuti choncho ife tisafe pamaso panu, ndi nthaka iwonongedwe, gulirani ife ndi nthaka yathu mmalo mwa buledi, ndipo tidzakhala ife ndi nthaka yathu akapolo kwa Farao. Patsani mbewu, kuti tifese, ndi tikhale ndi tisafe, ndi nthaka sidzawonongedwa. Ndipo Yosefe anapeza nthaka yonse ya Aigupito kwa Farao, chifukwa Aigupito anagulitsa nthaka yawo kwa Farao, pakuti njala inawapambana, ndipo nthaka inakhala ya Farao. Ndipo anthu anawagwiritsira ntchito kwa iye kukhala akapolo, kuchokera mmalire a Igupto mpaka mmalire. Kupatula dziko la ansembe okha, Yosefe sanagule iyi, chifukwa Farao anapatsa mphatso kwa ansembe, ndipo iwo anadya mphatso imene Farao anawapatsa, chifukwa chake sanagulitse dziko lawo. Koma Yosefe anati kwa Aigupto onse, Taonani, ndakutengerani inu ndi nthaka yanu lero kwa Farao. Tengani mbewu kwa inu nokha, ndipo mudzale mnthaka. Ndipo zidzakhala zokolola zake, ndipo mudzapereka gawo lachisanu kwa Farao, magawo anayi adzakhala kwa inu nokha kuti akhale mbewu ya mnthaka, ndi chakudya cha inu, ndi cha onse amene ali mnyumba zanu. Ndipo anati, Mwatipulitsa ife, tinapeza

chisomo pamaso pa mbuye wathu, ndipo tidzakhala akapolo kwa Farao. Ndipo Yosefe anawaika lamulo mpaka lero lino, pa dziko la Igupto kuti apereke kwa Farao, kupatula dziko la ansembe okha, lomwe silinali la Farao.

Anakhala ndipo Aisraeli mdziko la Igupito, mdziko la Goseni, ndipo analandira cholowa pawo, ndipo anakula ndi kuchulukana kwambiri. Yakobo anakalipo mu dziko la Aiguputo zaka khumi ndi zisanu ndi ziwiri, ndipo masiku a moyo wake anakwana zaka zana makumi anayi ndi zisanu ndi ziwiri. Masiku a Israeli a kufa anayandikira, ndipo anaitana mwana wake Yosefe, ndipo anamuuza kuti, Ngati ndapeza chisomo pamaso pako, ika dzanja lako pansi pa ntchafu yanga, ndipo udzandichitira chifundo ndi choonadi, kuti usandikwirire mu Iguputo. Koma ndidzagona ndi makolo anga, ndipo udzanditengera kuchokera ku Igupto, ndi kundikwirira mmanda awo. Iye anati, Ine ndidzachita molingana ndi mawu anu. Koma anati, Lumbira kwa ine, ndipo analumbira kwa iye, ndipo Israeli anapembedza pa msonga ya ndodo yake.

48

Zinadachitika pambuyo pa mawu awa, ndipo zinaudzidwa kwa Yosefe kuti atate wake ndi wodwala, ndipo atatenga ana ake awiri Manase ndi Efereimu, anabwera kwa Yakobo. Kunauzidwa Yakobo kuti, Taonani, mwana wako Yosefe akubwera kwa inu, ndipo Israeli atadzilimbitsa anakhala pa bedi. Ndipo Yakobo

anati kwa Yosefe, Mulungu wanga anandionekera ku Luza mdziko la Kanaani, ndipo ananddalitsa. Ndipo anandiwuza kuti, Taona, ndidzakukulitsa ndi kukuchulukitsa, ndipo ndidzakusandutsa masonkhano a mitundu ya anthu, ndipo ndidzakupatsa dziko lino, ndi mbewu yako pambuyo pako, kukhala chuma chamuyaya. Tsopano chifukwa chakuti ana anu awiri, amene anabadwira kwa inu mu dziko la Aiguputo ndisanabwere kwa inu ku Aiguputo, ndi anga. Efereimu ndi Manase, monga Rubeni ndi Simeoni, adzakhala anga. Koma ana amene udzabale pambuyo pa izi adzakhala pa dzina la abale awo, adzatchedwa pa cholowa chawo. Ine koma pamene ndinali kupita kuchokera ku Mesopotamiya ya Siriya, Rakele amayi ako anamwalira mdziko la Kanaani, pamene ndinali kuyandikira hippodrome ya Chabratha ya dzikolo, pofuna kukafika ku Efrata, ndipo ndinamuyika mmanda munjira ya hippodrome; iyi ndi Betelehemu.

Ataona Israeli ana aamuna a Yosefe, anati, Ena kwa iwe ndi ndani awa? Yosefe anati kwa atate ake, Ana anga ndi amene Mulungu anandipatsira kuno. Ndipo Yakobo anati, Wabweretse kwa ine kuti ndiwalatse. Maso a Israeli anali atafowoka chifukwa cha ukalamba, ndipo sangathe kuona. Anawayandikitsa kwa iye, nawapsompsona, nawakumbatira. Ndipo Israeli anati kwa Yosefe, Taona, nkhope yako sindinayilandidwe, ndipo taona, Mulungu wandionetsa mbewu yako. Ndipo Yosefe anawachotsa kuchokera pa mawondo ake, ndipo anaweramitsa kwa iye nkhope pansi pa nthaka. Atatenga Yosefe ana ake awiri, Efereimu mdzanja lamanja, kumanzere

kwa Israeli, ndipo Manase kumanzere, kumanja kwa Israeli, anawayandikitsa kwa iye. Atatambasula manja, Israeli anaika dzanja lake lakumanja pa mutu wa Efereimu, amene anali wamngono, ndipo dzanja lake lakumanzere anaika pa mutu wa Manase, powaphatikiza manja.

Ndipo anawadalitsa, ndipo anati, Mulungu, amene makolo anga anakondweretsa pamaso pake, Abrahamu ndi Isake, Mulungu amene wandidyetsa kuchokera ku unyamata mpaka lero lino, Mngelo amene amandilanditsa ine ku zoipa zonse, adalitse ana awa, ndipo dzina langa lidzatchedwa mwa iwo, ndi dzina la makolo anga Abrahamu ndi Isake, ndipo achulukane kwambiri pa dziko lapansi. Kuona ndipo Yosefe kuti atate ake anayika dzanja lake lamanja pa mutu wa Efereimu, kunawoneka cholemera kwa iye, ndipo Yosefe anagwira dzanja la atate ake, kuti lichotse kuchokera pa mutu wa Efereimu kupita pa mutu wa Manase. Koma Joseph anauza atate ake kuti, Osati chotero, atate, pakuti uyu ndi woyamba kubadwa; ikani dzanja lanu lamanja pa mutu wake. Ndipo sanafune, koma anati, Ndikudziwa, mwana, ndikudziwa, ndipo uyu adzakhala anthu, ndipo uyu adzakwezedwa, koma mchimwene wake wamngono adzakhala wamkulu kuposa iye, ndipo mbewu yake idzakhala uchuluka wa mitundu. Ndipo anawadalitsa iwo tsiku limenelo, ponena kuti, Mwa inu adzadalitsidwa Israeli, ponena kuti, Mulungu akuchite iwe monga Efereimu ndi monga Manase. Ndipo anayika Efereimu patsogolo pa Manase. Israeli analankhula kwa Joseph kuti, Taonani, ine ndikufa, ndipo Mulungu adzakhala ndi inu, ndipo adzakubwezani ku dziko la

makolo anu. Ine koma ndimapereka kwa iwe Shekemu yapadera kuposa alongo ako, imene ndinatenga kuchokera mmanja mwa Aamori ndi lupanga langa ndi uta.

49

Yakobo anaitana ana ake aamuna, ndipo anati kwa iwo, Sonkhanitsidwani kuti ndikuwuzeni zimene zidzakuchitikireni pa masiku otsiriza. Sonkhanani, ndipo mverani ine, ana a Yakobo, mverani Isiraeli, mverani atate anu. Reuben woyamba kubadwa wanga, iwe mphamvu zanga ndi chiyambi cha ana anga, wovuta kunyamulidwa, ndipo wovuta wodzikuza. Unachita monyada monga madzi, usawire, pakuti unakwera pa bedi la atate ako, kenako unaipitsa bedi pomwe unakwera. Simeon ndi Levi, abale, anakwaniritsa chosalungama cha kusankha kwawo. Mu uphungu wawo moyo wanga usabwere, ndipo pa kupanga kwawo chiwindi changa chisatsutsane, chifukwa mu mkwiyo wawo anapha anthu, ndipo mu chikhumbo chawo anadula mitsempha ya ngombe yayimuna. Wotembereredwa mkwiyo wawo, chifukwa ndi wodzikuza, ndiponso ukali wawo, chifukwa unawumitsidwa; ndidzawagawa iwo mu Yakobo, ndi kuwabalalitsa iwo mu Israeli. Judah, iwe abale ako anakulemekeza, manja ako ali pa msana wa adani ako, ana a atate ako adzagwadira kwa iwe. Mwana wa mkango wa Yuda, kuchokera ku mphukira, mwana wanga, unakwera, utagona pansi unagona monga mkango ndi monga mwana wa mkango, ndani adzamudzutsa? Wolamulira

sadzatha kuchokera ku Yuda, ndi wotsogolera kuchokera mntchafu zake, mpaka zinthu zosungidwa kwa iye zitabwera, ndipo iye ndi chiyembekezo cha mitundu ya anthu. Akumanga mwana wa bulu wake ku mpanda wa mphesa, ndipo akumanga mwana wa bulu wa bulu wake ku nthambi. Adzachapa chovala chake mu vinyo, ndipo adzachapa chovala chake mu mwazi wa mphesa. Maso ake ndi owala kuposa vinyo, ndipo mano ake ndi oyera kuposa mkaka. Zebulun adzakhala mmbali mwa nyanja ndipo iye mwini pafupi ndi doko la zombo, ndipo adzatambasuka mpaka ku Sidoni. Issachar analakalaka chabwino, akupumula pakati pa magawo. Ndipo ataona kuti malo opumulira ndi abwino, ndi kuti nthaka ndi yachonde, anayika phewa lake kuti agwire ntchito yolemetsa, ndipo anakhala mlimi. Dan adzaweruza anthu ake, monga fuko limodzi mu Israeli. Ndipo Dan akhale njoka pa njira, wokhala pa njira, woluma chidendene cha kavalo, ndipo wokwera pa kavalo adzagwa kumbuyo. kuyembekezera chipulumutso cha Ambuye. Gad, gulu lankhondo lidzamuthira nkhondo, koma iye mwini adzawathira nkhondo motsatira mapazi awo. Asher, buledi wake ndi wochuluka, ndipo iye adzapereka zakudya zapamwamba kwa olamulira. Naphtali ndi mtengo womasuka, wopereka kukongola mu chibereko chake. Mwana wokula Yosefe, mwana wanga wokula wokondedwa, mwana wanga wamngono kwambiri, bwerera kwa ine. Mu amene akukambirana ananyoza, ndipo anamusunga chidani naye ambuye a mivi. Ndipo zida zawo zinaphwanyidwa ndi mphamvu, ndipo mitsempha ya mikono ya dzanja lawo inatopetsedwa, kudzera mwa dzanja la wolamulira Yakobo,

kuchokera kumeneko wamphamvu wa Israeli kuchokera kwa Mulungu wa atate ako. Ndipo Mulungu wanga anakuthandiza, ndipo anakudalitsa ndi madalitso a kumwamba kuchokera kumwambamwamba, ndi madalitso a dziko lapansi lokhala ndi zonse, chifukwa cha madalitso a mawere ndi chibeleko. Madalitso a atate wako ndi amayi wako anapambana kuposa madalitso a mapiri okhazikika, ndi madalitso a zitunda zosatha; adzakhala pa mutu wa Yosefe, ndi pa nsonga ya amene anaganizira abale. Benjamin ndi mbalame yolusa, mmawa adzadya chabe, ndipo mu madzulo amapereka chakudya. Onse awa ndi ana a Yakobo khumi ndi awiri, ndipo zimenezi anawalankhula atate wawo, ndipo anawadalitsa, aliyense molingana ndi dalitso lake anawadalitsa. Ndipo anawauza kuti, Ine ndikupita kwa anthu anga, mundiyike pamodzi ndi makolo anga mu phanga limene lili mu munda wa Efuroni Mhiti, Mphanga la kawiri, la patsogolo pa Mamre, mdziko la Kanani, limene Abrahamu analigula phanga kuchokera kwa Efroni wa Mhiti mchigulitso cha manda. Kumeneko anayika Abraham ndi Sara mkazi wake, kumeneko anayika Isake ndi Rebeka mkazi wake, kumeneko anayika Leya. Mu kupeza munda ndi phanga limene linali mu menemo, kuchokera kwa ana a Heti. Ndipo Yakobo analephereka kulamula ana ake, ndipo atakweza mapazi ake pa bedi, anamwalira, ndipo anakakhala ndi anthu ake.

50

Ndipo Yosefe atagwera pa nkhope ya atate ake, analira pa iye, ndipo anapsompsona. Ndipo Yosefe analamula antchito ake oika mmanda kuti aike mmanda atate ake, ndipo oika mmanda anayika mmanda Israeli. Ndipo anakwaniritsa masiku ake makumi anayi, chifukwa ndi momwe amawerengedwera masiku a kuikidwa mmanda, ndipo Iguputo inamlira iye masiku makumi asanu ndi awiri. Chikhapo masiku a maliro atatha, Yosefe analankhula kwa olamulira a Farao, kunena, Ngati ndinapeza chisomo pamaso panu, chonde lankhulani za ine kwa Farao, kunena, Atate anga anandilumbira, kunena kuti, Mmanda amene ndinadzikumbira nokha mdziko la Kanani, kumeneko udzandiyika. Tsopano choncho, atapita, ndidzayika atate anga, ndipo ndidzabwerera. Ndipo Farao anati kwa Yosefe, Pita ukakwirire atate ako, monga momwe anakululumbiritsa. Ndipo Yosefe anapita kukayika bambo ake, ndipo onse antchito a Farao anapita naye, ndi akuluakulu a nyumba yake, ndi onse akuluakulu a dziko la Igupto, Ndipo banja lonse la Yosefe, ndi abale ake, ndi nyumba yonse ya makolo ake, ndi achibale ake, ndi nkhosa, ndi ngombe zinasiyidwa mdziko la Goseni. Ndipo anakwera pamodzi naye magaleta ndi okwera pamahatchi, ndipo msasa unakhala waukulu kwambiri. Ndipo anafika ku malo opunthira tirigu a Atadi, amene ali kuwoloka kwa Yorodani, ndipo anamlira maliro aakulu ndi amphamvu kwambiri, ndipo anachita maliro kwa atate ake masiku asanu ndi awiri. Ndipo anthu okhala mdziko la Kanaani anaona maliro pa bwalo lopunthira tirigu la Atadi, ndipo anati, Awa ndi maliro aakulu a Aigupto. Chifukwa chake anaitana malo amenewo kuti Maliro a Aigupto, amene ali kutsidya kwa Yorodano. Ndipo ana

ake anamuchitira chomwecho. Ndipo ana ake ananyamula iye kupita ku dziko la Kanaani, ndipo anamuika iye mu phanga lakuwirikirana, limene Abrahamu anapeza phangalo monga chuma cha manda kuchokera kwa Efroni wa Mhiti, moyang'anana ndi Mamre. Ndipo Yosefe anabwerera ku Aigupito, iye pamodzi ndi abale ake, ndi onse amene anapita nawo kukayika atate ake.

Abale a Yosefe ataona kuti atate awo wafa, anati, Mwina Yosefe asatidane, ndipo atibwezere zoipa zonse zimene tinachita kwa iye. Ndipo atafika kwa Yosefe, anati, Bambo ako analumbira asanafe iye kunena, Motero munati Yosefe, khululukira kwa iwo cholakwa ndi tchimo chawo, chifukwa anawonetsa choipa kwa iwe, ndipo tsopano landira cholakwa cha atumiki a Mulungu wa atate ako, ndipo Yosefe analira pamene iwo akamalankhula naye. Ndipo atabwera kwa iye, anati, Ife ndife antchito anu. Ndipo Yosefe anawauza kuti, Musaope, pakuti ndine wa Mulungu. Inu munakonza maganizo pa ine ku zoipa, koma Mulungu anakonza maganizo pa ine ku zabwino, kuti zichitike monga lero, ndipo anthu ambiri adyetsedwe. Ndipo anati kwa iwo, Musaope, ine ndidzakudyetsani inu ndi ana anu. Ndipo anawalimbikitsa, ndipo analankhula ku mitima yawo. Ndipo Yosefe anakhala mu Aiguputo, iye mwini ndi abale ake, ndi banja lonse la atate ake, ndipo Yosefe anakhala zaka zana ndi khumi. Ndipo Yosefe anaona ana a Efereimu mpaka mibado yachitatu, ndipo ana a Makiri mwana wa Manase anabadwa pa ntchafu za Yosefe. Ndipo Yosefe anawuza abale ake kuti, Ine ndikufa, koma Mulungu adzakuyenderani, ndipo

adzakutululutsani ku dziko lino ndi kukutengerani ku dziko limene Mulungu analumbira kwa makolo athu, Abrahamu, Isake, ndi Yakobo. Ndipo Yosefe analumbiza ana a Israeli, kunena, Pamene Mulungu adzakusamalirani, mudzanyamula mafupa anga kuchokera kuno pamodzi ndi inu. Ndipo Yosefe anamwalira ali ndi zaka zana ndi khumi, ndipo anamuika mmanda, ndipo anamuika mu bokosi mu Aiguputo.

Uthenga Wabwino wa Mateyu

1

Buku la kubadwa kwa Yesu Khristu, mwana wa Davide, mwana wa Abrahamu. Abraham anabereka Isaac, Isaac anabereka Jacob, ndipo Jacob anabereka Judah ndi abale ake. Yuda anabereka Perezi ndi Zera mwa Tamara, ndipo Perezi anabereka Hezironi, ndipo Hezironi anabereka Aramu. Aram anabereka Aminadab, Aminadab anabereka Naasoni, Naasoni anabereka Salimoni, Salmon anabereka Boazi kuchokera kwa Rahabe, Boazi anabereka Obedi kuchokera kwa Rute, ndipo Obedi anabereka Yese. Jesse anabereka David mfumu. David mfumu anabereka Solomon kuchokera kwa mkazi wa Uriya, Solomon anabereka Rehoboam, Rehoboam anabereka Abijah, Abijah anabereka Asa, Asa anabereka Yehosafati, Yehosafati anabereka Yoramu, Yoramu anabereka Uziya, Uzziah anabereka Jotham, Jotham anabereka Ahaz, ndipo Ahaz anabereka

Hezekiah. Hezekiya anabereka Manase, ndipo Manase anabereka Amoni, ndipo Amoni anabereka Yosiya, Josiah anabereka Jekoniya ndi abale ake pa nthawi ya ukapolo wa ku Babuloni.

Pambuyo pa kuthamangitsidwa ku Babuloni, Yekoniya anabereka Salatielo, ndipo Salatielo anabereka Zerubabelo, Zerubbabel anabereka Abiud, ndipo Abiud anabereka Eliakim, ndipo Eliakim anabereka Azor, Azor anabereka Zadok, Zadok anabereka Achim, Achim anabereka Eliud. Eliud anabereka Eleazar, Eleazar anabereka Matthan, ndipo Matthan anabereka Jacob. Jacob anabereka Joseph, mwamuna wa Mary, amene kuchokera kwa iye anabadwa Yesu wotchedwa Khristu. Choncho mibado yonse kuchokera kwa Abrahamu mpaka kwa Davide ndi mibado khumi ndi inayi, ndipo kuchokera kwa Davide mpaka kusamutsidwa ku Babuloni ndi mibado khumi ndi inayi, ndipo kuchokera kusamutsidwa ku Babuloni mpaka kwa Khristu ndi mibado khumi ndi inayi.

Kubadwa kwa Yesu Khristu kunali motere: Mariya amayi ake atakhala wachibwenzi ndi Yosefe, asanakumane iwo, anapezeka ali ndi mimba kuchokera ku Mzimu Woyera. Koma Joseph mwamuna wake, wolungama ndipo osafuna kumulaula poyera, anafuna kumusudzula mobisa. Koma iye ataganizira zimenezi, taonani, mngelo wa Ambuye anaonekera kwa iye mmaloto akunena kuti, Yosefe mwana wa Davide, usaope kutenga Mariya mkazi wako, pakuti chimene chabadwa mwa iye ndi chochokera ku Mzimu Woyera. Adzabala mwana ndipo udzatcha dzina lake

Yesu, pakuti iye mwini adzapulumutsa anthu ake kuchokera ku machimo awo. Koma ichi chonse chinachitika kuti chikwaniritsidwe chimene chinanenedwa ndi Ambuye kudzera mwa mneneri wonena kuti, Onani, namwali adzakhala ndi mimba ndipo adzabala mwana wamwamuna, ndipo adzatcha dzina lake Emmanuel, limene likutanthauza kuti Mulungu ali nafe.

Yosefe atadzuka kuchokera ku tulo, anachita monga momwe mthenga wa Ambuye anamulamulira, ndipo anatenga mkazi wake. Ndipo sanali kudziwa iye mpaka anabereka mwana wake wamwamuna woyamba, ndipo anaitana dzina lake Yesu.

2

Yesu atabadwa mu Betelehemu wa ku Yudeya mmasiku a Herode mfumu, ndipo taonani, amatsenga ochokera kummawa anafika ku Yerusalemu akunena kuti, Ali kuti Mfumu wa Ayuda amene wabadwa? Chifukwa tinawona nyenyezi yake kummawa ndipo tinabwera kudzamupembedza. Atamva zimenezi, Mfumu Herode anakhumudwa, ndipo Yerusalemu yonse inakhumudwa naye. Ndipo atasonkhanitsa ansembe aakulu onse ndi alembi a anthu, anawafunsa kuti Khristu akubadwira kuti. Koma iwo anati kwa iye, Mu Betelehema wa Yudeya, pakuti chotero kinalembedwa kudzera mwa mneneri, Ndipo iwe Betelehema, dziko la Yuda, si wochepa konse pakati pa atsogoleri a Yuda, chifukwa kuchokera kwa iwe kudzatuluka mtsogoleri, amene

adzaweta anthu anga Isiraeli.

Kenako Herode mwachinsinsi ataitana amatsenga ndipo anadziwadi kuchokera kwa iwo nthawi imene nyenyezi inkaonekera. Ndipo atawatumiza ku Betelehemu, anati, Pitani mukamuufunitse molondola mwana, ndipo mukamupeza, mundiwuze, kuti ine ndidzabwera ndidzamulambire. Iwo atamva mfumu anapita, ndipo taonani, nyenyezi imene anaona kummawa inawatsogolera mpaka itafika inayima pamwamba pomwe panali mwanayo. atawona nyenyezi, anasangalala ndi chisangalalo chachikulu kwambiri Ndipo atabwera ku nyumbayo, anaona mwanayo pamodzi ndi Mariya amayi ake, ndipo atagwa pansi anamulambiradi, ndipo atatsegula chuma chawo, anamupatsa mphatso za golide, lubani ndi mure. Ndipo atachenjezedwa mu loto kuti asabwerere kwa Herode, anachokapo kudzera njira ina kupita ku dziko lawo.

Atachoka iwo, onani mthenga wa Ambuye anawonekera mmaloto kwa Yosefe akunena kuti, Dzuka, tenga mwana ndi mayi wake ndipo thawa kupita ku Igupto, ndipo ukhale kumeneko mpaka ndidzakuuze, chifukwa Herode akufuna kufunafuna mwana kuti awononge. Koma iye atadzuka, anatenga mwana ndi amayi ake usiku ndipo anachoka kupita ku Iguputo, Ndipo anali kumeneko mpaka imfa ya Herode, kuti chikwaniritsidwe cholankhulwa ndi Ambuye kudzera mwa mneneri wolankhula kuti, Kuchokera ku Igupto ndinaitana mwana wanga.

Pamenepo Herode ataona kuti ananyozedwa ndi a singanga, anakwiya kwambiri, ndipo atatumiza anapha ana onse amene anali mu Betelehemu ndi mmalire onse ake kuchokera a zaka ziwiri ndi pansi, molingana ndi nthawi imene anadziwa bwino kuchokera kwa a singanga. Pamenepo zinakwaniritsidwa cholankhula ndi Yeremiya mneneri akunena, Mawu mu Rama anamveka, kulira ndi kulira ndi maliro ambiri, Rakele akulira ana ake, ndipo sanafune kutonthozedwa, chifukwa alibe.

Herode atamwalira, taonani, mthenga wa Ambuye anawonekera kwa Yosefe mmaloto ali ku Aiguputo. Kunena kuti, Dzuka, tenga mwanayo ndi amayi ake, ndipo pita ku dziko la Israeli, chifukwa afa iwo amene ankafuna moyo wa mwanayo. Koma atadzuka, anatenga mwana ndi amayi ake, nabwera ku dziko la Israeli.

Atamva koma kuti Arkelao akulamulira pa Yudeya mmalo mwa Herode abambo ake, adaopa kupita kumeneko, koma atachenjezedwa mu loto, adabwerera ku zigawo za Galileya, Ndipo atabwera anakhala mu mzinda wotchedwa Nazareti, kuti zikwaniritsidwe zimene zinanenedwa kudzera mwa aneneri kuti adzatchedwa Mnazareti.

3

Mmasiku amenewo, anabwera Yohane Mbatizi akulalikira mchipululu cha Yudeya. ndipo kunena kuti, Tembenukani,

pakuti ufumu wakumwamba wafika pafupi. Uyu pakuti ndi amene ananenedwa ndi mneneri Yesaya akunena kuti, Mawu a wofuwula mchipululu, konzani njira ya Ambuye, owongoka muchite njira zake.

Koma Yohane mwini anali ndi chovala chake chochokera ku tsitsi za ngamira ndi lamba wachikopa mchiuno mwake, ndipo chakudya chake chinali dzombe ndi uchi wakuthengo. Kenako anali kupita kwa iye Yerusalemu ndi Yudeya yense ndi dera lonse lozungulira la Yorodano, Ndipo anali kubatizidwa mu Yorodani ndi iye akulumbira machimo awo.

Ataona ambiri a Afarisi ndi Asaduki akubwera ku ubatizo wake, ndipo anati kwa iwo, Ana a njoka, ndani anakuonetsani kuthawa mkwiyo umene ukubwera? Chitani choncho chipatso choyenera cha kulapa. Ndipo musaganize kunena mwa inu nokha kuti, Tili ndi atate Abrahamu. Pakuti ndikunena kwa inu kuti Mulungu ali ndi mphamvu zokweza ana kwa Abrahamu kuchokera ku miyala iyi. Kale nkhwangwa yagona pafupi ndi muzu wa mitengo, choncho mtengo uliwonse wosabala zipatso zabwino umadula ndi kuponyedwa mmoto.

Ine ndithu ndimabatiza inu mmadzi kuti mulape, koma amene akubwera pambuyo panga ndi wamphamvu kwambiri kuposa ine, amene ine sindili woyenera kunyamula nsapato zake. Iye mwini adzakubatizani mu Mzimu Woyera ndi moto. Amene chopukutira chili m’dzanja lake, ndipo adzayeretsa bwino malo opunthira ake, ndipo adzasonkhanitsa tirigu wake ndi

kuulowetsa mu nkhokwe, koma udzu adzawotcha ndi moto wosazimika.

Pamenepo Yesu anabwera kuchokera ku Galileya kupita ku Yorodani kwa Yohane kuti abatizidwe ndi iye. Koma Yohane anali kumuletsa ponena kuti, Ine ndikufunika kubatizidwa ndi inu, ndipo inu mukubwera kwa ine? Kuyankha koma, Yesu anati kwa iye, Lola tsopano, chifukwa chotero ndikoyenera kwa ife kuti tikwaniritse chilungamo chonse. Kenako anamlola. Yesu atabatizidwa, nthawi yomweyo anakwera kuchokera mmadzi, ndipo taonani, mayiko akumwamba anatsegulidwa kwa iye, ndipo anaona Mzimu wa Mulungu ukutsika ngati njiwa ndi kubwera pa iye. Ndipo onani, mawu ochokera kumwamba akunena kuti, Uyu ndi Mwana wanga wokondedwa, amene ndinamukondwera.

4

Kenako Yesu anatsogozedwa ku chipululu ndi Mzimu kuti akayesedwe ndi mdierekezi. Ndipo atakhala masiku makumi anayi ndi mausiku makumi anayi osadya, pambuyo pake anamva njala. Ndipo woyesayo atamuyandikira anati, Ngati uli Mwana wa Mulungu, lamula kuti miyala iyi ikhale zikate. Koma Iye anayankha nati, Zalembedwa kuti, Si ndi buledi wokha amene munthu adzakhale nawo, koma ndi mawu onse otuluka mkamwa mwa Mulungu. Kenako mdierekezi anamutenga kupita ku mzinda woyera, ndipo anamuika pa msonga wa

Nyumba ya Mulungu. Ndipo ananena kwa iye, Ngati uli mwana wa Mulungu, dziponya pansi, pakuti zalembedwa kuti adzalamula amithenga ake za iwe, ndipo adzakukweza mmanja mwawo, kuti usagunde phazi lako pa mwala.

Yesu anati kwa iye, Kachiwiri kalembedwa kuti, Usayese Ambuye Mulungu wako.

Kachiwiri mdierekezi anamutenga ku phiri lalitali kwambiri, ndipo anamuonetsa maufumu onse a dziko lapansi ndi ulemerero wawo. Ndipo anati kwa iye, Zonsezi ndidzakupatsa ngati utagwada ndi kundilambirira. Pamenepo Yesu anamuuza kuti, Pita kumbuyo kwanga, Satana, chifukwa kwalembedwa kuti, Udzapembedza Ambuye Mulungu wako ndipo udzamutumikira Iye yekha. Pamenepo mdierekezi anamusiya, ndipo taonani, amithenga anabwera ndi kumutumikira.

Yesu atamva kuti Yohane anaperekedwa, anachoka kupita ku Galileya. Ndipo wosiya Nazareti, anabwera nakhala ku Kaperenaumu, mzinda wa mmphepete mwa nyanja, mmalire a Zebuloni ndi Nafutali. kuti zikwaniritsidwe zimene zinanenedwa kudzera mwa Yesaya mneneri, akuti Dziko la Zebuloni ndi dziko la Nafutali, njira ya nyanja, kupyola kwa Yorodano, Galileya ya mitundu. Anthu amene anakhala mu mdima anaona kuwala kwakukulu, ndipo kwa iwo amene anakhala mdziko la mthunzi wa imfa, kuwala kunawachera.

Kuchokera pamenepo Yesu anayamba kulalikira ndi kunena

kuti, Lapani, pakuti ufumu wakumwamba wafika pafupi.

Pamene ankayenda mmphepete mwa nyanja ya Galileya, anaona alongo awiri, Simoni wotchedwa Petro ndi Andreya mlongo wake, akuponya ukonde mnyanja, pakuti anali asodzi. Ndipo anawauza kuti, Bwerani mutsatire Ine, ndipo ndidzakusandulani asodzi a anthu. Koma iwo nthawi yomweyo atasiya ukonde, anamutsatira. Ndipo atapita kuchokera kumeneko, anaona abale ena awiri, Yakobo wa Zebedayo ndi Yohane mbale wake, ali mbwato pamodzi ndi Zebedayo atate wawo, akakonza maukonde awo, ndipo anawaitana. Koma iwo mwamsanga atatsiya bwato ndi bambo awo, anamutsatira.

Ndipo Yesu anayendayenda mGalileya yonse akuphunzitsa mmisonkhano yawo, ndi kulalikira uthenga wabwino wa ufumu, ndi kutumikira matenda onse ndi matenda onse mwa anthu. Ndipo mbiri yake inafalikira mu Syria yonse, ndipo anthu anamubweretsera onse amene anali kudwala matenda osiyanasiyana ndi amene anali kuzunzika ndi zowawa, ndi odzazidwa ndi ziwanda, ndi anthu ogwedezeka, ndi olumala, ndipo anawachiritsa. Ndipo makamu ambiri a anthu anamutsatira kuchokera ku Galileya, Dekapoli, Yerusalemu, Yudeya, ndi kutsidya lina la Yorodani.

5

Ataona makamu, anapita ku phiri, ndipo atakhala pansi,

ophunzira ake anabwera kwa iye, Ndipo atatsegula pakamwa pake, anali kuphunzitsa iwo ponena kuti, Odala anthu osauka mu mzimu, pakuti ufumu wakumwamba ndi wawo. Odala iwo olira, chifukwa iwo adzatonthozedwa. Odala iwo odzichepetsa, chifukwa iwo adzalowa mmalo a dziko lapansi. Odala iwo anjala ndi aludzu chilungamo, chifukwa iwo adzakhutitsidwa. Odala iwo ochitira chifundo, chifukwa iwo adzachitiridwa chifundo. Odala iwo oyera mu mtima, chifukwa iwo adzaona Mulungu. Odala iwo ochita mtendere, chifukwa adzatchedwa ana a Mulungu. Adalitsidwa iwo amene amazunzidwa chifukwa cha chilungamo, pakuti ufumu wakumwamba ndi wawo. Odala inu pamene anthu adzakudzudzulani ndi kukuzunzani ndi kunena mawu onse oipa pa inu monama chifukwa cha ine. Kondwerani ndi kusangalala, chifukwa mphotho yanu ndi yaikulu kumwamba, pakuti momwemonso anazunza aneneri amene analipo inu musanabadwe.

Inu ndinu mchere wa dziko lapansi, koma ngati mchere ukhala wopanda kukoma, udzakoma bwanji? Sulibe mphamvu zina kale kupatula kuponyedwa kunja ndi kuponderezedwa ndi anthu. Inu ndinu kuwala kwa dziko lapansi. Mzinda umene uli pamwamba pa phiri sungabisike. Kapena anthu sayatsa nyale ndi kuyika pansi pa dengu, koma pa choyikapo nyale, ndipo imawala onse amene ali mnyumba. Chotero liwale kuwala kwanu pamaso pa anthu, kuti aone ntchito zanu zabwino ndi kulemekeza Atate wanu amene ali kumwamba.

Musaganize kuti ndinabwera kuwononga lamulo kapena

aneneri; sindinabwera kuwononga, koma kukwaniritsa. Zoonadi choonadi ndikunena kwa inu, mpaka kutadutsa kumwamba ndi dziko lapansi, iota imodzi kapena kamphale kamodzi sikadutsa ku lamulo mpaka zinthu zonse zikachitika. Aliyense amene adzaphwanye lamulo limodzi mwa malamulo angonoangono amenewa ndi kuphunzitsa anthu motero, adzatchedwa wochepa kwambiri mu ufumu wakumwamba. Koma aliyense amene adzachite ndi kuphunzitsa, adzatchedwa wamkulu mu ufumu wakumwamba. Ndikuuzani kuti ngati chilungamo chanu sichipitirira cha alembi ndi Afarisi, simudzalowa mu ufumu wakumwamba. Mwamva kuti chinawuzidwa kwa akale kuti, Usaphe, ndipo aliyense amene aphe adzakhala wolakwa pa chiweruzo. Koma Ine ndinena kwa inu kuti aliyense amene akukwiyira mchimwene wake mosaganizira adzakhala wolakwa pa chiweruzo, ndipo aliyense amene angamuwuze mchimwene wake kuti raka adzakhala wolakwa pa khonsolo, ndipo aliyense amene angamuwuze kuti chitsiru adzakhala wolakwa mu gehena ya moto. Ngati choncho ukupereka mphatso yako pa guwa lansembe, ndipo pamenepo ukumbukire kuti mlongo wako ali ndi chinthu chotsutsana ndi iwe, Siyani pamenepo mphatso yanu kutsogolo kwa guwa lansembe, ndipo pitani choyamba mukayanjane ndi mchimwene wanu, ndipo kenako mutabwera mukapereke mphatso yanu. Khala wokondwerera mdani wako mwachangu pamene uli naye munjira, mwina mdani akupereke kwa woweruza, ndipo woweruza akupereke kwa mtumiki, ndipo uponyedwe mndende. Zoonadi ndikunena kwa iwe, sudzatuluka kuchokera kumeneko mpaka utabweza ndalama yomaliza.

Mwamva kuti inawuzidwa kwa akale kuti, Usachite chigololo. Koma Ine ndinena kwa inu kuti aliyense amene akuyangana mkazi pofuna kumulakalaka, wamuchitira chigololo kale mu mtima mwake. Ngati koma diso lako lamanja likukupunthwitsa, lichotse ndipo liponye kutali ndi iwe, chifukwa ndizopindulitsa kwa iwe kuti liwonongeke chimodzi mwa ziwalo zako ndipo osati thupi lako lonse liponyedwe mu gehena. Ndipo ngati dzanja lako lamanja likukuchimwitsani, liduleni ndi kulitaya, pakuti ndi kopindulitsa kwa inu kuti chiwalo chimodzi chiwonongeke mmalo moti thupi lanu lonse liponyedwe mu gehena.

Kunenedwa kuti, Aliyense amene asudzula mkazi wake, amupatse kalata ya chisudzulo. Koma Ine ndinena kwa inu kuti aliyense amene asudzula mkazi wake kupatula chifukwa cha chigololo, amamupangitsa kuchita chigololo, ndipo aliyense amene akwatira mkazi wosudzulidwa amachita chigololo.

Kachiwiri mwamva kuti chinanena kwa akale, simunalumbire mabodza, koma mupereke kwa Ambuye malumbiro anu. Koma Ine ndikunena kwa inu kuti musalumbira konse, kapena mu kumwamba, chifukwa ndi mpando waufumu wa Mulungu, Kapena mdziko, chifukwa choponderapo ndi cha mapazi ake, kapena ku Yerusalemu, chifukwa mzinda ndi wa Mfumu yayikulu. Kapena mmutu mwako usalumbire, chifukwa simungathe kupanga tsitsi limodzi kukhala loyera kapena lakuda. Koma mawu anu akhale inde, inde; ayi, ayi; chowonjezera cha zimenezi chimachokera ku choipa.

Munamva kuti chinawuzidwa kuti, Diso mmalo mwa diso, ndi dzino mmalo mwa dzino. Koma Ine ndinena kwa inu kuti musayimirire woipa, koma aliyense amene akukumenyi pa tsaya lakumanja, mutembenuzire iye ndi linalo, Ndipo kwa amene akufuna kuti iwe uweruzidwe ndi kutenga chovala chako chamkati, mulole kuti atenge ndi chovala chakunja. Ndipo aliyense amene adzakukakamize kuti upite mailo imodzi, pita naye awiri, Kwa amene akukupempha iwe, pereka, ndipo amene akufuna kubwereka kwa iwe, usawatembenukire.

Mwamva kuti kunawuzidwa kuti, Udzakonda mnzako wako, ndipo udzadana ndi mdani wako. Koma Ine ndikunena kwa inu kuti, kondani adani anu, dalitsani amene akukutemberani, chitani zabwino kwa amene akukudani, ndipo pempherani amene akukuchitira nkhanza ndi amene akukulalatira. kuti mukhale ana a Atate wanu wakumwamba, chifukwa Iye amatulukitsa dzuwa lake pa anthu oyipa ndi abwino, ndipo amagwetsa mvula pa anthu olungama ndi osalungama. Ngati pakuti mukonda iwo okondani inu, mphotho ina muli nayo? Kodi si atelekezo omwe amachita chimodzimodzichi? Ndipo ngati mumapereka moni anzanu okha, kodi mukuchita chinthu chapadera chotani? Kodi asonkhanitsa msonkho sachita chimodzimodzi? Choncho inu mudzakhala angwiro, monga momwe Atate anu wakumwamba ali wangwiro.

6

Samalani kuti musachite chopereka chifundo chanu pamaso pa anthu kuti muwonedwe ndi iwo, ngati simutero, mulibe mphotho kuchokera kwa Atate wanu amene ali kumwamba. Pamene choncho mukuchita chifundo, musaimbe lipenga patsogolo panu, monga momwe anyengo amachitira mmisonkhano ndi mmisewu, kuti alemekezedwe ndi anthu. Zoonadi ndikunena kwa inu, alandira malipiro awo. Koma iwe ukachita chifundo, dzanja lako lakumanzere lisadziwe chimene dzanja lako lakumanja likuchita. kuti chifundo chako chikhale mu chinsinsi, ndipo Atate ako amene akuona mu chinsinsi adzakubwezera kwa iwe poyera.

Ndipo pamene ukupemphera, sudzakhala monga achinyengo, chifukwa amakonda mmipingo ndi mngodya za misewu kuimirira kupemphera, kuti aonekere kwa anthu. Zoonadi ndinena kwa inu kuti alandira malipiro awo. Koma iwe, pamene ukupemphera, lowa mchipinda chako chamkati, ndipo utseke chitseko chako, upemphere kwa Atate wako amene ali mchinsinsi, ndipo Atate wako amene akuona mchinsinsi adzakubwezera iwe poyera.

Mukamapemphera musalankhule mopanda pake monga anthu a mitundu ina, chifukwa akuganiza kuti mwa kulankhula kwambiri kwawo adzamveredwa. Choncho musakhale ofanana ndi iwo, pakuti Atate anu amadziwa zimene mukufuna musanamupemphere. Choncho nanga pemphererani inu, Atate wathu amene muli kumwamba, dzina lanu liyeretsedwe, Ufumu wanu ubwere, chifuniro chanu chichitike, monga mmene zilili

kumwamba, chomwecho pa dziko lapansi. Buledi wathu wa tsiku ndi tsiku utipatse lero. Ndipo tikhululukire ngongole zathu, monga ifenso tikhululukira angongole athu. Ndipo musatibweretse mu kuyesedwa, koma tipulumutseni kuchokera kwa woipa. Pakuti ufumu ndi wanu, ndi mphamvu, ndi ulemerero, ku nthawi zonse. Ameni.

Pakuti ngati inu mukhululukira anthu zolakwa zawo, Atate wanu wakumwamba adzakhululukiranso inu. Koma ngati simukakhululukira anthu zolakwa zawo, Atate wanu nayenso sadzakhululukira zolakwa zanu.

Pamene mukusala zakudya, musakhale ngati achinyengo achisoni, pakuti iwo amaononga nkhope zawo kuti aonekere kwa anthu kuti akusala zakudya. Zoonadi ndikunena kwa inu kuti iwo alandira mphotho yawo. Koma iwe ukasala kudya, dzoza mutu wako ndi kusambitsa nkhope yako, kuti usawoneke kwa anthu ukusala zakudya, koma kwa Atate wako amene ali mchinsinsi, ndipo Atate wako amene akuona mchinsinsi adzakubwezera iwe poyera.

Musasungire chuma pa dziko lapansi, kumene njenjete ndi dzimbiri zimawononga, ndiponso kumene akuba amalowa mwachiwawa ndi kuba. Sungani chuma chanu ku kumwamba, kumene si anu kapena dzimbiri zingawononge, ndiponso kumene akuba sadzaboola kapena kuba. Pamene pali chuma chanu, pamenepo padzakhala mtima wanu.

Nyale ya thupi ndi diso. Ngati choncho diso lako lili loyera, thupi lako lonse lidzakhala lowala. Koma ngati diso lako ndi loipa, thupi lako lonse lidzakhala lamdima. Choncho ngati kuwala kumene kuli mwa iwe ndi mdima, mdima wake ndi wochuluka bwanji?

Palibe munthu angakwanitse kutumikira ambuye awiri, chifukwa adzadana ndi wina ndi kukonda winayo, kapena adzadzipereka kwa wina ndi kunyoza winayo. Simungakwanitse kutumikira Mulungu ndi chuma.

Chifukwa cha ichi ndikukuwuzani kuti, musade nkhawa za moyo wanu choti mudye chiyani ndi choti mumwe chiyani, kapena thupi lanu choti muvale chiyani. Kodi moyo si woposa chakudya, ndi thupi si loposa chovala? Yangani mbalame za mumlengalenga, chifukwa sizifesa kapena kukolola kapena kusonkhanitsa mnkhokwe, ndipo Atate anu wakumwamba amadyetsa zimenezi. Kodi inu si muli ofunika kwambiri kuposa zimenezi? Kodi ndani wa inu podera nkhawa angathe kuwonjezera pa moyo wake mamita imodzi? Ndipo chifukwa chiyani mukudandaula za zovala? Ganizirani za maluwa a mmunda mmene amakula; salima kapena kusoka. Koma ndikuuzani inu kuti ngakhale Solomoni mulemerero wake wonse sanavale monga chimodzi mwa izi. Ngati Mulungu amaveka udzu wa mmunda motere, umene ulipo lero ndipo mawa ukuponyedwa mu uvuni, kodi sadzakuvalani inu kwambiri koposa, inu okhulupirira pangono? Choncho musadetse nkhawa ponena kuti, Kodi tidye chiyani kapena

timwe chiyani kapena tivale chiyani? Pakuti mitundu yonse ikufuna zinthu izi, Atate anu wakumwamba amadziwa kuti mukufuna zinthu izi zonse. Koma fufuzani choyamba ufumu wa Mulungu ndi chilungamo chake, ndipo zinthu zonsezi zidzakuwonjezererani. Choncho musadere nkhawa za mawa, pakuti mawa lidzadera nkhawa zake lokha. Tsiku lililonse lili ndi zovuta zake zokwanira.

7

Musaweruza, kuti musaweruzidwe, Pakuti mu chiweruzo chimene mukuweruza nacho, mudzaweruzidwanso, ndipo mu muyeso umene mukuyesa nawo, udzayesedwanso kwa inu. Koma nchifukwa chiyani ukuona kanthu kakangono ka mu diso la mbale wako, koma mtengo wa mu diso lako suuzindikira? Kapena monga udzanena kwa mlongo wako kuti, Lola ndichotse chinthu chachingono mu diso lako, pamene mtanda uli mu diso lako? Iwe wachinyengo, tulutsa choyamba mtanda wa mtengo mu diso lako, ndipo kenako udzaona bwino kutulutsa kamphukira mu diso la mbale wako.

Musapereke chopatulika kwa agalu, kapena kuponya mikanda yanu pamaso pa nkhumba, mwina angapondaponda iwo ndi mapazi awo, ndipo atembenuka nkukukungambeni.

Pemphani, ndipo mudzalandira; funsani, ndipo mudzapeza; gogodani, ndipo chidzakutsekulirani, Pakuti aliyense wopempha

amalandira, ndipo wofunafuna amapeza, ndipo kwa wogogoda adzatsekulidwa. Kodi ndani mwa inu munthu amene ngati mwana wake apempha buledi, angamupatse mwala? Ndipo ngati apempha nsomba, kodi samupatsa njoka? Ngati tsono inu, mukhala oyipa, mukudziwa kupereka mphatso zabwino kwa ana anu, nanga Atate anu amene ali kumwamba adzapereka zambiri bwanji zabwino kwa iwo amene akupempha iye?

Zonse choncho zimene mukufuna kuti anthu akuchitirani, inunso muchite chimodzimodzi kwa iwo, pakuti ichi ndi lamulo ndi aneneri.

Lowani kudzera mu chipata chopapatiza, chifukwa chipata ndi cholakata ndipo njira yotsogolera ku chiwonongeko ndi yotakata, ndipo ambiri ndi amene akulowa kudzera mwa icho. Chopapatiza bwanji chipata ndi yovutika njira yotsogolera ku moyo, ndipo ochepa ndi amene akuipeza!

Chenjerani ndi aneneri abodza, amene amabwera kwa inu atavala zovala za nkhosa, koma mkati mwake ndi mimbulu yolusa. Kuchokera ku zipatso zawo mudzawadziwa. Kodi anthu amakolola mphesa kuchokera ku minga, kapena nkuyu kuchokera ku minga? Choncho mtengo uliwonse wabwino umabala zipatso zabwino, koma mtengo woola umabala zipatso zoyipa. Mtengo wabwino sungathe kubala zipatso zoipa, ndipo mtengo wovunda sungathe kubala zipatso zabwino. Mtengo uliwonse umene subereka zipatso zabwino umadula ndipo umaponyedwa mmoto. Chifukwa chake kuchokera ku zipatso

zawo mudzawadziwa.

Si aliyense amene akunena kwa ine Ambuye, Ambuye, adzalowa mu ufumu wa kumwamba, koma amene akuchita chifuniro cha Atate anga amene ali kumwamba. Ambiri adzanena kwa ine mu tsiku lija, Ambuye, Ambuye, kodi si mdzina lanu tinaloseratu, ndipo mdzina lanu tinachotsa ziwanda, ndipo mdzina lanu tinachita mphamvu zambiri? Ndipo kenako ndidzawauza molimba mtima kuti sindinakudziwenipo inu; chokaní kwa ine, inu amene mumagwira ntchito yosamvera malamulo.

Chifukwa chake, aliyense amene akumva mawu anga awa ndi kuwachita, ndidzamufananiza ndi munthu wanzeru, amene anamanga nyumba yake pa thanthwe, Ndipo mvula inagwa, ndipo mitsinje inabwera, ndipo mphepo zinawomba, ndipo zinagunda nyumba ija, koma sinagwe, chifukwa inali itakhazikitsidwa pa thanthwe. Ndipo aliyense amene akumva mawu anga awa koma osawachita adzafanizidwa ndi munthu wopusa, amene anamanga nyumba yake pa mchenga. Mvula inatsika, mitsinje inabwera, mphepo zinawomba ndi kugunda nyumba ija, ndipo inagwa, ndipo kugwa kwake kunali kwakukulu.

Ndipo zinachitika pamene Yesu anamaliza mawu awa, magulu a anthu anadabwa ndi chiphunzitso chake, Anali chifukwa anawaphunzitsa monga wokhala ndi ulamuliro, ndipo si monga alembi.

8

Pamene anatsika kuchokera ku phiri, makamu ambiri anamutsatira. Ndipo taonani, wakhate atabwera nalambirira kwa Iye ponena kuti, Ambuye, ngati mukufuna, mungathe kundiyeretsa. Ndipo atatambasula dzanja, Yesu anakhudza iye nati, Ndikufuna, uyeretsedwe. Ndipo nthawi yomweyo khate lake linayeretsedwa. Ndipo Yesu anati kwa iye, Ona kuti usawuze munthu aliyense, koma pita ukadzionetse kwa wansembe ndipoupereke chopereka chimene Mose analamula kuti chikhale umboni kwa iwo.

Atalowa koma iye ku Kapernawumu, mkulu wa asilikali 100 anayandikira iye kukumupempha iye ndi kunena, Mbuye, wantchito wanga wagonekedwa mnyumba wozimiririka, akuzunzidwa kwambiri. Ndipo Yesu anati kwa iye, Ine ndikabwera ndidzamuchiritsa. And answering, the centurion said, Lord, I am not capable so that you enter under my roof, but only say the word, and my servant will be healed. Pakuti ine ndine munthu wokhala pansi pa ulamuliro, ndili ndi asitikali pansi panga, ndipo ndikunena kwa uyu kuti, Pita, ndipo amapita, ndipo kwa wina kuti, Bwera, ndipo amabwera, ndipo kwa kapolo wanga kuti, Chita ichi, ndipo amachita. Atamva koma, Yesu anadabwa ndipo anati kwa iwo amene anali kutsatira, Zoonadi ndinena kwa inu, ngakhale mu Israeli sindinapeze chikhulupiriro chaikulu chotere. Ndikuuzani kuti ambiri ochokera kummawa ndi kumadzulo adzabwera ndi

kukhala pamodzi ndi Abrahamu, Isake ndi Yakobo mu ufumu wakumwamba. Koma ana a ufumu adzaponyedwa kunja ku mdima wakunja, kumeneko kudzakhala kulira ndi kukukuta mano. Ndipo Yesu anati kwa mkulu wa asilikali, Pita, ndipo monga momwe unakhulupirira, zichitike kwa iwe. Ndipo kapolo wake anachiritsidwa mnthawi imeneyo.

Ndipo Yesu atafika mnyumba ya Petro, anaona apongozi ake atagona ndipo akudwala malungo. Ndipo anakhudza dzanja lake, ndipo malungo anamusiya, ndipo anadzuka nayamba kumutumikira. Madzulo kutachitika, anabweretsa kwa iye anthu ambiri ogwidwa ndi ziwanda, ndipo anatulutsa mizimu ndi mawu ndipo anachiritsa onse amene anali kudwala, Kuti chikwaniritsidwe chimene chinanenedwa kudzera mwa mneneri Yesaya akunena kuti, Iye mwini anatenga matenda athu ndipo ananyamula matenda athu.

Kuona makamu ambiri mozungulira iye, Yesu analamula kuti apite ku tsidya lina. Ndipo atayandikira mlembi mmodzi anati kwa iye, Mphunzitsi, ndidzakutsatirani kulikonse kumene mukupita. Ndipo Yesu anamuuza kuti, Nkhandwe zili ndi mabowo ndipo mbalame za kumwamba zili ndi zisa, koma Mwana wa Munthu alibe malo ogonetsera mutu wake. Wina mwa ophunzira ake anati kwa iye, Ambuye, ndiloleni kaye ndikayikire baba anga. Koma Yesu anati kwa iye, Tsatira ine, ndipo lola akufa akwirire akufa awo.

Ndipo atalowa mbwato, ophunzira ake anamtsatira. Ndipo

taonani, chivomerezi chachikulu chinachitika mnyanja, kotero kuti chombo chinkakutidwa ndi mafunde, koma Iye mwini anali kugona. Ndipo ophunzira ake atayandikira adamdzutsa akunena kuti, Ambuye, tipulumutseni, tikuwonongeka. Ndipo anati kwa iwo, N'chifukwa chiyani mwamantha, inu a chikhulupiriro chochepa? Kenako atadzuka anadzudzula mphepo ndi nyanja, ndipo kunakhala bata lalikulu. Koma anthu anadabwa ponena kuti, Uyu ndi munthu wakutani, chifukwa ngakhale mphepo ndi nyanja zimumvera?

Ndipo atafika ku tsidya ku dziko la Agergesene, anakumana naye anthu awiri ozunzidwa ndi ziwanda amene ankatuluka mmanda, owawa kwambiri, kotero kuti palibe amene ankakhoza kudutsa pa njira ija. Ndipo taonani, iwo anafuula ponena kuti, Kodi tili ndi chiyani ndi iwe, Yesu Mwana wa Mulungu? Kodi unabwera kuno tisanakwane nthawi kuti udzatizunze? Koma panali gulu la nkhumba zambiri likudya kutali ndi iwo. Koma ziwandazo zinali kumupempha ponena kuti, Ngati mukutitulutsa, tiloleni kuti tipite mu gulu la nkhumba. Ndipo anati kwa iwo, Pitani. Iwo atachoka anapita mu gulu la nkhumba, ndipo taonani, gulu lonse la nkhumba linakhamukira pansi pa phiri lotsikira kulowa mu nyanja ndipo anafa mmadzi. Koma oweta anathawa, ndipo atapita mu mzinda anakafotokoza zonse ndipo za anthu odzazidwa ndi ziwanda. Ndipo taonani, mzinda wonse unatuluka kukakumana ndi Yesu, ndipo atamuwona, anamupempha kuti achoke mmalire mwawo.

9

Ndipo atalowa mchombo, anawoloka ndi kubwera ku mzinda wake. Ndipo taonani, anali kubweretsa kwa Iye munthu wodwala ziwalo wogona pa bedi, ndipo Yesu ataona chikhulupiriro chawo, anati kwa wodwalayo, Limba mtima, mwana wanga, machimo ako akhululukidwa. Ndipo taonani, ena mwa alembi anaganiza mwa iwo okha kuti, Uyu akuchitira chipongwe. Ndipo Yesu ataona maganidwe awo, anati, N'chifukwa chiyani inu mukunganizira zoipa mu mitima mwanu? Kodi ndi chiyani chosavuta, kunena kuti, Machimo ako akhululukidwa, kapena kunena kuti, Nyamuka ndipo yenda? Kuti koma mudziwe kuti ulamuliro ali nayo Mwana wa Munthu pa dziko lapansi kukhululukira machimo, kenako akunena kwa wodwalira, Nyamuka, nyamula bedi lako ndi pita ku nyumba yako. Ndipo atanyamuka, anapita ku nyumba yake. Ataona koma makamu anadabwa ndipo analemekezera Mulungu amene anapereka ulamuliro wotero kwa anthu.

Yesu akudutsa kuchokera kumeneko, anaona munthu wina atakhala pa malo osonkhanitsira msonkho, dzina lake Mateyu, ndipo anamuwuza kuti, Nditsate. Ndipo ananyamuka natsatira Yesu. Ndipo zinachitikapo pamene iye anakhala pansi mnyumba, ndipo taonani, asonkhanitsa msonkho ambiri ndi ochimwa atabwera anakhala pansi pamodzi ndi Yesu ndi ophunzira ake. Ndipo ataona Afarisayo anati kwa ophunzira ake, N'chifukwa chiyani mphunzitsi wanu akudya pamodzi ndi

atelesi ndi ochimwa? Yesu atamva anawauza iwo kuti, Olimba alibe chifunikwa cha dokotala, koma odwala ndi amene amafunika. Pitani koma phunzirani kuti ndi chiyani chifundo ndimafuna ndi osati nsembe. Pakuti sindinabwere kuyitana olungama, koma ochimwa ku kulapa.

Pamenepo ophunzira a Yohane anamuyandikira akunena kuti, Chifukwa chiyani ife ndi Afarisi timatsala kudya zambiri, koma ophunzira anu satsala kudya? Ndipo Yesu anati kwa iwo, Kodi ana a chipinda cha ukwati alibe kuthekera kulira pa nthawi yonse pamene mkwatibwi ali ndi iwo? Koma masiku adzabwera pamene mkwatibwi achotsedwa kuchokera kwa iwo, ndipo kenako adzasala zakudya. Palibe munthu amene amaika chigamba cha nsalu yosasunthika pa chovala chakale, chifukwa chodzaza chake chimachotsa kuchokera ku chovalako, ndipo ng’ambano yoipa kwambiri imakhalapo. Kapena saponya vinyo watsopano mu zikopa zakale, ngati ayi, zikopa zimaphulika, ndipo vinyo umathiridwa ndipo zikopa zidzawonongeka, koma vinyo watsopano amaponya mu zikopa zatsopano, ndipo onse awiri amasungidwa.

Zinthu izi zake kulankhula kwa iwo, onani, wolamulira mmodzi atayandikira analambirira kwa iye kunena kuti, Mwana wanga wamkazi tsopano wamwalira, koma tabwera uyike dzanja lako pa iye ndipo adzakhala ndi moyo. Ndipo Yesu atanyamuka, anamutsatira, ndi ophunzira ake. Ndipo taonani, mkazi amene anali kudwala kutuluka magazi kwa zaka khumi ndi ziwiri, atayandikira kumbuyo, anakhudza mphepete ya chovala chake.

Anali kunena mwa iye mwini kuti, Ngati ndikhudza chovala chake chabe, ndidzapulumutsidwa. Koma Yesu atatembenukiratu ndi kumuona iye anati, Limba mtima, mwana wanga wamkazi, chikhulupiriro chako chakupulumutsa iwe. Ndipo anapulumutsidwa mkazi kuchokera mwa ora ilo. Ndipo Yesu atabwera mnyumba ya mkuluyo ndi kuona oyimba zitoliro ndi gulu la anthu limene linali ndi phokoso, anawauza kuti Chokaninso, chifukwa mtsikanayo sanamwalire koma akugona. Ndipo anamuseka. Koma pamene gulu la anthu linathamangitsidwa, atalowa anagwira dzanja lake, ndipo mtsikana anadzuka. Ndipo nkhani iyi inafalikira mdziko lonse ilo.

Ndipo Yesu akudutsa kuchokera kumeneko, anthu awiri akhungu anamtsatira akufuwula ndi kunena kuti, Tichitireni chifundo, Mwana wa Davide. Atabwera mnyumba, akhungu anabwera kwa iye, ndipo Yesu anawafunsa kuti, Kodi mukukhulupirira kuti ndingachite zimenezi? Iwo anayankha kuti, Inde, Ambuye. Kenako anakhudza maso awo ponena kuti, Monga mwa chikhulupiriro chanu, chichitidwe kwa inu. Ndipo maso awo anatsegulidwa, ndipo Yesu anawachenjeza mwamphamvu ponena kuti, Onani kuti palibe amene adziwe. Koma iwo atachoka, anafalitsa nkhani za Iye mdziko lonse lija.

Pamene iwo akutuluka, onani, anabweretsa kwa iye munthu wogontha amene anali wogwidwa ndi ziwanda. Ndipo ziwanda zitatulutsidwa, munthu wosatha kulankhula analankhula, ndipo makamu anadabwa ponena kuti sizinawonekepo chonchi mu

Israeli. Koma Afarisi ankanena kuti, Amatulutsa ziwanda mwa mphamvu ya mfumu ya ziwanda.

Ndipo Yesu anayendayenda mmizinda yonse ndi mmidzi akuphunzitsa mmisonkhano yawo ndi kulalikira uthenga wabwino wa ufumu ndi kutumikira matenda onse ndi matenda onse mwa anthu.

Ataona magulu a anthu, anawachitira chifundo, chifukwa anali otopa ndi kukankhidwa ngati nkhosa zopanda m'busa. Kenako iye akunena kwa ophunzira ake kuti, Kolola ndithu ndi kwambiri, koma antchito ndi ochepa. Pemphani choncho kwa Ambuye wa zokolola kuti atumize antchito ku zokolola zake.

10

Ndipo ataitana ophunzira ake khumi ndi awiri, anawapatsa ulamuliro wa mizimu yodetsedwa kuti awatulutse, ndi kuchiza matenda onse ndi matenda onse. Za atumwi khumi ndi awiri aja, mayina awo ndi awa: woyamba ndi Simoni wotchedwa Petro ndi Andreya mchimwene wake, Yakobo mwana wa Zebedayo ndi Yohane mchimwene wake, Filipo ndi Batolomeo, Tomasi ndi Mateyu wotengera msonkho, Yakobo mwana wa Alifeo ndi Lebeo wotchedwa Tadeo. Simon Mkanaani ndi Judah Iskariyoti amene anapereka iye.

Akhumi ndi awiri awa Yesu anawatumiza atawawuza kuti,

Musapite ku njira ya mitundu ya anthu, ndipo musapite mu mzinda wa Asamariya. Pitani koma mwina kupita kwa nkhosa zotayika za nyumba ya Isiraeli. Pamene mukuyenda, lalikani ponena kuti ufumu wakumwamba wafika pafupi. Odwala chiwachiritseni, akhate ayeretseni, akufa awakitseni, ziwanda zitulutseni; mwaulere munalandira, mwaulere perekani. Musapezeni golide kapena siliva kapena mkuwa mmalamba anu. Musatenge chikwama mu ulendo kapena zovala ziwiri kapena nsapato kapena ndodo, pakuti wogwira ntchito ndi woyenera chakudya chake. Mu mzinda uliwonse kapena mudzi umene mulowa, funsani kuti ndani woyenera, ndipo mukhale komweko mpaka mutachoka. Mukalowa mnyumbamo, lonjerani kunena kuti, Mtendere ukhale ku nyumba iyi. Ndipo ngati nyumba ili yoyenera, mtendere wanu ubwere pa iyo; koma ngati si yoyenera, mtendere wanu ubwerere kwa inu. Ndipo aliyense amene sangakulandirani kapena kumva mawu anu, mukamachoka kunja kwa nyumba kapena mzinda umenewo, pukutani fumbi la mmapazi anu. Zoonadi ndikunena kwa inu, zidzakhala zovomerezeka kwa dziko la Sodomu ndi Gomora pa tsiku la chiweruzo kuposa mzinda umenewo.

Taonani, Ine ndikukutumani inu monga nkhosa pakati pa mimbulu; choncho khalani anzeru monga njoka, komanso osalakwa monga nkhunda. Tcherani mlaliki koma kuchokera kwa anthu, chifukwa adzakuperekani ku misonkhano, ndipo mmipingo yawo adzakukwapulani. Ndipo mudzatengedwa kwa atsogoleri ndi mafumu chifukwa cha ine kuti mukhale umboni kwa iwo ndi kwa mitundu ya anthu. Koma pamene

adzakuperekani, musakhale ndi nkhawa za momwe kapena chimene mudzalankhule, pakuti mudzapatsidwa mawu mu ora limenelo chimene mudzalankhule. Pakuti si inu amene mukulankhula, koma ndi Mzimu wa Atate anu amene akulankhula mwa inu. Koma mbale adzapereka mbale ku imfa, ndiponso bambo mwana, ndipo ana adzaukira makolo ndi kuwapha. Ndipo mudzakhala odana ndi onse chifukwa cha dzina langa, koma amene apirira mpaka kumapeto adzapulumutsidwa. Pamene akukuzunzani inu mu mzinda uwu, thawani kupita ku wina, choonadi pakuti ndikukuwuzani, simudzamaliza mizinda ya Israeli mpaka atabwera Mwana wa munthu. Palibe wophunzira amene ali woposa mphunzitsi wake, kapena kapolo amene ali woposa mbuye wake. Ndikokwanira kwa wophunzira kuti akhale monga mphunzitsi wake, ndipo kapolo akhale monga mbuye wake. Ngati mwini nyumba anamutcha Beelzebulo, nanga anthu a mbanja mwake ndi zambiri bwanji? Choncho musaope iwo, pakuti palibe chinthu chophimbidwa chimene sichidzavumbulutsidwa, ndipo palibe chobisika chimene sichidzadziwika. Chimene ndikunena kwa inu mu mdima, nenani mu kuwala, ndipo chimene mukumva mkhutu, lalikirani pa madenga. Ndipo musaope iwo amene amapha thupi, koma moyo sakhoza kupha; opani mwina iye amene akhoza kuwononga moyo ndi thupi mu gehena. Kodi si mbalame zingono ziwiri zimagulitsidwa pa assarion? Ndipo imodzi mwa iwo sidzagwa pansi popanda chifuniro cha Atate anu. Koma tsitsi zonse za mutu wanu zili ndi chiwerengero. Musaope chotero, inu ndinu ofunika kwambiri kuposa mbalame zambiri.

Chifukwa chake aliyense amene adzandivomereza pamaso pa anthu, ine ndidzamuvomerezanso pamaso pa Atate wanga wakumwamba. Aliyense amene angandikane ine pamaso pa anthu, ndidzamukana naye pamaso pa Atate wanga amene ali kumwamba.

Musaganize kuti ndinabwera kudzabweretsa mtendere pa dziko lapansi; sindinabwera kudzabweretsa mtendere, koma lupanga. Pakuti ndinabwera kudzalekanitsa munthu ndi abambo ake, ndi mwana wamkazi ndi amayi ake, ndi mkwatibwi ndi apongozi ake. Ndipo adani a munthu ndi anthu a mnyumba mwake.

Amene amakonda abambo kapena amayi kuposa ine si woyenera kwa ine, ndipo amene amakonda mwana wamwamuna kapena mwana wamkazi kuposa ine si woyenera kwa ine, Ndipo amene satenga mtanda wake ndi kunditsatira Ine, si woyenera Ine. Amene wapeza moyo wake adzawutaya, ndipo amene wataya moyo wake chifukwa cha ine adzawupeza.

Wokulanirani inu amalandira ine, ndipo wolandirani ine amalandira amene ananditumiza. Wolandira mneneri mdzina la mneneri adzalandira mphotho ya mneneri, ndipo wolandira wolungama mdzina la wolungama adzalandira mphotho ya wolungama. Ndipo aliyense amene adzapereke kumwa mmodzi mwa angonoangono awa chikho cha madzi ozizira chabe mdzina la wophunzira, zoonadi ndikunena kwa inu, sadzataya mphotho yake.

11

Ndipo zinachitika pamene Yesu anamaliza kulamula ophunzira ake khumi ndi awiri, anachoka kumeneko kuti akaphunzitse ndi kulalikire mmizinda yawo.

Koma Yohane atamva mu ndende za ntchito za Khristu, anatumiza awiri a ophunzira ake Anati kwa iye, Kodi ndiwe amene akubwera, kapena tiyenera kuyembekezera wina? Ndipo atayankha, Yesu anawauza kuti, Pitani mukanene Yohane zimene mukumva ndi kuona, Akhunzidwa akuonakonso ndipo olumala akuyenda, amakhate akuyeretsedwa ndipo ogontha akumva, akufa akudzutsidwa ndipo osauka akulalikidwa Uthenga Wabwino. Ndipo wodala ndi amene sangakhumudwe chifukwa cha ine.

Pamene awa ankupita, Yesu anayamba kuyankhula kwa anthu ambiri za Yohane, kodi munapita ku chipululu kukaona chiyani? Bango logwedezeka ndi mphepo? Koma munatuluka kukaona chiyani? Munthu atavala zovala zofewa? Onani, iwo amene amavala zovala zofewa ali mnyumba za mafumu. Koma munatuluka kukaona chiyani? Mneneri? Inde, ndikukuwuzani inu, ndi woposa mneneri. Uyu ndiye amene zinalembedwa za iye kuti, Taonani, Ine ndikutumiza mthenga wanga patsogolo pa nkhope yanu, amene adzakonza njira yanu kutsogolo kwanu.

Zoonadi ndikunena kwa inu, palibe wadzulidwa mwa obadwa a

akazi wamkulu kuposa Yohane Mbatizi, koma wamngono mu ufumu wa kumwamba ndi wamkulu kuposa iye. Kuchokera mmasiku a Yohane Wobatiza mpaka tsopano, ufumu wa kumwamba ukutengeka ndi mphamvu, ndipo anthu achiwawa akulanda iwo. Pakuti aneneri onse ndi lamulo analosera mpaka nthawi ya Yohane. Ndipo ngati mukufuna kulandira zimenezi, iyeyu ndi Eliya amene akuyenera kubwera. Amene ali ndi makutu akumva, amve.

Koma ndidzafananiza ndi chiyani m'bado uwu? Uli wofanana ndi ana okhala m'misika, amene akuitana anzawo awo akunena, Tinaimba chitoliro kwa inu, koma simunayimbe; tinalira kwa inu, koma simunalire. Pakuti Yohane anabwera osadya kapena kumwa, ndipo iwo akunena kuti, Ali ndi mzimu waipa. Anabwera Mwana wa munthu akudya ndi kumwa, ndipo iwo akunena, Taonani munthu wadyera ndi wakumwa vinyo, bwenzi la atelesi ndi ochimwa. Ndipo nzeru inalungamitsidwa ndi ana ake.

Pamenepo anayamba kudzudzula mizinda imene mmenemo inachitika mphamvu zambiri za iye, chifukwa iwo sanalape. Tsoka kwa iwe, Korazini, tsoka kwa iwe, Betisaida, chifukwa ngati mu Turo ndi Sidoni zinachitika mphamvu zimene zinachitika mwa inu, kalekale zikanakhala zikukhala mu chiguduli ndi phulusa zinalapa. Koma ndikunena kwa inu kuti, Turo ndi Sidoni zidzakhala zopirira kwambiri pa tsiku la chiweruzo kuposa inu. Ndi iwe Kapernawumu, amene wadzakwezedwa mpaka kumwamba, udzatsitsidwa pansi

mpaka ku gehena, chifukwa ngati mu Sodomu zinachitika mphamvu zimene zinachitika mwa iwe, zikanakhala mpaka lero lino. Koma ndikunena kwa inu kuti dziko la Sodom lidzakhala lopirira kwambiri pa tsiku la chiweruzo kuposa iwe.

Mmene nthawi ija, kuyankha Yesu anati, Ndikuthokoza kwa Inu, Atate, Ambuye wa kumwamba ndi dziko lapansi, chifukwa munabisa zinthu izi kwa anzeru ndi odziwa, ndipo munaziwulula kwa ana angono. Inde, Atate, chifukwa chotere zinali chifuniro chanu chabwino pamaso panu. Zonse zinaperekedwa kwa ine ndi Atate wanga, ndipo palibe amene amadziwa Mwana kupatula Atate, kapena Atate palibe amene amadziwa kupatula Mwana ndi aliyense amene Mwana angafune kumuvumbulula. Bwerani kwa ine nonse amene mukulemeredwa ndi ntchito, ndipo ine ndidzakupatsani mpumulo. Nyamulanji goli wanga pa inu ndi kuphunzira kuchokera kwa ine, chifukwa ndine wofatsa ndi wodzichepetsa mu mtima, ndipo mudzapeza mpumulo ku mizimu yanu, Chifukwa goli langa ndi labwino ndipo katundu wanga ndi wopepuka.

12

Mnthawi imeneyo Yesu anapita pa Sabata kudzera mminda ya tirigu, ndipo ophunzira ake anali ndi njala, ndipo anayamba kungamba ngala za tirigu ndi kudya. Koma Afarisi ataona zimenezi, anati kwa iye, Taonani, ophunzira anu akuchita

chimene si cholowẑedwa kuchita pa tsiku la Sabata. Koma iye anati kwa iwo, Kodi simunawerenga zimene Davide anachita pamene anali ndi njala iye ndi amene anali naye? Monga analowa mnyumba ya Mulungu ndi mikate ya kuikidwa anadya, imene sinali kuvomerezeka kwa iye kudya kapena kwa anthu amene anali naye, ngati si ansembe okha? Kodi simunawerenga mmalamulo kuti pa masabata ansembe mkachisi amaphwanya sabata, ndipo alibe mlandu? Koma ndikuuzani kuti pano pali chinthu chachikulu kuposa kachisi. Koma ngati mukadziwa kuti ndi chiyani chifundo ndikufuna ndi si nsembe, simukanaweruza anthu osalakwa. Pakuti Mwana wa munthu ndi Ambuye wa sabata.

Ndipo atachoka kumeneko anabwera ku msonkhano wawo. Ndipo onani, munthu anali kumeneko wokhala ndi dzanja louma, ndipo anamufunsa ponena kuti, Kodi ndi zololedwa pa Sabata kuchiritsa? kuti amuneneze. Koma iye anawauza kuti, Ndani mwa inu munthu amene adzakhala ndi nkhosa imodzi, ndipo ngati igwera mdzenje pa Sabata, sadzayigwira ndi kuyikweza? Ndi zambiri bwanji ndiye kuti munthu amasiyana ndi nkhosa? Choncho ndizololedwa pa Sabata kuchita bwino. Kenako ananena kwa munthuyo kuti, Tambasula dzanja lako. Ndipo anatalitambasula, ndipo linabwezeretsedwa kukhala lathanzi monga linzake. Atachoka, Afarisayo anatenga uphungu motsutsana naye kuti amuwononge. Koma Yesu atazindikira anachoka kumeneko, ndipo makamu ambiri anamutsatira, ndipo anawachiritsa onse, Ndipo anawadzudzula kuti asawulule iye, kuti zikwaniritsidwe chimene chinanenedwa kudzera mwa

Yesaya mneneri, amene anati, Onani mtumiki wanga, amene ndinasankha, wokondedwa wanga, amene moyo wanga unakondwera naye. Ndidzayika mzimu wanga pa iye, ndipo adzalengeza chiweruzo kwa mitundu ya anthu. Sakhangana kapena kufuula, ndipo palibe amene adzamve mawu ake mmisewu ya anthu ambiri. Bango lophwanyika sadzaliphwanya, ndipo nsalu yofukiza sadzayizimitse, mpaka atatulutsa chiweruzo ku chipambano. Ndipo mitundu ya anthu idzakhulupirira m'dzina lake.

Pamenepo anabweretsedwa kwa Iye munthu wogwidwa ndi ziwanda amene anali wakhungu ndi wogontha, ndipo anamuchiritsa, kotero kuti wakhunguyo ndi wogonthayu anayamba kulankhula ndi kuwona. Ndipo magulu onse anali kudabwa ndipo anali kunena, Kodi uyu si Khristu mwana wa Davide? Koma Afarisayo atamva zimenezi adati, Uyu satulutsa ziwanda kupatula mwa Beelzebulo, wolamulira wa ziwanda. Podziwa ndipo Yesu maganidzo awo anawauza kuti, ufumu uliwonse wogawikana motsutsana ndi iwo udzawonongedwa, ndipo mzinda uliwonse kapena nyumba yogawikana motsutsana ndi iwo sidzaimirira. Ndipo ngati Satana amatulutsa Satana, wagawidwa pa yekha, tsono ufumu wake udzayimirira bwanji? Ndipo ngati ine ndimatulutsa ziwanda mwa Beelzebulo, ana anu adzazitulutsa mwa chiyani? Chifukwa cha zimenezi, iwo adzakhala oweruza anu. Koma ngati ine ndi Mzimu wa Mulungu ndikutulutsa ziwanda, chotero ufumu wa Mulungu wafika kwa inu. Kodi munthu angalowe bwanji mnyumba ya munthu wamphamvu ndi kulanda katundu wake, ngati

sanayambe kumumanga munthu wamphamvuyo? Ndipo kenako adzafunkha nyumba yake. Amene sali ndi ine ali motsutsana ndi ine, ndipo amene sasonkhanitsa ndi ine amabalalitsa.

Chifukwa cha ichi, ndikuwuzani kuti tchimo lonse ndi chipongwe chidzakhululukidwa kwa anthu, koma chipongwe cha Mzimu sichidzakhululukidwa kwa anthu, Ndipo aliyense amene akanena mawu motsutsana ndi Mwana wa munthu adzakhululukidwa, koma aliyense amene akanena motsutsana ndi Mzimu Woyera sadzakhululukidwa, kapena mnthawi ino kapena mnthawi yotsatira.

Kapena chitani mtengo kukhala wabwino ndi chipatso chake chabwino, kapena chitani mtengo kukhala wowola ndi chipatso chake chowola, chifukwa mtengo umadziwika ndi chipatso chake. Ana a njoka, mungathe bwanji kulankhula zinthu zabwino pamene muli oyipa? Pakuti kuchokera ku kuchuluka kwa mtima kamwa kimalankhula. Munthu wabwino mchuma chake chabwino amatulutsa zinthu zabwino, ndipo munthu woipa mchuma chake choipa amatulutsa zinthu zoipa. Koma ndikukuuzani kuti mawu onse opanda pake amene anthu angalankhule, adzapereka yankho za mawu amenewo pa tsiku la chiweruzo. Pakuti kuchokera mmawu ako udzalungamitsidwa, ndipo kuchokera mmawu ako udzaweruzidwa molakwa.

Pamenepo ena a alembi ndi Afarisi anayankha ponena kuti,

Mphunzitsi, tikufuna kuona chizindikiro chochokera kwa inu. Koma Iye atayankha anawauza kuti, Mbadwa yoipa ndi yachigololo ikufuna chizindikiro, ndipo chizindikiro sichidzaperekedwa kwa iwo kupatula chizindikiro cha Yona mneneri. Monga mmene zinachitikira Yona mneneri mmimba ya nsomba yaikulu masiku atatu ndi mausiku atatu, momwemonso zidzakhalira Mwana wa Munthu mmtima wa dziko lapansi masiku atatu ndi mausiku atatu. Amuna a ku Ninive adzauka pa chiweruzo pamodzi ndi mibadwo iyi ndipo adzayitsutsa, chifukwa analapa pa chilalikiro cha Yona, ndipo taonani, woposa Yona ali pano. Mfumukazi ya kummwera adzaukitsidwa pa chiweruzo pamodzi ndi m'bado uwu ndipo adzawutsutsa, chifukwa inabwera kuchokera kumalekezero a dziko lapansi kudzamva nzeru za Solomoni, ndipo taonani, woposa Solomoni ali pano.

Koma pamene mzimu wodetsedwa utuluka kwa munthu, umadutsa mmalo opanda madzi kufunafuna mpumulo, ndipo saupeza. Pamenepo imanena, Ndidzabwerera mnyumba yanga kumene ndinachokera, ndipo ikabwera imapeza ili yopanda kanthu, yotsukidwa ndi yokongoletsedwa. Kenako amapita ndi kutenga naye mizimu ina isanu ndi iwiri yoipa kwambiri kuposa iye, ndipo italowa imakhala kumeneko, ndipo zinthu zomaliza za munthu uja zimakhala zoipa kwambiri kuposa zoyamba. Motero zidzakhalanso ku m'bado woipa uwu.

Pamene Iye akadali kulankhula kwa anthu ambiri, onani, amayi ake ndi abale ake anali atayima kunja, akufuna kulankhula

naye. Koma wina anati kwa iye, Taonani, amayi anu ndi abale anu akuyimirira kunja ndipo akufuna kukuonani. Koma akuyankha anati kwa amene ankamuuza, Ndani ali amayi anga ndipo ndani ali abale anga? Ndipo atatambasula dzanja lake kwa ophunzira ake anati, Onani amayi anga ndi abale anga, Aliyense amene angachite chifuniro cha Atate wanga wa kumwamba, iyeyo ndi mchimwene wanga ndi mlongo wanga ndi amayi wanga.

13

Mtsiku limenelo, Yesu atachoka mnyumba, anakhala pafupi ndi nyanja. Ndipo makamu ambiri anasonkhanitsidwa kwa iye, kotero kuti iye atalowa mu bwato nakhala, ndipo gulu lonse la anthu linayimirira pa gombe. Ndipo analankhula nawo zambiri mmifaniziro ponena kuti, Taonani, wofesa anatuluka kuti akafese. Ndipo pamene iye ankadzala, zina zinagwa mmphepete mwa njira, ndipo mbalame zinabwera ndi kudya zimenezi. Koma ina inagwera pa malo a miyala, kumene inali ndi nthaka yochuluka, ndipo mwamsanga inaphuka chifukwa chosakhala ndi kuya kwa nthaka, Koma dzuwa litatuluka, zinatentha, ndipo chifukwa chosakhala ndi muzu, zinauma. Koma ena anagwera pa minga, ndipo minga inakula ndi kudzipondaponda. Koma ena anagwera pa nthaka yabwino ndipo anapereka chipatso, china zana, china makumi asanu ndi limodzi, china makumi atatu. Amene ali ndi makutu akumva, amve.

Ndipo ophunzira atayandikira anamuwuza kuti, Chifukwa chiyani mumalankhula nawo mmafanizidwe? Koma iye atayankha anawauza kuti, Kwa inu mwapatsidwa kudziwa zinsinsi za ufumu wakumwamba, koma kwa iwo siwanapatsidwe. Pakuti aliyense amene ali naye, adzapatsidwa kwa iye ndipo adzakhala ndi zochuluka, koma aliyense amene alibe, ngakhale chimene ali nacho chidzachotsedwa kwa iye. Chifukwa cha ichi ndimalankhula nawo mu mifaniziro, kuti akuona asaone ndipo akumva asamve kapena amvetse. Mwina abwere, ndipo kenako uneneri wa Yesaya womwe ukunena udzakwaniritsidwa kwa iwo, kumva mudzamva ndipo simudzamvetsa, ndipo kuona mudzaona ndipo simudzaone, Pakuti mtima wa anthu awa wakhala wouma, ndipo ndi makutu awo anamva mochita mantha, ndipo maso awo anawatseka, kuti mwina asaone ndi maso awo, ndipo ndi makutu awo asamve, ndipo ndi mtima wawo asamvetse ndi kutembenuka, ndipo ndidzawachiritsa.

Koma anu ndi odala maso, chifukwa akuona, ndi makutu anu, chifukwa akumva. Zoonadi, ndinakuuzani kuti aneneri ambiri ndi anthu olungama analakalaka kuona zimene mukuona, koma sanaone, ndiponso analakalaka kumva zimene mukumva, koma sanamve.

Inu choncho mverani fanizo la wofesa. Aliyense amene akumva mawu a ufumu koma osamvetsa, woipa amabwera ndi kulanda chomwe chinafesedwa mu mtima wake; uyu ndi wobzalidwa pafupi ndi njira. Koma amene anafesedwa mmalo a miyala, uyu

ndi amene akumva mawu ndipo mwamsanga akulandira ndi chimwemwe. Koma alibe mizu mwa iye mwini, ndipo ndi wanthawi yochepa. Masautso kapena chizunzo zikachitika chifukwa cha mawu, nthawi yomweyo amapunthwa. Koma iye amene anafesedwa mu minga, uyu ndi iye amene akumva mawu, ndipo nkhawa za nthawi iyi ndi chinyengo cha chuma zimafinya mawu, ndipo amakhala wopanda zipatso. Koma wobzalidwa pa nthaka yabwino, uyu ndi amene akumva mawu ndi kumvetsa, amene ndithu amabereka zipatso ndi kupanga wina zana, wina makumi asanu ndi limodzi, ndipo wina makumi atatu.

Fanizo ina anaika kwa iwo akunena, Ufumu wa kumwamba unafanizidwa ndi munthu amene anadzala mbewu zabwino mu munda wake, Pamene anthu ankagona, mdani wake anabwera ndi kudzabyala udzu pakati pa tirigu, kenako anapita. Koma pamene udzu unaphuka ndi kubereka zipatso, pamenepo nkhwangwa zinaonetsekanso. Atafika kwa iye koma akapolo a mwini nyumba anati kwa iye, Mbuye, kodi si mbewu yabwino munafesa mmunda wanu? Ndiye zolusa zachokera kuti? Koma iye anawauza kuti, Munthu mdani ndiye anachita ichi. Ndipo akapolo anati kwa iye, Kodi mukufuna kuti tipite tikasonkhanitse? Koma iye anati, Ayi, mwina pamene mukusonkhanitsa udzu mudzazulanso tirigu nthawi yomweyo, Lolani zikule pamodzi zonse ziwiri mpaka nthawi ya kukolola, ndipo pa nthawi ya kukolola ndidzanena kwa okolola kuti, sonkhanitsani choyamba udzu ndi uwumange mu mitolo kuti muwutenthe, koma tirigu muusonkhanitse mu nkhokwe yanga.

Mfanizo ina anawaika kwa iwo akunena, wofanana ndi ufumu wa kumwamba mbewu ya mpiru, imene munthu atatenga anafesa mu munda wake, Icho ndi chingonochingono kwenikweni kuposa mbewu zonse, koma pamene chikula, chimakhala chachikulu kuposa ndiwo zonse ndipo chimakhala mtengo, kotero kuti mbalame za kumwamba zimabwera ndi kukhala mnthambi zake.

Mfanizo ina anawalankhula kwa iwo: Ufumu wa kumwamba uli ngati yisiti, imene mkazi atatenga anayibisa mu ufa mairi atatu, mpaka zonse zinafufumitsidwa.

Zinthu zonsezi Yesu analankhula mu mifaniziro kwa unyinji, ndipo popanda mfaniziro sanalankhule chilichonse kwa iwo, Kuti chikwaniritsidwe chimene chinanenedwa kudzera mwa mneneri akunena kuti, Ndidzatsegula pakamwa panga mu mifaniziro, ndidzalankhula zinthu zobisika kuyambira pachiyambi cha dziko lapansi.

Kenako atasiya makamu, anabwera mnyumba yake. Ndipo ophunzira ake anamubwera kwa iye akunena, Tifotokozereni fanizo la udzu wa munda. Koma Iye atayankha anawauza kuti, Amene akubzala mbeu yabwino ndi Mwana wa Munthu, Munda ndi dziko lapansi, mbewu zabwino ndi ana a ufumu, ndipo zoluka ndi ana a woipa. Mdani amene anadzala iwo ndi mdierekezi, kolola ndi kutha kwa nyengo, ndipo okolola ndi amithenga. Monga momwe udzu umasonkhanitsidwa ndi kuwotchedwa ndi moto, chomwecho chidzakhala pakutha kwa

nthawi iyi. Mwana wa munthu adzatuma angelo ake, ndipo adzasonkhanitsa kuchokera mufumu wake zinthu zonse zopunthwitsa ndi onse ochita zosakhulupirira malamulo. Ndipo adzawaponya mu nganjo ya moto; kumeneko kudzakhala kulira ndi kukukuta mano. Pamenepo olungama adzawala ngati dzuwa mufumu wa Atate wawo. Aliyense wokhala ndi makutu omvera, amve.

Kachiwiri yofanana ndi ufumu wakumwamba chuma chobisika mmunda, chimene munthu atachipeza anabisa, ndipo chifukwa cha chimwemwe chake amapita nagulitsa zonse zimene ali nazo ndi kugula munda uja.

Kachiwiri, ufumu wakumwamba uli ngati munthu wamalonda wofunafuna ngale zabwino. Yemwe atapeza lulu imodzi yamtengo wapatali, atapita anagulitsa zonse zimene anali nazo ndipo anagula iyeyo.

Kachiwiri, ufumu wakumwamba uli ngati ukoka umene unaponyedwa mnyanja ndipo unasonkhanitsa nsomba zamitundu yonse. Inali, pamene inadzazidwa, atayikweza pa gombe ndipo atakhala pansi anasonkhanitsa zabwino mu ziwiya, koma zoipa anaziponya kunja. Chotero chidzakhala mmathero a nthawi. Amithenga adzatuluka ndi kupatula oyipa kuchokera pakati pa olungama. Ndipo adzawaponya mu nganjo ya moto; kumeneko kudzakhala kulira ndi kukukuta mano. Yesu anati kwa iwo, Kodi mwamvetsa zinthu zonsezi? Iwo anati kwa iye, Inde, Ambuye. Koma iye anawauza kuti, Chifukwa cha ichi,

mlembi aliyense amene waphunzitsidwa za ufumu wa kumwamba ali ngati mwini nyumba amene amatulutsa mchuma chake zinthu zatsopano ndi zakale.

Ndipo zinachitika kuti pamene Yesu anamaliza mafanizo awa, anachokapo kumeneko. Ndipo atabwera mu dziko lake, anawaphunzitsa iwo mu msonkhano wawo, kotero kuti anadabwitsidwa ndi kunena, Kodi uyu nzeru iyi ndi mphamvu zake zichokera kuti? Kodi uyu si mwana wa senamizgo? Kodi mayi wake samatchedwa Mariya, ndipo abale ake sali Yakobo ndi Yose ndi Simoni ndi Yuda? Kodi alongo ake onse sali kwa ife? Kodi tsono uyu watenga kuti zonsezi? Ndipo anakwiya naye. Koma Yesu anawauza kuti, Palibe mneneri amene alibe ulemu kupatula mdziko lake ndi mnyumba yake. Ndipo sanachita mphamvu zambiri kumeneko chifukwa cha kusakhulupirira kwawo.

14

Mnthawi imeneyo, Herode wolamulira gawo anamva mbiri za Yesu. Ndipo anati kwa antchito ake, Uyu ndi Yohane Wobatiza; iye anaukitsidwa kuchokera kwa akufa, ndipo chifukwa cha ichi mphamvu zikugwira ntchito mwa iye. Pakuti Herode atatenga Yohane, anamanga iye ndipo anayika mu ndende chifukwa cha Herodiya, mkazi wa Filipo mchimwene wake. Anali kunena chifukwa Yohane anamuuza kuti, Sikuloledwa kwa iwe kukhala naye. Ndipo akufuna kumupha, adaopa gulu la anthu, chifukwa

ankamuona ngati mneneri. Tsiku lobadwa la Herode likachitikira, mwana wamkazi wa Herodiasi anavinatu pakati, ndipo zinamukondweretsa Herode. Chifukwa chake ndi lumbiro anamulonjeza kuti amupatse chilichonse chimene angapemphe. Koma iye, atasonkhezedwa ndi amayi ake, anati, Patse ine pano pa mbale mutu wa Yohane Mbatizi. Ndipo mfumu inamva chisoni, koma chifukwa cha malumbiro ndi alendo ake analamula kuti apatsidwe. Ndipo atatumiza, anadula mutu wa Yohane mndende. Ndipo mutu wake unabweretsedwa pa mbale ndipo unaperekedwa kwa mtsikanayo, ndipo anawutenga napita nawo kwa amayi ake. Ndipo ophunzira ake atayandikira anatenga thupi ndi kuliyika manda, ndipo atabwera anauzira Yesu.

Atamva zimenezi, Yesu anachoka kuchokako mu bwato kupita ku malo a chipululu yekha, ndipo makamu atamva, anamutsatira wapansi kuchokera mmizinda. Ndipo Yesu atatuluka, anaona gulu lalikulu la anthu, ndipo anamva chifundo pa iwo, ndipo anachiritsa odwala awo. Madzulo atafika, ophunzira ake anabwera kwa iye nkunena kuti, Malo ano ndi chipululu ndipo nthawi yatha kale. Tumizani makamu kuti apite mmidzi akagulire okha chakudya. Koma Yesu anawauza kuti, Palibe chifukwa chopita; muwapatseni inu chakudya. Koma iwo anamuwuza kuti, Sitili ndi kanthu kuno koma malofu asanu ndi nsomba ziwiri zokha. Koma iye anati, Bweretsani kwa ine iwo kuno. Ndipo atalamula makamu kuti akhale pansi pa udzu, atatenga malofu asanu ndi nsomba ziwiri, atayang’ana kumwamba anadalitsa, ndipo atathyola anapereka

malofu kwa ophunzira, ndipo ophunzirawo anapereka kwa makamu. Ndipo onse anadya nakhutitsidwa, ndipo ananyamula zidutswa zotsala mmadengu khumi ndi ziwiri odzaza. Koma amuna amene anali kudya anali pafupifupi zikwi zisanu, osawerengera akazi ndi ana.

Ndipo nthawi yomweyo Yesu anakakamiza ophunzira ake kulowa mu bwato ndi kutsogola kupita ku tsidya linawo, mpaka iye atawatulutsa makamu. Ndipo atawachotsa anthu ambiri, anakwera kuphiri yekha kukamupemphera. Madzulo atafika, anali yekha kumeneko. Koma chombo chinali kale pakati pa nyanja, chikuzunzidwa ndi mafunde, pakuti mphepo inali yotsutsa. Koma mmlondi wachinayi wa usiku, Yesu anawafikira akuyenda pa nyanja. Ndipo ophunzira atamuona akuyenda pa nyanja anakhumudwa akunena kuti ndi chiwonetsero, ndipo analira chifukwa cha mantha. Koma nthawi yomweyo Yesu analankhula nawo nati, Limbani mtima, Ine ndine, musaope. Petro atayankha kwa iye anati, Mbuye, ngati ndi inu, ndilamuleni kuti ndibwere kwa inu pa madzi. Koma iye anati, Bwera. Ndipo Petro atatsika mbwato, anayenda pa madzi kupita kwa Yesu. Ataona mphepo yamphamvu, adaopa, ndipo atayamba kumira adafuwula kuti, Ambuye, ndipulumutseni! Nthawi yomweyo koma Yesu atambasula dzanja lake anagwira iye ndipo anati kwa iye, Iwe wakhulupiriro lochepa, n’chifukwa chiyani unakayikira? Ndipo atalowa mbwato, mphepo inasiya. Koma iwo amene anali mbwato atabwera analambiradi kwa iye ponena kuti, Zoona ndiwe Mwana wa Mulungu.

Ndipo atawoloka, anafika ku dziko la Genesareti. Ndipo atamuzindikira iye, amuna a malo aja anatumiza uthenga ku dera lonse lozungulira lija, ndipo anabweretsa kwa iye onse odwala. Ndipo iwo anamupempha kuti ngakhale chabe akhudze msalu wa chovala chake, ndipo onse amene anachikhudza anapulumutsidwa.

15

Kenako alembi ndi Afarisi ochokera ku Yerusalemu anabwera kwa Yesu akunena, N’chifukwa chiyani ophunzira anu akuphwanya mwambo wa akuluakulu? Pakuti iwo samatsuka manja awo pamene akudya buledi. Koma Iye atayankha anawauza kuti, Nanga chifukwa chiyani inunso mukuphwanya lamulo la Mulungu chifukwa cha miyambo yanu? Pakuti Mulungu analamula kuti, Lemekeza abambo ndi amayi, ndipo, Amene akunyoza abambo kapena amayi aphedwe ndi imfa. Koma inu mukuti, aliyense amene anganene kwa atate kapena kwa amayi, Mphatso chimene mungapindule kuchokera kwa ine, sadzalemekeza atate wake kapena amayi wake, Ndipo mwachepetsa lamulo la Mulungu chifukwa cha chikhalidwe chanu. Achinyengi, Yesaya analosera bwino za inu akunena, Anthu awa amandiyandikira ndi pakamwa pawo ndipo amandilemekeza ndi milomo yawo, koma mitima yawo ili kutali ndi ine. Koma amandilambiradi pachabe, akuphunzitsa maphunziro amene ndi malamulo a anthu.

Ndipo ataitana gulu la anthu, anawauza kuti, Imvani ndi kumvetsa, Si cholowa mkamwa chimadetsa munthu, koma chotuluka mkamwa ichi chimadetsa munthu. Kenako ophunzira ake atayandikira adamuuza kuti, Kodi ukudziwa kuti Afarisi adakwiya atamva mawu? Koma iye atayankha anati, Chitsamba chilichonse chimene Atate anga wakumwamba sanachifale chidzazulidwa. Lolani iwo, alongosoli ndi akhungu a akhungu, koma ngati wakhungu akulongosola wakhungu, onse awiri adzagwera mu dzenje. Petro atayankha anati kwa iye, Tifotokozereni fanizo iyi. Koma Yesu anati, Kodi inunso simukumvetsabe? Kodi simukumvetserani kuti zonse zolowa mkamwa zimapita mmimba ndipo zimatulutsidwa ku chimbudzi? Koma zotuluka mwa mlomo zimatuluka mwa mtima, ndipo zimenezo ndi zimene zimayipitsa munthu. Pakuti kuchokera mu mtima kumatuluka maganizo oyipa, kupha anthu, chigololo, uchigololo, kuba, umboni wonama, ndi mwano. Izi ndi zinthu zodetsa munthu, koma kudya ndi manja osasamba si kudetsa munthu.

Ndipo atatuluka kuchokera kumeneko, Yesu anabwerera mmbali za Turo ndi Sidoni. Ndipo taonani, mkazi wa Chikanani wochokera ku malire a kumeneko anatuluka ndi kufuwulira kwa iye ponena kuti, Mundichitire chifundo, Ambuye, Mwana wa Davide; mwana wanga wamkazi ali ndi chiwanda choipa. Koma iye sanayankhe mawu kwa iyeyo. Ndipo ophunzira ake atayandikira, anali kumufunsa iye akunena, Muchotse iyeyo, chifukwa akufuula kumbuyo kwathu. Koma iye atayankha anati, Sindinatumidwe kulikonse koma kwa nkhosa zotayika za

nyumba ya Israeli. Koma iye atafika anaweramitsa kwa iye akunena, Ambuye, ndithandizeni. Koma iye atayankha anati, Si chabwino kutenga buledi wa ana ndi kuponya kwa agalu angonoangono. Koma iye anati, Inde, Ambuye, chifukwa ngakhale agalu angonoangono amadya zidutswa zimene zimagwa kuchokera pa tebulo la eni ake. Pamenepo Yesu atayankha anati kwa iye, O mkazi, chikhulupiriro chako ndi chachikulu! Chichitike kwa iwe monga ukufuna. Ndipo mwana wake wamkazi anachiritsidwa kuyambira nthawi imeneyo.

Ndipo atachoka kumeneko, Yesu anabwera ku nyanja ya Galileya, ndipo atakwera ku phiri anakhala pansi kumeneko. Ndipo makamu ambiri anabwera kwa Iye ali ndi anthu olumala, akhungu, ogontha, olumala ndiponso ena ambiri. Iwo anawaika pafupi ndi mapazi a Yesu, ndipo Iye anawachiritsa. Kotero kuti anthu ambiri anadabwa akuona ogontha akumva, oluwa akulankhula, olumala athanzi, olumala akuyenda ndi akhungu akuona, ndipo analemekezera Mulungu wa Israeli.

Yesu ataitana ophunzira ake ndipo anati, Ndili ndi chifundo pa gulu la anthu, chifukwa kale masiku atatu akukhala nane ndipo alibe chakudya. Sindikufuna kuwamasula ali ndi njala, mwina angafowoke mu njira. Ndipo ophunzira ake akunena kwa iye kuti, Kodi tingapeze kuti buledi wochuluka chotero mu chipululu muno kuti tikhutitse gulu lalikulu chotere? Ndipo Yesu anawafunsa kuti, Muli ndi mikate ingati? Iwo anayankha kuti, Isanu ndi iwiri, ndiponso nsomba zazingono zochepa. Ndipo analamula unyinji kuti agone pansi pa nthaka. Ndipo atatenga

zikate zisanu ndi ziwiri ndi nsomba, atathokoza anazithyola ndi kuzipereka kwa ophunzira ake, ndipo ophunzirawo anazipereka kwa unyinji wa anthu. Ndipo onse anadya ndi kukhutitsidwa, ndipo ananyamula zotsala za zidutswa madengu asanu ndi awiri odzala. Koma amene anali kudya anali amuna zikwi zinayi, kupatula akazi ndi ana. Ndipo atachotsa anthu ambiri, analowa mu bwato nabwera ku malire a Magdala.

16

Ndipo Afarisi ndi Asaduki atayandikira, akuyesa, anamufunsa kuti awaonetse chizindikiro chochokera kumwamba. Koma Iye atayankha anawauza kuti, Madzulo akafika mumanena kuti, Nyengo idzakhala yabwino, chifukwa kumwamba kumakhala kofiira, Ndipo mmawa munena kuti, Lero kudzakhala mvula yamkuntho, pakuti thambo ndi lofiira ndipo lakuda. Inu onyenga, mumadziwa kusiyanitsa mawonekedwe a thambo, koma simungathe kudziwa zizindikiro za nthawi? Mibadwo yoipa ndi yachigololo ikufuna chizindikiro, koma chizindikiro sichidzaperekedwa kwa iwo kupatula chizindikiro cha Yona mneneri. Ndipo atawasiya anapita.

Ndipo ophunzira ake atafika kutsidya lina, anaiwala kutenga buledi. Koma Yesu anawauza kuti, Onani ndipo chenjerani ndi yisiti ya Afarisayo ndi Asadukayo. Koma iwo anali kuganizira mwa iwo okha akunena kuti, Sitinatenga buledi. Atazindikira koma Yesu anawauza iwo, N’chiyani mukuganizira mwa inu

nokha, inu okhulupirira pangono, chifukwa buledi simunatenga? Kodi simunazindikire? Kodi simukukumbukira za buledi zisanu za anthu zikwi zisanu ndi madengu angati munatenga? Kodi simukukumbukira buledi zisanu ndi ziwiri za anthu anayi adi, ndi madengu angati munatenga? Bwanji simukumvetsa kuti si za buledi ndinakuuzani kuti musamale ndi yisiti ya Afarisayo ndi Asadukayo? Pamenepo anamvetsa kuti sanati tcherani samala kuchokera ku yisiti ya buledi, koma kuchokera ku chiphunzitso cha Afarisi ndi Asaduki.

Yesu atabwera ku zigawo za Kaisareya ya Filipo, anafunsa ophunzira ake kuti, Anthu akunena kuti Mwana wa Munthu ndani? Koma iwo anati, Ena Yohane Mbatizi, ena Eliya, ndipo ena Yeremiya kapena mmodzi wa aneneri. Iye anati kwa iwo, Koma inu mumanena kuti ndine yani? Poyankha, Simon Peter anati, Iwe ndiwe Khristu, Mwana wa Mulungu wamoyo. Ndipo poyankha, Yesu anati kwa iye, Wodala uli, Simoni Bariyona, chifukwa thupi ndi magazi sizinaululire iwe, koma Atate wanga amene ali kumwamba. Ndipo ine ndikunena kwa iwe kuti iwe uli Petro, ndipo pa thanthwe limeneli ndidzamanga mpingo wanga, ndipo zipata za Hades sizidzawugonjetsa. Ndipo ndidzakupatsa makiyi a ufumu wakumwamba, ndipo chilichonse chimene udzamange pa dziko lapansi chidzakhala chomangidwa kumwamba, ndipo chilichonse chimene udzamasula pa dziko lapansi chidzakhala chomasulidwa kumwamba. Kenako analamula ophunzira ake kuti asauze munthu aliyense kuti Iye ndi Yesu Khristu.

Kuyambira pamenepo Yesu anayamba kuonetsa ophunzira ake kuti ndi kofunika kuti iye apite ku Yerusalemu ndi kuzunzika zambiri kuchokera kwa akulu ndi ansembe akuluakulu ndi alembi, ndi kuphedwa, ndipo tsiku lachitatu autsidwe. Ndipo Petro atamtenga pambali, anayamba kumudzudzula ponena kuti, Mulungu akuchitirani chisomo, Ambuye! Ichi sichidzakuchitikirani. Koma iye atatembenuka anati kwa Petro, Pita kumbuyo kwanga, Satana! Ndwe chopunthwitsa kwa ine, chifukwa suganiza zinthu za Mulungu, koma zinthu za anthu.

Kenako Yesu analankhula kwa ophunzira ake kuti, Ngati munthu aliyense afuna kunditstira, akane yekha, atenge mtanda wake, ndipo anditstire. Pakuti aliyense amene angafune kusunga moyo wake, adzawutaya, koma aliyense amene angafune kutaya moyo wake chifukwa cha ine, adzawupeza. Kodi munthu amapindula chiyani ngati apeza dziko lonse, koma kutaya moyo wake? Kapena kodi munthu angapereke chiyani chosinthira ndi moyo wake? Pakuti Mwana wa Munthu ali pafupi kubwera mu ulemerero wa Atate wake pamodzi ndi angelo ake, ndipo kenako adzapereka kwa aliyense molingana ndi ntchito zake. Zoonadi ndikunena kwa inu, pali ena mwa iwo amene akuyimirira pano, amene sadzalawa imfa mpaka ataona Mwana wa Munthu akubwera mu ufumu wake.

17

Ndipo pambuyo pa masiku asanu ndi limodzi, Yesu anatenga

Petro ndi Yakobo ndi Yohane mlongo wake, ndipo anawakweza ku phiri lalitali okha. Ndipo anasintha pamaso pawo, ndipo nkhope yake inawala ngati dzuwa, zovala zake zinakhala zoyera ngati kuwala. Ndipo taonani, Mose ndi Eliya adawonekera kwa iwo akuyankhulana naye. Petro atayankha anati kwa Yesu, Ambuye, ndi chabwino kuti ife tikhale pano. Ngati mukufuna, tichite matenti atatu pano: umodzi kwa inu, umodzi kwa Mose, ndi umodzi kwa Eliya. Pamene iye akadali kulankhula, taonani, mtambo wowala unawaphimba, ndipo taonani, mawu anachokera mmtambowo akunena kuti, Uyu ndi Mwana wanga wokondedwa, amene ndinakondwera naye; mumvere Iye. Ndipo atamva zimenezi, ophunzirawo anagwera pansi chafufumimba ndipo anachita mantha kwambiri. Ndipo Yesu atayandikira anakhudza iwo nati, Dzukani ndipo musaope. Atakweza maso awo, sanaone wina aliyense koma Yesu yekha. Ndipo pamene ankatsika kuchokera ku phiri, Yesu anawalamula akunena kuti, Musawuze aliyense za chiwonetsero mpaka Mwana wa Munthu awuke kuchokera kwa akufa. Ndipo ophunzira ake anamufunsa ponena kuti, Nanga n’chifukwa chiyani akalembetsi akunena kuti Eliya ayenera kubwera choyamba? Koma Yesu atayankha anawauza kuti, Eliya ndithu amabwera choyamba ndipo adzabwezeretsa zonse, Ndikuwuzani kuti Eliya anabweranso kale, ndipo sanamuzindikire, koma anamuchitira zonse zimene anafuna. Momwemonso Mwana wa Munthu ali pafupi kuzunzika ndi iwo. Pamenepo ophunzira anamvetsa kuti analankhula nawo za Yohane Mbatizi.

Ndipo atafikira kwa gulu la anthu, munthu anayandikira kwa iye akugwada ndipo akunena, Mbuye, mundichitire chisoni mwana wanga, chifukwa ali ndi matenda a mwezi ndipo akuvutika kwambiri, pakuti nthawi zambiri amagwera mmoto ndipo nthawi zambiri mmadzi. Ndipo ndinabweretsa iye kwa ophunzira anu, ndipo iwo sanathe kumuchiritsa. Kuyankha koma Yesu anati, O m'bado wosakhulupirira ndi wopotoka, mpaka liti ndidzakhala ndi inu? Mpaka liti ndidzapirira inu? Bweretsani kwa ine iye kuno. Ndipo Yesu anadzudzula kwa iye, ndipo chiwanda chinatuluka mwa iye, ndipo kapolo anachiritsiridwa kuchokera nthawi ija. Pamenepo ophunzira atayandikira kwa Yesu paokha anati, N'chifukwa chiyani ife sitinathe kuchitulutsa? Koma Yesu anawauza kuti, Chifukwa cha kusakhulupirira kwanu. Zoonadi ndikukuwuzani, ngati muli ndi chikhulupiriro ngati mbewu ya mpiru, mudzanena ku phiri ili kuti, Samuka kuchokera kuno kupita kuko, ndipo lidzasamuka, ndipo palibe chimene chidzakhala chosatheka kwa inu. Koma mtundu umenewu sutuluka kupatula mwa pemphero ndi kusala kudya.

Pamene iwo ankayendayenda mu Galileya, Yesu anawauza kuti, Mwana wa Munthu ali pafupi kuperekedwa mmanja mwa anthu. Ndipo adzamupha, ndipo pa tsiku lachitatu adzaukitsidwa. Ndipo anachiswa kwambiri.

Atabwera koma iwo ku Kapernaum, anabwera iwo olandira ndalama ziwiri za drachma kwa Petro ndipo anati, Kodi mphunzitsi wanu salipira ndalama ziwiri za drachma?

Akunena, Inde. Ndipo pamene analowa mnyumba, Yesu anamuyandikira iye akunena, Kodi ukuganiza bwanji, Simoni? Mafumu a dziko lapansi amalandira msonkho kapena chiwongoladzanja kuchokera kwa ndani? Kodi kuchokera kwa ana awo kapena kuchokera kwa achilendo? Petro anati kwa Iye, Kuchokera kwa ena. Yesu anati kwa Iye, Chotero, ana ndi omasuka. Kuti tisawakwiyitse iwo, utapita mu nyanja ponya mbedza ndipo nsomba yoyamba yotuluka nyamule, ndipo utatsegula pakamwa pake udzapeza stater, uja utatenga uwapatse iwo mmalo mwanga ndi wako.

18

Mora imeneyo ophunzira anabwera kwa Yesu nkunena kuti, Ndani ndi wamkulu kwambiri mufumu wakumwamba? Ndipo ataitana Yesu mwana, anayimika iye pakati pawo ndipo anati, Zoonadi ndikunena kwa inu, ngati simutatembenuka ndi kukhala monga ana, simudzalowa mu ufumu wakumwamba. Aliyense amene adzichepetsa yekha monga mwana uyu, ameneyu ndi wamkulu mufumu wakumwamba. Ndipo yemwe ngati alandira mwana wotere mmodzi mdzina langa, amalandira ine, Koma aliyense amene angachititse kupunthwa mmodzi mwa angonoangono awa okhulupirira mwa Ine, nkwabwino kwa iyeyo kuti amangiriridwe mwala wophera wa bulu mkhosi mwake ndi kumizidwa mnyanja yakuya. Tsoka kwa dziko lapansi chifukwa cha zopunthwitsa, pakuti ndi kofunikira kuti zopunthwitsa zibwere, koma tsoka kwa munthu

uja amene kudzera mwa iye chopunthwitsa chikubwera. Ngati koma dzanja lako kapena phazi lako likukuchimwitsa, lidule ndi kuliponyera kutali, chabwino kwa iwe ndi kulowa mmoyo wolumala kapena chopunduka, kuposa kukhala ndi manja awiri kapena mapazi awiri ndi kuponyedwa mu moto wosatha. Ndipo ngati diso lako likukuchimwitsani, ulichotse ndi kuliponya kutali ndi iwe, pakuti nchabwino kwa iwe kulowa mmoyo uli ndi diso limodzi, kuposa kukhala ndi maso awiri ndi kuponyedwa mu gehena ya moto. Onani kuti musanyoze mmodzi wa angonoangono awa, pakuti ndikukuuzani kuti angelo awo kumwamba nthawi zonse amaona nkhope ya Atate anga amene ali kumwamba. Pakuti Mwana wa Munthu anabwera kudzapulumutsa chotayika.

Kodi mukuganiza chiyani? Ngati munthu wina ali ndi nkhosa zana ndipo imodzi mwa iwo itasochera, kodi sadzasiya makumi asanu ndi anayi mphambu zisanu ndi zinayi pa mapiri, napita kukafuna imene yasochera? Ndipo ngati akupeza icho, zoonadi ndinena kwa inu kuti amasangalala pa icho kwambiri kuposa pa iwo makumi asanu ndi anayi ndi asanu ndi anayi iwo amene sanasokere. Chotero si chifuniro pamaso pa Atate anu amene ali kumwamba kuti mmodzi wa angonoangono awa awonongeke.

Ngati koma mbale wako achimwa kwa iwe, pita ndi kumudzudzula pakati pa iwe ndi iye yekha. Ngati akumva, wapeza mbale wako. Ngati koma samva, tenga pamodzi ndi iwe mmodzi kapena awiri, kuti pa mkamwa wa mboni ziwiri kapena atatu akhazikitsidwe mawu onse. Ngati koma anyoze

iwo, nena ku msonkhano. Ngati koma anyoze msonkhano, akhale kwa iwe monga mtundu ndi msonkhanitsitsa msonkho. Zoonadi ndikunena kwa inu, zonse zimene mumangirira pa dziko lapansi zidzakhala zomangidwa mu kumwamba, ndipo zonse zimene mumasulirani pa dziko lapansi zidzakhala zomasulidwa mu kumwamba. Kachiwiri, zoonadi ndikunena kwa inu kuti ngati awiri a inu agwirizane pa dziko lapansi ponena za chinthu chilichonse chimene angapemphe, chidzachitikira kwa iwo kuchokera kwa Atate wanga amene ali kumwamba. Pakuti pamene awiri kapena atatu asonkhana mdzina langa, ndili pakati pawo.

Pamenepo Petro atayandikira kwa Iye anati, Ambuye, mchimwene wanga achimwire ku ine kangati ndi ndidzamukhululukira? Kodi mpaka kasanu ndi kawiri? Yesu anati kwa iye, Sindikukuuza mpaka kasanu ndi kawiri, koma mpaka makumi asanu ndi awiri kasanu ndi kawiri.

Chifukwa cha ichi, ufumu wa kumwamba unafanizidwa ndi munthu mfumu, amene anafuna kukonza mawu ndi akapolo ake. Atayamba kuwerengera mabuku, anabweretsedwa kwa iye mmodzi wongola wa miyandamiyanda ya talente. Popeza analibe chobweza, mbuye wake analamula kuti iye agulitsidwe pamodzi ndi mkazi wake ndi ana ake ndi zonse zimene anali nazo, kuti ngongole ibwezedwe. Chifukwa chake kapolo atagonja pansi, anampembedza iye nati, Mbuye, mundidekhe ndipo zonse ndidzakubwezani. Mbuye wa kapolo ameneyo atamva chisoni, anamasula iye ndipo anamukhululukira

ngongole yake. Atatuluka koma kapolo uja anapeza mmodzi wa anzake kapolo ake, amene anali naye ngongole ya denarii zana, ndipo atagwira iye anali kumufinyira kukhosi akunena, Bweza kwa ine ngati ukhala naye ngongole. Chifukwa chake kapolo mnzake wake atagwa pansi pa mapazi ake, anamupempha iye ponena kuti, Khala wopirira nane ndipo ndidzakubwezera. Koma iye sanafuna, koma atapita anamuponya mndende mpaka abweze ngongole.

Atawona koma antchito anzawo ake zinthu zinachitika, anavutika mtima kwambiri, ndipo atafika anafotokoza kwa mbuye wawo zonse zimene zinachitika. Kenako atamuyitana iye, mbuye wake akunena kwa iye, Kapolo woipa, ngongole yonse ija ndinakusiyira iwe, chifukwa unandipempha ine. Kodi sizinali zofunika kuti iwe uchitire chifundo mnzako kapolo wako, monga ine ndinakuchitira chifundo? Ndipo mbuye wake atakwiya, anamupereka kwa ozunza mpaka atabweza zonse zomwe anali nangongole kwa iye. Motero ndi mmene Atate wanga Wakumwamba adzachitire inu, ngati aliyense wa inu sakhululukira mchimwene wake kuchokera mmitima yanu zolakwa zake.

19

Ndipo zinachitika kuti pamene Yesu anamaliza mawu awa, anachoka ku Galileya ndipo anabwera ku malire a Yudeya, kupyola kwa Yorodano. Ndipo makamu ambiri anamutsatira,

ndipo anawachiritsa kumeneko. Ndipo Afarisayo anabwera kwa Iye akumuyesa ndi kunena kwa Iye, Kodi ndi chololeledwa kwa munthu kusudzula mkazi wake chifukwa cha chilichonse? Koma iye atayankha anawauza kuti, Kodi simunawerenga kuti amene analenga kuyambira pachiyambi anawalenganso mwamuna ndi mkazi, ndipo anati, Chifukwa cha ichi, munthu adzasiya atate wake ndi amayi wake, ndi adzalumikizidwa ndi mkazi wake, ndipo awiriwa adzakhala thupi limodzi. Kotero palibe kuti ali awiri, koma thupi limodzi. Chimene Mulungu analumikiza pamodzi, munthu asalekanitse. Iwo akunena kwa iye, Nanga chifukwa chiyani Mose analamula kupereka buku la chisudzulo ndi kumasula mkazi? Akuwauza iwo kuti, Mose chifukwa cha kuuma mtima kwanu anakulolani inu kumasula akazi anu, koma kuyambira pachiyambi sikunakhala chotero. Koma ine ndikukuwuzani kuti aliyense amene amasudzula mkazi wake osati chifukwa cha chigololo ndi kukwatira mkazi wina, amachita chigololo, ndipo amene akwatira mkazi wosudzulidwa amachitanso chigololo. Ophunzira ake akunena kwa iye kuti, Ngati chifukwa cha mwamuna ndi mkazi chili chotere, si kopindulitsa kukwatira. Koma iye anati kwa iwo, Si onse amalandira mawu awa, koma amene apatsidwa. Pali amuna osabereka amene anabadwa chotero kuchokera mmimba ya amayi awo. Ndiponso pali amuna osabereka amene anapangidwa kukhala amuna osabereka ndi anthu, ndiponso pali amuna osabereka amene adzipanga okha chifukwa cha ufumu wakumwamba. Amene angathe kulandira zimenezi alandire.

Pamenepo anabweretsedwa kwa Iye ana, kuti awayikire manja ndi kuwapempherera, koma ophunzira anawakalipira. Koma Yesu anati, Lolani ana ndipo musawaletse kubwera kwa ine, pakuti ufumu wa kumwamba ndi wa anthu otere. Ndipo atayika manja pa iwo, anapita kuchokera komweko.

Ndipo taonani, mmodzi atayandikira anati kwa iye, Mphunzitsi wabwino, ndidzachita chiyani chabwino kuti ndikhale ndi moyo wamuyaya? Koma Iye anati kwa iye, Chifukwa chiyani ukundiitcha wabwino? Palibe wabwino kupatula Mulungu yekha. Ngati ukufuna kulowa mmoyo, sunga malamulo. Iye akunena kwa iye, Za mtundu wanji? Koma Yesu anati, Icho osapha, osachita chigololo, osaba, osachitira umboni wabodza, Lemekeza atate ndi amayi, ndipo udzakonda mnzako monga iwe mwini. Mnyamata uja anati kwa iye, Zonse zimenezi ndakhala ndikuzisunga kuyambira unyamata wanga. Kodi ndikusowabe chiyani? Yesu anati kwa iye, Ngati ukufuna kukhala wangwiro, pita ukagulitse katundu wako ndipo ukapereke kwa osauka, ndipo udzakhala ndi chuma kumwamba, ndipo bwera utsatire ine. Mnyamata atamva mawu aja, anapita akuvutika, chifukwa anali ndi katundu wambiri. Yesu anati kwa ophunzira ake, Zoonadi ndikukuwuzani kuti wolemera adzalowa movutikira mu ufumu wakumwamba. Kachiwiri koma ndikunena kwa inu, nkosavuta kuti ngamira idutse mbowo la singano kuposa wolemera kulowa mufumu wa Mulungu. Atamva koma ophunzira ake anadabwa kwambiri ponena kuti, Ndani nanga angathe kupulumutsidwa? Atayangana, Yesu anawauza kuti, Kwa anthu ichi nchosatheka,

koma kwa Mulungu zonse nzotheka. Pamenepo Petro atayankha anati kwa iye, Taonani, ife tasiya zonse ndipo takutsatirani inu; nanga chidzakhala chiyani kwa ife? Koma Yesu anati kwa iwo, Zoonadi ndinena kwa inu kuti inu amene mwanditsata Ine, mu kubadwanso, pamene Mwana wa Munthu adzakhala pa mpando waufumu wa ulemerero wake, mudzakhalanso inu pa mipando yaufumu khumi ndi iwiri, kuweruza mafuko khumi ndi awiri a Israeli. Ndipo aliyense amene anasiya nyumba kapena abale kapena alongo kapena atate kapena amayi kapena mkazi kapena ana kapena minda chifukwa cha dzina langa, adzalandira zana ndipo adzalowa mmabanja moyo wamuyaya. Koma ambiri amene ali oyamba adzakhala omaliza, ndipo omaliza adzakhala oyamba.

20

Yofanana ndi ufumu wakumwamba ndi munthu mwini nyumba, amene anapita mmawa kukalemba antchito mu munda wake wa mpesa. Ndipo atavomereza ndi ogwira ntchito pa malipiro a denariyo pa tsiku, anawatumiza ku munda wake wamphesa. Ndipo atatuluka pafupifupi ora lachitatu, anaona ena oimirira mu msika osaganiza ntchito. Ndipo kwa iwo anati, Pitani inunso mu munda wa mpesa, ndipo chimene chingakhale cholungama ndidzakupatsani. Iwo ndipo anapita. Kaviri atuluka pafupifupi ola lachisanu ndi chimodzi ndi lachisanu ndi chinayi, anachita chimodzimodzi. Ponena koma ya ora ya khumi ndi chimodzi, atapita anatuluka ndipo anapeza ena oimirira aulesi,

ndipo anawauza kuti, Chifukwa chiyani mwakhala pano oimirira tsiku lonse aulesi? Iwo akunena kwa iye, Chifukwa palibe munthu anatilemba ntchito ife. Iye akunena kwa iwo, Pitani ndi inunso mu munda wa mpesa, ndipo chimene chidzakhale cholungama mudzalandira. Madzulo atafika, mbuye wa munda wa mpesa anauza woyanganira wake kuti, Itana ogwira ntchito ndipo uwapatse malipiro awo, kuyamba ndi omaliza mpaka oyamba. Ndipo atafikira iwo a nthawi ya ora la khumi ndi chimodzi, analandira aliyense denariyo chimodzi. Koma oyamba atabwera, anaganiza kuti adzalandira zambiri, ndipo nawonso analandira denariyo aliyense. atatenga, anali kudandaula motsutsana ndi mwini nyumba Akunena kuti awa omaliza anachita ora limodzi, ndipo munawachitira ofanana nafe ife amene tinanyamula kulemera kwa tsiku ndi kutentha kwake. Koma akayankha anati kwa mmodzi wa iwo, Bwenzi, sindikukuchitira chinthu chosalungama, kodi sitinamvane za dinariyo? Nyamula chako ndipo pita, koma ndikufuna kupereka kwa womaliza uyu monga momwe ndinapereka kwa iwe. Kodi si chilolezo kwa ine kuchita chimene ndikufuna mu zanga? Kodi diso lako ndi loipa chifukwa ine ndine wabwino? Chotero adzakhala omaliza oyamba, ndi oyamba omaliza, pakuti ambiri ndi aitanidwa, koma ochepa ndi osankhidwa.

Ndipo Yesu akupita ku Yerusalemu anatenga ophunzira khumi ndi awiri okha mu njira ndipo analankhula kwa iwo, Onani, tikukwera kupita ku Yerusalemu, ndipo Mwana wa Munthu adzaperekedwa kwa ansembe aakulu ndi alembi, ndipo adzamuweruza kuti aphedwe. Ndipo adzamupereka kwa anthu

a mitundu ina kuti anyozedwe ndi kukwapulidwa ndi kupachikidwa pa mtanda, ndipo pa tsiku lachitatu adzauka.

Pamenepo amayi a ana aamuna a Zebedayo anasendera kwa Iye pamodzi ndi ana ake aamuna, akulambira ndi kufunsa chinthu kwa Iye. Koma iye anati kwa iye, Ukufuna chiyani? Iye anati kwa iye, Nena kuti ana anga aamuna awiri awa akhale mmodzi kudzanja lamanja lako ndi mmodzi kudzanja lamanzere lako mu ufumu wako. Poyankha koma Yesu anati, simukudziwa chimene mukupempha. Kodi mungathe kumwa chikho chimene ine ndikutsala kumwa, kapena ubatizo umene ine ndikubatizidwa nao kubatizidwa? Iwo anati kwa iye, tingathe. Ndipo anati kwa iwo, Chikho changa mudzachimwa zedi, ndipo ubatizo umene ine ndimabatizidwa nawo mudzabatizidwanso. Koma kukhala kumanja kwanga ndi kumanzere kwanga si changa kupereka, koma ndi kwa amene wakonzedwa ndi Atate wanga. Ndipo atamva, khumi aja anakwiya za abale awiriwo. Koma Yesu atawaitana anati, Mukudziwa kuti olamulira a mitundu ya anthu amawalamulira mwankhanza, ndipo akuluakulu amagwiritsa ntchito mphamvu pa iwo. Si motero sidzakhala mwa inu, koma amene akafuna kukhala wamkulu mwa inu, adzakhala wantchito wanu. Ndipo aliyense amene akufuna kukhala woyamba pakati panu, adzakhala kapolo wanu. Monga mmene Mwana wa Munthu sanabwere kuti atumikiridwe, koma kuti atumikire ndi kupereka moyo wake kukhala dipo mmalo mwa ambiri.

Ndipo pamene ankatuluka ku Yeriko, gulu lalikulu la anthu

linamutsatira. Ndipo onani, anthu awiri akhungu atakhala mmphepete mwa njira, atamva kuti Yesu akudutsa, analira kuti, Mutikomere chifundo ife, Ambuye, Mwana wa Davide. Koma gulu la anthu linawadzudzula kuti akhale chete, koma iwo anafuwula kwambiri ponena kuti, Tichitireni chifundo, Ambuye, Mwana wa Davide. Ndipo atayimirira, Yesu anawaitana nati, Kodi mukufuna ndichite chiyani kwa inu? Akunena kwa iye, Ambuye, kuti maso athu atsegulidwe. Atamva chisoni, Yesu anakhudza maso awo, ndipo nthawi yomweyo maso awo anaona, ndipo anamutsatira.

21

Ndipo pamene anayandikira ku Yerusalemu ndi kufika ku Betifage, pafupi ndi Phiri la Azitona, Yesu anatumiza ophunzira awiri Akunena kwa iwo kuti, Pitani ku mudzi umene uli kutsogolo kwanu, ndipo mwachangu mudzapeza bulu womangidwa ndi mwana wake pamodzi naye; mutamumangula, mubweretseni kwa ine. Ndipo ngati wina akunenani chinthu, mudzanena kuti Ambuye ali ndi chosowa chacho, ndipo mwachangu adzawabweza. Koma ichi chonse chinachitika kuti chikwaniritsidwe chimene chinanenedwa kudzera mwa mneneri amene anali kunena, Uzani mwana wamkazi wa Zion kuti, Taonani, Mfumu yanu ikubwera kwa inu modzichepetsa ndipo ikukwera pa bulu ndi mwana wa bulu, mwana wa nyama yosenza katundu.

Atapita koma ophunzirawo ndipo atachita monga momwe Yesu anawalamula, Anabweretsa bulu ndi mwana wake wa bulu, ndipo anayika zovala zawo pamwamba pawo, ndipo iye anakhala pamwamba pawo. Koma gulu lalikulu kwambiri linayala zovala zawo mu njira, ena koma anali kudula nthambi kuchokera ku mitengo ndipo anaziyala mu njira. Koma makamu amene anali patsogolo ndi amene anali kutsatira anafuula kuti, Hosana kwa Mwana wa Davide! Wodalitsika amene akubwera mdzina la Ambuye! Hosana mmalo okwezeka kwambiri!

Ndipo iye atalowa mu Yerusalemu, mzinda wonse unagwedezeka, ukunena kuti, Uyu ndi ndani? Koma makamu anali kunena kuti, Uyu ndi Yesu mneneri wochokera ku Nazareti wa ku Galileya.

Ndipo Yesu analowa mu kachisi wa Mulungu, ndi kutulutsa onse amene ankagulitsa ndi kugula mu kachisimo. Anagwetsa matebulo a osinthana ndalama ndi mipando ya ogulitsa nkhunda. Ndipo akuwauza iwo, Zalembedwa kuti, Nyumba yanga idzatchedwa nyumba ya pemphero, koma inu mwayisandutsa kukhala phanga la achifwamba.

Ndipo olumala ndi akhungu anabwera kwa iye mu kachisi, ndipo anawachiritsa. Ataona koma ansembe aakulu ndi alembi zodabwitsa zimene anachita ndi ana akufuula mkachisi ndi kunena, Hosana kwa Mwana wa Davide, anakwiya. Ndipo anati kwa iye, Kodi mukumva zimene awa akunena? Koma Yesu anati kwa iwo, Inde, kodi simunawerenga kuti kuchokera mkamwa

mwa ana angonoangono ndi oyamwa ndinakonza matamando? Ndipo atasiya iwo, anatuluka kunja kwa mzinda kupita ku Betaniya, ndipo anagona kumeneko.

Mmawa pamene akubwerera ku mzinda, anali ndi njala. Ndipo ataona mtengo wa mkuyu umodzi pa njira, anabwera kwa iwo, ndipo sanapeze kanthu pa mtengo koma masamba okha. Ndipo anati kwa mtengo, Palibe chipatso chidzachokera kwa iwe mpaka muyaya. Ndipo mtengo wa mkuyu unawuma nthawi yomweyo. Ndipo ophunzira ataona anadabwa ponena kuti, Kodi mtengo wa mkuyu unawuma nthawi yomweyo bwanji? Kuyankha koma, Yesu anati kwa iwo, Zoonadi ndinena kwa inu, ngati muli ndi chikhulupiriro ndi osachita kukaikira, si chokha cha mtengo wa mkuyu chimene mudzachita, koma ngakhale ku phiri ili mudzanene kuti, Kwezedwa ndi kuponyedwa mu nyanja, zidzachitika. Ndipo zonse zimene mungapemphe mu pemphero mukamakhulupirira, mudzazilandira.

Ndipo atabwera kwa iye mu kachisi, ansembe aakulu ndi akuluakulu a anthu anabwera kwa iye pamene ankaphunzitsa, akunena kuti, Mu ulamuliro wanji ukuchita zimenezi, ndipo ndani anapereka kwa iwe ulamuliro uwu? Poyankha, Yesu anati kwa iwo, Ndidzakufunsaninso ine mawu amodzi; ngati munandiwuza ine, ndinso kwa inu ndidzanena mu ulamuliro wanji ndimachita zimenezi. Ubatizo wa Yohane unachokera kuti, kumwamba kapena kwa anthu? Koma iwo anali kuganiza pakati pawo okha akunena kuti, Ngati tinene kuti unachokera kumwamba, adzatinena kuti, Nanga chifukwa chiyani

simunakhulupirire iye?' Koma ngati tinene kuti kuchokera kwa anthu, tikuopa gulu la anthu, chifukwa onse amakhulupirira kuti Yohane ndi mneneri. Ndipo atayankha kwa Yesu anati, Sitikudziwa. Iye naye anati kwa iwo, Kapena Ine sindikuwuza inu mu ulamuliro wanji izi ndikuchita.

Koma kwa inu mukuona bwanji? Munthu wina anali ndi ana awiri, ndipo atayandikira kwa woyamba anati, Mwana, pita lero ukagwire ntchito mmunda wanga wa mpesa. Koma iye atayankha anati, Sindikufuna, koma pambuyo pake atadandaula anapita. Ndipo atayandikira wachiwiri, anati chimodzimodzinso. Koma iye atayankha anati, Ine, Mbuye, ndipo sanachoke. Ndani mwa awiri anachita chifuniro cha atate? Iwo akunena kwa iye, Woyamba. Yesu akunena kwa iwo, Zoonadi ndikunena kwa inu kuti asonkhanitsa msonkho ndi akazi achiwerewere akukutsogolerani inu mufumu wa Mulungu. Pakuti Yohane anabwera kwa inu mu njira ya chilungamo, ndipo simunakhulupirire iye, koma atelesi ndi akazi achiwerewere anakhulupirira iye. Inu koma, atawona zimenezi, simunalapire pambuyo kuti mukhulupirire iye.

Mverani fanizo lina. Panali munthu wina mwini nyumba, amene anadziala munda wa mpesa ndipo anayika mpanda mozungulira ndipo anakumba mwa menemo chopsinyira vinyo ndipo anamanga nsanja, ndipo anaupereka kwa alimi ndipo anapita kutali. Koma nthawi ya zipatso itayandikira, anatumiza akapolo ake kwa alimi kuti akatenga zipatso zake. Ndipo alimi atalanda akapolo ake, wina anamumenya, wina anamupha,

ndipo wina anamuponya miyala. Kachiwiri anatumiza akapolo ena ambiri kuposa oyamba, ndipo anawachitira chimodzimodzi. Pambuyo pake, anatumiza kwa iwo mwana wake akunena kuti, Adzalemekeza mwana wanga. Koma alimi ataona mwanayo, anati mwa iwo okha, Uyu ndi wolowa mmalo. Tiyeni timuphe ndi kulanda cholowa mmalo chake. Ndipo atamugwira, anamutulutsira kunja kwa munda wa mpesa ndi kumupha. Pamene mwini wa munda wa mpesa abwera, achita chiyani kwa alimi aja? Iwo akunena kwa iye, Oyipa mwipa adzawononga, ndipo munda wa mpesa adzaupereka kwa alimi ena, amene adzapereka kwa iye zipatso pa nthawi zake. Yesu anati kwa iwo, Kodi simunawerenga mwakale mmalemba kuti, Mwala umene omanga anaukana, unakhala mutu wa ngodya, ichi chinachitika kuchokera kwa Ambuye, ndipo ndi chodabwitsa mmaso mwathu?

Chifukwa cha ichi, ndikuwuzani kuti ufumu wa Mulungu udzachotsedwa kwa inu ndi kuperekedwa kwa mtundu umene ukuchita zipatso zake. Ndipo aliyense amene agwera pa mwala uwu adzaphwanyidwa, koma aliyense amene mwalawo ugwera pa iye adzamuphwanyaphwanya. Ndipo atawâmva ansembe aakulu ndi Afarisayo zifaniziro zake, anadziŵa kuti akunena za iwo. Ndipo pofuna kumugwira, anaopa anthu ambiri, chifukwa ankamuona ngati mneneri.

22

Ndipo poyankha Yesu ananenanso nawo mmifaniziro ponena, Ufumu wakumwamba unafanizidwa ndi munthu mfumu, amene anakonzera mwana wake maukwati. Ndipo anatumiza akapolo ake kuti akaitane iwo amene anali ataitanidwa ku ukwati, koma iwo sanafune kubwera. Kachiwiri anatumiza akapolo ena akunena kuti, Uzani kwa oyitanidwa kuti, Taonani, chakudya changa chabwino ndinachikonza, ngombe zanga ndi ziweto zonenepetsedwa zaphedwa, ndipo zonse zakonzeka. Bwerani ku ukwati. Koma iwo atanyalanyaza anapita, wina ku munda wake, wina ku malonda ake. Koma ena otsala atagonjetsa akapolo ake, anawanyoza ndi kuwapha. Atamva koma, mfumu ija inakwiya, ndipo itatumiza asilikali ake, anawononga akupha aja ndi kutentha mzinda wawo. Kenako akunena kwa akapolo ake kuti, Ukwati ndithu ukonzeka kale, koma aitanidwawo sanali oyenera. Pitani choncho pa zotulukira za misewu, ndipo onse amene muwapeze itanani ku maukwati. Ndipo atatuluka akapolo aja ku njira zija, anasonkhanitsa onse amene anapeza, oipa ndi abwino, ndipo ukwati unadzazidwa ndi ogona. Mfumu italowa kuti ikaone alendo ogona pa tebulo, inaona kumeneko munthu amene sanali atavala chovala cha ukwati Ndipo akunena kwa iye, Mnzanga, bwanji unalowa ano osakhala ndi chovala cha ukwati? Koma iye anakhala chete. Kenako mfumu inati kwa antchito, Mangani mapazi ake ndi manja ake, mukweze iye ndi kumuponya mu mdima wakunja; kumeneko kudzakhala kulira ndi kukukuta mano. Pakuti ambiri ndi aitanidwa, koma ochepa ndi osankhidwa.

Kenako Afarisayo atapita, anatenga uphungu kuti amukole iye

mmawu. Ndipo iwo amatumiza kwa iye ophunzira awo pamodzi ndi Aherodiani akunena, Mphunzitsi, ife tikudziwa kuti ndiwe woonadi ndipo umaphunzitsa njira ya Mulungu mwachoonadi, ndipo palibe nkhani kwa iwe za wina aliyense, pakuti iwe suyangana nkhope ya anthu, Choncho tiuzeni, kodi mukuganiza chiyani? Kodi ndi choloredwa kupereka msonkho kwa Kaisara kapena ayi? Koma Yesu atazindikira choyipa chawo, anati, Chifukwa chiyani mukundiyesa, inu onyenga? Onetsani kwa ine ndalama ya msonkho. Koma iwo anamubweretsera dinariyo. Ndipo anawauza kuti, Chithunzi ichi ndi mawu olembawawo ndi a ndani? Akunena kwa iye, Za Kaisara. Kenako akunena kwa iwo, Bwezani chifukwa chake za Kaisara kwa Kaisara ndi za Mulungu kwa Mulungu. Ndipo atamva anadabwa, ndipo atamsiya iye, anapita.

Mtsiku limenelo Asaduki anabwera kwa Iye, amene amanena kuti palibe kuuka kwa akufa, ndipo anamufunsa. akunena, mphunzitsi, Mose anati, ngati munthu wina afe wosakhala ndi ana, mchimwene wake akwatire mkazi wakeyo ndipo akweze mbewu kwa mchimwene wakeyo. Panali abale asanu ndi awiri pakati pa ife, ndipo woyamba atakwatiwa anamwalira, ndipo popeza analibe mbewu, anasiyira mkazi wake mchimwene wake. Mofanana ndi wachiwiri ndi wachitatu, mpaka wa asanu ndi awiri. Pambuyo pake, onse anamwalira, ndiponso mkaziyo. Mchiuka chake nanga, adzakhala mkazi wa ndani mwa asanu ndi awiriwo? Pakuti onse anali naye. Poyankha, Yesu anawauza kuti, Mukusocherezeka chifukwa simukudziwa Malemba kapena mphamvu za Mulungu. Pakuti mu kuuka kwa akufa,

anthu sakwatira ndipo sakwatiridwa, koma ali ngati amithenga a Mulungu amene ali kumwamba. Koma za kuuka kwa akufa, simunawerenga chimene chinanenedwa kwa inu ndi Mulungu akunena kuti, Ine ndine Mulungu wa Abraham ndi Mulungu wa Isaac ndi Mulungu wa Jacob; Mulungu si Mulungu wa akufa, koma wa amoyo. Ndipo gulu la anthu litamva, linadabwa ndi chiphunzitso chake.

Afarisi atamva kuti anakhazikitsa Asaduki, anasonkhana pamodzi. Ndipo mmodzi mwa iwo, wamalamulo, anamufunsa poyesa iye ndi kunena, Mphunzitsi, ndi lamulo lanji lalikulu mu malamulo? Koma Yesu anati kwa iye, Udzakonda Ambuye Mulungu wako mu mtima wako wonse ndi mu moyo wako wonse ndi mu maganizo ako onse. Iyi ndi lamulo loyamba ndi laikulu. Yachiwiri koma yofanana ndi iyi, udzakonda mnzako monga iwe mwini. Mmalamulo awiriwa, lamulo lonse ndi aneneri onse akupachikidwa.

Pamene Afarisi atasonkhana, Yesu anawafunsa Akunena, Kodi mukuganiza chiyani zokhudza Khristu? Ndi mwana wa ndani? Iwo anayankha kwa iye, Wa Davide. Akunena kwa iwo kuti, Nanga bwanji Davide mu Mzimu akumuitana Ambuye akunena, Ambuye anati kwa Ambuye wanga, Khala kumanja kwanga mpaka ndiike adani ako pansi pa mapazi ako.

Ngati choncho Davide akumuitana Ambuye, bwanji ali mwana wake?

Ndipo palibe munthu amene anathe kumuyankha mawu, ndipo palibe amene analimba mtima kuchokera tsiku limenelo kumufunsanso.

23

Pamenepo Yesu analankhula kwa zikhamu ndi kwa ophunzira ake. Kunena kuti, Pa mpando wa Mose anakhala alembi ndi Afarisi. Zonse tsono zimene angakuuzeni kuti musunge, sungani ndi kuzichita, koma molingana ndi ntchito zawo musatero, chifukwa amanena koma sachita. Iwo amanga mitolo yolemera ndi yovuta kunyamula ndipo amayika pa mapewa a anthu, koma ndi chala chawo iwo safuna kuyisuntha mitolowo. Koma ntchito zawo zonse amachita kuti awoneke kwa anthu. Pakuti amakulitsa ziphulaktere zawo ndipo amakulitsa tumbwi za zovala zawo. Koma amakonda malo aulemu mmaphwando ndi mipando yoyamba mmisonkhano. Ndi malonjero mmisika ndi kuitanidwa ndi anthu kuti Rabi. Koma inu musatchedwe rabi, pakuti mlangizi wanu ndi mmodzi, Khristu, ndipo inu nonse ndinu abale. Ndipo musaitane atate wanu pa dziko lapansi, pakuti Atate wanu ndi mmodzi, amene ali kumwamba. Kapena musatchedwe alangizi, chifukwa mlangizi wanu ndi mmodzi, ndiye Khristu. Koma wamkulu wa inu adzakhala mtumiki wanu. Aliyense amene adzadzikweza yekha adzachepetsedwa, ndipo aliyense amene adzadzichepetsa yekha adzakwezedwa.

Tsoka kwa inu, alembi ndi Afarisi achiphamaso, chifukwa

mumawononga nyumba za amasuwa ndipo mwachinyengo mumapemphera kwanthawi yaitali, chifukwa cha ichi mudzalandira chiweruzo chachikulu kwambiri. Tsoka kwa inu, alembi ndi Afarisai achinyengo, chifukwa mukutseka ufumu wakumwamba pamaso pa anthu; inu palibe mukuulowa, ndipo amene akulowa simukuwalola kulowa. Tsoka kwa inu, alembi ndi Afarisi achinyengo, chifukwa mumayenda nyanja ndi mtunda wouma kuti mupange mlendo mmodzi, ndipo akakhala, mumumupanga kukhala mwana wa gehena kawiri kuposa inu. Tsoka kwa inu, alongosoli akhungu, amene mukunena kuti, aliyense amene alumbira mu kachisi, si chilichonse, koma aliyense amene alumbira mu golide wa kachisi, ayenera. Opusa ndi akhungu, ndi ndani wamkulu: golide kapena kachisi koyera amene ukupatula golide? Ndipo, aliyense amene alumbire pa guwa lansembe, si kanthu kalikonse, koma aliyense amene alumbire pa mphatso imene ili pamwamba pake, ali ndi mlandu. Opusa ndi akhungu, chiyani chikulu: mphatso kapena guwa lansembe limene likuyeretsa mphatsolo? Chifukwa chake wolumbira pa guwa lansembe amalumbira pa guwalo ndi pa zonse zimene zili pamwamba pake. Ndipo wolumbira mu kachisi alumbira mwa kachisiyo ndi mwa amene amakhala mmenemo Ndipo amene walumbira mu kumwamba amalumbira mu mpando waufumu wa Mulungu ndi mwa Iye amene wakhala pamwamba pake. Tsoka kwa inu, alembi ndi Afarisi achiphamaso, chifukwa mumapereka chakhumi cha mint ndi dill ndi cumin, ndipo mwasiya zinthu zolemera za lamulo, chiweruzo ndi chifundo ndi chikhulupiriro. Izi zinali zofunika kuchita, ndipo izo musasiye. Alangizi akhungu, amene

akusefa nkhono, koma akumeza ngamira. Tsoka kwa inu, alembi ndi Afarisayo achiphamaso, chifukwa mumayeretsa kunja kwa chikho ndi mbale, koma mkati mwake mwadzaza ndi zofunkha ndi zosalungama. Mfarisi wakhungu, yera poyamba mkati mwa chikho ndi mbale, kuti kunja kwawo kukhale koyera nso. Tsoka kwa inu, alembi ndi Afarisi onyenga, chifukwa muli ngati manda opakidwa ndi chida, amene kunja amawoneka okongola, koma mkati muli odzaza ndi mafupa a anthu akufa ndi zonyansa zonse. Chotero ndiponso inu kunja mukuoneka kwa anthu kuti ndinu olungama, koma mkati muli odzala ndi chinyengo ndi kusaphana malamulo. Tsoka kwa inu, alembi ndi Afarisi achinyengo, chifukwa mukumanga manda a aneneri ndi kukongoletsa manda a olungama, Ndipo mukunena kuti, Ngati tinali mmasiku a makolo athu, sitikanakhala ogwirizana nawo mmagazi a aneneri. Choncho inu mukuchitira umboni nokha kuti ndinu ana a amene anapha aneneri. Ndipo inunso dzazani chiyeso cha makolo anu. Njoka, ana a mphiri, mungathawa bwanji ku chiweruzo cha gehena? Chifukwa cha ichi, onani, Ine nditumiza kwa inu aneneri ndi anzeru ndi alembi. Mwa iwo mudzapha ndi kuwapachikapo, ndipo mwa iwo mudzawakwapula mmipingo yanu ndi kuwathamangitsa kuchokera mumzinda wina kupita mumzinda wina, Kuti magazi onse olungama amene akukhuthuzidwa pa dziko lapansi abwere pa inu, kuchokera ku magazi a Abele wolungama mpaka ku magazi a Zekariya mwana wa Barakiya, amene munamupha pakati pa kachisi ndi guwa lansembe. Zoonadi ndikunena kwa inu kuti zonsezi zidzabwera pa mbadwa iyi. Yerusalemu Yerusalemu, iwe amene umapha aneneri ndi kuponya miyala

iwo amene anatumidwa kwa iwe, ndinafuna kangati kusonkhanitsa ana ako monga mmene nkhanga imasonkhanitsira ana ake pansi pa mapiko ake, koma inu simunafune. Onani, nyumba yanu ikukusiyirani yopanda anthu. Ndikuuzani chifukwa chakuti, simudzandionanso kuyambira tsopano mpaka mutanena kuti, wodalitsika wobwera mdzina la Ambuye.

24

Ndipo atachoka, Yesu anali kupita kuchokera ku kachisi, ndipo ophunzira ake anabwera kuti amuonetse nyumba za kachisi. Koma Yesu anawauza kuti, kodi simukuona zonsezi? Zoonadi ndikukuuzani, sipadzatsala mwala pa mwala pano, umene sudzagwetsedwa. Pamene Iye atakhala pa phiri la mitengo ya azitona, ophunzira ake anabwera kwa Iye paokha nkunena kuti, Tiuzeni, zinthu zimenezi zidzachitika liti, ndipo chizindikiro cha kubwera kwanu ndi kutha kwa nthawi ndi chiyani? Ndipo poyankha Yesu anawauza kuti, Onani kuti wina asakhale akukusokonezani. Pakuti ambiri adzabwera mdzina langa akunena kuti, Ine ndine Khristu, ndipo adzanyenga ambiri. Koma inu mudzamva za nkhondo ndi mphekesera za nkhondo, onani kuti musasokonezeke, pakuti ndikofunika kuti zinthu zonse zichitike, koma si kumapeto kwake. Chifukwa mtundu udzaukira mtundu wina, ndipo ufumu udzaukira ufumu wina, ndipo padzakhala njala ndi miliri ndi zivomerezi mmalo osiyanasiyana. Koma zonse izi ndi chiyambi cha zowawa za

kubereka. Kenako iwo adzakuperekani ku masautso ndipo adzakuphani, ndipo mudzakhala odana ndi mitundu yonse chifukwa cha dzina langa. Ndipo kenako ambiri adzakhala wokhumudwa ndipo adzapereka wina ndi mnzake ndipo adzadana wina ndi mnzake. Ndipo aneneri abodza ambiri adzadzuka ndi kunyenga anthu ambiri. Ndipo chifukwa cha kuchuluka kwa kusakhala ndi malamulo, chikondi cha ambiri chidzazizira. Koma amene apirira mpaka kumapeto, iyeyu adzapulumutsidwa. Ndipo nkhani yabwino ya ufumu idzalalikidwa mdziko lonse lapansi kukhala umboni kwa mitundu yonse ya anthu, ndipo kenako mapeto adzafika. Pamene choncho mukawona chonyansa cha chiwonongeko chonenedwa kudzera mwa Danieli mneneri choyimirira mmalo opatulika, amene akuwerenga amvetse. Pamenepo iwo amene ali mu Yudeya athawire ku mapiri. Amene ali pa denga asatsike kutenga zinthu zake mnyumba. Ndipo amene ali mmunda asabwerere kumbuyo kutenga zovala zake. Tsoka kwa iwo amene ali ndi mimba ndi iwo amene akuyamwitsa mmasiku amenewo. Pemphererani kuti kuthawa kwanu kusachitike mnyengo yozizira kapena pa Sabata. Idzakhala mavuto aakulu nthawi imeneyo, monga sanachitikepo kuyambira pachiyambi cha dziko lapansi mpaka tsopano, ndipo sidzachitikanso. Ndipo ngati masiku aja sakanachepetsedwa, palibe thupi lonse likanapulumuka, koma chifukwa cha osankhidwa, masiku aja adzachepetsedwa. Pamenepo ngati wina akuwuzeni kuti, Onani, Khristu ali pano, kapena Ali pano, musakhulupirire. Pakuti adzaukitsidwa akhristu abodza ndi aneneri abodza, ndipo adzapereka zizindikiro zazikulu ndi zodabwitsa, kuti

akusocheretse, ngati kotheka, ngakhale osankhidwa. Taonani, ndakunenani kale zimenezi. Choncho ngati anena kwa inu kuti, Onani, ali mchipululu, musatuluke; Onani, ali mzipinda zamkati, musakhulupirire, Monga momwe chifuzi chikutuluka kummawa ndi kuwonekera mpaka kumadzulo, chomwecho chidzakhala kubwera kwa Mwana wa Munthu. Pamalo pamene pali mtembo, pamenepo adzasonkhana ziwombankhanga.

Mwamsanga koma pambuyo pa mavuto a masiku aja, dzuwa lidzadetsedwa ndipo mwezi sudzapereka kuwala kwake, ndipo nyenyezi zidzagwa kuchokera kumwamba, ndipo mphamvu za kumwamba zidzagwedezeka.

Ndipo kenako chidzaonekera chizindikiro cha Mwana wa Munthu kumwamba, ndipo kenako mafuko onse a dziko lapansi adzalira ndipo adzaona Mwana wa Munthu akubwera pa mitambo ya kumwamba ndi mphamvu ndi ulemerero wambiri. Ndipo adzatumiza angelo ake ndi lipenga la mawu akulu, ndipo adzasonkhanitsa osankhidwa ake kuchokera ku mphepo zinayi, kuchokera ku malire a kumwamba mpaka ku malire awo. Koma kuchokera ku mtengo wa mkuyu phunzirani fanizoli. Pamene nthambi yake ikakhala yofewa ndipo masamba atuluka, mukudziwa kuti chilimwe chayandikira, Chotero ndi inu, mukawona zonsezi, dziwani kuti ali pafupi pa zitseko. Zoonadi ndikunena kwa inu, mbadwa iyi sidzadutsa mpaka zonse zimenezi zitachitika. Kumwamba ndi dziko lapansi zidzatha, koma mawu anga sadzatheratu. Koma za tsiku limenelo ndi nthawi palibe amene amadziwa, ngakhale amithenga a

kumwamba, koma Atate wanga yekha. Monga momwe zinali mmasiku a Nowa, chomwechonso chidzakhala pakubwera kwa Mwana wa Munthu. Monga momwe analili mmasiku a patsogolo pa chigumula akudya ndi kumwa, akukwatira ndi kupatsa mu ukwati, mpaka tsiku limene Noa analowa mu chombo, Ndipo sanadziwe mpaka madzi amvula ambiri anabwera ndi kutenga onse, momwemonso zidzakhalanso pakubwera kwa Mwana wa Munthu. Pamenepo awiri adzakhala mmunda, mmodzi adzatengedwa ndipo mmodzi adzasiyidwa. Azimayi awiri akusenda mmphero, mmodzi watengedwa ndipo mmodzi wasiyidwa. Khalani tcheru, chifukwa simukudziwa nthawi imene Mbuye wanu akubwera. Koma dziwani izi kuti ngati mwini nyumba akadziwa kuti ndi nthawi yotani imene mbala imabwera, akanakhala tcheru ndipo sakanaloła kuti nyumba yake iphwanyidwe. Chifukwa cha ichi, inunso khalani okonzeka, chifukwa pa ora limene simukuganiza, Mwana wa Munthu akubwera.

Ndani chotero ndi kapolo wokhulupirika ndi wanzeru, amene mbuye wake anamuika pa ntchito yake kuti azipereke chakudya kwa iwo mu nthawi yake? Wodala kapolo uja amene mbuye wake atabwera adzamupeza akuchita chotero. Zoonadi ndikunena kwa inu kuti adzamuika pa zonse zinthu zake. Koma ngati kapolo woipa uja anene mu mtima wake kuti, Mbuye wanga akuchedwa kubwera, ndipo ayambe kumenya anzake akapolo ake, kudya ndi kumwa pamodzi ndi zidakwa, mbuye wa kapolo uja adzabwera pa tsiku limene kapolo sali kuyembekezera ndi pa ora limene sali kudziwa, Ndipo

adzamudula pawiri, ndipo gawo lake adzaliika pamodzi ndi achinyengo; kumeneko kudzakhala kulira ndi kukukuta mano.

25

Pamenepo ufumu wakumwamba ufanizidwa ndi anamwali khumi, amene atatenga nyale zawo anapita kukakumana ndi mkwatibwi. Koma asanu mwa iwo anali anzeru ndipo asanu anali opusa. Amene anali opusa, atatenga nyale zawo, sanatenga mafuta nawo. Koma anzeru anatenga mafuta mziwiya zawo pamodzi ndi nyale zawo. Pamene mkwatibwi anachedwa, onse anayamba kugona tulo ndi kugona. Pakati pa usiku panakhala kulira, Onani, mkwatibwi akubwera! Tulukani mukakumane naye. Kenako anadzuka onse anamwali aja ndipo anakonza nyale zawo. Koma opusawo anati kwa anzeru, Tipatseni mafuta anu, chifukwa nyale zathu zikuzima. Anzeru anayankha kuti, Mwina sizidzatikwanira ife ndi inu. Mmalo mwake, pitani kwa ogulitsa ndipo mudzigulire nokha. Pamene iwo akuchoka kukagula, mkwatibwi anabwera ndipo amene anali okonzeka analowa naye ku ukwati, ndipo chitseko chinatsekedwa. Pambuyo pake, akubwera ndi anamwali ena otsala akunena, Mbuye, Mbuye, titsegulireni. Koma iye atayankha anati, Zoonadi ndikunena kwa inu, sindikudziwani. Khalani tcheru, chifukwa simukudziwa tsiku kapena nthawi imene Mwana wa Munthu akubwera.

Monga mmene munthu wopita ulendo anaitana akapolo ake

ndipo anawapereka katundu wake, Ndipo wina anamupatsa matalente asanu, wina awiri, ndipo wina mmodzi, aliyense molingana ndi mphamvu zake, ndipo anapita kudziko lina nthawi yomweyo. Atapita koma amene zinthu zisanu za talente atalandira anagwira ntchito nazo, ndipo anapanga zina zisanu za talente. Momwemonso ndi iye amene anali ndi ziwiri, anapezanso zina ziwiri. Koma iye wolandira chimodzi atanyamuka anakumba mnthaka ndipo anabisa ndalama za mbuye wake. Pambuyo pa nthawi yayitali, mbuye wa akapolo aja anabwera ndipo anakonza nkhani nawo. Ndipo atayandikira amene matarenta asanu analandira, anabweretsa ena matarenta asanu akunena, Mbuye, matarenta asanu munandipereka, onani, ena matarenta asanu ndinapeza pa iwo. Mbuye wake anati kwa iye, Bwino, kapolo wabwino ndi wokhulupirika! Pa zinthu zochepa unali wokhulupirika, pa zinthu zambiri ndidzakuyika. Lowa mu chisangalalo cha Mbuye wako. Atayandikira ndipo amene analandira matarenta awiri anati, Mbuye, matarenta awiri munandipereka, onani matarenta ena awiri ndinapeza pa iwo. Mbuye wake anati kwa iye, Bwino, kapolo wabwino ndi wokhulupirika! Pa zinthu zochepa unali wokhulupirika, pa zinthu zambiri ndidzakuyika. Lowa mu chisangalalo cha Mbuye wako. Atayandikira ndipo yemwe anatenga talente imodzi anati, Mbuye, ndinadziwa inu kuti ndinu munthu wankhanza, mumakolola kumene simunafesepo ndi kusonkhanitsa kuchokera kumene simunabalalitseko, Ndipo nditachita mantha, ndinapita ndikabisa talente yanu mnthaka; onani, muli ndi yanu. Kuyankha koma mbuye wake anati kwa iye, Iwe kapolo woyipa

ndi waulesi, unkadziwa kuti ndimakolola kumene sindinafese ndi kusonkhanitsa kuchokera kumene sindinabalalitse. Chinali chofunika chifukwa chake kuti iwe uponya siliva wanga kwa abanki, ndipo nditabwera ine, ndikanalandira changa pamodzi ndi chiwongoladzanja. Choncho kwezani talente kuchokera kwa iye ndipo mupereke kwa amene ali ndi matalente khumi. Pakuti aliyense wokhala nacho adzapatsidwa ndipo adzachuluka, koma kwa amene alibe, ngakhale chimene ali nacho chidzachotsedwa kwa iye. Ndipo kapolo wopanda pake mumupoponye mu mdima wakunja; kumeneko kudzakhala kulira ndi kukukutana mano.

Koma pamene Mwana wa Munthu adzabwere mu ulemerero wake, pamodzi ndi amithenga onse oyera, pamenepo adzakhala pa mpando waufumu wa ulemerero wake. Ndipo mitundu yonse idzasonkhanitsidwa pamaso pake, ndipo adzawapatula wina ndi mnzake monga m’busa amalekanitsa nkhosa ndi mbuzi. Ndipo adzayika nkhosa kudzanja lamanja lake, koma mbuzi kudzanja lamanzere. Kenako mfumu idzanena kwa iwo amene ali kudzanja lake lamanja kuti, Bwerani inu odalitsidwa a Atate anga, landirani ufumu umene unakonzedwa kwa inu kuyambira kukhazikitsidwa kwa dziko lapansi. Ndinali ndi njala, ndipo munandipatsa chakudya. Ndinali ndi ludzu, ndipo munandipatsa chakumwa. Ndinali mlendo, ndipo munandilondola. Ndinali maliseche, ndipo munandiveka. Ndinali wodwala, ndipo munandiyendera. Ndinali mndende, ndipo munabwera kwa ine. Kenako anthu olungama adzamuyankha kwa iye ponena kuti, Ambuye, ndi liti tinakuonani muli ndi njala ndipo tinakudyetsani, kapena muli

ndi ludzu ndipo tinakumwetsani? Kodi nthawi ina tinakuonani inu mlendo ndipo tinakulanditsani, kapena maliseche ndipo tinakuvalani? Kodi nthawi ina tinakuonani mukudwala kapena muli mndende, ndipo tinabwera kwa inu? Ndipo mfumu idzayankha ndi kuwauza kuti, Zoonadi ndikunena kwa inu, mochuluka mwachitira mmodzi wa abale anga ochepa kwambiri awa, mwandichitira ine. Kenako adzanena kwa iwo a kumanzere kuti, Chokaninipo inu otembereredwa, mulowe mu moto wosatha umene unakonzedwa kwa Mdierekezi ndi amithenga ake. Ndinali ndi njala, koma simunandipatseko chakudya; ndinali ndi ludzu, koma simunandimwetseko. Ndinali mlendo, ndipo simunandilumikize; ndinali maliseche, ndipo simunandiveke; ndinali wodwala ndi mndende, ndipo simunandiyendere. Pamenepo iwo adzayankha kwa Iye ndi iwo okha akunena, Ambuye, nthawi iti tinakuonani njala kapena ludzu kapena mlendo kapena maliseche kapena wofowoka kapena mu ndende, ndipo sitinakutumikirani Inu? Pamenepo adzawayankha kunena kuti, Zoonadi ndikunena kwa inu, monga momwe simunachitira mmodzi mwa awa angonoangono, momwemonso simunandichitira Ine. Ndipo awa adzapita ku chilango chosatha, koma olungama adzapita ku moyo wosatha.

26

Ndipo zinachitika kuti Yesu atamaliza mawu onsewa, anawauza ophunzira ake, Mukudziwa kuti patatha masiku awiri Paskha

idzachitika, ndipo Mwana wa Munthu adzaperekedwa kuti apachikidwe pamtanda. Kenako ansembe aakulu ndi alembi ndi akuluakulu a anthu anasonkhana mu bwalo la wansembe wamkulu wotchedwa Kayafa. Ndipo analangiziranatu kuti Yesu ndi chinyengo amugwire ndi kumupha. Koma ankanena kuti, Osati pa chikondwerero, kuti chisokonezo chisachitike pakati pa anthu.

Yesu atakhala ku Betaniya mnyumba ya Simoni wakhate, Mkazi anayandikira kwa iye atanyamula chotengera cha alabasitala cha mafuta a mtengo wapatali kwambiri, ndipo anawathira pa mutu wake pamene iye anali atagona. Ataona koma ophunzira ake anakwiya ponena kuti, Kodi chiwonongeko ichi ndi chiyani? Pakuti mafutawa akanagulitsidwa pa mtengo wokwera ndipo ndalama ziperekedwe kwa osauka. Atazindikira koma Yesu anawauza kuti, Chifukwa chiyani mukupereka mavuto kwa mkaziyu? Pakuti anachita ntchito yabwino kwa ine. Anthu osauka mukuwakhala nawo nthawi zonse, koma Ine simudzakhala nane nthawi zonse. Pakuti atathira mafuta awa pa thupi langa, anachita izi kuti andikire maliro. Zoonadi ndinakuuzani inu, kulikonse kumene uthenga wabwino uwu udzalalikidwa mdziko lonse lapansi, chidzanenedwa ndi chimene anachita uyu kukhala chikumbutso chake.

Pamenepo mmodzi wa khumi ndi awiri, amene ankatchedwa Yuda Iskariyoti, atapita kwa ansembe aakulu, anati, Kodi mukufuna kundipatsa chiyani, ndipo ine ndidzamupereka kwa inu? Ndipo iwo anamupatsa ndalama zasiliva makumi atatu.

Ndipo kuchokera pamenepo anafunafuna mwayi woti amupereke.

Pa tsiku loyamba la buledi wopanda yisiti, ophunzira anabwera kwa Yesu kunena kwa iye, Kodi mukufuna tikonzere kuti kwa inu kudya Paska? Koma iye anati, Pitani mu mzinda kwa munthu winawake ndipo mukanene kwa iye kuti, Mphunzitsi akunena kuti, nthawi yanga yafupi ili, kwa iwe ndichita Paskha ndi ophunzira anga. Ndipo ophunzira anachita monga momwe Yesu anawalamulira, ndipo anakonza Paskha. Madzulo atafika, anagona pamodzi ndi khumi ndi awiri. Ndipo akudya, anati, Zoonadi ndikunena kwa inu kuti mmodzi wa inu adzandiperekapo. Ndipo akuvutika mtima kwambiri, anayamba kumuuza iye aliyense wa iwo, Kodi si ine ndine, Ambuye? Koma Iye atayankha anati, Amene waviyika dzanja ndi Ine mu mbale, ameneyo adzandipereka. Mwana wa munthu zedi amapita monga mwa madalembedwe za iye, koma tsoka kwa munthu uja amene kudzera mwa iye mwana wa munthu amaperekedwa; chikadakhala chabwino kwa iye ngati munthu uja sakanabadwa. Kuyankha koma Yuda amene amapereka Iye anati, Kodi si ine, Rabi? Iye akumuuza, Iwe wanena. Pamene iwo akudya, Yesu atatenga buledi ndipo atathokoza anathyola ndipo anapereka kwa ophunzira ndi kunena kuti, Tengani, idyani; ichi ndi thupi wanga. Ndipo atatenga chikho ndi kuthokoza, anawapatsa akunena kuti, Imwani mwa ichi nonse. Pakuti ichi ndi magazi anga a chipangano chatsopano amene akukhuthukidwa chifukwa cha ambiri mu chikhululuko cha machimo. Koma ndinena kwa inu kuti sindidzamwanso

kuyambira tsopano chipatso cha mpesa mpaka tsiku lija pamene ndidzachimwenso ndi inu chatsopano mu ufumu wa Atate anga.

Ndipo atayimba nyimbo, anatuluka kupita ku phiri la azitona. Kenako Yesu anawauza kuti, Nonse inu mudzakhala offended mwa ine mu usiku uno, chifukwa zalembedwa kuti, ndidzamenya mbusa, ndipo nkhosa za mgulu zidzabalalitsidwa.

Koma pambuyo pa kuukitsidwa kwanga, ndidzakutsogolerani ku Galileya. Kuyankha, Petro anati kwa iye, Ngati onse adzalephereka chifukwa cha iwe, ine sindidzalephere konse. Yesu anati kwa iye, Zoonadi ndikunena kwa iwe kuti usiku uno, tambala asanalire, udzandikana katatu. Petro anati kwa iye, Ngakhale ndikufunika kufa ndi iwe, sindidzakukana. Mofananso ophunzira onse anati chimodzimodzi.

Kenako Yesu anabwera nawo ku malo otchedwa Getsemane, ndipo anawauza ophunzira kuti, Khalani pano mpaka nditapita kukamapemphera kumeneko. Ndipo atatenga Petro ndi ana awiri a Zebedayo, anayamba kuvutika mtima ndi kukhala wokhumudwa. Kenako Yesu anawauza kuti, Moyo wanga uli ndi chisoni chachikulu mpaka imfa. Khalani pano ndipo mukhale tcheru ndi ine. Ndipo atapita patsogolo pangono, anagwa pansi chafufumimba akupemphera ndi kunena kuti, Atate wanga, ngati nzotheka, chikho ichi chindudutse, koma osati monga ine ndikufuna, koma monga mmene iwe wafunira. Ndipo akubwera kwa ophunzira ndipo awapeza akugona, ndipo akuuza Petro kuti, Choncho simunatha kukhala tcheru ndi Ine ola limodzi?

Khalani tcheru ndipo pemphererani, kuti musalowe mmayesero; mzimu ndithu uli wokonzeka, koma thupi ndi lofooka. Kachiwiri mochokera ku wachiwiri atapita adapemphera akunena, Atate anga, ngati siangathe chikho ichi kudutsa kuchokera kwa ine pokhapokha ndikamwe icho, chochitike chifuniro chanu. Ndipo atabwera, anapezanso iwo akugona, chifukwa maso awo anali olemera. Ndipo atawasiya, anapitanso napemphera kachitatu mawu omwewo. Kenako amabwera kwa ophunzira ake ndipo akuwauza kuti, Mukugona tsopano ndi kupuma? Onani, ora lafika ndipo Mwana wa Munthu akuperekedwa mmanja mwa ochimwa. Dzukani, tiyeni; onani, wafika amene akundipereka.

Ndipo akadali Iye kulankhula, taonani, Yuda mmodzi wa khumi ndi awiri anabwera, ndipo naye kunali gulu lalikulu lokhala ndi malupanga ndi mitengo, kuchokera kwa ansembe aakulu ndi akuluakulu a anthu. Koma iye amene ankapereka iye anawapatsa chizindikiro ponena kuti, Amene ndidzapsompsone ndiye iyeyo; mugwire iye. Ndipo mwadzidzidzi atayandikira kwa Yesu, anati, Moni, Aphunzitsi, ndipo anamupsompsona. Koma Yesu anati kwa iye, Mnzanga, pa chimene wabwera. Kenako atayandikira anakhazika manja pa Yesu ndi kumagwira. Ndipo taonani, mmodzi wa amene anali pamodzi ndi Yesu atambasula dzanja lake, anasolola lupanga lake, ndipo atamenya kapolo wa mkulu wa ansembe, anadula khutu lake. Kenako Yesu anati kwa iye, Bweza lupanga lako ku malo ake, pakuti onse amene atenga lupanga adzafa ndi lupanga. Kodi ukuganiza kuti sindingakwanitse tsopano kupempha Atate

wanga, ndipo adzandipatsa zochuluka kuposa magulu khumi ndi awiri a amithenga? Kodi nanga zikwaniritsidwe bwanji malemba kuti chotero kuyenera kuchitika? Mora ija Yesu anati kwa makamu, Monga pa wakuba munatuluka ndi malupanga ndi mitengo kuti mugwire ine? Tsiku ndi tsiku ndinakhala ndi inu ndikuphunzitsa mKachisi, ndipo simunandigwire. Koma ichi chonse chinachitika kuti zolemba za aneneri zikwaniritsidwe. Kenako ophunzira onse atammusiya anathawa.

Koma iwo atagwira Yesu, anamutengera kwa Kayafa wansembe wamkulu, kumene alembi ndi akuluakulu anasonkhana. Koma Petro ankamutsatira kuchokera kutali mpaka ku bwalo la mkulu wa ansembe, ndipo atalowa mkati, anakhala ndi othandizawo kuti awone mathero. Koma ansembe aakulu ndi akuluakulu ndi khonsolo yonse anali kufuna umboni wabodza motsutsana ndi Yesu kuti amuphe. Ndipo sanapeze, ndipo ngakhale ambiri onyenga umboni akubwera patsogolo, sanapeze. Koma pambuyo pake, awiri onyenga umboni anabwera patsogolo Ndinati, uyu anati, Ndimatha kuwononga kachisi wa Mulungu, ndipo patatha masiku atatu ndidzawumanga. Ndipo atanyamuka wansembe wamkulu anati kwa iye, Palibe chomwe ukuyankha? Kodi awa akuchitira umboni chiyani? Koma Yesu anakhala chete. Ndipo wansembe wamkulu atayankha anati kwa iye, Ndikulumbira iwe motsatira wa Mulungu wamoyo kuti unene kwa ife ngati iwe uli Khristu mwana wa Mulungu. Yesu anati kwa iye, Inu mwanena, koma ine ndikuwuzani, kuyambira tsopano mudzaona Mwana wa Munthu atakhala kudzanja lamanja la Mphamvu ndi kubwera pa mitambo ya kumwamba.

Kenako wansembe wamkulu anang'amba zovala zake akunena kuti anachitira mwano, chiyani chifukwa tikufunikira mboni? Onani tsopano mwamva mwano wake, Kodi mukuona bwanji? Koma iwo atayankha anati, Ndi wolakwa ndipo ayenera kufa. Kenako iwo analavulira mnkhope yake ndipo anamumenya, ena anamumenya ndi chikato. Akunena, Nenera kwa ife, Kristu, ndani amene wakukumenya?

Koma Peter anakhala kunja mu bwalo, ndipo mdzakazi mmodzi anayandikira kwa iye akunena, Ndipo iwe unali ndi Yesu wa ku Galileya. Koma iye anakana pamaso pawo onse ponena kuti, Sindikudziwa chimene ukunena. Atachoka iye ku chipata, wina anamuona ndipo akuwauza iwo kuti, Uyu anali ndi Yesu wa Nazareti. Ndipo kachiwiri anakanira ndi lumbiro kuti, Sindikudziwa munthuyo. Patapita kanthawi kochepa, iwo amene anali atayima anabwera kwa Petro nati, Ndithu iwe ndiwe mmodzi wa iwo, chifukwa chiyankhulo chako chikukuvumbulutsa. Kenako anayamba kutemberera ndi kulumbira kuti, Sindikudziwa munthuyo. Ndipo nthawi yomweyo tambala inakokola. Ndipo Petro anakumbukira mawu a Yesu atamuuza kuti, Tambala lisanayimbe, udzandikana katatu. Ndipo atapita kunja, analira mowawa.

27

Mmawa atachitika, ansembe aakulu onse ndi akuluakulu a anthu anatenga uphungu motsutsana ndi Yesu kuti amuphe.

Ndipo atamumanga, anamutsogolera ndi kumupereka kwa Pontius Pilate wolamulira.

Pamenepo Yuda amene anapereka iye ataona kuti anaweruzidwa molakwa, atadabwa mtima, anabweza ndalama zasiliva makumi atatu kwa ansembe aakulu ndi kwa akuluakulu. Kunena kuti, Ine ndachimwa ndapereka magazi osalakwa. Koma iwo anati, Ndi chiyani kwa ife? Iwe udzaona. Ndipo ataponyera ndalama zasiliva mkati mwa kachisi, anachoka, ndipo atapita anadzipha yekha ndi chingwe. Koma ansembe akuluakulu atatenga ndalama zasiliva anati, Si zololedwa kuponya zimenezi mu chuma, chifukwa ndi mtengo wa magazi. Koma atatenga nkhani, anagula munda wa wowumba mbiya kuchokera kwa iwo kuti ukhale malo okwirira alendo. Choncho munda uja unatchedwa munda wa magazi mpaka lero. Kenako zinakwaniritsidwa zimene zinanenedwa kudzera mwa mneneri Yeremiya ponena kuti, ndipo anatenga ndalama zasiliva makumi atatu, mtengo wa amene anayikidwa mtengo, amene ana a Israeli anayika mtengo wake, Ndipo anapereka iwo mu munda wa wowumba mbiya, monga momwe Ambuye anandilambira.

Koma Yesu anayimirira pamaso pa mtsogoleri, ndipo mtsogoleriyo anamufunsa ponena kuti, Kodi iwe ndiwe mfumu ya Ayuda? Koma Yesu anati kwa iye, Iwe ukunena. Ndipo pamene iye ankatsutsiridwa ndi akulu a ansembe ndi akuluakulu, sanayankhe kanthu. Kenako Pilato akunena kwa iye kuti, Kodi simukumva zinthu zingati zimene akukunenani?

Ndipo sanayankhe kwa iye mawu amodzi ngakhale, kotero kuti wotsogolera anadabwa kwambiri. Molingana ndi chikondwerero, mtsogoleri anali wozoloŵera kumasula mkaidi mmodzi kwa gulu la anthu, amene ankafuna. Panthawiyo, iwo anali ndi mkaidi wodziwika wotchedwa Barabbasi. Atasonkhanitsidwa choncho, Pilato anati kwa iwo, Ndani mukufuna ndimasulidwe kwa inu? Barabbas kapena Yesu amene amatchedwa Khristu? Anadziwa chifukwa chakuti chifukwa cha nsanje anamupereka. Pamene iye atakhala pa nsanja, mkazi wake anatumizira kwa iye mawu akuti, Usachite kanthu kwa munthu wolungama uja, chifukwa ndinamva zinthu zambiri lero mmaloto chifukwa cha iye. Koma ansembe akuluakulu ndi akuluakulu anakopa makamu kuti apemphe Barabasi, ndipo Yesu amuwononge. Kuyankha koma wotsogolera anati kwa iwo, Ndani mukufuna kuchokera kwa awiri aja kuti ndimasulidwe kwa inu? Iwo anati, Barabba. Pilato anati kwa iwo, Nanga ndichite chiyani ndi Yesu amene amatchedwa Khristu? Onse anati kwa iye, Apachikidwe pamtanda. Koma mtsogoleri anati, Kodi anachita choyipa chanji? Koma iwo anafuwula kwambiri ponena kuti, Apachikidwe. Pilato ataona kuti palibe phindu, koma mmalo mwake chipwirikiti chikuchitika, anatenga madzi ndipo anasambitsa manja patsogolo pa gulu lonena kuti, Ndine wosalakwa pa magazi a wolungama uyu, inu mudzaona. Ndipo poyankha, anthu onse anati, Magazi ake akhale pa ife ndi pa ana athu. Kenako anamasula kwa iwo Barabasi, koma Yesu atamukwapula, anapereka kuti apachikidwe.

Pamenepo asitali a mtsogoleri atatenga Yesu mnyumba ya bwanamkubwa, ndipo anasonkhanitsa pa iye gulu lonse la asitali. Ndipo atamuvula, anamuvekanso chovala chofiira. Ndipo ataluka korona kuchokera ku minga, anayika pa mutu wake, ndipo bango pa dzanja lamanja lake. Atagwada pamaso pake, ankamunyoza iye akunena, Moni Mfumu ya Ayuda. Ndipo atamulavulira, anatenga bango ndi kumenya mutu wake. Ndipo pamene anamuchita chipongwe, anamuvula chovala ndipo anamuveka zovala zake, ndipo anamutengera kuti akamupachike.

Akutuluka koma anapeza munthu wochokera ku Kurene dzina lake Simoni, uyu anamukakamiza kuti anyamule mtanda wake. Ndipo atafika ku malo otchedwa Gologota, omwe ndi malo otchedwa chigaza, Anapereka kwa iye kumwa viniga wosakanizidwa ndi ndulu, ndipo atakamwa sanafune kumwa. Atamupachika pamtanda, anagawana zovala zake poponya maere. Ndipo atakhala pansi, anali kumuyanganira iye pamenepo. Ndipo anayika pamwamba pa mutu wake mlandu wake wolembedwa kuti, Uyu ndi Yesu, Mfumu ya Ayuda. Kenako anapachikidwa pamtanda pamodzi naye mbala ziwiri, mmodzi kumanja ndi mmodzi kumanzere. Koma anthu amene ankadutsa ankamuchitira chipongwe, akugwedeza mitu yawo. Ndipo akunena kuti, Iwe amene ukuwononga Kachisi ndipo mmasiku atatu ukuwumanga, dzipulumutse wekha; ngati ndiwe Mwana wa Mulungu, tsikira pansi pa mtanda. Mofananso, ansembe akuluakulu, kunyoza pamodzi ndi alembi ndi akuluakulu ndi Afarisi, anali kunena, Ena anapulumutsa, koma

yekha sangakwanitse kudzipulumutsa. Ngati ndi mfumu ya Israeli, atsike tsopano kuchokera pa mtanda, ndipo tidzakhulupirira mwa iye. Wakhulupirira pa Mulungu, amupulumutse tsopano ngati akumufuna, pakuti ananena kuti, Ndine Mwana wa Mulungu. Chinthu chomwecho, achifwamba omwe anapachikidwa pamodzi naye anali kumunyoza iye.

Kuchokera ora lachisanu ndi chimodzi, mdima unakhala pa dziko lonse mpaka ora lachisanu ndi chinayi. Pafupifupi ora la naini, Yesu anafuwula ndi mawu aakulu kuti, Eli, Eli, lama sabakitani? Kutanthauza kuti, Mulungu wanga, Mulungu wanga, chifukwa chiyani mwandisiya? Ena mwa iwo amene anali kuyimirira komweko atamva, ankanena kuti, Uyu akuitana Eliya. Ndipo nthawi yomweyo mmodzi mwa iwo anathamanga, natenga siponji, nadzaza viniga, nayika pa tsinde, ndipo anamupatsa kumwa. Koma ena otsalawo anali kunena kuti, Lekani tione ngati Eliya akubwera kudzamupulumutsa. Koma Yesu atafuulanso ndi mawu akulu anapereka mzimu wake. Ndipo onani, nsalu yotchinga ya kachisi inang'ambika pawiri kuyambira pamwamba mpaka pansi, ndipo dziko lapansi linagwedezeka ndipo miyala inang'ambika. Ndipo manda zinatsegulidwa, ndipo matupi ambiri a oyera amene anali atagona anaukitsidwa. Ndipo atatuluka mmanda, pambuyo pa kuuka kwake, analowa mu mzinda wopatulika ndipo anaonekera anthu ambiri. Koma mkulu wa asilikali zana ndi iwo amene anali naye kusunga Yesu, ataona chivomerezi ndi zinthu zimene zinachitika, anachita mantha kwambiri ponena kuti, Zoona mwana wa Mulungu anali uyu. Koma panali akazi

ambiri kutali kumene amene anali kuyangana, amene anatsatira Yesu kuchokera ku Galileya kumutumikira. Mwa iwo munali Mariya Magdalene, ndi Mariya mayi wa Yakobo ndi Yose, ndi mayi wa ana aamuna a Zebedayo.

Madzulo atafikira, kunabwera munthu wachuma wochokera ku Arimathea, dzina lake Yosefe, amene nayenso anali atakhala wophunzira wa Yesu. Uyu atayandikira kwa Pilato, anapempha thupi la Yesu. Kenako Pilato analamula kuti apatsidwe thupi. Ndipo Yosefe atatenga thupilo, analikulunga mu nsalu yoyera ya linen, Ndipo anayika icho mmanda atsopano ake amene anasema mmwala, ndipo atakunguluza mwala waukulu ku chitseko cha manda, anachoka. Koma pamenepo panali Mariya Magdalene ndi Mariya wina, atakhala moyang'anana ndi manda.

Tsiku lotsatira, lomwe linali pambuyo pa kukonzekera, ansembe akuluakulu ndi Afarisi anasonkhana kwa Pilato Akunena, Mbuye, tinakumbukira kuti wosokerayo uja anati akadali moyo, Pambuyo pa masiku atatu ndidzautsidwa. Lamula chotero kuti manda achititsidwe otetezeka mpaka tsiku lachitatu, mwina ophunzira ake atabwera usiku ndi kuba iye ndi kunena kwa anthu kuti, anaukitsidwa kuchokera kwa akufa, ndipo cholakwika chomaliza chidzakhala choipa kuposa choyamba. Pilato anati kwa iwo, Muli ndi mlonda, pitani mukachitetse chotetezeka monga mukudziwira. Koma iwo atapita, anateteza mandawo atavindikira mwala pamodzi ndi mlonda.

28

Mochedwa kwa Sabata, mmawa kuwala kwa tsiku loyamba la sabata, Mariya Magadalena ndi Mariya wina anabwera kukaona manda. Ndipo taonani, chivomerezi chachikulu chinachitika, pakuti mngelo wa Ambuye atatsika kuchokera kumwamba ndi kuyandikira, anagubudula mwala kuchokera pa chitseko ndipo anakhala pamwamba pake. Koma maonekedwe ake anali ngati mphenzi, ndipo chovala chake chinali choyera ngati chipale chofewa. Kuchokera ku mantha ake, alonda anagwedezeka ndipo anakhala ngati akufa. Mngelo anayankha nati kwa akaziwo, Musaope inu, pakuti ndikudziwa kuti mukufuna Yesu amene anapachikidwa pamtanda. Palibe pano, chifukwa anaukitsidwa monga momwe ananenera. Bwerani muone malo kumene Ambuye anali atagona. Ndipo mwachangu pitani mukanene kwa ophunzira ake kuti anaukitsidwa kuchokera kwa akufa, ndipo onani akutsogolera inu ku Galileya, kumeneko mudzamuona iye, onani ndanena kwa inu. Ndipo atatuluka mwachangu ku manda ndi mantha ndi chimwemwe chachikulu, anathamanga kukauzira ophunzira ake. Pamene iwo anapita kukafotokozera ophunzira ake, ndipo taonani, Yesu anakumana nawo akunena kuti, Sangalalani. Iwo atayandikira, anagwira mapazi ake ndipo analambirira kwa iye. Kenako Yesu anati kwa iwo, Musaope, pitani mukawauze abale anga kuti apite ku Galileya, ndipo kumeneko adzandiona.

Pamene iwo ankupita, taonani, ena a mlonda anabwera mu

mzinda ndi kuuzira ansembe akuluakulu zonse zimene zinachitika. Ndipo atasonkhana pamodzi ndi akuluakulu natenga malangizo, anapereka ndalama zasiliva zokwanira kwa asilikali akunena, Nenani kuti ophunzira ake anabwera usiku ndipo anamuба pamene ife tinali kugona. Ndipo ngati ichi chikamveka kwa mtsogoleri, ife tidzamunyengerera iye ndipo tidzakupangitsani inu kukhala opanda nkhawa. Iwo koma atatenga ndalama za siliva, anachita monga momwe anaphunzitsidwa. Ndipo mawu awa anafalitsidwa pakati pa Ayuda mpaka lero lino.

Koma ophunzira khumi ndi mmodzi aja anapita ku Galileya, ku phiri kumene Yesu anawalamulira. Ndipo atamuwona anamupembedza, koma ena anakayikira. Ndipo Yesu atayandikira analankhula kwa iwo akunena kuti, Ndapatsidwa ulamuliro wonse mu kumwamba ndi pa dziko lapansi. Mukakhala mwapita, chitani ophunzira mitundu yonse, kuwabatiza iwo mdzina la Atate ndi la Mwana ndi la Mzimu Woyera. Kuphunzitsa iwo kusunga zonse zimene ndinakulamulirani inu, ndipo onani ine ndili ndi inu masiku onse mpaka kumapeto kwa nthawi. Ameni.

Eksodo

1

Awa ndi mayina a ana aamuna a Israeli amene analowa mu Iguputo pamodzi ndi Yakobo atate wawo, aliyense ndi banja lake lonse analowa. Reuben, Simeon, Levi, Judah, Issachar, Zebulun, Benjamin, Dan, ndi Naphtali, Gad, ndi Asher. Joseph anali mu Egypt, ndipo mizimu yonse yochokera kwa Jacob inali makumi asanu ndi zisanu ndi anayi. Anamwalira Joseph, ndi abale ake onse, ndi mbadwa yonse ija. Koma ana a Israeli anakula, ndipo anachuluka, ndipo anakhala ambiri, ndipo analimba kwambiri kwambiri, ndipo dziko linawachulukitsa. Koma panakwera mfumu ina pa Iguputo, imene sinkadziwa Yosefe. Iye analankhula kwa mtundu wake kuti, Onani, mtundu wa ana a Israeli ndi gulu lalikulu, ndipo ndi amphamvu kuposa ife. Bwerani tsopano tichite nzeru kwa iwo, mwina zichuluke, ndipo pamene zingachitike kwa ife nkhondo, adzaphatikizidwa nawo kwa adani, ndipo atachita nkhondo kwa ife, adzatuluka mdziko lino. Ndipo iye anawayikira oyang’anira a ntchito, kuti azunze iwo mu ntchito. Ndipo anamanga mizinda yolimba ya

Farao, Peitho ndi Ramesesi ndi Oni, umene ndi mzinda wa Dzuwa. Koma monga ankawatsitsa, momwemonso ankachulukirachulukira, ndipo ankalimba kwambiri kwambiri, ndipo Aiguputo ankanyansidwa ndi ana a Israyeli. Ndipo Aiguputo anapondereza ana a Isiraeli mwankhanza. Ndipo ankazunza moyo wawo mu ntchito zolimba, ndi dongo ndi kupanga njerwa, ndi ntchito zonse za mminda, monga ntchito zonse zimene ankawaika akapolo ndi nkhanza.

Ndipo mfumu ya Aigupto anati kwa azamba a Ahebri, mmodzi mwa iwo dzina lake Sefora, ndipo dzina la wachiwiri Fua, Ndipo anati, Pamene mukuchita uzimai kwa akazi a Chihebri, ndipo ali pafupi kubereka, ngati ndi mwamuna, muphe, koma ngati ndi mkazi, musunge. Azamba anaopa Mulungu, ndipo sanachite monga mfumu ya Igupto anawalamula, ndipo ankasungitsa moyo ana aamuna. Mfumu ya ku Igupto inaitana azamba, ndipo inati kwa iwo, N'chifukwa chiyani munachita chinthu ichi, ndi kusungitsa moyo ana aamuna? Koma azamba anati kwa Farao, Akazi achiHebri si monga akazi a Igupto, pakuti amabereka azamba asanafike kwa iwo, ndipo anabereka. Mulungu anachitira bwino azamba, ndipo anthu anaochera, ndipo anakhala amphamvu kwambiri. Chifukwa azamba ankaopa Mulungu, anadzipangira okha nyumba. Farao analamula anthu ake onse kuti, Mwana aliyense wamwamuna amene abadwira Ahebri, muponyeni mu mtsinje, koma mwana aliyense wamkazi, musunge moyo wake.

2

Panali munthu wina wa fuko la Levi, amene anakwatira mwana wamkazi wa fuko la Levi. Ndipo anatenga pakati, ndipo anabereka mwana wamwamuna, ndipo atamuona kuti anali wokongola, anamusunga kwa miyezi itatu. Popeza sanathe kumubisa tsopano, amayi ake anatenga dengu, ndipo anayipaka ndi asphalt pitch, ndipo anayika mwana mu menemo, ndipo anayika dengu mu dambo pafupi ndi mtsinje. Ndipo mlongo wake anali kuyangana kutali kuti adziwe zimene zidzachitikira kwa iye.

Mwana wamkazi wa Farao anatsikira ku mtsinje kukasamba, ndipo antchito ake akazi ankayenda mmbali mwa mtsinje, ndipo ataona dengu mu dambo, anatumiza mtchito wamkazi wake, ndipo anaitenga. Atatsegula, anaona mwana akulira mu dengu, ndipo mwana wamkazi wa Farao anachikomera mtima, ndipo anati, Uyu ndi mmodzi wa ana a Ahebri. Ndipo mlongo wake wa iye anati kwa mwana wamkazi wa Farao, Kodi mukufuna kuti ndidzakuitanirani mkazi woyamwitsa kuchokera kwa Ahebri, ndipo adzakuyamwitsani mwana? Ndipo mwana wamkazi wa Farao anati, Pita. Mtsikana uja atabwera, anaitana amayi a mwanayo. Mwana wamkazi wa Farao anati kwa iye, Sundani mwana uyu kwa ine, ndipo muyamwise, ndipo ine ndidzakupatsani malipiro. Mkazi anatenga mwana, ndipo anamuyamwitsa. Mwana atakula, anamutenga napita naye kwa mwana wamkazi wa Farao, ndipo

anakhala mwana wake. Anamupatsa dzina lake Mose, ponena kuti, Ndinamukoka mmadzi.

Zinachitika mmasiku ambiri aja, Mose atakhala wamkulu, anatuluka kupita kwa abale ake, ana a Israeli. Atazindikira ntchito yawo yolemetsa, anawona munthu wa Chiigupto akumenya Mhebri wina, wa abale ake ana a Israeli. Atayangana kuzungulira uku ndi uku, sanawone aliyense, ndipo atamenya Waiguputoyo, anamubisa mmchenga. Atachoka tsiku lachiwiri, akuwona anthu awiri Ahebri akumenyana, ndipo akunena kwa wochita zolakwa, Chifukwa chiyani iwe ukumenya mnzako? Koma iye anati, Ndani anakuyika iwe kukhala wolamulira ndi woweruza pa ife? Kodi ukufuna kupha ine monga mmene unapha Waiguputo dzulo? Mose anaopa, ndipo anati, Ngati chotere, nkhani iyi yasanduka yoonekera. Farao anamva mawu awa, ndipo anafuna kupha Mose. Mose anachoka pamaso pa Farao, ndipo anakhala mdziko la Midiani. Atafika mdziko la Midiani, anakhala pa chitsime. Wansembe wa Midiani anali ndi ana aakazi asanu ndi awiri, amene ankaweta nkhosa za atate wawo Jetero. Atabwera, anakoka madzi mpaka anadzaza zitsime, kuti amwetse nkhosa za atate wawo Jetero. Abusa atafika anawathamangitsa, koma Mose ananyamuka nawapulumutsa, ndipo anawatunga madzi ndi kuwamwetsa nkhosa zawo. Anafika kwa Ragueli atate wawo, ndipo iye anawafunsa kuti, Chifukwa chiyani mwafuatira kufika lero? Iwo koma anati, Munthu wa ku Igupto anatipulumutsa kuchokera kwa abusa, ndipo anatikokolera madzi, ndipo anamwetsa nkhosa zathu. Iye koma anati kwa ana ake aakazi, Kodi ali kuti?

Ndi chifukwa chiyani mwasiya munthuyo? Muitaneni kuti adye buledi. Mose anakhala ndi munthuyo, ndipo anamupatsa Zipora mwana wake wamkazi kuti akhale mkazi wake. Mkaziyo atatenga pathupi, anabereka mwana wamwamuna, ndipo Mose anatchula dzina lake Geresamu, ponena kuti, Chifukwa ndine mlendo mdziko lachilendo. Pambuyo pa masiku ambiri aja, mfumu ya Aigupto inamwalira, ndipo ana a Isiraeli anabuula chifukwa cha ntchito zawo, ndipo analira mofuula, ndipo kulira kwawo kunakwera kwa Mulungu chifukwa cha ntchito zawo. Ndipo Mulungu anamva kubuwula kwawo, ndipo Mulungu anakumbukira pangano lake la kwa Abrahamu, ndi Isake, ndi Yakobo. Ndipo Mulungu anaona ana a Israeli, ndipo anadziwikira kwa iwo.

3

Ndipo Mose anali kuweta nkhosa za Jetero mpongozi wake, wansembe wa Midiani, ndipo anatsogolera nkhosa ku chipululu, ndipo anafika ku phiri Horebu. Mngelo wa Ambuye anaonekera kwa iye mu lawi la moto kuchokera mu chitsamba, ndipo anaona kuti chitsamba chikuyaka ndi moto, koma chitsamba sichinayake. Mose anati, Ndidutse ndikawone chiwonetsero chachikulu ichi, chifukwa chitsamba sichikutentha. Pamene Ambuye anaona kuti iye akuyandikira kuona, Ambuye anamuitana kuchokera mchitsamba, kunena, Mose, Mose, ndipo iye anati, Ndi chiyani? Iye koma anati, Usayandikire pano, vula nsapato kuchokera mmapazi ako, chifukwa malo amene iwe

ukuyimirira ndi dziko lopatulika. Ndipo anati, Ine ndine Mulungu wa atate ako, Mulungu wa Abrahamu, ndi Mulungu wa Isake, ndi Mulungu wa Yakobo. Mose anatembenuzira nkhope yake, pakuti anachita mantha kuyangana molunjika pamaso pa Mulungu. Ambuye anati kwa Mose, Ndaona chowawa cha anthu anga amene ali mu Iguputo, ndipo ndamva kulira kwawo chifukwa cha owalamulira pantchito. Ndikudziwa zowawa zawo. Ndipo ndinatsika kuwapulumutsa mmanja mwa Aigupto, ndi kuwatulutsira mdziko ija, ndi kuwalowetsera mdziko labwino ndi lalikulu, mdziko likuyenda mkaka ndi uchi, mmalo a Akanani, ndi Ahiti, ndi Aamori, ndi Aperezi, ndi Agirigasi, ndi Ahivi, ndi Ayebusi. Ndipo tsopano taonani, kulira kwa ana a Israeli kwafika kwa ine, ndipo ndaona kuzunzidwa kumene Aigupto akuwazunza. Ndipo tsopano bwera, ndidzakutuma kwa Farao mfumu ya Igupto, ndipo udzatulutsa anthu anga, ana a Isiraeli, kuchokera mdziko la Igupto.

Ndipo Mose anati kwa Mulungu, Kodi ndine ndani ine, kuti ndipite kwa Farao mfumu ya Igupito, ndi kuti nditulutse ana a Isiraeli mdziko la Igupito? Mulungu anauza Mose kuti, Ndidzakhala ndi iwe, ndipo ichi chidzakhala chizindikiro kwa iwe chifukwa ine ndikukutumiza, pamene ukutulutsa anthu anga kuchokera ku Igupto, ndipo mudzatumikira Mulungu pa phiri ili. Ndipo Mose anati kwa Mulungu, Taonani, ine ndidzapita kwa ana a Israeli, ndipo ndidzawauza kuti, Mulungu wa makolo athu wanditumiza kwa inu. Iwo adzandifunsa kuti, Kodi dzina lake ndani? Kodi ndidzawauza chiyani? Ndipo Mulungu anati kwa Mose, Ine ndine Amene Alipo. Ndipo anati,

Choncho udzanena kwa ana a Israeli kuti, Amene Alipo wanditumiza kwa inu. Ndipo Mulungu ananenanso kwa Mose, Motere udzanena kwa ana a Israeli, Ambuye Mulungu wa makolo athu, Mulungu wa Abrahamu, ndi Mulungu wa Isake, ndi Mulungu wa Yakobo, wandituma kwa inu. Limeneli ndi dzina langa lamuyaya, ndi chikumbutso cha mibadwo ndi mibadwo. Utabwera, choncho sonkhanitsa khonsolo ya akuluakulu ya ana a Israeli, ndipo udzanena kwa iwo, Ambuye Mulungu wa makolo athu waonekera kwa ine, Mulungu wa Abrahamu, ndi Mulungu wa Isake, ndi Mulungu wa Yakobo, akunena kuti, Ndikuonani ndakuonani inu, ndi zonse zimene zachitikira kwa inu mu Aiguputo. Ndipo anati, Ndidzakwezani inu kuchokera ku mazunzo a Aigupto, kulowa mdziko la Akanaani, ndi Ahiti, ndi Aamori, ndi Aperezi, ndi Agirigasi, ndi Ahivi, ndi Ayebusi, kulowa mdziko likuyenda mkaka ndi uchi. Ndipo adzamva mawu ako, ndipo udzalowa iwe, ndi khonsolo ya akuluakulu a Israeli, kwa Farao mfumu ya Aigupto, ndipo udzanena kwa iye kuti Mulungu wa Ahebri watiyitana ife, tsopano tidzapita ulendo wa masiku atatu kulowa mchipululu, kuti tikapereke nsembe kwa Mulungu wathu. Koma ine ndimadziwa kuti Farao mfumu ya Igupto sadzakulolani kupita, pokhapokha ngati ndi dzanja lamphamvu. Ndipo nditatambasula dzanja langa, ndidzamenya Aigupto mu zodabwitsa zanga zonse, zimene ndidzachita mwa iwo, ndipo pambuyo pa zimenezi adzakutulutsani. Ndipo ndidzapereka chifundo kwa anthu awa pamaso pa Aigupito. Pamene mukuchoka, simudza choka opanda kanthu. Koma mkazi adzapempha kwa mnansi wake ndi wokhalirana naye ziwiya

zasiliva ndi zagolide, ndi zovala, ndipo mudzaziveka ana anu aamuna ndi ana anu aakazi, ndipo mudzafunkha Aigupto.

4

Mose anayankha nati, Ngati sakhulupirira ine, kapena kumvera mawu anga, adzanena kuti, Mulungu sanaonekere kwa iwe, ndidzanena chiyani kwa iwo? Ambuye anamuuza kuti, Kodi chimene chili mmanja mwako ndi chiyani? Iye anayankha kuti, Ndodo. Ndipo anati, Iponya pa nthaka, ndipo anaponya pa nthaka, ndipo inakhala njoka, ndipo Mose anathawa kuchokera kwa iyo. Ndipo Ambuye anati kwa Mose, Tambasula dzanja lako, ndipo gwira mchira wake. Choncho atatambasula dzanja lake, anagwira mchira wake, ndipo unakhala ndodo mdzanja lake. Kuti akhulupirire kwa iwe, kuti Mulungu wa makolo awo waonekera kwa iwe, Mulungu wa Abrahamu, ndi Mulungu wa Isake, ndi Mulungu wa Yakobo. Ambuye analankhula kwa iye kachiwiri kuti, Lowetsa dzanja lako mu chifuwa chako, ndipo iye analowetsa dzanja lake mu chifuwa chake, ndipo anatulutsa dzanja lake kuchokera mu chifuwa chake, ndipo dzanja lake linakhala ngati chiperembe. Ndipo anati kachiwiri, Lowetsa dzanja lako mu chifuwa chako, ndipo iye anakalowetsa dzanja mu chifuwa chake, ndipo anachitulutsa mu chifuwa chake, ndipo kachiwiri linabwerera ku mtundu wa thupi lake. Ngati koma iwo sakhulupirira iwe, kapena samva mawu a chizindikiro choyamba, adzakhulupirira iwe pa mawu a chizindikiro chachiwiri. Ndipo zidzakhala ngati asakhulupirira

iwe zizindikiro ziwiri izi, kapena asamvere mawu ako, udzatengera kuchokera ku madzi a mtsinje, ndipo udzathira pa chouma, ndipo madzi amene udzatengera kuchokera ku mtsinje adzakhala magazi pa chouma. Mose analankhula kwa Ambuye kuti, Ndikupempha Ambuye, sindili wokwanira kuyambira dzulo kapena kuyambira tsiku lachitatu, kapena kuyambira pamene munayamba kulankhula ndi mtumiki wanu. Ine ndili wa mawu ofooka ndi wa lilime lochedwa. Koma Ambuye anati kwa Mose, Ndani anapereka pakamwa munthu? Ndani anapanga wovuta kumva ndi wogontha, wowona ndi wakhungu? Kodi si Ine Mulungu? Ndipo tsopano pita, ndipo Ine ndidzatsegula pakamwa pako, ndipo ndidzakuphunzitsa zimene ukutsala kulankhula. Ndipo Mose anati, Ndikupempha Ambuye, sankhani wina wokhoza amene mudzamutuma. Ndipo Ambuye atakwiya ndi mkwiyo pa Mose, anati, Kodi si Aaroni mlongo wako Mlevi? Ndikudziwa kuti iye alankhula kwa iwe, ndipo taona, iye atuluka kukakumana ndi iwe, ndipo akakuona iwe asangalala mu mtima mwake. Ndipo udzanena naye, ndipo udzapereka mawu anga mkamwa mwake, ndipo Ine ndidzatsegula kamwa kako ndi kamwa kake, ndipo ndidzakuphunzitsani zimene mudzachita. Ndipo iye adzalankhula kwa anthu mmalo mwako, ndipo iye adzakhala pakamwa pako, koma iwe kwa iye udzakhala woyankhula ndi Mulungu. Ndipo ndodo iyi, yotembenuka kukhala njoka, udzayitenga mdzanja lako, imene udzachitira nayo zizindikiro.

Mose anapita, ndipo anabwerera kwa Yetero mpongozi wake, nati, Ndidzapita ndidzabwerera kwa abale anga amene ali mu

Iguputo, ndidzaona ngati akadali amoyo. Ndipo Yetero anati kwa Mose, Pita ukhale wathanzi. Patapita masiku ambiri aja, mfumu ya Iguputo inamwalira. Ambuye analankhula kwa Mose ku Midiani kuti, Pita, nyamuka upite ku Aiguputo, pakuti afa onse amene anali kufuna moyo wako. Atatenga Mose mkazi wake ndi ana ake, anawakweza pa nyama zonyamulira, ndipo anabwerera ku Iguputo, ndipo Mose anatenga ndodo yochokera kwa Mulungu mdzanja lake. Ambuye analankhula kwa Mose kuti, Ukamapita ndi kubwerera ku Igupto, ona zodabwitsa zonse zimene ndapereka mmanja mwako; uzichita pamaso pa Farao. Koma Ine ndidzalimbitsa mtima wake, ndipo sadzatulutsa anthuwo. Koma iwe udzanena kwa Farao kuti, Ambuye akunena zinthu izi: Israeli ndi mwana wanga woyamba kubadwa. Ndinakuuzani kuti, tulutsa anthu anga kuti anditumikire. Ngati ndithu simukufuna kuwalola kuti apite, onani tsopano, ine ndidzapha mwana wanu wamwamuna woyamba kubadwa. Zinachitika koma mu njira, mmalo ogona, Mngelo wa Ambuye anakumana naye ndipo anafuna kumupha. Ndipo Zipporah atatenga mwala wamngono, anaduladula khundu la mwana wake wamwamuna, ndipo anagwera pansi pa mapazi ake, ndipo anati, Inayima magazi a chodulidwa cha mwana wanga. Ndipo anapita kuchokera kwa iye, chifukwa anati, Magazi a mdulidwe wa mwana wanga ayima. Ambuye analankhula kwa Aaroni kuti, Pita kukumana ndi Mose mchipululu. Ndipo anapita, ndipo anakumana naye pa phiri la Mulungu, ndipo anapsompsona wina ndi mnzake. Ndipo Mose anauza Aaroni mawu onse a Ambuye, amene anamutumiziwa nawo, ndi mawu onse amene anamulamulira. Mose ndi Aaroni anapita, ndipo

anasonkhanitsa gulu la akuluakulu a ana a Israeli. Ndipo Aroni analankhula mawu onse amene Mulungu analankhula kwa Mose, ndipo anachita zizindikiro pamaso pa anthu. Ndipo anthu anakhulupirira ndipo anakondwera, chifukwa Mulungu anayendera ana a Israeli, ndipo chifukwa anaona mavuto awo. Anthu ataweramitsa, anapembedza.

5

Ndipo pambuyo pa zimenezi, Mose ndi Aaroni analowa kwa Farao, ndipo anamuuza kuti, Ambuye Mulungu wa Israeli akunena kuti: Tumiza anthu anga kuti andichitire chikondwerero mchipululu. Ndipo Farao anati, Kodi ndi ndani amene ndidzamvere mawu ake kuti nditumize ana a Israeli? Ine sindikudziwa Ambuye, ndipo Israeli sindidzawatumiza. Ndipo iwo akunena kwa iye, Mulungu wa Ahebri watiyitana ife. Tifuna kupita ulendo wa masiku atatu mchipululu kuti tikapereke nsembe kwa Ambuye Mulungu wathu, mwina asatikumane nafe imfa kapena kupha. Ndipo mfumu ya ku Igupto anati kwa iwo, Chifukwa chiyani Mose ndi Aaroni mukusokoneza anthu kuti asiye ntchito zawo? Pitani, aliyense wa inu apite ku ntchito zake. Ndipo Farao anati, Taonani, tsopano anthu achuluka kwambiri, choncho tisawalekerere ntchito. Farao analamula akapitawo a anthu ndi alembi kuti, Simukupitiriza kupereka udzu kwa anthu pa kupanga njerwa, monga dzulo ndi tsiku lachitatu, koma iwo apite ndi kudzisungira udzu okha. Ndipo dongosolo la kupanga njerwa, limene iwo amapanga tsiku ndi tsiku, udzawaika kwa

iwo; sudzachotsa chilichonse, pakuti iwo ali aulesi. Chifukwa cha ichi iwo afuwula, akunena kuti, Tiyeni tidzuke, ndipo tiperekeze nsembe kwa Mulungu wathu. Ntchito za anthu awa zikhale zolemera, ndipo azidera nkhawa za zimenezi, ndipo asadera nkhawa za mawu achabechabe.

Akapitawo ndi alembi anakakamiza iwo, ndipo anali kunena kwa anthu kuti, Izi ndi zimene Farao akunena: Sindidzaperekabe udzu kwa inu. Inu nokha mukuyenda mukadzisonkhanitsire udzu, kulikonse kumene mungawupeze, pakuti palibe chilichonse chimene chidzachotsedwa pa dongosolo lanu. Ndipo anthu anabalalika mdziko lonse la Igupto kuti akatole udzu wophukwa. Oyang'anira ntchito anali kukakamiza iwo, akunena kuti, Malizani ntchito zoyenera tsiku ndi tsiku, monga momwe munachitira pamene udzu unaperekedwa kwa inu. Ndipo alembi a mtundu wa ana a Israeli, amene anakhazikitsidwa pa iwo, analangidwa ndi oyanganira a Farao, akunena kuti, Chifukwa chiyani simunakwaniritse ntchito zanu za kupanga njerwa monga dzulo ndi maulo, komanso lero lino? Atalowa koma alembi a ana a Israeli anafuwulira kwa Farao akunena, Chifukwa chiyani inu mukuchita choncho kwa antchito anu? Udzu siwuperekedwa kwa antchito anu, ndipo njerwa akutiuza kuti tichite, ndipo onani antchito anu akwapulidwa, choncho mudzachitira zolakwa anthu anu. Ndipo anawauza kuti, Inu muli aulesi, aulesi muli inu. Chifukwa chake mukunena kuti, Tiyeni tipite, tikapereke nsembe kwa Mulungu wathu. Tsopano chifukwa chake pitani mukagwire ntchito, pakuti udzu

siudzakupatsidwani, koma mudzaperekabe chiwerengero cha njerwa. Alembi a ana a Israeli anaona kuti ali mmavuto, akunena, Musachepetse chiwerengero chokwanira cha njerwa pa tsiku. Anakumana ndi Mose ndi Aaroni amene anali kubwera kukakumana nawo, pamene ankachoka kwa Farao. Ndipo iwo anati kwa iwo, Mulungu akuoneni ndi kuweruzani, chifukwa mwachititsa kuti fungo lathu likhale lonyansa pamaso pa Farao, ndi pamaso pa atumiki ake, kupereka lupanga mmanja mwake, kuti atiphere ife. Mose anabwerera kwa Ambuye, ndipo anati, Ndikupempha, Ambuye, n'chifukwa chiyani mwazunza anthu awa? Ndipo n'chifukwa chiyani mwandituma ine? Ndipo kuyambira pamene ndinapita kwa Farao kukalankhula mdzina lanu, wazunza anthu awa, ndipo simunawapulumutse anthu anu.

6

Ndipo Ambuye anati kwa Mose, Tsopano udzaona zimene ndidzachita kwa Farao, pakuti ndi dzanja lamphamvu adzawatulutsa, ndipo ndi mkono wokwezeka adzawapirikitsa kuchoka mdziko lake. Mulungu analankhula ndi Mose, ndipo anati kwa iye, Ine ndine Ambuye. Ndipo ndinawonekera kwa Abrahamu, Isake ndi Yakobo, kukhala Mulungu wawo, ndipo dzina langa Ambuye sindinaliwululе kwa iwo. Ndipo ndinakhazikitsa pangano langa ndi iwo, kuti ndiwapatse dziko la Akanaani, dziko limene anakhala monga alendo, limene anakhalanso mwa ilo. Ndipo Ine ndinamva kulira kwa ana a

Israeli, amene Aigupto akuwagwiritsa ntchito akapolo, ndipo ndinakumbukira pangano lanu. Pita, ndinati kwa ana a Israeli, kunena, Ine ndine Ambuye, ndipo ndidzakutulutsani kuchokera ku ulamuliro wa Aigupto, ndidzakupulumutsani ku ukapolo, ndidzakuwombolani ndi mkono wokwezedwa ndi chiweruzo chachikulu. Ndipo ndidzakutengerani kukhala anthu anga, ndipo ndidzakhala Mulungu wanu. Mudzadziwa kuti Ine ndine Ambuye Mulungu wanu, amene ndinakutulutsani ku chiponderezo cha Aigupto. Ndipo ndidzakulowetsani inu mdziko limene ndinatambasula dzanja langa kuti ndipereke kwa Abrahamu, ndi Isake, ndi Yakobo, ndipo ndidzakupatsani icho ngati cholowa, Ine Ambuye. Mose analankhula motero kwa ana a Israeli, koma sanamuverere Mose chifukwa cha mantha, ndiponso chifukwa cha ntchito zovuta. Mbuye anati kwa Mose kuti, Lowa, lankhula ndi Farao mfumu ya Igupto, kuti atumize ana a Isiraeli kuchokera mdziko lake. Mose analankhula pamaso pa Ambuye, kunena, Taonani, ana a Israeli sanamvere ine, ndiye kodi Farao adzandimvera bwanji? Ine ndine wopanda nzeru. Ambuye analankhula kwa Mose ndi Aaroni, ndipo anawalamula kuti apite kwa Farao mfumu ya Igupito, kuti atumize ana a Isiraeli kuchoka mdziko la Igupito.

Ndipo awa ndi atsogoleri a nyumba za mabanja awo, ana a Reubeni, woyamba kubadwa wa Israeli: Enoki, ndi Falu, Asroni, ndi Karemi. Uwu ndi ubale wa Reubeni. Ndipo ana aamuna a Simeoni ndi Jemueli, ndi Jamini, ndi Ehudi, ndi Jakini, ndi Zohara, ndi Sauli amene anali mwana wa mkazi wa Mkanaani; awa ndi mabanja a ana aamuna a Simeoni. Ndipo awa ndi

mayina a ana aamuna a Levi monga mibale yawo: Geresoni, Kohati, ndi Merari. Ndipo zaka za moyo wa Levi zinali zana makumi atatu ndi zisanu ndi ziwiri. Ndipo awa ndi ana a Gershon: Libni ndi Shimei, mabanja awo. Ndipo ana aamuna a Kaati anali Amramu, Isahara, Hebroni, ndi Uzieli, ndipo zaka za moyo wa Kaati zinali zana makumi atatu ndi zitatu. Ndipo ana aamuna a Merari, Mahli ndi Mushi. Awa ndi mabanja a makolo a Levi motsatira ubale wawo. Ndipo Amram anatenga Yokebedi, mwana wamkazi wa mchimwene wa atate wake, kukhala mkazi wake, ndipo anamuberekera Aaroni ndi Mose, ndi Mariam mlongo wawo. Zaka za moyo wa Amram zinali zana makumi atatu ndi ziwiri. Ndipo ana aamuna a Izhar anali Korah, Naphek, ndi Zechri. Ndipo ana a Ozeiel anali Misael, ndi Elisaphan, ndi Segrei. Aaroni anatenga Elizabeti mwana wamkazi wa Aminadabu, mlongo wake wa Naasoni, kukhala mkazi wake, ndipo anamuberekera Nadabu, ndi Abiudu, ndi Eleazara, ndi Itamara. Ana a Kore anali Asiri, Elkanah, ndi Abiasar; awa ndi mibado ya Kore. Ndipo Eleazara mwana wa Aaroni anatenga mkazi wa ana aakazi a Phutieli, ndipo anamuberekera Phineasi. Awa ndi mitu ya mabanja a Alevi molingana ndi mibadwo yawo. Uyu ndi Aroni ndi Mose, amene Mulungu anawalankhula kuti atulutse ana a Israeli mdziko la Iguputo ndi mphamvu zawo. Awa ndi amene analankhula ndi Farao mfumu ya Igupto, ndipo anatulutsa ana a Isiraeli mdziko la Igupto, iye Aaroni ndi Mose. Tsiku limene Ambuye analankhula ndi Mose mdziko la Aiguputo. Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose, kunena, Ine ndine Ambuye, lankhula kwa Farao mfumu ya Iguputo zonse zimene Ine ndikunena kwa

iwe. Ndipo Mose anati pamaso pa Ambuye, Taonani, ine ndili wa mawu ofooka, ndipo kodi Farao adzandimvera bwanji?

7

Ndipo Ambuye anati kwa Mose, Taona, ndakupereka iwe kukhala mulungu kwa Farao, ndipo Aaroni mlongo wako adzakhala mneneri wako. Iwe koma udzalankhula kwa iye zonse zomwe ndikukulamula, ndipo Aaroni mchimwene wako adzalankhula kwa Farao, kuti atumize ana a Israeli kuchokera mdziko lake. Koma Ine ndidzalimbitsa mtima wa Farao, ndipo ndidzachulukitsa zizindikiro zanga ndi zodabwitsa zanga mdziko la Aiguputo. Ndipo Farao sadzamvera inu, ndipo ndidzatambasula dzanja langa pa Igupto, ndipo ndidzatulutsa ndi mphamvu zanga anthu anga ana a Isiraeli mdziko la Igupto ndi chilango chachikulu. Ndipo Aigupto onse adzadziwa kuti Ine ndine Ambuye, ndikamatatambasula dzanja langa pa Aiguputo, ndipo ndidzatulutsa ana a Isiraeli pakati pawo. Mose ndi Aaroni anachita monga momwe Ambuye anawalamulira, motero anachita. Mose anali ndi zaka makumi asanu ndi atatu, ndipo Aaroni mchimwene wake anali ndi zaka makumi asanu ndi atatu ndi zitatu pamene analankhula ndi Farao. Ndipo Ambuye anati kwa Mose ndi Aaroni, kuti Ndipo ngati Farao alalikire kwa inu, kunena, Patsani kwa ife chizindikiro kapena chozizwitsa, ndipo iwe udzanena kwa Aaroni mchimwene wako, Tenga ndodo, ndipo uiponye pansi pamaso pa Farao, ndipo pamaso pa atumiki ake, ndipo idzakhala njoka. Mose ndi Aaroni analowa

pamaso pa Farao ndi antchito ake, ndipo anachita motero monga momwe Ambuye anawalamula, ndipo Aaroni anaponya ndodo pamaso pa Farao ndi pamaso pa antchito ake, ndipo inasanduka njoka. Farao anaitana pamodzi anzeru a ku Igupto ndi amatsenga, ndipo amatsenga a Aigupto anachiranso mofanana ndi matsenga awo. Ndipo aliyense anaponya ndodo yake, ndipo zinakhala njoka, ndipo ndodo ya Aaroni inameza ndodo zawo. Ndipo mtima wa Farao unawuma, ndipo sanawamve, monga momwe Ambuye anawalamula.

Ambuye anati kwa Mose, Mtima wa Farao waumitsidwa, kuti asatulutse anthu. Pita kwa Farao mmawa, taona iye amatuluka kupita ku madzi, ndipo udzakhala kukumana naye pa mmphepete mwa mtsinje, ndipo ndodo imene inatembenuzidwa kukhala njoka udzayitenga mdzanja lako. Ndipo udzanena kwa iye, Ambuye Mulungu wa Ahebri wanditumiza kwa iwe, kunena kuti, Tumiza anthu anga kuti anditumikire mchipululu, ndipo taona, sunamvere mpaka pano. Zinthu izi akunena Ambuye, Mwa ichi udzadziwa kuti Ine ndine Ambuye. Taona, Ine ndikumenya ndi ndodo imene ili mdzanja langa pa madzi a mu mtsinje, ndipo adzasanduka magazi. Ndipo nsomba zimene zili mu mtsinje zidzafa, ndipo mtsinje udzanunkha, ndipo Aigupto sadzatha kumwa madzi ochokera mu mtsinje. Ambuye analankhula kwa Mose kuti, Uza Aaroni mlongo wako kuti, Tenga ndodo yako mdzanja lako, ndipo tambalitsa dzanja lako pa madzi a ku Aiguputo, pa mitsinje yawo, pa ngalande zawo, pa madambo awo, ndi pa madzi onse okhazikika awo, ndipo adzakhala magazi. Ndipo zinachitika

magazi mdziko lonse la Aiguputo, mmitengo ndi mmiyala. Ndipo anachita chotero Mose ndi Aaroni, monga momwe Ambuye anawalamula, ndipo atakweza ndodo yake anakantha madzi a mu mtsinje pamaso pa Farao, ndiponso pamaso pa atumiki ake, ndipo anasintha madzi onse a mu mtsinje kukhala magazi. Ndipo nsomba zimene zinali mu mtsinje zinafa, ndipo mtsinje unanyansa, ndipo Aigupto sanathe kumwa madzi ochokera mu mtsinje, ndipo panali magazi mdziko lonse la Aigupto. Anapanga mofanana ndi amatsenga a Aigupito ndi ufiti wawo, ndipo mtima wa Farao unawuma, ndipo sanawamvere iwo, monga ananenera Ambuye. Atatembenuka koma Farao analowa mnyumba yake, ndipo sanasamalire ndi maganidzo ake ngakhale pa zimenezi. Onse a Aigupito anakumba kuzungulira mtsinje kuti amwe madzi, chifukwa sanathe kumwa madzi ochokera mu mtsinje. Ndipo masiku asanu ndi awiri anakwaniritsidwa, pambuyo pa kuti Ambuye atamenya mtsinje.

Ambuye analankhula kwa Mose kuti, Lowa kwa Farao, ndipo udzanena kwa iye kuti, Ambuye akunena zinthu izi: Tumiza anthu anga kuti anditumikire. Ngati koma iwe sukufuna kuwatumiza, taona, ine ndidzakantha malire ako onse ndi achule. Ndipo mtsinje udzatulutsa achule, ndipo atakwera adzalowa mnyumba zako, ndi mzipinda za kugona zako, ndi pa mabedi ako, ndi mnyumba za atumiki ako, ndi za anthu ako, ndi mzipsyelo zako, ndi mnganjo zako. Ndipo pa iwe, pa otumikira ako, ndi pa anthu ako, achule adzakwera.

8

Ambuye anati kwa Mose, Uza Aaroni m’bale wako kuti, Tambasula dzanja lako ndi ndodo yako pa mitsinje, ndi pa ngalande, ndi pa madambo, ndipo ukweze achule. Ndipo Aaroni anatambasula dzanja lake pa madzi a ku Aiguputo, ndipo anabweretsa achule, ndipo achule anakwera, ndipo anaPhimba dziko la Aiguputo. Anachita mofanana ndi a singanga a Aigupto ndi ufiti wawo, ndipo anakweza achule pa dziko la Aigupto. Ndipo Farao anaitana Mose ndi Aaroni, ndipo anati, Pemberani za ine kwa Ambuye, kuti achotse achule kwa ine ndi kwa anthu anga, ndipo ndidzawatumiza kuti akapereke nsembe kwa Ambuye. Mose anati kwa Farao, Ndiuzeni nthawi yoti ndikupempherereni inu, ndi atumiki anu, ndi anthu anu, kuti ndiwononge achule kuchoka kwa inu, ndi kuchoka kwa anthu anu, ndi mnyumba zanu, koma mu mtsinje adzatsala. Koma iye anati, Mawa. Ndipo anati, Monga mwanenera, kuti mudziwe kuti palibe wina kupatula Ambuye. Ndipo achule adzachotsedwa kwa iwe, ndi mnyumba zanu, ndi mmabwalo, ndi kwa atumiki ako, ndi kwa anthu ako, koma mmtsinje adzatsala. Mose ndi Aaroni anatuluka kwa Farao, ndipo Mose anafuwulira kwa Ambuye ponena za nkhani ya achule, monga momwe Farao analonjezera. Ambuye anachita monga momwe Mose ananena, ndipo achule anafa kuchokera mnyumba, ndi mmabwalo, ndi mminda. Ndipo anawasonkhanitsa milu yambiri, ndipo dziko linanyansa. Ataona koma Farao kuti kwakhala mpumulo, mtima wake unakula, ndipo sanawamvere,

monga momwe Ambuye analankhula. Mbuye anati kwa Mose, Uza Aroni kuti, Tambasula dzanja lako ndi ndodo yako, ndipo menyera fumbi la dziko lapansi, ndipo zidzakhala nsabwe mwa anthu, ndi mwa nyama zinayi, ndi mdziko lonse la Igupto. Choncho Aaroni anatambasula dzanja lake ndi ndodo, ndipo anamenya fumbi la pansi, ndipo nsabwe zinakhalapo pa anthu, komanso pa nyama zinayi miyendo, ndipo mfumbi lonse la pansi munakhalapo nsabwe. Iwo anachita mofanana ndi amatsenga ndi zaufiti zawo, kufuna kutulutsa nsabwe, koma sanathe, ndipo nsabwe zinakhala pa anthu ndi pa nyama zamiyendo inayi. Choncho amatsenga anati kwa Farao, Ichi ndi chala cha Mulungu, ndipo mtima wa Farao unaumitsidwa, ndipo sanawamvere, monga momwe Ambuye ananenera. Ambuye anati kwa Mose, Dzuka mmawa, ndipo ima patsogolo pa Farao. Taona, iye adzatuluka kupita ku madzi. Udzanena kwa iye kuti, Ambuye akunena izi: Tumiza anthu anga kuti anditumikire mu chipululu. Ngati koma simufuna kutumiza anthu anga, taonani Ine ndikutumiza pa inu, ndi pa atumiki anu, ndi pa anthu anu, ndi pa nyumba zanu ntchentche. Ndipo nyumba za Aigupto zidzadzazidwa ndi ntchentche, ndiponso dziko limene ali pa lilo. Ndipo ndidzachita zodabwitsa pa tsiku limenelo mdziko la Goseni, kumene anthu anga ali, kumene sikudzakhala ntchentche, kuti udziwe kuti Ine ndine Ambuye Mulungu wa dziko lonse lapansi. Ndipo ndidzapereka kusiyana pakati pa anthu anga ndi anthu ako, ndipo mawa zidzakhala izi pa dziko lapansi. Ambuye anachita chotere, ndipo kunabwera ntchentche zambiri mnyumba za Farao, ndi mnyumba za antchito ake, ndi mdziko lonse la Iguputo, ndipo dziko

linawonongedwa chifukwa cha ntchentche.

Farao anaitana Mose ndi Aaroni, nkunena kuti, Bwerani mukapereke nsembe kwa Ambuye Mulungu wanu mdziko muno. Ndipo Mose anati, Sizingatheke kuchita chotero, pakuti zonyansa za Aigupto tidzapereka nsembe kwa Ambuye Mulungu wathu. Ngati tipereka nsembe zonyansa za Aigupto pamaso pawo, tidzaponyedwa miyala. Tidzayenda ulendo wa masiku atatu kupita ku chipululu, ndipo tidzapereka nsembe kwa Mulungu wathu, monga momwe Ambuye anatiuza. Ndipo anati Farao, ine ndikukutumidzani, ndipo mupereke nsembe kwa Mulungu wanu mchipululu, koma musapite kutali, choncho pemphererani za ine kwa Ambuye. Anati koma Mose, Koma ine ndidzatuluka kuchokera kwa inu, ndipo ndidzapemphera kwa Mulungu, ndipo ntchenche zidzachoka kuchokera kwa atumiki anu, ndi kuchokera kwa anthu anu mawa. Musawonjezere kale Farao kunyenga, kuti musatumize anthu kupereka nsembe kwa Ambuye. Mose anatuluka kwa Farao, ndipo anapemphera kwa Mulungu. Ambuye anachita monga momwe Mose ananenera, ndipo anachotsa ntchentche kuchokera kwa Farao, ndi kwa antchito ake, ndi kwa anthu ake, ndipo palibe imodzi yomwe inatsala. Ndipo Farao analemera mtima wake pa nthawi iyi, ndipo sanafune kuwamasula anthu.

9

Ambuye analankhula kwa Mose kuti, Lowa kwa Farao, ndipo

udzamuwuze kuti, Ambuye Mulungu wa Ahebri akunena kuti: Tumiza anthu anga kuti adzanditumikire. Ngati zedi choncho si ukufuna kutumiza anthu anga, koma ukugwirabe ulamuliro wawo, Taonani, dzanja la Ambuye lidzakhala pa ziweto zanu zimene zili mminda, pa akavalo, ndi pa nyama zonyamulira katundu, ndi ngamira, ndi ngombe, ndi nkhosa, imfa yaikulu kwambiri. Ndipo ndidzachita zodabwitsa ine mu nthawi ija pakati pa ziweto za Aigupto ndi pakati pa ziweto za ana a Isiraeli; palibe chimene chidzafa kuchokera ku zonse za ana a Isiraeli. Ndipo Mulungu anapereka malire, ponena kuti, mawa Ambuye adzachita ichi pa dziko lapansi. Ndipo Ambuye anachita mawu awa tsiku lotsatira, ndipo ziweto zonse za Aigupto zinafa, koma mwa ziweto za ana a Isiraeli palibe chimene chinafa. Farao ataona kuti palibe chilichonse chinafa mwa ziweto zonse za ana a Israeli, mtima wake unawuma, ndipo sanawatumize anthuwo. Ambuye analankhula kwa Mose ndi Aaroni, kunena kuti, Tengani inu manja anu odzaza ndi makala a nganjo, ndipo Mose awaze kumwamba pamaso pa Farao, ndi pamaso pa antchito ake. Ndipo pakhale fumbi pa dziko lonse la Igupto, ndipo lidzakhala pa anthu ndi pa nyama zinayi miyendo, zilonda ndi zotupa zophulika mwa anthu ndi mwa nyama zinayi miyendo, mu dziko lonse la Igupto. Ndipo anatenga makala a nganjo pamaso pa Farao, ndipo Mose anawaponya kumwamba, ndipo zinakhala zilonda ndi zotupa zophulika mwa anthu ndi mwa nyama zinayi. Ndipo amatsenga sanatha kuyimirira patsogolo pa Mose chifukwa cha zithupsa, pakuti zithupsa zinali pa amatsenga, ndiponso mdziko lonse la Igupito. Ambuye anakalimbitsa mtima wa Farao, ndipo

sanawaverere, monga momwe Ambuye analamulira. Ambuye analankhula kwa Mose kuti, Dzuka mmawa, ndipo ima patsogolo pa Farao, ndipo udzanena kwa iye kuti, Zimenezi akunena Ambuye Mulungu wa Ahebri: Tumiza anthu anga kuti anditumikireko. Mu nthawi yatsopano ine ndikutumiza miliri yanga yonse mu mtima wako, ndi wa atumiki ako, ndi wa anthu ako, kuti udziwe kuti palibe wina ngati ine pa dziko lonse lapansi. Tsopano pakuti nditatumiza dzanja langa ndidzakantha iwe ndi anthu ako ndidzawapha, ndipo udzawonongedwa kuchokera pa dziko lapansi. Ndipo chifukwa cha ichi unasungidwa, kuti ndionetse mwa iwe mphamvu zanga, ndipo kuti dzina langa lilalikidwe mdziko lonse lapansi. Kodi ukuchititsabe anthu anga kuti usawamase? Taonani, ine ndigwetsa mawa pa nthawi ino matalala ambiri kwambiri, amene ngati amenewa sanakhalepo mu Igupito, kuchokera tsiku limene dzikolo linayambidwa, mpaka lero lino. Tsopano choncho, fulumiza kusonkhanitsa ziweto zako ndi zonse zimene zili kwa iwe mmunda, pakuti anthu onse ndi ziweto zonse zimene zili kwa iwe mmunda, anthu onse ndi ziweto zonse zimene zipezeka mminda, ndipo sizilowa mnyumba, koma matalala akagwera pa iwo, zidzafa. Amene ankaopa mawu a Ambuye mwa atumiki a Farao, anasonkhanitsa ziweto zake mnyumba. Koma yemwe sanasamalire ndi mtima wake mawu a Mbuye, anasiya ziweto zake mminda.

Ambuye anati kwa Mose, Tambasula dzanja lako ku mlengalenga, ndipo kudzakhala matalala pa dziko lonse la Iguputo, pa anthu, pa ziweto, ndiponso pa chomera chilichonse

cha pa nthaka. Mose anatambasula dzanja lake kumwamba, ndipo Ambuye anapereka mabingu ndi matalala, ndipo moto unkathamanga pa dziko lapansi, ndipo Ambuye anagwetsa matalala pa dziko lonse la Iguputo. Panali matalala ndi moto woyaka mkati mwa matalalawo, ndipo matalala anali ambiri kwambiri, amene ngati amenewa sanakhalepo mu Igupito, kuyambira tsiku limene mtundu unakhazikitsidwapo. Matalala anamenya mdziko lonse la Igupto, kuchokera kwa munthu mpaka nyama, ndipo zomera zonse zimene zinali mchigwa zinamenedwa ndi matalala, ndipo mitengo yonse imene inali mzigwa inaphwanyidwa ndi matalala. Kupatula mu dziko la Gesem, kumene kunali ana a Israeli, matalala sanagwe. Atumiza koma Farao anaitana Mose ndi Aaroni, ndipo analankhula nawo kuti, Ndachimwa tsopano, Ambuye ndi wolungama, koma ine ndi anthu anga ndife osapembedza Mulungu. Pemphererani choncho ponena ine kwa Ambuye, ndipo lekani kukhala mawu a Mulungu, ndi matalala, ndi moto, ndipo ndidzakutumizirani, ndipo simudzawonjezeredwanso kukhalabe. Mose anati kwa iye, Ndikadzatuluka mu mzinda, ndidzatambasula manja anga kwa Ambuye, ndipo mawu adzaleka, matalala ndi mvula sidzakhalaponso, kuti udziwe kuti dziko lapansi ndi la Ambuye. Ndipo ine ndikudziwa kuti iwe ndi antchito ako simunaope Ambuye. Koma soya ndi barele zinakanthidwa, chifukwa barele inali itayimirira, ndipo soya inali mnkhungu. Koma moto ndi spelt sanakanthidwe, chifukwa zinali zochedwa. Mose anachoka kwa Farao napita kunja kwa mzinda, ndipo anatambasula manja ake kwa Ambuye, ndipo mabingu anasiya, ndipo matalala ndi mvula zinasiya kugwa pa dziko lapansi. Ataona

koma Farao kuti mvula ndi matalala ndi mau zikhala, anawonjezera kuchimwa, ndipo anaumitsa mtima wake, ndi wa atumiki wake. Ndipo mtima wa Farao unaumitsidwa, ndipo sanawatumize ana a Isiraeli, monga momwe Ambuye analankhula kwa Mose.

10

Ambuye analankhula kwa Mose, akunena kuti, Lowa kwa Farao, pakuti Ine ndalimbitsa mtima wake ndi wa atumiki ake, kuti zizindikiro izi zidze pa iwo. Kuti mufotokoze mmakutu mwa ana anu, ndi kwa ana a ana anu, zochuluka zimene ndinanyoza Aiguptoyo, ndi zizindikiro zanga, zimene ndinachita pakati pawo, ndipo mudzadziwa kuti Ine ndine Yehova. Mose ndi Aaroni analowa pamaso pa Farao, ndipo anamuuza kuti, Ambuye Mulungu wa Ahebri akuti, Kodi mpaka liti sudzafuna kudzichepetsa pamaso panga? Tumiza anthu anga kuti anditumikire. Ngati koma iwe sukufuna kutumiza anthu anga, taona, ine ndikubweretsa mawa pa nthawi iyi dzombe lambiri pa malire ako onse. Ndipo idzaphimba mawonekedwe a dziko lapansi, ndipo simudzatha kuona dziko lapansi, ndipo idzadya zonse zotsala za dziko lapansi, zimene matalala adakusiyirani, ndipo idzadya mtengo uliwonse wokula kwa inu pa dziko lapansi. Ndipo nyumba zako zidzadzazidwa, ndi nyumba za atumiki ako, ndi nyumba zonse mu dziko lonse la Aigupto, zimene makolo ako sanazionapo, kapena agogo awo, kuyambira tsiku limene anakhalapo pa dziko lapansi mpaka lero lino.

Ndipo Mose atatembenuka, anatuluka kwa Farao. Ndipo antchito a Farao anati kwa iye, Kodi mpaka liti zimenezi zidzakhala msampha kwa ife? Tumizani anthuwa kuti akatumikire Mulungu wawo, kapena mukufuna kudziwa kuti Iguputo wawonongeka? Ndipo anabweza Mose ndi Aaroni kwa Farao, ndipo anawauza kuti, pitani mukatumikire Ambuye Mulungu wanu, koma ndi ndani ndi ndani amene akupita? Ndipo Mose anati, Tipita ndi anyamata ndi akuluakulu, ndi ana aamuna ndi aakazi, ndi nkhosa ndi ngombe zathu, chifukwa ndi phwando la Ambuye. Ndipo anati kwa iwo, Ambuye akhale nanu motero, monga momwe ndikukutumidzani inu, kodi si ndi katundu wanu? Onani kuti zoyipa zawonjezeredwa kwa inu. Osati chotero, koma amuna apite, ndipo atumikire Mulungu, pakuti ichi ndi chimene inu mukufunafuna; ndipo anawapirikitsa kuchoka pamaso pa Farao. Ambuye analankhula kwa Mose kuti, Tambasula chanza chako pa dziko la Iguputo, ndipo dzombe likwere pa dzikolo, ndi kuti lidye zomera zonse za dzikolo, ndi zipatso zonse za mitengo, zimene matalala anasiya. Ndipo Mose anakweza ndodo kumwamba, ndipo Ambuye anabweretsa mphepo yakummwera pa dziko lonse tsiku limenelo, ndi usiku wonse. Mmawa, mphepo yakummwera inatenga dzombe. Ndipo anabweretsa iyo pa dziko lonse la Aiguputo, ndipo inakhala pa malire onse a Aiguputo yambiri kwambiri; yakale ya iyo si inakhala yotere dzombe, ndipo pambuyo pa izi si idzakhala chotere. Ndipo anaphimba mawonekedwe a dziko lapansi, ndipo dziko lapansi linawonongedwa, ndipo anadya zitsamba zonse za dziko lapansi ndi zipatso zonse za mitengo zimene zinatsala kuchokera ku

matalala. Palibe chobiriwira chilichonse chinatsala mu mitengo kapena mu zitsamba zonse za chigwa, mu dziko lonse la Iguputo.

Farao anafulumira kuitana Mose ndi Aaroni, ponena kuti, Ndachimwa pamaso pa Ambuye Mulungu wanu, ndi kwa inu. Landirani chifukwa chake tchimo langa tsopano, ndipo pemphererani kwa Ambuye Mulungu wanu kuti achotse imfa iyi kwa ine. Mose anatuluka kwa Farao, ndipo anapemphera kwa Mulungu. Ndipo Ambuye anasintha mphepo kuchokera kunyanja kukhala yamphamvu, ndipo ananyamula dzombe, ndipo anaponya iyo mnyanja yofiira, ndipo palibe dzombe imodzi inasala mdziko lonse la Igupto. Ndipo Ambuye anaumitsa mtima wa Farao, ndipo sanawatumize ana a Israeli. Ambuye analankhula kwa Mose kuti, Tambasula dzanja lako ku kumwamba, ndipo pakhale mdima pa dziko la Iguputo, mdima wogwirira. Mose anatambasula dzanja lake kuloka kumwamba, ndipo kunakhala mdima wandiweyankheyo ndi mphepo yamkuntho pa dziko lonse la Iguputo kwa masiku atatu. Ndipo palibe amene anaona m’bale wake masiku atatu, ndipo palibe amene anadzuka pa bedi lake masiku atatu, koma kwa ana onse a Israeli kunali kuwala mmalo onse amene ankakhala. Ndipo Farao anaitana Mose ndi Aaroni, kunena, Pitani, tumikirani Ambuye Mulungu wanu, koma nkhosa ndi ngombe zisiyeni, ndipo katundu wanu upite ndi inu. Ndipo Mose anati, Koma iwe udzatipatsa nsembe zopsereza ndi nsembe zimene tidzachitira Yehova Mulungu wathu. Ndipo ziweto zathu zidzapita nafe, ndipo sitidzasiya hoof, kuchokera kwa iwo pakuti tidzatenga

kutumikira Ambuye Mulungu wathu. Ife koma sitikudziwa chimene tidzatumikira Ambuye Mulungu wathu, mpaka tikafika kumeneko. Ambuye anaumitsa mtima wa Farao, ndipo sanafune kuwalola kuti apite. Ndipo Farao akuti, choka kwa ine, chenjerera kwa iwe kuwonjezera kuona nkhope yanga, tsiku lina ukaonekera kwa ine, udzafa. Koma Mose anati, Wanena kuti, Sindidzaonekeranso ndi iwe nkhope ku nkhope.

11

Ambuye anati kwa Mose, Ndidzabweretsa mliri umodzi wina pa Farao ndi pa Igupto, ndipo pambuyo pake adzakutulutsani kuchokera kuno. Pamene adzakutulutsani ndi zonse, adzakuthamangitsani kwathunthu. Yankhula mwachinsinsi mmakutu mwa anthu, ndipo aliyense apemphe kwa mnzake ziwiya zasiliva ndi zagolide, ndi zovala. Ambuye anapereka chisomo kwa anthu ake pamaso pa Aigupto, ndipo anawakongoletsa. Munthu Mose anakhala wamkulu kwambiri pamaso pa Aigupto, pamaso pa Farao, ndi pamaso pa atumiki ake. Ndipo Mose anati, Zinthu izi akuti Ambuye: Pafupifupi pakati pa usiku Ine ndikulowa mkati mwa Iguputo, Ndipo adzafa aliyense woyamba kubadwa mdziko la Igupto, kuyambira woyamba kubadwa wa Farao amene akhala pa mpando waufumu, mpaka woyamba kubadwa wa mdzakazi amene ali pafupi ndi mphero, mpaka woyamba kubadwa wa nyama zonse. Ndipo kudzakhala kulira kwakukulu mdziko lonse la Igupito, kumene ngati kotere sikunakhalepo, ndipo ngati

kotere sikudzakhalaponso. Ndipo mwa ana onse a Israeli palibe galu amene adzagulumula ndi lilime lake, kuyambira pa munthu mpaka pa nyama, kuti udziwe mmene Ambuye adzasiyanasiyanira pakati pa Aigupto ndi Israeli. Ndipo adzatsikira onse antchito ako awa kwa ine, ndipo adzagwadira ine, akunena, Tuluka iwe, ndipo onse anthu ako, amene iwe utsogolera, ndipo pambuyo pa zinthu izi ndidzatuluka. Anatuluka koma Mose kuchokera kwa Farao ndi mkwiyo. Ambuye analankhula kwa Mose kuti, Farao sadzakumverani, kuti ndichulukitse zizindikiro zanga ndi zodabwitsa zanga mdziko la Aiguputo. Mose ndi Aaroni anachita zizindikiro zonse ndi zodabwitsa zimenezi mdziko la Iguputo pamaso pa Farao, koma Ambuye anakulitsa mtima wa Farao, ndipo sanamvere kutulutsa ana a Israeli mdziko la Iguputo.

12

Ambuye anati kwa Mose ndi Aaroni mdziko la Igupto, kuti, Mwezi uwu ndi chiyambi cha miyezi kwa inu, ndi woyamba kwa inu pa miyezi ya chaka. Yankhula kwa msonkhano wonse wa ana a Israeli, kunena, pa tsiku la khumi la mwezi uwu, alenge aliyense nkhosa molingana ndi nyumba za makolo, aliyense nkhosa molingana ndi nyumba. Ngati koma anthu akhale ochepa mnyumba, kotero kuti asakhale okwanira pa nkhosa, adzatengera naye mnansi wake wapafupi naye molingana ndi chiwerengero cha anthu; aliyense molingana ndi chokwanira kwa iye adzawerengedwa pa nkhosa. Nkhosa

yangwiro, yayimuna, ya chaka chimodzi idzakhala kwa inu; kuchokera kwa ana ankhosa ndi ana ambuzi mudzatenga. Ndipo idzakhala kwa inu yosungidwa mpaka tsiku la khumi ndi inayi la mwezi uwu, ndipo adzayipha gulu lonse la msonkhano wa ana a Israeli madzulo. Ndipo adzatenga kuchokera ku magazi, ndipo adzayika pa mipando iwiri ya zitseko ndi pa chitseko chapamwamba, mnyumba zimene adzadyemo. Ndipo adzadya nyama usiku uwu zowotcha pa moto, ndipo adzadya zopanda yisiti pamodzi ndi zitsamba zowawa. Musadye kuchokera kwa iwo wosaphika, kapena wophika mu madzi, koma wokazinga pa moto, mutu pamodzi ndi mapazi ndi matumbo. Musasiye chilichonse mpaka mmawa, ndipo musaphwanye fupa lililonse lake, koma zotsala zake mpaka mmawa muziziocha pa moto. Chotero ndipo mudzadye icho, mlamba wanu umangidwe, nsapato zanu zikhale mmapazi anu, ndodo zanu zikhale mmanja mwanu, ndipo mudzadye icho mofulumira. Ndi Paska wa Ambuye. Ndipo ndidzadutsa mdziko la Igupto usiku uno, ndipo ndidzakantha onse oyamba kubadwa mdziko la Igupto kuyambira munthu mpaka nyama, ndipo pa milungu yonse ya Aigupto ndidzachita chilango, Ine Ambuye. Ndipo magazi adzakhala chizindikiro kwa inu pa nyumba zimene muli kumeneko, ndipo ndidzaona magaziwo ndidzakutetezani, ndipo sipadzakhala mliri wowononga pakati panu pamene ndikumenya dziko la Aiguputo.

Ndipo tsiku ili lidzakhala chikumbutso kwa inu, ndipo mudzalichikondwerera kukhala chikondwerero kwa Ambuye mmibadwo yonse yanu; monga lamulo lamuyaya

mudzalichikondwerera. Kwa masiku asanu ndi awiri mudzadya buledi wopanda yisiti. Kuchokera tsiku loyamba, mudzachotsa yisiti mnyumba zanu. Aliyense amene adzadye yisiti, moyo wake udzachotsedwa mu Israeli, kuyambira tsiku loyamba mpaka tsiku lachisanu ndi chiwiri. Ndipo tsiku loyamba lidzatchedwa lopatulika, ndipo tsiku lachisanu ndi chiwiri lidzakhala lotchedwa lopatulika kwa inu. Ntchito iliyonse yaukapolo simuyichita pa masikuwo, kupatula zimene zichitidwa kwa moyo uliwonse; ichi chokha ndi chimene chidzachitidwa kwa inu. Ndipo mudzasunga lamulo ili, pakuti pa tsiku ili ndidzatulutsa mphamvu zanu kuchokera mdziko la Igupto, ndipo mudzachita tsiku ili kukhala lamulo lamuyaya mmibadwo yanu yonse. Kuyamba pa tsiku la khumi ndi chinayi la mwezi woyamba, kuchokera madzulo mudzadya buledi wopanda yisiti, mpaka tsiku la makumi awiri ndi limodzi la mwezi, mpaka madzulo. Kwa masiku asanu ndi awiri zowira sizipezeka mnyumba zanu, aliyense amene adzadye chakudya chowira, moyo uja udzachotsedwa mu gulu la Israeli, mwa alendo ndi mbadwa za dziko. Zonse zoumba simudye, koma mmalo onse okhala anu mudye zopanda yisiti.

Mose anaitana khonsolo yonse ya akuluakulu ana a Israeli, ndipo anati kwa iwo, Pitani mukatenga nkhosa zanu molingana ndi mabanja anu, ndipo mupheni Paska. Mudzalandira mtolo wa hisope, ndipo mutamiza mmagazi a ku khomo, mudzapaka pa mphuthu ndi pa zipata zonse ziwiri kuchokera mmagazi amene ali ku khomo. Koma inu simudzatuluka aliyense pa khomo la nyumba yake mpaka mawa. Ndipo Ambuye adzadutsa

kukantha Aigupto, ndipo adzaona magazi pa chitseko, ndipo pa mitengo yonse iwiri, ndipo Ambuye adzadutsa pa chitseko, ndipo sadzalola wowononga kulowa mnyumba zanu kukantha. Ndipo sungani mawu awa monga lamulo kwa inu nokha, ndi kwa ana anu aamuna, mpaka muyaya. Ngati inu mulowa mu dziko limene Ambuye adzakupatseni monga momwe analankhulira, sungani utumiki uwu. Ndipo zidzakhala ngati ana anu anene kwa inu kuti, Kodi utumiki uwu ndi chiyani? Ndipo mudzanena kwa iwo kuti, Nsembe ya Paskha iyi ndi ya Ambuye, chifukwa anaphimba nyumba za ana a Israeli mu Aigupito, pamene anakantha Aiguptowo, koma nyumba zathu iye analanditsa. Ndipo atawerama, anthu anapembedza. Ndipo atachoka, ana a Israeli anachita monga momwe Ambuye analamulira Mose ndi Aaroni; motero anachita.

Zinachitika pakati pa usiku, ndipo Ambuye anakantha aliyense woyamba kubadwa mu dziko la Igupto, kuchokera ku woyamba kubadwa wa Farao amene anakhala pa mpando waufumu, mpaka woyamba kubadwa wa mkazi wotengedwa ukapolo amene anali mu dzenje, ndiponso mpaka woyamba kubadwa wa nyama zonse. Ndipo Farao atanyamuka usiku, pamodzi ndi atumiki ake, ndi Aigupto onse, ndipo kunachitika kulira kwakukulu mdziko lonse la Aigupto, pakuti panalibe nyumba imene munalibe wakufa. Ndipo Farao anaitana Mose ndi Aaroni usiku, ndipo anawauza kuti, Dzukani, ndipo tulukani mwa anthu anga, inu ndi ana a Israeli, pitani ndipo tumikirani Ambuye Mulungu wanu, monga mukunena. Ndipo mutatenga nkhosa ndi ngombe zanu, pitani, ndipo mundidalitse inenso.

Ndipo Aigupto anali kukakamiza anthu mwaufuluwali kuti awatulutse mdziko, pakuti anati, Ife tonse tikufa. Anthu anatenga ufa wawo usanawumikidwe, mikate yawo yomangidwa mu zovala zawo pa mapewa awo. Ana a Israeli anachita monga momwe Mose anawalamulira, ndipo anapempha kwa Aigupto ziwiya zasiliva ndi zagolide ndi zovala. Ndipo Ambuye anapereka chisomo kwa anthu ake pamaso pa Aiguptowo, ndipo anawabwereketsa, ndipo anafunkha Aiguptowo.

Ana a Israeli atachoka ku Ramesesi kupita ku Sukoti, mazana asanu ndi limodzi zikwi a oyenda pansi, amuna, kupatula katundu. Ndipo gulu lalikulu losakaniza linapita nawo pamodzi, ndipo nkhosa, ndipo ngombe, ndipo ziweto zambiri kwambiri. Ndipo iwo anaphika ufa umene anatulutsa kuchokera ku Igupto, buledi wopanda yisiti wophikidwa mu phulusa, chifukwa sunali ndi yisiti, pakuti Aigupto anawathamangitsa, ndipo iwo sanathe kukhalabe, kapena chakudya sanadzikonzere okha cha paulendo. Koma kukhala kwa ana a Israeli, amene anakhala mdziko la Aiguputo ndi mdziko la Kanaani, kunali zaka mazana anayi makumi atatu. Ndipo zinatukuka pambuyo pa zaka mazana anayi makumi atatu, mphamvu zonse za Ambuye zinatuluka mdziko la Igupto usiku. Chitetezo ndi kwa Ambuye, kuti awatulutse iwo ku dziko la Igupto. Usiku uja ndi chitetezo kwa Ambuye, kuti ana onse a Israeli akhale nawo mu mibadwo yawo. Ambuye analankhula kwa Mose ndi Aaroni kuti, Uwu ndi lamulo la Paskha: mlendo aliyense asadye nawo. Ndipo wantchito aliyense wogulitsidwa ndi siliva udzamuchita

mdulidwe, ndipo kenako adzadya nawo. Mlendo kapena wantchito sadzadya kuchokera kwa iye. Mnyumba imodzi idzadyedwa, ndipo simudzatulutsa nyama kunja kuchokera mnyumbamo, ndipo fupa simudzaphwanya kuchokera kwa iye. Msonkhano wonse wa ana a Israeli udzachita zimenezi. Ngati koma mlendo wina abwere kwa inu kuti achite Paskha kwa Ambuye, mudzamuchita mdulidwe amuna onse ake, ndipo kenako adzabwera kuti achite zimenezi, ndipo adzakhala monga mbadwa wa mdzikomo. Aliyense wosachita mdulidwe sadzadye nacho. Lamulo umodzi udzakhala kwa mbadwa ndi kwa mlendo wobwera mwa inu. Ndipo ana a Israeli anachita monga momwe Ambuye analamulira Mose ndi Aaroni; motero anachita. Ndipo zinachitika pa tsiku limenelo, Ambuye anatulutsa ana a Israeli mdziko la Igupto ndi mphamvu zawo.

13

Mbuye anati kwa Mose kuti, Patulitsa kwa Ine onse woyamba kubadwa, woyamba kupangidwa, wotsegula chibelekero chilichonse mwa ana a Israeli, kuchokera ku munthu mpaka nyama, ndi wanga. Ndipo Mose anati kwa anthu, Kumbukirani tsiku lino, limene munatuluka mu dziko la Igupto, mu nyumba ya ukapolo, pakuti ndi dzanja lamphamvu Ambuye anakutulutsani kuchokera kuno, ndipo musadye buledi wowumitsa. Pakuti lero mukutuluka mmwezi wa achinyamata. Ndipo zidzakhala pamene Ambuye Mulungu wako adzakulowetsa iwe mdziko la Akanaani, ndi Ahiti, ndi Aamori,

ndi Ahivi, ndi Ayebusi, ndi Agirigasi, ndi Aperezi, limene analumbira kwa makolo ako kuti adzakupatsa dziko likuyenda mkaka ndi uchi, ndipo udzachita utumiki umenewu mu mwezi umenewu. Kwa masiku asanu ndi limodzi mudye buledi wopanda yisiti, ndipo tsiku lachisanu ndi chiwiri likhale chikondwerero cha Yehova. Zopanda yisiti mudye masiku asanu ndi awiri, sichioneka kwa inu chopangidwa ndi yisiti, kapena chikhalapo kwa inu yisiti mmalire anu onse. Ndipo udzalengeza kwa mwana wako pa tsiku limenelo, kunena kuti, Chifukwa cha ichi Ambuye Mulungu anandichitira izi pamene ndinkatuluka mu Aiguputo. Ndipo idzakhala kwa iwe chizindikiro pa dzanja lako, ndipo chikumbutso pamaso pako, kuti akhale lamulo la Ambuye mkamwa mwako, pakuti mu dzanja lamphamvu anakutulutsa iwe Ambuye Mulungu ku Igupto. Ndipo sungani lamulo ili monga nyengo za nthawi, kuchokera tsiku ndi tsiku.

Ndipo zidzakhala pamene Ambuye Mulungu wako akukulowetsa iwe mdziko la Akanaani, monga momwe analumbira kwa makolo ako, ndipo adzakupatsa iwe dzikolo. Ndipo udzapatula chilichonse chotsegula chibelekero, aamuna kwa Ambuye, chilichonse chotsegula chibelekero kuchokera ku ziweto kapena mu ziweto zako, zonse zimene zidzakhale kwa iwe, aamuna udzazipatula kwa Ambuye. Chilichonse chotsegula chibelekero cha bulu, udzachisintha ndi nkhosa, koma ngati suchisinthe, udzachiombola, chilichonse choyamba kubadwa cha munthu mwa ana ako aamuna udzachiombola. Ngati mwana wako akukufunsa pambuyo pa zimenezi, ponena kuti, Kodi ichi nchiyani? ndipo udzamuuza kuti, Mwa dzanja

lamphamvu Ambuye anatitulutsa ife ku dziko la Igupto, ku nyumba ya ukapolo. Pamene koma Farao anaumitsa mtima kutitumiza ife, anapha onse oyamba kubadwa mu dziko la Aiguputo, kuchokera kwa oyamba kubadwa a anthu mpaka oyamba kubadwa a ziweto. Chifukwa cha ichi, ine ndipereka nsembe onse otsegula chibeleko, amuna kwa Ambuye, ndipo onse oyamba kubadwa a ana anga ndidzawombola. Ndipo zidzakhala chizindikiro pa dzanja lako, ndipo chosasunthika pamaso pako, pakuti ndi dzanja lamphamvu Ambuye anakutulutsa ku Igupto.

Pamene Farao anawatumiza anthu, Mulungu sanawatsogolere kudzera mnjira ya dziko la Afilisti, chifukwa inali pafupi, pakuti Mulungu anati, mwina anthu adzalapa akawona nkhondo, ndipo adzabwerera ku Igupto. Ndipo Mulungu anazungulira anthu njira ya ku chipululu, ku Nyanja Yofiira, koma mbadwo wachisanu ana a Isiraeli anapita kuchokera ku dziko la Igupto. Ndipo Mose anatenga mafupa a Yosefe ndi iye mwini, pakuti analumbira ana a Israeli ndi lumbiro, kunena kuti, Ambuye adzakuyenderani ndithu, ndipo mudzanyamula mafupa anga kuchokera kuno ndi inu.

Atanyamuka koma ana a Israeli kuchokera ku Sukoti, anakamanga misasa mu Etamu pafupi ndi chipululu. Koma Mulungu anawatsogolera, masana mu chipilala cha mtambo kuwawonetsa njira, ndipo usiku mu chipilala wa moto. Chipilala cha mtambo masana ndi chipilala cha moto usiku sizinathe pamaso pa anthu onse.

14

Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose nkuti, Yankhula kwa ana a Israeli, ndipo atabwerera mmbuyo amange misasa patsogolo pa mudzi, pakati pa Magidolo ndi pakati pa nyanja, moyang'anana ndi Baala-zefoni; patsogolo pawo mudzamanga misasa pa nyanja. Ndipo Farao adzanena kwa anthu ake kuti, Ana a Israeli akuyendayenda awa mu dziko, pakuti chipululu chawatsekera. Koma Ine ndidzaumitsa mtima wa Farao, ndipo adzawatsatira, ndipo ndidzalemekezedwa mwa Farao ndi mwa gulu lake lonse lankhondo, ndipo Aigupto onse adzadziwa kuti Ine ndine Ambuye, ndipo anachita choncho. Ndipo zinawuzidwa kwa mfumu ya Aigupito kuti anthu athawa, ndipo mtima wa Farao unasintha, ndi wa antchito ake, pa anthuwo, ndipo anati, Kodi chiyani ichi tinachita, kutumiza ana a Isiraeli, kuti asatitumikire ife? Chifukwa chake Farao anayika magaleta ake, ndipo anatsogolera anthu ake onse kutali naye. Ndipo atatenga magaleta mazana asanu ndi limodzi osankhidwa, ndi akavalo onse a Aigupto, ndi oyanganira a msana wachitatu pa onse. Ndipo Ambuye anauma mtima wa Farao mfumu ya Aiguputo, ndi wa antchito ake, ndipo anawatsatira ana a Isiraeli, koma ana a Isiraeli anatuluka ndi dzanja lopambana. Ndipo Aigupto anawathamangitsa pambuyo pawo, ndipo anawaipeza atamanga misasa pafupi ndi nyanja. Akavalo onse ndi magaleta a Farao, ndi okwera pamahatchi, ndi gulu lankhondo lake zinali patsogolo pa mudzi, moyang'anana ndi Baal zephon. Ndipo Farao anali kuyandikira, ndipo ana a Isiraeli atakweza maso

awo anaona, ndipo Aigupto anali atamanga misasa kumbuyo kwawo, ndipo anaopa kwambiri. Koma ana a Isiraeli analira kwa Ambuye. Ndipo anati kwa Mose, Kodi chifukwa chakuti kunalibe manda mu dziko la Iguputo, unatiulutsa kuti tikafe mchipululu? Kodi ndi chiyani ichi chimene wachita kwa ife, utatitulutsa ku Iguputo? Kodi si ichi chinali mawu omwe ife tinakuyankhulani kwa inu mu Aiguputo, tikunena kuti, Lekani ife kuti titumikire Aiguputo? Pakuti nkwabwino kwa ife kutumikira Aiguputo kuposa kufa mchipululu muno.

Mose analankhula kwa anthu kuti, Khalani olimba mtima, imani ndipo muone chipulumutso chimene chichokera kwa Ambuye, chimene adzachitira ife lero. Monga mmene mwaona Aigupto lero, simudzawaonanso mpaka muyaya. Ambuye adzakumenyerani nkhondo, ndipo inu mudzakhala chete. Mbuye anati kwa Mose, Chiyani ukulira kwa Ine? Yankhula kwa ana a Israeli kuti anyamuke. Ndipo iwe kweza ndodo yako, ndipo tambasula dzanja lako pa nyanja, ndipo uigawe, ndipo ana a Israeli alowe mkati mwa nyanja pa chouma. Ndipo taonani, Ine ndidzawumitsa mtima wa Farao ndi wa Aigupto onse, ndipo iwo adzalowa pambuyo pawo, ndipo ndidzalemekezedwa mwa Farao ndi mwa gulu lonse lankhondo lake, ndi mwa magaleta, ndi mwa akavalo ake. Ndipo adzadziwa onse Aigupito kuti Ine ndine Ambuye, ndikulemekezedwa kwanga mwa Farao, ndi mwa magaleta, ndi akavalo ake. Mngelo wa Mulungu amene anali kuyenda patsogolo pa msasa wa ana a Israeli anachotsa ndipo anapita kumbuyo, ndipo chipilala cha mtambo chinachotsanso kuchokera pamaso pawo, ndipo

chinayima kumbuyo kwawo. Ndipo idalowa pakati pa msasa wa Aigupto, ndipo pakati pa msasa wa Israeli, ndipo idayima, ndipo kunali mdima ndi mdima wandiweyani, ndipo usiku udadutsa, ndipo sanasakanike wina ndi mnzake usiku wonse. Mose anatambasula dzanja lake pa nyanja, ndipo Ambuye anabweza nyanja ndi mphepo yamphamvu yakummwera usiku wonse, ndipo anasandutsa nyanja kukhala nthaka youma, ndipo madzi anagawika. Ndipo ana a Israeli analowa pakati pa nyanja pa malo ouma, ndipo madzi ake anali khoma kumanja kwawo, ndi khoma kumanzere kwawo.

Ndipo Aigupto analondola, ndipo analowa pambuyo pawo, onse akavalo a Farao, ndi magaleta, ndi okwera, mpakati pa nyanja. Zinadachitika mmlondi wamawa, ndipo Ambuye anayangana pansi pa msasa wa Aigupto mu chipilala cha moto ndi mtambo, ndipo anasokoneza msasa wa Aigupto. Ndipo anamanga ma axles a magaleta awo, ndipo anawatsogolera iwo ndi mphamvu. Ndipo Aiguptoyo anati, Tithawire pamaso pa Aisraeli, pakuti Ambuye akuwamenya nkhondo Aiguptoyo chifukwa cha iwo. Ambuye analankhula kwa Mose kuti, Tambasula dzanja lako pa nyanja, ndipo madzi abwerere, ndipo aphimbe Aigupto, magaleta ndi okwera. Mose anatambasula dzanja lake pa nyanja, ndipo madzi anabwerera mmawa pa dziko lake. Aigupto anathawa madzi, ndipo Ambuye anagwedeza Aigupto pakati pa nyanja. Ndipo madzi atabwerera anaphimba magaleta ndi okwerapo, ndi mphamvu zonse za Farao, amene analowa mnyanja kutsatira iwo, ndipo palibe ndi mmodzi yemwe anatsala mwa iwo. Koma ana a Israeli anapita mnjira yowuma

pakati pa nyanja, ndipo madzi anali khoma kwa iwo kumanja ndi khoma kumanzere. Ndipo Ambuye anapulumutsa Israeli pa tsiku limenelo kuchokera mmanja mwa Aigupto, ndipo Israeli anaona Aigupto akufa mmphepete mwa nyanja. Israeli anaona dzanja lalikulu limene Ambuye anachita kwa Aigupto, ndipo anthu anaopa Ambuye, ndipo anakhulupirira Mulungu ndi Mose mtumiki wake.

15

Kenako Mose ndi ana aamuna a Israeli anaimba nyimbo iyi kwa Mulungu, ndipo analankhula kuti, Tiyimbe kwa Ambuye, pakuti walemekezedwa mwaulemerero; hatchi ndi wokwerapo anaponya mnyanja. Wothandiza ndi woteteza anakhala kwa ine ku chipulumutso. Uyu ndi Mulungu wanga, ndipo ndidzamulemekeza. Mulungu wa atate wanga, ndipo ndidzamukweza. Ambuye amene amaphwanya nkhondo, Ambuye ndi dzina lake. Magaleta a Farao, ndi mphamvu zake, anaponya mnyanja, okwera osankhidwa olamulira, anamezedwa mnyanja yofiira. Nyanja inawaphimba; anatsikira mkuzama monga mwala. Dzanja lanu lakumanja, Ambuye, lalemekezedwa mu mphamvu; dzanja lanu lakumanja, Ambuye, laphwanya adani. Ndipo mwa kuchuluka kwa ulemerero wako unaphwanya adani, unatumiza mkwiyo wako umawadya iwo monga udzu. Ndipo chifukwa cha mphepo ya mkwiyo wako madzi anagawikana, madzi anawumbika ngati khoma, mafunde anawumbika pakati pa nyanja. Mdani anati, Ndidzawatsatira

ndidzawagwira, ndidzagawa zofunkha, ndidzadzaza moyo wanga, ndidzawapha ndi lupanga langa, dzanja langa lidzalamulira. Munatumiza mzimu wanu, nyanja inawaphimba, anamira ngati mtovu mmadzi amphamvu. Ndani wofanana ndi Inu mwa milungu, Ambuye? Ndani wofanana ndi Inu? Wolemekezedwa mwa oyera, wodabwitsa mwa ulemerero, wochita zodabwitsa. Munatatambasula dzanja lanu lakumanja, ndipo nthaka inawameza. Unatsogolera anthu ako iwa amene unawombola ndi chilungamo chako, unalimbikitsa ndi mphamvu zako ku malo okhala oyera ako. Mitundu ya anthu inamva, ndipo anakwiya; zowawa zinawalanda okhala ku Afilisti. Pamenepo atsogoleri a Edomu anafulumira, ndipo olamulira a Amoabu anawagwira kunjenjemera, onse okhala Kanaani anasungunuka. Kunjenjemera ndi mantha kugwere pa iwo, mu ukulu wa mkono wako asanduke miyala, mpaka anthu ako atadutsa, Ambuye, mpaka anthu ako awa atadutsa, amene unapeza. Mutawabweretsa, mudzawadzale iwo pa phiri la cholowa chanu, pa malo okonzeka okhala anu, amene munakonza, Ambuye, malo opatulika, Ambuye, amene manja anu anakonza. Ambuye wolamulira ku nthawi zonse ndi ku nthawi zonse, ndi komanso. Chifukwa inalowa kavalo wa Farao pamodzi ndi magaleta ndi okwera mnyanja, ndipo Ambuye anabweretsa pa iwo madzi a nyanja, koma ana a Israeli anayenda kudzera pawouma pakati pa nyanja.

Mariyamu mneneri, mlongo wa Aroni, atatenga ngoma mdzanja lake, akazi onse anatuluka pambuyo pake ali ndi ngoma ndi mayimbidwe. Mariya anayamba kutsogolera, akunena kuti,

Tiyimbe kwa Ambuye, pakuti walemekezedwa mwaulemerero; kavalo ndi wokwerapo anaponya mnyanja. Mose anachotsa ana a Isiraeli ku Nyanja Yofiira, ndipo anawafikitsa ku chipululu cha Shuri. Anayenda masiku atatu m'chipululumo, koma sanapeze madzi oti amwe. Anabwera ku Mera, koma sanathe kumwa madzi kuchokera ku Mera, chifukwa anali owawa; chifukwa chake anatchula dzina la malo aja kuti Kuwawa. Ndipo anthu anadandaula pa Mose ponena kuti, Timwa chiyani? Mose analira kwa Ambuye, ndipo Ambuye anamuonetsa mtengo, ndipo anawuponya mmadzi, ndipo madzi anakoma. Kumeneko anamuikira malamulo ndi ziweruzo, ndipo kumeneko anamuyesa. Ndipo anati, Ngati kumva umva mawu a Ambuye Mulungu wako, ndi kuchita zinthu zokondweretsa pamaso pake, ndi kumvera malamulo ake, ndi kusunga malangizo ake onse, matenda onse amene ndinabweretsa kwa Aigupito, sindidzabweretsa pa iwe, pakuti Ine ndine Ambuye Mulungu wako amene ndimakuchiritsa. Ndipo anabwera ku Elimu, ndipo kunali akasupe khumi ndi awiri a madzi, ndi mitengo ya migwalangwa makumi asanu ndi awiri. Iwo anamanga misasa kumeneko pafupi ndi madzi.

16

Iwo anachotoka ku Elim, ndipo gulu lonse la ana a Israeli linabwera ku chipululu cha Sin, chimene chili pakati pa Elim ndi Sinai. Pa tsiku la khumi ndi zisanu, pa mwezi wachiwiri atachoka iwo ku dziko la Aiguputo, Msonkhano wonse wa ana a

Israeli unadandaula pa Mose ndi Aaroni. Ndipo ana a Israeli anati kwa iwo, Bwenzi tidafa togwedwa ndi Ambuye mdziko la Iguputo, pamene tidakhala pa miphika ya nyama, ndipo tidadya buledi mpaka kukhuta, chifukwa munatitulutsa ife ku chipululu ichi, kuti mukaphe gulu lonse ili ndi njala. Ambuye anati kwa Mose, Taona, Ine ndivumbatsa kwa inu buledi kuchokera kumwamba, ndipo anthu adzatuluka ndi kusonkhanitsa cha tsiku lililonse, kuti ndiwayese ngati adzatsatira lamulo wanga kapena ayi, Ndipo pa tsiku lachisanu ndi chimodzi, adzakonza chimene atabweretsa, ndipo chidzakhala kawiri chimene amasonkhanitsa tsiku ndi tsiku. Ndipo Mose ndi Aroni anati kwa msonkhano wonse wa ana a Isiraeli, Madzulo mudzadziwa kuti Ambuye anakutulutsani inu mdziko la Aiguputo, Ndipo mmawa mudzaona ulemerero wa Ambuye pamene adzamva kudandaula kwanu kwa Mulungu, koma ife ndife chiyani, kuti mukudandaula motsutsana nafe? Ndipo Mose anati, Ambuye akukupatsani nyama kuti mudye madzulo, ndi buledi kuti mukhute mmawa, chifukwa Ambuye wamva kudandaula kwanu kumene mukudandaula motsutsana nafe. Koma ife ndife chiyani? Kudandaula kwanu si motsutsana nafe, koma motsutsana ndi Mulungu.

Mose analankhula kwa Aaroni kuti, Uzani msonkhano wonse wa ana a Israeli kuti, Bwerani patsogolo pa Mulungu, pakuti wamva kudandaula kwanu. Pamene Aroni analankhula ku msonkhano wonse wa ana a Israeli, ndipo anatembenukira ku chipululu, ulemerero wa Ambuye unawonekera mu mtambo. Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose ponena kuti, Ndamva

kudandaula kwa ana a Israeli, lankhula kwa iwo, kunena, Ku madzulo mudzadya nyama, ndipo mmawa mudzadzazidwa ndi buledi, ndipo mudzadziwa kuti Ine ndine Ambuye Mulungu wanu. Zinachitika madzulo, ndipo nkhwali zinakwera nkuphimba msasa. Mmawa, pamene mame inali kutha kuzungulira msasa, zinachitika. Ndipo taonani, pa nkhope ya chipululu panali chinthu chopyapyala ngati mbewu ya korianda yoyera, ngati chisanu pa dziko lapansi. Ataona koma icho ana a Israeli, anati wina kwa mnzake, Kodi ndi chiyani ichi? Pakuti sanadziwe kuti chinali chiyani. Ndipo Mose anati kwa iwo, Uyu ndi buledi umene Ambuye wapereka kwa inu kuti mudye. Ili ndi mawu amene Ambuye analamula: Sonkhanitsani kuchokera kwa iye aliyense zokwanira gomori, molingana ndi mutu, molingana ndi chiwerengero cha anthu anu, aliyense pamodzi ndi anthu a mmahema anu sonkhanitsani. Anachita motero ana a Aisraeli, ndipo anasonkhanitsa wina wochuluka ndi wina wochepa. Ndipo atayeza ndi homeri, amene anayeza zambiri sanakhale ndi zochuluka, ndipo amene anayeza pangono sanakhale ndi zochepa; aliyense anasonkhanitsa zokwanira anthu ake. Mose analankhula kwa iwo kuti, Palibe munthu amene asiye chilichonse chake mpaka mmawa.

Ndipo sanawamvere Mose, koma ena anasiya zina kuchokera ku yake mpaka mmawa, ndipo zinaphika mphutsi, ndipo zinanyansa, ndipo Mose anakwiya pa iwo. Ndipo iwo anasonkhanitsa izo mmawa uliwonse, aliyense mochuluka mwakuyenera kwa iye, ndipo pamene dzuwa chinatentha, chinasungunuka. Zinachitika pa tsiku lachisanu ndi chimodzi,

anasonkhanitsa zinthu zofunikira zowirikiza kawiri, ma homeri awiri kwa mmodzi, ndipo olamulira onse a msonkhano analowa, ndipo anadziwitsa Mose. Mose analankhula kwa iwo kuti, Kodi si ichi chilankhulo chimene Ambuye analankhula? Masabata ndi mpumulo wopatulika kwa Ambuye mawa. Zonse zimene muphika, phikani, ndipo zonse zimene muphika, phikani, ndipo chowonjezera chonse siyani mu nkhokwe mpaka mmawa. Ndipo anasiya kuchokera kwa iye mpaka mmawa, monga analamula Mose kwa iwo, ndipo siinanyansa, kapena mphutsi inabwera mwa iye. Mose anati, Idyani lero, pakuti lero ndi Sabata kwa Ambuye; simudzapeza chilichonse mchigwa. Masiku asanu ndi limodzi mudzasonkhanitsa, koma tsiku lachisanu ndi chiwiri ndi Sabata, chifukwa sipadzakhala mwa ilo. Zinachitika pa tsiku lachisanu ndi chiwiri, ena mwa anthu anapita kukatolera, koma sanapeze. Ambuye anati kwa Mose, Mpaka liti simukufuna kumvera malamulo anga ndi lamulo langa? Onani, pakuti Ambuye wapatsa inu Sabata tsiku ili, chifukwa cha zimenezi Iye mwini wapatsa inu pa tsiku lachisanu ndi chimodzi buledi wa masiku awiri. Khalani aliyense mnyumba zanu, palibe munthu amene atuluke kuchokera pa malo ake pa tsiku lachisanu ndi chiwiri. Ndipo anthu anapumula pa tsiku lachisanu ndi chiwiri. Ndipo ana a Israeli anatchula dzina lake kuti Manna, ndipo inali ngati mbewu ya coriander yoyera, ndipo kukoma kwake kunali ngati keke wa uchi. Ndipo Mose anati, Ili ndi mawu amene Ambuye analamula: Dzazani homeri ya mana, muyike mnkhokwe kwa mibadwo yanu, kuti aone buledi amene munadya mchipululu, pamene Ambuye anakutulutsani ku dziko la Igupto. Ndipo Mose

anati kwa Aaroni, Tenga mbiya yagolide imodzi, ndipo uike mwa iyoyo homeri yodzala ya mana, ndipo uyike pamaso pa Mulungu, kuti isungidwe kwa mibadwo yanu. Monga momwe Ambuye analamula Mose, ndipo Aroni anayika pamaso pa umboni kuti asungidwe. Ana a Israeli anadya mana kwa zaka makumi anayi, mpaka anafika mdziko lokhalamo; anadya mana mpaka anafika mgawo la Foinike. Chogomori chinali chakhumi cha miyeso itatu.

17

Ndipo gulu lonse la ana a Israeli linachoka mchipululu cha Sini molingana ndi misasa yawo, monga mwa mawu a Ambuye, ndipo anamanga misasa ku Rafidimu, koma kunalibe madzi kuti anthu amwe. Ndipo anthu anakangana ndi Mose, akunena kuti, Patiseni madzi kuti timwe. Ndipo Mose anati kwa iwo, Chifukwa chiyani mukukangana nane, ndipo chifukwa chiyani mukuyesa Ambuye? Koma anthu analudwa madzi kumeneko, ndipo anthu anadandaula kwa Mose kumeneko, akunena kuti, N'chifukwa chiyani ichi? Unatidzutsa ife ku Igupto kuti utiphere ife ndi ana athu ndi ziweto zathu ndi ludzu? Mose analira kwa Ambuye, kunena kuti, Ndidzachita chiyani kwa anthu awa? Pangono pomwe, ndipo adzandiponye miyala. Ndipo Ambuye anati kwa Mose, Pita patsogolo la anthu awa, ndipo tenga ndi iwe ena mwa akuluakulu a anthu, ndi ndodo imene unamenya mtsinje nayo, tenga mdzanja lako, ndipo upite. Ine ndimayima kumeneko patsogolo pako pa thanthwe mu Horebu, ndipo udzamenya

thanthwe, ndipo madzi adzatuluka mwa iyo, ndipo anthu adzamwa. Mose anachita chotero patsogolo pa ana a Israeli. Ndipo anatchula dzina la malo aja kuti Kuyesa ndi Kunyoza, chifukwa cha kunyoza kwa ana a Israeli, ndiponso chifukwa chakuti anayesa Ambuye, ponena kuti, Kodi Ambuye ali pakati pathu, kapena ayi?

Amaleki anabwera ndipo anamenyana ndi Israeli ku Refidimu. Mose analankhula kwa Yoswa kuti, Sankhula amuna amphamvu, ndipo tuluka ukamenye nkhondo ndi Amaleki mawa, ndipo taona, ine ndidzayima pa msonga wa phiri, ndipo ndodo ya Mulungu idzakhala mdzanja langa. Ndipo Yoswa anachita monga Mose anamuuza, ndipo atatuluka anakonzekera nkhondo ndi Amaleki, ndipo Mose ndi Aroni ndi Huri anakwera pamwamba pa phiri. Ndipo zinachitika kuti pamene Mose anakweza manja ake, Israeli anapambana, koma pamene anatsitsa manja ake, Amaleki anapambana. Manja a Mose analemetala, ndipo atatenga mwala anaika pansi pake, ndipo anakhala pa mwalawu, ndipo Aaroni ndi Huri anagwiriza manja ake kuchokera kuno mmodzi, ndipo kuchokera kuno mmodzi, ndipo manja a Mose anakhala okhazikika mpaka kulowa kwa dzuwa. Ndipo Yoswa anagonjetsa Aamaleki, ndipo anthu awo onse ndi lupanga. Ambuye analankhula kwa Mose kuti, Lemba ichi mbuku kuti chikhale chikumbutso, ndipo uziuze Joshua mmakutu ake, chifukwa ndidzafafaniza kwathunthu chikumbutso cha Amaleki kuchokera pansi pa mlengalenga. Ndipo Mose anamanga guwa lansembe la Ambuye, ndipo anatchula dzina lake kuti, Ambuye pothawira

panga. Chifukwa mdzanja lachinsinsi Ambuye akulimbana ndi Amaleki kuchokera ku mibadwo mpaka ku mibadwo.

18

Jethro wansembe wa Midian, mpongozi wa Moses, anamva zonse zimene Ambuye anachitira Israeli anthu ake, pakuti Ambuye anatulutsa Israeli kuchokera ku Igupto. Yetero mpongozi wa Mose anatenga Zipora, mkazi wa Mose, pambuyo pa kumasula kwake. ndi ana aamuna awiri ake, dzina la mmodzi wawo Geresamu, ponena kuti, mlendo ndinali mdziko lachilendo, Ndipo dzina la wachiwiri linali Eliezara, ponena kuti, Pakuti Mulungu wa atate anga anali wothandiza wanga, ndipo anandipulumutsa kuchokera mdzanja la Farao. Ndipo Yetero mpongozi wa Mose anatuluka pamodzi ndi ana ndi mkazi kupita kwa Mose ku chipululu, kumene anakamanga msasa pa phiri la Mulungu. Kunanenedwa kwa Mose kuti, Taona, mpongozi wako Jetro akubwera kwa iwe, ndipo mkazi wako ndi ana aamuna awiri ako ali naye. Mose anatuluka kukakumana ndi mpongozi wake, ndipo anamuweramitsa, ndipo anampsompsona, ndipo analodzana, ndipo anawabweretsa mu hema. Ndipo Mose anafotokoza kwa mpongozi wake zonse zimene Ambuye anachita kwa Farao ndi kwa Aigupto onse chifukwa cha Isiraeli, ndiponso mavuto onse amene anawakumana nawo m’njira, ndiponso kuti Ambuye anawalanditsa kuchokera m’dzanja la Farao, ndiponso kuchokera m’dzanja la Aigupto. Yetero anadabwa ndi zonse

zabwino zimene Ambuye anawachitira, chifukwa anawapulumutsa mmanja mwa Aigupto ndi mmanja mwa Farao. Ndipo Jetero anati, Adalitsidwa Ambuye, chifukwa anawapulumutsa kuchokera mmanja mwa Aigupto ndipo kuchokera mmanja mwa Farao. Tsopano ndadziwa kuti wamkulu ndi Ambuye kuposa milungu yonse chifukwa cha ichi, kuti anawaukira iwo. Ndipo Jetero mpongozi wa Mose anatenga nsembe zopsereza ndi nsembe kwa Mulungu, ndipo Aaroni ndi akuluakulu onse a Israeli anabwera kuti adye buledi ndi mpongozi wa Mose pamaso pa Mulungu.

Ndipo zinachitika tsiku lotsatira Mose anakhala pansi kuweruza anthu, ndipo anthu onse anayimirira pafupi ndi Mose kuchokera mmawa mpaka madzulo. Ndipo ataona Jetro zonse zimene amachita kwa anthu, akunena, Kodi ndi chiyani ichi chimene iwe ukuchita kwa anthu? N'chifukwa chiyani iwe umakhala wekha, pamene anthu onse akuyima kwa iwe kuyambira mmawa mpaka madzulo? Ndipo Mose akuti kwa mpongozi wake, Anthu akubwera kwa ine kufunafuna chiweruzo kuchokera kwa Mulungu. Pakakhala mkangano pakati pawo, amabwera kwa ine, ndipo ndimalamula aliyense, ndi kuwadziwitsa malamulo a Mulungu ndi lamulo lake. Bambo mkamwini wa Mose anati kwa iye, Iwe sukuchita bwino chinthu ichi. Chiwonongeko udzawonongedwa mosapiririra ndi iwe, ndi anthu onse awa amene ali ndi iwe, wolemera kwa iwe mawu awa, sudzatha kuchita iwe wekha. Tsopano choncho ndimvere, ndipo ndidzakuphunzitsa, ndipo Mulungu adzakhala ndi iwe. Iwe ukhale kwa anthu pa zinthu za kwa Mulungu, ndipo

udzapereke mawu awo kwa Mulungu. Ndipo udzawachenjeza iwo malamulo a Mulungu ndi lamulo lake, ndipo udzawaonetsa njira zimene adzayenda mu zimenezi, ndi ntchito zimene adzazichita. Ndipo iwe mwini ganizira kuchokera mwa anthu onse amuna amphamvu, oopa Mulungu, amuna olungama, odana ndi kunyada, ndipo udzawakhazikitsa pa iwo akuluakulu a zikwi ndi akuluakulu a mazana ndi akuluakulu a makumi asanu ndi akuluakulu a makumi. Ndipo adzaweruza anthu nthawi zonse, koma mawu ovuta adzawabweretsa kwa iwe, koma milandu yochepa adzayiweruza okha, ndipo adzakupepuletsa, ndipo adzakuthandiza. Ngati uchita liwu ili, Mulungu adzakulimbikitsa, ndipo udzatha kuima, ndipo anthu onsewa adzabwerera ku malo awo mwamtendere. Mose anamvera mawu a mpongozi wake, ndipo anachita zonse zimene anamuuza. Ndipo Mose anasankha anthu amphamvu kuchokera ku Israeli yense, ndipo anawaika kukhala akuluakulu a zikwi ndi akuluakulu a mazana ndi akuluakulu a makumi asanu ndi akuluakulu a makumi. Ndipo anaweruza anthu nthawi yonse, koma mawu onse ovuta anawabweretsa kwa Mose, ndipo mawu onse osavuta anaweruza okha. Mose anautumiza mpongozi wake, ndipo anapita ku dziko lake.

19

Mwezi wachitatu wa kuchoka kwa ana a Israeli ku dziko la Iguputo, tsiku limenelo, anabwera mchipululu cha Sinai. Ndipo anachoka ku Rafideini, nabwera ku chipululu cha Sinai, ndipo

Aisraeli anakamanga misasa kumeneko moyang'anana ndi phiri. Ndipo Mose anakwera ku phiri la Mulungu, ndipo Mulungu anamuitana kuchokera mu phirilo, kunena kuti, Izi udzanena ku nyumba ya Yakobo, ndipo udzalengeza kwa ana a Israeli. Inu mwawona zonse zimene ndinachita kwa Aigupto, ndipo ndinakweza inu monga pa mapiko a chiwombankhanga, ndipo ndinakubweretsani kwa Ine mwini. Ndipo tsopano ngati mumva kwambiri mawu anga, ndi kusunga pangano langa, mudzakhala kwa ine anthu apadera kuposa mitundu yonse, chifukwa dziko lonse ndi langa. Koma inu mudzakhala kwa Ine ufumu wansembe ndi mtundu wopatulika. Mawu amenewa mudzawanena kwa ana a Israeli. Mose anabwera ndipo anaitana akuluakulu a anthu, ndipo anawaika mawu onsewa amene Mulungu anawalamula. Anthu onse anayankha mogwirizana ndipo anati, Zonse zimene Mulungu wanena, tidzachita ndi kumva. Mose anapereka mawu awa kwa Mulungu. Ambuye anati kwa Mose, Taona, Ine ndikubwera kwa iwe mu chipilala cha mtambo, kuti anthu amve Ine ndikulankhula ndi iwe, ndipo akukhulupirire iwe kwamuyaya. Mose anauza Ambuye mawu a anthu. Ambuye analankhula kwa Mose kuti, Tsika ukachenjeze anthu, ndipo uwayeretse lero ndi mawa, ndipo asambitse zovala zawo, Ndipo akhale okonzeka ku tsiku lachitatu, pakuti pa tsiku lachitatu Ambuye adzatsikira pa phiri la Sinai, pamaso pa anthu onse. Ndipo udzapatula anthu mozungulira, kunena, Samalani nokha kuti musakwere ku phiri, ndi kukhudza chilichonse cha ake. Aliyense wokhudza phirilo adzafa ndithu. Sadzakhudza dzanja lake, pakuti ndi miyala adzaponyedwa miyala, kapena ndi muvi adzalasidwa. Ngakhale

chiweto, ngakhale munthu, sadzakhala ndi moyo. Pamene mawu ndi malipenga ndi mtambo zichoke pa phiri, pamenepo iwo adzakwera pa phiri.

Mose anatsika kuchokera ku phiri kupita kwa anthu, ndipo anawapatula, ndipo anatsuka zovala zawo. Ndipo anati kwa anthu, Khalani okonzeka masiku atatu; musayandikire mkazi. Zinadachitika tsiku lachitatu litafika m'bandakucha, ndipo panakhala mawu ndi zing'aning'ani ndi mtambo wakuda pa phiri la Sinai, mawu a lipenga anamveka kwambiri, ndipo anthu onse amene anali mu msasa anaopsedwa. Ndipo Mose anatulutsa anthu kuchokera mu msasa kukakumana ndi Mulungu, ndipo anayimirira pafupi ndi phiri. Phiri la Sinai linali kutulutsa utsi lonse, chifukwa Mulungu anatsikira pa ilo mu moto, ndipo utsi unali kukwera ngati utsi wa nganjo, ndipo anthu onse anadabwa kwambiri. Mawu a lipenga ankapitirira kukhala amphamvu kwambiri. Mose analankhula, ndipo Mulungu anamuyankha ndi mawu. Ambuye anatsikira pa phiri la Sinai, pa msonga wa phirilo, ndipo Ambuye anaitana Mose kuti akwere pa msonga wa phirilo, ndipo Mose anakwera. Ndipo Mulungu anati kwa Mose, Tsika ukachenjeze anthu kuti asayandikire Mulungu kufuna kumvetsetsa, kuti ambiri a iwo asafe. Ndipo ansembe oyandikira kwa Ambuye Mulungu ayeretsedwe, mwina Ambuye awonongere kwa iwo.

Ndipo Mose anati kwa Mulungu, Anthu sadzatha kukwera ku phiri la Sinai, pakuti inu mwachitira umboni kwa ife, mukunena kuti, Patula phiri, ndi kuyeretsa icho. Ambuye anati kwa iye,

Pita, tsikira pansi, ndipo ukwere iwe ndi Aaroni pamodzi ndi iwe, koma ansembe ndi anthu asadzikakamize kukwera kwa Mulungu, mwina Ambuye awonongere ena mwa iwo. Mose anatsika kwa anthu ndipo analankhula nawo.

20

Ndipo Ambuye analankhula mawu onsewa nati, Ine ndine Ambuye Mulungu wako, amene ndinakutulutsani inu kuchokera mdziko la Aiguputo, kuchokera mnyumba ya ukapolo. Usakhale ndi milungu ina kupatula Ine. Usadzipangire chifaniziro, kapena chinthu chilichonse chofanana ndi zonse zimene zili kumwamba, ndi zonse zimene zili pansi padziko lapansi, ndi zonse zimene zili mmadzi pansi pa dziko lapansi. Usawapembedze iwo, kapena usawatumikire iwo, chifukwa Ine ndine Ambuye Mulungu wako, Mulungu wansanje, wobwezera machimo a makolo pa ana, mpaka mbadwo wachitatu ndi wachinayi kwa iwo amene amadana nane, ndipo ndichita chifundo ku zikwi kwa iwo amene amandikonda Ine, ndi kwa iwo amene amasunga malamulo anga. Usatenga dzina la Yehova Mulungu wako pachabe, chifukwa Yehova Mulungu wako sadzakhululukira amene akutenga dzina lake pachabe. Kumbukira tsiku la Sabata kuti ulipatule. Kwa masiku asanu ndi limodzi ugwira ntchito, ndipo udzachita ntchito zako zonse. Koma pa tsiku lachisanu ndi chiwiri, masabata a Ambuye Mulungu wako, sudzachita mu iwo ntchito iliyonse iwe, ndi mwana wako wamwamuna, ndi mwana wako wamkazi, kapolo

wako, ndi mdzakazi wako, ngombe yako, ndi chinyama chonyamula katundu chako, ndi chiweto chilichonse chako, ndi mlendo wokhala mwa iwe. Pakuti mmasiku asanu ndi limodzi Ambuye analenga kumwamba ndi dziko lapansi ndi nyanja ndi zonse zimene zili mwa zimenezi, ndipo anaumirira pa tsiku lachisanu ndi chiwiri. Chifukwa chake Ambuye anadalitsa tsiku lachisanu ndi chiwiri, ndi kulipatula. Lemekeza atate ako ndi amayi ako, kuti zikuyendere bwino, ndiponso kuti ukhale ndi moyo wautali pa dziko labwino limene Yehova Mulungu wako akukupatsa. Usachite chigololo. Usadzabe. Usapha. Usachitire mnzako wako umboni wabodza. Usalakalake mkazi wa mnzako, usalakalake nyumba ya mnzako, kapena munda wake, kapena mtumiki wake, kapena mdzakazi wake, kapena ngombe wake, kapena chinyama chonyamula katundu chake, kapena chiweto chilichonse chake, kapena chilichonse chimene ndi cha mnzako.

Ndipo anthu onse anaona mawu, ndi nyali, ndi mawu a lipenga, ndi phiri limene linali kutulutsa utsi; koma atachita mantha, anthu onse anayimirira kutali. Ndipo iwo anati kwa Mose, Lankhula iwe kwa ife, ndipo Mulungu asalankhule kwa ife, tingafe. Ndipo Mose anati kwa iwo, Khalani olimba mtima, chifukwa Mulungu anabwera kwa inu kuti akuyeseni, kuti mantha ake akhale mwa inu, kuti musachimwe. Koma anthu anayimirira kutali, ndipo Mose analowa mu mdima kumene kunali Mulungu. Ambuye analankhula kwa Mose kuti, Izi udzanena kwa nyumba ya Yakobo, ndipo udzalengeza kwa ana a Israeli: Inu mwaona kuti ndakhulula nanu kuchokera kumwamba. Musadzipangire nokha milungu yasiliva, ndipo

musadzipangire nokha milungu yagolide. Guwa lansembe mochokera mnthaka mudzandichitira ine, ndipo mudzapereka pa limenelo zopereka zanu zopsereza, ndi zopereka zanu zachipulumutso, ndi nkhosa zanu, ndi ana angombe anu mmalo onse kumene ndidzatchulitsa dzina langa kumeneko, ndipo ndidzabwera kwa inu, ndi kudalitsa inu. Ngati koma ukandipangira guwa lansembe la miyala, usawamange ndi miyala yosema, chifukwa wakhuthula lupanga lako pa iwo, ndipo waipitsidwa. Usadzakwere mu masitepe pa guwa lansembe langa, kuti usawulule umaliseche wako pa iwo.

21

Ndipo izi ndi malamulo zimene udzayika patsogolo pawo. Ngati ugula mtumiki Chihebri, zaka sita adzakutumikira, koma chaka chachisanu ndi chiwiri adzachoka womasuka mwaulere. Ngati iye yekha alowe, adzatuluke yekha; koma ngati mkazi alowe naye pamodzi, mkazi wake adzatulukanso. Ndipo ngati mbuye wakeyo amupatsa mkazi, ndipo mkaziyo amubalire ana aamuna kapena ana aakazi, mkaziyo ndi anawo adzakhala a mbuye wake, koma iye mwini adzatuluka yekha. Ngati koma woyankha anene kapolo, Ndakhala ndikukonda mbuye wanga, ndi mkazi, ndi ana, sindipita womasuka, Mbuye wake adzamubweretsa kwa chigamulo cha Mulungu, ndipo kenako adzamubweretsa pa chitseko pa chiwalo, ndipo mbuye wake adzaboola khutu lake ndi chobowolera, ndipo adzamutumikira kwamuyaya.

Ngati koma wina agulitse mwana wake wamkazi kukhala kapolo wa mnyumba, sadzachoka monga momwe amachitira akapolo aakazi. Ngati asasangalatse mbuye wake, amene kwa iye anamulonjeza, awombole iye. Kwa mtundu wachilendo koma alibe mphamvu kugulitsa iye, chifukwa anaphwanya mwa iye. Ngati koma adzamulonjeza kwa mwana wake wamwamuna, adzamuchitira monga mwa ufulu wa ana aakazi. Ngati koma atengere wina kwa iye mwini, zinthu zofunikira ndi zovala ndi kucheza kwake sadzamuchotsera. Koma ngati asachita zinthu zitatuzi kwa iye, adzatuluka mwaulere popanda siliva. Ngati koma wina akantha munthu wina ndipo afe, aiphedwe ndi imfa. Koma iye osati mwakufuna, koma Mulungu anapereka mmanja mwake, ndidzakupatsa malo amene wakuphayo adzathawireko. Ngati koma munthu akaukira mnzake kuti amuphere mwachinyengo, ndipo atathawira ku guwa langa lansembe, udzamuchotse kumeneko kuti aphedwe. Amene akumenya bambo ake kapena amayi ake, aphedwe ndi imfa. Amene akunyoza bambo ake kapena amayi ake, adzafa ndithu. Ngati munthu wina aba mnzake wa ana a Israeli, ndipo atamuzunza nkumugulitsa, ndipo apezeke wolakwa, aphedwe. Ngati koma amuna awiri atukwana, ndipo amenye mnzake ndi mwala kapena nkhonya, ndipo asafe, koma agone pa bedi, Ngati munthu atanyamuka nayenda kunja pogwiritsa ntchito ndodo, amene anamumenya adzakhala wosalakwa, koma adzalipira nthawi yake yopuma bala ndi ndalama za chipatala. Ngati koma wina akamenya kapolo wake kapena mdzakazi wake ndi ndodo, ndipo afe pansi pa manja ake, chilango chidzalipsidwa. Ngati koma adzakhala ndi moyo tsiku limodzi kapena masiku awiri,

asalangidwe chilango, chifukwa ndalama yake ndi yake. Ngati koma alimbane amuna awiri, ndi amenye mkazi woyembekezera, ndipo mwana wake atuluke osapangidwa bwino, adzalipidwa chindapusa, monga mungayike mwamuna wa mkaziyo, adzapereka molingana ndi mtengo wake. Ngati koma wapangidwa akhale, adzapereka moyo mmalo mwa moyo. Diso mmalo mwa diso, dzino mmalo mwa dzino, dzanja mmalo mwa dzanja, phazi mmalo mwa phazi. Kutentha mmalo mwa kutentha, bala mmalo mwa bala, zilonda mmalo mwa zilonda. Ngati koma munthu wina akantha diso la mtumiki wake, kapena diso la mdzakazi wake, ndi kumukhoza, adzawamasula kuti akhale omasuka mmalo mwa diso lawo. Ngati koma dzino la mtumiki, kapena dzino la mdzakazi wake akugwetsa, adzawatumiza omasuka mmalo mwa dzino lawo. Ngati koma ngombe agunde mwamuna kapena mkazi ndi afe, ngombe adzaponyedwa miyala ndi miyala, ndi nyama yake sidzadyedwa, koma mbuye wa ngombe adzakhala wosalakwa. Ngati ngombe wamphongo anali wogunda kale dzulo ndi tsiku lachitatu, ndipo anachitira umboni mbuye wake, koma sanachotse ngombeyo, ndipo ngombeyo wapha munthu kapena mkazi, ngombeyo adzapondedwa miyala, ndipo mbuye wake adzaphedwanso. Koma ngati dipo likhazikitsidwe kwa iye, adzapereka dipo la moyo wake mofanana ndi zimene akhazikitse kwa iye. Ngati koma mwana wamwamuna kapena mwana wamkazi agunde ndi nyanga, molingana ndi lamulo ili achite kwa iye. Ngati koma ngombe agundira mtumiki kapena mdzakazi, adzapereka siliva wa makumi atatu a didrachma kwa mbuye wawo, ndipo ngombe adzaponyedwa miyala. Ngati koma

wina atsegule dzenje kapena akumbe dzenje, ndipo osaliphimba, ndipo mwana wangombe kapena bulu agweremo, Mbuye wa dzenje adzalipira, adzapereka siliva kwa mbuye wawo, koma chakufa chidzakhala chake. Ngati koma ng'ombe wa wina agunde ng'ombe wa mnzake ndipo afe, adzagulitse ng'ombe wamoyo ndi kugawa ndalama zake, ndipo ng'ombe wakufa adzagawe. Ngati kudziwitsidwa kuti ngombe yayimuna ndi yogoma patsogolo pa dzulo ndi patsogolo pa tsiku lachitatu, ndipo akambiridwa kwa mbuye wake, koma iye sanayichotse, adzalipira ngombe yayimuna mmalo mwa ngombe yayimuna, ndipo yakufa idzakhala yake.

Ngati wina aba mwana wangombe kapena nkhosa, ndi kupha kapena kugulitsa, adzalipira ana angombe asanu mmalo mwa mwana wangombe, ndi nkhosa zinayi mmalo mwa nkhosa.

22

Ngati wakuba akapezedwa akubowola, ndipo atamenyedwa nafe, si kupha kwa iye. Koma ngati dzuwa likutuluka pa iye, wolakwa ali, adzafa mmalo. Koma ngati palibe kwa iye, agulitsidwe mmalo mwa kuba. Ngati koma chinthu chobedwa chikasiyidwa ndi kupezeka mdzanja lake, kuyambira bulu mpaka nkhosa, chamoyo, adzalipira kawiri. Ngati koma munthu adyetsa munda kapena munda wamphesa, ndi kusiya chiweto chake kudyetsa munda wa mnzake, alipire kuchokera ku munda wake molingana ndi zokolola zake. Ngati koma adyetsa munda

wonse, zabwino kwambiri za munda wake ndi zabwino kwambiri za munda wamphesa wake alipire. Ngati moto ukatuluka ndi kupeza minga, ndi kuwotcha mapiri a kupunthira kapena ngala za tirigu kapena chigwa, iye amene anayatsa moto adzalipira.

Ngati munthu apatsa mnzake siliva kapena ziwiya kuti azisunga, ndipo zibedwe mnyumba ya munthuyo, ngati mbalayo ipezeka, iyenera kulipira kawiri. Ngati koma wakubayo sanapezeke, mwini nyumba adzayandikira pamaso pa Mulungu, ndipo adzalumbira kuti iye mwini sanachite zoyipa pa chosungidwa chonse cha mnzake. Molingana ndi chilichonse cholankhula cholakwa, zokhudza mwana wang'ombe, ndi nyama yosenza katundu, ndi nkhosa, ndi chovala, ndi kuwonongeka konse kwa chonenedwa, chilichonse chimene chingakhale, pamaso pa Mulungu chiweruzo cha onse awiri chidzabwera, ndipo wogwidwa chifukwa cha Mulungu adzalipira kawiri kwa mnzake. Ngati koma munthu wina apatsa mnzake chinyama chonyamula katundu kapena mwana wangombe kapena nkhosa kapena chiweto chilichonse kuti achisunga, ndipo chiphwanyike kapena chife kapena chitengedwe ukapolo, ndipo palibe amene adziwe, Lumbiro lidzakhala la Mulungu pakati pa onse awiri, kuti iye sanachite zoyipa konse pa chosungidwa cha mnzake, ndipo motero mbuye wake adzalandira, ndipo sadzabweza. Ngati koma chabedwa kuchokera kwa iye, adzalipira mbuye wake. Ngati koma chathedwa ndi nyama zakuthengo, adzamupereka pa nyama yakufedwa, ndipo sadzabweza. Ngati munthu akapempha

chinthu kwa mnzake, ndipo chinthucho chiphwanyike kapena chife kapena chigwidwe ukapolo, pamene mwini wake asakhalepo, iyeyo adzalipira. Koma ngati mbuye ali naye, sadzalipira; koma ngati ndi wantchito, zidzakhala mmalo mwa malipiro ake.

Ngati koma munthu winyenge namwali wosachinjirizidwa, ndi kugona naye, ndi chikwama adzamupatsa iye kuti akhale mkazi wake. Ngati koma atakana kwathunthu, ndipo bambo ake asafune kumpatsa kwa iye kukhala mkazi, adzalipira ndalama kwa bambo mofanana ndi chopereka cha ukwati cha anamwali. Amatsenga musawasunge amoyo. Aliyense wogona ndi nyama mudzawapha ndi imfa. Amene apereka nsembe kwa milungu adzawonongedwa ndi imfa, kupatula kwa Ambuye yekha.

Ndipo mlendo simuzamuchitira zoyipa, kapena simuzamupsinja, chifukwa munali alendo mdziko la Igupto. Simuyenera kuzunza mkazi wamasiye aliyense ndi mwana wamasiye. Ngati koma mwachiwembu mukawazunza iwo, ndipo atafuwula nkulira kwa ine, ndidzamva kwambiri mawu awo. Ndipo ndidzakwiya mwaukali, ndipo ndidzakuphani ndi lupanga, ndipo akazi anu adzakhala amasiye, ndipo ana anu adzakhala amasiye. Ngati ukongoletsa siliva kwa mlongo wako wosauka amene ali kwa iwe, sudzakhala kumukakamiza, ndipo sudzamuyikira chiwongoladzanja. Ngati koma utenga chikole chovala cha mnzako, dzuwa lisanalore ubweze kwa iye. Pakuti iyi ndi chophimba chake, yokha iyi ndi chovala cha umaliseche wake, mu chiyani adzagona? Ngati choncho afuwulira kwa ine,

ndidzamva wake, chifukwa ndine wachifundo. Milungu simudzalankhula zoipa, ndipo wolamulira wa anthu anu simudzanena zoipa. Zipatso zoyamba za malo opunthira tirigu ndi chopsinyira vinyo chako sudzachedwetsa, ana oyamba kubadwa a ana ako aamuna udzapereka kwa ine. Motere muchita mwana wangombe wanu ndi nkhosa yanu ndi chinyama chonyamula katundu chanu; masiku asanu ndi awiri chidzakhala ndi amayi ake, koma tsiku lachisanu ndi chitatu mudzabweza kwa Ine icho. Ndipo anthu oyera mudzakhala kwa Ine, ndipo nyama yophedwa ndi zirombo simudzadya; kwa galu ponyani iyo.

23

Usalandire mawu achabe, ndipo usagwirizane ndi munthu wosalungama kukhala mboni yosalungama. Sudzakhala pamodzi ndi ambiri pa choipa, sudzawonjezedwa pamodzi ndi gulu kupatukira pamodzi ndi ambiri, kuti kupotoza chiweruzo. Ndipo sudzachitira chifundo munthu wosauka mchiweruzo. Ngati ukumana ndi ngombe ya mdani wako, kapena nyama yake yonyamula katundu ikuyendayenda, uyitembenutse ndi kuibweza kwa iye. Ngati koma uone nyama yogwiritsidwa ntchito ya mdani wako yagwa pansi chifukwa cha katundu wake, usadutse popanda kuyithandiza, koma uyithandize kuinyamula naye.

Usapotoza chiweruzo cha munthu wosauka mu mlandu wake.

Udzadzipatula ku mawu onse osalungama, sudzapha munthu wosalakwa ndi wolungama, ndipo sudzalungamitsa wosapembedza chifukwa cha mphatso. Ndipo mphatso siudzatenga, pakuti mphatso zimakhungu maso a owona, ndipo zimawononga mawu achilungamo. Ndipo mlendo simuzamuzunza, chifukwa inu mudziwa moyo wa mlendo, pakuti inunso munali alendo mdziko la Aiguputo. Kwa zaka zisanu ndi chimodzi udzafesa nthaka yako, ndipo udzasonkhanitsa zokolola zake. Koma pa chaka chachisanu ndi chiwiri udzachita kumasula, ndipo udzayimasula, ndipo osauka a mtundu wako adzadya, koma zotsala zidzadya nyama zakuthengo. Motero udzachita ndi munda wako wa mpesa, ndi munda wako wa azitona. Masiku asanu ndi limodzi udzachita ntchito zako, koma tsiku lachisanu ndi chiwiri ndi la mpumulo, kuti ngombe yako ipumule, ndi chinyama chonyamula katundu chako, ndiponso kuti mwana wa mdzakazi wako ndi mlendo atsitsimuke. Zonse zimene ndalankhula kwa inu, zisungeni, ndipo dzina la milungu ina simudzalikumbukira, kapena lisadzamveke kuchokera mkamwa mwanu.

Mukondwerere kwa Ine katatu pa chaka. Chikondwerero cha buledi wopanda yisiti sungani kuchita, masiku asanu ndi awiri mudye buledi wopanda yisiti, monga ndinakulamulirani inu pa nthawi ya mwezi wa zatsopano, chifukwa mu iyeyo munatuluka mu Igupto. Simudzaonekera pamaso panga wopanda kanthu. Ndipo chikondwerero cha kukolola zipatso zoyamba udzachita za ntchito zako, zimene ngati udzafese mu munda wako, ndipo chikondwerero cha kumaliza pa kutuluka kwa chaka mu

msonkhano wa ntchito zako zochokera mu munda wako. Katatu pa chaka aliyense wamwamuna wako azidzaonekera pamaso pa Ambuye Mulungu wako. Pamene ndidzatulutsa mitundu ya anthu pamaso pako ndi kukulitsa malire ako, sudzapereka magazi a nsembe yanga pa chowumitsa, ndipo mafuta a chikondwerero changa asadzakhale mpaka mmawa. Zipatso zoyamba za zokolola zoyamba za nthaka yako udzazibweretsa mnyumba ya Ambuye Mulungu wako. Usaphike mwana wankhosa mu mkaka wa amayi ake. Ndipo taonani, Ine nditumiza mngelo wanga patsogolo pa nkhope yanu, kuti akusungeni inu mu njira, kuti akulowetseni inu mu dziko limene ndinakonzerera inu. Tchera ukhale tcheru kwa iwe mwini, ndipo mvera mawu ake, ndipo usamunyoze iye, pakuti sadzakulekerera, chifukwa dzina langa lili pa iye. Ngati movetsetsa mumve mawu anga, ndi kuchita zonse zimene ndikulamula, ndi kusunga pangano langa, mudzakhala kwa ine anthu apadera kuposa mitundu yonse, chifukwa dziko lonse ndi langa. Inu mudzakhala kwa ine ufumu wansembe ndi mtundu wopatulika. Mawu awa udzawauza ana a Israeli. Ngati movetsetsa mumve mawu anga ndi kuchita zonse zimene ndinene kwa iwe, ndidzakhala mdani wa adani anu ndi kutsutsa otsutsa anu. Mthenga wanga adzapita kutsogola kwako, ndipo adzakulowetsa kwa Aamori, Ahiti, Aperezi, Akanaani, Agirigasi, Ahivi ndi Ayebusi, ndipo ndidzawawononga. Osati mudzalambira milungu yawo, kapena musadzatumikira iwo, osati mudzachita monga ntchito zawo, koma mudzawononga kwathunthu, ndipo mudzaphwanya zipilala zawo. Ndipo udzatumikira Ambuye Mulungu wako, ndipo ndidzadalitsa

buledi wako ndi vinyo wako ndi madzi ako, ndipo ndidzachotsa matenda pakati panu. Sipadzakhala wopanda ana wamwamuna kapena wopanda ana wamkazi pa dziko lako, chiwerengero cha masiku ako ndikudzaza ndidzadzaza. Ndipo ndidzatumiza mantha kutsogola kwako, ndipo ndidzachititsa mantha anthu a mitundu yonse imene ukulowa mwa iwo, ndipo ndidzapereka adani ako onse kuti akhale othawa. Ndipo ndidzatumiza zikumbu patsogolo pako, ndipo udzapirikitsa Aamori, Ahivi, Akanaani, ndi Ahiti kuchokera kwa iwe. Sindidzawatulutse iwo mu chaka chimodzi, kuti dziko lisakhale chipululu, ndipo zirombo zakuthengo zisachuluke pa iwe. Monga pangono pangono ndidzawapirikitsa kuchokera kwa iwe, mpaka utakula ndi kulandira dzikolo. Ndipo ndidzayika malire ako kuchokera ku Nyanja Yofiira mpaka ku Nyanja ya Afilisti, ndiponso kuchokera ku chipululu mpaka ku Mtsinje waukulu wa Yufurate, ndipo ndidzapereka mmanja mwanu anthu okhala mdzikolo, ndipo ndidzawapirikitsa kuchokera kwa iwe. Usadzavomera iwo ndi milungu yawo pangano. Ndipo iwo sadzakhala m’dziko lako, kuti angakupangitse kuchimwa kwa Ine, chifukwa ngati utumikira milungu yawo, iwowa adzakhala chopunthwitsa kwa iwe.

24

Ndipo Mose anati, Kwerani kwa Ambuye, iwe ndi Aaroni, ndi Nadabu, ndi Abihu, ndi akuluakulu makumi asanu ndi awiri a Israeli, ndipo mudzapembedza Ambuye kuchokera kutali. Ndipo

Mose yekha adzayandikira kwa Mulungu, koma iwo sadzayandikira, ndipo anthu sadzakwera pamodzi ndi iwo. Mose analowa ndipo anafotokoza kwa anthu mawu onse a Mulungu ndi malamulo. Anthu onse anayankha ndi mawu amodzi, akunena kuti, Mawu onse amene Ambuye walankhula, tidzachita ndi kumvera. Ndipo Mose analemba mawu onse a Ambuye. Mose atadzuka mmawa, anamanga guwa lansembe pansi pa phiri, ndi miyala khumi ndi iwiri ya mafuko khumi ndi awiri a Israeli. Ndipo anatumiza anyamata a ana a Israeli, ndipo anapereka zopereka zopsereza, ndi kupereka nsembe zachipulumutso kwa Mulungu, ana ang'ombe. Atatenga Mose theka la magazi, nathira mmbale, ndipo theka la magazi anathira ku guwa lansembe. Ndipo atatenga buku la chipangano, anawerenga mmakutu a anthu, ndipo iwo anati, Zonse zimene Ambuye analankhula, tichita ndipo timvera. Atatenga Mose magazi, anawawaza anthu, ndipo anati, Onani magazi a chipangano, chimene Ambuye anapanga nanu chokhudza mawu onse awa.

Ndipo Mose ndi Aaroni, ndi Nadabu, ndi Abihu, ndi makumi asanu ndi awiri wa gulu la akuluakulu a Israeli anapita. Ndipo anaona malo amene Mulungu wa Israeli anayimirira, ndipo pansi pa mapazi ake panali ngati ntchito ya njerwa ya safiro, ndiponso ngati mawonekedwe a thambo la kumwamba mu ukhondo wake. Ndipo mwa osankhidwa a Israeli palibe ndi mmodzi yemwe anafa, ndipo anaonekera pamalo pa Mulungu, ndipo anadya ndi kumwa. Ndipo Ambuye anati kwa Mose, Kwera kwa Ine ku phiri, ndipo ukhale kumeneko, ndipo

ndidzakupatsa makoma a miyala, lamulo ndi malamulo, zimene ndinalemba kuti ndiwalamulire. Ndipo Mose atanyamuka pamodzi ndi Yoswa amene anayimirira pafupi naye, anakwera ku phiri la Mulungu. Ndipo kwa akuluakulu anati, Khalani chete pamenepo, mpaka tibwerere kwa inu, ndipo onani, Aaroni ndi Huri ali ndi inu. Ngati wina aliyense akumana naye chiweruzo, ayandikire kwa iwo. Ndipo Mose ndi Yoswa anakwera phiri, ndipo mtambo unaphimba phirilo. Ndipo ulemerero wa Mulungu unatsikira pa phiri la Sinai, ndipo mtambo unaphimba phirilo kwa masiku asanu ndi limodzi, ndipo Ambuye anaitana Mose pa tsiku lachisanu ndi chiwiri kuchokera pakati pa mtambo. Koma mawonekedwe a ulemerero wa Ambuye anali ngati moto woyaka pamwamba pa phiri pamaso pa ana a Israeli. Ndipo Mose analowa mkati mwa mtambo, nakwera pa phiri, ndipo anakhala kumeneko pa phirilo masiku makumi anayi ndi mausiku makumi anayi.

25

Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose nkuti, Ndinati kwa ana a Israeli, Tengani zipatso zoyamba kuchokera kwa aliyense amene mtima wake ungamufunse, ndipo mudzalandira zipatso zoyamba zanga. Ndipo iyi ndi zipatso zoyamba zimene mudzalandira kuchokera kwa iwo: golide, siliva, ndi mkuwa. ndi hyacinth, ndi purple, ndi scarlet wopindika kawiri, ndi nsalu yofewa yopota, ndi tsitsi la mbuzi, Ndi zikopa za nkhosa zopaka utoto wofiira, ndi zikopa za buluu, ndi matabwa osavunda. ndi

miyala ya Sardius, ndi miyala yokongoletsera chophundira paphewa, ndi mwinjiro wautali. Ndipo udzandipangira malo opatulika, ndipo ndidzaonekera pakati panu. Ndipo udzandipangira monga zonse zimene ndikukuonetsa pa phiri, chitsanzo cha tenti ndi chitsanzo cha zipangizo zake zonse, motero udzapanga. Ndipo udzapanga bokosi la umboni kuchokera ku matabwa osavunda, makubiti awiri ndi theka utali wake, ndi kubiti ndi theka mulifupi mwake, ndi kubiti ndi theka msinkhu wake. Ndipo udzakutira izo ndi golide woyera, mkati ndi kunja udzakutira izo, ndipo udzapangira izo zokongoletsera za golide zopota mozungulira. Ndipo udzapanga pa iyi mphete zinayi zagolide, ndipo udzaziyika pa mbali zinayi, mphete ziwiri pa mbali imodzi, ndipo mphete ziwiri pa mbali yachiwiri. Udzapanga mitengo ya matabwa osavunda, ndipo udzayikuta ndi golide. Ndipo udzalowetsa mitengo yonyamula mmphete zimene zili mmbali za bokosi, kuti ukweze bokosi ndi iwo. Mitengo yonyamula idzakhala mmphete za bokosilo yosasunthika. Ndipo udzayika mu bokosi la pangano umboni umene ndidzakupatsa iwe. Ndipo udzapanga chophimba chachifundo cha golide woyera, makhubiti awiri ndi theka utali wake, ndi khubiti ndi theka mulifupi mwake. Ndipo udzapanga akerubi awiri agolide woponderezedwa, ndipo udzawayika onse mbali zonse za chivundikiro. Kerubi mmodzi adzapangidwa kuchokera mmbali ino, ndipo kerubi mmodzi adzapangidwa kuchokera mmbali ya chiwiri ya chophimbira, ndipo udzapanga makerubim awiri pa mbali ziwiri. Akerubi adzakhala akutambasula mapiko awo pamwamba, akuphimba ndi mapiko awo pa chiphuphu chachifundo, ndipo nkhope zawo zidzakhala

zikuyanganana; nkhope za akerubi zidzakhala zoyangana ku chiphuphu chachifundo. Ndipo udzayika chophimba chachifundo pa bokosi la chipangano kuchokera pamwamba, ndipo mu bokosi la chipangano udzayika umboni umene ndidzakupatsa. Ndipo ndidzadziwika kwa iwe kuchokera kumeneko, ndipo ndidzalankhula kwa iwe kuchokera pamwamba pa chophimbira chifundo pakati pa akerubi awiri, amene ali pa bokosi la umboni, ndipo molingana ndi zonse zimene ndikulamula iwe kwa ana a Israeli. Ndipo udzapanga tebulo wagolide wa golide woyera, maphiko awiri kutalika, ndi phiko mlifupi, ndi phiko ndi theka msinkhu. Ndipo udzapanga pa iyi zokhotakhota zopindika zagolide mozungulira, ndipo udzapanga pa iyi korona ya handbreadth mozungulira.

Ndipo udzapanga chokongoletsa chopindika ku chipewa chozungulira. Ndipo udzapanga mphete zinayi zagolide, ndipo udzayika mphete zinayizi pa mbali zinayi za miyendo yake pansi pa mutsiro. Ndipo mphete zidzakhala ngati malo a mitengo yonyamula, kuti akweze tebulo ndi iwo. Ndipo udzapanga mitengo ya matabwa osavunda, ndipo udzakuta iwo ndi golide woyera, ndipo tebulo lidzanyamulidwa nawo. Ndipo udzapanga mbale zake, ndi zofukizira lubani, ndi mbale zothirira nsembe zakumwa, ndi makapu, mwa zimene udzathira mwa iwo; kuchokera mu golide woyera udzapanga zimenezi. Ndipo udzayika pa tebulo mikate ya kukhalapo pamaso panga nthawi zonse.

Ndipo udzapanga choyikapo nyale kuchokera mu golide woyera,

woponderezedwa udzapanga choyikapo nyale. Tsinde lake, ndi nthambi, ndi mabeseni, ndi mabowolo, ndi maluwa zidzakhala kuchokera mwa iyoyo. Isanu ndi chimodzi koma nthambi zikutuluka kuchokera mmbali, nthambi zitatu za choyikapo nyale kuchokera ku mbali imodzi yake, ndi nthambi zitatu za choyikapo nyale kuchokera ku mbali yachiwiri. Ndipo maboolo atatu okongoletsedwa ngati alimoni mu nthambi imodzi, boolo ndi kakombo, motero ku nthambi zisanu ndi imodzi zotuluka mu choyikapo nyale. Ndipo pa choyikapo nyale panali mbale zinayi zojambulidwa mawonekedwe a mtedza, pa nthambi imodzi panali zotupa, ndi maluwa ake. Mbale pansi pa nthambi ziwiri zochokera mwa iyo, ndi mbale pansi pa nthambi zinayi zochokera mwa iyo, motero ku nthambi zisanu ndi imodzi zotuluka mwa choyikapo nyale, ndipo mu choyikapo nyale munali mbale zinayi zojambulidwa mawonekedwe a almondi. Zinthu zozungulira ndi nthambi zikhale zochokera mwa iyo, yonse yopangidwa yochokera mu golide umodzi woyera. Ndipo udzapanga nyale zake zisanu ndi ziwiri, ndipo udzayika nyalezi, ndipo zidzawala kuchokera ku nkhope imodzi. Ndipo chopereketserako chake, ndi maziko ake udzachipanga ndi golide woyera. Ziwiya zonse izi zinali talente imodzi ya golide woyera. Ona, udzachita molingana ndi mawonekedwe amene anakuonetsedwa kwa iwe pa phiri.

26

Ndipo tenti udzayipanga ndi nsalu zotchinga khumi zochokera

ku nsalu yofewa yopota, ndi buluu, ndi pepo, ndi zofiira zopota, zokhala ndi akerubi, ntchito yoluka udzazipanga. Utali wa nsalu imodzi asanu ndi atatu makubiti, ndi mulifupi wa anayi makubiti nsalu imodzi idzakhala, muyeso womwewo udzakhala ku nsalu zonse. Nsalu zisanu zidzakhala zogwirizana imodzi ndi inayo, ndipo nsalu zisanu zidzakhala zolumikizana imodzi ndi inayo. Ndipo udzawapangira zokolowera za buluu pa mphepete ya nsalu ya imodzi, kuchokera ku mbali imodzi ku cholumikizana, ndipo motero udzapanga pa mphepete ya nsalu ya kunja kwa cholumikizana chachiwiri. Udzapanga ngowe makumi asanu pa nsalu ya tenti imodzi, ndipo udzapanga ngowe makumi asanu pa gawo la nsalu ya tenti molingana ndi kulumikizana kwa yachiwiri, zoyang'anana zikugwirana wina ndi mnzake pa iliyonse. Ndipo udzapanga mphete makumi asanu zagolide, ndipo udzalumikiza nsalu zotchingazo ina ndi ina ndi mphetezi, ndipo idzakhala hema imodzi. Ndipo udzapanga zikopa zokhala ndi tsitsi kukhala chophimba pa hema; zikopa khumi ndi chimodzi udzazipanga. Utali wa chikopa chimodzi, makubiti makumi atatu, ndi makubiti anayi mulifupi wa chikopa chimodzi, muyeso womwewo udzakhala pa zikopa khumi ndi chimodzi. Ndipo udzalumikiza zikopa zisanu pamodzi, ndipo zikopa zisanu ndi chimodzi pamodzi, ndipo udzapinda kawiri chikopa chachisanu ndi chimodzi kutsogolo kwa tenti. Ndipo udzapanga zokolowera makumi asanu pa mphepete mwa nsalu imodzi, ya pakati monga kulumikizana, ndipo zokolowera makumi asanu udzapanga pa mphepete mwa nsalu yolumikizana yachiwiri.

Ndipo udzapanga mphete zamkuwa makumi asanu, ndipo udzalumikiza mphetezo kuchokera ku zokoloweka, ndipo udzalumikiza zikopazo, ndipo zidzakhala chimodzi. Ndipo udzayika pansi chochuluka mu nsalu za hema, theka la nsalu lotsalayo udzaphimba pa chochuluka cha nsalu za hema, udzaphimba kumbuyo kwa hema. Cubiti kuchokera mwa ichi, ndi cubiti kuchokera mwa ichi, kuchokera ku chopitirira cha zikopa, kuchokera ku utali wa zikopa za tenti, zidzakhala zokutira pa mbali za tenti kuchokera kumbali ndi kumbali, kuti ziphimbe. Ndipo udzapanga chophimba cha hema zikopa za nkhosa zazimuna zopaka utoto wofiira, ndipo zophimba zikopa za buluu pamwamba.

Ndipo udzapanga zipilala za hema kuchokera ku matabwa osavunda. Udzapanga chipilala chimodzi cha makhubiti khumi, ndipo mulifupi wa chipilala chimodzi udzakhala khubiti limodzi ndi theka. Zingwe ziwiri pa nsanamira umodzi, zogwirizana wina ndi wina, motero udzachita pa nsanamira zonse za tenti. Ndipo udzapanga zipilala za hema, zipilala makumi awiri kuchokera ku mbali ya kumpoto. Ndipo maziko makumi anayi asiliva udzawapanga kwa nsanadzo makumi awiri, maziko awiri pa nsanadzo umodzi ku mbali zake zonse ziwiri, ndi maziko awiri pa nsanadzo umodzi ku mbali zake zonse ziwiri. Ndipo mbali yachiwiri yakummwera, nsanamira makumi awiri, ndi maziko makumi anayi asiliva awo, maziko awiri pa chipilala chimodzi mbali zonse ziwiri zake, ndi maziko awiri pa chipilala chimodzi mbali zonse ziwiri zake. Ndipo kumbuyo kwa hema, mbali yoyang’ana kumadzulo, udzapanga zipilala zisanu ndi

chimodzi. Ndipo zipilala ziwiri udzapanga pa makona a tenti kumbuyo. Ndipo zidzakhala zofanana pansi, molingana ndi chimenechi zidzakhala zofanana kuchokera ku mitu kupita ku msonkhano umodzi, motero udzachita ku ngodya zonse ziwiri, zikhale zofanana. Ndipo padzakhala zipilala asanu ndi zitatu, ndipo maziko awo asiliva adzakhala khumi ndi asanu ndi limodzi, maziko awiri pa chipilala chimodzi ku mbali zake zonse ziwiri, ndipo maziko awiri pa chipilala chimodzi. Ndipo udzapanga mipiringidzo kuchokera ku matabwa osavunda, zisanu kwa chipilala chimodzi kuchokera ku mbali imodzi ya tenti. Ndi zitsulo zisanu ku chipilala cha mbali imodzi ya hema ya chiwiri, ndi zitsulo zisanu ku chipilala cha mbali yakumbuyo ya hema yolowera ku nyanja. Ndipo bar yakati pakati pa zipilala idutse kuchokera ku mbali imodzi kupita ku mbali ina. Ndipo mizati udzakuta ndi golide, ndipo mphete udzapanga zagolide, zimene udzalowetsemo mipiringano, ndipo udzakuta mipiringano ndi golide. Ndipo udzakweza tentiyo monga mawonekedwe amene anakuonetsedwa pa phiri.

Ndipo udzapanga chinsalu chophimba kuchokera ku buluu, ndi pepo, ndi kolowŵala kopota, ndi nsalu yofewa yolukidwa; ntchito yolukidwa udzapanga icho ndi akerubi. Ndipo udzayika icho pa nsanamira zinayi zosavunda zokutidwa ndi golide, ndipo mitu yawo idzakhala ya golide, ndipo maziko awo anayi adzakhala a siliva. Ndipo udzayika nsalu yotchinga pa zipilala, ndipo udzabweretsa kumeneko mkati mwa nsalu yotchinga bokosi la umboni, ndipo nsalu yotchinga idzakulekanitsani pakati pa malo wopatulika ndi pakati pa malo wopatulika kwambiri.

Ndipo udzaphimba ndi nsalu yotchinga bokosi la umboni mmalo wopatulika kwambiri. Ndipo udzayika tebulo kunja kwa nsalu yotchinga, ndipo choyikapo nyale kudzayika moyang'anana ndi tebulo pa mbali ya tenti yakummwera, ndipo tebulo udzauyika pa mbali ya tenti yakumpoto. Ndipo udzapanga chophimba pa khomo la tenti kuchokera ku buluu, ndi pepo, ndi kolowŵala kopota, ndi nsalu yofewa yopota, ntchito ya woluka. Ndipo udzapangira nsalu yotchingayi mizati isanu, ndipo udzakute iwo ndi golide, ndipo ziphatso zawo zidzakhala zagolide, ndipo udzawapangira mizati isanu yamkuwa.

27

Ndipo udzapanga guwa lansembe kuchokera ku matabwa osavunda, utali wake masela asanu, ndi mulifupi mwake masela asanu, guwa lansembelo lidzakhala lonaniniza, ndipo msinkhu wake udzakhala masela atatu. Ndipo udzapanga nyanga pa ngodya zinayi, nyangazo zidzakhala kuchokera mwa iye, ndipo udzazikuta ndi mkuwa. Ndipo udzapanga chivundikiro cha guwa lansembe, ndi chophimba chake, ndi mabeseni ake, ndi ngowe zake za nyama, ndi chowotchera lubani chake, ndi zipangizo zonse zake udzapanga zamkuwa. Ndipo udzamupangira chosefera chaukonde chamkuwa, ndipo udzapangira choseferacho mphete zinayi zamkuwa pansi pa mbali zinayi. Ndipo udzawayika pansi pa chiwaya cha guwa lansembe kuchokera pansi, ndipo chiwaya chidzakhala mpaka theka la guwa lansembe. Ndipo udzapangira guwa lansembe

mitengo yochokera ku matabwa osavunda, ndipo udzawakuta ndi mkuwa. Ndipo udzalowetsa mitengo yonyamula mmphete, ndipo ikhale mitengo yonyamula mmbali mwa guwa lansembe pochinyamula. Chopanda chosalumikizidwa udzachipanga, molingana ndi chimene chinakuonetsedwa pa phiri, motero udzachipanga. Ndipo udzapanga bwalo la hema, ku mbali ya kummwera zitenje za bwalo zochokera ku nsalu yofewa yopota, kutalika makubiti 100 ku mbali imodzi. Ndipo zipilala zawo zinali makumi awiri, ndi maziko awo makumi awiri a mkuwa, ndipo mphete zawo ndi zogwirizira zawo zinali za siliva. Chotero ku mbali yakummawa, nsalu zokeza zinali mamita makumi asanu utali, ndipo zipilala zawo zinali makumi awiri, ndi maziko awo makumi awiri amkuwa, ndipo mphete ndi zogwirizira za zipilala, ndi maziko awo anakutidwa ndi siliva. Koma mulifupi wa bwalo monga nyanja, zotchinga makumi asanu ma makhubiti, zipilala zawo khumi, ndi maziko awo khumi. Ndipo mulifupi wa bwalo la chakummwera nsalu zotchinga makubiti makumi asanu, zipilala zawo khumi, ndi matsinde awo khumi. Ndipo khumi ndi zisanu ma cubit msinkhu wa zotchinga ku mbali imodzi, zipilala zawo zitatu, ndi maziko awo zitatu. Ndipo mbali yachiwiri khumi ndi zisanu za ma cubit wa zotchinga msinkhu, zipilala zawo zitatu, ndipo maziko awo zitatu. Ndipo pa chipata cha bwalo panali chophimba, msinkhu wake makumi awiri ma cubits, wochokera ku buluu, ndi pepo, ndi zofiira zopota, ndi nsalu yofewa yopotedwa mwa njira ya wosoka; zipilala zawo zinayi, ndi maziko awo zinayi. Mizati yonse ya bwalo mozungulira inakutidwa ndi siliva, ndipo mitu yake inali ya siliva, ndipo

maziko ake anali a mkuwa. Koma utali wa bwalolo unali mamita makumi asanu, mulifupi wake mamita makumi awiri ndi asanu, ndipo msinkhu wake unali mamita awiri ndi theka wa nsalu yosalala yopota, ndipo mizati yake inali yamkuwa. Ndipo zomangidwa zonse ndi zida zonse ndi zikhomo za bwalo zamkuwa.

Ndipo iwe lamula ana a Israeli, ndipo atengere iwe mafuta ochokera ku azitona osapsinyidwa, oyera, oponderezedwa kuti awale, kuti nyale iwotche nthawi zonse. Mhema ya umboni, kunja kwa nsalu yotchinga ya pa pangano, Aaroni ndi ana ake aamuna adzayaka iyo kuchokera madzulo mpaka mmawa pamaso pa Ambuye. Limeneli ndi lamulo lamuyaya ku mibadwo yanu kuchokera kwa ana a Israeli.

28

Ndipo iwe bweretsa pafupi ndi iwe mwini Aaroni m'bale wako, ndi ana ake aamuna, kuchokera mwa ana a Israeli, kuti anditumikire monga ansembe Aaroni, ndi Nadabu, ndi Abihu, ndi Eliezara, ndi Itamara, ana aamuna a Aaroni. Ndipo udzapangira Aaroni m'bale wako mkanjo wopatulika wa ulemu ndi ulemerero. Ndipo iwe lankhula kwa onse anzeru mmaganidwe, amene ndinawadzaza ndi mzimu wa nzeru ndi kumva, ndipo adzapanga chovala chopatulika cha Aaroni cha ku malo opatulika, chimene adzatumikira wansembe kwa Ine. Ndipo izi ndi zovala zimene iwo adzapanga: chovala

chapachifuwa, ndi chovala chapamapewa, ndi mkanjo wautali, ndi chovala cholukidwa, ndi nduwira, ndi lamba. Ndipo iwo adzapanga zovala zopatulika za Aaroni ndi ana ake aamuna kuti azitumikira ngati ansembe kwa Ine. Ndipo iwo adzatenga golide, hyacinth, purple, scarlet, ndi nsalu yofewa. Ndipo adzapanga chovala cha mmapewa kuchokera ku nsalu yofewa yopindidwa, ntchito yolukidwa ya aluki waluso. Zipewa ziwiri zogwirizana zidzakhala kwa iye, imodzi ndi inayo, zolumikizidwa pa mbali ziwiri. Ndipo nsalu ya zipewa za mmapewa imene ili pa iye, monga kupanga kwake kuchokera kwa iye idzakhala kuchokera ku golide woyera, ndi buluu, ndi pepo, ndi zofiira zopota, ndi nsalu yofewa yopota. Ndipo udzatenga miyala iwiri ya emerald, ndipo udzajambula mayina a ana a Israeli pa iwo. Mayina asanu ndi limodzi pa mwala umodzi, ndi mayina asanu ndi limodzi otsalawo pa mwala wachiwiri molingana ndi mibadwo yawo. Ntchito ya luso la kusema miyala, chojambulidwa cha chidindo, udzajambula miyala iwiri pa mayina a ana a Israeli. Ndipo udzayika miyala iwiri pa mapewa a efodi, miyala ya chikumbutso ndi kwa ana a Isiraeli, ndipo Aaroni adzanyamula mayina a ana a Isiraeli pamaso pa Ambuye pa mapewa awiri ake, chikumbutso cha iwo. Ndipo udzapanga zinthu za mmapewa kuchokera mu golide woyera. Ndipo udzapanga maunyolo awiri okhala ndi nsonga a golide woyera, ophatikizidwa mu maluwa, ntchito ya kuluka, ndipo udzayika maunyolo okhala ndi nsonga opletedwa pa zivundikiro zingonozingono, molingana ndi zivundikiro za mmapewa awo, kuchokera kutsogolo.

Ndipo udzapanga chovala chapachifuwa cha maweruzo, ntchito ya woluka, monga muyeso wa efodi. Udzachipanga kuchokera ku golide, ndi buluu, ndi pepo, ndi zofiira zopota, ndi nsalu yofewa yopota. Udzachipanga chokhala chooneka ngati chinayi, chidzakhala chokwanira kawiri, cha mulitali wa chiganza chimodzi, ndi cha mulifupi wa chiganza chimodzi. Ndipo mudzaluka mwa iye nsalu yokhazikidwa ndi miyala mizere inayi, mzere wa miyala udzakhala sadio, topazi, ndi emeraledi, mzere woyamba. Ndipo mzere wachiwiri unali malala, safiro, ndi yasipa. Ndipo mzere wachitatu unali ligurium, agati, ndi ametisito. Ndipo mzere wachinayi, chrysolite, ndi beryl, ndi onyx, zokutidwa ndi golide, zomangidwa mu golide, zikhale monga mzere wawo. Ndipo miyalayo ikhale ya mayina a ana aamuna a Israeli khumi ndi awiri molingana ndi mayina awo, zojambulidwa za zidindo, iliyonse molingana ndi dzina lake, ikhale ya mafuko khumi ndi awiri. Ndipo udzapanga pa chinthu choyankhulira zinthu zolukidwa pamodzi, ntchito ngati unyolo wochokera ku golide woyera. Ndipo Aaroni adzanyamula mayina a ana a Israeli pa chovala cha chiweruzo pa chifuwa chake, akalowa mmalo opatulika, kuti akhale chikumbutso pamaso pa Mulungu. Ndipo udzayika pa chovala chachiweruzo chowonetsera ndi choonadi, ndipo chidzakhala pa chifuwa cha Aaroni pamene akulowa mmalo opatulika pamaso pa Ambuye, ndipo Aaroni adzanyamula ziweruzo za ana a Israeli pa chifuwa pamaso pa Ambuye nthawi zonse. Ndipo udzapanga chovala chamkati chotalika chonse chabuluu. Ndipo padzakhala chitseko chake pakatikati, chokhala ndi malire kuzungulira chitsekochi, ntchito yolukidwa, cholumikizana cholukidwa pamodzi, kuti

chisang'ambuke. Ndipo udzapanga pansi pa msepetere wa mkanjo kuchokera pansi, monga maluwa a makangadza, makangadza angonoangono ochokera ku buluu, ndi pephero, ndi zofiira zopota, ndi nsalu yofewa yopota, pansi pa msepetere wa mkanjo mozungulira, mawonekedwe omwewo makangadza agolide, ndi mabelu pakati pa awa mozungulira. Pafupi ndi chirombo chagolide cha makangadza, ndi maluwa pa mphepso ya chovala mozungulira. Ndipo Aaroni adzamveka mawu ake pamene akutumikira, akulowa mu malo opatulika pamaso pa Ambuye ndi kutuluka, kuti asafe. Ndipo udzapanga mbale yagolide woyera, ndipo udzajambula pa iyo monga chidindo, Malo Opatulika a Ambuye. Ndipo udzayika icho pa buluu yopota, ndipo idzakhala pa nduwira, kutsogolo kwa nduwira idzakhala. Ndipo idzakhala pa chipumi cha Aaroni, ndipo Aaroni adzachotsa machimo a zinthu zopatulika, zonse zimene ana a Israeli adzapatulika wa mphatso iliyonse ya zinthu zopatulika zawo, ndipo idzakhala pa chipumi cha Aaroni nthawi zonse yovomerezeka kwa iwo pamaso pa Ambuye.

Ndipo zokongoletsa za mikanjo zidzakhala za nsalu yofewa, ndipo udzapanga nduwira ya nsalu yofewa, ndipo udzapanga lamba, ntchito ya woluka. Ndipo kwa ana aamuna a Aaroni udzawapangira minjiro ndi malamba, ndipo udzawapangira nduwani za ulemu ndi ulemerero. Ndipo udzawaveka iwo Aaroni mlongo wako, ndi ana ake aamuna pamodzi naye, ndipo udzawadzoza, ndipo udzadzaza manja awo, ndipo udzawapatula kuti azitumikira ansembe kwa Ine. Ndipo udzawapangira kabudula ya nsalu yofewa kuti aphimbe

umaliseche wa thupi lawo, kuchokera mchiuno mpaka ntchafu. Ndipo Aroni adzakhala nawo pamodzi ndi ana ake, pamene akulowa mu hema ya umboni, kapena pamene akuyandikira kutumikira ku guwa lansembe la wopatulika, ndipo sadzadzibweretsera tchimo, kuti asafe. Limeneli ndi lamulo lamuyaya kwa iye, ndiponso kwa zidzukulu zake pamodzi naye.

29

Ndipo izi ndi zimene udzachita kwa iwo, udzawapatula iwo, kuti azikutumikira monga ansembe. Ndipo udzatenga mwana wangombe mmodzi kuchokera ku ngombe, ndi nkhosa zazimuna ziwiri zopanda chilema. ndi buledi wopanda yisiti wosakanizidwa mu mafuta, ndi makeke opanda yisiti wodzozedwa mu mafuta, ufa wosalala wa tirigu udzawapanga. Ndipo udzawayika pa dengu limodzi, ndipo udzawabweretsa pa dengupo, pamodzi ndi mwana wangombe ndi nkhosa zazimuna ziwiri. Ndipo Aroni ndi ana ake udzawabweretsa pa khomo la tenti ya umboni, ndipo udzawatsuka iwo mmadzi. Ndipo atatenga zovala, udzaveka Aaroni mlongo wako chovala chachitali, ndi chovala cha mapewa, ndi chovala cha pachifuwa, ndipo udzalumikiza kwa iye chovala cha pachifuwa ku chovala cha mapewa. Ndipo udzayika nduwira pa mutu wake, ndipo udzayika mbale yopatulika pa nduwira. Ndipo udzatenga mafuta wodzozera, ndipo udzawathira pa mutu wake, ndipo udzamdzoza. Ndipo ana aamuna ake udzawabweretsa, ndipo udzawaveka mikanjo. Ndipo udzawamanga iwo malamba,

ndipo udzawaika kwa iwo nduwira, ndipo idzakhala kwa iwo unsembe kwa ine ku nthawi yonse, ndipo udzapatsa Aaroni manja ake, ndipo manja a ana ake aamuna. Ndipo udzabweretsa mwana wangombe pa khomo la tenti ya umboni, ndipo Aaroni ndi ana ake aamuna adzayika manja awo pa mutu wa mwana wangombe pamaso pa Ambuye, pafupi ndi khomo la tenti ya umboni. Ndipo udzapha mwana wang'ombe pamaso pa Ambuye, pafupi ndi zitseko za tenti ya umboni. Ndipo udzatenge magazi a mwana wangombe, ndi kuwayika pa nyanga za guwa lansembe ndi chala chako, koma magazi onse otsala udzawathira mmunsi mwa guwa lansembe. Ndipo udzatenga mafuta onse a pa mimba, ndi chipande cha chiwindi, ndi impsyo ziwiri, ndi mafuta a pa iwo, ndipo udzawayika pa guwa lansembe. Koma nyama za mwana wang'ombe, ndi khungu lake, ndi ndowe yake udzawatentha ndi moto kunja kwa msasa, pakuti ndi chopereka chachimwa.

Ndipo mudzatenga nkhosa yayimuna imodzi, ndipo Aaroni ndi ana ake aamuna adzaika manja awo pa mutu wa nkhosa yayimuna. Ndipo udzamupha, ndipo atatenga magazi, udzawathira pa guwa lansembe mozungulira. Ndipo nkhosa yayimuna udzayidula pawiri monga miyendo, ndipo udzatsuka zamkati ndi mapazi ndi madzi, ndipo udzaziyika pa zidulazo pamodzi ndi mutu. Ndipo udzapereka nkhosa yayimuna yonse pa guwa lansembe, nsembe yopsereza kwa Ambuye, kukhala fungo lokoma; ndi lubani kwa Ambuye. Ndipo udzatenga nkhosa yayimuna yachiwiri, ndipo Aaroni ndi ana ake aamuna adzaika manja awo pa mutu wa nkhosa yayimuna. Ndipo

udzamupha, ndipo udzatenge magazi ake, ndipo udzawayike pa chidebe cha khutu la kumanja la Aaroni, ndipo pa msonga wa dzanja la kumanja, ndipo pa msonga wa phazi la kumanja, ndipo pa zidebe za makutu akumanja a ana ake aamuna, ndipo pa zisonga za manja awo akumanja, ndipo pa zisonga za mapazi awo akumanja. Ndipo udzatenga magazi ochokera ku guwa lansembe, ndi mafuta odzozera, ndipo udzawaza pa Aaroni ndi pa mkanjo wake, ndiponso pa ana ake aamuna ndi pa zovala za ana ake aamuna pamodzi naye. Ndipo adzayeretsedwa iye mwini ndi mkanjo wake, ndi ana ake aamuna ndi zovala za ana ake aamuna pamodzi naye. Koma magazi a nkhosa yayimuna udzawathira ku guwa lansembe mozungulira. Ndipo udzatenga kuchokera kwa nkhosa yayimuna mafuta ake, ndi mafuta wokuta mimba, ndi chipande cha chiwindi, ndi imfa ziwiri, ndi mafuta pa iwo, ndi mkono wakumanja, pakuti ndi kukwaniritsidwa uku. Ndipo buledi umodzi wochokera mmafuta, ndi keke imodzi kuchokera mu dengu la buledi wopanda yisiti womwe unayikidwa pamaso pa Ambuye. Ndipo udzayika zonse pa manja a Aaroni, ndi pa manja a ana ake aamuna, ndipo udzawapatula kukhala chopereka pamaso pa Ambuye. Ndipo udzawatenga kuchokera mmanja mwawo, ndi kuwapereka pa guwa lansembe la nsembe yopsereza kukhala fungo lokomera pamaso pa Ambuye; ndi chopereka cha Ambuye. Ndipo udzatenga chifuwa kuchokera ku nkhosa yayimuna ya kudzozedwa, imene ndi ya Aaroni, ndipo udzayipatula kukhala chopereka pamaso pa Ambuye, ndipo chidzakhala kwa iwe monga gawo lako. Ndipo udzapatula chifuwa chopereka ndi mkono wa chopereka chochotsedwa,

amene wapatulika ndi amene wachotsedwa kuchokera ku nkhosa yayimuna ya kudzazidwa kuchokera kwa Aaroni ndi kuchokera kwa ana ake aamuna. Ndipo zidzakhala za Aroni ndi ana ake aamuna lamulo lamuyaya kuchokera kwa ana a Israeli, pakuti ichi ndi chopereka chopatukana, ndipo chopereka chidzakhala kuchokera kwa ana a Israeli kuchokera ku nsembe zachipulumutso za ana a Israeli, chopereka kwa Ambuye.

Ndipo chovala chopatulika cha Aaroni chidzakhala cha ana ake aamuna pambuyo pake, kuti adzozidwe mwa icho, ndi kupatulika manja awo. Masiku asanu ndi awiri adzazivala iwo wansembe woti mmalo mwake mwa ana ake, amene adzalowe mu tenti ya umboni kutumikira mmalo opatulika. Ndipo udzatenga nkhosa yayimuna ya kudzozedwa, ndipo udzaphika nyama mmalo opatulika. Ndipo Aaroni ndi ana ake adzadya nyama ya nkhosa yayimuna, ndi zikondwa zimene zili mu dengu, pafupi ndi khomo la tenti ya umboni. Adzadya iwo mwa zimene anayeretsedwa mwa iwo kudzoza manja awo, kuyeretsa iwo, ndipo mlendo sadzadya kuchokera kwa iwo, pakuti ndi zinthu zopatulika. Ngati koma zitsale kuchokera ku nyama za nsembe za kudzozedwa ndi buledi mpaka mmawa, udzatentha zotsala ndi moto. Sizidzadyedwa, chifukwa ndi chopatulika.

Ndipo udzachitira Aroni ndi ana ake aamuna motere monga zonse zimene ndinakulamula, masiku asanu ndi awiri udzapatula manja awo. Ndipo mwana wangombe wa tchimo udzachita pa tsiku la kuyeretsedwa, ndipo udzayeretsa guwa lansembe pochita kulipatula, ndipo udzadzoza guwa lansembe

kuti mulipatule. Kwa masiku asanu ndi awiri udzayeretsa guwa lansembe, ndipo udzalipatula, ndipo guwa lansembe lidzakhala lopatulika kwambiri; aliyense wokhudza guwa lansembe adzakhala wopatulika. Ndipo izi ndi zimene udzachita pa guwa lansembe: ana ankhosa a chaka chimodzi opanda chilema awiri pa tsiku pa guwa lansembe mosalekeza, chopereka chosalekeza.

Mwana wankhosa woyamba udzamuchita mmawa, ndipo mwana wankhosa wachiwiri udzamuchita madzulo. Ndi chakhumi cha ufa wosalala wosakanizidwa mu mafuta oponderezedwa wa chinayi cha hin, ndi chopereka chakumwa chinayi cha hin cha vinyo kwa mwana wankhosa mmodzi. Ndipo mwana wankhosa wachiwiri mudzamupereka madzulo, monga nsembe yammawa, ndiponso monga chopereka chakumwa chake, mudzamupereka kuti akhale fungo lokoma, chopereka kwa Ambuye. Nsembe ya nthawi zonse ku mibado yanu, pa zitseko za tenti ya umboni pamaso pa Ambuye, mu zimene ndidzadziwika kwa iwe kuchokera kumeneko, kuti ndilankhule kwa iwe. Ndipo ndidzakonzekera kumeneko kwa ana a Isiraeli, ndipo ndidzayeretsedwa mu ulemerero wanga. Ndipo ndidzapatula hema ya umboni ndi guwa lansembe, ndipo ndidzapatula Aaroni ndi ana ake kuti azitumikira ngati ansembe kwa Ine. Ndipo ndidzatchedwa pakati pa ana a Israeli, ndipo ndidzakhala Mulungu wawo. Ndipo adzadziwa kuti Ine ndine Ambuye Mulungu wawo amene ndinawatulutsa iwo mdziko la Igupto, kuti ndiitanidwe kwa iwo, ndi kukhala Mulungu wawo.

30

Ndipo udzapanga guwa lansembe la lubani kuchokera ku matabwa osavunda. Ndipo udzachipanga cha kiubiti mutali, ndi cha kiubiti mmulifupi, chidzakhala chooneka ngati chinayi, ndipo cha ma kiubiti awiri msinkhu; nyanga zake zidzakhala kuchokera mwa icho. Ndipo udzakuta ndi golide woyera chiwaya chake, ndi makoma ake mozungulira, ndi nyanga zake, ndipo udzamupangira mphete yagolide yopota mozungulira. Ndipo udzapanga mphete ziwiri zagolide woyera pansi pa chipeta chopindika chake, ku mbali ziwiri udzapanga ku mbali ziwiri, ndipo zidzakhala zogwirira ndodo, kuti kunyamula icho mu iwo. Ndipo udzapanga mitengo ya matabwa osavunda, ndipo udzayikuta ndi golide. Ndipo udzayika icho moyanganana ndi nsalu yotchinga, imene ili pa bokosi la umboni, kumene ndidzadziwika kwa iwe kuchokera kumeneko. Ndipo Aaroni adzatentha lubani wophatikizidwa wopyapyala pa guwapo mmawa mmawa, pamene amakonza nyale, adzatentha lubani pa guwapo. Ndipo pamene Aroni awotche nyale ziwalo madzulo, adzafukize lubani pa iyo. Ndi lubani wopitirira nthawi zonse pamaso pa Ambuye mu mibadwo yawo. Ndipo sadzabweretsa pa iye lubani wina, chopereka, nsembe, ndipo chopereka chamowa sudzathira pa iye. Ndipo Aaroni adzachita mwambo wopepesera machimo pa nyanga zake kamodzi pachaka, ndi magazi a chipepeso adzayeretsa guwa lansembe limeneli ku mibado yawo yonse; ndi chopatulika kwambiri kwa Ambuye.

Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose, akunena, Ngati utenga chiwerengero cha ana a Israeli pa kuwayendera kwawo, ndipo aliyense apereke chiwombolo cha moyo wake kwa Ambuye, palibe mliri umene udzakhale pakati pawo pa kuwayendera kwawo. Ndipo ichi ndi chimene adzapereka onse amene angadutse kuwunika, theka la didrachma chimene ndi monga didrachma yoyera, makumi awiri ma obols mu didrachma, ndipo theka la didrachma ndi chopereka kwa Ambuye. Aliyense wodutsa mu kuwunika kuchokera ku zaka makumi awiri ndi kupitirira, adzapereka chopereka kwa Ambuye. Wolemera sadzawonjezera, ndipo wosauka sadzachepetsa pa theka la didrachma popereka chopereka kwa Ambuye, kuti achite chipepeso cha mizimu yanu. Ndipo udzatenga siliva wa zopereka kuchokera kwa ana a Israeli, ndipo udzaupereka mu ntchito ya tenti ya umboni, ndipo udzakhala kwa ana a Israeli chikumbutso pamaso pa Ambuye, kuchita chiwonetsero chokhudza miyoyo yanu. Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose nkuti, Panga beseni wamkuwa, ndi base wake wamkuwa, kuti kusamba, ndipo udzayike pakati pa hema ya umboni ndi pakati pa guwa lansembe, ndipo udzathire madzi mmenemo. Ndipo Aaroni ndi ana ake aamuna adzasambitsa manja ndi mapazi awo ndi madzi. Akalowa mu hema ya umboni, adzasamba ndi madzi, ndipo sadzafa, akayandikira ku guwa lansembe kutumikira ndi kupereka nsembe zopsereza kwa Ambuye. Adzasambe manja ndi mapazi ndi madzi, pamene alowe mu tenti ya umboni, adzasambe ndi madzi, kuti asafe, ndipo zidzakhala kwa iwo lamulo lamuyaya, kwa iye ndi kwa mibadwo yake pamodzi naye. Ndipo Ambuye analankhula kwa

Mose nkuti, Ndipo iwe tenga zonunkhiritsa: duwa la mure wosankhidwa masikelo mazana asanu, wa sinamoni wonunkhira theka la ichi mazana awiri makumi asanu, ndipo wa bango wonunkhira mazana awiri makumi asanu, ndi ya iris masekeli mazana asanu a wopatulika, ndi mafuta ochokera ku azitona hin limodzi. Ndipo udzapanga iwo mafuta odzozera opatulika, mafuta onunkhira opangidwa mwaluso wa wopanga zonunkhira; adzakhala mafuta odzozera opatulika. Ndipo udzoza kuchokera mwa iyo tenti ya umboni, ndi bokosi la umboni, ndi zipangizo zake zonse, ndi choyikapo nyale ndi zipangizo zake zonse, ndi guwa lansembe la lubani, ndi guwa lansembe la nsembe zopsereza ndi zipangizo zake zonse, ndi tebulo ndi zipangizo zake zonse, ndi beseni. Ndipo udzawapatula, ndipo adzakhala opatulika wa zopatulika; aliyense wokhudza iwo adzapatulika. Ndipo Aaroni ndi ana ake udzawadzoza, ndipo udzawapatula kuti anditumikire monga ansembe. Ndipo kwa ana a Israeli udzalankhula kunena kuti, Mafuta chodzoza chodzozera chopatulika chidzakhala ichi kwa inu mmibadwo yanu. Pa thupi la munthu sichizodzozedwa, ndipo monga kuphatikiza uku simudzachita nokha mofanana, ndi wopatulika, ndipo malo opatulika adzakhala kwa inu. Aliyense amene angachite chimodzimodzi, ndi aliyense amene angapereke kuchokera kwa iye kwa mlendo, adzachotsedwa pakati pa anthu ake.

Ndipo Ambuye anati kwa Mose, Tenga zokoma zonunkhira, mure, onycha, galibano wonunkhira bwino ndi lubani wowoneka bwino, chilichonse chifanane. Ndipo iwo adzachita

mu iye lubani wopangidwa ndi wopanga zonunkhira, ntchito ya wopanga zonunkhira, wosakanizidwa, woyera, ntchito yopatulika. Ndipo mudzapera kuchokera mwa izi zofewa, ndipo mudzayika patsogolo pa umboni mu hema ya umboni, kumene ndidzadziwika kwa inu kuchokera kumeneko; wopatulika wa zopatulika udzakhala kwa inu lubani. Monga kuphatikizana uku, simudzachita kwa inu nokha; malo opatulika adzakhala kwa inu kwa Ambuye. Aliyense amene angachite chomwecho kuti anunkhe nacho, adzachotsedwa pakati pa anthu ake.

31

Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose nkuti, Taonani, ndaitana modzina Bezaleli mwana wa Uri, mwana wa Huri, wochokera mfuko la Yuda. Ndipo ndinadzaza iye ndi mzimu wauzimu wa nzeru, ndi kumvetsa, ndi kudziwa mntchito zonse, kuti aganize. ndi kukonza, kugwira ntchito golide, siliva, mkuwa, hyacinth, purple, ndi scarlet wopota, Ndi za ntchito ya miyala, ndi mntchito za uamisiri wa matabwa, kugwira ntchito monga ntchito zonse. Ndipo ine ndinamupatsa iye ndi Eliab wa Ahisamach kuchokera mfuko la Dan, ndipo kwa aliyense wanzeru mtima ndapereka kumvetsa. Ndipo adzapanga zonse zimene ndinakulamulira iwe: hema ya umboni, bokosi la chipangano, chofunikira chisomo chimene chili pa iye, ndi zida za hema. ndi maguwa ansembe, ndi tebulo ndi zipangizo zake zonse, ndi choyikapo nyale choyera ndi zipangizo zake zonse ndi beseni ndi maziko ake, ndi zovala za ntchito za Aaron, ndi

zovala za ana ake aamuna kuti anditumikirire, ndi mafuta wodzozera, ndi lubani wophatikizidwa wopatulika, monga zonse zimene ndinakulamula iwe, adzachita.

Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose nkuti, Ndipo iwe lamula ana a Israeli, kunena kuti, Onani, ndipo masabata anga musunge, chizindikiro ndi pakati pa ine ndi inu ku mibadwo yanu, kuti mudziwe kuti Ine Ambuye amene ndikukuyeretserani. Ndipo inu mudzasunga masabata, chifukwa wopatulika ichi ndi kwa Ambuye kwa inu. Amene wachipwetekesa, adzaphedwa ndi imfa. Aliyense amene adzachita ntchito pa tsiku limenelo, moyo uja adzachotsedwa pakati pa anthu ake. Masiku asanu ndi limodzi udzachita ntchito, koma tsiku lachisanu ndi chiwiri ndi sabata, kupuma kopatulika kwa Ambuye; aliyense amene adzachita ntchito pa tsiku lachisanu ndi chiwiri adzaphedwa. Ndipo ana a Israeli adzasunga masabata, kuwachita ku mibadwo yawo, Pangano wamuyaya pakati pa ine ndi ana a Israeli, chizindikiro ndi mwa ine chamuyaya, chifukwa masiku asanu ndi limodzi Ambuye anapanga kumwamba ndi dziko lapansi, ndipo pa tsiku lachisanu ndi chiwiri anapumula ndipo anasiya ntchito. Ndipo anapatsa Mose pamene anamaliza kulankhula naye pa phiri la Sinai, miyala iwiri ya umboni, miyala yamwala yolembedwa ndi chala cha Mulungu.

32

Ndipo anthu ataona kuti Mose wachedwa kutsika kuchokera ku phiri, anthu anasonkhana pa Aaroni, ndipo akunena kwa iye, Nyamuka, ndipo utipangire milungu, imene idzatitsogolera, pakuti Mose uyu, munthu amene anatitulutsa ife kuchokera ku dziko la Iguputo, sitikudziwa chimene chamuchitikira. Ndipo Aaroni anawauza kuti, Vulani ndolo zagolide zimene zili mmakutu a akazi anu ndi ana anu aakazi, ndipo muzibweretse kwa ine. Ndipo anthu onse anachotsa ndebe zagolide zimene zinali mmakutu awo, ndipo anazipereka kwa Aaroni. Ndipo analandira kuchokera mmanja mwawo, ndipo anawaumba ndi chojambulira, ndipo anapanga mwana wangombe wosungunuka ndipo anati, Awa ndi milungu yako Israeli, amene anakukweza iwe kuchokera mdziko la Igupto. Ndipo ataona, Aaroni anamanga guwa lansembe moyanganana nalo, ndipo Aaroni analengeza kuti, Chikondwerero cha Ambuye ndi mawa. Ndipo atadzuka mmawa tsiku lotsatira, anabweretsa nsembe zopsereza, ndipo anapereka nsembe ya chipulumutso, ndipo anthu anakhala pansi kudya ndi kumwa, ndipo anadzuka kuti akasewere.

Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose kunena, Pita mwachangu, tsikira kuchokera kuno, pakuti anthu ako amene unawatulutsa mdziko la Igupto achimwa. Anapalamula mwachangu kuchokera mu njira imene ndinawalamula, anapanga okha mwana wangombe, ndipo apembedza iye, ndipo apereka nsembe kwa iye, ndipo anati, Awa ndi milungu yako Israeli, amene anakukweza iwe kuchokera mdziko la Iguputo. Ndipo tsopano ndilole Ine, ndipo ndikwiya ndi mkwiyo pa iwo,

ndidzawawononga, ndipo ndidzakuchita Iwe kukhala mtundu wamkulu. Ndipo Mose anapempha pamaso pa Ambuye Mulungu, ndipo anati, Chifukwa chiyani, Ambuye, mukwiya ndi mkwiyo pa anthu anu, amene munawatulutsa mdziko la Iguputo ndi mphamvu yaikulu, ndiponso ndi dzanja lanu lapamwamba? Mwina Aigupto asanene kuti, Ndi zoyipa anawatulutsa kuti awaphe mmapiri ndi kuwawononga kuchokera pa dziko lapansi. Leka mkwiyo wako waukulu, ndipo ukhale wokoma mtima pa choyipa cha anthu ako, Mukumbukira Abrahamu ndi Isake ndi Yakobo, atumiki anu, amene munalumbira monga inu nokha, ndipo munalankhula nawo, kunena, Ndidzachulukitsa mbewu yanu ngati nyenyezi za kumwamba mu kuchuluka, ndipo nthaka yonse iyi imene munati mudzawapatsa, adzakhala nayo mpaka muyaya. Ndipo Ambuye anakometsedwa kuti asunga anthu ake.

Ndipo Mose atatembenuka, anatsika kuchokera ku phiri, ndipo miyala iwiri ya umboni inali mmanja mwake, miyala yamwala yolembedwa ku mbali zonse zawo, mbali ina ndi mbali ina zinali zolembedwa. Ndipo miyalayi inali ntchito ya Mulungu, ndipo mawu analembedwa ndi Mulungu okongoletsedwa pa miyalayi. Ndipo Yoswa atamva mawu a anthu akufuwula, anati kwa Mose, Kuli mawu a nkhondo mu msasa. Ndipo akuti, Si mawu a otsogolera monga mphamvu, kapena mawu a otsogolera kuthawa, koma mawu a otsogolera vinyo ndikumva.

Ndipo pamene anayandikira ku msasa, anaona mwana wangombe ndi mavina, ndipo atakwiya ndi mkwiyo, Mose

anaponya miyala iwiri kuchokera mmanja mwake, ndi kuphwanya iwo pansi pa phiri. Ndipo atatenga mwana wangombe amene anapanga, anauwotcha mmoto, ndipo anaugaya wopyapyala, ndipo anauwaza pansi pa madzi, ndipo anawapatsa kumwa ana a Israeli. Ndipo Mose anati kwa Aron, Kodi anthu awa anakuchitira chiyani, kuti unawabweretsera tchimo chachikulu chotere? Ndipo Aroni anati kwa Mose, Musaukale, mbuye, pakuti inu mumadziwa chiwombankhanga cha anthu awa. Iwo amanena kwa ine kuti, tipangireni ife milungu, imene idzayenda patsogolo pathu, pakuti Mose uyu munthu, amene anatitulutsa ife ku Igupto, sitikudziwa chimene chachitikira iye. Ndipo ndinati kwa iwo, Ngati wina ali ndi zodzikongoletsera zagolide, zivuleni. Ndipo anapereka kwa ine, ndipo ndinaponya mu moto, ndipo anatuluka mwana wangombe uyu. Ndipo Mose ataona anthu kuti anabalalika, chifukwa Aroni anawabalalitsa kukhala chisangalalo kwa adani awo. Mose anayima pa chipata cha msasa, ndipo anati, Ndani wa kwa Ambuye? Abwere kwa ine. Choncho ana onse a Levi anasonkhana kwa iye. Ndipo akunena kwa iwo kuti, Izi ndi zimene akunena Ambuye Mulungu wa Israeli: Ikani aliyense lupanga lake pa chidya-mwendo chake, ndipo pitani ndi kubwerera kuchokera chipata kupita ku chipata kudzera mu msasa, ndipo phani aliyense mbale wake, ndipo aliyense mnzake wake, ndipo aliyense wapafupi kwake. Ndipo ana a Levi anachita monga analankhula Mose kwa iwo, ndipo anthu zikwi zitatu anagwa tsiku limenelo. Ndipo Mose anawauza kuti, Mwadzaza manja anu lero kwa Ambuye, aliyense mwa mwana wake kapena mwa mchimwene wake, kuti mupatsidwe

madalitso.

Ndipo zinatero pambuyo mawa, Mose anati kwa anthu, Inu mwachimwa tchimo lalikulu, ndipo tsopano ndidzakwera kwa Mulungu kuti ndichite chiwonetsero chokhudza tchimo lanu. Mose anabwerera kwa Ambuye, ndipo anati, Ndikupempha, Ambuye, anthu awa achimwa tchimo lalikulu, ndipo anapanga okha milungu yagolide. Ndipo tsopano ngati zedi mwakhululukira kwa iwo tchimo lawo, khululukirani; koma ngati ayi, fufuteni ine mbuku lanu limene munalembera. Ndipo Ambuye anati kwa Mose, Ngati munthu aliyense wachimwa pamaso panga, ndidzamufufuta mbuku langa. Tsopano koma pita, tsikira pansi, ndipo utsogolere anthu awa ku malo amene ndinakuuza. Taona, mngelo wanga adzayenda patsogolo pa nkhope yako. Tsiku limene ndikacheza, ndidzabweretsa pa iwo tchimo lawo. Ndipo Ambuye anakantha anthu chifukwa cha kupanga mwana wangombe, amene Aaroni anapanga.

33

Ndipo Ambuye anati kwa Mose, Pita patsogolo, kwera kuchokera kuno iwe ndi anthu ako, amene unawatulutsa ku dziko la Igupto, kupita ku dziko limene ndinalumbira kwa Abrahamu, ndi Isake, ndi Yakobo, kunena kuti, Ku mbewu yanu ndidzapereka iwo. Ndipo ndidzatumiza mthenga wanga patsogolo pa nkhope yako, ndipo adzapirikitsa Aamori, ndi Ahiti, ndi Aperezi, ndi Agirigasi, ndi Ahivi, ndi Ayebusi, ndi

Akanaani. Ndipo ndidzakulowetsa iwe mdziko likuyenda mkaka ndi uchi, koma sindidzakwera ndi iwe, chifukwa iwe ndiwe anthu wouma khosi, kuti sindidzakuthe iwe mnjira. Ndipo anthu atamva mawu oyipa awa, analira mmaliro. Ndipo Ambuye anati kwa ana a Israeli, inu anthu a khosi lowuma, onani, musalole kuti ndidzabweretsa chilango china pa inu, ndi kukuwonongani, tsopano choncho vulani zovala zanu za ulemerero, ndi zodzikongoletsera zanu, ndipo ndidzakuonetsani zimene ndidzakuchitirani. Ndipo ana a Israeli anachotsa zodzikongoletsera zawo ndi zovala zawo kuchokera ku phiri la Horebu. Ndipo Mose atatenga hema yake, anaika kunja kwa msasa, kutali kuchokera ku msasa, ndipo inatchedwa Hema ya Umboni, ndipo zinachitika kuti aliyense wofunafuna Ambuye ankatuluka kupita ku hema imene inali kunja kwa msasa. Pamene Mose ankalowa mu hema kunja kwa msasa, anthu onse ankayimirira akuyangana, aliyense pa khomo la hema yake, ndipo ankayanganitsitsa Mose akuchoka mpaka atalowa mu hema. Monga koma atalowa Mose mu tenti, chipilala cha mtambo chinatsikira, ndi chinayimirira pa chitseko cha tenti, ndipo chinayankhula ndi Mose. Ndipo anali kulankhula ndi Mose. Ndipo anthu onse anaona chipilala cha mtambo choyimirira pa chitseko cha tenti, ndipo atayimirira, anthu onse analambirira aliyense kuchokera pa chitseko cha tenti yake. Ndipo Ambuye analankhula ndi Mose, nkhope ku nkhope, monga mmene munthu amalankhulira ndi bwenzi lake, ndipo anabwerera ku msasa. Koma wotumikira Yoswa mwana wa Nuni, wachichepere, sankatuluka mu tenti.

Ndipo Mose anati kwa Ambuye, Taonani, Inu mukunena kwa ine kuti, Kweza anthu awa, koma Inu simunandidziwise amene mudzatumiza ndi ine, komabe Inu munandiwuza kuti, Ndikudziwa iwe kuposa onse, ndipo uli ndi chisomo kwa ine. Ngati choncho ndapeza chisomo pamaso pako, undionetse iwe mwini modziwikiratu kuti ndikuone, kuti ndikhale ndapeza chisomo pamaso pako, ndiponso kuti ndidziwe kuti anthu ako ndi mtundu waukulu uwu. Ndipo akunena kuti, Ine mwini ndidzakutsogolerani, ndipo ndidzakupumulitsani. Ndipo akuti kwa iye, Ngati si Inu mwini mukupita nane, musanditulutse kuchokera kuno. Ndipo bwanji kudziwika kudzakhala kunadi kuti ndapeza chisomo kwa inu, ine ndi anthu anu, koma mwina kuyenda kwanu ndi ife? Ndipo ndidzalemekezedwa ine ndi anthu anu kuposa mitundu yonse imene ili pa dziko lapansi. Ndipo Ambuye anati kwa Mose, Ndipo liwu ili limene walankhula ndidzalichita, chifukwa wapeza chisomo pamaso panga, ndipo ndikudziwa iwe kuposa onse. Ndipo akuti, Ondetsa kwa ine iwe mwini. Ndipo anati, Ine ndidzadutsa patsogolo pako ndi ulemerero wanga, ndipo ndidzaitana dzina langa, Ambuye, pamaso pako, ndipo ndidzachitira chifundo amene ndidzachitire chifundo, ndipo ndidzamvera chisoni amene ndidzamvere chisoni. Ndipo anati, Sudzatha kuwona nkhope yanga, pakuti palibe munthu amene angaone nkhope yanga nachita kukhala ndi moyo. Ndipo Ambuye anati, Taonani, pali malo pafupi ndi ine; udzayimirira pa thanthwe. Pamene ulemerero wanga udutse, ndidzakuyika iwe mu mpata wa thanthwe, ndipo ndidzakuphimba ndi dzanja langa pa iwe, mpaka nditadutsa. Ndipo ndidzachotsa dzanja langa, ndipo

kenako udzaona kumbuyo kwanga, koma nkhope yanga sidzaoneka kwa iwe.

34

Ndipo Ambuye anati kwa Mose, Sema kwa iwe mapulangwe awiri amwala, monga anali oyamba, ndipo kwera kwa Ine ku phiri, ndipo ndidzalemba pa mapulangwewo mawu amene anali mu mapulangwe oyamba, amene unaphwanya. Ndipo ukhale wokonzeka mmawa, ndipo ukwere pa phiri la Sinai, ndipo udzayimirire ine pamenepo pa msonga wa phiri. Ndipo palibe munthu akwere pamodzi ndi iwe kapena aoneke pa phiri lonse, ndipo nkhosa ndi ngombe zisadye pafupi ndi phiri ilo. Ndipo anasema mapale awiri a miyala monga oyamba aja, ndipo Mose atadzuka mmawa, anakwera kuphiri la Sinai monga momwe Ambuye anamulamulira, ndipo Mose anatenga mapale awiri a miyalawo. Ndipo Ambuye anatsikira mu mtambo nayimirira pamodzi naye kumeneko, ndipo anaitana dzina la Ambuye. Ndipo Ambuye anadutsa patsogolo pa nkhope yake, ndipo anaitana Ambuye Mulungu wachifundo ndi wachisoni, wodekha ndi wochuluka mu chifundo ndi woonadi. Ndi kusunga chilungamo ndi chifundo mpaka ku zikwi, akuchotsa zoyipa ndi zosalungama ndi machimo, koma sadzayeretsa wolakwa, akubweretsa zoyipa za makolo pa ana ndi pa ana a ana mpaka ku mbadwa yachitatu ndi yachinayi. Ndipo atafumbitsa, Mose anawerama pansi pa nthaka ndipo anapembedza. Ndipo anati, Ngati ndapeza chisomo pamaso

panu, Ambuye anga apite ndi ife, pakuti anthu ndi ouma khosi, ndipo inu mudzachotsa machimo athu ndi zolakwa zathu, ndipo tidzakhala anu.

Ndipo Ambuye anati kwa Mose, Taona, Ine ndikuyika kwa iwe pangano pamaso pa anthu ako onse. Ndidzachita zinthu zaulemerero zimene sizinachitike mdziko lonse, ndi mu mitundu yonse ya anthu. Ndipo anthu onse amene uli nawo iwe adzaona ntchito za Ambuye, chifukwa zodabwitsa ndi zimene Ine ndidzachita kwa iwe. Tcherera iwe zonse zimene ine ndikulamula kwa iwe; taonani, ine ndikutulutsa patsogolo pa nkhope zanu Aamori, ndi Akanaani, ndi Aperezi, ndi Ahiti, ndi Ahivi, ndi Agerigesi, ndi Ayebusi. Chenjerani nokha, musachite pangano ndi anthu okhala mdziko limene mukulowa mu lilo, kuti lisakhale chopunthwitsa pakati panu. Maguwa ansembe awo mudzawagwetsa, ndipo zipilala zawo mudzaziphwanya, ndipo nkhalango zawo mudzazidula, ndipo zifaniziro zosema za milungu yawo mudzazitentha pa moto. Musapembedze milungu ina, chifukwa Ambuye Mulungu, dzina lake ndi lachiwembu, Iye ndi Mulungu wachiwembu. Usakhazikitse pangano ndi anthu okhala mdzikolo, chifukwa angadzitsatire milungu yawo mochita chigololo, naperekera nsembe kwa milungu yawo, ndipo akakuitana, udzadya nsembe zawo, Ndipo utenge ana aakazi awo kwa ana aamuna ako, ndipo ana aakazi ako uwapatse kwa ana aamuna awo, ndipo ana aakazi ako achite chigololo potsatira milungu yawo, ndipo ana aamuna ako achite chigololo potsatira milungu yawo. Ndipo milungu yosungunuka sudzadzipangira. Ndipo phwando la buledi wopanda yisiti

udzasunga, masiku asanu ndi awiri udzadya buledi wopanda yisiti, monga ndinalamula iwe, pa nthawi ya mwezi wa zatsopano, chifukwa mu mwezi wa zatsopano unachoka ku Igupto. Zonse zotsegula mimba, amuna adzakhala anga, zonse woyamba kubadwa wa ng'ombe ndi woyamba kubadwa wa nkhosa. Ndipo woyamba kubadwa wa nyama yolemetsa udzawombola ndi nkhosa, ngati koma simuwombola icho, mtengo udzapereka. Onse woyamba kubadwa wa ana anu udzawombola; simuwonekera pamaso panga wopanda kanthu.

Masiku asanu ndi limodzi ugwire ntchito, koma pa tsiku lachisanu ndi chiwiri udzapuma; pa nthawi ya kubzala ndi kukolola udzapuma. Ndipo udzachita phwando la masabata kwa Ine, chiyambi cha kolima tirigu, ndiponso phwando la msonkhano pakati pa chaka. Katatu pa chaka aliyense wamwamuna wako azidzaonekera pamaso pa Ambuye Mulungu wa Israeli. Pakuti pamene ndidzatulutsa mitundu ya anthu pamaso pako ndi kukulitsa malire ako, palibe munthu amene adzalakalaka dziko lako pamene ukakwera kukaonekera pamaso pa Ambuye Mulungu wako katatu pa chaka. Musaphere pa chowîritsidwa magazi a zofukiza zanga, ndipo nsembe za chikondwerero cha Paskha zisagone mpaka mmawa. Zipatso zoyamba za nthaka yako uziike mnyumba ya Ambuye Mulungu wako; usaphike mwana wankhosa mu mkaka wa amayi ake. Ndipo Ambuye anati kwa Mose, Lembera iwe mawu awa, pakuti pa mawu awa ndachita nane pangano ndi Israeli. Ndipo Mose anali kumeneko pamaso pa Ambuye masiku makumi anayi ndi mausiku makumi anayi, sanali kudya buledi, ndipo sanali

kumwa madzi, ndipo analemba pa miyala mawu awa a chipangano, mawu khumi.

Pamene Mose anatsikira kuchokera ku phiri, ali ndi zikwangwani ziwiri mmanja mwake, Mose sanadziwe kuti nkhope yake inali itawala pamene ankalankhula naye. Ndipo Aroni ndi akuluakulu onse a Israeli anaona Mose, ndipo kuwonekera kwa mtundu wa nkhope yake kunali kwaulemekezeka. Ndipo anaopa kumuyandikira. Ndipo Mose anawayitana, ndipo Aroni ndi atsogoleri onse a msonkhano anabwerera kwa iye, ndipo Mose analankhula nawo.

Ndipo pambuyo pa zimenezi, ana onse a Israeli anabwera kwa iye. Ndipo anawalamula zonse zimene Ambuye anamulamula iye pa phiri la Sinai. Ndipo pamene anamaliza kulankhula nawo, anayika chophimba pa nkhope yake. Pamene Mose akalowa pamaso pa Ambuye kukalankhula naye, ankachotsa chophimba mpaka atuluke, ndipo atatuluka ankalankhula kwa ana onse a Israeli zonse zimene Ambuye anamulamula. Ndipo ana a Israeli anaona nkhope ya Mose, kuti inali itaulemekezedwa, ndipo Mose anayika chophimba pa nkhope yake, mpaka atalowa kukalankhula naye.

35

Ndipo Mose anasonkhanitsa msonkhano wonse wa ana a Israeli, ndipo anati, Awa ndi mawu amene Ambuye analamula kuti

muchite. Masiku asanu ndi limodzi ugwira ntchito, koma tsiku lachisanu ndi chiwiri ndi kupuma, loyera, Sabata, kupuma kwa Ambuye; aliyense wochita ntchito pa tsikulo, afe. Simuyatseni moto mmalo anu onse okhala pa tsiku la Sabata, Ine Ambuye. Ndipo Mose anati kwa msonkhano wonse wa ana a Israeli, Ili ndi mawu amene Ambuye analamula akuti, Tengani kuchokera kwa inu chopereka kwa Ambuye, aliyense amene akulandira ndi mtima, adzabweretsa zipatso zoyamba kwa Ambuye: golide, siliva, ndi mkuwa. hyacinth, purple, scarlet kawiri kopota, nsalu yofewa yopota, ndi tsitsi za mbuzi, Ndi zikopa za nkhosa zazimuna zopaka utoto wofiira, ndi zikopa za buluu, ndi matabwa osawola. ndi miyala ya sadiyasi, ndi miyala ku chojambula ku chophunda cha phewa ndi mkanjo wautali. Ndipo aliyense wanzeru mu mtima pakati panu, atabwera agwire ntchito zonse zimene Ambuye analamula, Hema, ndi zophimba, ndi nsalu zophimba, ndi mipiringidzo yolumikizira, ndi mipiringidzo, ndi zipilala, ndi bokosi la umboni, ndi mitengo yake, ndi chophimbira chake, ndi nsalu yotchinga, ndi tebulo ndi zipangizo zake zonse. ndi choyikapo nyale cha kuwala ndi zipangizo zake zonse ndi guwa lansembe ndi ziwiya zake zonse, ndi zovala zopatulika za Aaroni wansembe, ndi zovala zimene adzatumikire nazo, ndi mikanjo ya ana a Aaroni a unsembe, ndi mafuta wodzozera, ndi lubani wophatikiza.

Ndipo gulu lonse la ana a Israeli linachoka kwa Mose. Ndipo aliyense anabweretsa zimene mtima wawo unawakakamiza kubweretsa, ndipo onse amene moyo wawo unawakonda, anabweretsa chopereka, ndipo anabweretsa chopereka kwa

Ambuye pa ntchito zonse za hema ya umboni, ndi pa ntchito zake zonse, ndi pa zovala zonse za wopatulika. Ndipo amuna anabweretsa kuchokera kwa akazi, aliyense amene anaganiza mu mtima mwake, anabweretsa zisindikizo, ndi ndolo, ndi mphete, ndi zinthu zolukidwa, ndi zibangiri, chinthu chilichonse chagolide. Ndipo onse amene anabweretsa zopereka za golide kwa Ambuye, ndi kwa amene anapezeka nawo nsalu yofewa, ndi zikopa za buluu ndi zikopa za nkhosa zaamuna zopaka utoto wofiira, anabweretsa. Ndipo aliyense amene anachotsa chopereka, anabweretsa siliva ndi mkuwa, zopereka kwa Ambuye, ndipo kwa iwo amene anapezeka ndi nkhuni zosavunda mwa ntchito zonse za kukonzekera, anabweretsa. Ndipo mkazi aliyense wanzeru mu maganidwo anasoka ndi manja awo, ndipo anabweretsa zinthu zosokidwa, buluu, ndi pepo, ndi zofiira, ndi nsalu yofewa. Ndipo akazi onse, amene zinawoneka bwino ku maganizo awo mu nzeru, analuka tsitsi la mbuzi. Ndipo atsogoleri anabweretsa miyala ya emerald ndi miyala ya kudzaza mu ephod ndi chovala chapachifuwa. ndi zosakaniza, ndi mmafuta a kudzoza, ndi chosakaniza cha lubani. Ndipo aliyense mwamuna ndi mkazi, amene maganidwo awo anawatsogolera kuti alowe ndi kuchita ntchito zonse zimene Ambuye analamula kuti zichitidwe kudzera mwa Mose, ana a Israeli anabweretsa chopereka kwa Ambuye. Ndipo Mose anati kwa ana a Israeli, Onani Mulungu wachita kuitana modzina Bezaleli mwana wa Uri, mwana wa Huri, wa mfuko la Yuda, Ndipo anadzaza iye mzimu wauzimu wa nzeru ndi kumvetsa, ndi kudziwa za zonse. kukhala womanga malinga ndi ntchito zonse za umanga, kupanga golide ndi siliva ndi mkuwa

ndi kugwira ntchito miyala, ndi kugwira ntchito matabwa, ndi kuchita mu ntchito iliyonse ya nzeru. Ndipo anapereka maganizo otsogolera kwa iye, ndiponso kwa Eliab wa Ahisamach, wa fuko la Dan, Ndipo anawadzaza nzeru, kumvetsa, ndi maganizo, kuti amvetse zonse ndi kuchita ntchito za wopatulika, ndi zinthu zoluka ndi zinthu zokongoletsedwa, kuluka ndi wofiira ndi nsalu yofewa, kuchita ntchito iliyonse ya umisiri wa zokongoletsedwa.

36

Ndipo Bezaleli ndi Eliabu anapanga, pamodzi ndi aliyense amene anali anzeru mmaganidwe, amene anapatsidwa nzeru ndi chidziwitso, kuti amvetse kuchita ntchito zonse zoyenera za zinthu zopatulika, molingana ndi zonse zimene Ambuye analamula. Ndipo Mose anaitana Bezaleli ndi Eliabu, ndi onse amene anali ndi nzeru, amene Mulungu anawapatsa chidziwitso mu mtima wawo, ndi onse amene mwakufuna okha ankafuna kubwera ku ntchitozo, kuti azikwaniritsa. Ndipo analandira kuchokera kwa Mose zopereka zonse zimene ana a Israeli anabweretsa pa ntchito zonse za malo opatulika kuti azichite, ndipo anapitirizabe kulandira zopereka zimene anthu ankabweretsa mmawa. Ndipo anabwera onse anzeru amene ankachita ntchito ya malo wopatulika, aliyense molingana ndi ntchito yake imene ankagwira. Ndipo anati kwa Mose kuti anthu akubweretsa zochuluka molingana ndi ntchito zonse zimene Ambuye analamula kuti achite. Ndipo Mose analamula, ndipo

analengeza mu msasa kunena kuti, Mwamuna ndi mkazi asagwirenso ntchito pa zopereka zoyamba za malo opatulika, ndipo anthu analepheretsedwa kuperekabe. Ndipo ntchito zinali zokwanira kwa iwo kuti achite kumanga, ndipo anatsala ndi zowonjezera. Ndipo aliyense wanzeru mwa ogwira ntchito anapanga zovala za zinthu zopatulika, zimene ndi za Aaroni wansembe, monga momwe Ambuye analamula Mose. Ndipo anapanga ephod kuchokera ku golide, buluu, pepo, kolowala wopota, ndi nsalu yofewa yopota. Ndipo masamba a golide anadulidwa kukhala tsitsi, kuti alukidwe pamodzi ndi buluu, ndi pepo, ndi ofiira wopindika, ndi nsalu yofewa yopindika, ntchito yolukidwa anaipanga. zinthu za mmphepete zogwiritsana kuchokera ku mbali zonse ziwiri, ntchito yolukidwa mu wina ndi mnzake zolumikizidwa monga momwe zilili. Kuchokera mwa iye anachiita motsatira ndakatulo yake, kuchokera mwa golide, ndi buluu, ndi pepo, ndi zofiira zopota, ndi nsalu yofewa yopota, monga analamula Ambuye kwa Mose. Ndipo anapanga miyala iwiri ya emerald, yomangiriridwa pamodzi ndi kuzunguliridwa ndi golide, yojambulidwa ndi kusemapo monga chidindo cha chisindikizo chokhala ndi mayina a ana a Israeli. Ndipo anayika miyalayo pa mapewa a efodi, miyala ya chikumbutso cha ana a Israeli, monga momwe Ambuye analamula Mose.

Ndipo anapanga chovala chapachifuwa, ntchito yolukidwa mitundu yosiyanasiyana monga ntchito ya efodi, kuchokera ku golide, ndi buluu, ndi pepo, ndi kokonolo kopota, ndi nsalu yofewa yopota. Lalikulu kawiri anapanga chovala

chapachifuwa, cha mulitali wa chiganza, ndi cha mulifupi wa chiganza, kawiri. Ndipo nsalu yokhala ndi miyala mizere inayi inasokera pamodzi naye, mzere wa miyala: sadio ndi topazi ndi emeraledi, mzere woyamba. Ndipo mzere wachiwiri, kaboni ndi safiro ndi yasipa. Ndipo mzere wachitatu, ligurium ndi ageti ndi ametisito. Ndipo mzere wachinayi unali krisolito, berulo ndi onikisi, wozunguliridwa ndi golide, ndiponso womangidwa pamodzi ndi golide. Ndipo miyala inali ya mayina a ana aamuna a Israeli khumi ndi awiri, kuchokera ku mayina awo yojambulidwa ngati zidindo, iliyonse ndi dzina lake mu mafuko khumi ndi awiri. Ndipo anapanga pa chovala cha pachifuwa zingwe zolukidwa pamodzi, ntchito ya kuluka, kuchokera ku golide woyera. Ndipo anapanga zophimba mapewa zagolide ziwiri, ndi mphete zagolide ziwiri, ndipo anayika mphete zagolide ziwirizo pa mbali zonse ziwiri za chovala chapachifuwa. Ndipo anayika zinthu zolukidwa za golide pa mphete pa mbali zonse ziwiri za chovala chapachifuwa. Ndipo mmagawo awiri opereka anayika zinthu ziwiri zolukidwa. Ndipo anaziyika pa zigawo zingonozingono ziwiri, ndipo anaziyika pa mapewa a efodi moyanganizana. Ndipo anapanga mphete ziwiri zagolide, ndipo anaziyika pa mapiko awiri pa pamwamba pa chovala chapachifuwa, ndipo pa nsonga ya chakumbuyo cha efodi mkati. Ndipo anapanga mphete ziwiri zagolide, nayika pa mapewa onse awiri a efodi pansi pake, moyangana kutsogolo pa cholumikizana pamwamba pa chosoka cha efodi, Ndipo anamangiririra chovala chapachifuwa kuchokera ku mphete za pa chovala chapamwamba kulowa mu mphete za efodi, zomangidwa ndi ulusi wabuluu, zolukidwa

pamodzi mu nsalu ya efodi, kuti chovala chapachifuwa chisaululuke ku efodi, monga momwe Ambuye analamulira Mose. Ndipo anapanga chovala chapansi cha pansi pa ephodi, cholukidwa, chonse chamtundu wa buluu, Koma chitsulo cha mafuta cha chovala mkatikati cholukidwa chosanjikiza, chokhala ndi malire mozungulira, chitsulo chosasungunuka. Ndipo anapanga pa mpendero wa mkanjo kumunsi monga maluwa a makangadza, makangadza angonoangono ochokera ku buluu, ndi pepala, ndi zofiira zopota, ndi nsalu yofewa yopota. Ndipo anachita mabelu agolide, ndipo anayika mabeluwo pa mpendero wa mkanjo mozungulira pakati pa makomamangiridi. Belu wagolide ndi pomegranate pa msepse wa tunic kuzungulira, kuti atumikire, monga momwe Yehova analamula Mose. Ndipo anapanga matunika a nsalu yofewa, ntchito yolukidwa, a Aroni ndi ana ake aamuna, ndi zovala zamutu zachokera mu nsalu yofewa, ndi chovala chamutu chochokera mu nsalu yofewa, ndi kavalidwe ka miyendo kochokera mu nsalu yofewa yopota, ndi malamba awo ochokera ku nsalu yofewa, ndi buluu, ndi phepo, ndi zofiira zopota, ntchito yolukidwa, monga momwe Ambuye analamula Mose. Ndipo anapanga mbale ya golide, chopereka cha wopatulika, wa golide woyera, ndipo analemba pa ake zilembo zojambulidwa, za chidindo, Malo Opatulika kwa Ambuye. Ndipo anayika pa chingwe cha buluu, kuti chikhale chikugwira pa nduwira kuchokera pamwamba, monga momwe analamula Ambuye kwa Mose.

37

Ndipo anapanga nsalu khumi za tenti. Makumi awiri ndi asanu ndi atatu a ma-cubits anali kutalika kwa nsalu imodzi, chimodzimodzi kwa nsalu zonse, ndipo anayi a ma-cubits anali mlifupi mwa nsalu imodzi. Ndipo iwo anapanga nsalu yotchinga kuchokera mu buluu, ndi pepo, ndi chofiira chopota, ndi nsalu yofewa yopota, ntchito yoluka ya akerubi. Ndipo anayika icho pa zipilala zinayi zosawonongeka zokutidwa ndi golide, ndipo mitu yawo inali yagolide, ndipo maziko awo anayi anali asiliva. Ndipo iwo anapanga nsalu yotchinga ya khomo la tenti ya umboni kuchokera ku buluu, ndi pepo, ndi kolowŵala wopota, ndi nsalu yofewa yopota, ntchito yoluka ya akerubi. Ndipo zipilala zawo zisanu, ndi mphete, ndi mitu yawo, ndi mbatata zawo anakuta ndi golide, ndipo maziko awo asanu anali amkuwa.

Ndipo anapanga bwalo la kumwera, zotchinga za bwalo zochokera ku nsalu yofewa yopota mamita makumi asanu. Ndipo zipilala zawo zinali makumi awiri, ndi maziko awo makumi awiri. Ndipo mbali ya ku Kumpoto, zana pa zana, ndi mbali ya ku Kummwera, zana pa zana, ndi zipilala zawo makumi awiri, ndi maziko awo makumi awiri. Ndipo mbali yoyangana ku nyanja inali ndi zotchinga za mamita 23, zipilala zawo zinali khumi, ndiponso maziko awo anali khumi Ndipo mbali yomwe ku kummawa makumi asanu a makhubiti zotchinga, khumi ndi zisanu za makhubiti yomwe monga kumbuyo. Ndipo zipilala zawo zinali zitatu, ndi maziko awo

atatu. Ndipo pa msana wa wachiwiri kuchokera kumeneko ndi kuchokera kumeneko molingana ndi chipata cha bwalo, nsalu zotchinga zamakubiti khumi ndi asanu, zipilala zawo zitatu, ndi maziko awo atatu. Nsalu zonse za tenti zinali zachokera ku nsalu yofewa yopota. Ndipo maziko a nsanamira zawo anali amkuyu, ndipo ngowe zawo zinali zasiliva, ndipo mitu yawo inali yokutidwa ndi siliva, ndipo nsanamira zinali zokutidwa ndi siliva, nsanamira zonse za bwalo. Ndipo nsalu yotchinga ya chipata cha bwalo inali ntchito ya woluka wochita zojambula kuchokera ku buluu, pepo, zofiira zopota, ndi nsalu yofewa yopota, makumi awiri ma makhubiti utali, ndipo kutalika ndi mulifupi masanu ma makhubiti kufanana ndi nsalu zopachikika za bwalo, Ndipo zipilala zawo zinali zinayi, ndipo maziko awo anali anayi amkuwa, ndipo ngowe zawo zinali zasiliva, ndipo mitu yawo inali yokutidwa ndi siliva. Ndipo zikhomo zonse za bwalo kuzungulira za mkuwa, ndipo iwo okutidwa ndi siliva. Ndipo iyi ndi ndondomeko ya tenti ya umboni, monga analamulira Mose, kuti ntchito ikhale ya Alevi kudzera mwa Itamara mwana wa Aaroni wansembe.

Ndipo Bezalel mwana wa Uri, wochokera mfuko la Yuda, anapanga monga momwe Ambuye analamulira Mose, Ndi Eliab mwana wa Ahisamach, wochokera mfuko la Dani, amene anali mkulu wa amisiri wa zinthu zolukidwa ndi zinthu zosokotedwa ndi ntchito zaluso, kuluka ndi chofiira ndi nsalu yofewa.

38

Ndipo Bezaleli anapanga bokosi losungiramo, Ndipo anaipaka golide woyera mkati ndi kunja, Ndipo anapanga mphete zinayi zagolide, ziwiri pa mbali imodzi, ndipo ziwiri pa mbali yachiwiri. Zitali kwa mitengo, kuti kunyamula iyo mu iwo. Ndipo anapanga chofunika chachifundo pamwamba pa bokosi la chipangano kuchokera ku golide woyera. ndi akerubi awiri agolide, Kerubi mmodzi pa msonga wa chivundikiro chimodzi, ndi kerubi mmodzi pa msonga wa chivundikiro wachiwiri, akuphimba ndi mapiko awo pa mpando wachifundo. Ndipo anapanga tebulo lakuikidwa patsogolo kuchokera mu golide woyera. Ndipo anasanza pa iyi mphete zinayi, ziwiri pa mbali ya imodzi, ndipo ziwiri pa mbali ya yachiwiri, zotakata, kuti kuyinyamula ndi mipiringano mwa izo. Ndipo mitengo ya bokosi ndi tebulo anapanga, ndipo anakuta iwo ndi golide. Ndipo anapanga zipangizo za tebulo, mbale, zofukizira lubani, makapu, ndi zoperekera chopereka chakumwa, zimene adzathire nazo, zagolide. Ndipo anapanga choyikapo nyale chimene chimawunikira, chagolide. tsinde lolimba, ndi nthambi zochokera ku mbali zonse ziwiri zake, Kuchokera mmitsankhano yake, maphukira kuchokera mmitsankhano yake akutuluka, atatu kuchokera mwa uyu, ndi atatu kuchokera mwa uyu, akufanana wina ndi mnzake. Ndipo nyale zawo, zimene zili pamalekezero, zopangidwa ngati mtedza kuchokera kwa iwo, ndi zokhalamo kuchokera kwa iwo, kuti zikhale nyale pa iwo, ndipo chokhalamo chachisanu ndi chiwiri, chimene chili pamalekezero a choyikapo nyale, pamsonga pamwamba, cholimba chonse chagolide, Ndi nyale zisanu ndi ziwiri zagolide pa iye, ndi zotanira zake zagolide, ndi zitsulo zake zotsanulira

zagolide. Uyu anakuta zipilala ndi siliva, ndipo anawaza mphete zagolide pa chipilala, ndipo anakuta mipiringidzo ndi golide, ndipo anakuta zipilala za nsalu yotchinga ndi golide, ndipo anapanga zokoloweka zagolide. Iyeyu anapanga mphete zagolide za hema, ndi mphete za bwalo, ndi mphete zakuwa zotambasulira chophimba pamwamba. Uyu anasungunula mitu yasiliva ya tenti, ndi mitu yamkuwa ya chitseko cha tenti, ndi chipata cha bwalo, ndipo ngowe anapanga kwa zipilala zasiliva. Pa zipilala uyu anakuta ndi siliva iwo. Uyu anapanga zikhomo za hema, ndi zikhomo za bwalo zamkuwa. Uyu anapanga guwa lansembe lamkuwa kuchokera mu zofukizira moto zamkuwa, zimene zinali za amuna amene anawukira pamodzi ndi gulu la Kora. Iye anapanga zipangizo zonse za guwa lansembe, chofukizira moto chake, beseni, mabeseni, ndi ngowe zamkuwa. Uyu anapanga guwa lansembe chophimba, ntchito ya ukonde pansi pa chamoto, pansi pake mpaka pa theka lake, ndipo anaika pa iwo mphete zinayi kuchokera ku mbali zinayi za chophimba cha guwa lansembe zamkuwa, zokulirapo ku mipiringidzo, kuti anyamule nawo guwa lansembe, Uyu anapanga mafuta a kudzoza opatulika, ndi kuphatikiza kwa lubani woyera, ntchito ya wopanga zonunkhira. Uyu anapanga beseni lamkuwa ndi maziko ake amkuwa kuchokera mmagalasi owonera a akazi amene anasala chakudya pafupi ndi zitseko za tenti ya umboni, pa tsiku limene anaika iyo.

Ndipo anapanga beseni, kuti Mose ndi Aaroni ndi ana ake aamuna asambidwe manja awo ndi mapazi awo mwa iye, akalowa iwo mu hema ya umboni, kapena pamene ayandikire

ku guwa lansembe kutumikira, anasambidwa mwa iye, monga momwe analamula Ambuye kwa Mose.

39

Golide wonse, womwe unagwiritsidwa ntchito pa ntchito zonse monga ntchito yonse ya zinthu zopatulika, unali golide wa nsembe zoyamba, makumi awiri ndi asanu ndi anayi ma talente, ndi mazana asanu ndi awiri makumi awiri ma sikelo monga sikelo wopatulika. Ndipo siliva chopereka kuchokera kwa amuna owunikidwa a mpingo chinali ma talente zana, ndi ma shekeli chikwi zana zisanu ndi ziwiri makumi asanu ndi zisanu, drachma imodzi pa mutu, theka la shekeli, molingana ndi shekeli wopatulika, Aliyense amene anadutsa pakuwunika kuchokera ku zaka makumi awiri ndi kupitirira analipo makumi asanu ndi limodzi zikwi khumi, ndi zikwi zitatu mazana asanu ndi makumi asanu. Ndipo zana zitalente za siliva zinagwiritsidwa ntchito pakuponyera zimutu zana za tenti, ndi zimutu za nsalu yotchinga, Mitu mazana pa matalente mazana, talente pa mutu, Ndipo masikelo zikwi chimodzi mazana asanu ndi awiri makumi asanu ndi limodzi anapanga kukhala ngowe za zipilala, ndipo anakuta ndi golide mitu yawo, ndipo anakongoletsa zipilalazo.

Ndipo mkuwa wa chopereka chinali makumi asanu ndi awiri a talente, ndi chikwi chimodzi mazana asanu a masikelo. Ndipo anapanga maziko a pa khomo la tenti ya umboni kuchokera kwa

iye, Ndi maziko a bwalo kuzungulira, ndi maziko a chipata cha bwalo, ndi zikhomo za tenti, ndi zikhomo za bwalo kuzungulira. ndi chophimba chamkuwa cha guwa lansembe, ndi zipangizo zonse za guwa lansembe, ndi zida zonse za tenti ya umboni, Ndipo ana a Israeli anachita monga momwe Ambuye analamula Mose, chomwecho anachita. Golide wotsala wa chopereka anapanga ziwiya zotumikiranso nazo pamaso pa Ambuye, Ndipo hyacinth yotsalayo, ndi purple, ndi scarlet anapanga zovala za utumiki za Aaron, kuti atumikire mu iwo mu malo opatulika. Ndipo anabweretsa zovala kwa Mose, ndi hema, ndi zipangizo zake, mizati ndi mipiringidzo yake, ndi zipilala, ndi guwa lansembe, ndi ziwiya zake zonse.

Ndipo mafuta a kudzoza, ndipo lubani wophatikiza, ndipo choyikapo nyale choyera, ndi nyale zake, nyale zoyaka, ndi mafuta owunikira, Ndipo tebulo la chopereka, ndi zipangizo zake zonse, ndi buledi woyikidwa patsogolo, Ndipo zovala za wopatulika zimene ndi za Aaroni, ndi zovala za ana ake aamuna, munsembe. Ndipo zotchinga za bwalo, ndi zipilala, ndi chotchinga cha chitseko cha tenti, ndi cha chipata cha bwalo, Ndipo zipangizo zonse za tenti, ndi zida zonse zake, ndi zikopa za nkhosa zopaka zofiira, ndi zophimba za buluu, ndi zophimba zina zotsala, ndi zikhomo, ndi zida zonse za ntchito ya tenti ya umboni. Zonse zimene Ambuye analamula Mose, motero anachita ana a Israeli katundu wonse. Ndipo Mose anaona ntchito zonse, ndipo anali atazipanga mwanjira imene Ambuye analamula Mose, motero anazipanga, ndipo Mose anawadalitsa.

40

Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose nkuti, Pa tsiku loyamba la mwezi woyamba, pa mwezi watsopano, udzayimika tenti ya umboni. Ndipo udzayika bokosi la umboni, ndipo udzaliphimba ndi nsalu yotchinga. Ndipo udzalowetsa tebulo, ndi kuyika cholinga chake, ndipo udzalowetsa choyikapo nyale, ndi kuyika nyale zake. Ndipo udzayika guwa lansembe lagolidi, kuti ufukize lubani pamaso pa bokosi, ndipo udzayika chophimba cha nsalu yotchinga pa chitseko cha tenti ya umboni. Ndipo guwa lansembe la zopereka udzayika pafupi ndi zitseko za tenti ya umboni, Ndipo udzayika hema mozungulira, ndipo udzapatula zonse za iyo mozungulira. Ndipo udzatenge mafuta odzozera, ndipo udzadzoze tenti, ndi zonse zimene zili mmenemo, ndipo udzayipatula, ndi zipangizo zake zonse, ndipo idzakhala yopatulika. Ndipo udzoza guwa lansembe la zopereka ndi zipangizo zake zonse, ndipo udzapatula guwa lansembe, ndipo guwa lansembe lidzakhala lopatulika kwambiri. Ndipo udzabweretsa Aaroni ndi ana ake aamuna pa khomo la tenti ya umboni, ndipo udzawasamba ndi madzi. Ndipo udzaveka Aaroni zovala zoyera, ndipo udzamdzoza, ndipo udzamupatula, ndipo adzanditumikira monga wansembe. Ndipo ana aamuna ake udzawabweretsa, ndipo udzawaveka mikanjo. Ndipo udzawadzoza iwo monga momwe unadzozera atate wawo, ndipo adzanditumikira monga ansembe, ndipo zidzakhala kuti kudzozedwa kwawo kukhale unsembe wamuyaya, ku mibado yawo yonse. Ndipo Mose anachita zonse zimene Ambuye

anamulamula, motero anachita.

Ndipo zinachitika mu mwezi woyamba, chaka chachiwiri, pamene iwo ankatuluka kuchokera ku Igupto, pa mwezi watsopano, hema inayimitsidwa. Ndipo Mose anayimika hema, anaika mitu, analowetsa mipiringidzo, ndi kuyimika zipilala. Ndipo anayala nsalu zotchinga pa hema, ndipo anayika chophimba cha hema pa ilo kuchokera pamwamba, monga momwe Ambuye analamula Mose. Ndipo atatenga umboni, anawuponya mkati mwa bokosi, ndipo anayika mitengo pansi pa bokosi. Ndipo analowetsa bokosi la chipangano mu tenti, nayika chophimba cha nsalu yotchinga, naphimba bokosi la chipangano la umboni, monga momwe Ambuye analamula Mose. Ndipo anayika tebulo mu hema la umboni, chakumpoto kunja kwa nsalu yotchinga ya hema. Ndipo anawonjezera pa iyo mikate ya kuikidwa patsogolo pa Yehova, monga momwe analamula Yehova kwa Mose. Ndipo anayika choyikapo nyale mu tenti ya umboni, mbali ya tenti yakummwera. Ndipo anaika nyale zake pamaso pa Ambuye, monga momwe Ambuye analamulira Mose. Ndipo anayika guwa lansembe lagolide mu hema ya umboni moyang'anana ndi nsalu yotchinga. Ndipo anafukiza lubani wa kuphatikiza, monga momwe Ambuye analamula Mose. Ndipo guwa lansembe la zopereka anayika pafupi ndi zitseko za tenti. Ndipo anakhazikitsa bwalo mozungulira hema ndi guwa lansembe, ndipo Mose anamaliza ntchito zonse.

Ndipo mtambo unaphimba hema ya umboni, ndipo hema

inadzazidwa ndi ulemerero wa Ambuye. Ndipo Mose sanatha kulowa mu hema ya umboni, chifukwa mtambo unali kuphimba pa iyo, ndipo hema inadzazidwa ndi ulemerero wa Ambuye. Pamene mtambo ukakwera kuchokera pa hema, ana a Israeli ankanyamuka ndi katundu wawo. Koma ngati mtambo sunakwere, sananyamuke mpaka tsiku limene mtambo unakwera. Mtambo unali pamwamba pa hema masana, ndipo moto unali pamwamba pake usiku pamaso pa Aisraeli onse, paulendo wawo wonse.

Uthenga Wabwino wa Marko

1

Chiyambi cha Uthenga Wabwino wa Yesu Khristu, Mwana wa Mulungu. Monga momwe zinalembedwa mmabuku a aneneri, taonani, Ine ndikutumiza mthenga wanga patsogolo pa nkhope yanu, amene adzakonza njira yanu kutsogolo kwanu. Mawu a wofuwula mchipululu, konzani njira ya Ambuye, chitani njira zake kukhala zowongoka.

Zinachitika Yohane kubatiza mchipululu ndi kulalikira ubatizo wa kulapa kuti machimo akhululukidwe. Ndipo dziko lonse la Yudeya ndi anthu a ku Yerusalemu anali kupita kwa iye, ndipo onse anali kubatizidwa ndi iye mu mtsinje wa Yorodano, akulumbira machimo awo. Yohane anali atavala tsitsi za ngamira ndi lamba wachikopa mchiuno mwake, ndipo ankadya dzombe ndi uchi wakuthengo. Ndipo analikalakata akunena

kuti, Akubwera wamphamvu kuposa ine pambuyo panga, amene ine sindili woyenera ngakhale nditawerama kumasula chingwe cha nsapato zake. Ine ndithu ndinakubatizani mmadzi, koma Iye adzakubatizani mu Mzimu Woyera.

Ndipo zinachitika mmasiku amenewo kuti Yesu anabwera kuchokera ku Nazareti wa ku Galileya, ndipo anabatizidwa ndi Yohane mu Yorodani. Ndipo mwadzidzidzi atakwera kuchokera mmadzi, anaona kumwamba kukwambukidwa ndipo Mzimu ukutsika pa iye ngati njiwa. Ndipo mawu anabwera kuchokera kumwamba kuti, Iwe ndiwe Mwana wanga wokondedwa, ndine wokondwera ndi iwe.

Ndipo nthawi yomweyo Mzimu unamutulutsa iye mchipululu. Ndipo anali kumeneko mchipululu masiku makumi anayi akuyesedwa ndi Satana, ndipo anali ndi nyama zakuthengo, ndipo angelo anali akumutumikira.

Koma pambuyo pa kuperekidwa kwa John, Yesu anabwera ku Galileya kulalikira nkhani yabwino ya ufumu wa Mulungu. Ndipo kunena kuti nthawi yakwaniritsidwa ndipo Ufumu wa Mulungu wayandikira, lapani ndipo khalani ndi chikhulupiriro mu Uthenga Wabwino.

Pamene ankayenda mmphepete mwa nyanja ya Galileya, anaona Simoni ndi Andreya mchimwene wake wa Simoni, akuponya ukonde mnyanja, chifukwa anali asodzi. Ndipo Yesu analankhula kwa iwo kuti, Bwerani pambuyo panga, ndipo

ndidzakusandulani kukhala asodzi a anthu. Ndipo nthawi yomweyo atachoka maukonde awo, anamutsatira iye. Ndipo atapita pangono kuchokera kumeneko, anaona Yakobo wa Zebedayo ndi Yohane mbale wake, ndipo iwo anali mu bwato kukonza maukonde. Ndipo mwamsanga anawaitana. Ndipo atachoka atate wawo Zebedayo mu bwato ndi anthu olemba ganyu, anapita pambuyo pake.

Ndipo iwo analowa mu Kaperenaumu, ndipo mwamsanga pa Sabata atalowa mu msonkhano anali kuphunzitsa. Ndipo anadabwa ndi chiphunzitso chake, pakuti ankawaphunzitsa monga wokhala ndi ulamuliro, osati monga alembi. Ndipo munali mu msonkhano wawo munthu mu mzimu wosayera, ndipo analira. kunena kuti, Kulolani, kodi tili ndi chiyani ndi Inu, Yesu Mnazareti? Mwabwera kudzatiwononga ife? Ndikukudziwani Inu ndani muli, Woyera wa Mulungu. Ndipo Yesu anadzudzula kwa iye ponena kuti, Khala chete ndipo tuluka mwa iye. Ndipo mzimu woyipa utamugwedeza ndi kufuula mokweza, unatuluka mwa iye. Ndipo onse anadabwa, kotero kuti anayamba kukambirana okha akunena kuti, Kodi ichi ndi chiyani? Kodi chiphunzitso chatsopano ichi ndi chiyani, chifukwa mwa ulamuliro akulamula ngakhale mizimu yodetsedwa, ndipo ikumvera iye? Ndipo mbiri yake inafalikira nthawi yomweyo mdera lonse loyandikana la Galileya.

Ndipo mwamsanga atachoka mu msonkhano, anabwera ku nyumba ya Simoni ndi Andreya pamodzi ndi Yakobo ndi Yohane. Koma amayi ake mkamwini wa Simon anali atagona ali

ndi kutentha thupi. Ndipo nthawi yomweyo anamuuza za iye. Ndipo atayandikira, anakweza iye atagwira dzanja lake, ndipo malungo anamusiya nthawi yomweyo, ndipo anawatumikira. Madzulo atafika, pamene dzuwa linalowa, anabweretsa kwa iye onse amene anali kudwala ndi amene anali ndi ziwanda. ndipo mudzi wonse unali utasonkhana pa khomo Ndipo anachiritsa anthu ambiri amene anali ndi matenda osiyanasiyana, ndipo anathamangitsa ziwanda zambiri, ndipo sanalole kuti ziwandazo zilankhule, chifukwa zinadziwa kuti Iye ndi Khristu.

Ndipo mmawa usiku kwambiri atanyamuka, anatuluka napita ku malo a chipululu, ndipo kumeneko ankapemphera. Ndipo Simon ndi amene anali naye anamutsatira. Ndipo atamupeza, anamuuza kuti, Aliyense akukufunafuna. Ndipo akuwauza kuti, Tiyeni tipite ku matauni oyandikana, kuti ndilalikire kumeneko komwe, chifukwa cha ichi ndatuluka. Ndipo anali kulalikira mmasonkhano awo mu Galileya yonse ndipo akutulutsa ziwanda.

Ndipo munthu wakhate anabwera kwa Iye, akumupempha ndi kugwada pansi, ndipo anati kwa Iye, Ngati mukufuna, mukhoza kunditsukula. Koma Yesu atamva chisoni, atambasula dzanja lake namukhudza, ndipo anati kwa iye, Ndikufuna, uyeretsedwe. Ndipo atanena ake nthawi yomweyo, khate inachoka kwa iye, ndipo anayeretsedwa. Ndipo atamuchenjeza kwambiri, nthawi yomweyo anamupirikitsa ndipo anati kwa iye Ona usauze wina aliyense chilichonse, koma pita ukadziwonetse kwa wansembe ndipoupereke chopereka chokhudza

kuyeretsedwa kwako chimene Mose analamula kuti chikhale umboni kwa iwo. Koma iye atachoka anayamba kulalikira zambiri ndi kufalitsa mawu, kotero kuti iye asakhale ndi mphamvu kulowa poyera mu mzinda, koma kunja mmalo achipululu anali, ndipo anthu anali kubwera kwa iye kuchokera mbali zonse.

2

Ndipo analowanso mu Kaperenaumu patatha masiku ndipo anthu anamva kuti ali mnyumba. Ndipo mwamsanga anasonkhana ambiri, kotero kuti panalibe malo ena opita ngakhale pafupi ndi khomo, ndipo iye anawayankhula mawu. Ndipo iwo akubwera kwa iye akutengera wodwala wa kupooza, amene akukwezedwa ndi anthu anayi. Ndipo chifukwa chosatha kumuyandikira iye chifukwa cha unyinji wa anthu, anakwatula denga kumene iye anali, ndipo atakumba anatsitsa phasa pamene wodwalira ziwalo uja anagona. Yesu atawona chikhulupiriro chawo, anawuza wodwala kuti, Mwana, machimo ako akhululukidwa. Koma panali ena a alembi atakhala kumeneko ndipo anali kuganizira mmitima yawo, Kodi chiyani uyu akulankhula monyoza motere? Kodi ndani angathe kukhululuka machimo kupatula Mulungu yekha? Ndipo mwadzidzidzi atazindikira Yesu mu mzimu wake kuti motero iwo akuganizira mwa okha, anawauza kuti, Chiyani izi mukuganizira mu mitima yanu? Kodi ndi chiyani chosavuta, kunena kwa wodwala ziwalo kuti, Machimo ako akhululukidwa,

kapena kunena kuti, Dzuka, nyamula phasa lako, ndipo uyende? Kuti koma mudziwe kuti Mwana wa Munthu ali ndi ulamuliro wokhululuka machimo pa dziko lapansi, akunena kwa wodwala ziwalo, Ndikunena kwa iwe, dzuka, nyamula phasa lako, ndipo pita ku nyumba yako. Ndipo anauka nthawi yomweyo, ndipo atanyamula phasa anatuluka patsogolo pa onse, kotero kuti onse anadabwa ndi kulemekeza Mulungu ponena kuti, Sitinaonapo chotere.

Ndipo anatuluka kachiwiri pafupi ndi nyanja, ndipo gulu lonse linabwera kwa iye, ndipo anawaphunzitsa. Ndipo pamene akudutsa, anaona Levi mwana wa Alufayo atakhala pa malo osonkhanitsira msonkho, ndipo anati kwa iye, Nditsate. Ndipo atanyamuka, anamutsatira. Ndipo zinachitika pamene iye ankagona mu nyumba yake, atolankhulitsa msonkho ambiri ndi ochimwa anali kugona pamodzi ndi Yesu ndi ophunzira ake, pakuti anali ambiri, ndipo anamutsatira. Ndipo alembi ndi Afarisi atamuwona iye akudya ndi atolankhulitso ndi ochimwa, anali kunena kwa ophunzira ake, Ndi chifukwa chiyani akudya ndi kumwa ndi atolankhulitso ndi ochimwa? Ndipo Yesu atamva zimenezi, anawauza kuti, Anthu olimba alibe kufunika dokotala, koma amene ali odwala. Sindinabwere kudzaitana olungama, koma ochimwa kuti alape.

Ndipo ophunzira a Yohane ndi a Afarisi anali akusala zakudya. Ndipo anabwera ndi kumuuza kuti, Chifukwa chiyani ophunzira a Yohane ndi a Afarisi akusala zakudya, koma ophunzira anu si akusala zakudya? Ndipo Yesu anati kwa iwo, Kodi ana a

chipinda cha ukwati sangakwanitse kusala kudya pamene mkwatibwi ali nawo? Nthawi yonse imene ali ndi mkwatibwi nawo, sangakwanitse kusala kudya. Koma masiku adzabwera pamene mkwatibwi adzachotsedwa kwa iwo, ndipo kenako adzasala kudya mmasiku amenewo. Palibe munthu amene amasoka chikhwangwalo cha nsalu yosasunthika pa chovala chakale, chifukwa ngati atero, chatsopano chimatenga kudzala kwake kuchokera ku chakale, ndipo kungambika koipa kwambiri kumachitika. Ndipo palibe amene amaponya vinyo watsopano mzikopa zakale, ngati sizitero, vinyo watsopano umasweka zikopa, ndipo vinyo umathiridwa ndipo zikopa zidzawonongeka, koma vinyo watsopano mzikopa zatsopano uyenera kuikidwa.

Ndipo zinachitika kuti Iye ankadutsa mminda ya tirigu pa tsiku la Sabata, ndipo ophunzira ake anayamba kungamba ngala za tirigu pamene ankayenda. Ndipo Afarisi anali kunena kwa iye, Ona chimene akuchita pa Sabata chimene si cholowẑedwa. Ndipo iye anawauza kuti, Kodi simunawerenga zimene anachita Davide pamene anali ndi chosowa ndipo anali ndi njala iye ndi amene anali naye? Monga analowa mnyumba ya Mulungu pa nthawi ya Abiatara wansembe wamkulu ndi kudya buledi wa chopereka, umene si cholowa kudya koma ansembe okha, ndipo anaperekanso kwa amene anali naye? Ndipo anali kunena kwa iwo kuti, Sabata inachitika chifukwa cha munthu, osati munthu chifukwa cha sabata, Choncho Mwana wa Munthu ndi Ambuye wa sabata.

3

Ndipo analowanso mmsonkhano, ndipo munali munthu wokhala ndi dzanja lofota. Ndipo anali kumuyangana ngati pa Sabata adzamuchiritsa, kuti amuneneze. Ndipo anati kwa munthu amene anali ndi dzanja lofota, Imirira pakati pano. Ndipo ananena kwa iwo, Kodi ndi zololedwa pa Sabata kuchita zabwino kapena kuchita zoipa? Kupulumutsa moyo kapena kupha? Koma iwo anakhala chete. Ndipo atawayangana iwo ndi mkwiyo, akumva chisoni pa kuwuma kwa mitima yawo, anati kwa munthuyo, Tambasula dzanja lako. Ndipo analtambasula, ndipo dzanja lake linabwezeretsedwa labwino monga linzake. Ndipo Afarisayo atatuluka, nthawi yomweyo anachita uphungu ndi Aherodiano motsutsana naye, kuti amuwononge.

Ndipo Yesu anachoka ndi ophunzira ake kupita ku nyanja, ndipo gulu lalikulu kuchokera ku Galileya linamutsatira. Ndipo kuchokera ku Yudeya ndi kuchokera ku Yerusalemu ndi kuchokera ku Idumeya ndi kupyola Yorodano, ndiponso iwo ochokera ku dera la Turo ndi Sidoni, gulu lalikulu, atamva zonse zimene ankachita, anabwera kwa Iye. Ndipo analankhula kwa ophunzira ake kuti bwato likhale lokonzeka kwa iye chifukwa cha gulu la anthu, kuti asadzimupondereze. Pakuti anachiritsa ambiri, kotero kuti onse amene anali ndi matenda ankagwera pa iye kuti akhudze. Ndipo mizimu yodetsedwa, pamene inamuona, inagwera pansi pamaso pake ndipo inafuwula kunena kuti, Iwe ndi Mwana wa Mulungu. Ndipo

anawadzudzula kwambiri kuti asawulule iye.

Ndipo anakwera ku phiri, nayitana amene iye mwini anafuna, ndipo anapita kwa iye. Ndipo anapanga khumi ndi awiri, kuti akhale naye ndipo kuti awatumize kulalikira. ndi kukhala ndi ulamuliro wochiza matenda ndi kutulutsa ziwanda. ndipo anaika dzina la Simoni kuti Petro ndi Yakobo wa Zebedayo ndi Yohane mbale wa Yakobo, ndipo anawaika mayina Bowanerege, womwe ndi ana a bingu, ndi Andrew ndi Philip ndi Bartholomew ndi Matthew ndi Thomas ndi James mwana wa Alphaeus ndi Thaddaeus ndi Simon Mkanaani ndi Yuda Iskariyoti, amene anamupereka Iye.

Ndipo iwo akubwera mnyumba, ndipo gulu la anthu likusonkhana kachiwiri, kotero kuti iwo sangathe ngakhale kudya buledi. Ndipo atamva zimenezi, abale ake anatuluka kuti akamugwire, chifukwa anali kunena kuti wamisala. Ndipo akalembedwa ochokera ku Yerusalemu atatsika ankanena kuti ali ndi Beelzebuli, ndiponso kuti mdzina la wolamulira wa ziwanda amatulutsa ziwanda. Ndipo ataitana iwo, anali kuyankhula nawo mu mifaniziro kuti, Kodi Satana angathe bwanji kutulutsa Satana? Ndipo ngati ufumu ukagawidwa pa yokha wake, ufumu umenewo sukhoza kuyimirira. Ndipo ngati nyumba igawidwa pa yokha yake, nyumba ija singathe kuyimirira. Ndipo ngati Satana wadziwukira yekha ndipo wagawidwa, sangathe kuyimirira, koma ali ndi mathero. Palibe munthu amene angathe kulowa mnyumba ya munthu wamphamvu ndi kufunkha zinthu zake, pokhapokha

atamumanga wamphamvuyo poyamba, ndipo kenako adzafunkha nyumba yake. Zoonadi ndikunena kwa inu kuti machimo onse ndi manyozo onse adzakhululukidwa kwa ana a anthu, ngakhale anganyoze motani. Koma aliyense amene achitire mwano Mzimu Woyera, sadzakhala ndi chikhululuko mpaka muyaya, koma ali ndi mlandu wa chiweruzo chamuyaya, Chifukwa anali kunena kuti, Ali ndi mzimu wosayera.

Choncho amayi ake ndi abale ake anabwera, ndipo atayima kunja, anatumiza anthu kwa iye kuti akamuitane. Ndipo panakhala gulu la anthu mozungulira iye, ndipo anamuuza kuti, Taonani, amayi anu ndi abale anu ali kunja, akukufunani. Ndipo anawayankha iwo ponena kuti, Ndani ali mayi wanga kapena abale anga? Ndipo atayangana mozungulira iwo okhudza iye okhala, anati, Onani amayi anga ndi abale anga, Pakuti aliyense amene achita chifuniro cha Mulungu, uyu ndi mbale wanga ndi mlongo wanga ndi amayi wanga.

4

Ndipo kachiwiri anayamba kuphunzitsa mmphepete mwa nyanja, ndipo gulu lalikulu linasonkhanitsidwa kwa iye, kotero iye atalowa mu chombo nakhala mu nyanja, ndipo gulu lonse linali mmphepete mwa nyanja pa nthaka. Ndipo anali kuphunzitsa iwo mmifaniziro zambiri, ndipo anali kunena kwa iwo mkuphunzitsa kwake, Mverani. Onani, anatuluka wofesa kuti afese. Ndipo zinachitika pamene ankadzala, zina zinagwa

pa njira, ndipo mbalame zinabwera ndi kuzidya. Ndipo ina inagwera pa malo a miyala, kumene kunalibe nthaka yochuluka, ndipo mwamsanga inaphuka chifukwa chosakhala ndi kuya kwa nthaka, Koma dzuwa litatuluka, zinatentha, ndipo chifukwa chosakhala ndi muzu, zinauma. Ndipo wina unagwera mminga, ndipo minga inakwera ndi kupanikiza, ndipo sinapereke chipatso. Ndipo ina inagwera mnthaka yabwino ndipo inali kupereka chipatso chikukula ndi chikukulirakulira, ndipo inabereka makumi atatu, makumi asanu ndi limodzi, ndi zana limodzi. Ndipo anali kunena kwa iwo kuti, Amene ali ndi makutu akumva, amve. Pamene anakhala yekha, iwo amene anali naye pamodzi ndi khumi ndi awiri anamufunsa za fanizolo. Ndipo anawauza kuti, Kwa inu mwapatsidwa kudziwa zinsinsi za ufumu wa Mulungu, koma kwa iwo amene ali kunja, zonse zimachitika mu mifaniziro, Kuti akuona aone koma asaone, ndipo akumva amve koma asamvetse, mwina abwerere ndipo machimo awo akhululukidwe.

Ndipo akuwauza kuti, Simukudziwa fanizo ili, ndipo mudzadziwabwanji mafanizo onse? Wobzala akubzala mawu. Koma awa ndi iwo amene ali pafupi ndi njira kumene mawu amabzalidwa, ndipo akangomva, nthawi yomweyo Satana amabwera ndi kulanda mawu amene anabzalidwa mmitima mwawo. Ndipo amenewa mofanana ndi iwo amene kudzalidwa pa miyala, amene pamene amva mawu, nthawi yomweyo amalandira ndi chimwemwe. Ndipo alibe mizu mwa iwo okha, koma ndi akanthawi ochepa, kenako chikachitika chozunza kapena chizunzo chifukwa cha mawu, mwamsanga

amalepherezedwa. Ndipo awa ndi amene akufesedwa mu minga, amene akumva mawu, Ndi nkhawa za nthawi ino, ndi chinyengo cha chuma, ndi zilakolako za zinthu zina zotsala zikulowa zimapsinja mawu, ndipo amakhala wopanda zipatso. Ndipo awa ndi amene anafesedwa pa nthaka yabwino, amene akumva mawu ndi kuwalandira, ndipo amabala zipatso makumi atatu, makumi asanu ndi limodzi, ndi zana limodzi.

Ndipo anali kunena kwa iwo, Kodi nyale imabwera kuti iikidwe pansi pa dengu kapena pansi pa bedi? Kodi si kuti iikidwe pa choyikapo nyale? Pakuti palibe chobisika chimene sichidzawululidwa, ndipo palibe chinabisika koma kuti chiwonekere poyera. Ngati munthu aliyense ali ndi makutu akumva, amve. Ndipo anali kunena kwa iwo, Onani chimene mukumva. Mu muyeso umene mumuyeza, chidzayezedwa kwa inu, ndipo chidzawonjezeredwa kwa inu amene mukumva. Pakuti yemwe ali nacho, adzapatsidwa, ndipo yemwe alibe, ngakhale chimene ali nacho chidzachotsedwa kwa iye. Ndipo iye ankanena kuti, Ufumu wa Mulungu uli ngati munthu amene angaponya mbewu pa nthaka, Ndipo iye agone ndi kudzuka usiku ndi usana, ndipo mbewu imere ndi kukula momwe iye mwini sadziwa. Yokha yake pakuti nthaka imabala zipatso: choyamba udzu, kenako khungu la tirigu, kenako kudzaza tirigu mu khungu. Koma pamene chipatso chapereka, nthawi yomweyo amatumiza chikwakwa, chifukwa chakuti nthawi yokolola yafika.

Ndipo iye anati, Tifananize bwanji ufumu wa Mulungu? Kapena

mu fanizo liti tingafotokozere umenewu? monga mbewu imodzi ya mpiru, imene pamene ifesedwa pa nthaka, ndi yayingono ya mbewu zonse za pa nthaka, Ndipo pamene idzalidwa, imakwera ndipo imakhala yaikulu kuposa zonse za mbatata za mmunda, ndipo imapanga nthambi zazikulu, kotero kuti mbalame za kumwamba zikhoza kukhala pansi pa mthunzi wake.

Ndipo ndi mafanizo ambiri otere analankhula mawu kwa iwo, monga momwe anali kutha kumva. Popanda mwankhani sankalankhula nawo mawu, koma kwa ophunzira ake payekha ankafotokoza zonse.

Ndipo akuwauza iwo tsiku limenelo madzulo atafika kuti, Tiyeni tidutse kupita kutsidya. Ndipo atatha kusiya ukhamu, iwo anamtenga iye monga momwe anali mu bwato, ndipo mabwato ena anali naye. Ndipo kunakhala chimphepo champhepo chachikulu, ndipo mafunde anali kumenya mu chombo, kotero kuti chinali kale kudzaza. Ndipo iye anali kumbuyo kwa chombo, akugona pa mphasa, ndipo anamudzutsa ndi kunena kwa iye, Mphunzitsi, kodi simusamala kuti tikuwonongeka? Ndipo atadzutsidwa anadzudzula mphepo ndi kunena kwa nyanja kuti, Khala chete, bata. Ndipo mphepo inadziwa, ndipo kunakhala bata kwakukulu. Ndipo anati kwa iwo, N'chifukwa chiyani mukuchita mantha chonchi? Kodi simuli ndi chikhulupiriro? Ndipo anaopa kwambiri ndipo ankanena wina kwa mnzake kuti, Kodi uyu ndi ndani, chifukwa mphepo ndi nyanja zikumumvera?

5

Ndipo anafika kutsidya kwa nyanja, ku dziko la Agereseni. Ndipo atatuluka mbwato, mwamsanga anakumana naye munthu wochokera mmanda, amene anali ndi mzimu wodetsedwa. Amene anali kukhala mmanda, ndipo palibe amene anatha kumumanga ndi maunyolo, Chifukwa iye mwini nthawi zambiri ankamangidwa ndi zingwe ndi maunyolo, ndipo maunyolo ndi zingwe ankadula ndi kuphwanya, ndipo palibe amene anali ndi mphamvu yomuwongola, Ndipo usiku ndi usana, mmanda ndi mmapiri, anali kukulira ndi kudzicheka ndi miyala. Ataona Yesu kuchokera kutali, anathamanga ndi kukamulambiradi. Ndipo atafuula mawu akulu nkunena kuti, Kodi ndi chiyani pakati pa ine ndi iwe, Yesu, Mwana wa Mulungu Wammwambamwamba? Ndikukupempha pa Mulungu, usandizunze. Pakuti anali kunena kwa iye kuti, Tuluka iwe mzimu wosayera kuchokera mwa munthu. Ndipo anamufunsa kuti, Kodi dzina lako ndani? Ndipo anayankha kuti, Dzina langa ndi Legiyoni, chifukwa tilipo ambiri. Ndipo anamupempha kwambiri kuti asawatumize kunja kwa dzikolo. Panali koma pamenepo gulu lalikulu la nkhumba likudya pafupi ndi phiri. Ndipo ziwanda zonse zinamupempha iye kunena kuti, Titumizeni kwa nkhumba, kuti tilowe mwa iwo. Ndipo Yesu anawalola nthawi yomweyo. Mizimu yodetsedwa itachoka, inalowa mu nkhumba, ndipo gulu linafuula pansi pa phiri kulowa mu nyanja. Nkhumba zinali pafupifupi zikwi ziwiri, ndipo zinali kumiza mu nyanja. Ndipo oweta nkhumba

anathawa ndi kufikitsa uthenga mu mzinda ndi mminda, ndipo anthu anatuluka kuona chomwe chinachitika. Ndipo iwo anabwera kwa Yesu, ndipo anaona munthu amene anali wogwidwa ndi ziwanda atakhala pansi, atavala, ndi maganizo abwino, amene anali ndi gulu lankhondo, ndipo anachita mantha. Ndipo iwo amene anaona zinachitika anafotokoza kwa anthuwo mmene zinachitikira munthu wogwidwa ndi ziwanda ndi za nkhumba. Ndipo anayamba kumupempha kuti achoke mmalire awo. Ndipo pamene anali kulowa mbwato, munthu amene anali ndi ziwanda anamupempha kuti akhale naye. Ndipo sanamilola, koma anati kwa iye, Pita ku nyumba yako kwa anthu ako ndipo ukawauzire zonse zimene Ambuye wakuchitira ndi mmene wakuchitira chifundo. Ndipo anapita nayamba kulalikira mu Dekapoli zonse zimene Yesu anamuchitira, ndipo onse anadabwa.

Ndipo Yesu atawoloka mu chombo kachiwiri kupita tsidya linacho, chigulu chachikulu cha anthu chinasonkhana kwa iye, ndipo anali pafupi ndi nyanja. Ndipo anabwera mmodzi wa olamulira msonkhano, dzina lake Jairo, ndipo atamuona anagwera pansi pa mapazi ake. Ndipo anamupempha kwambiri, kunena kuti, Mwana wanga wamkazi ali pafupi kufa, kuti mudabwera muyike manja anu pa iye, kuti apulumutsidwe ndipo adzakhale ndi moyo. Ndipo anapita naye, ndipo khamu lalikulu linali kumutsatira, ndipo anali kumukakamiza. Ndipo mkazi wina amene anali mu kutuluka kwa magazi zaka khumi ndi ziwiri, ndipo atavutika kwambiri ndi madokotala ambiri ndipo atagwiritsa ntchito zonse zake, ndipo sanathandizidwe

konse, koma mmalo mwake anakhalabe woipa kwambiri, Atamva za Yesu, atabwera mgulu la anthu kumbuyo anakhudza chovala chake. Iye ankanena mu mtima mwake kuti, Ngati ndikhudza ngakhale zovala zake, ndidzachira. Ndipo nthawi yomweyo kasupe wa magazi ake unaumitsidwa, ndipo anadziwa mthupi mwake kuti wachira ku matendawo. Ndipo nthawi yomweyo Yesu atazindikira mwa iye mwini mphamvu kuchokera mwa iye itatuluka, atatembenuka mu gulu la anthu anali kunena, Ndani wanga anakhudza zovala? Ndipo ophunzira ake anali kunena kwa Iye kuti, Mukuwona gulu la anthu likupsinjira Inu, ndipo mukunena kuti, Ndani wandikhudza? Ndipo anali kuyangana mozungulira kuti awone amene anachita izi. Koma mkazi, akuopa ndi kunjenjemera, podziwa zimene zinachitikira pa iye, anabwera nadzigwetsa pansi pamaso pake ndipo anamuuza choonadi chonse. Koma iye anati kwa iye, Mwana wanga wamkazi, chikhulupiriro chako chakulanditsa iwe. Pita mu mtendere, ndipo ukhale wathanzi kuchokera ku matenda ako. Iye akadali kulankhula, anthu anabwera kuchokera kwa mtsogoleri wa mpingo, akunena kuti, Mwana wako wamkazi wamwalira, chifukwa chiyani ukuvutitsabe aphunzitsiyo? Koma Yesu mwamsanga atamva mawu akulankhidwa anati kwa wolamulira sunagoge, Usaope, khulupirira chabe. Ndipo sanalole kuti munthu aliyense amtsate kupatula Petro ndi Yakobo ndi Yohane mlongo wa Yakobo. Ndipo amabwera mnyumba ya wolamulira wa mpingo, ndipo amaona chisokonezo, anthu akulira ndi kulira mofuwula kwambiri. Ndipo atalowa, anawauza kuti, N’chifukwa chiyani mukuvutika maganizo ndi kulira? Mwanayo sanafe koma

akugona. Ndipo anamuseka. Koma atatulutsa onse, anatenga bambo a mwanayo ndi amayi ake ndi amene anali naye, ndipo analowa kumene kunali mwanayo atagona. Ndipo atagwira dzanja la mwanayo, ananena kwa iye, Talitha, koumi, womwe ukumasuliridwa kuti, Mtsikana, ndikunena kwa iwe, dzuka. Ndipo nthawi yomweyo mtsikanayo anaukira nayamba kuyenda, pakuti anali wa zaka khumi ndi ziwiri. Ndipo anadabwa kwambiri. Ndipo anawalamula kwambiri kuti palibe amene adziwe zimenezi, ndipo analamula kuti apatsidwe chakudya.

6

Ndipo anachoka kumeneko nabwera ku dziko lake la makolo, ndipo ophunzira ake anamutsatira. Ndipo Sabata litakhala, anayamba kuphunzitsa mmsonkhano, ndipo ambiri akumva anadabwa ponena kuti, Kodi uyu walandira izi kuti? Ndipo kodi ndi nzeru yanji imene yapatsidwa kwa iye, ndiponso mphamvu zotere zikuchitika kudzera mmanja ake? Kodi uyu si senamizira, mwana wa Mariya, ndiponso mbale wa Yakobo ndi Yose ndi Yuda ndi Simoni? Ndipo kodi alongo ake si ali pano nafe? Choncho anakwiya naye. Yesu anawauza kuti palibe mneneri amene amanyozedwa kupatula mdziko lake, pakati pa achibale ake, ndi mnyumba yake. Ndipo sanatha kuchita chilichonse champhamvu kumeneko, kupatula odwala ochepa amene anawayikira manja nawachiritsa. Ndipo anali kudabwa chifukwa cha kusakhulupirira kwawo. Ndipo anayendayenda

mmidzi yozungulira akuphunzitsa.

Ndipo anaitana khumi ndi awiri, ndipo anayamba kuwatumiza awiri awiri, ndipo anawapatsa ulamuliro wa mizimu yodetsedwa. Ndipo anawalamula kuti asatenge chilichonse paulendo kupatula ndodo yokha, osatengaso chikwama, osatengaso chakudya, osatengaso ndalama zamkuwa mlamba, Koma atavala nsapato, ndipo asavale zovala ziwiri. Ndipo iye anali kunena kwa iwo kuti, Kumene mulowa mu nyumba, khalani kumeneko mpaka mutachoka kuchokera kumeneko. Ndipo onse amene asalandire inu kapena kumva mawu anu, mukachoka kumeneko pukutani fumbi pansi pa mapazi anu kukhala umboni kwa iwo. Zoonadi ndinena kwa inu, zidzakhala zovuta kwambiri kwa Sodomu ndi Gomora pa tsiku la chiweruzo kuposa mzinda umenewo. Ndipo atachoka, anakalaza kuti anthu alape. Ndipo ankathamangitsa ziwanda zambiri, ndipo ankadzoza ndi mafuta anthu ambiri odwala ndi kuwachiritsa.

Ndipo anamva mfumu Herode, chifukwa dzina lake linakhala lowonekeratu, ndipo ankanena kuti Yohane wobatiza anaukitsidwa kuchokera kwa akufa, ndipo chifukwa cha ichi mphamvu zikugwira ntchito mwa iye. Ena anali kunena kuti ndi Eliya, koma ena anali kunena kuti ndi mneneri monga mmodzi wa aneneri. Atamva koma Herode anati kuti amene ine ndinadula mutu Yohane, uyu ndi iye, iye anaukitsidwa kuchokera kwa akufa. Pakuti iye mwini Herode atumiza anthu, anagwira Yohane ndi kumanga iye mndende chifukwa cha

Herodiya, mkazi wa Filipo mlongo wake, chifukwa anali atamukwatira. Pakuti Yohane ankanena kwa Herode kuti sikuloledwa kwa iwe kukhala ndi mkazi wa m'bale wako. Koma Herodias anali kumusunga chidani ndipo anali kufuna kumupha, koma sangathe. Chifukwa Herode ankaopa Yohane, podziwa kuti iye anali munthu wolungama ndi wopatulika, ndipo ankamuteteza, ndipo atamva mawu ake ankachita zinthu zambiri, ndipo ankamvera mawu ake mokondwera. Ndipo tsiku loyenera litafika, pamene Herode pa tsiku lake lobadwa anachita phwando kwa akuluakulu ake ndi kwa akuluakulu a zikwi ndi kwa anthu oyamba a Galileya, Ndipo mwana wamkazi wake wa Herodias atalowa ndipo atavina ndipo atakondweretsa Herode ndi ogona nawo pamodzi, mfumu inati kwa mtsikanayo, Pemphe ine chimene ukufuna, ndipo ndidzakupatsa. Ndipo analumbira kwa iye kuti chilichonse chimene ungandidzipempha, ndidzakupatsa, mpaka theka la ufumu wanga. Iye koma atachoka anauza amayi ake kuti, Ndidzapempha chiyani? Iye koma anati, Mutu wa Yohane Mbatizi. Ndipo atalowa nthawi yomweyo mwachangu kwa mfumu, anapempha ponena kuti, Ndikufuna kuti munandipatse nthawi yomweyo pa mbale mutu wa Yohane Mbatizi. Ndipo mfumu itakhala yachisoni kwambiri, chifukwa cha malumbiro ake ndi alendo ake sanafune kukana. Ndipo mwadzidzidzi mfumu itatumiza wopha, analamula kuti mutu wake ubweretsedwe. Iye koma atapita, anadula mutu wake mndende, ndipo anabweretsa mutu wake pa mbale ndi kuupereka kwa mtsikanayo, ndipo mtsikanayo anaupereka kwa amayi ake. Atamva zimenezi, ophunzira ake anabwera ndi kunyamula

mtembo wake, ndipo anawuyika mmanda.

Ndipo atumwi anasonkhana kwa Yesu, ndipo anamuuza zonse zimene anachita ndi zonse zimene anaphunzitsa. Ndipo anati kwa iwo, Bwerani inu nokha ku malo a chipululu, ndipo pumulani pangono, pakuti anthu obwera ndi opita anali ambiri, ndipo ngakhale kudya analibe nthawi. Ndipo iwo anapita ku chipululu mbwato okhaokha. Ndipo anawaona akupita, ndipo ambiri anawazindikira, ndipo mwakuyenda pansi kuchokera mmizinda yonse anathamangira kumeneko ndipo anawapitirira ndipo anasonkhana kwa iye. Ndipo atachoka Yesu anaona gulu lalikulu la anthu ndipo anamva chifundo pa iwo, chifunachi anali monga nkhosa zopanda m'busa, ndipo anayamba kuphunzitsa iwo zinthu zambiri. Ndipo kale nthawi yaitali itatha, ophunzira ake atamuyandikira akunena kuti, Malo ano ndi chipululu, ndipo kale nthawi yaitali yapita. Watulutseni iwo kuti atapita ku minda yozungulira ndi midzi agulire okha buledi, chifukwa alibe choti adye. Koma iye atayankha anati kwa iwo, Patani inu kwa iwo chakudya. Ndipo iwo anati kwa iye, Kodi tipite tikagule malofu ndi ma denarii 200 ndi kuwapatsa chakudya? Koma iye anawafunsa kuti, Muli ndi mikate ingati? Pitani mukaone. Ndipo atadziwa, anati, Isanu, ndi nsomba ziwiri. Ndipo anawalamula kuti onse agone mmagulu mmagulu pa udzu wobiriwira. Ndipo anakhala pansi mmagulu mmagulu, ena zana zana, ena makumi asanu asanu. Ndipo atatenga malofu asanu ndi nsomba ziwiri, atayang'ana kumwamba, anadalitsa ndi kuthyola malofu, ndipo anapereka kwa ophunzira kuti awayikire anthu, ndipo nsomba ziwiri

anazigawa kwa onse. Ndipo onse anadya ndi kukhutitsidwa. Ndipo ananyamula zidutswa madengu khumi ndi ziwiri odzaza, ndi zidutswa za nsomba. Ndipo amuna amene anadya mikate anali zikwi zisanu.

Ndipo mwamsanga anakakamiza ophunzira ake kulowa mchombo ndi kutsogola kupita tsidya la nyanja ku Betisaida, mpaka iye mwini atulutsa gulu la anthu. Ndipo atawapatsa mau otsiriza, anapita ku phiri kukapemphera. Ndipo madzulo atafika, bwato linali pakati pa nyanja, ndipo iye anali yekha pa mtunda. Ndipo atawona iwo akuzunzidwa mu kuwotcha, pakuti mphepo inali yotsutsana nawo, ndipo pafupifupi mlondi wachinayi wa usiku anabwera kwa iwo akuyenda pa nyanja, ndipo anafuna kuwadutsa. Koma ataona Iye akuyenda pa nyanja, anaganiza kuti ndi chiwanda, ndipo analira. Pakuti onse anamuwona ndipo anakhazikika. Ndipo mwadzidzidzi analankhula nawo nati, Khalani olimba mtima, Ine ndine, musaope. Ndipo anakwera mu chombo kwa iwo, ndipo mphepo inasiya, ndipo anali kudabwa kwambiri mwa kuchuluka mu iwo okha ndipo anadabwa. Chifukwa sanazindikire za buledi, koma mitima yawo inali yowumitsidwa.

Ndipo atawoloka ananyamuka kupita ku dziko la Genesareti ndi kukhazikika. Ndipo atachoka mchombomo, nthawi yomweyo anthu anamuzindikira. Iwo anathamanga mozungulira dera lonse limene linali loyandikana nalo, ndipo anayamba kunyamula anthu odwala pa mphasa zawo kupita kumene ankamva kuti ali komweko. Ndipo kulikonse kumene ankalowa

mmidzi kapena mmizinda kapena mminda, mmisika ankayika odwala ndipo ankamupempha kuti ngakhale akhudze mphepete ya chovala chake, ndipo onse amene ankakhudza, ankapulumuka.

7

Ndipo Afarisi ndi ena mwa alembi amene anachokera ku Yerusalemu anasonkhana kwa Iye, Ndipo ataona ena mwa ophunzira ake akudya buledi ndi manja wamba, ndiye kuti osasamba, anadzidzimula. Pakuti Afarisayo ndi Ayuda onse, ngati asasambe manja ndi chibade, sakudya, akugwira chikhalidwe cha akulu. Ndipo kuchokera ku msika, ngati asasamba, sadya. Ndipo pali zina zambiri zimene analandira kuti azitsatira: kusamba kwa makapu, ndi mitsuko, ndi ziwiya zamkuwa, ndi mabedi. Kenako Afarisi ndi alembi anamufunsa kuti, N'chifukwa chiyani ophunzira anu sakuyenda molingana ndi miyambo ya akulu, koma akudya buledi ndi manja osasamba? Koma Iye atayankha anawauza kuti, Yesaya analosera bwino za inu ochita zinthu, monga mwa kulembedwa kuti, Anthu awa amandilemekeza ndi milomo yawo, koma mitima yawo ili kutali ndi Ine. Koma amandilemekeza pachabe, akuphunzitsa ziphunzitso za malamulo a anthu.

Mwasiya lamulo la Mulungu, mukugwira chikhalidwe cha anthu, kusamba kwa mitsuko ndi makapu, ndipo zina zambiri zofanana zotere mukuchita. Ndipo anawauza kuti, Mukuikana

bwino lamulo la Mulungu kuti musunga miyambo yanu. Pakuti Moses anati, lemekeza bambo ako ndi amayi ako, ndipo aliyense wonyoza bambo kapena amayi afe ndi imfa. Koma inu mukunena kuti, ngati munthu anena kwa atate kapena amayi, Korbani (chimene ndi mphatso), Chimene mukadapindula kuchokera kwa ine, Ndipo simumulolani iye kuchita chilichonse kwa atate ake kapena kwa amayi ake, Mukusokoneza mawu a Mulungu ndi miyambo yanu imene munapereka, ndipo mukuchita zinthu zambiri zofanana zimenezi. Ndipo ataitana gulu lonse, anali kunena kwa iwo kuti, Mverani ine nonse ndi kumvetsa. Palibe chilichonse chakutsogolo kwa munthu chikulowa mkati mwa iye chimene chingakwanitse kumudetsa, koma zinthu zikutuluka ndi zinthu zikudetsa munthu. Ndipo pamene analowa mnyumba kuchokera ku gulu la anthu, ophunzira ake anali kumufunsa za fanizolo. Ndipo anati kwa iwo, Chotero ndiponso inu mulibe nzeru? Simukumvetsabe kuti chilichonse chochokera kunja chikulowa mu munthu sichingakwanitse kumudetsa? chifukwa sikulowa mu mtima mwake, koma kulowa mu mimba, ndipo kumatuluka mu chimbudzi, kuyeretsa zakudya zonse. Iye ankanena kuti chimene chimatuluka mwa munthu, chimenecho chimayipitsa munthu. Mwa pakuti kuchokera mu mtima wa anthu maganizo oyipa amatuluka: chigololo, uchigololo, kupha, kuba, kuuma, zoyipa, chinyengo, chigololo, diso loyipa, kunyoza, kudzikuza, uchitsiru. Zonse izi zoipa zimatuluka mkati ndipo zimadetsa munthu.

Ndipo kuchokera kumeneko atanyamuka, anapita ku malire a

Turo ndi Sidoni. Atalowa mnyumba, sanafune kuti munthu aliyense adziwe, koma sangathe kubisika. Pakuti mkazi wina atamva za Iye, amene mwana wake wamkazi anali ndi mzimu wosayera, anabwera nadzigwetsa pansi pa mapazi ake, Mkaziyo anali Mgriki, Msirofoinikiya mwa mtundu, ndipo anamupempha kuti atulutse chiwanda mwa mwana wake wamkazi. Koma Yesu anati kwa iye, Lola poyamba ana akhutitsidwe, pakuti si chabwino kutenga buledi wa ana ndi kuuponya kwa agalu angonoangono. Koma iye anayankha nati kwa iye, Inde, Ambuye, ngakhale agalu angono pansi pa tebulo amadya zidutswa za ana. Ndipo anati kwa iye, Chifukwa cha mawu amenewa pita, chiwanda chachoka mwa mwana wako wamkazi. Ndipo atapita ku nyumba yake, anapeza mwana atagona pa bedi, ndipo chiwanda chinatuluka.

Ndipo kachiwiri atachoka mmalire a Turo ndi Sidoni, anabwera ku nyanja ya Galileya kudutsa pakati pa malire a Dekapoli. Ndipo anamubweretsera munthu chigontha amene amalankhula movutikira, ndipo anamupempha kuti amuyikire dzanja. Ndipo atamutengera patali kuchokera ku gulu la anthu payekha, anaika zala zake mmakutu ake, ndipo atalavulira anakhudza lilime lake. Ndipo atayang'ana kumwamba, anabuwula ndipo akunena kwa iye, Efata, chimene chimatanthauza kuti, Tsegulidwa. Ndipo mwadzidzidzi makutu ake anatsegulidwa ndipo chomanga cha lilime lake chinamasulidwa, ndipo analankhula molondola. Ndipo anawalamula kuti asawuze aliyense, koma monga iye anawalamula, koposa choncho anakulalikira kwambiri. Ndipo

anadabwa kwambiri ponena kuti, Wachita bwino zinthu zonse; amapangitsa ogontha kumva ndipo osalankhula kulankhula.

8

Mmasiku aja, pamene kunali gulu lalikulu la anthu kachiwiri ndipo analibe chakudya, Yesu ataitana ophunzira ake anawauza kuti, Ndili ndi chifundo pa gulu la anthu, chifukwa kale masiku atatu akhala ndi ine ndipo alibe kanthu koti adye. Ndipo ngati ndiwalola kupita iwo ali ndi njala ku nyumba zawo, adzafooka m'njira, pakuti ena mwa iwo achokera kutali kwambiri. Ndipo ophunzira ake anayankha kwa iye kuti, Kodi ndani angakhutitse anthu awa ndi buledi pano mchipululu? Ndipo anawafunsa kuti, Muli nawo malofu angati? Iwo koma anati, Asanu ndi awiri. Ndipo analamula gulu la anthu kuti likhale pansi pa nthaka, ndipo atatenga mabuledi asanu ndi awiri natapereka chiyamiko, anawathyola ndipo anawapereka kwa ophunzira ake kuti awayike, ndipo anawayika kwa gulu la anthu. Ndipo anali ndi nsomba zingono zochepa, ndipo atazadalitsa, analamula kuti ziyikidwenso pamaso pawo. Anadya ndipo anakhutitsidwa, ndipo ananyamula zotsala za zidutswa madengu asanu ndi awiri. Koma anali pafupifupi anayi chikwi, ndipo anawamasula. Ndipo atalowa nthawi yomweyo mu chombo pamodzi ndi ophunzira ake, anabwera mzigawo za Dalmanuta.

Ndipo Afarisayo anatuluka ndipo anayamba kukambirana naye, akufuna kwa iye chizindikiro chochokera kumwamba,

akumuyesa. Ndipo atapuma kwambiri mu mzimu wake, iye akunena kuti, N'chifukwa chiyani mbadwa iyi ikufuna chizindikiro? Zoonadi ndikunena kwa inu, palibe chizindikiro chidzaperekedwa kwa mbadwa iyi. Ndipo atasiya iwo, analowa mu chombo nkupita kachiwiri.

Ndipo anayiwala kutenga malofu, ndipo ngati si lofu limodzi, analibe nalo okha mwa iwo mu bwato. Ndipo anali kuwalamula akunena kuti, Onani, chenjerani ndi yisiti ya Afarisayo ndi yisiti ya Herode. Ndipo anali kuganizirana wina ndi mnzake akunena kuti, Sitili ndi buledi. Ndipo Yesu atadziwa zimenezi, anawauza kuti, N'chifukwa chiyani mukuganizirana chifukwa mulibe buledi? Kodi simukumvetsetsa kapena simukumva? Kodi mukadali ndi mitima yowumitsidwa? Muli ndi maso koma simukuona, ndipo muli ndi makutu koma simukumva? Ndipo simukukumbuka?

Pamene mikate isanu ndinasweka kwa anthu zikwi zisanu ndi limodzi, madengu angati odzaza ndi zidutswa munanyamula? Iwo anati kwa Iye, Khumi ndi awiri. Pamene koma zisanu ndi ziwiri mu anthu anayi, munatulutsa madengu angati odzaza ndi zidutswa? Ndipo iwo anati, zisanu ndi ziwiri. ndipo anali kunena kwa iwo, Simukumvetsetsa?

Ndipo akubwera ku Betisaida. Iwo akubweretsa kwa iye munthu wakhungu ndi kumupempha kuti amukhudze. Ndipo atagwira dzanja la khungu, anamutsogolera kunja kwa mudziko. Kenako atapfira mmaso ake ndi kuika manja ake pa

iye, anamufunsa kuti akuwona chinthu chilichonse. Ndipo atayang'ana mmwamba anati, Ndikuwona anthu monga mitengo ikuyenda. Kenako kachiwiri anayika manja pa maso ake ndipo anamupangitsa kuyangana mmwamba, ndipo anachira, ndipo anaona momveka bwino onse. Ndipo anamutumiza ku nyumba yake ponena kuti, Usalowe mu mudzi, ndipo usauze aliyense mu mudzimo.

Ndipo Yesu ndi ophunzira ake anatuluka kupita ku midzi ya Kaisareya ya Filipo, ndipo ali mnjira anafunsa ophunzira ake ponena kwa iwo, Anthu akunena kuti ine ndine yani? Iwo koma anayankha kuti, Yohane Wobatiza, ndipo ena anati, Eliya, ena koma anati, Mmodzi wa aneneri. Ndipo Iye mwini akuwauza kuti, Koma inu mukunena kuti Ine ndine yani? Petro atayankha, anati kwa Iye, Inu ndinu Khristu. Ndipo anawadzudzula kuti asauze aliyense za Iye.

Ndipo anayamba kuphunzitsa iwo kuti ndi kofunika Mwana wa Munthu azunzike zambiri, ndipo akane ndi akulu ndi ansembe akuluakulu ndi alembi, ndipo aphedwe, ndipo patatha masiku atatu aukenso. Ndipo ankalankhula mawu momasuka. Petro atamtenga pambali, anayamba kumudzudzula. Koma Iye atatembenuka ndi kuona ophunzira ake, anadzidzula Petro ponena kuti, Pita kumbuyo kwanga, Satana, chifukwa suganizira zinthu za Mulungu, koma zinthu za anthu.

Ndipo ataitana gulu limodzi ndi ophunzira ake, anawauza kuti, Aliyense amene akufuna kunditsatira, akadzikane yekha,

anyamule mtanda wake, nanditsatira. Pakuti aliyense amene angafune kusunga moyo wake, adzawutaya, koma aliyense amene angawutaye moyo wake chifukwa cha ine ndi Uthenga Wabwino, adzawusunga. Kodi chidzapindulitsa chiyani munthu ngati apeza dziko lonse lapansi, koma ataye moyo wake? Kodi chiyani chidzapereka munthu chosinthana ndi moyo wake? Pakuti aliyense amene adzachite manyazi ndi ine ndi mawu anga mu mbadwa iyi yachigololo ndi yochimwa, Mwana wa Munthu adzachitanso manyazi naye pamene adzabwera mu ulemerero wa Atate ake pamodzi ndi amithenga opatulika.

9

Ndipo anawauza kuti, Zoonadi ndinena kwa inu kuti alipo ena mwa amene ayima pano, amene sadzalawa imfa mpaka ataona ufumu wa Mulungu utabwera mu mphamvu.

Ndipo patatha masiku asanu ndi limodzi, Yesu anatenga Petro ndi Yakobo ndi Yohane, nawakweza ku phiri lalitali okhaokha, ndipo anasintha mawonekedwe pamaso pawo, Ndipo zovala zake zinakhala zowala, zoyera kwambiri monga chipale chofewa, zotero kuti wosamba pa dziko lapansi sangakwanitse kuziyeretsa chotero. Ndipo Eliya ndi Mose anaonekera kwa iwo, ndipo anali kulankhulana ndi Yesu. Ndipo Petro anayankha nati kwa Yesu, Rabbi, ndi chabwino kuti ife tikhale pano, ndipo tichite matenti atatu, umodzi kwa inu ndi umodzi kwa Mose ndi umodzi kwa Eliya. Iyayi, pakuti sanadziwe choti alankhule,

chifukwa anali atachita mantha kwambiri. Ndipo zinadachitika mtambo wophimba iwo, ndipo inabwera mau kuchokera mu mtambo kunena, Uyu ndi Mwana wanga wokondedwa, mumvere Iye. Ndipo mwadzidzidzi atayang'ana mozungulira, sanaononso wina aliyense, koma Yesu yekha ali ndi iwo. Pamene ankatsika kuchokera ku phiri, anawalamula kuti asawuze munthu aliyense zimene anaona, kufikira Mwana wa Munthu adzaukitsidwe kuchokera kwa akufa. Ndipo anagwira mawuwo, akukambirana pakati pawo kuti ndi chiyani kuuka kwa akufa. Ndipo anali kumufunsa iye ponena kuti, N'chifukwa chiyani alembi akunena kuti Eliya ayenera kubwera choyamba? Iye koma atayankha anati kwa iwo, Eliya ndithu atabwera choyamba akubwezeretsa zonse, ndi bwanji zinalembedwa pa Mwana wa Munthu kuti azunzidwe zambiri ndi kunyozedwa? Koma ndinena kwa inu kuti Elijah wabwera, ndipo anamuchitira zonse zimene anafuna, monga momwe zinalembedwa za iye.

Ndipo atafika kwa ophunzira anaona khamu lalikulu mozungulira iwo, ndipo alembi akukangana nawo. Mwadzidzidzi gulu lonse litamuona anadabwa, ndipo akuthamangira anamulonjera. Ndipo anafunsa alembi kuti, Kodi mukutsutsana chiyani pakati panu? Ndipo woyankha mmodzi wa anthu a mgululo anati, Mphunzitsi, ndinabweretsa mwana wanga wamwamuna kwa inu, amene ali ndi mzimu wosatha kulankhula. Ndipo kulikonse kumene imamugwira, imamuponya pansi, ndipo amathira thovu ndi kukukuta mano ake, ndipo amafota. Ndipo ndinauza ophunzira anu kuti

ayitulutse, koma sanathe. Koma Iye poyankha kwa iye anati, Iwe mibadwo yosakhulupirira, ndidzakhala nanu mpaka liti? Ndidzapirira zanu mpaka liti? Mubweretse kwa Ine. Ndipo anamubweretsa kwa Iye. Ndipo atamuona mwamsanga, mzimu unagwedeza iye, ndipo atagwa pansi anagudubuza akutulutsa thovu. Ndipo anafunsa atate ake, Nthawi yochuluka ndi yotani monga ichi chakhala kwa iye? Ndipo iye anati, Kuchokera ubwana. Ndipo nthawi zambiri inamuponya mmoto ndi mmadzi kuti imuwononge, koma ngati mungathe kuchita chinachake, tithandizeni pochitira chifundo ife. Koma Yesu anati kwa iye, Ngati ungathe kukhulupirira, zonse zotheka kwa wokhulupirira. Ndipo mwamsanga atafuula bambo wa mwanayo ndi misozi, anati, Ndimakhulupirira, Ambuye; thandizani kusakhulupirira kwanga. Yesu ataona kuti gulu la anthu likuthamangira pamodzi, anakalipira mzimu wodetsa kuyankhula kwa iye, Iwe mzimu wosakuyankhula ndi wogontha, ine ndikkulamula, tuluka mwa iye ndipo usalowerenso mwa iye. Ndipo atafuwula ndi kumugwedeza kwambiri, chinatuluka, ndipo anakhala ngati wakufa, kotero kuti ambiri ankanena kuti wafa. Koma Yesu atamugwira dzanja lake anamudzutsa, ndipo anadzuka. Ndipo atalowa mnyumba, ophunzira ake anamufunsa payekha kuti, Chifukwa chiyani ife sitinatha kuchitulutsa? Ndipo anawauza kuti, Mtundu uwu sungachoke mwa njira ina iliyonse kupatula mwa pemphero ndi kusala kudya.

Ndipo atachoka kumeneko, anali kudutsa m’dera la Galileya, ndipo sanafune kuti aliyense adziwe. Anali kuphunzitsa

ophunzira ake ndipo anawauza kuti Mwana wa Munthu anaperekedwa mmanja mwa anthu, ndipo adzamupha, ndipo ataphedwa tsiku lachitatu adzauka. Koma iwo sanazindikire mawu, ndipo ankaopa kumufunsa.

Ndipo anabwera ku Kapernao, ndipo ali mnyumba anawafunsa kuti, Kodi munali kukambirana chiyani mnjira? Koma iwo anali chete, pakuti anakambirana wina ndi mnzake mu njira kuti ndani wamkulu. Ndipo atakhala pansi, anaitana khumi ndi awiriwo ndipo akuwauza kuti, Ngati wina aliyense akufuna kukhala woyamba, adzakhala wotsiriza wa onse ndipo wantchito wa onse. Ndipo atatenga mwana, anayimika pakati pawo, ndipo atamukumbatira, anawauza kuti, Aliyense amene alandira mwana wotere mdzina langa, amalandira Ine, ndipo aliyense amene amalandira Ine, salandira Ine, koma amalandira Amene ananditumа. Yohane anayankha kwa iye kunena, Mphunzitsi, tinaona munthu wina akutulutsa ziwanda mdzina lanu, amene sakutsatira ife, ndipo tinalekanisa iye chifukwa sakutsatira ife. Koma Yesu anati, Musamletse iye, pakuti palibe amene adzachita chozizwitsa mdzina langa ndipo kenako adzatha mwachangu kuyankhula zoipa za ine. Pakuti amene si motsutsana ndi inu, ali mmbali mwanu. Amene yemwe angakupatseni inu chikho cha madzi mu dzina langa, chifukwa inu ndinu a Khristu, zoonadi ndinena kwa inu, sadzaluza malipiro ake.

Ndipo aliyense amene angachititse kupunthwa mmodzi mwa angonoangono awa okhulupirira mwa Ine, kwabwino kwa iye

kwambiri ngati mwala wamphero umangidwa pakhosi pake ndipo waponyedwa mnyanja. Ndipo ngati dzanja lako likukupunthwitsa, liduule, nkwabwino kwa iwe kulowa mmoyo uli wolumala, kuposa kukhala ndi manja awiri ndi kupita ku gehena, ku moto wosazimitsika, Kumene phesi wawo sufa ndi moto sutha. Ndipo ngati phazi lako likukupunthwitsa, lidule. Ndi kwabwino kwa iwe kulowa mmoyo wolumala, kuposa kukhala ndi miyendo iwiri ndi kuponyedwa mu gehena, mu moto wosazimitsika. Kumene phesi wawo sufa ndi moto sutha. Ndipo ngati diso lako likukupunthwitsa, litaye, nkwabwino kwa iwe kulowa mu ufumu wa Mulungu uli ndi diso limodzi, kuposa kukhala ndi maso awiri ndi kupita mu gehena ya moto. Kumene phesi wawo sufa ndipo moto sutha. Pakuti aliyense adzasanjidwa ndi moto, ndipo nsembe iliyonse adzasanjidwa ndi mchere. Mchere ndi chabwino, koma ngati mchere ukhala wopanda mchere, mudzachikonza bwanji? Khalani ndi mchere mwa inu nokha ndipo khalani mu mtendere wina ndi mnzake.

10

Ndipo kuchokera kumeneko atanyamuka, anabwera ku malire a Yudeya kudzera ku tsidya la Yorodano, ndipo magulu a anthu anasowânikanso kwa iye, ndipo monga momwe anali chizolowezi, anawaphunzitsanso. Ndipo Afarisi atayandikira anali kumufunsa ngati ziloledwa kwa mwamuna kumasula mkazi wake, akumuyesa. Koma iye atayankha anawauza kuti, Kodi Mose anakulamulirani chiyani? Koma iwo anati, Mose

anapereka chilolezo cholemba buku la chisudzulo ndi kumasula. Ndipo poyankha Yesu anawauza kuti, Chifukwa cha mitima yanu yowuma anakulemberani lamulo ili. Koma kuchokera pa chiyambi cha chilengedwe, Mulungu anapanga iwo wamuna ndi wamkazi. Chifukwa cha ichi, munthu adzasiya atate wake ndi amayi wake, ndipo adzalumikizidwa ndi mkazi wake, ndipo awiriwo adzakhala thupi limodzi. Choncho palibe kuti alipo awiri, koma ndi thupi limodzi. Chomene Mulungu anagwirizanitsa, munthu asalekanitse. Ndipo mnyumba mwakachiwiri ophunzira anali kumufunsa za zimenezi. Ndipo akuwauza iwo kuti, Aliyense amene asudzula mkazi wake ndi kukwatira wina, akuchita chigololo pa iye, Ndipo ngati mkazi ataya mwamuna ndi kukwatiwa wina, amachita chigololo.

Ndipo anali kubweretsa ana kwa Iye, kuti akhudze iwo, koma ophunzira anadzudzula iwo amene anali kubweretsa anawa. Yesu ataona zimenezi anakwiya ndipo anawauza kuti, Lolani ana abwere kwa ine, ndipo musawaletse, pakuti ufumu wa Mulungu ndi wa anthu otere ngati awa. Zoonadi ndikunena kwa inu, aliyense amene sangalandire ufumu wa Mulungu monga mwana, sadzalowa mmenemo. Ndipo atawakumbatira, anawadalitsa akuika manja pa iwo.

Ndipo pamene iye ankachoka kupita njira, mmodzi anathamangira kwa iye ndipo atagwada pansi anamufunsa kuti, Mphunzitsi wabwino, ndichite chiyani kuti ndilandire moyo wamuyaya? Koma Yesu anati kwa iye, Chifukwa chiyani ukundiitana wabwino? Palibe wabwino kupatula Mulungu

yekha. Umadziwa malamulo: usachite chigololo, usaphe, usabe, usachitire umboni wabodza, usanyenge, lemekeza abambo ako ndi amayi ako. Iye atayankha anati kwa iye, Mphunzitsi, zinthu zimenezi zonse ndakhala ndikuzisunga kuyambira unyamata wanga. Koma Yesu atamuyang'ana anamukondera ndipo anati kwa iye, Chinthu chimodzi chikukusowa. Ngati ukufuna kukhala wangwiro, pita, zonse zimene uli nazo gulitsa ndi kupatsa osauka, ndipo udzakhala ndi chuma kumwamba. Tsono bwera unditserere, wanyamula mtanda wako. Koma iye atakhumudwa ndi mawu aja, anachoka akuvutika mtima, pakuti anali ndi chuma chambiri.

Ndipo Yesu atayang'anayang'ana, anawauza ophunzira ake kuti, Ndi zovuta kwambiri kwa iwo amene ali ndi chuma kulowa mu ufumu wa Mulungu! Koma ophunzira anadabwa ndi mawu ake. Koma Yesu atayankha kachiwiri anawauza kuti, Ana, ndi zovuta bwanji kwa iwo amene amadalira chuma kulowa mu ufumu wa Mulungu! Nzosavuta kuti ngamira ilowe mbowo la singano kuposa kuti munthu wolemera alowe mufumu wa Mulungu. Koma iwo anali kudabwa kwambiri, akunena kwa iwo okha kuti, Ndani amene angapulumutsidwe? Atawayangana, Yesu akunena, Kwa anthu ndi kosatheka, koma si kwa Mulungu, pakuti zonse ndi zotheka kwa Mulungu. Petro anayamba kumuuza kuti, Onani, ife tinasiya zonse ndipo tinakutsatirani. Poyankha, Yesu anati, Zoonadi ndinena kwa inu, palibe amene wasiya nyumba kapena abale kapena alongo kapena atate kapena amayi kapena mkazi kapena ana kapena minda chifukwa cha Ine ndi chifukwa cha Uthenga Wabwino, Ngati

asalandira zaka zana tsopano mu nthawi iyi, nyumba ndi abale ndi alongo ndi atate ndi amayi ndi ana ndi minda pamodzi ndi mazunzo, ndi mu nthawi ya mtsogolo moyo wamuyaya. Koma ambiri adzakhala oyamba kukhala omaliza, ndipo omaliza kukhala oyamba.

Anali mu njira kukwera kupita ku Yerusalemu, ndipo Yesu anali kutsogola iwo, ndipo anadabwa, ndipo akutsatira anachita mantha. Ndipo atatenga kachiwiri khumi ndi awiri aja, anayamba kuawauza zinthu zimene zinali zotsala kuchitika kwa iye, Kuti onani, tikukwera kupita ku Yerusalemu, ndipo Mwana wa Munthu adzaperekedwa kwa ansembe aakulu ndi alembi. Ndipo adzamuweruza kuti aphedwe, nadzamupereka kwa anthu a mitundu ina. Ndipo adzamuseka, nadzamukwapula, nadzamulavulira, nadzamupha, ndipo pa tsiku lachitatu adzauka.

Ndipo anayandikira kwa Iye Yakobo ndi Yohane, ana a Zebedayo, akunena, Mphunzitsi, ife tikufuna kuti chimene tidzakufunseni, Inu muchichite kwa ife. Koma iye anawafunsa kuti, Mukufuna ndikuchitireni chiyani? Koma iwo anati kwa iye, Patiseni kuti mmodzi akhale ku dzanja lanu lamanja ndipo wina akhale ku dzanja lanu lamanzere mu ulemerero wanu. Koma Yesu anati kwa iwo, Inu simukudziwa chimene mukupempha. Kodi mungathe kumwa chikho chimene Ine ndikumwa, ndi kubatizidwa ubatizo umene Ine ndikubatizidwa? Iwo anati kwa iye, Tingathe. Koma Yesu anawauza kuti, Chikho chimene Ine ndikumwa mudzachimwa, ndipo ubatizo umene Ine

ndimabatizidwa ndi umenewo mudzabatizidwanso, Koma kukhala ku dzanja lamanja langa ndi ku dzanja lamanzere si langa kupereka, koma kwa iwo amene kwakonzedwera.

Ndipo atamva zimenezi, khumi aja anayamba kukwiya za Yakobo ndi Yohane. Yesu ataitana iwo, anawauza kuti, inu mukudziwa kuti iwo amene akuoneka kulamulira mitundu akuwagwadira, ndipo akulu awo akugwiritsa ntchito ulamuliro pa iwo, Sizichitika choncho mwa inu, koma aliyense amene afuna kukhala wamkulu mwa inu adzakhala wantchito wanu. Ndipo aliyense wa inu amene akufuna kukhala woyamba, adzakhala kapolo wa onse. Pakuti Mwana wa munthu sanabwere kuti atumikiridwe, koma kuti atumikire, ndi kupereka moyo wake kukhala dipo mmalo mwa ambiri.

Ndipo iwo anabwera ku Yeriko. Ndipo pamene iye amatuluka ku Yeriko ndi ophunzira ake ndi gulu lalikulu la anthu, mwana wa Timayo, Baritimayo wakhungu, anakhala pambali pa njira akupempha. Ndipo atamva kuti ndi Yesu wa ku Nazareti, anayamba kufuula ndi kunena, Mwana wa Davide, Yesu, mundichitire chifundo. Ndipo ambiri ankamudzudzula kuti akhale chete, koma iye ankalira kwambiri kuti, Mwana wa Davide, mundichitire chifundo! Ndipo Yesu atayimirira anati, Muitaneni. Ndipo anaitana wakhunguwo, ndipo anamuuza kuti, Limba mtima, nyamuka, akukuitana. Koma iye ataya chovala chake, nataimuka nabwera kwa Yesu. Ndipo poyankha Yesu akunena kwa iye, Kodi ukufuna ndikuchitire chiyani? Ndipo wakhungu wosapenya adanena kwa iye, Raboni, kuti ndione

mwatsopano. Ndipo Yesu anati kwa iye, Pita, chikhulupiriro chako chakupulumutsa. Nthawi yomweyo anaona, ndipo anatsatira Yesu mu njira.

11

Ndipo pamene iwo ankayandikira ku Yerusalemu, ku Betifage ndi Betaniya, pafupi ndi phiri la azitona, iye anatumiza awiri mwa ophunzira ake. Ndipo anati kwa iwo, Pitani ku mudzi umene uli moyang'anana nanu, ndipo mwamsanga mukalowa mu menemo mudzapeza mwana wa bulu womangidwa, amene palibe munthu aliyense anakhalapo. Mutamumangula, mubweretse. Ndipo ngati wina akuuzani kuti, Chifukwa chiyani mukuchita ichi? nenani kuti Ambuye wake chosowa nacho, ndipo mwachangu adzachitumiza kachiwiri kuno. Iwo anapita ndipo anapeza mwana wa bulu womangidwa ku chitseko kunja pa msewu, ndipo anamusula. Ndipo ena mwa iwo amene anali atayimirira pamenepo anawafunsa kuti, Kodi mukuchita chiyani mukumasula mwana wa bulu? Koma iwo anawauza monga momwe Yesu anawalamulira, ndipo anawasiya. Ndipo anabweretsa mwana wa bulu kwa Yesu ndipo anayika zovala zawo pa iye, ndipo Yesu anakhala pa iye. Ambiri anayala zovala zawo mu njira, ndipo ena anali kudula nthambi zamasamba kuchokera mmitengo ndi kuziyala mu njira. Ndipo iwo amene anali kutsogola ndi iwo amene anali kutsatira anafuula kuti, Hosana! Wodalitsika iye amene akubwera mdzina la Ambuye. Wodalitsidwa ufumu umene ukubwera mdzina la Ambuye,

Atate wathu Davide; Hosana mmalo akwambiri kwambiri.

Ndipo Yesu analowa mu Yerusalemu ndi mu kachisi, ndipo atayangana zonse, madzulo utakhala kale, anatuluka kupita ku Betaniya ndi khumi ndi awiri aja.

Ndipo tsiku lotsatira atatuluka ku Betaniya, anali ndi njala. Ndipo ataona mtengo wa mkuyu kuchokera kutali wokhala ndi masamba, anabwera kuti aone ngati angapeze kanthu pa mtengoyo. Atabwera pa mtengoyo, sanapeze kanthu koma masamba chabe, chifukwa sichinali nthawi ya nkhuyu. Ndipo atayankha anati kwa iwo, Palibe munthu amene adzadyanso chipatso chochokera kwa iwe mpaka muyaya. Ndipo ophunzira ake anamva zimenezi.

Ndipo anabweranso ku Yerusalemu, ndipo Yesu atalowa mkachisi, anayamba kutulutsa iwo amene ankagulitsa ndi iwo amene ankagula mkachisi, ndipo anagwetsa matebulo a osinthana ndalama ndi mipando ya ogulitsa nkhunda. Ndipo sankalola kuti aliyense anyamule chiwiya kudzera mu kachisi. Ndipo anali kuphunzitsa kuwauza kuti, Kodi sikalembedwa kuti nyumba yanga idzatchedwa nyumba ya pemphero kwa anthu onse a mitundu yonse? Koma inu mwayisandutsa phanga la achifwamba.

Ndipo alembi ndi Afarisi ndi ansembe aakulu anamva, ndipo ankafunafuna mmene angamuwononge, pakuti ankamuopa chifukwa gulu lonse la anthu linkadabwa ndi chiphunzitso

chake. Ndipo pamene kunali madzulo, ankatuluka kunja kwa mzinda.

Ndipo akudutira mmawa anaona mtengo wa mkuyu utawuma kuchokera ku mizu yake. Ndipo atakumbukira, Petro anati kwa Iye, Rabi, onani mtengo wa mkuyu umene munautemberera wafota. Ndipo poyankha Yesu akuwauza kuti, Khalani ndi chikhulupiriro cha Mulungu. Zoonadi, pakuti ndikunena kwa inu kuti aliyense amene angauze phiri ili kuti, Nyamulidwa ndi kuponyedwa mnyanja, ndipo osachita kukayika mu mtima mwake, koma akhulupirire kuti zimene akunena zikuchitika, zidzakhala kwa iye zimene alankhula. Chifukwa cha ichi ndikuuzani, zonse zimene mungapemphere mukupempha, khalani ndi chikhulupiriro kuti mukulandira, ndipo zidzakhala kwa inu. Ndipo pamene mukuyima kupemphera, mukhululuke ngati muli ndi china chake chotsutsana ndi wina, kuti Atate anu amene ali kumwamba akukhululukireni zolakwa zanu. Koma ngati inu simukhululuka, Atate wanu nso sadzakhululuka zolakwa zanu.

Ndipo anabweranso ku Yerusalemu, ndipo pamene ankayenda mkachisi, ansembe akuluakulu ndi alembi ndi akuluakulu anabwera kwa iye. Ndipo iwo akunena kwa iye, Mu ulamuliro wanji uku mukuchita zinthu izi? Kapena ndani anakupatsani ulamuliro umenewu kuti muchite zinthu izi? Koma Yesu atayankha anawauza kuti, Ndinakufunsani inu nane mawu amodzi, ndipo yankhani kwa ine, ndipo ndidzakuuzani inu mu ulamuliro wanji zimenezi ndimachita. Ubatizo wa Yohane

unachokera kumwamba kapena kwa anthu? Yankhani kwa ine. Ndipo iwo anali kuganizira okha kunena kuti, Ngati tinene kuti, Kuchokera kumwamba, adzanena kuti, Chifukwa chiyani ndiye simunakhulupirire kwa iye? Koma tinene kuti, kuchokera kwa anthu? Iwo ankawopa anthu, chifukwa onse ankakhulupirira kuti Yohane anali mneneri. Ndipo atayankha, akunena kwa Yesu, Sitikudziwa. Ndipo Yesu atayankha akunena kwa iwo, Kapena Ine ndikunena kwa inu mu ulamuliro wanji zinthu izi ndikuchita.

12

Ndipo anayamba kuyankhula nawo mmifaniziro kuti, munthu anadziala munda wa mpesa ndipo anaika mpanda mozungulira, ndipo anakumba chopsinyira vinyo ndipo anamanga nsanja, ndipo anaupereka kwa alimi ndipo anapita kutali. Ndipo pa nthawi yake anatumiza kapolo kwa alimi kuti akatenge zipatso za mmunda wamphesa. Ndipo atamugwira anamumenya ndi kumutumiza wopanda kanthu. Ndipo kachiwiri anatumiza kwa iwo kapolo wina, ndipo uja atamugenda miyala, anamuulaza mutu ndi kumutumiza atanyozedwa. Ndipo kachiwiri anatumiza wina, ndipo amenewo anamupha, ndiponso ena ambiri, ena akuwamenya, ena akuwapha. Popeza anali ndi mwana mmodzi wokondedwa, anamutumiziranso iye womaliza kwa iwo, ponena kuti adzalemekeza mwana wanga. Koma alimi aja, atamuwona akubwera, anakambirana wokha kuti, Uyu ndi wolowa mmalo. Tiyeni timuphe, ndipo cholowa mmalo

chidzakhala chathu. Ndipo atamugwira, anamupha ndi kumutaya kunja kwa munda wa mpesa. Kodi nanga mwini wa munda wa mpesa achita chiyani? Adzabwera ndi kuwononga alimi awa, ndipo adzapereka munda wa mpesa kwa ena. Kodi simunawerenga lemba ili, mwala umene anakaniza omanga, uyu unakhala mutu wa ngodya? Kuchokera kwa Ambuye kunachitika ichi, ndipo ndi chodabwitsa mmaso mwathu.

Ndipo anali kufuna kumugwira, koma anaopa gulu la anthu, chifukwa anadziwa kuti fanizolo analilankhula kwa iwo. Ndipo atammusiya anapita.

Ndipo anatumiza kwa iye ena a Afarisi ndi a Aherodiani kuti amugwire ndi mawu. Iwo koma atabwera akunena kwa iye, Mphunzitsi, ife tikudziwa kuti ndiwe woonadi ndipo palibe nkhawa kwa iwe za wina aliyense, chifukwa siukuona nkhope ya anthu, koma ukuphunzitsa njira ya Mulungu mwachoonadi. Choncho tiuze, kodi ndi cholowêdwa kupereka msonkho kwa Kaisara kapena ayi? Tiperekeze kapena sitiperekeze? Koma iye akudziwa chiphamaso chawo, anawauza kuti, Chifukwa chiyani mukundiyesa? Ndibweretseni ndalama kuti ndione. Koma iwo anabweretsa. Ndipo anawauza kuti, Chithunzi ichi ndi mawu olembedwa awa ndi a ndani? Iwo anati, A Kaisara. Ndipo poyankha Yesu anati kwa iwo, Perekani za Kaisara kwa Kaisara, ndi za Mulungu kwa Mulungu. Ndipo anadabwa naye.

Ndipo Asaduki anabwera kwa iye, amene amanena kuti kuuka kwa akufa si kukhalapo, ndipo anali kumufunsa ponena,

Mphunzitsi, Mose analemba kwa ife kuti ngati mchimwene wa wina afa ndi kusiya mkazi, ndipo ana asasiye, mchimwene wake atenge mkazi wake ndi kuukitsa mbewu kwa mchimwene wake. Abale asanu ndi awiri anali. Ndipo woyamba anatenga mkazi, ndipo akufa sanasiye mbewu. Ndipo wachiwiri anatenga iye, ndipo anamwalira, ndipo ngakhale iye sanasiye mbewu. Ndipo wachitatu mofananamo. Ndipo onse asanu ndi awiri anatenga mkaziyo, ndipo sanasiye mbewu. Pomaliza pa onse, mkaziyo anamwaliranso. Mu kuukitsidwa kwa akufa choncho, pamene iwo adzauke, adzakhala mkazi wa ndani mwa iwo? Pakuti onse asanu ndi awiri anali naye mkazi. Ndipo atayankha Yesu anati kwa iwo, Kodi simukusocherezeka chifukwa choti simukudziwa Malemba kapena mphamvu ya Mulungu? Pakuti pamene adzauka kuchokera kwa akufa, sadzakwatira kapena kukwatiridwa, koma adzakhala ngati amithenga amene ali kumwamba. Koma kunena za akufa kuti akuukitsidwa, kodi simunawerenga mbuku la Mose, pa nkhani ya chitsamba, momwe Mulungu anamulankhulira akunena kuti, Ine ndine Mulungu wa Abrahamu, ndi Mulungu wa Isake, ndi Mulungu wa Yakobo? Si ndi Mulungu wa akufa, koma wa amoyo; choncho inu mukulakwitsa kwambiri.

Ndipo mmodzi wa alembi atayandikira, atamva iwo akutsutsana, atawona kuti anawayankha bwino, anamufunsa kuti, Ndi lamulo liti loyamba pa zonse? Koma Yesu anamuyankha kuti lamulo loyamba la zonse ndi, Mva, Israeli, Ambuye Mulungu wathu ndi Ambuye mmodzi, Ndipo udzakonda Ambuye Mulungu wako kuchokera mmtima wako

wonse, ndi mu moyo wako wonse, ndi mmaganizo ako onse, ndi mmphamvu zako zonse. Ili ndi lamulo loyamba. Ndipo lamulo lachiwiri lofanana ndi ili, udzakonda mnzako monga momwe umadzikondira iwe mwini. Palibe lamulo lina lalikulu kuposa izi. Ndipo wolemba anati kwa iye, Bwino, mphunzitsi, mwanena choonadi kuti Mulungu ndi mmodzi, ndipo palibe wina kupatula Iye. Ndipo kumukonda Iye kuchokera mu mtima wonse, ndi mu kumvetsa konse, ndi mu moyo wonse, ndi mu mphamvu zonse, ndiponso kumukonda mnzake monga momwe amadzikondira yekha, ndi koposa nsembe zonse zopsereza ndi zopereka zonse. Ndipo Yesu ataona kuti anayankha mwanzeru, anati kwa iye, Sulili kutali ndi ufumu wa Mulungu. Ndipo panalibe wina amene analinso ndi kulimba mtima kumufunsa.

Ndipo poyankha, Yesu ankanena akuphunzitsa mkachisi kuti, Kodi alembi akunena bwanji kuti Khristu ndi mwana wa Davide? Iye mwini pakuti Davide anati mu Mzimu Woyera, Ambuye akuti kwa Ambuye wanga, khala ku dzanja langa lamanja mpaka ndiike adani ako pansi pa mapazi ako. Iye mwini Davide akunena iye kuti ndi Ambuye, ndipo kodi mwana wake ndi motani? Ndipo gulu lalikulu linali kumva iye mosangalala.

Ndipo anali kunena kwa iwo mu chiphunzitso chake, Chenjerani ndi alembi amene amafuna kuyenda atavala zovala zazitali ndi kulandiridwa mwaulemu mmisika. Ndi zipuna zazikulu mmisonkhano, ndi malo oyamba mmaphwando. Iwo omwe akuwononga nyumba za amasuwa ndipo mwa chonyenga

akulalikira motalika, iwo adzalandira chiweruzo chokulirapo.

Ndipo Yesu atakhala pansi moyanganana ndi chuma, anali kuyangana momwe gulu la anthu limaponyera ndalama zamkuwa mu chuma. Ndipo anthu olemera ambiri anali kuponya zambiri, ndipo mkazi wamasiye wosauke mmodzi atafika anaponya ndalama zingonozingono ziwiri, zimene ndi kodrante. Ndipo ataitana ophunzira ake, anawauza kuti, Zoonadi ndikunena kwa inu kuti wamasiye wosauka uyu waponya zambiri kuposa onse amene akuponya mu chuma, Onse pakuti anaponya mwa kuchuluka kwawo, koma uyu anaponya mwa umphawi wake zonse zimene anali nazo, moyo wake wonse.

13

Ndipo akutuluka ku kachisi, mmodzi wa ophunzira ake anati kwa iye, Mphunzitsi, onani miyala yakuti yotani ndi nyumba zakuti zotani. Ndipo Yesu atayankha nati kwa iye, Ukuwona nyumba zazikulu izi? Palibe mwala udzasiyidwa pa mwala wina pano umene sudzagwetsedwa. Ndipo pamene anali atakhala pa phiri la mitengo ya azitona moyang'anana ndi Kachisi, Petro ndi Yakobo ndi Yohane ndi Andreya anali kumufunsa payekha, Tiuzeni ife kuti ndi liti zinthu izi zidzachitika, ndipo chizindikiro chake ndi chiyani pamene zonse zinthu izi zidzafuna kukwaniritsidwa? Koma Yesu atayankha anayamba kuyankhula kwa iwo, Onani kuti wina asakhale akukusocheretsani. Pakuti

ambiri adzabwera mdzina langa akunena kuti, Ine ndine, ndipo adzasocheretsa ambiri. Koma pamene mumve za nkhondo ndi mphekesera za nkhondo, musasokonezeke, pakuti zikuyenera kuchitika, koma si kumapeto kwenikweni. Pakuti mtundu udzadzukira mtundu wina, ndipo ufumu udzadzukira ufumu wina, ndipo padzikhala zivomerezi mmalo osiyanasiyana, ndipo padzikhala njala ndi zisokonekero. Zoyamba za zowawa za kubereka izi. Koma inu dziyanganirani nokha. Pakuti adzakuperekani ku misonkhano ndipo mmipingo yawo adzakumenyanini, ndipo mudzaimirira pamaso pa atsogoleri ndi mafumu chifukwa cha ine kuti mukhale umboni kwa iwo. Ndipo mmitundu yonse ya anthu ndi kofunika kuti choyamba uthenga wabwino ulalikidwe. Koma pamene akutsogolerani akuperekani, musade nkhawa kale za chimene mudzalankhule, kapena kusinkhasinkha, koma chimene chidzaperekedwe kwa inu mu ora ija, lankhulani chicho, pakuti si inu amene mudzakhale olankhula, koma Mzimu Woyera. Koma mbale adzapereka mbale ku imfa, ndipo bambo mwana, ndipo ana adzaukira makolo ndi kuwapha. Ndipo mudzakhala odana ndi onse chifukwa cha dzina langa, koma amene apirira mpaka kumapeto adzapulumutsidwa.

Pamene koma muone chonyansa cha kuwononga cholankhulwa ndi Danieli mneneri choyima kumene sichiyenera, wowerengayo amvetse, pamenepo iwo mu Yudeya athawe ku mapiri. Amene ali pa denga asatsike mnyumba kapena asalowe kunyamula chinthu kuchokera mnyumba yake, Ndipo amene ali mmunda asabwerere kumbuyo kukatola chovala chake. Tsoka

kwa iwo amene ali ndi mimba ndi iwo amene akuyamwitsa mmasiku amenewo. Pemphani kuti kuthawa kwanu kusakhale mnyengo yachisanu. Pakuti masiku amenewo adzakhala ndi mavuto, monga sanachitikepo choncho kuyambira pachiyambi cha chilengedwe chimene Mulungu anachilenga mpaka tsopano, ndipo sadzachitikenso. Ndipo ngati Ambuye sakanafupikitsa masikuwo, palibe thupi lililonse lokapulumuka, koma chifukwa cha osankhidwa amene anawasankha, anafupikitsa masikuwo. Ndipo kenako ngati wina anene kwa inu kuti, Onani, Khristu ali pano, kapena Onani, ali kumeneko, musakhulupirire. Adzadzuka pakuti abodza Khristu ndi abodza aneneri, ndipo adzapereka zizindikiro ndi zodabwitsa kuti asocheretse, ngati nkotheka, ngakhale osankhidwa. Koma inu onani; taonani, ndakuuzani kale zonse. Koma mmasiku amenewo, pambuyo pa chisautso chicho, dzuwa lidzadetsedwa, ndipo mwezi sudzapereka kuwala kwake, Ndipo nyenyezi zidzakhala zikugwa kuchokera kumwamba, ndipo mphamvu zimene zili mkumwamba zidzagwedezedwa. Ndipo kenako adzaona Mwana wa Munthu akubwera mu mitambo ndi mphamvu yambiri ndi ulemerero. Ndipo kenako adzatumiza angelo ake ndipo adzasonkhanitsa osankhidwa ake kuchokera ku mphepo zinayi, kuchokera kumapeto a dziko lapansi mpaka kumapeto a kumwamba.

Kuchokera ku mtengo wa mkuyu phunzirani fanizo. Pamene nthambi yake ikhala yofewa kale ndi kutulutsa masamba, mukudziwa kuti chilimwe chili pafupi. Chotero ndipo inu, pamene muwone izi zikuchitika, dziwani kuti ali pafupi pa

zitseko. Zoonadi ndikunena kwa inu kuti mbadwa iyi sidzadutsa mpaka zonse izi zitachitika. Kumwamba ndi dziko lapansi zidzatha, koma mawu anga sadzatha konse.

Koma za tsiku limenelo kapena nthawi yake palibe amene amadziwa, ngakhale amithenga a kumwamba, ngakhale Mwana, koma Atate yekha. Onani, khalani tcheru ndi kupemphera, pakuti simukudziwa kuti nthawi yake ndi liti. Monga munthu wopita ulendo, wosiya nyumba yake ndi kupereka kwa akapolo ake ulamuliro, ndipo kwa aliyense ntchito yake, ndipo kwa mlonda wa khomo analamula kuti ayanganire. Yangani choncho, simukudziwa nthawi imene mbuye wa nyumba akubwera, kaya mochedwa, kaya pakati pa usiku, kaya nthawi yolira kwa tambala, kaya mmawa, Mwina atabwera mwadzidzidzi asapeze inu mukulala. Zimene ndikunena kwa inu, ndikunena kwa onse: khalani tcheru.

14

Chikondwerero cha Paskha ndi buledi wopanda yisiti chinali patangotsala masiku awiri. Ndipo ansembe akuluakulu ndi alembi anali kufunafuna mmene angamugwire mwa chinyengo ndi kumupha. Koma anali kunena kuti, Osati pa chikondwerero, mwina pangakhale chisokonezo pakati pa anthu.

Ndipo pamene anali ku Betaniya mnyumba ya Simoni wa khate, pamene ankagona pansi, anabwera mkazi wokhala ndi botolo la

alabasitala la mafuta onunkhira a nadi yeniyeni yamtengo wapatali, ndipo ataphwanya botolo la alabasitala, anamuthira pamutu pake. Panali ena amene anakwiya pakati pawo ponena kuti, Kuwonongeka kumeneku kwa mafutawa kwachitikira chiyani? Pakuti mafutawa akadagulitsidwa pa mtengo wopitirira madeni mazana atatu ndi kuperekedwa kwa osauka, ndipo anamudzudzula. Koma Yesu anati, Muleke iye, chifukwa chiyani mukumupereka mavuto? Wachita ntchito yabwino kwa ine. Nthawi zonse mukukhala ndi osauka pakati panu, ndipo mukafuna mukhoza kuwachitira zabwino, koma Ine simudzakhala nane nthawi zonse. Chimene anali nacho uyu anachita, anadzidzimukira kudzoza thupi langa pa kuikidwa mmanda. Zoonadi ndikunena kwa inu, kumene kulalikidwa Uthenga Wabwino uwu mdziko lonse lapansi, zimene anachita uyu zidzanenedwa kukhala chikumbutso chake.

Ndipo Yuda Iskariyoti, mmodzi wa khumi ndi awiri, anapita kwa ansembe aakulu kuti awupereke kwa iwo. Iwo koma atamva anasangalala, ndipo analonjeza kuti amupatse ndalama zasiliva, ndipo ankafunafuna mmene angamupereke mwanthawi yabwino.

Ndipo pa tsiku loyamba la buledi wopanda yisiti, pamene ankapereka nsembe ya Paskha, ophunzira ake anamufunsa kuti, Kodi mukufuna kuti tipite kukakonzera kuti mudye Paskha? Ndipo anatumiza awiri mwa ophunzira ake ndipo anawauza kuti, Pitani mu mzinda, ndipo mudzakumana ndi munthu wonyamula mtsuko wa madzi; mutsatire iye. Ndipo kumene

alowa, muuzeni mwini nyumba kuti aphunzitsi akunena kuti, Kodi malo anga ogona ali kuti, kumene ndidzadye Paskha ndi ophunzira anga? Ndipo iye mwini adzakuonetsani chipinda chapamwamba chachikulu chokonzedwa kale, kumeneko mutikonzere. Ndipo ophunzira ake anatuluka napita ku mzinda, ndipo anapeza monga momwe anawalankhula, ndipo anakonza Paskha. Ndipo madzulo atafika, amabwera ndi khumi ndi awiri. Ndipo ali atagona ndipo akudya, Yesu anati, Zoonadi ndikunena kwa inu kuti mmodzi wa inu apereka ine, amene akudya ndi ine. Koma iwo anayamba kumva chisoni ndi kumuuza mmodzimmodzi kuti, Kodi si ine? Ndipo wina kuti, Kodi si ine? Koma Iye atayankha anati kwa iwo, Mmodzi mwa khumi ndi awiri, amene akuviviza ndi Ine mu mbale. Mwana wa munthu amapita monga mwa madalembedwe za iye, koma tsoka kwa munthu uja amene kudzera mwa iye mwana wa munthu amaperekedwa; chibwino chikanakhala kwa iye ngati sakanabadwa munthu uja. Ndipo pamene ankadya, Yesu atatenga buledi ndi kudalitsa, anasweka ndipo anawapatsa, ndipo anati, Tengani, idyani; ichi ndi thupi langa. Ndipo atatenga chikho ndi kuthokoza, anawapatsa, ndipo onse anamwa mwa chikhocho. Ndipo anawauza kuti, Ichi ndi magazi anga a chipangano chatsopano amene akukhuthulira ambiri. Zoonadi ndikunena kwa inu kuti sindidzamwanso chipatso cha mpesa mpaka tsiku lija pamene ndidzachimwa chatsopano mu ufumu wa Mulungu.

Ndipo atayimba nyimbo, anatuluka kupita ku phiri la mphesa. Ndipo Yesu akuwauza kuti, Onse mudzakhala offended mwa ine

mu usiku uwu, chifukwa chalembedwa kuti, Ndidzamenya m'busa, ndipo nkhosa zidzabalalika. Koma pambuyo pa kudzutsidwa kwanga, ndidzakutsogolereni ku Galileya. Koma Petro anati kwa iye, Ngakhale onse adzakhumudwa, ine sindichitero. Ndipo Yesu akunena kwa iye, Zoonadi ndikunena kwa iwe kuti iwe lero mu usiku uno, tambala lisanakwere kawiri, udzandikana katatu. Koma Petro anali kunena mwamphamvu kuti, Ngati ndikufunika kufa ndi inu, sindidzakukaneni. Momwemonso onse anali kunena.

Ndipo anabwera ku malo omwe dzina lake ndi Getsemane, ndipo anawauza ophunzira ake kuti, Khalani pano ndikamapemphera. Ndipo anatenga Petro ndi Yakobo ndi Yohane kuti apite naye, ndipo anayamba kukhala wokhumudwa kwambiri ndi kuvutika mu mtima. Ndipo anawauza kuti, Moyo wanga uli ndi chisoni kwambiri mpaka imfa. Khalani pano ndipo mukhale tcheru. Ndipo atapita patsogolo pangono, anagwa pansi chafufumimba, ndipo ankapemphera kuti, ngati zingatheke, ora lidutseko kwa iye, Ndipo anali kunena, Abba Atate, zonse zotheka kwa Inu, chotsani chikho ichi kwa ine, koma osati chimene ine ndikufuna, koma ngati chimene Inu mukufuna. Ndipo anabwera napeza iwo akugona, ndipo anati kwa Petro, Simoni, ukugona? Simungathe kukhala tcheru ola limodzi? Khalani tcheru ndipo pempherani, kuti musalowe mmayesero; mzimu ndithu uli wokonzeka, koma thupi ndi lofooka. Ndipo atapitanso, adapemphera mawu omwewo. Ndipo atabwerera anapeza iwo akugona kachiwiri, pakuti maso awo anali kulemera, ndipo iwo sankadziwa choti amuyankhe. Ndipo

abwera kachitatu ndipo akunena kwa iwo, Kodi mukugona tsopano ndipo mukupuma? Kwachatali! Inabwera ola. Onani, Mwana wa Munthu akuperekedwa mmanja mwa ochimwa. Dzukani, tiyeni; onani, wopereka ine wafika pafupi.

Ndipo nthawi yomweyo, pamene iye akadali kulankhula, anabwera Yuda Iskariyote, mmodzi wa khumi ndi awiri, ndipo pamodzi naye panali gulu lalikulu lokhala ndi malupanga ndi ndodo, amene anatumidwa kuchokera kwa ansembe aakulu ndi alembi ndi akuluakulu. Koma amene anapereka iye anapereka kale chizindikiro kwa iwo ponena kuti, Amene ndingapsompsone, iye ndi ameneyo; mugwire iye ndipo mumutengere mwachitetezo. Ndipo atafika mwachangu, anayandikira kwa iye nkunena kuti, Moni, Rabi, ndipo anamupsompsona. Koma iwo anakhazika manja awo pa iye ndipo anamugwira. Koma mmodzi mwa iwo amene anali atayimirira pafupi atakoka lupanga wake, anamenya kapolo wa mkulu wa ansembe ndipo anadula khutu lake. Ndipo poyankha, Yesu anati kwa iwo, Kodi mwatuluka ndi malupanga ndi mitengo kudzandigwira ine monga kuti ndine wakuba? Tsiku ndi tsiku ndinali nanu mkachisi ndikuphunzitsa, ndipo simunagwire ine. Koma kuti malemba akwaniritsidwe. Ndipo atamsiya, onse anathawa. Ndipo mnyamata wina anamutsatira iye, atavala nsalu yofewa pa thupi lamaliseche, ndipo anyamata anagwira iye. Koma iye atasiya nsalu ya linen ndipo anathawa wamaliseche kuchokera kwa iwo.

Ndipo iwo anatsogolera Yesu kwa wansembe wamkulu, ndipo

ansembe aakulu onse ndi akuluakulu ndi alembi anasonkhana kwa iye. Ndipo Petro anamutsatira kuchokera kutali mpaka mkati mu bwalo la mkulu wa ansembe, ndipo anali atakhala pamodzi ndi othandiza akudziotentha pa moto. Koma ansembe aakulu ndi khonsolo lonse anali kufunafuna umboni wotsutsa Yesu kuti amuphere, ndipo sanawupeze. Pakuti ambiri anali kubwereketsa umboni wabodza motsutsana naye, ndipo umboni wake sunali wofanana. Ndipo ena ataimuka anali kupereka umboni wabodza motsutsana naye akunena Chifukwa ife tinamva iye akunena kuti, Ine ndidzawononga kachisi aka kopangidwa ndi manja ndipo patatha masiku atatu ndidzamanga wina wosapangidwa ndi manja. Ndipo ngakhale choncho umboni wawo sunali wofanana. Ndipo atanyamuka wansembe wamkulu pakati anafunsa Yesu kunena, Kodi simukuyankha kanthu? Kodi awa akuchitira umboni motani? Koma iye anakhala chete ndipo sanayankhe kanthu. Wansembe wamkulu anamufunsanso ndipo anati kwa iye, Kodi iwe ndiwe Khristu, Mwana wa Wodalitsika? Koma Yesu anati, Ine ndine, ndipo mudzaona Mwana wa Munthu atakhala kumanja kwa Mphamvu ndi kubwera pa mitambo ya kumwamba. Mkulu wa ansembe atang'amba zovala zake ndipo anati, Kodi tikufunikira chiyani mboni? Mwamva kwathunthu za mchitidwe wonyoza Mulungu, kodi chikuwonekera bwanji kwa inu? Koma onse anamuweruza kuti ndi wolakwa woyenera imfa. Ndipo ena anayamba kumulavulira ndi kuphimba nkhope yake ndi kumenya iye ndi kunena kwa iye, Nenera kwa ife, ndani amene wakumenya iwe? Ndipo othandiza anamuponya ndi zikwapulo.

Ndipo pamene Petro anali pansi mu bwalo, anabwera mmodzi wa akazi achichepere a mkulu wansembe, Ndipo ataona Petro akudziotenthesa, namuyangana nati, Iwe nso unali ndi Yesu Mnazareti. Koma iye anakana ponena kuti, Sindikudziwa kapena sindikumvetsa zimene ukunena. Ndipo anatuluka kunja ku chipinda chakutsogolo, ndipo tambala anafuwula. Ndipo mtsikana wantchito atamuwona iye kachiwiri, anayamba kunena kwa anthu oyimilira pafupi kuti, Uyu ndi mmodzi wa iwo. Koma iye anakananso. Patapita kanthawi kochepa, anthu amene anali atayimirira pomwepo anauza Petro kuti, Ndithu iwe ndiwa mwa iwo, chifukwa iwe ndi Mgalileyo ndipo mawu ako akufanana. Koma iye anayamba kutemberera ndi kulumbira kuti sindikudziwa munthu uyu amene mukunena. Ndipo kachiwiri tambala analira. Ndipo Petro anakumbukira mawu amene Yesu anamuuza kuti, Tambala lisanalire kawiri, udzandikana katatu, ndipo atatero analira.

15

Ndipo mwamsanga mmawa, akulu a ansembe pamodzi ndi akuluakulu ndi alembi ndi khonsolo yonse atachita khonsolo, atamanga Yesu, ananyamula ndi kumupereka kwa Pilato. Ndipo Pilato anamufunsa kuti, Kodi iwe ndiwe mfumu ya Ayuda? Iye anayankha nati kwa iye, Iwe ukunena. Ndipo ansembe akuluakulu anamuneneza milandu yambiri, koma iye sanayankhe kanthu. Koma Pilato anafunsanso iye akunena, simukuyankha chinthu? onani zingati zanu akukuchitira

umboni. Koma Yesu sanayankhebe kanthu, kotero kuti Pilato anadabwa. Monga mwa chikhalidwe cha phwando, iye ankamasula kwa iwo mndende mmodzi amene ankapempha. Koma panali munthu wotchedwa Barabbasi amene anamangidwa pamodzi ndi opandukira anzake, amene anali atachita kupha pa nkhondo. Ndipo gulu la anthu litafuwula linayamba kupempha monga nthawi zonse ankawachitira. Koma Pilato anawayankha iwo ponena kuti, Kodi mukufuna ndimasulidwe kwa inu mfumu ya Ayuda? Anadziwa chifukwa chakuti chifukwa cha nsanje ansembe aakulu anapereka iye. Koma ansembe aakulu anaukira khamu kuti mmalo mwake amasulidwe Barabasi kwa iwo. Koma Pilato atayankha kachiwiri anawauza kuti, Nanga mukufuna ndichite chiyani amene mukunena kuti ndi Mfumu ya Ayuda? Koma iwo analiranso kuti, Mupachike pamtanda! Koma Pilate anali kunena kwa iwo, Kodi anachita choyipa chanji? Iwo anafuulira kwambiri kuti, Mupachike! Pilate, wofuna kukondweretsa gulu la anthu, anamasula kwa iwo Barabbasi, ndipo anapereka Yesu atamukwapula kuti apachikidwe pa mtanda.

Koma asilikali anamutengera mkati mwa bwalo, chomwe ndi praetorium, ndipo anasonkhanitsa gulu lonse la asilikali. Ndipo anamuveka chofiira ndipo anamuyika korona yaminga ataluka. Ndipo anayamba kumulonjera kuti, Moni, Mfumu ya Ayuda! Ndipo anali kumenya mutu wake ndi nzere, ndipo anali kumulavulira, ndipo pogwada mawondo anali kumugwadira. Ndipo pamene anamuseketsa, anamuvula chovala chapepo ndipo anamuveka zovala zake, ndipo akumutulutsa kuti

amupachike.

Ndipo anakakamiza munthu wina dzina lake Simoni wa ku Kirene, amene ankadutsa pomwepo akubwera kuchokera ku munda, bambo a Alekezanda ndi Rufo, kuti anyamule mtanda wake.

Ndipo anamubwera ku Gologota, malo amene akutanthauza malo a chigaza. Ndipo iwo anapereka kwa iye kumwa vinyo wosakanizidwa ndi mure, koma iye sanautenge. Ndipo atamupachika iye, anagawa zovala zake, akuponya maere pa iwo kuti aliyense atenge chiyani. Inali ora lachitatu ndipo anamupachika pamtanda. Ndipo panali chizindikiro cha mlandu wake cholembedwa kuti, Mfumu ya Ayuda.

Ndipo pamodzi naye anapachika mbala ziwiri, mmodzi kumanja kwake ndipo mmodzi kumanzere kwake. Ndipo Malemba anakwaniritsidwa amene akunena kuti, Ndipo anawerengedwa pamodzi ndi anthu ochita zolakwa. Ndipo anthu odutsa anali kumunyoza iye pogwedeza mitu yawo ndi kunena, Ha! Iwe amene ukuwononga kachisi ndi kumumanga mu masiku atatu Dzipulumutseni nokha ndipo tsikani pa mtanda. Mofanana komanso ansembe aakulu akuseka kwa wina ndi mnzake pamodzi ndi alembi anali kunena, Ena anawasunga, koma yekha sangakwanitse kudzipulumutsa. Kristu Mfumu ya Israeli atsike tsopano kuchokera pa mtanda, kuti tione ndi kukhulupirira kwa Iye. Ndipo iwo amene anapachikidwa pamodzi ndi Iye anali kumunyoza.

Kutachitika ora lachisanu ndi chimodzi, mdima unakhala pa dziko lonse mpaka ora lachisanu ndi chinayi. Ndipo pa ora lachisanu ndi chinayi, Yesu anafuula ndi mawu akulu kunena, Eloi Eloi, lama sabakitani? Chimene chikamasuliridwa ndi, Mulungu wanga, Mulungu wanga, ndi chifukwa chiyani mwandisiya?

Ndipo ena mwa iwo amene anayimirira pomwepo atamva, ankanena kuti, Taonani, akuyitana Eliya. Munthu mmodzi anathamanga ndipo atadzaza siponji ndi viniga, nayiika mozungulira pa ndodo, anamupatsa kumwa, akunena kuti, Lolani tione ngati Eliya akubwera kudzamutsitsa. Koma Yesu atafuwula mofuwula, anapuma komaliza. Ndipo nsalu yotchinga ya kachisi inang'ambika kukhala ziwiri kuchokera kumwamba mpaka pansi. Mkulu wa asilikali amene anayima moyanganana naye ataona kuti motero atafuwula anapuma komaliza, anati, Zoonadi munthu uyu anali Mwana wa Mulungu. Panalinso akazi kuyangana kuchokera kutali, mwa iwo munali Mariya Magadalena ndi Mariya amayi wa Yakobo wamngono ndi Yose, ndi Salome. Iwo amene pamene anali ku Galileya anamutsatira ndi kumutumikira, ndiponso ena ambiri amene anakwera naye kupita ku Yerusalemu.

Ndipo kale madzulo atachitika, popeza chinali tsiku lokonzekera, chomwe ndi tsiku lotsogola Sabata, Yosefe wochokera ku Arimateya, membala wolemekezeka wa khonsolo, amene nayenso anali kuyembekezera ufumu wa Mulungu, atabwera ndi kulimba mtima, analowa kwa Pilato

ndipo anapempha thupi la Yesu. Koma Pilato anadabwa ngati anali atamwalira kale, ndipo ataitana mkulu wa asilikali anamufunsa ngati anali atamwalira kalekale, Ndipo atadziwa kuchokera kwa mkulu wa asilikali, anapereka thupi kwa Yosefe. Ndipo atagula nsalu ya lino ndi kutsitsa iye, anamukulunga mu nsalu ya lino ndipo anamuyika mu manda, omwe anali adadulidwa mu thanthwe, ndipo anagubuduza mwala pa chitseko cha mandawo. Koma Mariya Magadalena ndi Mariya wa Yose anali kuona kumene anayikidwa.

16

Sabata litatha, Mariya Magdalene ndi Mariya wa Yakobo ndi Salome anagula zonunkhira kuti akadzapita kamupake. Ndipo mmawa kwambiri pa tsiku loyamba la sabata, anabwera ku manda pamene dzuwa linali litawala. Ndipo anali kunena kwa iwo okha, Ndani adzatigubuduzira mwala kuchokera pa chitseko cha manda? Ndipo atakweza maso awo, iwo akuona kuti mwala wagubudutsidwa, pakuti unali waukulu kwambiri. Ndipo atalowa mmanda anaona mnyamata wakhala kumanja, atavala mkanjo woyera, ndipo anadabwa. Koma iye akuwauza kuti musachite mantha, mukufuna Yesu wa ku Nazareti amene anapachikidwa, waukitsidwa, salipo pano, onani malo kumene anamuika. Koma pitani mukanene ophunzira ake ndi Petro kuti akutsogolerani kupita ku Galileya; kumeneko mudzamuona, monga momwe anakunenani. Ndipo atatuluka anathawa kuchokera ku manda, pakuti anali ndi kunjenjemera ndi

mantha, ndipo sanalankhule chilichonse kwa aliyense, chifukwa anali kuopa.

Atauka mmawa wa tsiku loyamba la sabata, anaonekera koyamba kwa Mariya wa ku Magadalena, amene anali atatulutsa mwa iye ziwanda zisanu ndi ziwiri. Uja atapita anauzira kwa iwo amene anali naye, akulira maliro ndi kulira. Ndipo iwo atamva kuti ali wamoyo ndi kuti anaonedwa ndi iye, sanakhulupirire. Pambuyo pa izi, anawonekera kwa awiri mwa iwo akuyenda mu mawonekedwe ena, akupita ku munda. Ndipo iwo atapita anakadziwa kwa otsalawo, komanso iwowo sanawakhulupirire. Pambuyo pake, pamene iwo khumi ndi mmodzi anali atakhala pansi kudya, adawonekera kwa iwo, ndipo adadzudzula kusakhulupirira kwawo ndi kuuma kwamtima, chifukwa sanakhulupirire iwo amene adamuwona iye ataukitsidwa. Ndipo anati kwa iwo, Pitani mu dziko lonse ndi kulalika Uthenga Wabwino ku cholengedwa chonse. Wokhulupirira ndi wobatizidwa adzapulumutsidwa, koma wosakhulupirika adzaweruzidwa molakwa. Zizindikiro koma kwa iwo amene akulupirira, izi zidzawatsatira: mdzina langa adzatulutsa ziwanda, adzalankhula malilime atsopano, Adzanyamula njoka, ngakhale atamwa china chake chopha, sichidzawavulaza, adzasanjika manja pa odwala, ndipo adzakhala bwino.

Choncho Ambuye, atatha kulankhula nawo, anakwezedwa kumwamba ndipo anakhala kudzanja lamanja la Mulungu. Koma iwo atachoka analengeza kulikonse, Ambuye akugwirira

ntchito ndi kutsimikizira mawu kudzera mu zizindikiro zotsatira. Ameni.

Manambala

1

Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose mu chipululu cha Sinai, mu tenti ya umboni, pa tsiku loyamba la mwezi wachiwiri, chaka chachiwiri atachoka iwo ku dziko la Igupto, akunena, Tengani chiyambi cha msonkhano wonse wa Israeli molingana ndi ubale, molingana ndi nyumba za makolo awo, molingana ndi chiwerengero kuchokera ku mayina awo, molingana ndi mitu yawo. Mwamuna aliyense wochokera pa zaka makumi awiri ndi kupitirira, aliyense amene akutuluka mu mphamvu za Israeli, muwawerenga pamodzi ndi mphamvu zawo, iwe ndi Aaroni muwawerenga. Ndipo ndi inu adzakhala aliyense molingana ndi fuko lake; olamulira molingana ndi nyumba za makolo adzakhala.

Ndipo izi ndi mayina a amuna amene adzayimirira ndi inu: wa Rubeni, Elizuri mwana wa Sediyuri, Wa Simeoni, Salamieli mwana wa Sourisadai. Za a Yuda, Naasoni mwana wa Aminadabu. Za Isakara, Natanieli mwana wa Sogara. Wa a

Zebulun, Eliab mwana wa Helon; wa ana a Joseph, wa a Ephraim, Elishama mwana wa Ammihud. wa Manase, Gamalieli mwana wa Pedazuri. Za a Benjamin, Abidan mwana wa Gideoni. Za Dan, Ahiezer mwana wa Ammishaddai. Za Asheri, Phagaieli mwana wa Ekhrani. Za Gadi, Elisafu mwana wa Ragueli. Za Nafutali, Akira mwana wa Enani. Awa ndi anthu oyitanidwa a msonkhano, olamulira a mafuko molingana ndi mabanja awo, akuluakulu a zikwi a Israeli.

Ndipo Mose ndi Aaroni anatenga amuna awa amene anaitanidwa modziwika maina awo. Ndipo anasonkhanitsa gulu lonse la anthu pa tsiku loyamba la mwezi wachiwiri wa chaka chachiwiri, ndipo analembedwa motsatira mibadwo yawo, motsatira mabanja awo, motsatira chiwerengero cha mayina awo, kuchokera zaka makumi awiri ndi kupitirira, aliyense wamwamuna motsatira mutu wake. Monga momwe Ambuye analamulira Mose, ndipo anawerengedwa mchipululu cha Sinai.

Ndipo anali ana a Rubeni woyamba kubadwa wa Israeli molingana ndi mabanja awo, molingana ndi mafuko awo, molingana ndi nyumba za makolo awo, molingana ndi chiwerengero cha mayina awo, molingana ndi mutu uliwonse, amuna onse kuyambira zaka makumi awiri ndi kupitirira, aliyense amene ankapita ku nkhondo, Kuwerengera kwawo kuchokera ku fuko la Reubeni, zikwi makumi anayi ndi zisanu ndi mazana asanu. Kwa ana aamuna a Simeoni molingana ndi ubale wawo, molingana ndi mafuko awo, molingana ndi nyumba za makolo awo, molingana ndi chiwerengero cha

mayina awo, molingana ndi mutu wawo, onse aamuna kuyambira wa zaka makumi awiri ndi kupitirira, aliyense amene anapita ku nkhondo, Kuwerengera kwawo kuchokera ku fuko la Simeoni, makumi asanu ndi zinayi zikwi ndi mazana atatu.

Kwa ana aamuna a Yuda molingana ndi mabanja awo, molingana ndi mafuko awo, molingana ndi nyumba za makolo awo, molingana ndi chiwerengero cha mayina awo, molingana ndi mutu uliwonse, amuna onse kuyambira zaka makumi awiri ndi kupitirira, aliyense amene angathe kupita ku nkhondo, Kuwerengera kwawo kuchokera mu fuko la Yuda kunali makumi asanu ndi anayi ndi zinayi zikwi ndi mazana asanu ndi limodzi.

Kwa ana aamuna a Isakara molingana ndi mabanja awo, molingana ndi mafuko awo, molingana ndi nyumba za makolo awo, molingana ndi chiwerengero cha mayina awo, molingana ndi mutu uliwonse, onse aamuna kuyambira zaka makumi awiri zakubadwa ndi kupitirira, aliyense amene anapita ku nkhondo, Kuwerengera kwawo kuchokera ku fuko la Isakara kunali zikwi makumi asanu ndi anayi ndi mazana anayi. Kwa ana aamuna a Zebuloni molingana ndi ubale wawo, molingana ndi mafuko awo, molingana ndi nyumba za makolo awo, molingana ndi chiwerengero cha mayina awo, molingana ndi mutu wawo, onse aamuna kuchokera wa zaka makumi awiri ndi kupitirira, aliyense amene anapita ku nkhondo, Kuwerengera kwawo kuchokera ku fuko la Zebuloni, zikwi

zisanu ndi ziwiri ndi mazana anayi.

Kwa ana aamuna a Yosefe, ana aamuna a Efereimu, monga mwa ubale wawo, monga mwa mafuko awo, monga mwa nyumba za makolo awo, monga mwa chiwerengero cha mayina awo, monga mwa mutu wawo, onse aamuna kuchokera wa zaka makumi awiri ndi kupitirira, aliyense amene anapita ku nkhondo, Kuwerengera kwawo kuchokera ku fuko la Efuraimu kunali makumi anayi a zikwi ndi mazana asanu. Kwa ana aamuna a Manase molingana ndi mabanja awo, molingana ndi mafuko awo, molingana ndi nyumba za makolo awo, molingana ndi chiwerengero cha mayina awo, molingana ndi mutu uliwonse, onse aamuna, kuyambira zaka makumi awiri ndi kupitirira, aliyense amene anapita ku nkhondo, Chiwerengero chawo kuchokera ku fuko la Manase, zikwi makumi atatu ndi ziwiri ndi mazana awiri. Kwa ana aamuna a Benjamini molingana ndi mabanja awo, molingana ndi mafuko awo, molingana ndi nyumba za makolo awo, molingana ndi chiwerengero cha mayina awo, molingana ndi mutu uliwonse, onse aamuna kuyambira wa zaka makumi awiri ndi kupitirira, aliyense amene anapita ku nkhondo, Kuwerengera kwawo kuchokera ku fuko la Benjamini kunali zikwi asanu ndi makumi atatu ndi mazana anayi. Kwa ana aamuna a Gadi molingana ndi ubale wawo, molingana ndi mafuko awo, molingana ndi nyumba za makolo awo, molingana ndi chiwerengero cha mayina awo, molingana ndi mutu wawo, onse aamuna kuyambira wa zaka makumi awiri ndi kupitirira, aliyense amene anapita ku nkhondo, Kuwerengera kwawo, kuchokera ku

fuko la Gad, zikwi makumi anayi ndi zisanu ndi mazana asanu ndi makumi asanu.

Kwa ana aamuna a Dani molingana ndi mabanja awo, molingana ndi mafuko awo, molingana ndi nyumba za makolo awo, molingana ndi chiwerengero cha mayina awo, molingana ndi mutu uliwonse, amuna onse kuyambira zaka makumi awiri ndi kupitirira, aliyense amene anali kutuluka ku nkhondo, Chiwerengero chawo kuchokera ku fuko la Dan chinali zikwi makumi asanu ndi chimodzi ndi zikwi ziwiri, ndi mazana asanu ndi awiri. Kwa ana aamuna a Aseri molingana ndi ubale wawo, molingana ndi mafuko awo, molingana ndi nyumba za makolo awo, molingana ndi chiwerengero cha mayina awo, molingana ndi mutu wawo, onse aamuna kuyambira wa zaka makumi awiri ndi kupitirira, aliyense amene anapita ku nkhondo, Kuwerengera kwawo kuchokera ku fuko la Aseri kunali makumi anayi ndi chimodzi chikwi ndi mazana asanu.

Kwa ana aamuna a Nafutali molingana ndi ubale wawo, molingana ndi mafuko awo, molingana ndi nyumba za makolo awo, molingana ndi chiwerengero cha mayina awo, molingana ndi mutu wawo, onse aamuna kuchokera wa zaka makumi awiri ndi kupitirira, aliyense amene anapita ku nkhondo, Kuwerengera kwawo kuchokera ku fuko la Nafutali, zikwi makumi asanu ndi atatu ndi anayi mazana.

Uku ndi kuwerengera anthu kumene anawerengera Mose ndi Aaroni ndi olamulira a Israeli, amuna khumi ndi awiri, munthu

mmodzi pa fuko limodzi, pa fuko la nyumba za mabanja. Ndipo kunachitika kuti kuwerengera konse kwa ana a Israeli ndi mphamvu zawo kuchokera wa zaka makumi awiri ndi kupitirira, aliyense amene amatuluka kukamenya nkhondo mu Israeli Mazana asanu ndi limodzi a zikwi ndi zikwi zitatu ndi mazana asanu ndi makumi asanu.

Koma Alevi ochokera ku fuko la mabanja awo sanawerengedwe pakati pa ana a Israyeli. Ndipo Ambuye anayankhula ndi Mose, ponena kuti, Ona, fuko la Levi usawerenge, ndipo chiwerengero chawo usatenge pakati pa ana a Isiraeli. Ndipo iwe ukhazikitse Alevi pa hema ya umboni, ndi pa zipangizo zake zonse, ndi pa zonse zimene zili mwa iyoyo. Iwo adzanyamula hema ndi zipangizo zake zonse, ndipo iwo adzatumikira mwa iyoyo, ndipo adzamanga misasa mozungulira hema. Ndipo pakuchotsa hema, Alevi adzayigwetsa, ndipo pakuyika hema, adzayiimika, ndipo mlendo amene akuyandikira aphedwe. Ndipo ana a Israeli adzamanga misasa, aliyense mdongosolo lake, ndipo aliyense molingana ndi utsogoleri wake, ndi mphamvu zawo. Koma Alevi adzikhale mozungulira tenti ya umboni, ndipo sipadzakhala tchimo pakati pa ana a Israeli. Ndipo Alevi eni adzasunga tenti ya umboni. Ndipo ana a Israeli anachita molingana ndi zonse zimene Ambuye analamula Mose ndi Aaroni; motero anachita.

2

Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose ndi Aaroni, nati, Munthu

aliyense monga dongosolo lake, monga mbendera, monga nyumba za makolo awo, ana a Israeli akhale moyanganana; kuzungulira hema la umboni adzakhale ana a Israeli. Ndipo iwo omanga misasa oyamba chakummawa, dongosolo la msasa wa Yuda ndi mphamvu zawo, ndipo wolamulira wa ana a Yuda ndi Naasoni mwana wa Aminadabu. Mphamvu zake amene anawerenga, anali zikwi makumi asanu ndi anayi ndi mazana asanu ndi limodzi. Ndipo iwo omanga misasa pafupi ndi fuko la Isakara, ndipo wolamulira wa ana a Isakara anali Natanaeli mwana wa Sogara. Mphamvu yake iwo amene anawunikidwa anali anayi ndi makumi asanu alikulu ndi anayi mazana. Ndipo iwo omanga misasa pafupi ndi fuko la Zebuloni, ndipo wolamulira wa ana a Zebuloni, Eliabu mwana wa Heloni. Mphamvu yake amene anawerengedwa, makumi asanu ndi awiri ndi zikwi zisanu ndi mazana anayi. Onse amene anawunikidwa kuchokera ku msasa wa Yuda, zana makumi asanu ndi atatu zikwi ndi zikwi zisanu ndi chimodzi ndi mazana anayi, ndi mphamvu zawo, adzanyamuka choyamba. Magulu a msasa wa Rubeni, chakummwera mphamvu zawo, ndipo wolamulira wa ana a Rubeni ndi Elizuri mwana wa Sedeuri. Mphamvu yake amene anawerenga, makumi anayi ndi zisanu ndi chimodzi zikwi ndi mazana asanu. Ndipo iwo amene akumanga misasa pafupi ndi fuko lake la Simeoni, ndipo wolamulira wa ana a Simeoni, Salamieli mwana wa Zurisadai. Mphamvu yake amene anawerengedwa, zikwi makumi asanu ndi zinayi ndi mazana atatu. Ndipo iwo omanga misasa pafupi naye anali fuko la Gadi, ndipo wolamulira wa ana a Gadi anali Elisafu mwana wa Ragueli. Mphamvu zake, anthu owunikidwa,

zikwi makumi anayi ndi zisanu ndi mazana asanu ndi limodzi ndi makumi asanu. Onse amene anawerenga a msasa wa Rubeni, zikwi zana makumi asanu ndi chimodzi ndi mazana anayi ndi makumi asanu, ndi mphamvu zawo, adzanyamuka achiwiri.

Ndipo idzachotsedwa hema ya umboni, ndi msasa wa Alevi pakati pa misasa. Monga momwe adzamanga misasa, motero adzanyamuka, aliyense akugwira malinga ndi utsogoleri. Gulu la msasa wa Efereimu kuchokera ku nyanja ndi mphamvu zawo, ndipo wolamulira wa ana a Efereimu, Elisama mwana wa Amihudu. Mphamvu yake iwo amene anawunikidwa, makumi anayi zikwi ndi mazana asanu.

Ndipo iwo omanga misasa pafupi ndi fuko la Manase, ndipo wolamulira wa ana a Manase, Gamalieli mwana wa Fadasuri. Mphamvu yake iwo amene anawunikidwa anali makumi atatu ndi awiri zikwi ndi mazana awiri. Ndipo iwo omanga misasa pafupi ndi fuko la Benjamini, ndipo wolamulira wa ana a Benjamini ndi Abidani mwana wa Gideoni. Mphamvu yake amene anawerenga, makumi atatu ndi asanu zikwi ndi mazana anayi. Onse owunikidwa a msasa wa Efereimu, zana zikwi ndi asanu ndi atatu zikwi ndi zana, pamodzi ndi mphamvu zawo, achitatu adzanyamuka.

Gulu la msasa wa Dan ku mpoto ndi mphamvu zawo, ndipo wolamulira wa ana a Dan ndi Ahiezeri mwana wa Amisadai. Mphamvu yake amene anawerengedwa, zikwi makumi asanu

ndi awiri ndi mazana asanu ndi awiri. Ndipo iwo amene anali kumanga misasa pafupi naye anali fuko la Aseri, ndipo wolamulira wa ana a Aseri anali Fagieli mwana wa Ekrani. Mphamvu yake iwo amene anawunikidwa anali zikwi makumi anayi ndi chimodzi ndi mazana asanu. Ndipo iwo omanga misasa pafupi ndi fuko la Nafutali, ndipo wolamulira wa ana a Nafutali, Ahira mwana wa Enani. Mphamvu yake amene anawerenga, makumi asanu ndi atatu zikwi ndi anayi mazana. Onse owunikiridwa a msasa wa Dan, zana ndi makumi asanu ndi zisanu ndi ziwiri alikulu ndi mazana asanu ndi limodzi, adzakhala omaliza kunyamuka monga dongosolo lawo.

Uwu ndi kuwerengera kwa ana a Israeli molingana ndi nyumba za makolo awo, kuwerengera konse kwa misasa pamodzi ndi mphamvu zawo, mazana asanu ndi limodzi zikwi ndi zikwi zitatu mazana asanu ndi makumi asanu. Koma Alevi sanawerengedwe pamodzi nawo, monga momwe Yehova analamula Mose. Ndipo ana a Israeli anachita zonse zimene Ambuye analamula Mose, motero anakamanga misasa monga dongosolo lawo, ndipo motero ananyamuka aliyense motsatizana monga mafuko awo, monga nyumba za makolo awo.

3

Ndipo izi ndi mbadwa za Aaron ndi Moses, pa tsiku limene Ambuye analankhula ndi Moses pa phiri la Sinai. Ndipo awa ndi

mayina a ana aamuna a Aaroni: woyamba kubadwa Nadabu, ndi Abihu, Eliezara, ndi Itamara. Awa ndi mayina a ana aamuna a Aaroni, ansembe odziozedwa, amene anapatsa udindo wotumikira monga ansembe. Ndipo Nadabu ndi Abihu anamwalira pamaso pa Ambuye, pamene ankapereka moto wachilendo pamaso pa Ambuye mu chipululu cha Sinai, ndipo analibe ana, ndipo Eliezara ndi Itamara anatumikira monga ansembe pamodzi ndi Aaroni atate wawo.

Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose nkuti, Tenga fuko la Levi, ndipo udzawayimika iwo patsogolo pa Aaroni wansembe, ndipo adzamutumikira iye. Ndipo adzasunga alonda ake ndi alonda a ana a Israeli pamaso pa tenti ya umboni, kugwira ntchito za tentilo. Ndipo adzasunga zipangizo zonse za hema ya umboni, ndi alonda a ana a Isiraeli potsatira ntchito zonse za hema. Ndipo udzapereka Alevi kwa Aaroni ndi kwa ana ake ansembe; iwowa ndi mphatso yoperekedwa kwa Ine kuchokera kwa ana a Israyeli. Ndipo Aaroni ndi ana ake udzawakhazikitsa pa hema ya umboni, ndipo adzasunga unsembe wawo, ndi zonse za guwa lansembe, ndi mkati mwa nsalu yotchinga, ndipo mlendo amene akhudza adzafa. Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose nkuti, Ndipo onani, Ine ndatenga Alevi kuchokera pakati pa ana a Israeli mmalo mwa onse oyamba kubadwa amene amatsegula chibelekero kuchokera kwa ana a Israeli. Dipo lawo adzakhala, ndipo Alevi adzakhala anga. Kwa Ine, pakuti onse woyamba kubadwa ndi anga, pa tsiku limene ndinakantha onse woyamba kubadwa mdziko la Igupto, ndinapatula kwa Ine onse woyamba kubadwa mu Israeli, kuchokera munthu mpaka nyama,

adzakhala anga, Ine Ambuye.

Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose mchipululu cha Sinai, kunena kuti, Werenganini ana a Levi molingana ndi nyumba za makolo awo, molingana ndi mafuko awo, aliyense wamwamuna kuchokera mwezi umodzi ndi kupitirira, werenganini iwo. Ndipo anawayendera Mose ndi Aaroni chifukwa cha mawu a Ambuye, monga momwe Ambuye anawalamula.

Ndipo awa anali ana a Levi monga mwa mayina awo: Geresoni, Kohati, ndi Merari. Ndipo izi ndi mayina a ana a Geresoni monga mafuko awo, Lobeni ndi Simei. Ndipo ana aamuna a Kaati molingana ndi mafuko awo anali Amramu ndi Isahara, Hebroni ndi Uzieli. Ndipo ana aamuna a Merari molingana ndi mafuko awo, Mooli ndi Mushi, awa ndi mafuko a Alevi molingana ndi nyumba za makolo awo. Kwa Geresoni: anthu a Lobeni, ndi anthu a Simei; awa ndi anthu a Geresoni. Kuwerengera kwawo molingana ndi chiwerengero cha amuna onse kuyambira mwezi umodzi ndi kupitirira, kuwerengera kwawo kunali zikwi zisanu ndi ziwiri ndi mazana asanu. Ndipo ana a Gershon adzamanga msasa kumbuyo kwa tenti pafupi ndi nyanja. Ndipo wolamulira wa nyumba ya mabanja a anthu a Gedesoni anali Elisafa mwana wa Daeli. Ndipo mlonda wa ana a Gershon mu tenti ya umboni unali tenti ndi chophimba, ndi chophimba cha chitseko cha tenti ya umboni, ndi nsalu zotchinga za bwalo, ndi katani yotchinga chipata cha bwalo chimene chinali pa tenti, ndi zotsala zonse za ntchito zake.

Kwa Kohati: fuko la Amramu limodzi, ndi fuko la Izihara limodzi, ndi fuko la Hebroni limodzi, ndi fuko la Uzieli limodzi; awa ndi mafuko a Kohati, monga chiwerengero chawo. Amuna onse kuyambira mwezi umodzi ndi kupitirira, zikwi zisanu ndi zitatu ndi mazana asanu ndi limodzi, amasunga zosunga za zinthu zopatulika. Anthu a ana a Kaati adzamanga misasa mmbali ya kumwera ya tenti. Ndipo mtsogoleri wa banja la makolo a anthu a Kohati anali Elisafani mwana wa Uzieli.

Ndipo udindo wawo unali kusamalira bokosi la chipangano, tebulo, choyikapo nyale, maguwa ansembe, ziwiya za malo opatulika zimene amatumikira nazo, chophimba, ndi ntchito zonse zawo. Ndipo wolamulira wa akulamulira a Alevi, Eliezara mwana wa Aaroni wansembe, anayikidwa kuti ayanganire alonda a zinthu zopatulika. Kwa Merari anali anthu a Mooli ndi anthu a Mushi; awa ndi mafuko a Merari. Kuwerengera kwawo molingana ndi chiwerengero, aliyense wamwamuna kuchokera mwezi umodzi ndi kupitirira, anali zikwi zisanu ndi chimodzi ndi makumi asanu. And the ruler of the ancestral house of the people of Merari, Zuriel son of Abihail, shall encamp on the north side of the tabernacle. Kuwerengera kwa ulondi wa ana a Merari: mitu ya hema, mipiringidzo yake, zipilala zake, maziko ake, ziwiya zonse zawo, ndi ntchito zawo. ndi zipilala za bwalo kuzungulira, ndi maziko awo, ndi zikhomo, ndi zingwe zawo.

Omisiri opanga misasa kutsogolo kwa tenti ya umboni kuchokera kummawa ndi Mose ndi Aaroni ndi ana ake aamuna, akulondera zotetezedwa za malo opatulika pa ntchito ya ana a

Israeli, ndipo mlendo wakhudza adzafa. Chiwerengero chonse cha Alevi, amene Mose ndi Aaroni anawerengera molingana ndi mawu a Ambuye monga mwa mafuko awo, aliyense wamwamuna kuyambira mwezi umodzi ndi kupitirira, anali zikwi makumi awiri ndi ziwiri.

Ndipo Ambuye anati kwa Mose, Werenga ana onse oyamba kubadwa aamuna a ana a Israeli kuyambira a mwezi umodzi ndi kupitirira apo, ndipo muwerenge chiwerengero chawo mwa dzina. Ndipo udzatenga Alevi kwa Ine, Ine Ambuye, mmalo mwa ana onse oyamba kubadwa a Aisraeli, ndiponso ziweto za Alevi mmalo mwa ana onse oyamba kubadwa a ziweto za Aisraeli. Ndipo Mose anacheza monga momwe Ambuye analamulira ana onse oyamba kubadwa pakati pa ana a Isiraeli. Ndipo onse obadwa oyamba aamuna anawerengedwa monga mwere wa mayina kuyambira mwezi umodzi ndi kupitirira monga momwe anawerengedwera, analipo zikwi makumi awiri ndi ziwiri ndi mazana awiri ndi makumi asanu ndi atatu. Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose nkuti, Tenga Alevi mmalo mwa ana onse oyamba kubadwa a Israeli, ndi ziweto za Alevi mmalo mwa ziweto zawo, ndipo Alevi adzakhala anga, Ine Ambuye. Ndipo ndalama za kuwombola atatu ndi makumi asanu ndi awiri ndi mazana awiri amene anaposa Alevi kuchokera kwa ana oyamba kubadwa a ana a Israeli, Ndipo udzatenge masikelo asanu pa mutu, molingana ndi didrakima yoyera udzatenge, maobolo makumi awiri a sikelo. Ndipo udzapereka ndalama kwa Aaroni ndi ana ake aamuna, dipo la opitirira mwa iwo. Ndipo Mose anatenga siliva ya dipo ya amene anaposa mu kuwombola kwa

Alevi. Kuchokera kwa ana oyamba kubadwa a ana aamuna a Israeli, anatenga siliva, chikwi chimodzi mazana atatu makumi asanu ndi asanu ma sikelo, molingana ndi sikelo wopatulika. Ndipo Mose anapereka zowombola za opitirira kwa Aaroni ndi kwa ana ake aamuna, monga mwa mawu a Ambuye, monga momwe Ambuye analamulira Mose.

4

Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose ndi Aaroni, ponena kuti, Tenga chiwerengero cha ana aamuna a Kaati kuchokera pakati pa ana aamuna a Levi, molingana ndi mafuko awo, molingana ndi nyumba za makolo awo, Kuchokera zaka makumi awiri ndi zisanu ndi kupitirira mpaka zaka makumi asanu, aliyense amene akulowa kutumikira, kuchita ntchito zonse mu tenti ya umboni.

Ndipo izi ndi ntchito za ana a Kohath mu hema ya umboni, wopatulika wa zopatulika. Ndipo Aaroni ndi ana ake adzalowa pamene msasa ukuchotsedwa, ndipo adzatsitsa nsalu yotchinga yophimba, ndipo adzaphimba ndi iyo bokosi la umboni. Ndipo adzayika pa izo chophimba cha chikopa cha buluu, ndipo adzayika pa icho chovala chonse cha buluu pamwamba, ndipo adzalowetsa mitengo yonyamulira.

Ndipo pa tebulo wakuti woyikidwa patsogolo adzayala chovala chapepo lonse, mbale, zofukizira, makapu, ndi mbale zothirira

mwa zimene amathira, ndipo buledi amene nthawi zonse pa iyo adzakhala. Ndipo adzaika pa izo chovala chofiira, ndipo adzachiphimba ndi chophimba chachikopa chabuluu, ndipo adzalowetsa mu izo mitengo yonyamulira. Ndipo adzatenga chovala chabuluu, ndi kuphimba choyikapo nyale chowunikira, ndi nyale zake, ndi zotengera zake, ndi zothirira zake, ndi ziwiya zonse za mafuta zimene amatumikira nazo. Ndipo adzayika iyo ndi ziwiya zake zonse mu chophimba cha chikopa cha buluu, ndipo adzayika iyo pa mitengo yonyamula. Ndipo pa guwa lansembe la golide adzaphimba nsalu ya buluu, ndipo adzaliphimba ndi chophimba cha chikopa cha buluu, ndipo adzalowetsa mitengo yake.

Ndipo adzatenga ziwiya zonse za utumiki zimene amatumikira nazo mmalo opatulika, ndipo adzaziyika mu chovala cha buluu, ndipo adzaziphimba ndi chophimba cha chikopa cha buluu, ndipo adzaziyika pa mitengo yonyamula. Ndipo chophimba adzachiyika pa guwa lansembe, ndipo adzachiphimba ndi chovala chonse chofiirira. Ndipo adzayika pa iwo zipangizo zonse zimene amatumikira nazo pa iwo, ndi zofukizira moto, ndi ngowe zachitsulo, ndi mabeseni, ndi chophimba, ndi zipangizo zonse za guwa lansembe, ndipo adzayika pa iwo chophimba chachikopa chabuluu, ndipo adzalowetsa mitengo yake yonyamula. Ndipo adzatenga chovala chofiira, ndipo adzaphimba beseni ndi chikhomo chake, ndipo adzayika iwo mu chophimba chachikopa chabuluu, ndipo adzayika pa mitengo yonyamula. Ndipo Aaroni ndi ana ake aamuna adzamaliza kuphimba zinthu zopatulika ndi ziwiya zonse

zopatulika, pamene msasa ukuchotsedwa. Pambuyo pake, ana a Kohati adzalowa kudzanyamula, koma asakhudze zinthu zopatulika kuti asafe. Zimenezi ndi zimene ana a Kohati adzanyamule mu tenti ya umboni.

Woyang'anira Eleazara mwana wa Aaroni wansembe, mafuta a kuwala, ndi lubani wophatikizidwa, ndi nsembe ya tsiku ndi tsiku, ndi mafuta odzozera, woyang'anira hema yonse, ndi zonse zomwe zili m'menemo m'malo opatulika, m'ntchito zonse.

Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose ndi Aaroni, kunena kuti, Musawononge anthu a fuko la Kaati pakati pa Alevi. Chitani ichi kwa iwo, ndipo adzakhala ndi moyo ndipo sadzafa, akayandikira ku zinthu zopatulika za zopatulika. Aaroni ndi ana ake aamuna ayandikire, ndipo adzawayika aliyense molingana ndi ntchito yake. ndipo asalowe kuona mwadzidzidzi zinthu zopatulika, ndipo adzafa.

Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose nkuti, Tenga chiwerengero cha ana a Geresoni, nawonso motsatira nyumba za makolo awo, motsatira mafuko awo, Kuchokera pa zaka zisanu ndi makumi awiri zakubadwa ndi kupitirira mpaka zaka makumi asanu zakubadwa, werengani iwo, aliyense amene akulowa kutumikira ndi kuchita ntchito zake mu tenti ya umboni. Iyi ndi ntchito ya anthu a Geresoni, kugwira ntchito ndi kunyamula. Ndipo adzanyamula zikopa za tenti, tenti ya umboni, chophimba chake, chophimba cha buluu chimene chili pamwamba pake, ndi chophimba cha khomo la tenti ya umboni.

Ndi zotchinga za bwalo, zonse zili pa hema ya umboni, ndi zotsala, ndi ziwiya zonse za utumiki zimene amagwiritsira ntchito mwa iwo, adzazichita. Monga mwa pakamwa pa Aaroni ndi ana ake aamuna, idzakhala ntchito ya ana aamuna a Geresoni monga mwa ntchito zawo zonse, ndi monga mwa ntchito zawo zonse, ndipo udzawayanganira modzina zonse zokonzedwa ndi iwo. Iyi ndi ntchito ya ana a Geresoni mu tenti ya umboni, ndipo mlondi wawo ukhala mu dzanja la Itamara mwana wa Aaroni wansembe.

Ana a Merari molingana ndi mafuko awo, molingana ndi nyumba za makolo awo, werengani iwo. Kuchokera pa zaka zisanu ndi makumi awiri zakubadwa ndi kupitirira mpaka zaka makumi asanu zakubadwa, muwawerenga, aliyense amene akulowa kutumikira ntchito za tenti ya umboni. Ndipo izi ndi zinthu zotetezedwa za iwo amene akukwezedwa ndi iwo monga ntchito zawo zonse mu hema la umboni: mitu ya hema, ndi mipiringidzo, ndi zipilala zake, ndi maziko ake, ndi chophimba, ndi maziko awo, ndi zipilala zawo, ndi chophimba cha chitseko cha hema. ndi zipilala za bwalo mozungulira, ndi maziko ake, ndi zipilala za nsalu yotchinga ya chipata cha bwalo, ndi maziko ake, ndi zikhomo zake, ndi zingwe zake, ndi zipangizo zake zonse, ndi zinthu zonse za utumiki wake. Muwawerenge mwa mayina awo, ndi zipangizo zonse za mlondi wa zinthu zonyamulidwa ndi iwo. Iyi ndi ntchito ya anthu ana a Merari mntchito zawo zonse mu tenti ya umboni mmanja mwa Ithamar mwana wa Aaroni wansembe.

Ndipo Mose ndi Aroni ndi olamulira a Israeli anayendera ana a Kohati molingana ndi mafuko awo, molingana ndi nyumba zamakolo awo, Kuchokera zaka zisanu ndi makumi awiri zakubadwa ndi kupitirira mpaka zaka makumi asanu zakubadwa, aliyense amene akulowa kutumikira ndi kugwira ntchito mu hema la umboni. Ndipo kuwerengera kwawo molingana ndi mafuko awo kunali zikwi ziwiri, mazana asanu ndi awiri, makumi asanu. Uku ndi kuwerengera kwa anthu a Kohath, aliyense amene amatumikira mu hema la umboni, monga Mose ndi Aaroni anawerenga mwa mawu a Ambuye, kudzera mdzanja la Mose.

Ndipo anawerengedwa ana a Gershon molingana ndi mafuko awo, molingana ndi nyumba za makolo awo, Kuchokera pa zaka makumi awiri ndi zisanu zakubadwa mpaka zaka makumi asanu zakubadwa, aliyense amene akulowa kutumikira ndi kuchita ntchito mu tenti ya umboni. Ndipo chiwerengero chawo chinali, monga mafuko awo, monga nyumba zamakolo awo, zikwi ziwiri mazana asanu ndi limodzi makumi atatu. Iyi ndi kuwerengera kwa anthu ana a Gershon, onse amene amatumikira mu tenti ya umboni, amene Mose ndi Aaroni anawerengera chifukwa cha mawu a Ambuye, mwa dzanja la Mose.

Anawerengedwa komanso anthu a ana a Merari molingana ndi mafuko awo, molingana ndi nyumba za makolo awo. Kuchokera zaka zisanu ndi makumi awiri zakubadwa ndi kupitirira mpaka zaka makumi asanu zakubadwa, aliyense amene akulowa

kutumikira pa ntchito za hema la umboni. Ndipo kunachitika kuwerengera kwawo molingana ndi mafuko awo, molingana ndi nyumba za makolo awo, zikwi zitatu ndi mazana awiri. Iyi ndi kuwerengera kwa anthu a ana a Merari, amene Mose ndi Aaroni anawerengera chifukwa cha mawu a Ambuye, kudzera mdzanja la Mose. Onse owunikidwa, amene Mose ndi Aaroni ndi olamulira a Israeli anawaunika Alevi, monga mafuko ndi monga manyumba a makolo awo, Kuchokera pa zaka zisanu ndi makumi awiri zakubadwa ndi kupitirira mpaka zaka makumi asanu zakubadwa, aliyense wolowa ku ntchito ya ntchito, ndi ntchito zonyamulidwa mu tenti ya umboni. Ndipo iwo owerengedwa anakhala zikwi zisanu ndi zitatu, mazana asanu ndi makumi asanu ndi atatu. Kudzera mwa mawu a Ambuye anawayendera iwo mu dzanja la Mose, munthu ndi munthu pa ntchito zawo, ndi pa zimene akudzinyamula iwo, ndipo anawawerengera, monga momwe analamula Ambuye kwa Mose.

5

Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose nkuti, Lamula ana a Israeli kuti atumize kutali kuchokera ku msasa onse odwala khate, ndi onse okhala ndi kutuluka, ndi onse odetsedwa pa moyo. Kuchokera wamwamuna mpaka wamkazi, atumizirani kunja kwa msasa, ndipo sadzadetsa misasa yawo, pakati pa amene ine ndimakhala. Ndipo ana a Isiraeli anachita chotero, ndipo anawatumiza kunja kwa msasa, monga Ambuye

analankhula ndi Mose, chotero anachita ana a Isiraeli.

Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose nkuti, Yankhula kwa ana a Israeli, kunena, mwamuna kapena mkazi, aliyense amene angachite kuchokera ku machimo onse a anthu, ndipo atanyalanyaza anyalanyaze ndi kulakwa, moyo uja, Adzavomereza tchimo limene anachita, ndipo adzabweza chifukwa cha cholakwa, mtengo wonse, ndipo adzawonjezera gawo lachisanu lake pa chimenecho, ndipo adzabweza kwa amene anachimwira kwa iye. Ngati koma palibe kwa munthu wobwezera, kuti kubwezera kwa iye cholakwa, cholakwa chobwezeredwa kwa Ambuye, chidzakhala cha wansembe, kupatula nkhosa yayimuna ya chiyeretso, imene adzachita nayo chiyeretso chifukwa cha iyeyo.

Ndipo zipatso zonse zoyamba monga zinthu zonse zopatulika mwa ana a Israeli, zochuluka ngati iwo abweretse kwa Ambuye, kwa wansembe kwa iye zidzakhala. Ndipo zinthu zopatulika za aliyense zidzakhala zake, ndipo munthu amene angapereke kwa wansembe, zidzakhala zake.

Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose nkuti, Yankhula kwa ana a Israeli, ndipo udzanena kwa iwo, Ngati mkazi wa mwamuna aliyense aphwanye, ndipo atanyoza ndi kunyoza iye, Ndipo wina agone naye pa bedi la mbewu, ndipo zikhale zobisika kuchokera mmaso a mwamuna wake, ndipo abise, koma iye akhale wodetsedwa, ndipo panalibe mboni naye, ndipo iye asagwidwe, Ndipo mzimu wa nsanje ukamubwera, nakhala

wansanje mkazi wake, pamene iyeyu wadetsedwa, kapena mzimu wa nsanje ukamubwera, nakhala wansanje mkazi wake, pamene iyeyu asadetsedwe, Ndipo munthuyo adzatsogolera mkazi wake kwa wansembe, ndipo adzabweretsa mphatso yokhudzana naye, chakhumi cha efa ufa wa barele. Sadzathira mafuta pa ufawo, kapena kuyika lubani pa ufawo, chifukwa ndi nsembe ya nsanje, nsembe ya chikumbutso, yomwe imakumbukitsa tchimo.

Ndipo wansembe adzamubweretsa, ndipo adzamuyimitsa pamaso pa Ambuye. Ndipo wansembe adzatenga madzi oyera amoyo mu chiwiya chadothi, ndipo fumbi la pansi pa tenti ya umboni, ndipo wansembe atatenga ndi kuliponya mu madziwo. Ndipo wansembe adzakhazikitsa mkaziyo pamaso pa Ambuye, ndipo adzavumbulutsa mutu wa mkaziyo, ndipo adzapereka pa manja ake nsembe ya chikumbutso, nsembe ya nsanje, koma mu dzanja la wansembe mudzakhala madzi a chidzudzulo a chotembereredwa ichi. Ndipo wansembe adzamulumbwitsa, ndipo adzanena kwa mkaziyo kuti, Ngati palibe wina amene wagonana ndi iwe, ngati sunapatuke kuipitsidwa ndi mwamuna wako wemwe, ukhale wosalakwa kuchokera ku madzi a chidzudzulo a kutembereredwa awa. Ngati koma iwe waphwanya uli wokwatiwa, kapena wadetsedwa, ndipo wina wapereka bedi lake kwa iwe, kupatula mwamuna wako, Ndipo wansembe adzalumbisa mkaziyo ndi malumbiro a matemberero awa, ndipo wansembe adzanena kwa mkaziyo, Ambuye akupatse iwe mu matemberero ndi lumbiro pakati pa anthu ako, pamene Ambuye adzapatsa ntchafu yako kugwa,

ndipo mimba yako kutupa. Ndipo madzi otembelewedwawo adzalowa mmimba mwako kuti atupitse mimba, ndipo ntchafu yako igwe, ndipo mkazi adzanena kuti, Zichitike, zichitike.

Ndipo wansembe adzalemba matemberero awa mbuku, ndipo adzawafafaniza mmadzi a chidzudzulo a kutembereredwa. Ndipo adzamwetsa mkaziyo madzi a chidzudzulo a kutembereredwa, ndipo adzalowa mwa iye madzi otembereredwa a chidzudzulo.

Ndipo wansembe adzatenga nsembe ya nsanje mmdzanja mwa mkaziyo, ndipo adzayika nsembeyo pamaso pa Ambuye, ndipo adzaibweretsa ku guwa lansembe. Ndipo wansembe adzatenga chikumbutso chake kuchokera ku nsembe, ndipo adzachipereka pa guwa lansembe, ndipo pambuyo pa zimenezi adzamwetsa mkazi madziwo. Ndipo zidzakhala ngati wakhala wodetsedwa ndipo mwamuna wake sadziwa, ndipo madzi owawa otembereredwa adzalowa mwa iye, ndipo mimba yake idzatupa, ndipo ntchafu yake idzagwa, ndipo mkaziyo adzakhala chotembereredwa kwa anthu ake. Koma ngati mkaziyo sadetsedwa, ndipo ali woyera, adzakhala wosalakwa ndipo adzabereka ana. Uyu ndi lamulo la nsanje, pamene mkazi wokwatiwa angachite zolakwa ndi kuipitsidwa. Kapena munthu amene ngati mzimu wa nsanje ungabwere pa iye, ndi kukhala wansanje mkazi wake, ndi kuimika mkazi wake pamaso pa Ambuye, ndipo wansembe adzachita kwa iye zonse lamulo ili, Ndipo munthuyo adzakhala wosalakwa kuchokera ku tchimo, ndipo mkaziyo adzalandira tchimo lake.

6

Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose, kunena kuti, Lankhula kwa ana a Israeli, Ndipo udzanena kwa iwo, mwamuna kapena mkazi, amene angalumbire kwambiri lumbiro wodzipatula kuyera kwa Ambuye, Kuchokera ku vinyo ndi chakumwa champhamvu adzadziyeretsa, ndipo siki wochokera ku vinyo ndi siki wochokera ku chakumwa champhamvu sadzamwa, ndipo zonse zimene zimapangidwa kuchokera ku mphesa sadzamwa, ndipo mphesa watsopano ndi zouma sadzadya masiku onse a lupembo wake. Kuchokera pa zonse zimene zimachitika kuchokera ku mphesa, vinyo kuchokera ku zikhopa za mphesa mpaka mbewu ya mphesa, sadzadya masiku onse a kuyeretsedwa. Lupanga sidzabwera pa mutu wake, mpaka zikwaniritsidwe masiku, zambiri analonjeza kwa Ambuye, woyera adzakhala akulitsa tsitsi la mutu masiku onse a lumbiro kwa Ambuye, Pa moyo uliwonse wakufa sadzalowa kwa bambo ndi amayi. Ndi pa mchimwene ndi pa mlongo, sadzadzidetsedwa pa iwo atafa, chifukwa lumbiro wa Mulungu wake uli pa mutu wake.

Masiku onse a lumbiro lake adzakhala wopatulika kwa Ambuye. Ngati koma wina afe pa iye mwadzidzidzi, nthawi yomweyo mutu wa lupemphero wake udzakhala wodetsedwa, ndipo adzameta mutu wake tsiku limene adzayeretsedwe, tsiku lachisanu ndi chiwiri adzametedwa. Ndipo pa tsiku lachisanu ndi chitatu adzabweretsa nkhunda ziwiri, kapena ana awiri a

njiwa kwa wansembe, pa khomo la tenti ya umboni.

Ndipo wansembe adzachita imodzi yokhudzana ndi tchimo, ndi imodzi ku chopereka chopsereza, ndipo wansembe adzachita chiphulitso chokhudzana naye pa zimene anachimwa zokhudzana ndi moyo. Ndipo adzapatula mutu wake pa tsiku lija, limene linapatulika kwa Ambuye, masiku a lumbiro. Ndipo adzabweretsa mwana wankhosa wa chaka chimodzi ku chiphulitso, ndipo masiku akale adzakhala osayenera, chifukwa mutu wa lumbiro lake unaipitsidwa.

Ndipo uyu ndi lamulo la amene wapemphera, pa tsiku limene adzakwaniritse masiku a lupemphero lake, iye mwini adzabweretsa pa zitseko za tenti ya umboni. Ndipo adzabweretsa mphatso yake kwa Ambuye mwana wankhosa wa chaka chimodzi wopanda chilema mmodzi ku chopereka chopsereza, ndipo mwana wankhosa wamkazi wa chaka chimodzi mmodzi wopanda chilema ku tchimo, ndipo nkhosa yayimuna imodzi yopanda chilema ku chipulumutso. ndi dengu la buledi wopanda yisiti wa ufa wosalala, malofu osakanizidwa mu mafuta, ndi makeke opanda yisiti opakidwa mu mafuta, ndi nsembe yawo, ndi chopereka chawo cha chakumwa. Ndipo wansembe adzabweretsa pamaso pa Ambuye, ndipo adzachita chokhudza tchimo lake ndi chopereka chopsereza chake. Ndipo nkhosa yayimuna adzachita nsembe ya chipulumutso kwa Ambuye pa dengu la buledi wopanda yisiti, ndipo wansembe adzachita nsembe yake ndi chopereka chake chamwamwa. Ndipo adzameta amene analumbira pafupi ndi zitseko za tenti

ya umboni mutu wa lumbiro lake, ndipo adzayika tsitsi pa moto, umene uli pansi pa nsembe ya chipulumutso.

Ndipo wansembe adzatenga mkono wophika wa nkhosa yayimuna, ndi buledi umodzi wopanda yisiti kuchokera mu dengu, ndi keke yopanda yisiti imodzi, ndipo adzayika pa manja a wakupanga lumbiro pambuyo pa kumeta kwake lumbiro lake, Ndipo wansembe adzabweretsa zimenezi kukhala chopereka pamaso pa Ambuye, ndipo chidzakhala chopatulika kwa wansembe, chifuwa cha chopereka ndi mkono wa chopereka chokwezedwa, ndipo pambuyo pake munthu wolonjeza adzamwa vinyo. Uwu ndi lamulo la wakupemphera, amene angalumbire kwa Ambuye mphatso yake kwa Ambuye ponena za lumbiro lake, kupatula zimene dzanja lake lingapeze, molingana ndi mphamvu ya lumbiro lake, limene angalumbire molingana ndi lamulo la kuyera.

Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose nkuti, Lankhula Aroni ndi kwa ana ake aamuna, kunena, Motere mudzadalitsa ana a Israeli, kunena kwa iwo, Ambuye akudalitse ndi kukusunga. Ambuye awale nkhope yake pa iwe, ndipo akuchitire chifundo. Ambuye akweze nkhope yake pa iwe, ndipo akupatse mtendere. Ndipo adzayika dzina langa pa ana a Israeli, ndipo Ine Ambuye ndidzawadalitsa.

7

Ndipo zinachitika pa tsiku limene Mose anamaliza kuwutsa hema, ndipo anayidzoza, ndipo anayipatula, ndipo ziwiya zake zonse, ndipo guwa lansembe, ndipo ziwiya zake zonse, ndipo anazodzoza, ndipo anazipatula. Ndipo anabweretsa atsogoleri a Israeli, atsogoleri khumi ndi awiri a nyumba za makolo awo, awa atsogoleri a mafuko, awa oyima pa kuwunika. Ndipo anabweretsa mphatso yawo pamaso pa Ambuye: ngolo zisanu ndi chimodzi zophimbidwa, ndi ngombe khumi ndi ziwiri, ngolo imodzi kuchokera kwa olamulira awiri, ndi mwana wangombe mmodzi kuchokera kwa aliyense, ndipo anazibweretsa pamaso pa tenti. Ndipo Ambuye anati kwa Mose, kunena, Tenga kuchokera kwa iwo, ndipo adzakhala pa ntchito zotumikira za tenti ya umboni, ndipo udzawapereka kwa Alevi, aliyense molingana ndi ntchito yake. Ndipo Mose atatenga ngolo ndi ngombe, anazipereka kwa Alevi. Ndipo ngolo ziwiri ndi ngombe zinayi anapereka kwa ana a Geresoni molingana ndi ntchito zawo. Ndipo magaleta anayi ndi ngombe zisanu ndi zitatu anawapereka kwa ana a Merari molingana ndi ntchito zawo, kudzera mwa Itamara mwana wa Aaroni wansembe. Ndipo kwa ana a Kaati sanawapatse, chifukwa zinthu za utumiki wa wopatulika ali nazo, pa mapewa adzazinyamula.

Ndipo atsogoleri anabweretsa zopereka pa kudzipatulira kwa guwa lansembe pa tsiku limene analizodzalo, ndipo atsogoleri anabweretsa mphatso zawo pamaso pa guwa lansembe. Ndipo Ambuye anati kwa Mose, Wolamulira mmodzi pa tsiku, wolamulira pa tsiku, adzapereka mphatso zawo pa kudzipatula kwa guwa lansembe.

Ndipo anali wopereka mphatso yake pa tsiku loyamba, Naasoni mwana wa Aminadabu, mtsogoleri wa fuko la Yuda. Ndipo anabweretsa mphatso yake, mbale yasiliva imodzi, kulemera kwake makumi atatu ndi mazana, mbale imodzi yasiliva ya masikelo makumi asanu ndi awiri molingana ndi sikelo loyera, zonse ziwiri zidzaza ndi ufa wosalala wosakanizidwa mu mafuta kwa nsembe. Chofukizira chimodzi cha golide cha mashekel khumi, chodzaza ndi lubani. Mwana wangombe mmodzi wochokera ku ngombe, nkhosa yayimuna imodzi, mwana wankhosa mmodzi wa chaka chimodzi kuti akhale nsembe yopsereza, Ndipo mbuzi imodzi kuchokera ku mbuzi yokhudzana ndi tchimo. Ndipo mu nsembe ya chipulumutso ngombe zazikazi ziwiri, nkhosa zazimuna zisanu, mbuzi zazimuna zisanu, ana ankhosa aakazi a chaka chimodzi asanu, ichi ndi mphatso ya Naasoni mwana wa Aminadabu.

Tsiku lachiwiri, Natanaeli mwana wa Sogara, wolamulira wa fuko la Isakara, anabweretsa chopereka chake. Ndipo anabweretsa mphatso yake, mbale yasiliva imodzi, kulemera kwake makumi atatu ndi mazana limodzi, mbale imodzi yasiliva, makumi asanu ndi awiri masikelo monga masikelo wopatulika, zonse ziwiri zodzaza ndi ufa wosalala wosakanizidwa ndi mafuta kuti akhale nsembe. Chofukizira chimodzi cha golide cha mashekel khumi, chodzaza ndi lubani. Mwana wangombe mmodzi wochokera ku ngombe, nkhosa yayimuna imodzi, mwana wankhosa mmodzi wa chaka chimodzi kuti akhale nsembe yopsereza. Ndipo mbuzi imodzi kuchokera ku mbuzi yokhudzana ndi tchimo. Ndipo mu nsembe

ya chipulumutso ngombe zazikazi ziwiri, nkhosa zazimuna zisanu, mbuzi zazimuna zisanu, ana ankhosa aakazi a chaka chimodzi asanu, ichi ndi chopereka cha Natanaeli mwana wa Sogara.

Pa tsiku lachitatu, mtsogoleri wa ana a Zebuloni, Eliab mwana wa Heloni. Mphatso yake, mbale yasiliva imodzi, kulemera kwake makumi atatu ndi mazana limodzi, mbale imodzi yasiliva, makumi asanu ndi awiri masikelo monga masikelo wopatulika, zonse ziwiri zodzaza ndi ufa wosalala wosakaniza ndi mafuta kwa nsembe, Chofukizira chimodzi cha golide cha mashekel khumi, chodzaza ndi lubani. Mwana wangombe mmodzi wochokera ku ngombe, nkhosa yayimuna imodzi, mwana wankhosa mmodzi wa chaka chimodzi kuti akhale nsembe yopsereza, ndipo mbuzi imodzi kuchokera ku mbuzi yokhudzana ndi tchimo. Ndipo mu nsembe ya chipulumutso ngombe zazikazi ziwiri, nkhosa zazimuna zisanu, mbuzi zazimuna zisanu, ana ankhosa aakazi a chaka chimodzi zisanu. Ichi ndi mphatso ya Eliab mwana wa Helon.

Tsiku lachinayi, mtsogoleri wa ana a Reubeni, Elizuri mwana wa Sedeuri. Mphatso yake, mbale yasiliva imodzi, kulemera kwake makumi atatu ndi mazana limodzi, mbale imodzi yasiliva, makumi asanu ndi awiri masikelo monga masikelo wopatulika, zonse ziwiri zodzaza ndi ufa wosalala wosakanizidwa ndi mafuta kwa nsembe, Chofukizira chimodzi cha golide cha mashekel khumi, chodzaza ndi lubani. Mwana wangombe mmodzi wochokera ku ngombe, nkhosa yayimuna imodzi,

mwana wankhosa mmodzi wa chaka chimodzi kuti akhale nsembe yopsereza. ndipo mbuzi imodzi yochokera ku mbuzi yokhudza machimo. Ndipo mu nsembe ya chipulumutso ngombe zazikazi ziwiri, nkhosa zazimuna zisanu, mbuzi zazimuna zisanu, ana ankhosa aakazi a chaka chimodzi asanu, ichi ndi mphatso ya Elizuri mwana wa Sediyuri.

Pa tsiku lachisanu, mtsogoleri wa ana a Simeoni, Salamieli mwana wa Surisadai. Mphatso yake, mbale yasiliva imodzi, kulemera kwake makumi atatu ndi mazana limodzi, mbale imodzi yasiliva, makumi asanu ndi awiri masikelo monga masikelo wopatulika, zonse ziwiri zodzaza ndi ufa wosalala wosakanizidwa ndi mafuta kwa nsembe. Chofukizira chimodzi cha golide cha masheqeli khumi, chodzaza ndi lubani. Mwana wangombe mmodzi wochokera ku ng'ombe, nkhosa yayimuna imodzi, mwana wankhosa mmodzi wa chaka chimodzi kuti akhale nsembe yopsereza. Ndipo mbuzi imodzi kuchokera ku mbuzi yokhudzana ndi tchimo. Ndipo mu nsembe ya chipulumutso ngombe zazikazi ziwiri, nkhosa zazimuna zisanu, mbuzi zazimuna zisanu, ana ankhosa aakazi a chaka chimodzi asanu. Ichi ndi mphatso ya Salamieli mwana wa Surisadai.

Pa tsiku lachisanu ndi chimodzi, mtsogoleri wa ana a Gadi, Eliasafu mwana wa Ragueli. Mphatso yake, mbale yasiliva imodzi, kulemera kwake makumi atatu ndi mazana limodzi, mbale imodzi yasiliva, makumi asanu ndi awiri masikelo monga masikelo wopatulika, zonse ziwiri zodzaza ndi ufa wosalala wosakanizidwa ndi mafuta kwa nsembe. Chofukizira chimodzi

cha golide cha mashekel khumi, chodzaza ndi lubani. Mwana wangombe mmodzi wochokera ku ng'ombe, nkhosa yayimuna imodzi, mwana wankhosa mmodzi wa chaka chimodzi kuti akhale nsembe yopsereza. Ndipo mbuzi imodzi yochokera ku mbuzi yokhudza machimo. Ndipo mu nsembe ya chipulumutso ngombe zazikazi ziwiri, nkhosa zazimuna zisanu, mbuzi zazimuna zisanu, ana ankhosa aakazi a chaka chimodzi asanu. Ichi chinali mphatso ya Elisafa mwana wa Ragueli.

Pa tsiku lachisanu ndi chiwiri, mtsogoleri wa ana a Efuraimu, Elisama mwana wa Amihudu. Mphatso yake, mbale yasiliva imodzi, kulemera kwake makumi atatu ndi mazana limodzi, mbale imodzi yasiliva, makumi asanu ndi awiri masikelo monga masikelo wopatulika, zonse ziwiri zodzaza ndi ufa wosalala wosakanizidwa ndi mafuta kwa nsembe. Chofukizira chimodzi cha golide cha mashekel khumi, chodzaza ndi lubani. Mwana wangombe mmodzi wochokera ku ng'ombe, nkhosa yayimuna imodzi, mwana wankhosa mmodzi wa chaka chimodzi kuti akhale nsembe yopsereza. Ndipo mbuzi imodzi kuchokera ku mbuzi yokhudzana ndi tchimo. Ndipo mu nsembe ya chipulumutso ngombe zazikazi ziwiri, nkhosa zazimuna zisanu, mbuzi zazimuna zisanu, ana ankhosa aakazi a chaka chimodzi asanu. Ichi ndi mphatso ya Elisama mwana wa Amihudi.

Pa tsiku lachisanu ndi chitatu, mtsogoleri wa ana a Manase, Gamalieli mwana wa Phadasuri. Mphatso yake, mbale yasiliva imodzi, kulemera kwake makumi atatu ndi mazana limodzi, mbale imodzi yasiliva, makumi asanu ndi awiri masikelo monga

masikelo wopatulika, zonse ziwiri zodzaza ndi ufa wosalala wosakanizidwa ndi mafuta kwa nsembe. Chofukizira chimodzi cha golide cha mashekel khumi, chodzaza ndi lubani. Mwana wang'ombe mmodzi wochokera ku ng'ombe, nkhosa yayimuna imodzi, mwana wankhosa mmodzi wa chaka chimodzi kuti akhale nsembe yopsereza. ndipo mbuzi imodzi yochokera ku mbuzi yokhudza machimo, Ndipo mu nsembe ya chipulumutso akhali awiri, nkhosa zazimuna zisanu, mbuzi zazimuna zisanu, ana ankhosa aakazi a chaka chimodzi zisanu. Ichi chinali mphatso ya Gamalieli mwana wa Fadasuri.

Pa tsiku lachisanu ndi chinayi, mtsogoleri wa ana a Benjamini, Abidani mwana wa Gideoni. Mphatso yake, mbale yasiliva imodzi, kulemera kwake makumi atatu ndi mazana limodzi, mbale imodzi yasiliva, makumi asanu ndi awiri masikelo monga masikelo wopatulika, zonse ziwiri zodzaza ufa wosalala wosakanizidwa mu mafuta kuti akhale nsembe, Chofukizira chimodzi cha golide cha mashekel khumi, chodzaza ndi lubani. Mwana wangombe mmodzi wochokera ku ngombe, nkhosa yayimuna imodzi, mwana wankhosa mmodzi wa chaka chimodzi kuti akhale nsembe yopsereza. Ndipo mbuzi imodzi yochokera ku mbuzi yokhudza machimo. Ndipo mu nsembe ya chipulumutso ngombe zazikazi ziwiri, nkhosa zazimuna zisanu, mbuzi zazimuna zisanu, ana ankhosa aakazi a chaka chimodzi asanu, ichi ndi mphatso ya Abidani mwana wa Gadeoni.

Pa tsiku lachikumi, mtsogoleri wa ana a Dan, Ahiezer mwana wa Ammishaddai. Mphatso yake, mbale yasiliva imodzi,

kulemera kwake makumi atatu ndi mazana limodzi, mbale imodzi yasiliva, makumi asanu ndi awiri masikelo monga masikelo wopatulika, zonse ziwiri zodzaza ndi ufa wosalala wosakanizidwa ndi mafuta kwa nsembe. Chofukizira chimodzi cha golide cha mashekel khumi, chodzaza ndi lubani. Mwana wangombe mmodzi wochokera ku ng'ombe, nkhosa yayimuna imodzi, mwana wankhosa mmodzi wa chaka chimodzi kuti akhale nsembe yopsereza. Ndipo mbuzi imodzi kuchokera ku mbuzi yokhudzana ndi tchimo. Ndipo mu nsembe ya chipulumutso ngombe zazikazi ziwiri, nkhosa zazimuna zisanu, mbuzi zazimuna zisanu, ana ankhosa aakazi a chaka chimodzi asanu, ichi ndi mphatso ya Akiezere mwana wa Amisadai.

Pa tsiku la khumi ndi chimodzi, mtsogoleri wa ana a Asheri, Fagieli mwana wa Ekrani. Mphatso yake, mbale yasiliva imodzi, kulemera kwake makumi atatu ndi mazana limodzi, mbale imodzi yasiliva, makumi asanu ndi awiri masikelo monga masikelo wopatulika, zonse ziwiri zodzaza ndi ufa wosalala wosakanizidwa ndi mafuta kwa nsembe. Chofukizira chimodzi cha golide cha mashekel khumi, chodzaza ndi lubani. Mwana wangombe mmodzi wochokera ku ngombe, nkhosa yayimuna imodzi, mwana wankhosa wa chaka chimodzi kwa chopereka chopsereza. ndipo mbuzi imodzi yochokera ku mbuzi yokhudza machimo. Ndipo mu nsembe ya chipulumutso akhali awiri, nkhosa zazimuna zisanu, mbuzi zazimuna zisanu, ana ankhosa aakazi a chaka chimodzi zisanu. Ichi chinali chopereka cha Fagieli mwana wa Ekrani.

Pa tsiku la khumi ndi chiwiri, mtsogoleri wa ana a Nafutali, Ahira mwana wa Enani. Mphatso yake, mbale yasiliva imodzi, kulemera kwake makumi atatu ndi mazana limodzi, mbale imodzi yasiliva, makumi asanu ndi awiri masikelo monga masikelo wopatulika, zonse ziwiri zodzaza ndi ufa wosalala wosakanizidwa ndi mafuta kwa nsembe. Chofukizira chimodzi cha golide cha mashekel khumi, chodzaza ndi lubani. Mwana wangombe mmodzi wochokera ku ngombe, nkhosa yayimuna imodzi, mwana wankhosa mmodzi wa chaka chimodzi kuti akhale nsembe yopsereza. Ndipo mbuzi imodzi kuchokera ku mbuzi yokhudzana ndi tchimo. Ndipo pa nsembe ya chipulumutso ngombe zazikazi ziwiri, nkhosa zazimuna zisanu, mbuzi zazimuna zisanu, ana ankhosa aakazi a chaka chimodzi asanu, ichi chinali mphatso ya Ahira mwana wa Enani.

Ichi ndi chopereka chopatulira guwa lansembe tsiku limene analidzoza, kuchokera kwa atsogoleri a ana a Israeli: mbale za siliva khumi ndi ziwiri, mabeseni a siliva khumi ndi ziwiri, zofukizira za golide khumi ndi ziwiri. Mbale imodzi inali ya masikelo makumi atatu ndi zana, ndipo mbale inayi inali ya masikelo makumi asanu ndi awiri. Siliva yonse ya ziwiyanso inali masikelo zikwi ziwiri ndi mazana anayi, potsata sikelo wopatulika. Zofukizira zagolide khumi ndi ziwiri zodzaza ndi lubani, golide wonse wa zofukizirazo unali masekeli 120 zagolide. Ngombe zonse za nsembe yopsereza, ana angombe khumi ndi awiri, nkhosa zazimuna khumi ndi ziwiri, ana ankhosa a chaka chimodzi khumi ndi awiri, pamodzi ndi nsembe zawo ndi zakumwa zawo, ndi mbuzi zazimuna khumi

ndi ziwiri za uchimo. Ngombe zonse za nsembe ya chipulumutso, ngombe zazikazi makumi awiri ndi zinayi, nkhosa zazimuna makumi asanu ndi limodzi, mbuzi zazimuna za chaka chimodzi makumi asanu ndi limodzi, ana ankhosa a chaka chimodzi opanda chilema makumi asanu ndi limodzi, iyi ndi kupatulika kwa guwa lansembe, pambuyo pa kudzaza manja ake, ndi pambuyo pa kumudzoza iye.

Pamene Mose ankalowa mu hema ya umboni kuti akalankhule naye, anamva mawu a Ambuye akuyankhula naye kuchokera pamwamba pa chivundikiro cha chifundo, chimene chili pa bokosi la umboni, pakati pa akerubi awiri, ndipo analankhula naye.

8

Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose kunena kuti, Lankhula kwa Aaroni, Ndipo udzanena kwa iye kuti, Pamene ukhazikitsa nyale kuchokera mbali, molingana ndi nkhope ya choyikapo nyale, nyale zisanu ndi ziwirizija zidzapereka kuwala. Ndipo Aaroni anachita motero, kuchokera ku mbali imodzi moyangana nkhope ya choyikapo nyale anayatsa nyale zake, monga momwe Ambuye analamulira Mose, Ndipo iyi ndi yomangidwa ya choyikapo nyale, yolimba, yagolide, tsinde lake, ndi maluwa ake, yolimba yonse, monga mawonekedwe amene Ambuye anawonetsa kwa Mose, motero anapanga choyikapo nyale.

Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose kunena kuti, Tenga Alevi kuchokera pakati pa ana a Israeli, ndipo uwayeretse. Ndipo motero udzawachitira kuyeretsedwa kwawo: udzawawaza madzi oyeretsa, ndipo lumo lidzadutsa pa thupi lawo lonse, ndipo adzachapa zovala zawo, ndipo adzakhala oyera.

Ndipo iwo adzatenga mwana wang'ombe mmodzi kuchokera ku ng'ombe, ndipo wa ichiyi nsembe ufa wosalala wosakanizidwa mu mafuta, ndipo mwana wang'ombe wa chaka chimodzi kuchokera ku ng'ombe udzatenga chifukwa cha tchimo. Ndipo udzabweretsa Alevi pamaso pa tenti ya umboni, ndipo udzasonkhanitsa gulu lonse la ana a Israeli, Ndipo udzabweretsa Alevi pamaso pa Ambuye, ndipo ana a Israeli adzayika manja awo pa Alevi. Ndipo Aaroni adzapatula Alevi kukhala chopereka pamaso pa Ambuye kuchokera kwa ana a Isiraeli, ndipo adzakhala kuti azigwire ntchito za Ambuye. Koma Alevi adzaika manja awo pa mitu ya ana angombe, ndipo udzachita mmodzi kukhala chopereka chachimwemwe chifukwa cha tchimo, ndi mmodzi kukhala chopereka chopsereza kwa Ambuye, kuchita chiyeretso chifukwa cha iwo.

Ndipo udzayimika Alevi pamaso pa Ambuye, ndiponso pamaso pa Aaroni, ndiponso pamaso pa ana ake, ndipo udzawapereka iwo monga chopereka pamaso pa Ambuye. Ndipo udzalekanitsa Alevi kuchokera pakati pa ana a Israeli, ndipo adzakhala anga. Ndipo pambuyo pa zimenezi Alevi adzalowa kuti akagwire ntchito za tenti ya umboni, ndipo udzawayeretsa, ndipo udzawapereka pamaso pa Ambuye. Chifukwa chopereka

choperekedwa awa kwa ine ndi kuchokera pakati mwa ana a Isiraeli, mmalo mwa otsegula chibelekero chonse, oyamba kubadwa onse kuchokera kwa ana a Isiraeli, ndatenga iwo kwa ine. Chifukwa kwa Ine onse woyamba kubadwa mwa ana a Israeli, kuchokera anthu mpaka ziweto, tsiku limene ndinakantha onse woyamba kubadwa mu dziko la Igupito, ndinawapatula iwo kwa Ine. Ndipo anatenga Alevi mmalo mwa ana onse oyamba kubadwa mwa ana a Isiraeli. Ndipo ndinapereka Alevi monga chopereka operekedwa kwa Aaroni ndi kwa ana ake pakati pa ana a Isiraeli, kuti agwire ntchito za ana a Isiraeli mu tenti ya umboni, ndi kuchita chipepeso chifukwa cha ana a Isiraeli, ndipo palibe amene adzakhale mwa ana a Isiraeli woyandira ku zinthu zopatulika.

Ndipo Mose ndi Aaroni ndi gulu lonse la ana a Israeli anachitira Alevi monga momwe Ambuye analamulira Mose za Alevi; motero ana a Israeli anawachitira. Ndipo Alevi anadziyeretsa okha, ndipo anasambitsa zovala zawo, ndipo Aroni anawapereka ngati chopereka pamaso pa Ambuye, ndipo Aroni anapepesa machimo chifukwa cha iwo kuti awayeretse. Ndipo pambuyo pa zimenezi, Alevi analowa kuti akachite ntchito yawo yotumikira mu tenti ya umboni pamaso pa Aaroni, ndiponso pamaso pa ana ake aamuna, monga momwe Ambuye analamulira Mose ponena za Alevi, motero anawachitira.

Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose nkuti, Ichi ndi chokhudza Alevi: kuchokera zaka makumi awiri ndi zisanu ndi kupitirira, adzalowa kuchita ntchito mu tenti ya umboni. Ndipo

kuchokera zaka makumi asanu adzachoka pa ntchito, ndipo sadzagwirabe ntchito. Ndipo adzatumikira m'bale wake mu tenti ya umboni kusunga alonda, koma ntchito sadzagwira, motero udzachita kwa Alevi mu alonda awo.

9

Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose mchipululu cha Sinai mchaka chachiwiri, atatuluka iwo mdziko la Igupto, mmwezi woyamba, kunena kuti, Ndinati, Ana a Israeli achite Paskha pa nthawi yake yoyenera. Pa tsiku la khumi ndi chinayi la mwezi woyamba pofika madzulo, udzachita zimenezi monga nthawi zake, monga lamulo lake, ndi monga matanthauzidwe ake udzachita zimenezi. Ndipo Mose analankhula kwa ana a Israeli kuti achite Paska pa tsiku la khumi ndi chinayi la mwezi mu chipululu cha Sinai. Monga momwe Ambuye analamula Mose, motero anachita ana a Israeli.

Ndipo anafika amuna amene anali odetsedwa chifukwa cha mtembo wa munthu, ndipo sanathe kuchita Paskha pa tsiku limenelo, ndipo anabwera pamaso pa Mose ndi Aaroni pa tsiku limenelo. Ndipo amuna aja anamuuza kuti, Ife ndife odetsedwa chifukwa cha moyo wa munthu, kodi sitiyenera kupereka mphatso kwa Ambuye pa nthawi yake pakati pa ana a Israeli? Ndipo Mose anati kwa iwo, Imani apa, ndipo ndidzamva zimene Ambuye akulamula zokhudza inu. Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose nkuti, Yankhulani kwa ana a Israeli, ponena kuti,

munthu aliyense amene adzakhale wodetsedwa chifukwa cha moyo wa munthu, kapena ali paulendo wautali kuchokera kwa inu, kapena mmibadwo yanu, adzachita Paska kwa Ambuye mu mwezi wachiwiri pa tsiku la khumi ndi chinayi, Pafupifupi nthawi ya madzulo adzachita zimenezi, ndi buledi wopanda yisiti ndi zitsamba zowawa adzadya zimenezi. Sadzasiya chilichonse kuchokera kwa iye mpaka mmawa, ndipo sadzaphwanya fupa lililonse lake, adzachita zimenezi molingana ndi lamulo la Paska. Ndipo munthu amene ngati ali woyera, ndipo si ali mu njira yakutali, ndipo alephereke kuchita Paskha, moyo uja uchotsedwa mwa anthu ake, chifukwa mphatso kwa Ambuye sanabweretse molingana ndi nthawi yake, munthu uja alandira tchimo lake. Ngati mlendo afike kwa inu mu dziko lanu ndi kuchita Paskha kwa Ambuye molingana ndi lamulo la Paskha ndi dongosolo lake, lamulo limodzi lidzakhala kwa inu, kwa mlendo ndi kwa mbadwa wa dziko.

Ndipo pa tsiku limene hema inayimitsidwa, mtambo unaphimba hema, nyumba ya umboni, ndipo madzulo unali pa hema ngati mawonekedwe a moto mpaka mmawa. Motero zinali kukhala nthawi zonse, mtambo unali kukwirira iwo masiku, ndipo mawonekedwe a moto usiku. Ndipo pamene mtambo unakwera kuchokera pa tenti, pambuyo pake ana a Israeli ananyamuka, ndipo kumalo kumene mtambo unayima, kumeneko ana a Israeli anadzamanga msasa. Mwa lamulo la Ambuye ana a Israeli adzamanga misasa, ndipo mwa lamulo la Ambuye adzanyamuka. Masiku onse amene mtambo ukuphimba pa hema, ana a Israeli adzamanga misasa. Ndipo pamene mtambo

ukakhala pa hema masiku ambiri, ana a Isiraeli adzasunga kusunga kwa Mulungu, ndipo sadzanyamuka. Ndipo zidzakhala pamene mtambo udzaphimba masiku mochuluka pa tenti, chifukwa cha mawu a Ambuye adzamanga misasa, ndipo chifukwa cha lamulo la Ambuye adzanyamuka. Ndipo zidzakhala kuti pamene mtambo ukhale kuchokera madzulo mpaka mmawa, ndipo mtambo ukwere mmawa, ndipo iwo adzanyamuka masana kapena usiku. Pa mwezi masiku akuwonjezera a mtambo akuphimba pa iwo, ana a Israeli adzamanga misasa, ndipo sadzachoka. Chifukwa mwa lamulo la Ambuye ananyamuka, ndipo anasunga mlonda wa Ambuye mwa lamulo la Ambuye kudzera mwa dzanja la Mose.

10

Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose nkunena kuti, Dzipangire malipenga awiri asiliva, Zoponda udzazipanga, ndipo zidzakhala kwa iwe kuyitanitsa bwalo ndi kukweza misasa. Ndipo udzaliza mwa iwo, ndipo gulu lonse lidzasonkhana pa khomo la tenti ya umboni. Ngati koma aliza lipenga limodzi, atsogoleri onse olamulira a Israeli adzabwera kwa iwe. Ndipo mudzaliza lipenga chizindikiro, ndipo adzanyamuka iwo omanga misasa kummawa. Ndipo mudzaliza lipenga chizindikiro chachiwiri, ndipo zidzanyamuka misasa yomwe ikumanga Kumwera, ndipo mudzaliza lipenga chizindikiro chachitatu, ndipo zidzanyamuka misasa yomwe ikumanga pafupi ndi nyanja, ndipo mudzaliza lipenga

chizindikiro chachinayi, ndipo zidzanyamuka misasa yomwe ikumanga ku Kumpoto; ndi chizindikiro adzaliza pa kunyamuka kwawo. Ndipo pamene mwasonkhanitsa gulu la anthu, mudzaliza lipenga, koma osati mwa chizindikiro. Ndipo ana a Aaroni ansembe adzaliza malipenga, ndipo zidzakhala lamulo lamuyaya kwa inu ku mibadwo yanu. Ngati koma mukatuluka kupita ku nkhondo mdziko lanu kulimbana ndi adani amene akukutsutsanani, ndipo mukaliza malipenga, mudzakumbukiridwa pamaso pa Ambuye, ndipo mudzapulumutsidwa kuchokera kwa adani anu. Ndipo mmasiku a chisangalalo chanu, ndi mzikondwerero zanu, ndi mmiyezi yatsopano yanu, mudzaliza malipenga pa nsembe zopsereza, ndi pa nsembe za chipulumutso zanu, ndipo zidzakhala kwa inu chikumbutso pamaso pa Mulungu wanu. Ine Ambuye Mulungu wanu.

Ndipo zinachitika mu chaka chachiŵiri, mu mwezi wachiŵiri, pa tsiku la makumi aŵiri la mwezi, mtambo unakwera kuchokera pa tenti ya umboni. Ndipo ana a Isiraeli ananyamuka ndi zinthu zawo za ulendo mu chipululu cha Sinai, ndipo mtambo unayima mu chipululu wa Parani. Ndipo ananyamuka oyamba chifukwa cha mawu a Ambuye kudzera mdzanja la Mose.

Ndipo ananyamuka dongosolo la msasa la ana a Yuda oyamba ndi mphamvu yawo, ndipo pa mphamvu yawo anali Naasoni mwana wa Aminadabu. Ndipo pa mphamvu ya fuko la ana a Isakara, Natanaeli mwana wa Sogara. Ndipo pa mphamvu ya

fuko la ana a Zebuloni anali Eliab, mwana wa Heloni. Ndipo adzagwetsa hema, ndipo adzanyamuka ana a Geresoni ndi ana a Merari, amene amanyamula hema.

Ndipo ananyamuka gulu la msasa wa Rubeni ndi mphamvu yawo, ndipo pa mphamvu yawo anali Elizuri mwana wa Sedeuri, Ndipo pa mphamvu ya fuko la ana a Simeoni, Salamieli mwana wa Zurisadai. Ndipo pa mphamvu ya fuko la ana a Gadi, Elisafu mwana wa Ragueli. Ndipo ana a Kohath adzanyamuka kunyamula zinthu zopatulika, ndipo adzaimika tenti mpaka atafika. Ndipo adzanyamuka dongosolo la msasa wa Efereimu ndi mphamvu zawo, ndipo wotsogolera mphamvu zawo ndi Elisama mwana wa Amihudu.

Ndipo pa mphamvu ya fuko la ana a Manase, Gamalieli mwana wa Fadasuri. Ndipo pa mphamvu ya fuko la ana a Benjamini, Abidani mwana wa Gideoni. Ndipo adzanyamuka dongosolo la msasa wa ana a Dani, omaliza mwa misasa yonse, ndi mphamvu zawo, ndipo pa mphamvu zawo, Akiezeri mwana wa Amisadai. Ndipo pa mphamvu ya fuko la ana a Aseri, Fagielo mwana wa Ekrani. Ndipo pa mphamvu ya fuko la ana a Nafutali, Ahira mwana wa Enani. Izi ndi magulu ankhondo a ana a Israeli, ndipo ananyamuka ndi mphamvu zawo.

Ndipo Mose anati kwa Hobab mwana wa Ragueli Mmidiani, mpongozi wa Mose, Ife tikuchoka kupita ku malo amene Ambuye anati, Awa ndidzawapereka kwa inu. Bwera ndi ife, ndipo tidzakuchitira zabwino, chifukwa Ambuye walankhula

zabwino za Israeli. Ndipo anati kwa iye, Sindipita, koma ndipita ku dziko langa ndi kwa mbadwo wanga. Ndipo anati, Usatisiye ife, chifukwa unali nafe mchipululu, ndipo udzakhala kwa ife ngati mkulu. Ndipo zidzakhala ngati upita nafe, ndipo zidzakhala zinthu zabwino zimenezo zonse zimene Ambuye adzatichitire zabwino, ndipo tidzakuchitira zabwino.

Ndipo ananyamuka kuchokera ku phiri la Ambuye ulendo wa masiku atatu, ndipo Bokosi la Chipangano cha Ambuye linayenda patsogolo pawo ulendo wa masiku atatu kuti liwafufuzire malo opumulira. Ndipo zinachitika pamene bokosi linkanyamulidwa, ndipo Mose anati, Dzukani Ambuye, ndipo adani anu abalalitsidwe, onse amene amadana nanu athawire. Ndipo pamene anakhala bata anati, Bwerera Ambuye, kwa zikwi ndi zikwi zambiri za Israeli. Ndipo mtambo unakhala ukuwaphimba masiku, pamene ankawanyamula kuchokera mu msasa.

11

Ndipo anthu anali akudandaula zoipa pamaso pa Ambuye, ndipo Ambuye anamva, ndipo anakwiya ndi mkwiyo, ndipo moto unayaka pakati pawo kuchokera kwa Ambuye, ndipo unadya gawo lina la msasa. Ndipo anthu anafuwulira kwa Mose, ndipo Mose anapemphera kwa Ambuye, ndipo moto unazima. Ndipo dzina la malo aja linatchedwa Kutentha, chifukwa moto unayakidwa pakati pawo kuchokera kwa Ambuye. Ndipo

osakaniza omwe anali mwa iwo analakalaka kwambiri, ndipo atakhala pansi analira pamodzi ndi ana a Israeli, ndipo anati, ndani adzatidyetsa nyama? Tinakumbukira nsomba zimene tinali kudya mwaulere mu Igupto, ndi nkhaka, ndi mavwende, ndi nkhwani, ndi anyezi, ndi adyo. Tsopano koma moyo wathu wauma kwambiri; palibe china koma mana, maso athu. Koma mana inali ngati mbewu ya koriyo, ndipo mawonekedwe ake anali ngati kristalo. Ndipo anthu anali kuyenda uku ndi uku, ndipo anachisonkhanitsa, ndipo anachipera mu chipera, ndipo anachikankha mu mtondo, ndipo anachiphika mu mphika, ndipo anapanga makeke, ndipo kukoma kwake kunali ngati kukoma kwa keke wamafuta. Ndipo nthawi zonse mame anatsika pa msasa usiku, manna inatsika pa iwo.

Ndipo Mose anamva kulira kwawo monga mafuko awo, aliyense pa chitseko chake, ndipo Ambuye anakwiya ndi mkwiyo kwambiri, ndipo pamaso pa Mose zinali zoipa. Ndipo Mose anati kwa Ambuye, N’chifukwa chiyani mwazunza mtumiki wanu, ndipo n’chifukwa chiyani sindinapeze chisomo pamaso panu, kuti mundiike katundu wa anthu awa pa ine? Kodi si ine ndi mimba ndinalandira anthu onse awa, kapena ine ndinawabereka? Chifukwa chiyani ukunena kwa ine kuti, Tenga iye mchifuwa chako, monga momwe mlezi amanyamula mwana woyamwa, kupita ku dziko limene unalumbira makolo awo? Kuchokera kuti kwa ine nyama zoti ndipereke kwa anthu onse awa? Chifukwa akulira kwa ine, akunena kuti, Patiseni nyama kuti tidye. Sindingathe ine ndekha kunyamula anthu awa, chifukwa ndi cholemera kwambiri kwa ine mawu awa. Ngati

ndi choncho ukuchita kwa ine, ndiphere basi ngati ndapeza chifundo kwa iwe, kuti ndisaone chowawa changa.

Ndipo Ambuye anati kwa Mose, Sonkhanitsa kwa Ine amuna makumi asanu ndi awiri kuchokera kwa akuluakulu a Israeli, amene inu nokha mukuwadziwa kuti amenewa ndi akuluakulu a anthu ndi alembi mofananamo. Ndipo udzawabweretsa kwa tenti ya umboni, ndipo adzayimirira kumeneko ndi inu. Ndipo ndidzatsika, ndidzalankhula kumeneko ndi iwe, ndichotsa kuchokera ku mzimu umene uli pa iwe, ndidzawuyika pa iwo, ndipo adzakuthandiza ndi katundu wa anthu, ndipo sudzanyamula wekha. Ndipo kwa anthu udzanena, dzipatuleni nokha mawa, ndipo mudzadya nyama, chifukwa munalira pamaso pa Ambuye mukunena, ndani adzatidyetsa nyama? chifukwa chinali chabwino kwa ife mu Aiguputo, ndipo Ambuye adzakupatsani nyama kuti mudye, ndipo mudzadya nyama. Si tsiku limodzi mudzadya, kapena masiku awiri, kapena masiku asanu, kapena masiku khumi, kapena masiku makumi awiri, Mpaka mwezi wa masiku mudzadya, mpaka atatuluka mmphuno zanu, ndipo adzakhala kwa inu kukhala nsunkhwa, chifukwa munakana Ambuye, amene ali pakati panu, ndipo munalira pamaso pake, ponena kuti, N’chifukwa chiyani ife kutatuluka ku Igupto? Ndipo Mose anati, Anthu ali makumi asanu ndi limodzi a zikwi asilikali oyenda pansi, mwa omwe ndili pakati pawo, ndipo Inu munati, Nyama ndidzawapatsa kuti adye, ndipo adzadya mwezi wathunthu. Kodi nkhosa ndi ngombe zidzapheredwa kwa iwo, ndi kudzawakwanira? Kapena nsomba zonse za mnyanja zidzasonkhanitsidwa kwa iwo, ndi

kudzawakwanira? Ndipo Ambuye anati kwa Mose, Kodi dzanja la Ambuye sichidzakwanira? Tsopano udzadziwa ngati mawu anga adzakugwira iwe kapena ayi.

Ndipo Mose anatuluka, nalankhula kwa anthu mawu a Ambuye, nasonkhanitsa amuna makumi asanu ndi awiri kuchokera kwa akuluakulu a anthu, nawayimitsa mozungulira hema. Ndipo Ambuye anatsikira mu mtambo, ndipo analankhula naye, ndipo anachotsa mzimu umene unali pa iye, ndipo anaika pa amuna makumi asanu ndi awiri akuluakulu. Pamene mzimu unakhazikika pa iwo, iwo ananenera, koma sanachitepo zimenezi kachiwiri. Ndipo panasala amuna awiri mu msasa, dzina la woyamba Elidadi, ndipo dzina la wachiwiri Modadi, ndipo Mzimu unadera pa iwo. Iwowa anali mwa olembedwa, koma sanafike ku tenti, ndipo ananenera mu msasa. Ndipo mwamuna wachichepere atathamangira, anauzira Mose ndipo anati, Elidadi ndi Medadi akulosera mu msasa. Ndipo kuyankha Joshua mwana wa Nun, amene anayimirira pafupi ndi Mose, wosankhidwa, anati, Mbuye wanga Mose, muwaletse. Ndipo Mose anati kwa iye, Kodi ukundichitirachitira nsanje ine? Ndipo ndani angapereke kuti anthu onse a Ambuye akhale aneneri, pamene Ambuye apereka mzimu wake pa iwo? Ndipo Mose anapita ku msasa iye ndi akuluakulu a Israeli.

Ndipo mphepo inatuluka kuchokera kwa Ambuye, ndipo inabweretsa zinziri kuchokera ku nyanja, ndipo inaziponya pa msasa ulendo wa tsiku kuchokera kuno, ndipo ulendo wa tsiku kuchokera kuno, kuzungulira msasa, pafupifupi makubiti awiri

kuchokera pansi. Ndipo anthu atanyamuka anasonkhanitsa nkhwali tsiku lonse, ndi usiku wonse, ndi tsiku lonse lotsatira. Amene anasonkhanitsa pangono, anasonkhanitsa makorwo khumi, ndipo anadziyikira zizira mozungulira msasa. Nyama zinali zikadali mmano awo zisanafowoke, ndipo Ambuye anakwiya ndi anthuwo, ndipo Ambuye anakantha anthuwo ndi mkwapulo waukulu kwambiri. Ndipo dzina la malo aja linatchedwa Manda a Chilakolako, chifukwa kumeneko anayika mmanda anthu amene anali ndi chilakolako. Kuchokera ku Manda a Zilakolako, anthu ananyamuka kupita ku Aseroti, ndipo anthu anakhala ku Aseroti.

12

Ndipo Mariya ndi Aaroni analankhula motsutsana ndi Mose chifukwa cha mkazi wa Chiethiopia amene Mose anakwatira, pakuti anakwatira mkazi wa Chiethiopia. Ndipo iwo anati, Kodi Ambuye sanalankhule kwa Mose yekha? Kodi sanalankhulelenso kwa ife? Ndipo Ambuye anamva. Ndipo munthu Mose anali wodzichepetsa kwambiri kuposa anthu onse amene anali pa dziko lapansi. Ndipo Ambuye anati nthawi yomweyo kwa Mose ndi Aaroni ndi Mariya, Tulutsani inu atatu mu hema ya umboni. Ndipo atatu aja anatuluka kupita ku hema ya umboni, ndipo Ambuye anatsika mu chipilala cha mtambo, nayimirira pa chitseko cha hema ya umboni. Kenako Aaroni ndi Miriamu anaitanidwa, ndipo onse awiri anatuluka. Ndipo anati kwa iwo, Mverani mawu anga, ngati kukhala mneneri wanu wa

Ambuye, mu masomphenya kwa iye ndidzadziwika, ndipo mu tulo ndidzalankhula kwa iye. Si choncho wotumikira wanga Mose; ali wokhulupirika mnyumba yanga yonse. Pakamwa ndi pakamwa ndidzalankhula naye, mu mawonekedwe, ndipo si kudzera mu mifundo yobisika, ndipo anaona ulemerero wa Ambuye, ndipo n'chifukwa chiyani simunachita mantha kulankhula motsutsana ndi mtumiki wanga Mose? Ndipo mkwiyo waukali wa Ambuye unawagwera, ndipo Iye anapita. Ndipo mtambo unachoka pa tenti, ndipo taonani, Mariyamu anali wakhate ngati chisanu. Aaroni anayangana pa Mariyamu, ndipo taonani, anali wakhate. Ndipo Aroni anati kwa Mose, Ndikupempha mbuye, musatiyikire tchimo, chifukwa tinachita mosadziwa monga mmene tinachimwira. Asakhale ngati wofanana ndi imfa, monga kupasula kutuluka mchiberekero cha amayi, ndipo kudya theka la mnofu wake. Ndipo Mose analira kwa Ambuye kunena kuti, Mulungu, ndikukupemphani, muchiritse iye. Ndipo Ambuye anati kwa Mose, Ngati bambo ake atamulavulira mnkhope, kodi sadzachita manyazi masiku asanu ndi awiri? Apatukane masiku asanu ndi awiri kunja kwa msasa, ndipo pambuyo pake adzalowa.

Ndipo Mariyamu anapatulidwa kunja kwa msasa masiku asanu ndi awiri, ndipo anthu sananyamuke mpaka Mariyamu anayeretsedwa.

Ndipo pambuyo pa zimenezi, anthu anachotsa misasa ku Aseroti, ndipo anakamanga misasa mchipululu cha Parani.

13

Ndipo Yehova analankhula kwa Mose nkunena kuti, Tumiza anthu okha, Ndipo iwo azipenyetsetsa dziko la Akanaani, limene Ine ndikupereka kwa ana a Israeli kukhala cholowa chawo; munthu mmodzi monga fuko, monga mafuko a makolo awo, udzawatumiza iwo, onse akhale atsogoleri ochokera kwa iwo.

Ndipo Mose anawatumiza kuchokera ku chipululu cha Parani chifukwa cha mawu a Ambuye; onsewa anali amuna atsogoleri a ana a Israeli. Ndipo awa ndi mayina awo, a fuko la Reubeni, Samueli mwana wa Zakuri. Wa fuko la Simeoni, Safati mwana wa Souri. Za fuko la Yuda, Kalebu mwana wa Yefune. Wa fuko la Issachar, Igal mwana wa Joseph. Wa fuko la Efuraimu, Hoseya mwana wa Nuni. Ya fuko la Benjamin, Palti mwana wa Raphu. Wa fuko la Zebuloni, Gadieli mwana wa Sudi. Wa fuko la Yosefe, wa ana a Manase, Gadi mwana wa Susi. Wa fuko la Dan, Ammiel mwana wa Gemalli. Wa mtundu wa Asher, Sathour mwana wa Michael. Wa fuko la Nefutali, Nabi mwana wa Sabi. Wa mtundu wa Gad, Gudiel mwana wa Machi. Awa ndi mayina a amuna amene Mose anawatumiza kukazonda dzikolo, ndipo Mose anatchula Hoseya mwana wa Nuni kuti Yoswa.

Ndipo Mose anawatumiza kuti akazonde dziko la Kanani, ndipo anawauza kuti, Pitani mchipululu chino, ndipo mudzakwera ku phiri, Ndipo mudzaona dziko kuti ndi lotani, ndi anthu okhala pa ilo, ngati ndi amphamvu kapena ofooka, komanso ngati ndi

ochepa kapena ambiri. Ndipo kodi ndi dziko lotani limene anthu awa akukhala pa lilo, kodi ndi labwino kapena loipa, ndipo kodi ndi mizinda yotani imene anthu awa akukhala m'menemo, kodi ndi mizinda yotetezedwa ndi malinga kapena yopanda malinga. Ndipo nthaka ndi yotani, kodi ndi yachonde kapena yofooka, kodi muli mitengo mmenemo kapena ayi, ndipo mukapirira mudzalandira zipatso za mnthakamo. Ndipo masiku anali masiku a masika, oyambirira mphesa.

Ndipo atakwera, anayangana dziko kuchokera ku chipululu cha Sin mpaka ku Rehobu, polowa Hamati. Ndipo anapita mwakukwera mchipululu, napita mpaka ku Hebroni, ndipo kumeneko kunali Ahimani, Sheshai, ndi Talimai, ana a mibadwo ya Anaki. Hebroni inali itamangidwa zaka zisanu ndi ziwiri Tanisi wa ku Igupto usanayambike. Ndipo anabwera mpaka ku chigwa cha mphesa, ndipo anayanganitsitsa chimenecho, ndipo anadula kumeneko nthambi ndi mphesa imodzi pa icho, ndipo ananyamula icho pa mitengo, ndiponso makangadza, ndiponso nkhuyu. Ndipo malo aja anawatcha Chigwa cha Mphesa chifukwa cha mphesa umene ana a Israeli anadula kuchokera kumeneko. Ndipo iwo anabwerera kuchokera kumeneko atafufuza dzikolo pambuyo pa masiku makumi anayi.

Ndipo atapita anabwera kwa Mose ndi Aaroni ndi kwa msonkhano wonse wa ana a Israeli, ku chipululu cha Parani Kadesi, ndipo anawayankha mawu kwa iwo ndi kwa msonkhano wonse, ndipo anawonetsa zipatso za dzikolo. Ndipo anamufotokozera nati, Tinabwera ku dziko kumene

munatiutumiza, dziko loyenda mkaka ndi uchi, ndipo uwu ndi chipatso chake. Koma chifukwa mtundu wolimba mtima wokhala pa iwo, ndi mizinda yotetezedwa yokhala ndi malinga yaikulu kwambiri, ndipo mbadwa ya Anaki tinawona kumeneko. Ndipo Amaleki akukhala mdziko lakummwera, ndipo Ahiti, ndi Ahivi, ndi Ayebusi, ndi Aamori akukhala mdziko la mapiri, ndipo Akanaani akukhala pafupi ndi nyanja, ndi pafupi ndi mtsinje wa Yorodani. Ndipo Kalebe anakhazikitsa anthu kwa Mose, ndipo anamuuza kuti, Ayi, koma tikakwera tidzakwera, ndipo tidzalandira cholowa chathu, chifukwa tili amphamvu ndipo tidzatha kuwagonjetsa. Ndipo anthu amene anapita pamodzi naye anati, Sitikwera, chifukwa sitingathe kukwera kwa mtunduwo, pakuti ndi wamphamvu kwambiri kuposa ife. Ndipo iwo anatulutsa chidwi cha dziko limene anafufuza kwa ana a Israeli, akunena kuti, Dziko limene tinadutsa kufufuza ndi dziko lodyera anthu okhala pa ilo, ndipo onse anthu amene tinawona mu ilo ndi amuna aatali kwambiri. Ndipo kumeneko tinawona anthu akuluakulu, ndipo pamaso pawo tinali ngati dzombe, koma momwemonso tinali pamaso pawo.

14

Ndipo gulu lonse litanyamula mawu, anthu analira usiku wonse uja. Ndipo ana onse a Israeli anali kudandaula pa Mose ndi Aaroni, ndipo gulu lonse linayankhula kwa iwo, Bwenzi tikadafa mdziko la Igupto, kapena mchipululu chino, tikadafa, ndipo

nchifukwa chiyani Ambuye akulowetsa ife mdziko lino kuti tigwe mnkhondo? Akazi athu ndi ana adzakhala kufunkha, tsopano choncho nkwabwino kutembenukira ku Igupto. Ndipo analankhula wina kwa mnzake kuti, Tiyeni tisankhe mtsogoleri ndipo tibwerere ku Aiguputo. Ndipo Mose ndi Aaroni anagwa chafufumimba pamaso pa msonkhano wonse wa ana a Israeli.

Koma Joshua mwana wa Nun, ndi Caleb mwana wa Jephunneh, amene anali mgulu la anthu amene anafufuza dzikolo, anang'amba zovala zawo. Ndipo analankhula kwa msonkhano wonse wa ana a Israeli, kunena kuti, Dziko limene tinafufuza labwino kwambiri kwambiri. Ngati Ambuye akutisankha, adzatilowetsa mu dziko ili, ndi kulipereka kwa ife, dziko limene likuyenda mkaka ndi uchi. Koma musakhale opandukira Ambuye, ndipo inu musaope anthu a dziko lapansilo, chifukwa iwo ndi chakudya chanu, pakuti nthawi yawo yachoka kwa iwo, ndipo Ambuye ali nafe, musawaope iwo.

Ndipo gulu lonse linati kuwaponyera miyala, ndipo ulemerero wa Ambuye unawonekera mu mtambo pa hema ya umboni kwa ana onse a Israeli. Ndipo Ambuye anati kwa Mose, Mpaka liti anthu awa andikwiyitsa? Ndipo mpaka liti sadzakhulupirira Ine pa zizindikiro zonse zimene ndinachita pakati pawo? Ndidzawamenya ndi imfa, ndidzawawononga, ndipo ndidzakusandutsa iwe ndi nyumba ya bambo ako kukhala mtundu waukulu, waukulu kwambiri kuposa umenewu. Ndipo Mose anati kwa Ambuye, Igupito idzamva kuti unakweza anthu awa kuchokera kwa iwo ndi mphamvu yako. Koma anthu onse

okhala pa dziko lapansi ili amva kuti Inu ndinu Ambuye pakati pa anthu awa, amene maso ndi maso mumawonekera Ambuye, ndipo mtambo wanu umayima pa iwo, ndipo mu chipilala cha mtambo Inu mumayenda patsogolo pawo masana, ndipo mu chipilala cha moto usiku. Ndipo mudzawononga anthu awa ngati munthu mmodzi, ndipo mitundu yonse imene yamva dzina lanu idzanena kunena, Chifukwa Ambuye sanatha kulowetsa anthu awa mdziko limene analumbira kwa iwo, anawakantha mchipululu. Ndipo tsopano mphamvu yanu iyamikidwe Ambuye, monga momwe munati ponena kuti, Ambuye woleza mtima, ndi wochuluka mu chifundo, ndi wowona, wochotsa zoyipa ndi zosalungama ndi machimo, ndipo mu kuyeretsa sadzayeretsa wolakwa, kubwezera machimo a makolo pa ana mpaka mibado ya chitatu ndi ya chinayi. Khululukani tchimo la anthu awa molingana ndi chifundo chanu chachikulu, monga momwe mwakhala okoma mtima kwa iwo kuchokera ku Igupto mpaka tsopano.

Ndipo Ambuye anati kwa Mose, Ndikuwachitira chifundo molingana ndi mawu ako. Koma ine ndikukhala, ndipo dzina langa ndi lamoyo, ndipo ulemerero wa Ambuye udzadzaza dziko lonse lapansi. Chifukwa amuna onse amene anaona ulemerero wanga, ndi zizindikiro zimene ndinachita mu Aigupto, ndi mchipululu, ndipo anandiyesa kakhumi, ndipo sanamvere mawu anga, Zoonadi iwo sadzaona dziko limene ndinalumbira makolo awo, koma ana awo amene ali ndi ine pano, onse amene sadziwa chabwino kapena choipa, onse achichepere osazolowera, amenewa ndidzawapatsa dziko. Koma

onse amene anandikwiyitsa ine, sadzaliona. Koma mtumiki wanga Caleb, chifukwa mzimu wina unali mwa iye, ndipo ananditsatira ine, ndidzamulowetsa ku dziko kumene analowa kumeneko, ndipo mbewu yake idzalandira ilo. Koma Amaleki ndi Mkanaani akukhala mchigwa. Mawa tembenukani ndi nyamukani kupita ku chipululu, njira ya Nyanja Yofiira.

Ndipo Ambuye anati kwa Mose ndi Aaroni, kuti Mpaka liti gulu la anthu oyipa ili? Kudandaula kwa ana a Israeli, zimene iwo akudandaula pamaso panga, zimene anadandaula za inu, ndamva. Ndinati kwa iwo, Ndili wamoyo Ine, akunena Ambuye; zoonadi, monga momwe mwalankhula mmakutu mwanga, motero ndidzakuchitirani. Mchipululu ichi zidzagwa mitembo yanu, ndi onse amene munawerengedwa, owerengedwa anu kuyambira zaka makumi awiri ndi kupitirira, onse amene munadandaula motsutsana nane. Ngati inu mudzalowa mu dziko limene ndinatambasula dzanja langa kuti ndikukhalitseni pa lilo, kupatula Kalebe mwana wa Jefune ndi Joswa mwana wa Nuni. Ndipo ana, amene munati adzakhala mu kusakazidwa, ndidzawalowetsa mdziko, ndipo adzalandira cholowa dziko chimene inu munatembenukira. Ndipo mitembo yanu idzagwera mchipululu muno. Koma ana anu aamuna adzakhala akuyendayenda mu chipululu zaka makumi anayi, ndipo adzanyamula chigololo chanu, mpaka ziwalo zanu zitawonongeka mu chipululu, Molingana ndi chiwerengero cha masiku amene munafufuza dzikolo, masiku makumi anayi, tsiku la chaka, mudzanyamula machimo anu zaka makumi anayi, ndipo mudzadziwa ukali wa mkwiyo wanga. Ine Ambuye

ndinalankhula, zedi choncho ndidzachita ku gulu loyipa uwu, losonkhana pa ine, mu chipululu ichi adzawonongedwa, ndipo kumeneko adzafa.

Ndipo anthu amene Mose anawatumiza kukazonda dziko, atafika anadandaula za dzikolo kwa gulu ndi kutulutsa mawu oyipa okhudza dzikolo, Ndipo anthu amene analankhula zoipa motsutsa dzikolo anamwalira ndi mliri pamaso pa Ambuye. Ndipo Yoshuwa mwana wa Nuni ndi Kalebe mwana wa Yefune anakhala moyo mwa anthu aja amene anapita kukazonda dzikolo. Ndipo Mose analankhula mawu awa kwa ana onse a Israeli, ndipo anthu analira kwambiri.

Ndipo atadzuka mmawa mwamsanga anapita ku nsonga ya phiri, akunena, Taonani, ife tikudziwa; tidzapita ku malo amene Ambuye analankhula, chifukwa tinachimwa. Ndipo Mose anati, Chifukwa chiyani inu mukuphwanya mawu a Ambuye? Zimenezi sizidzakuyenderani bwino. Musapite kukwera, pakuti Ambuye sali ndi inu, ndipo mudzagonjetsedwa pamaso pa adani anu. Chifukwa Amaleki ndi Mkanaani ali kumeneko patsogolo panu, ndipo mudzagwa ndi lupanga, popeza munatembenuka osaмvera Ambuye, ndipo Ambuye sadzakhala ndi inu. Ndipo atakakamiza, anapita pamwamba pa msonga wa phiri, koma bokosi la chipangano cha Ambuye ndi Mose sanasunthidwe mu msasa. Ndipo Aamaleki ndi Akanaani amene ankakhala mphiri lija anatsika, nawatembenuzira, nawadula mpaka ku Horima, ndipo anabwerera ku msasa.

15

Ndipo Ambuye anati kwa Mose, Lankhula kwa ana a Israeli, Ndipo udzanena kwa iwo kuti, Pamene mulowe mdziko la kukhala kwanu, limene Ine ndikukupatsani, Ndipo mudzachita zopereka zopsereza kwa Ambuye, chopereka chonse chopsereza kapena nsembe, kukwaniritsa lumbiro, kapena monga mwakufuna, kapena mzikondwerero zanu, kuti muchite fungo labwino kwa Ambuye, ngati kuchokera ku ngombe kapena kuchokera ku nkhosa. Ndipo woperekayo adzabweretsa mphatso yake kwa Ambuye, nsembe ya ufa wosalala chakhumi cha efa wosakanizidwa mu mafuta mu chachinayi cha hin. Ndipo vinyo mu chopereka chakumwa gawo lachinayi la hini mudzachita pa chopereka chopsereza, kapena pa nsembe, kwa mwana wankhosa mmodzi mudzapanga chotere, chopereka chonunkhira chokoma kwa Ambuye. Ndipo kwa nkhosa yayimuna, pamene mukuipereka kukhala chopereka chopsereza kapena nsembe, mudzapereka nsembe ya ufa wosalala magawo awiri a khumi wosakanizidwa mu mafuta, gawo lachitatu la hin, Ndipo vinyo mu chopereka chakumwa, gawo lachitatu la hin, mudzabweretsa kuti ukhale fungo lonunkhira kwa Ambuye.

Ngati koma inu muchita nsembe kuchokera ku ngombe kukhala nsembe yopsereza kapena nsembe yokwaniritsa lumbiro, kapena nsembe yachipulumutso kwa Ambuye, Ndipo adzabweretsa pa ngombe yayimuna nsembe ya ufa wosalala, magawo atatu a khumi wosakanizidwa mu mafuta, theka la hin.

Ndipo vinyo mu chopereka chakumwa theka la hin, chopereka la fungo lonunkha kwa Ambuye.

Motere mudzachita ku mwana wangombe mmodzi, kapena ku nkhosa yayimuna imodzi, kapena ku mwana wankhosa mmodzi wochokera ku nkhosa kapena wochokera ku mbuzi, Molingana nambala yake, ngati mudzachita chotero, mudzachita chimodzimodzi kwa chilichonse, molingana nambala yawo.

Aliyense wobadwira mdziko adzachita chotere kupereka zopereka zoterezi kuti zikhale fungo wokoma kwa Ambuye. Ngati koma mlendo mwa inu wonjezedwa mu dziko lanu, kapena amene angakhale mwa inu mu mibadwo yanu, ndipo wochita chopereka fungo la kununkha kwa Ambuye, monga momwe muchitira inu, motero mpingo uchite kwa Ambuye.

Lamulo limodzi lidzakhala kwa inu ndi kwa alendo okhala pakati panu, lamulo lamuyaya ku mibado yanu. Monga inu, mlendo adzakhala pamaso pa Ambuye. Lamulo umodzi udzakhala ndi chilungamo chimodzi chidzakhala kwa inu ndi kwa mlendo amene akukhala pakati panu.

Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose nkuti, Yankhula kwa ana a Israeli, ndipo udzanena kwa iwo, mukamadzalowa mdziko limene Ine ndikukubweretsani kumeneko, Ndipo zidzakhala pamene mudzadya inu kuchokera ku buledi wa dziko, mudzapatula chopereka kwa Ambuye, zipatso zoyamba za ufa wanu. Buledi mudzapatula chopereka chicho, monga chopereka

chochokera ku malo opunthira tirigu, motero mudzachotsa icho. Zipatso zoyamba za ufa wanu, mudzapereka kwa Ambuye ngati chopereka mmibado yanu yonse.

Pamene muphwanya ndipo musachite malamulo onsewa, amene Ambuye analankhula kwa Mose, Monga momwe Ambuye analamula kwa inu kudzera mwa dzanja la Mose, kuyambira tsiku limene Ambuye analamula kwa inu ndi kupitirira mmibado yanu, Ndipo zidzakhala ngati kuchokera mmaso a mpingo zichitike mosadziwa, ndipo mpingo wonse udzachita mwana wangombe mmodzi kuchokera ku ngombe wopanda chilema ku chopereka chopsereza ku fungo wa fungo wokoma kwa Ambuye, ndipo nsembe yake ndi chopereka chamowa wake molingana ndi dongosolo, ndipo mwana wambuzi mmodzi kuchokera ku mbuzi pa tchimo. Ndipo wansembe adzachita mwambo wopepesera gulu lonse la ana a Israeli, ndipo adzakhululukidwa, chifukwa ndi chosachita dala, ndipo iwo anabweretsa mphatso yawo, chopereka kwa Ambuye, chifukwa cha tchimo lawo pamaso pa Ambuye, chifukwa cha zolakwa zawo zosachita dala. Ndipo chikhululukidwa msonkhano wonse wa ana a Israeli, ndi mlendo wokhala pakati panu, chifukwa anthu onse anachita mosadziwa.

Ngati moyo umodzi uchimwa mosadziwa, adzabweretsa mbuzi imodzi ya chaka chimodzi chifukwa cha tchimo. Ndipo wansembe adzapepesa chifukwa cha moyo wa amene anachimwa mosadziwa, ndipo anachimwa mosadziwa pamaso pa Ambuye, kuti amupepesere iye. Kwa mbadwa mwa ana a

Israeli, ndi kwa mlendo amene akukhala pakati pawo, lamulo limodzi lidzakhala kwa iwo, aliyense amene angachite mosadziwa.

Ndipo moyo umene uchita modzikuza kuchokera kwa mbadwa kapena kuchokera kwa alendo, Mulungu uyu amukwiyitsa, moyo uja uchotsedwe pakati pa anthu ake, Chifukwa ananyoza mawu a Ambuye, ndi kuphwanya malamulo ake, moyo uja udzawonongedwa kwathunthu, tchimo lake lili mwa iye.

Ndipo ana a Israeli anali mchipululu, ndipo anapeza munthu wina akusonkhanitsa nkhuni pa tsiku la Sabata. Ndipo iwo amene anamupeza akusonkhanitsa nkhuni pa tsiku la Sabata anamubweretsa kwa Mose ndi Aaroni, ndiponso kwa msonkhano wonse wa ana a Israeli. Ndipo anamuika mndende, chifukwa sanagamule chomwe angamuchite. Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose nkunena kuti, Imfa aphedwe munthuyo; mumuponye miyala, gulu lonse la anthu. Ndipo gulu lonse la anthu linamutulutsa kunja kwa msasa, ndipo gulu lonse la anthu linamuponya miyala kunja kwa msasa, monga momwe Ambuye analamulira Mose.

Ndipo Ambuye anati kwa Mose, kunena, Yankhula kwa ana a Israeli, ndipo udzanena kwa iwo, ndipo apangire okha zingwe pa mphepete za zovala zawo mmibadwo yawo, ndipo mudzaike pa zingwe za mphepete ulusi wabuluu. Ndipo zidzakhala kwa inu mmphepete, ndipo mudzaziona, ndipo mudzakumbukira malamulo onse a Ambuye, ndipo mudzawachita, ndipo

simudzatembenuzidwa kutsatira maganizo anu ndi maso amene mumachita chigololo nawo kutsatira iwo, kuti mukumbukire ndi kuchita malamulo anga onse. Ndipo mudzakhala oyera kwa Mulungu wanu. Ine Ambuye Mulungu wanu amene ndinakutulutsani inu mdziko la Igupto, kuti ndikhale Mulungu wanu, Ine Ambuye Mulungu wanu.

16

Ndipo analankhula Kore mwana wa Izara mwana wa Koati mwana wa Levi, ndi Datani ndi Abiramu ana a Eliabu, ndi Oni mwana wa Peleti mwana wa Reubeni, Ndipo anaukira patsogolo pa Mose, ndipo amuna a ana a Israeli makumi asanu ndi mazana awiri, atsogoleri a msonkhano, oyitanidwa a khonsolo, ndipo amuna otchuka. Anasonkhana motsutsana ndi Mose ndi Aaroni, ndipo anati, Basi! Chifukwa gulu lonse, onse ndi oyera, ndipo Ambuye ali pakati pawo. Nanga chifukwa chiyani mukudzikweza pamwamba pa gulu la Ambuye? Ndipo Mose atamva zimenezi, anagwera pansi chafufumimba. Ndipo analankhula kwa Kora ndi kwa gulu lake lonse la anthu, kunena, Mulungu wacheza ndipo wadziwa omwe ali ake ndi oyera mtima, ndipo wawasenzetsa kwa Iye mwini, ndipo omwe anawasankha kwa Iye mwini, wawasenzetsa kwa Iye mwini. Chitani ichi, tengani ziwaya kwa inu nokha Kora, ndi gulu lake lonse, Ndipo ikani pa iwo moto, ndipo ikani pa iwo lubani pamaso pa Ambuye mawa, ndipo adzakhala munthu amene Ambuye wamusankha, uyu woyera. Zikhale zokwanira kwa inu,

ana a Levi. Ndipo Mose anati kwa Kora, Mverani ine, ana a Levi. Kodi si chinthu chochepa ichi kwa inu, chifukwa Mulungu wa Israeli anakupatulani inu kuchokera mu msonkhano wa Israeli, ndipo anakuyanditsani inu kwa Iye mwini kuti mutumikire utumiki wa tenti ya Ambuye, ndi kudziperekeza pamaso pa tenti kuti mutumikire iwo? Ndipo anakuyandikitsa iwe ndi abale ako onse, ana a Levi, pamodzi ndi iwe, ndipo mukufunanso kutumikira monga ansembe? Choncho iwe ndi gulu lonse la anthu lako losonkhana kwa Mulungu, ndi Aaroni ndani kuti mukudandaula motsutsana naye?

Ndipo Mose anatumiza kuitana Datani ndi Abiramu ana a Eliabu, ndipo iwo anati, Sitikwera. Kodi si chochepa ichi, kuti unatidzutsa ife ku dziko likuyenda mkaka ndi uchi, kuti utiphere mchipululu, chifukwa ukulamulira ife? Kodi ndiwe wolamulira? Kodi iwe unalowetsa ife ku dziko likuyenda mkaka ndi uchi, ndipo unapatsa ife cholowa cha munda ndi minda ya mpesa? Kodi ungakule maso a anthu aja? Sitikwera. Ndipo Mose anakhala wokhumudwa kwambiri, ndipo anati kwa Ambuye, Musasamale nsembe yawo. Sindinatengepo kanthu kalikonse kofunika kwa iwo, ndipo sindinapwetekerenso aliyense wa iwo. Ndipo Mose anati kwa Kora, Patulani gulu lanu, ndipo mukhale okonzeka pamaso pa Ambuye inu ndi Aaroni ndi iwo mawa. Ndipo aliyense atenge chofukizira chake, ndipo muyike lubani pa iwo, ndipo mupereke pamaso pa Ambuye aliyense chofukizira chake, zofukizira makumi asanu ndi mazana awiri, ndipo iwe ndi Aaroni, aliyense chofukizira chake.

Ndipo aliyense anatenga chofukizira chake, ndipo anayika moto pa iwo, ndipo anaponya lubani pa iwo, ndipo anayimirira pafupi ndi zitseko za tenti ya umboni Mose ndi Aaroni. Ndipo Kora anasonkhanitsa gulu lake lonse pa iwo pafupi ndi chitseko cha tenti ya umboni, ndipo ulemerero wa Ambuye unaonekera kwa gulu lonse. Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose ndi Aaroni, nati, Dzipatuleni kuchokera pakati pa gulu la anthu ili, ndipo ndidzawononga iwo nthawi imodzi. Ndipo anagwa pansi pa nkhope zawo, ndipo anati, Mulungu, Mulungu wa mizimu ndi thupi lonse, kodi ngati munthu mmodzi wachimwa, mkwiyo wa Ambuye ukhale pa gulu lonse? Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose nkuti, Yankhulani ndi gulu la anthu mukunena kuti: Chokaninani kuzungulira kuchokera ku gulu la anthu la Kora.

Ndipo Mose anaukira, napita kwa Datani ndi Abiramu, ndipo akuluakulu onse a Israeli anapita naye limodzi. Ndipo analankhula kwa gulu la anthu, kunena, Dzipatuleni kuchokera ku matenti a anthu olimba mitima awa, ndipo musakhudze chilichonse chimene ndi chawo, kuti musawonongeke pamodzi nawo mu tchimo lawo lonse. Ndipo anachoka mozungulira hema ya Kora, ndipo Datani ndi Abiramu anatuluka ndi kuyimirira pafupi ndi zitseko za mahema awo, pamodzi ndi akazi awo, ndi ana awo, ndi katundu wawo.

Ndipo Mose anati, Mwa ichi mudzadziwa kuti Ambuye wandituma kuti ndichite ntchito zonse izi, osati kuchokera kwa ine ndekha. Ngati monga imfa ya anthu onse adzafa awa, ngati ndi monga kuyendera kwa anthu onse kuyenderana kudzakhala

kwawo, si Ambuye wanditumiza ine. Koma kapena mu masomphenya Ambuye adzaonetsa, ndipo dziko lapansi likatsegula pakamwa pake lidzawameza iwo, ndi nyumba zawo, ndi matenti awo, ndi zonse zimene zili kwa iwo, ndipo adzatsikira amoyo ku manda, ndipo mudzadziwa kuti anthu awa anakwiyitsa Ambuye.

Monga anamaliza kulankhula mawu onsewa, nthaka inagawika pansi pawo. Ndipo nthaka inatsegulidwa ndipo inameza iwo ndi nyumba zawo, ndi anthu onse amene anali ndi Kora, ndi ziweto zawo. Ndipo iwo anatsikira amoyo ku manda, pamodzi ndi zonse zimene zinali zawo, ndipo nthaka inawaphimba, ndipo anawononga pakati pa msonkhano. Ndipo Aisraeli onse amene anali mozungulira iwo anathawa chifukwa cha mawu awo, ponena kuti, Mwina nthaka ingatimedze ifenso. Ndipo moto unatuluka kuchokera kwa Ambuye, ndipo unawononga amuna 250 amene anali kupereka lubani.

17

Ndipo Ambuye anati kwa Mose, Ndipo kwa Eleazara mwana wa Aaroni wansembe, tengani ziwaya zamkuwa kuchokera pakati pa otenthetsedwa, ndipo moto wachilendo uyu mubalale kumeneko, chifukwa anapatula ziwaya za ochimwa awa mmiyoyo yawo. Ndipo panga iwo kukhala masamba oponda chophimba guwa lansembe, chifukwa anaperekedwa pamaso pa Ambuye ndipo anayeretsedwa, ndipo anakhala chizindikiro kwa

ana a Israeli. Ndipo Eliezara mwana wa Aaroni wansembe anatenga ziwiya zamkuwa zachitsulo, zonse zimene otengedwawo anapereka, ndipo anaziwonjezera kukhala chophimba cha guwa lansembe. Chikumbutso kwa ana a Israeli, kuti asabwere aliyense mlendo amene si wa mbewu ya Aaroni kuyika lubani pamaso pa Ambuye, ndipo sadzakhala monga Kora ndi gulu lake, monga analankhula Ambuye mwa dzanja la Mose kwa iye.

Ndipo ana a Israeli anadandaula tsiku lotsatira pa Mose ndi Aaroni, akunena kuti, Inu mwapha anthu a Ambuye. Ndipo zinachitika pamene gulu linasonkhana pa Mose ndi Aaroni, ndipo anafulumira pa tenti ya umboni, ndipo mtambo unakuta iyo, ndipo ulemerero wa Ambuye unaonekera. Ndipo Mose ndi Aaroni analowa pamaso pa tenti ya umboni. Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose ndi Aaroni, kunena kuti, Chokani pakati pa msonkhano uwu, ndipo ndidzawononga iwo kamodzi, ndipo anagwa pansi chafufumimba. Ndipo Mose anati kwa Aaroni, Tenga chofukizira, ndipo uyike pa chimenecho moto wochokera ku guwa lansembe, ndipo uponye pa chimenecho lubani, ndipo unyamule mwachangu kupita ku msasa, ndipo uperekanso chifukwa cha iwo, pakuti mkwiyo watuluka kuchokera pamaso pa Ambuye, wayamba kuwononga anthu. Ndipo Aroni anatenga monga momwe Mose analankhula kwa iye, ndipo anathamanga kulowa mu gulu la anthu, ndipo mliri unali utayamba kale pakati pa anthu, ndipo anaika lubani ndipo anapepesera anthu. Ndipo anayimirira pakati pa akufa ndi amoyo, ndipo mliri unasiya. Ndipo akufa mu mliri anali zikwi khumi ndi zinayi ndi

mazana asanu ndi awiri, kupatulapo amene anafa chifukwa cha Kora. Ndipo Aaroni anabwerera kwa Mose pa chitseko cha tenti ya umboni, ndipo mliri unasiya.

Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose nkuti, Yankhula kwa ana a Israeli, ndipo tenga kuchokera kwa iwo ndodo, ndodo monga nyumba za makolo, kuchokera kwa onse olamulira awo monga nyumba za makolo awo, ndodo khumi ndi ziwiri, ndipo lemba dzina la aliyense pa ndodo yake. Ndipo dzina la Aaroni lemba pa ndodo ya Levi, pakuti ndodo ndi imodzi, monga fuko la nyumba ya makolo awo adzapereka. Ndipo udzawaika mu hema ya umboni, moyang'anana ndi umboni, kumene ndidzadziwika kwa iwe kumeneko. Ndipo munthu amene ndidzamusankhe, ndodo yake idzaphukira, ndipo ndichotsa kuchokera kwa ine kudandaula kwa ana a Israeli, amene iwo akudandaula pa inu.

Ndipo Mose analankhula kwa ana a Israeli, ndipo atsogoleri awo onse anapereka kwa iye ndodo, kwa mtsogoleri mmodzi ndodo monga mtsogoleri, monga nyumba za makolo awo, ndodo khumi ndi ziwiri, ndipo ndodo ya Aaroni inali pakati pa ndodo zawo. Ndipo Mose anayika ndodo pamaso pa Ambuye mu hema ya umboni. Ndipo zinachitika tsiku lotsatira, Mose ndi Aaroni analowa mu hema ya umboni, ndipo taonani, ndodo ya Aaroni ya nyumba ya Levi inaphukira, inatulutsa mphukira, inatulutsanso maluwa, ndipo inabala mtedza. Ndipo Mose anatulutsa ndodo zonse kuchokera pamaso pa Ambuye kupita kwa ana onse a Israeli, ndipo iwo anaona, ndipo aliyense anatenga ndodo yake.

Ndipo Ambuye anati kwa Mose, Ika ndodo ya Aaroni pamaso pa umboni kuti isungidwe, chizindikiro kwa ana a osalamulidwa, ndipo kudandaula kwawo kuyime kuchokera kwa ine, kuti asafe. Ndipo Mose ndi Aaroni anachita monga momwe Ambuye analamulira Mose, chomwecho anachita. Ndipo ana a Israeli anati kwa Mose, Taonani, tikuwonongedwa, tatheratu, tikuwonongedwa. Aliyense wokhudzana ndi chihema cha Ambuye amafa; kodi tife mpaka kumapeto?

18

Ndipo Ambuye anati kwa Aroni, Iwe ndi ana ako aamuna ndi nyumba ya bambo ako mudzalandira machimo a zinthu zopatulika, ndipo iwe ndi ana ako aamuna mudzalandira machimo a unsembe wanu. Ndipo abale ako a fuko la Levi, anthu a atate ako, uwayandikitse kwa iwe, ndipo alumikizidwe ndi iwe, ndipo akutumikire, ndipo iwe ndi ana ako pamodzi ndi iwe mukhale pamaso pa tenti ya umboni. Ndipo adzasunga alonda anu, ndi alonda a tenti. Koma ku ziwiya za patulika, ndi ku guwa lansembe sadzayandikira, ndipo sadzafa onse awa ndi inu. Ndipo adzalumikizidwa kwa iwe, ndipo adzasunga ulonda wa tenti ya umboni, molingana ndi ntchito zonse za tenti, ndipo mlendo sadzayandikira kwa iwe. Ndipo inu mudzasunga alonda a zinthu zopatulika ndi alonda a guwa lansembe, ndipo sipadzakhala ukali mwa ana a Israeli. Ndipo Ine ndatenga abale anu Alevi kuchokera pakati pa ana a Israeli, mphatso yopatsidwa kwa Ambuye, kuti atumikire ntchito za tenti ya

umboni. Ndipo iwe ndi ana ako aamuna pamodzi ndi iwe mudzasunga unsembe wanu, monga njira zonse za guwa lansembe, ndi mkati mwa nsalu yotchinga, ndipo mudzatumikira ntchito za utumiki mphatso ya unsembe wanu, ndipo mlendo woyandikira adzafa.

Ndipo Ambuye analankhula kwa Aaroni, ndipo taonani, Ine ndapereka kwa inu kusunga kwa zipatso zoyamba kuchokera ku zonse zopatulika kwa Ine kuchokera kwa ana a Israeli; kwa iwe ndapereka zimenezi kukhala mphotho, ndipo kwa ana ako pamodzi ndi iwe, lamulo lamuyaya. Ndipo ichi chikhale kwa inu kuchokera ku zopatulika zoyeretsedwa za zopereka, kuchokera ku mphatso zawo zonse, ndiponso kuchokera ku nsembe zawo zonse, ndiponso kuchokera ku zolakwa zawo zonse, ndiponso kuchokera ku machimo awo onse, zonse zimene iwo apereka kwa Ine kuchokera ku zinthu zopatulika zonse, zidzakhala zanu ndiponso za ana anu aamuna. Mu malo wopatulika kwambiri mudzadya zimenezi, aliyense wamwamuna adzadya zimenezi, iwe ndi ana ako aamuna, zidzakhala zopatulika kwa iwe.

Ndipo ichi chidzakhala kwa inu zipatso zoyamba za mphatso zawo, kuchokera ku zopereka zonse za ana a Israeli. Kwa iwe ndapereka zimenezi, ndiponso kwa ana ako aamuna ndi ana ako aakazi pamodzi ndi iwe, lamulo lamuyaya. Aliyense woyera mu nyumba yako adzadya zimenezi.

Zipatso zoyamba zonse za mafuta, ndi zipatso zoyamba zonse za vinyo, zipatso zoyamba za tirigu zawo, zochuluka monga

angapereke kwa Ambuye, kwa iwe ndakupatsa izo. Zipatso zoyamba zonse zimene zili mnthaka yawo, zimene angabweretse kwa Ambuye, zidzakhala zako; aliyense woyera mnyumba yako adzadya zimenezi.

Chilichonse chodzipereka mwa ana a Israeli chidzakhala chako. Ndipo zonse zotsegula mimba kuchokera ku thupi lonse, zomwe amapereka kwa Ambuye kuchokera ku munthu mpaka nyama, zidzakhala zako, koma ana oyamba kubadwa a anthu adzawomboledwa ndi dipo, ndipo ana oyamba kubadwa a ziweto zodetsedwa udzawombole. Ndipo kuwomboledwa kwake kuchokera pa mwezi umodzi, mtengo wake ndi masekeli asanu, molingana ndi sekeli lopatulika lomwe ndi ma obolo makumi awiri. Koma ana oyamba kubadwa a ngombe ndi ana oyamba kubadwa a nkhosa, ndi ana oyamba kubadwa a mbuzi sudzawawombola, ndi opatulika, ndipo magazi awo udzawathira pa guwa lansembe, ndipo mafuta udzawapereka chopereka chokhala fungo lokomera kwa Ambuye.

Ndipo nyama zidzakhala zako, monga momwe chidale cha chopereka choweyula ndi mkono wakumanja zidzakhala zako. Chopereka chilichonse cha zinthu zopatulika, zonse zimene ana a Israeli azipereka kwa Ambuye, ndapereka kwa iwe ndi kwa ana ako aamuna ndi kwa ana ako aakazi pamodzi ndi iwe, lamulo lamuyaya. Chipangano cha mchere wamuyaya ndi pamaso pa Ambuye, kwa iwe ndi kwa zidzukulu zako pamodzi ndi iwe.

Ndipo Ambuye analankhula kwa Aaroni, Mu dziko lawo siudzalandira cholowa, ndipo gawo silidzakhala kwa iwe mwa iwo, chifukwa Ine ndine gawo lako ndi cholowa chako pakati pa ana a Israeli.

Ndipo kwa ana a Levi, taonani, ndawapatsa chakhumi chilichonse mu Israeli kukhala cholowa chawo mmalo mwa ntchito zawo, zimene iwo amatumikira ntchito mu tenti ya umboni. Ndipo ana a Israeli sadzafikanso ku hema ya umboni kutenga tchimo wopha. Ndipo adzatumikira Mlevi yemwe ntchito ya tenti ya umboni, ndipo iwo adzatenga machimo awo, lamulo lamuyaya mmibadwo yawo, ndipo pakati pa ana a Isiraeli sadzalandira cholowa. Chifukwa zakhumi za ana a Israeli zonse ngati iwo adzipatula kwa Ambuye, chopereka ndapereka kwa Alevi mwa cholowa, chifukwa cha ichi ndanena kwa iwo, pakati pa ana a Israeli sadzalowa cholowa.

Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose nkuti, Ndipo kwa Alevi udzalankhula, ndipo udzanena kwa iwo kuti, Ngati mulandira kuchokera kwa ana a Israeli chakhumi, chimene ndapereka kwa inu kuchokera kwa iwo monga cholowa chanu, ndipo inu mudzapatula kuchokera mu chimenecho chopereka kwa Ambuye, chakhumi kuchokera mu chakhumi. Ndipo zidzawerengedwa kwa inu zopereka zanu monga tirigu wochokera ku malo opunthira tirigu, ndi chopereka chochokera ku chopsinyira mphesa. Motero inunso mudzapatula iwo kuchokera mzopereka zonse za Ambuye, kuchokera mzakhumi zonse zanu, zonsezi mukalandira kuchokera kwa ana a Israeli,

ndipo mudzapereka kuchokera kwa iwo chopereka kwa Ambuye, kwa Aaroni wansembe. Kuchokera mmphatso zanu zonse mudzapatula chopereka kwa Ambuye, kapena kuchokera mu zipatso zanu zoyamba zonse, chinthu chopatulika kuchokera kwa Iye. Ndipo udzanena kwa iwo kuti, pamene muyichotsa chipatso choyamba kuchokera kwa iye, chidzawerengedwa kwa Alevi monga zokolola zochokera ku malo opunthira tirigu, ndiponso monga zokolola zochokera ku chopsinyira mphesa. Ndipo mudzadya ichi mmalo onse inu ndi mabanja anu, chifukwa malipiro awa kwa inu ndi mmalo mwa ntchito zanu za mu tenti la umboni. Ndipo simudzalandira kudzera mwa izo tchimo, chifukwa mukachotsa zipatso zoyamba kuchokera kwa iye, ndipo zinthu zopatulika za ana a Israeli simudzadetsa, kuti musafe.

19

Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose ndi Aaroni, nati, Iyi ndi malamulo a lamulo, zonse zimene Ambuye analamula, akunena, Lankhula kwa ana a Israeli, ndipo atenge kwa iwe ngombe yayikazi yofiira yopanda chilema, imene ilibe mwa iyo chilema, ndipo imene sinaikidwe pa iyo goli. Ndipo udzayipereka kwa Eleazar wansembe, ndipo iwo adzayitulutsa kunja kwa msasa kupita kumalo oyera, ndipo adzayipha pamaso pake. Ndipo Eliezara adzatenga mmagazi ake, ndipo adzawaza patsogolo pa tenti ya umboni magazi ake kasanu ndi kawiri. Ndipo adzayiotensetsa pamaso pake, ndipo khungu ndi nyama yake

ndi magazi ake pamodzi ndi ndowe yake zidzatenthedwa. Ndipo wansembe adzatenga mtengo wa mkungudza ndi hisope ndi chofiira, ndipo adzaponya pakati pa kutentha kwa ngombe yayikazi.

Ndipo wansembe adzachapa zovala zake, ndipo adzasamba thupi lake ndi madzi, ndipo pambuyo pa zimenezi adzalowa mu msasa, ndipo wansembe adzakhala wodetsedwa mpaka madzulo. Ndipo woyaka iye adzachapa zovala zake, adzasamba thupi lake, ndipo adzakhala wodetsedwa mpaka madzulo. Ndipo munthu woyera adzasonkhanitsa phulusa la ngombe yayikazi, nadzayika kunja kwa msasa mmalo oyera, ndipo zidzakhala za msonkhano wa ana a Israeli kuti zisungidwe, madzi owaza, kuyeretsedwa ndi. Ndipo wotolera phulusa la ngombe yayikazi asambitse zovala zake, ndipo wodetsedwa adzakhala mpaka madzulo, ndipo zidzakhala kwa ana a Israeli ndi kwa alendo okhala lamulo lamuyaya.

Wakhudza wakufa wa moyo uliwonse wa munthu adzakhala wodetsedwa masiku asanu ndi awiri. Uyu adzayeretsedwa pa tsiku lachitatu ndi pa tsiku lachisanu ndi chiwiri, ndipo adzakhala woyera. Koma ngati sadzayeretsedwa pa tsiku lachitatu ndi pa tsiku lachisanu ndi chiwiri, sadzakhala woyera. Aliyense wokhudza wakufa wa moyo wa munthu, ngati afa, ndipo sanayeretsedwe, wanyansa tenti ya Ambuye. Moyo uja udzachotsedwa mu Israeli, chifukwa madzi a kuwaza sanawazidwe pa iye. Wodetsedwa ali, choncho chonyansa chake mwa iye chili. Ndipo ili ndi lamulo, munthu ngati afa mnyumba,

onse olowa mnyumbamo, ndi zonse zili mnyumbamo, zidzakhala zodetsedwa masiku asanu ndi awiri. Ndipo chiwiya chilichonse chotsegulidwa chimene chiri chopanda chomangira chomangidwa pa icho, ndi chodetsedwa. Ndipo aliyense amene angakhudze pa nkhope ya munda munthu wophedwa kapena wakufa kapena fupa la munthu kapena manda, adzakhala wodetsedwa masiku asanu ndi awiri.

Ndipo adzatenga kwa wodetsedwa phulusa la nsembe yotenthedwa ya kuyeretsedwa, ndipo adzathira pa phulusa madzi amoyo mu chiwiya. Ndipo adzatenga hisope ndi kuziviyika mmadzi munthu woyera, ndipo adzawaza pa nyumba, ndi pa ziwiya, ndi pa anthu onse amene ali kumeneko, ndi pa amene wakhudza fupa la munthu, kapena wophedwa, kapena wakufa, kapena manda. Ndipo woyera adzawaza pa wodetsedwa mtsiku lachitatu ndi mtsiku lachisanu ndi chiwiri, ndipo adzayeretsedwa mtsiku lachisanu ndi chiwiri, ndipo adzachapa zovala zake, ndipo adzasamba ndi madzi, ndipo adzakhala wodetsedwa mpaka madzulo. Ndipo munthu amene angakhale wodetsedwa, ndipo asayeretsedwe, moyo uja uchotsedwa pakati pa msonkhano, chifukwa anadetsa zinthu zopatulika za Ambuye, chifukwa madzi a kuwaza sanawazidwe pa iye, iye ndi wodetsedwa. Ndipo zidzakhala kwa inu lamulo lamuyaya, ndipo amene akuwaza madzi a kuyeretsa adzachapa zovala zake, ndipo amene akukhudza madzi a kuyeretsa adzakhala wodetsedwa mpaka madzulo. Ndipo chilichonse chimene wosayera akhudza, chidzakhala chosayera, ndipo moyo umene ukhudza, udzakhala wosayera mpaka madzulo.

20

Ndipo ana a Isiraeli onse, msonkhano wonse, anabwera ku chipululu cha Sini, mu mwezi woyamba, ndipo anthu anakhala ku Kadesi, ndipo Mariyamu anamwalira kumeneko, ndipo anaikidwa mmanda kumeneko. Ndipo kunalibe madzi kwa gulu la anthu, ndipo anasonkhana motsutsana ndi Mose ndi Aroni. Ndipo anthu anakangana ndi Mose ponena kuti, Bwanji sitinafa pamene abale athu anawonongeka pamaso pa Ambuye. Ndipo n'chifukwa chiyani mwabweretsa gulu la anthu a Ambuye ku chipululu ichi kuti mutiphere ife ndi ziweto zathu? Ndipo n'chifukwa chiyani ichi? Mwatikweza ife kuchokera ku Igupto kuti tifike ku malo oipa awa, malo kumene palibe kudzala, palibe mitengo ya mkuyu, palibe mipesa, palibe makangadza, ndiponso palibe madzi akumwa.

Ndipo Mose ndi Aaroni anabwera kuchokera pamaso pa msonkhano kupita pa khomo la tenti ya umboni, ndipo anagwa pansi chafufumimba, ndipo ulemerero wa Ambuye unaonekera kwa iwo. Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose nkuti, Tenga ndodo yako, ndipo sonkhanitsa gulu iwe ndi Aaroni mlongo wako, ndipo lankhulani kwa thanthwe pamaso pawo, ndipo lidzapereka madzi ake, ndipo mudzatulutsa kwa iwo madzi kuchokera ku thanthwe, ndipo mudzamwetsa gulu ndi ziweto zawo. Ndipo Mose anatenga ndodo pamaso pa Ambuye, monga momwe Ambuye analamula. Ndipo Mose ndi Aroni anasonkhanitsa mpingo pamaso pa thanthwe, ndipo anati kwa

iwo, Mverani inu osamvera, kodi sitingakutulutsireni madzi kuchokera mthanthwe ili? Ndipo atakweza Mose dzanja lake, anakantha thanthwe ndi ndodo kawiri, ndipo anatuluka madzi ambiri, ndipo gulu la anthu linamwa, pamodzi ndi ziweto zawo. Ndipo Ambuye anati kwa Mose ndi Aaroni, chifukwa simunakhulupirire kundipatula pamaso pa ana a Israeli, chifukwa cha ichi inu simudzalowetsa gulu ili mdziko limene ndawapatsa iwo. Awa ndi madzi a Mkangano, chifukwa ana a Israeli ananyozedwa pamaso pa Ambuye, ndipo anayeretsedwa pakati pawo.

Ndipo Mose anatumiza amithenga kuchokera ku Kadesi kwa mfumu wa Edomu, kunena, Izi ndi zimene m'bale wako Israeli akunena: Iwe ukudziwa mavuto onse amene anatikumana nawo. Ndipo makolo athu anatsikira ku Igupto, ndipo tinakhala mu Igupto masiku ambiri, ndipo Aiguptiwo anatizunza ife ndi makolo athu. Ndipo tinafuwulira kwa Ambuye, ndipo Ambuye anamva mawu athu, ndipo atatumiza mngelo, anatitulutsa ku Aiguputo, ndipo tsopano tili mu Kadesi mzinda, kuchokera mbali ya malire anu. Tidzadutsa kudzera mdziko lako, koma sitidzadutsa mminda, kapena mminda ya mpesa, kapena kumwa madzi ochokera mu chitsime chako. Tidzayenda mnjira yaufumu, osatembenukira kumanja kapena kumanzere, mpaka titadutsa malire ako. Ndipo Edomu anati kwa iye, Sudzadutsa kudzera mwa ine; ngati sutero, ndidzatuluka ndi nkhondo kukumana nawe. Ndipo ana a Israeli akunena kwa iye kuti, Tidzadutsa pafupi ndi phiri. Ngati timwe madzi ako, ine ndi ziweto zanga, ndidzakupatsa malipiro. Koma nkhani si yayikulu.

Tidzadutsa pafupi ndi phiri. Koma iye anati, Siudzadutsa kudzera mwa ine. Ndipo Edomu anatuluka kukakumana naye ndi gulu lalikulu la anthu ndi mphamvu yayikulu. Ndipo Edomu sanafuna kupereka Israeli chilolezo chodutsa mmalire ake, ndipo Israeli anapatuka kuchokera kwa iye. Ndipo anachoka ku Kadeshi, ndipo ana a Israeli onse, gulu lonse, anafika ku phiri la Hori.

Ndipo Ambuye anati kwa Mose ndi Aaroni ku phiri la Hori pa malire a dziko la Edomu, kuti, Aaroni awonjezeredwe kwa anthu ake, chifukwa simutadzalowe mdziko limene ndapereka kwa ana a Israeli, chifukwa mundakwiyitsa ine pa madzi a chitukuko. Tenga Aaroni ndi Eleazara mwana wake, ndipo ukweze iwo ku phiri la Hori, pamaso pa msonkhano wonse. Ndipo vula Aaroni mkanjo wake, ndipo uveke Eliezara mwana wake, ndipo Aaroni wowonjezeredwa afe kumeneko. Ndipo Mose anachita monga momwe Ambuye anamulamulira, ndipo anamukweza kupita ku phiri la Hori, pamaso pa gulu lonse. Ndipo anavula Aroni zovala zake, ndipo anaveka Eliezara mwana wake, ndipo Aroni anamwalira pa msonga wa phiri, ndipo Mose ndi Eliezara anatsika kuchokera ku phiri. Ndipo gulu lonse linaona kuti Aaroni anamwalira, ndipo analira Aaroni masiku makumi atatu, nyumba yonse ya Israeli.

21

Ndipo mfumu ya Mkanaani ya ku Aradi, yemwe ankakhala

mchipululu, anamva kuti Aisraeli anabwera kudzera njira ya Atareini, ndipo analimbana ndi Aisraeli, ndipo anatenga ena mwa iwo ukapolo. Ndipo Israeli anaombera kulumbira kwa Ambuye, ndipo anati, Ngati kwa ine mudzapereka anthu awa mmanja mwanga, ndidzawononga kwathunthu iwo ndi mizinda yawo. Ndipo Ambuye anamva mawu a Israeli, ndipo anapereka Mkanaani mmanja mwake, ndipo anamupatulira iye ndi mizinda yake, ndipo anaitana dzina la malo amenewo Wotembereredwa.

Ndipo atanyamuka kuchokera ku phiri la Hori, njira yopita ku Nyanja Yofiira, anazungulira dziko la Edomu, ndipo anthu anakhumudwa mu njira. Ndipo anthu analankhula motsutsana ndi Mulungu ndi Mose, akunena kuti, N'chifukwa chiyani ichi? Munatiulutsa ife ku Igupto kuti mutiphere m'chipululu? Chifukwa palibe buledi, kapena madzi, ndipo moyo wathu unanyansidwa ndi buledi wopandapake uyu. Ndipo Ambuye anatumiza njoka zakupha kwa anthu, ndipo zinkaluma anthu, ndipo anthu ambiri mwa ana a Israeli anamwalira. Ndipo anthu atalifikira kwa Mose, anali kunena kuti, Tinalakwa, chifukwa tinalankhula motsutsana ndi Ambuye, ndi motsutsana ndi inu. Choncho pemphererani kwa Ambuye kuti achotse njoka kwa ife. Ndipo Mose anapemphera kwa Ambuye ponena za anthu, ndipo Ambuye anati kwa Mose, Panga kwa iwe njoka, ndipo uyike pa chizindikiro, ndipo zidzakhala ngati njoka iluma munthu, aliyense wolumidwa akayiona adzakhala ndi moyo. Ndipo Mose anapanga njoka yamkuwa, ndipo anayimika pa chizindikiro, ndipo zinachitika kuti pamene njoka ikaluma munthu,

nayang’ana pa njoka yamkuwa, ankakhala ndi moyo.

Ndipo ana a Israeli ananyamuka, ndipo anamanga misasa ku Oboti. Ndipo atachoka ku Oboth, anakamanga misasa ku Achalga kuchokera kutsidya lina mchipululu, chimene chili koyang’anana ndi Mowabu, kummawa kwa dzuwa. Ndipo kuchokera kumeneko anachoka, ndipo anamanga misasa mu chigwa cha Zaredi. Ndipo kuchokera kumeneko atanyamuka, anakamanga misasa ku tsidya la Arinoni mchipululu, chimene chimatuluka kuchokera ku malire a Aamori, pakuti Arinoni ndi malire a Mowabu, pakati pa Mowabu ndi Aamori. Chifukwa cha ichi chikunenedwa mbuku, nkhondo ya Ambuye inayatsa Zahab, ndi mitsinje ya Arinoni. Ndipo mitsinje yothamanga anayiika kuti ikhazikitse Eri, ndipo inawonjezeredwa ku malire a Mowabu.

Ndipo kuchokera kumeneko kunali chitsime, ichi ndi chitsime chimene Ambuye anati kwa Mose, Sonkhanitsa anthu, ndipo ndidzawapatsa madzi akumwa. Pamenepo Israeli anaimba nyimbo iyi pa chitsime, yambani kwa iyo chitsime, Anakumba izo akuluakulu, anakumba izo mafumu a mitundu mu ufumu wawo, mu kulamulira kwawo. Ndipo kuchokera ku chitsime kupita ku Manthanaein, ndipo kuchokera ku Manthanaein kupita ku Naaliel, ndipo kuchokera ku Naaliel kupita ku Bamoth, ndipo kuchokera ku Bamoth kupita ku Ianin, umene uli mchigwa cha Moab, kuchokera pamwamba pa chobowoledwa, choyangana kuloza ku chipululu.

Ndipo Mose anatumiza akuluakulu kwa Sihoni mfumu wa Aamori, ndi mawu amtendere, kunena, Tidzadutsa mwa dziko lako; tidzayenda mu njira. Sitidzatembenuka kulowa mu munda kapena mu munda wamphesa. Sitidzamwa madzi kuchokera mu chitsime chanu, tidzayenda mnjira yachifumu, mpaka titadutsa malire anu. Ndipo Sihoni sanaloletse Israeli kudutsa mwa malire ake, ndipo Sihoni anasonkhanitsa anthu ake onse, ndipo anatuluka kukamenyana ndi Israeli mchipululu, ndipo anabwera ku Jahazi, ndipo anakonza nkhondo ndi Israeli. Ndipo Israeli anamupha ndi lupanga, ndipo analanda dziko lake, kuchokera ku Arinoni mpaka ku Yaboki, mpaka kwa ana a Amoni, chifukwa Yazeri ndi malire a ana a Amoni. Ndipo Israeli anatenga mizinda yonse iyi, ndipo Israeli anakhala mmizinda yonse ya Aamori, mu Hesiboni, ndi mmizinda yonse yoyandikana nayo. Pakuti Hesiboni ndi mzinda wa Sihoni mfumu ya Aamori, ndipo iye anamenyana ndi mfumu ya Mowabu mmbuyomu, ndipo anatenga dziko lake lonse, kuchokera ku Aroeri mpaka ku Arinoni. Chifukwa cha ichi, olankhula mmafanizo adzanena kuti, Bwerani ku Hesiboni, kuti mzinda wa Sihoni umangidwe ndi kukonzedwa. Chifukwa moto unatuluka ku Hesiboni, lawi kuchokera mu mzinda wa Sihoni, ndipo unawononga mpaka ku Mowabu, ndipo unameza zipilala za Arinoni. Tsoka kwa iwe Mowabu, wawonongeka anthu a Kamoshi. Anaperekedwa ana aamuna awo kuti asungidwe, ndipo ana aakazi awo anali akapolo kwa mfumu ya Aamori Sihoni. Ndipo mbewu yawo idzawonongeka, Hesiboni mpaka Daiboni, ndipo akazi adapitiriza kuyatsa moto pa Mowabu.

Koma Israeli anakhala mmizinda yonse ya Aamori. Ndipo Mose anatumiza anthu kukazonda Jazeri, ndipo analanda mzindawo, ndi midzi yake yonse, ndipo anathamangitsa Aamori amene ankakhala kumeneko. Ndipo atabwerera, anapita njira ya ku Basani, ndipo Ogi mfumu ya Basani anatuluka kukakumana nawo, pamodzi ndi anthu ake onse ku nkhondo ku Ederei. Ndipo Ambuye anati kwa Mose, Usaope iye, chifukwa ndapereka iye mmanja mwako, ndi anthu ake onse, ndi dziko lake lonse, ndipo udzachita kwa iye monga unachita kwa Sihoni mfumu ya Aamori, amene ankakhala mu Hesiboni. Ndipo anamenya iye ndi ana ake, ndi anthu ake onse, mpaka sanasiye aliyense wamoyo, ndipo analandira dziko lake.

22

Ndipo atanyamuka, ana a Israeli anamanga misasa kumadzulo kwa Mowabu pafupi ndi Yorodano moyang'anana ndi Yeriko. Ndipo Balaki mwana wa Zipori ataona zonse zimene Israeli anachita kwa Amori, Ndipo Mowabu anaopa anthu kwambiri chifukwa anali ambiri, ndipo Mowabu anadana ndi ana a Isiraeli. Ndipo Mowabu anati kwa khonsolo ya akuluakulu a Midiyani, Tsopano gulu ili lidzanyambita onse ozungulira athu, monga momwe mwana wangombe amanyambitira zinthu zobiriwira kuchokera ku chigwa. Ndipo Balaki mwana wa Zipori anali mfumu wa Mowabu pa nthawi imeneyo. Ndipo anatumiza amithenga kwa Balaamu mwana wa Beori ku Petori, umene uli pa mtsinje wa dziko la ana a anthu ake, kuti amuitane iye,

akunena, Taonani, anthu atuluka kuchokera ku Igupto, ndipo taonani, aphimba mawonekedwe a dziko lapansi, ndipo uyu wakhala pafupi ndi ine. Ndipo tsopano bwera unditemberere anthu awa, chifukwa iwo ndi amphamvu kuposa ife, kuti tiwakwanitse kuwakantha ndi kuwapirikitsa mdziko muno, pakuti ndikudziwa kuti amene udzawadalitsa adzadalitsidwa, ndipo amene udzawatemberera adzatembereredwa. Ndipo gulu la akuluakulu a Mowabu ndi gulu la akuluakulu a Midiyani anapita, ali ndi zaulosi mmanja mwawo, ndipo anabwera kwa Baalamu nkumuuza mawu a Balaki. Ndipo anati kwa iwo, Gonanani kuno usiku uno, ndipo ndidzakuyankhani zinthu zimene Ambuye angalankhule kwa ine. Ndipo olamulira a Mowabu anakhalabe kwa Balaamu.

Ndipo Mulungu anabwera kwa Balaamu, ndipo anamuuza kuti, Anthu awa amene ali kwa iwe ndi a chiyani? Ndipo Balaamu anati kwa Mulungu, Balaki mwana wa Zipori, mfumu ya Mowabu, waatumiza kwa ine kunena, Taonani, anthu atuluka kuchokera ku Igupto, ndipo aphimba dziko lapansi lonse, ndipo iwo akhala pafupi ndi malire anga. Tsopano bwerani mudzanditemberere iwo, kuti mwina ndidzathe kuwakantha ndi kuwapirikitsa mdziko lino. Ndipo Mulungu anati kwa Balaamu, Usapite nawo, ndipo usatemberere anthuwo, chifukwa ndi odala. Ndipo Balaamu atanyamuka mmawa, anati kwa atsogoleri a Balaki, Pitani kwa mbuye wanu, pakuti Mulungu sakundilola ine kupita ndi inu. Ndipo atanyamuka akuluakulu a Mowabu, anabwera kwa Balaki, ndipo anati, Balaamu safuna kupita nafe.

Ndipo Balaki anawonjezerapo kutumiza akuluakulu ambiri, ndiponso olemekezeka kwambiri kuposa awa. Ndipo anabwera kwa Balaamu, ndipo anamuuza kuti, Balaki mwana wa Zipori akunena izi: Ndikukupempha usazengereze kubwera kwa ine. Ndidzakupatsa ulemu kwambiri, ndipo zonse zimene unene ndidzazichita kwa iwe; tsopano bwera ukatemberere anthu awa kwa ine. Ndipo Balaamu anayankha, nati kwa olamulira a Balaki, Ngati Balaki angandipatse nyumba yake yodzaza ndi siliva ndi golide, sindingakwanitse kuphwanya mawu a Ambuye Mulungu, kuchita zimenezi zingono kapena zazikulu mu maganizo anga. Ndipo tsopano khalani apa inu usiku uno, ndipo ndidzadziwa chimene Ambuye adzawonjezerapo kunena kwa ine. Ndipo Mulungu anabwera kwa Balaamu usiku, ndipo anati kwa iye, Ngati anthu awa abwera kukuitana iwe, nyamuka utsatire iwo, koma mawu amene ndidzalankhula kwa iwe, ichi ndicho udzachita.

Ndipo Balaamu atanyamuka mmawa, anasanjika bulu wake, ndipo anapita ndi akalonga a Mowabu. Ndipo Mulungu anakwiya kwambiri chifukwa iye anapita, ndipo mthenga wa Mulungu anadzuka kuti amutsutse, ndipo iye anali atakwera pa bulu wake, ndipo antchito ake awiri anali naye. Bulu ataona mngelo wa Mulungu atayimirira motsutsa mu njira, ndipo lupanga lili lokokedwa mdzanja lake, bulu anatembenuka kuchoka mu njira napita ku chigwa. Ndipo anamenya buluyo ndi ndodo yake kuti amutsogolere mu njira.

Ndipo mngelo wa Mulungu anayima mmizere ya munda wa

mpesa, mpanda mbali ino ndi mpanda mbali inayi, Ndipo bulu ataona mngelo wa Mulungu, anadzikanikiza yokha ku khoma, ndipo anapondaponda phazi la Balaamu ku khoma, ndipo iye anawonjezera kumenyabe.

Ndipo mngelo wa Mulungu anawonjezera, ndipo atapita anayimirira molimba mmalo opapatiza, kumene kunalibe kupatukira kumanja kapena kumanzere. Bulu ataona mngelo wa Mulungu, anakhala pansi mwa Balaamu. Balaamu anakwiya ndipo anakantha bululo ndi ndodo. Ndipo Mulungu anatsegula pakamwa pa bulu, ndipo anati kwa Balaam, Ndinakuchitira chiyani, kuti undimenya kachitatu ichi? Ndipo Balaamu anati kwa bulu, Wandiseka, ndipo ngati ndikanali ndi lupanga mdzanja, kale ndikanakubaya. Ndipo bulu anati kwa Balaamu, Kodi si ine bulu wako amene wakhala ukukwera kuyambira pa unyamata wako mpaka lero lino? Kodi ndinakuchitirapo chinthu chotere monyoza? Ndipo iye anati, Ayi. Mulungu anatsekula maso a Balaamu, ndipo anaona mthenga wa Ambuye woyimirira motsutsana mu njira, ali ndi lupanga lokoka mu dzanja lake, ndipo atawerama anaweramira pansi nkhope yake. Ndipo mngelo wa Mulungu anati kwa iye, N'chifukwa chiyani unamenya bulu wako kamodzi katatu aka? Taonani, ine ndinatuluka kudzakutsutsana nawe, chifukwa njira yako si yabwino pamaso panga. Bulu wako atandiona anatembenuka kuchoka kwa ine kamodzi katatu aka. Ndipo ngati sanatembenuka, tsopano ndithu ndinakuphani inu, koma ija nditayipulumutsa. Ndipo Balaamu anati kwa mngelo wa Ambuye, Ndachimwa, pakuti sindinadziwe kuti iwe wanditsutsa

mu njira ya kukumana, ndipo tsopano ngati sikukukhutiritsa, ndidzabwerera. Ndipo mngelo wa Mulungu anati kwa Balaam, Pita ndi anthuwo, koma mawu amene ndidzakuwuza, awo udzasunga kuwayankhula. Ndipo Balaam anapita ndi olamulira a Balaki.

Ndipo Balaki atamva kuti Balaamu wafika, anatuluka kukakumana naye, ku mzinda wa Mowabu, umene uli pa malire a Arinoni, umene uli kuchokera ku gawo la malire. Ndipo Balaki anati kwa Balaamu, Kodi sindinakutumizeni kuti ndikuyitaneni? N'chifukwa chiyani simunabwere kwa ine? Kodi ndithu sindingathe kukupatsani ulemu? Ndipo Balaamu anati kwa Balaki, Taona, ndabwera kwa iwe tsopano. Kodi ndidzakhala wokhoza kulankhula chilichonse? Mawu amene Mulungu aika mmkamwa mwanga, ndiwo ndidzalankhula. Ndipo Balaamu anapita ndi Balaki, ndipo anafika mmizinda ya madera akutali. Ndipo Balaki anapereka nsembe nkhosa ndi ana ang'ombe, ndipo anatumiza kwa Balaamu ndi olamulira amene anali naye. Ndipo zinachitika mmawa, ndipo Balaki atatenga Balaamu, anamukweza pa chipilala cha Baala, ndipo anamuonetsa kuchokera kumeneko gawo lina la anthu.

23

Ndipo Balaamu anati kwa Balaki, Ndimangire pano maguwa asanu ndi awiri, ndipo ndikonzere pano ana ang'ombe asanu ndi awiri, ndi nkhosa zazimuna zisanu ndi ziwiri. Ndipo Balaki

anachita monga momwe Balaamu anamuuza, ndipo anapereka nsembe ya mwana wangombe ndi nkhosa yayimuna pa guwa. Ndipo Balaamu anati kwa Balaki, Ima pa nsembe yako, ndipo ndidzapita ngati Mulungu adzaonekera kwa ine mu kukumana, ndipo mawu amene adzandionetsa, ndidzakuuza, ndipo Balaki anayima pa nsembe yake. Ndipo Balaamu anapita kufunsa Mulungu, ndipo anayenda molunjika, ndipo Mulungu anaonekera kwa Balaamu, ndipo anati kwa iye, Balaamu, maguwa asanu ndi awiri ndinakonza, ndipo ndinapereka mwana wangombe ndi nkhosa yayimuna pa guwa. Ndipo Mulungu anayika mawu mkamwa mwa Balaamu, ndipo anati, atatembenuka kwa Balaki, Motere udzalankhula. Ndipo anatembenukira kwa iye, ndipo iye anayimirira pa nsembe zopsereza zake, ndipo akalonga onse a Mowabu anali naye, ndipo mzimu wa Mulungu unakhala pa iye. Ndipo atatenga chitsanzo chake, anati, Kuchokera ku Mesopotamiya, Balaki mfumu ya Mowabu anandiyitanitsa kuchokera ku mapiri akummawa, akunena kuti, Bwera udzanditemberere Yakobo, ndipo bwera udzanditemberere Israeli. Kodi nditemberere chiyani chimene Ambuye satemberera? Kapena ndilape chiyani chimene Mulungu salapa? Chifukwa kuchokera pamwamba pa mapiri ndidzamuona iye, ndipo kuchokera pa zitunda ndidzamuyanganitsitsa iye, taonani anthu okha adzakhala, ndipo pakati pa mitundu ya anthu sadzawerengedwa. Ndani wakhazikitsa mbewu ya Yakobo, ndipo ndani adzawerengera mafuko a Israeli? Ife moyo wanga mu miyoyo ya olungama, ndipo ikhale mbewu yanga monga mbewu ya awa.

Ndipo Balaki anati kwa Balaamu, Wachita chiyani kwa ine? Ndinakuyitana kuti ukatemberere adani anga, ndipo taonani, wawadalitsa modziwa. Ndipo Balaamu anati kwa Balaki, Kodi sindidzalankhula zonse zimene Mulungu angaike mu mkamwa mwanga? Ndipo Balaki anati kwa iye, Bwera kuno, tiye nane ku malo ena kumene sudzamuona iye kuchokera kumeneko, koma udzaona gawo lake lokha, osati onse, ndipo unditemberere iye kuchokera kumeneko.

Ndipo anamutenga kupita naye ku nsanja ya m'munda pa msonga wa phiri losema, ndipo anamanga kumeneko maguwa asanu ndi awiri, ndipo anapereka mwana wangombe ndi nkhosa yayimuna pa guwalo. Ndipo Balaamu anati kwa Balaki, Ima pa nsembe zako, koma ine ndipita kufunsa Mulungu. Ndipo Mulungu anakumana ndi Balaamu, ndipo anaika mawu mkamwa mwake, ndipo anati, Bwerera kwa Balaki, ndipo udzayankhula zinthu izi. Ndipo anatembenukira kwa iye, ndipo iye anali kuyanganira pa chopereka chake chopsereza chonse, ndipo onse akalonga a Mowabu anali naye, ndipo Balaki anamuuza iye, Kodi Ambuye analankhula chiyani? Ndipo atatenga mwambi wake, ananena, Imirira Balaki, ndipo mva; tcherera khutu, iwe mboni, mwana wa Zipori. Mulungu si munthu kuti anamepo, kapena mwana wa munthu kuti awopsezedwe. Kodi Iye wanena kale, sadzachita? Kodi walankhula, ndipo sadzakwaniritsa? Taonani, ndatenga ntchito yodalitsa, ndidzadalitsa, ndipo sindidzabweza. Sipadzakhala ntchito yolemetsa mwa Yakobo, kapena sipadzaoneka mavuto mwa Israeli. Ambuye Mulungu wake ali naye, ndipo zinthu

zaulemerero za olamulira zili mwa iye. Mulungu amene anamutsogolera kuchokera ku Igupto ali ndi ulemerero ngati wa chipembere. Ayi pakuti palibe kulosera mwa Yakobo, kapena kulosera mwa Israeli; molingana ndi nthawi kudzanenedwa kwa Yakobo, ndi kwa Israeli, chiyani Mulungu adzakwaniritsa? Taonani, anthu monga mwana wa mkango adzadzuka, ndipo monga mkango adzadzikuza. Sadzagona mpaka adye nyama yosaka, ndipo adzamwa magazi a ovulala.

Ndipo Balaki anati kwa Balaamu, Usatemberere iye kwa ine, ndipo usadalitse iye. Ndipo poyankha Balaamu anati kwa Balaki, Kodi sindinakuuzeni kuti, Mawu amene Mulungu ayankhula, ndiwo ndichita? Ndipo Balaki anati kwa Balaamu, Bwera ndikutengepo ku malo ena, ngati zidzakondweretsa Mulungu, ndipo umutemberere kuchokera kumeneko. Ndipo Balaki anatenga Balaamu pa msonga wa Peori, womwe umayenda mpaka ku chipululu. Ndipo Balaamu anati kwa Balaki, Ndimangire pano maguwa ansembe asanu ndi awiri, ndipo ndikonzere pano ana ang'ombe asanu ndi awiri ndi nkhosa zazimuna zisanu ndi ziwiri. Ndipo Balaki anachita monga momwe Balaamu anamuuzira, ndipo anapereka mwana wangombe ndi nkhosa yayimuna pa guwa lansembe.

24

Ndipo Balaamu ataona kuti ndi chabwino pamaso pa Ambuye kudalitsa Israeli, sankapita monga mwa chizolowezi chake

kukakumana ndi zizindikiro, ndipo anatembenuzira nkhope yake ku chipululu. Ndipo Balaamu atakweza maso ake, anaona Israeli atamanga misasa molingana ndi mafuko, ndipo mzimu wa Mulungu unabwera pa iye. Ndipo atatenga mwambi wake, ananena kuti, akutero Balaamu mwana wa Beori, akutero munthu wowona zoonadi, Iye akunena akumva mawu a wamphamvu, amene chiwonetsero cha Mulungu anaona mu tulo, maso ake atavumbulutsidwa. Monga zabwino nyumba zako Yakobo, matenti ako Israeli! Monga zigwa zomwe zikuchita mthunzi, ndi monga minda ya masamba pa mtsinje, ndi monga matenti amene Ambuye anaika, ndi monga mikungudza pafupi ndi madzi. Munthu adzatuluka kuchokera ku mbewu yake, ndipo adzalamulira mitundu yambiri, ndipo ufumu wa Gogi udzakwezedwa, ndipo ufumu wake udzakula. Mulungu anamutsogolera kuchokera ku Igupto, monga ulemerero wa chipembere kwa iye. Adzadya mitundu ya adani ake, ndi zokhuta zawo adzayamwa mafuta, ndipo ndi mivi yake adzalasa mdani. Atagona pansi anali kupuma monga mkango, ndiponso monga mwana wa mkango; ndani adzamudzutsa iye? Iwo akudalitsa iwe adalitsidwa, ndipo iwo akutemberera iwe atembereredwa.

Ndipo Balaki anakwiyira Balaamu, ndipo anagundana manja ake, ndipo Balaki anati kwa Balaamu, Ndinakuitana kuti utemberere mdani wanga, ndipo taona, wakhala ukudalitsa kachitatu ichi. Tsopano choncho thawa kupita ku malo ako; ndinati ndidzakupatsa ulemu, koma tsopano Ambuye wakupatsa iwe ulemerero. Ndipo Balaamu anati kwa Balaki,

Kodi sindinayankhule kwa amithenga ako amene unawatumiza kwa ine, ndinati, Ngati Balak angandipatse nyumba yake yodzaza ndi siliva ndi golide, sindingathe kuphwanya mawu a Ambuye kuchita chinthu chabwino kapena choipa mwa ine mwini; zonse zimene Mulungu adzanene, zimenezi ndidzanena. Ndipo tsopano taona, ndikupita ku malo anga. Bwera, ndidzakuphunzitsa iwe zimene anthu awa adzachita kwa anthu ako mmasiku otsiriza.

Ndipo atatenga fanizo lake, ananena,

Akuti Balaamu mwana wa Beori, akuti munthu amene moona zenizeni akuona, akumva mawu a Mulungu, akudziwa chidziwitso kuchokera kwa Wammwambamwamba, ndi kuona masomphenya a Mulungu mwa tulo, maso ake ataululidwa. Ndidzamuonetsa kwa iye, koma si tsopano; ndidzadalitsa, koma si ikuyandikira. Nyenyezi idzatuluka kuchokera kwa Yakobo, ndipo munthu adzadzuka kuchokera ku Israeli, ndipo adzaphwanya atsogoleri a Mowabu, nadzafunkha ana onse a Seti. Ndipo Edomu adzakhala cholowa, ndipo Esau mdani wake adzakhala cholowa, ndipo Israeli anachita mwamphamvu. Ndipo adzadzuka kuchokera mwa Yakobo, ndipo adzawononga wopulumutsidwa kuchokera mu mzinda. Ndipo ataona Amaleki, natenga mwambi wake, anati, Chiyambi cha mitundu ndi Amaleki, ndipo mbewu zawo zidzawonongeka. Ndipo ataona Mkenayi, natenga fanizo lake, anati, Yamphamvu yokhala kwako, ndipo ngati uyike chisa chako pa thanthwe, Ndipo ngati Beori akhale ndi chisa cha chinyengo, Aasiriya adzakutenga

ukapolo. Ndipo ataona Ogi, natenga fanizo lake, anati, O! O! Ndani adzakhala ndi moyo pamene Mulungu adzayika zinthu izi? Ndipo adzatuluka mmanja mwa Akitimu, ndipo adzazunza Asuri, ndipo adzazunza Ahebri, ndipo iwonso mogwirizana adzawonongeka. Ndipo atanyamuka Balaamu anapita, atabwerera ku malo ake, ndipo Balaki anapita ku kwao.

25

Ndipo Israeli anakhala mu Satteini, ndipo anthu anaipitsidwa pochita chigololo ndi ana aakazi a Mowabu. Ndipo anawaitana ku nsembe za mafano awo, ndipo anthu anadya nsembe zawo, ndipo analambiradi mafano awo. Ndipo Israeli anakwaniritsidwa kwa Baala Peori, ndipo Ambuye anakwiyira Israeli mwaukali. Ndipo Ambuye anati kwa Mose, Tenga atsogoleri onse a anthu, ndipo uwaphe pamaso pa Ambuye motsatana ndi dzuwa, ndipo mkwiyo waukali wa Ambuye udzachokapo ku Israeli. Ndipo Mose anati ku mafuko a Israeli, Phani aliyense wake woyenera wake amene anadzipereka ku Baalipeori. Ndipo taonani, munthu wa ana a Israeli atabwera anabweretsa mchimwene wake kwa mkazi wa Chimidiyani pamaso pa Mose, ndi pamaso pa msonkhano wonse wa ana a Israeli, pomwe iwo analira pafupi ndi khomo la tenti ya umboni. Ndipo Finehasi mwana wa Eliezara mwana wa Aroni wansembe ataona zimenezi, ananyamuka pakati pa msonkhano, natenga mkondo mdzanja mwake, Analowa pambuyo pa munthu wa Chiisrayeli mu nganjo, ndipo anaboola onse awiri, munthu wa

Chiisrayeli ndi mkazi kudzera mu chibelekero chake, ndipo mliri unaleka pa ana a Israyeli. Ndipo akufa mu mliri anali anayi ndi makumi awiri zikwi.

Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose nkuti, Phinehas mwana wa Eleazar mwana wa Aaron wansembe anayimitsa mkwiyo wanga kuchokera kwa ana a Israeli, pochita nsanje zanga pakati pawo, ndipo sindinawononge ana a Israeli mu nsanje zanga. Motero ndinati, onani ine ndimapereka kwa iye pangano ya mtendere, Ndipo idzakhala kwa iye ndi kwa mbewu yake pamodzi naye pangano la unsembe wamuyaya, mmalo mwa zimene anachitira changu Mulungu wake, ndipo anapereka nsembe yopepesera ana a Israeli. Koma dzina la munthu wa Chiisrayeli amene anaphedwa, amene anaphedwa pamodzi ndi mkazi wa Chimidiyani, linali Zimbri, mwana wa Salimoni, mtsogoleri wa nyumba ya banja la Simiyoni. Ndipo dzina la mkazi wa Chimidiani amene anakanthidwa linali Chasbi, mwana wamkazi wa Suri, wolamulira wa mtundu wa Ommothi, wa nyumba ya mabanja a Midiani.

Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose, kunena, Lankhula kwa ana a Israeli, kunena, Khalani adani kwa Amidiyani ndi kuwamenya iwo. Chifukwa iwo amakhala adani kwa inu mwachinyengo, zonse zimene amakunyengerani chifukwa cha Peor, ndi chifukwa cha Chasbi mwana wamkazi wa mfumu wa Midian, mlongo wawo, amene anakanthidwa pa tsiku la mkantha chifukwa cha Peor.

26

Ndipo zinadachitika pambuyo pa mliri, ndipo Ambuye analankhula kwa Mose ndi Eliezara wansembe, kunena, Werengani chiwerengero cha msonkhano wonse wa ana a Israeli kuchokera ku zaka makumi awiri ndi kupitirira molingana ndi mabanja a makolo awo, aliyense amene amatuluka kukamenya nkhondo mu Israeli.

Ndipo Mose ndi Eliezara wansembe analankhula ku Araboti ya Mowabu pa Yorodano moyang'anana ndi Yeriko ponena kuti, Kuchokera pa zaka makumi awiri zakubadwa ndi kupitirira, monga momwe analamula Ambuye kwa Mose, ndiponso ana a Israeli amene anatuluka mu Igupto. Reuben woyamba kubadwa wa Israeli, ana a Reuben anali Enoch, ndi anthu a Enoch, wa Pallu, anthu a Pallu. Kwa Asron, anthu a Asronei; kwa Charmi, anthu a Charmi. Awa ndi mafuko a Rubeni, ndipo chiwerengero chawo chinali 43,730.

Ndipo ana a Palu anali Eliabu. Ndipo ana a Eliab, Namuel, ndi Datani, ndi Abironi, awa anali oyitanidwa a msonkhano, awa ndi amene anaukira Mose ndi Aaroni mu msonkhano wa Kora, mu kuwukira Ambuye. Ndipo nthaka itatsegula pakamwa pake, inawameza iwo ndi Kora, pa imfa ya mpingo wake, pamene moto unawononga anthu makumi asanu ndi mazana awiri, ndipo anakhala chizindikiro. Koma ana a Kora sanafa.

Ndipo ana aamuna a Simeoni, anthu a ana aamuna a Simeoni: kwa Namueli, banja la Anamueliti; kwa Jamini, banja la Ajaminiti; kwa Jakini, banja la Ajakiniti; Kwa Zara, anthu a Azarai; kwa Sauli, anthu a Asauli. Awa ndi mafuko a Simeoni monga mwa kuwerengera kwawo, zikwi makumi awiri ndi ziwiri ndi mazana awiri.

Ana a Yuda anali Er ndi Onan, ndipo Er ndi Onan anamwalira mdziko la Kanani. Ndipo ana a Yuda anakhala molingana ndi mafuko awo: kwa Shela, anthu a Sheloni; kwa Perezi, anthu a Perezi; kwa Zera, anthu a Zera. Ndipo ana a Faresi anakhala: kwa Asroni, anthu a Asronite; kwa Iamuni, anthu a Iamunite. Awa ndi anthu a Yuda monga momwe anawawerengera, makumi asanu ndi limodzi ndi zikwi zisanu ndi mazana asanu.

Ndipo ana aamuna a Isakara molingana ndi mafuko awo: kwa Tola, fuko la Atolaite; kwa Phua, fuko la Apunite; Kwa Iasoub, anthu a Iasoubi; kwa Samram, anthu a Samrami. Awa ndi anthu a Issachar monga mwa kuwerengidwa kwawo, makumi asanu ndi anayi ndi zikwi zinayi ndi mazana anayi.

Ana a Zebuloni monga mwa mafuko awo: kwa Sered, fuko la Aseredite; kwa Allon, fuko la Aallonite; kwa Allel, fuko la Aallelite. Awa ndi anthu a Zebuloni kuchokera ku kuwerengidwa kwawo, makumi asanu ndi limodzi malufu ndi mazana asanu.

Ana a Gadi monga mafuko awo: kwa Safoni, banja la Asafoni;

kwa Hagi, banja la Ahagi; kwa Suni, banja la Asuni; kwa Azene, anthu a Azene, kwa Addi, anthu a Addi, Kwa Arodi, anthu a Aroadi; kwa Ariel, anthu a Arieli. Awa ndi mafuko a ana a Gadi monga mwa kuwerengidwa kwawo: makumi anayi ndi anayi mphambu zikwi ndi mazana asanu.

Ana a Aseri molingana ndi mafuko awo: kwa Yamini, fuko la Ayaminiti; kwa Yesou, fuko la Ayesouiti; kwa Baria, fuko la Abariati. Kwa Kober, anthu a Koberi; kwa Melchiel, anthu a Melchieli. Ndipo dzina la mwana wamkazi wa Aseri linali Sarai. Awa ndi anthu a fuko la Asheri kuchokera ku kuwerengidwa kwawo, zikwi makumi anayi ndi zitatu ndi mazana anayi.

Ana a Yosefe molingana ndi mabanja awo: Manase ndi Efereimu.

Ana a Manase. Kwa Makiri, anthu a Makiri, ndipo Makiri anabereka Giliyadi; kwa Giliyadi, anthu a Giliyadi. Ndipo awa ndi ana a Gilead: Achiezer, anthu a Achiezerite; kwa Cheleg, anthu a Chelegite. Kwa Esriel, anthu a Esrieli; kwa Shechem, anthu a Sychemi. Kwa Symaer, anthu a Symaeri, ndi kwa Opher, anthu a Opheri. Ndipo Zelophehad mwana wa Hepher sanali ndi ana aamuna, koma anali ndi ana aakazi, ndipo mayina a ana aakazi a Zelophehad anali Maala, Noua, Hogla, Milka, ndi Tiriza. Awa ndi mafuko a Manase kuchokera ku kuwerengidwa kwawo, maelefano makumi asanu ndi awiri ndi mazana asanu ndi awiri.

Ndipo awa ndi ana a Efuraimu: kwa Sutala, anthu a Sutalani; kwa Tanaki, anthu a Tanaki. Awa ndi ana a Sutala, kwa Edeni, anthu a Edeni. Awa ndi mafuko a Efereimu kuchokera ku kuwerengera kwawo, zikwi makumi atatu ndi ziwiri ndi mazana asanu. Awa ndi mafuko a ana a Yosefe molingana ndi mafuko awo.

Ana a Benjamini molingana ndi mafuko awo: kwa Bale, fuko la Abali; kwa Asyberi, fuko la Aasyberi; kwa Iachirana, fuko la Aiachirani.

Kwa Sophan, anthu a Sophanes. Ndipo ana a Bale anali Adar ndi Noeman; kwa Adar kunali anthu a Adari, ndipo kwa Noeman kunali anthu a Noemani. Awa ndi ana aamuna a Benjamini molingana ndi mafuko awo, kuchokera pa kuwerengera kwawo, makumi atatu ndi zisanu ndi zikwi, ndi mazana asanu.

Ndipo ana a Dan molingana ndi mafuko awo: kwa Shame, fuko la Ashamei. Awa ndi mafuko a Dan molingana ndi mafuko awo. Anthu onse a Shuhamites monga mwa kuwawerengera kwawo, anali makumi asanu ndi anayi ndi zikwi zisanu ndi zinayi ndi mazana anayi.

Ana a Nafutali molingana ndi mafuko awo: kwa Asiela, fuko la Asieli; kwa Gauni, fuko la Gauni. Kwa Jeseri, anthu a Jeseri; kwa Sellem, anthu a Sellemi. Awa ndi anthu a Nafutali kuchokera ku kuwerengidwa kwawo, makumi anayi zikwi ndi mazana atatu.

Iyi ndi kuwerengera ana a Israeli: mazana asanu ndi limodzi zikwi ndi chikwi chimodzi ndi mazana asanu ndi awiri ndi makumi atatu.

Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose nkuti, Kwa awa dziko lidzagawidwa, kuti alandire cholowa molingana ndi chiwerengero cha mayina. Kwa ambiri udzawonjezera cholowa, ndipo kwa ochepa udzachepetsa cholowa chawo; aliyense, monga mmawe anawerengedwa, adzapatsidwa cholowa chawo. Kudzera mmagawo adzagawidwa dziko malinga ndi mayina; molingana ndi mafuko a makolo awo adzalandira cholowa. Mudzagawa cholowa chawo mwa maere pakati pa ambiri ndi ochepa.

Ndipo ana aamuna a Levi molingana ndi mafuko awo: kwa Geresoni, anthu a Ageresoni; kwa Kohati, anthu a Akohati; kwa Merari, anthu a Amerari. Awa ndi mafuko a ana a Levi: fuko la Lobeni, fuko la Hebroni, fuko la Kore, ndi fuko la Musi, ndipo Koati anabereka Amramu. Dzina la mkazi wake linali Yokebede, mwana wamkazi wa Levi, amene anawabereka kwa Levi mu Aiguputo, ndipo anaberekera Amramu Aaroni ndi Mose, ndi Miriamu mlongo wawo. Ndipo Aaroni anabereka Nadabu, Abihu, Eliezara, ndi Itamara. Ndipo Nadabu ndi Abihudi anafera pamene ankapereka moto wachilendo pamaso pa Ambuye mchipululu cha Sinai. Ndipo anakhala kuchokera pa kuwerengidwa kwawo atatu ndi makumi awiri alikulu, onse amuna kuchokera mwezi umodzi ndi kupitirira, pakuti sanawerenge limodzi mu pakati pa ana a Israeli, chifukwa

sankaperekedwa kwa iwo gawo mu pakati pa ana a Israeli.

Ndipo ichi ndi chiwerengero cha Mose ndi Eleazara wansembe, amene anawerengera ana a Israeli ku Araboti ya Mowabu, pa Yorodano moyang'anana ndi Yeriko. Ndipo mwa awa panalibe munthu aliyense wa iwo amene anawawerenga ndi Mose ndi Aaroni, pamene anawawerenga ana a Israeli mchipululu cha Sinai. Chifukwa Ambuye anati kwa iwo, Mudzafa ndithu mchipululu, ndipo palibe ndi mmodzi yemwe anatsala mwa iwo, kupatula Kalebe mwana wa Yefune, ndi Yoswa mwana wa Nuni.

27

Ndipo atayandikira ana aakazi a Salapadi mwana wa Oferi, mwana wa Galaadi, mwana wa Makiri, wa anthu a Manase, wa ana a Yosefe, ndipo izi mayina awo: Maala, ndi Noua, ndi Egla, ndi Melka, ndi Tersa, ndi kuima patsogolo pa Mose, ndi patsogolo pa Eleazara wansembe, ndi patsogolo pa akuluakulu, ndi patsogolo pa msonkhano wonse pa khomo la tenti ya umboni, ndipo akunena, Atate wathu anamwalira mchipululu, ndipo iye sanali pakati pa gulu la anthu limene linasonkhana pamaso pa Ambuye mgulu la Kora, chifukwa anamwalira chifukwa cha tchimo lake, ndipo sanali ndi ana aamuna. Dzina la atate wathu lisafafanizidwe pakati pa anthu ake, chifukwa alibe mwana wamwamuna. Tipatseni ife cholowa pakati pa abale a atate wathu. Ndipo Mose anabweretsa mlandu wawo

pamaso pa Ambuye.

Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose, Kunena, molondola ana aakazi a Salpaad alankhula. Mphatso udzawapatsa iwo kukhala cholowa pakati pa abale a atate wawo, ndipo udzayika cholowa cha atate wawo kwa iwo. Ndipo udzalankhula kwa ana a Israeli. Kunena kuti, Ngati munthu afa, ndipo alibe mwana wamwamuna, mudzapereka cholowa chake kwa mwana wake wamkazi. Ngati koma asakhale ndi mwana wamkazi, mudzapereka cholowa chake kwa mbale wake. Koma ngati asakhale ndi abale, mudzapereka cholowa kwa mbale wa atate wake. Ngati koma palibe abale a atate wake, mudzapereka cholowa kwa wachibale wake wapafupi kwambiri kuchokera ku fuko lake, kuti alandire cholowa chake, ndipo zidzakhala izi kwa ana a Israeli lamulo la chiweruzo, monga momwe analamula Ambuye kwa Mose.

Ndipo Ambuye anati kwa Mose, kwera kuphiri limene lili kutsidya kwa Yorodano, phiri ili la Nebo, ndipo uone dziko la Kanaani, limene Ine ndikulipereka kwa ana a Israeli kuti likhale cholowa chawo. Ndipo udzayiona, ndipo udzasonkhanitsidwa kwa anthu ako iwe, monga momwe Aaroni mlongo wako anasokhanitiridwa ku phiri la Hori. Chifukwa munaparaduka mawu anga mu chipululu cha Sin, pamene gulu linatsutsa, kuti munandipatule, simunandisankhulitse ine pa madzi pamaso pawo; ichi ndi madzi a mkangano mu Kadesh mu chipululu cha Sin. Ndipo Mose anati kwa Ambuye, Ambuye Mulungu wa mizimu ndi thupi lonse asankhe munthu pa msonkhano uwu,

Amene adzatuluka patsogolo pa nkhope yawo, ndi amene adzalowe patsogolo pa nkhope yawo, ndi amene adzawatulutsa, ndi amene adzawafikitsa, ndipo gulu la Ambuye lidzakhala ngati nkhosa zimene zilibe mwawusi. Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose, kunena kuti, Tenga kwa iwe mwini Joshua mwana wa Nun, munthu amene ali ndi mzimu mwa iye mwini, ndipo udzayika manja ako pa iye, Ndipo udzamukhazikitsa patsogolo pa Eleazara wansembe, ndipo udzamulamula patsogolo pa msonkhano wonse, ndipo udzalamula za iye pamaso pawo. Ndipo udzapereka ulemerero wako pa iye, kuti ana a Israeli amvere iye. Ndipo pamaso pa Eleazara wansembe adzayimirira, ndipo adzamufunsa chiweruzo cha kuonetsa pamaso pa Ambuye. Pa mawu ake adzatuluka, ndipo pa mawu ake adzalowa iye ndi ana a Israeli mogwirizana mtima, ndipo gulu lonse.

Ndipo Mose anachita monga Ambuye anamulamula, ndipo atatenga Yoswa, anamukhazikitsa patsogolo pa Eliezara wansembe, ndiponso patsogolo pa msonkhano wonse, Ndipo anaika manja ake pa iye, ndi kumukhazikitsa monga momwe Ambuye analamula Mose.

28

Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose nkuti, Lamula ana a Israeli, ndipo udzanena kwa iwo kuti, Mphatso zanga, mphatso zanga, zopereka zanga za fungo wokoma, mudzasunga

kuzipereka kwa Ine mzikondwerero zanga. Ndipo udzanena kwa iwo, Izi ndi zopereka zimene mudzabweretse kwa Ambuye: ana ankhosa a chaka chimodzi opanda chilema awiri pa tsiku mu chopereka chowotcha mosalekeza. Mwana wankhosa woyamba udzaupereka mmawa, ndipo mwana wankhosa wachiwiri udzaupereka madzulo.

Ndipo udzapanga chakhumi cha efa ufa wosalala kukhala nsembe wosakanizidwa mu mafuta mu chachinayi cha hini. Chopereka chopsereza chosalekeza, chimene chinachitika pa phiri la Sinai kukhala fungo lokomera Ambuye. Ndipo chopereka chake chakumwa chachinayi cha hini kwa mwana wankhosa mmodzi, mmalo opatulika udzathira chopereka chakumwa cha chakumwa champhamvu kwa Ambuye. Ndipo mwana wankhosa wachiwiri mudzamuchita ku madzulo, monga nsembe yake ndi monga chopereka chakumwa chake mudzachita kuti ukhale fungo lokomera kwa Ambuye. Ndipo pa tsiku la Sabata mubweretse ana ankhosa awiri a chaka chimodzi opanda chilema, ndi magawo khumi awiri a ufa wosalala wosakanizidwa ndi mafuta kuti akhale nsembe, ndi chopereka chakumwa. Chopereka chopsereza cha masabata mu masabata pa chopsereza cha nthawi zonse, ndi chopereka chakumwa chake.

Ndipo pa miyezi yatsopano mudzapereka nsembe yopsereza kwa Ambuye: ana ang’ombe awiri, nkhosa yayimuna imodzi, ndi ana ankhosa a chaka chimodzi asanu ndi awiri opanda chilema. Magawo atatu a khumi a ufa wosalala wosakanizidwa

mu mafuta kwa mwana wangombe mmodzi, ndi magawo awiri a khumi a ufa wosalala wosakanizidwa mu mafuta kwa nkhosa yayimuna imodzi, Chakhumi chakhumi cha ufa wosalala wosakanizidwa mu mafuta ku mwana wankhosa mmodzi, nsembe, fungo lokomera, chopereka kwa Ambuye. Chopereka chawo chakunyera chidzakhala theka la hini kwa mwana wangombe mmodzi, ndipo chigawo chachitatu cha hini chidzakhala kwa nkhosa yayimuna imodzi. Ndipo chigawo chachinayi cha hini chidzakhala kwa mwana wankhosa mmodzi wa vinyo, ichi ndi chopereka chopsereza mwezi ndi mwezi mmiyezi yonse ya chaka.

Ndipo mbuzi yayimuna imodzi kuchokera ku mbuzi yokhudzana ndi tchimo kwa Ambuye, pamodzi ndi chopereka chopsereza cha nthawi zonse chidzachitidwa, ndiponso chopereka chakumwa chake.

Ndipo mu mwezi woyamba, pa tsiku la khumi ndi chinayi la mwezi, Paskha wa Ambuye. Ndipo pa tsiku la khumi ndi zisanu la mwezi uwu padzakhala phwando, masiku asanu ndi awiri mudzadya buledi wopanda yisiti. Ndipo tsiku loyamba lotchedwa lopatulika lidzakhala kwa inu, ntchito iliyonse yaukapolo simudzayichita. Ndipo mudzabweretsa zopereka zopsereza chopereka kwa Ambuye: ana ang'ombe awiri ochokera ku ng'ombe, nkhosa yayimuna imodzi, ana ankhosa a chaka chimodzi asanu ndi awiri; adzakhala opanda chilema kwa inu. Ndipo nsembe yawo ufa wosalala wosakanizidwa ndi mafuta, magawo atatu a khumi kwa mwana wang'ombe

mmodzi, ndi magawo awiri a khumi kwa nkhosa yayimuna imodzi. Chagawo cha khumi chagawo cha khumi udzachita kwa mwana wankhosa mmodzi, kwa ana ankhosa asanu ndi awiri. Ndiponso mbuzi imodzi kuchokera ku nkhosa zina kuti muchite chiyeretso cha machimo anu, Kupatula chopsereza chonse cha nthawi zonse cha mmawa, chomwe ndi chopsereza cha nthawi zonse. Izi monga izi mudzachita tsiku lililonse mu masiku asanu ndi awiri, mphatso chopereka mu fungo la kununkha kwa Ambuye, pa nsembe yopsereza ya nthawi zonse mudzapanga chopereka chakumwa chake. Ndipo tsiku lachisanu ndi chiwiri lotchedwa loyera lidzakhala kwa inu; simuzachita ntchito iliyonse yautumiki mu tsikuli.

Ndipo pa tsiku la zatsopano, pamene mukupereka nsembe yatsopano kwa Ambuye wa masabata, msonkhano wopatulika udzakhala kwa inu, ntchito iliyonse yaukapolo simudzachita. Ndipo mupereka zopereka zopsereza za fungo wokoma kwa Ambuye: ana ang'ombe awiri ochokera ku ng'ombe, nkhosa yayimuna imodzi, ndi ana ankhosa asanu ndi awiri a chaka chimodzi opanda chilema. Chopereka chawo ufa wosalala wosakanizidwa mu mafuta, magawo atatu pa mwana wang'ombe mmodzi, ndi magawo awiri pa nkhosa yayimuna imodzi. Chogawanika chogawanika kwa mwana wankhosa mmodzi, kwa ana ankhosa asanu ndi awiri. Ndi mbuzi imodzi kuchokera ku mbuzi yokhudzana ndi tchimo, kuti mupereke nsembe yopepesera yokhudzana ndi inu, kupatula chopereka chopsereza cha nthawi zonse. Ndipo nsembe yawo mudzayichita kwa Ine; zidzakhala zopanda chilema kwa inu,

ndiponso zopereka zakumwa zawo.

29

Ndipo pa mwezi wachisanu ndi chiwiri, pa tsiku loyamba la mwezi, msonkhano wopatulika udzakhala kwa inu; ntchito iliyonse yaukapolo simuyenera kuchita. Lidzakhala tsiku la chizindikiro kwa inu. Ndipo mudzachita zopereka zopsereza kukhala fungo lokomera Ambuye: mwana wang'ombe mmodzi wochokera ku ng'ombe, nkhosa yayimuna imodzi, ana ankhosa asanu ndi awiri a chaka chimodzi opanda chilema. Chopereka chawo ufa wosalala wosakanizidwa mu mafuta, magawo atatu pa mwana wang'ombe mmodzi, ndi magawo awiri pa nkhosa yayimuna imodzi, Chogawanika chogawanika kwa mwana wankhosa mmodzi, kwa ana ankhosa asanu ndi awiri. Ndi mbuzi imodzi yochokera ku mbuzi yokhudzana ndi machimo, kuti ichite chifukwa cha inu, Kupatula zopsereza za mwezi watsopano, ndi nsembe zawo, ndi zopereka zakumwa zawo, ndi chopereka chopsereza chosalekeza, ndi nsembe zawo ndi zopereka zakumwa zawo monga mofanana nawo, kuti zikhale fungo lokomera kwa Ambuye.

Ndipo pa tsiku la khumi la mwezi uwu kudzakhala koyitanidwa kopatulika kwa inu, ndipo mudzadzunza mizimu yanu, ndipo ntchito iliyonse simudzayichita. Ndipo mudzabweretsa zopereka zopsereza za fungo wokoma kwa Ambuye, zopereka kwa Ambuye: mwana wangombe mmodzi kuchokera ku ngombe,

nkhosa yayimuna imodzi, ana ankhosa asanu ndi awiri a chaka chimodzi; adzakhala opanda chilema kwa inu. Chopereka chawo ufa wosalala wosakanizidwa mu mafuta, magawo atatu pa mwana wang'ombe mmodzi, ndi magawo awiri pa nkhosa yayimuna imodzi, Chigawo chakhumi ku mwana wankhosa mmodzi, mu ana ankhosa asanu ndi awiri. Ndipo mbuzi imodzi kuchokera ku mbuzi yokhudzana ndi tchimo, kuti muchite chiphulitso cha inu, kupatula chiphulitso cha tchimo, ndi nsembe yopsereza yosalekeza, nsembe yake, ndi chopereka chamowa chake molingana ndi malamulo ake kuti zikhale fungo wokoma, chopereka kwa Ambuye.

Ndipo pa tsiku la khumi ndi zisanu la mwezi wachisanu ndi chiwiri uyu, msonkhano wopatulika udzakhala kwa inu; simuyenera kuchita ntchito iliyonse yaukapolo, ndipo mukondwerere chikondwerero cha Ambuye masiku asanu ndi awiri. Ndipo mubweretse zopereka zopsereza chopereka mu fungo la kununkha kwa Ambuye, pa tsiku loyamba ana ang'ombe ochokera ku ng'ombe atatu ndi khumi, nkhosa zazimuna ziwiri, ana ankhosa a chaka chimodzi khumi ndi anayi, adzakhala opanda chilema. Nsembe zawo za ufa wosalala wosakanizidwa mu mafuta, magawo atatu pa khumi kwa mwana wang'ombe mmodzi, kwa ana ang'ombe khumi ndi atatu, ndi magawo awiri pa khumi kwa nkhosa yayimuna imodzi, pa nkhosa zazimuna ziwiri, Chagawo chakhumi chakhumi kwa mwana wankhosa mmodzi, pa ana ankhosa khumi ndi anayi. Ndi mbuzi imodzi yochokera ku mbuzi yokhudzana ndi tchimo, kupatula chopsereza chonse cha

nthawi zonse, nsembe zawo ndi zopereka zakumwa zawo.

Ndipo pa tsiku lachiwiri ana ang'ombe khumi ndi awiri, nkhosa zazimuna ziwiri, ana ankhosa a chaka chimodzi khumi ndi anayi opanda chilema. Nsembe yawo ndi chopereka chakumwa chawo kwa ana angombe, ndi nkhosa zazimuna, ndi ana ankhosa, molingana ndi chiwerengero chawo, molingana ndi malamulo awo. Ndi mbuzi imodzi kuchokera ku mbuzi yokhudza tchimo, kupatula chopereka chopsereza cha nthawi zonse, nsembe zawo ndi zopereka zakumwa zawo.

Pa tsiku lachitatu, ana ngombe khumi ndi mmodzi, nkhosa zazimuna ziwiri, ana nkhosa a chaka chimodzi khumi ndi anayi opanda chilema. Nsembe yawo ndi chopereka chakumwa chawo kwa ana angombe, ndi nkhosa zazimuna, ndi ana ankhosa, molingana ndi chiwerengero chawo, molingana ndi malamulo awo. Ndi mbuzi imodzi kuchokera ku mbuzi yokhudza tchimo, kupatula chopsereza chonse cha nthawi zonse, nsembe zawo ndi zopereka zakumwa zawo.

Pa tsiku lachinayi ana angombe khumi, nkhosa zazimuna ziwiri, ana ankhosa a chaka chimodzi khumi ndi anayi opanda chilema. Nsembe zawo ndi zopereka zakumwa zawo kwa ana angombe, ndi nkhosa zazimuna, ndi ana ankhosa, monga mwa chiwerengero chawo, monga mwa kutanthauzira kwawo. Ndi mbuzi imodzi kuchokera ku mbuzi yokhudza tchimo, kupatula chopsereza chonse cha nthawi zonse, nsembe zawo ndi zopereka zakumwa zawo.

Pa tsiku lachisanu, ana angombe asanu ndi anayi, nkhosa zazimuna ziwiri, ana ankhosa a chaka chimodzi khumi ndi anayi opanda chilema. Nsembe zawo ndi zopereka zakumwa zawo kwa ana angombe, ndi nkhosa zazimuna, ndi ana ankhosa, monga mwa chiwerengero chawo, monga mwa kutanthauzira kwawo. Ndi mbuzi imodzi yochokera ku mbuzi yokhudzana ndi tchimo, kupatula chopsereza chonse cha nthawi zonse, nsembe zawo ndi zopereka zakumwa zawo.

Pa tsiku lachisanu ndi chimodzi, ngombe zing'ono zisanu ndi zitatu, nkhosa zazimuna ziwiri, ana ankhosa a chaka chimodzi khumi ndi anayi opanda chilema. Nsembe zawo ndi zopereka zakumwa zawo kwa ana angombe, ndi nkhosa zazimuna, ndi ana ankhosa, monga mwa chiwerengero chawo, monga mwa kutanthauzira kwawo. Ndi mbuzi imodzi yochokera ku mbuzi yokhudzana ndi tchimo, kupatula chopsereza chonse cha nthawi zonse, nsembe zawo ndi zopereka zakumwa zawo.

Pa tsiku lachisanu ndi chiwiri, ana angombe asanu ndi awiri, nkhosa zazimuna ziwiri, ana ankhosa a chaka chimodzi khumi ndi anayi opanda chilema. Nsembe zawo ndi zopereka zakumwa zawo kwa ana angombe, ndi nkhosa zazimuna, ndi ana ankhosa, monga mwa chiwerengero chawo, monga mwa kutanthauzira kwawo. Ndi mbuzi imodzi kuchokera ku mbuzi yokhudza tchimo, kupatula chopsereza chonse cha nthawi zonse, nsembe zawo ndi zopereka zakumwa zawo. Ndipo pa tsiku lachisanu ndi chitatu kudzakhala msonkhano wotsiriza kwa inu, mudzasachita ntchito iliyonse ya ukapolo pa tsikulo.

Ndipo mudzabweretsa nsembe zopsereza kuti zikhale fungo labwino, nsembe kwa Ambuye: mwana wang'ombe mmodzi, nkhosa yayimuna imodzi, ndi ana ankhosa aamuna asanu ndi awiri a chaka chimodzi opanda chilema. Nsembe zawo ndi zopereka zakumwa zawo za mwana wang'ombe ndi nkhosa yayimuna ndi ana ankhosa monga mwa chiwerengero chawo, monga mwa dongosolo lawo. Ndi mbuzi imodzi yochokera ku mbuzi yokhudzana ndi tchimo, kupatula chopsereza chonse cha nthawi zonse, nsembe zawo ndi zopereka zakumwa zawo.

Izi mudzachita kwa Ambuye mzikondwerero zanu, kupatula mapemphero anu, ndi zaufulu wanu, ndi nsembe zopsereza zanu, ndi nsembe zanu, ndi zopereka zakumwa zanu, ndi chipulumutso chanu.

30

Ndipo Mose analankhula kwa ana a Israeli molingana ndi zonse zimene Ambuye anamulamula Mose. Ndipo Mose analankhula kwa olamulira a mafuko a ana a Israeli, akunena, Uyu ndi mawu amene Ambuye analamula. Munthu aliyense amene alumbire lumbiro kwa Ambuye, kapena alumbire lumbiro, kapena adzimange ndi kumanga pa za moyo wake, sadzanyoza mawu ake; zonse zimene zingachoke mkamwa mwake adzazichita. Ngati koma mkazi alumbira lumbiro kwa Ambuye, kapena adzimangire chimangano mnyumba ya atate wake munyamata wake, Ndipo adzamva bambo ake mapemphero ake ndi zolinga

zake zimene anadziika motsatira moyo wake, ndipo bambo ake akhale chete, ndipo mapemphero ake onse adzakhazikika, ndipo zolinga zonse zimene anadziika motsatira moyo wake zidzakhalabe kwa iye. Ngati koma akukana akakane atate wake, tsiku lililonse limene adzamve mapemphero onse ake ndi zolumbirira zake, zimene anadziika pa moyo wake, sizidzakhazikika, ndipo Ambuye adzamutsukula iye, chifukwa anakana atate wake.

Ngati koma atakhala kwa mwamuna, ndi mapemphero ake pa iyi molingana ndi kusiyana kwa milomo yake, amene anaika molingana ndi moyo wake, Ndipo akamva mwamuna wake, ndipo akakhala chete pa tsiku limene angamve, motero zidzakhazikika mapemphero ake onse, ndi zovomereza zake zimene anadziika pa moyo wake, zidzakhazikika. Ngati koma mwamuna wake akukana akakane pa tsiku lililonse akamva, zonse mapemphero ake ndi zolinga zake zimene anadziika pa moyo wake sizidzakhala chifukwa mwamuna anakana kuchokera kwa iye, ndipo Ambuye adzamutsukula.

Ndipo lupemphero la mkazi wamasiye ndi wothamangitsidwa, zonse ngati angalumbire motsatira moyo wake, zidzakhalabe kwa iye. Ngati koma mu nyumba ya mwamuna wake lumbiro lake, kapena chikhulupiriro chotsatira moyo wake ndi lumbiro, Ndipo adzamva mwamuna wake, ndipo adzakhala chete kwa iye, ndipo sadzakana kwa iye, ndipo adzayimirira zonse mapemphero ake, ndipo onse malonjezo ake amene anadziika motsatira mzimu wake, adzayimirira motsatira iye. Ngati koma

atachotsa atachotse mwamuna wake tsiku lililonse limene adzamve, zonse zochuluka ngati zituluke mmilomo yake molingana ndi mapemphero ake, ndi molingana ndi zolumbirira zokhudza moyo wake, sizidzakhala kwa iye, mwamuna wake wachotsa, ndipo Ambuye adzamutsukula. Pemphero iliyonse ndi lumbiro lililonse la chomangira chowulaza moyo, mwamuna wake adzachikhazikitsa, ndipo mwamuna wake adzachichotsa Ngati koma kukhala chete akhale chete tsiku ndi tsiku, ndiye adzakhazikitsa zonse mapemphero ake ndi zolinga zonse pa iye, chifukwa anakhala chete tsiku limene anamva. Ngati koma mwamuna wake atachotsa zolumbira zake pambuyo pa tsiku limene anamva, iye adzanyamula tchimo lake. Izi ndi malamulo zimene Ambuye analamula Mose, pakati pa mwamuna ndi mkazi wake, ndi pakati pa atate ndi mwana wake wamkazi mu unyamata mnyumba ya atate.

31

Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose nkuti, Bwezera kubwezera kwa ana a Israeli kuchokera kwa Amidiani, ndipo kenako udzaphatikizidwa kwa anthu ako. Ndipo Mose analankhula kwa anthu, kunena, Konzani amuna kuchokera mwa inu, ndipo mukonzekere nkhondo pamaso pa Ambuye pa Midiyani, kuti mupereke kubwezera chilango kuchokera kwa Ambuye kwa Midiyani. Zikwi kuchokera ku fuko, zikwi kuchokera ku fuko, kuchokera ku mafuko onse a ana a Israeli, tumizani kuti akamenye nkhondo. Ndipo anawerengera

kuchokera ku zikwi za Israeli chikwi chimodzi pa fuko, zikwi khumi ndi ziwiri okonzedwa ku nkhondo. Ndipo Mose anawatumiza, chikwi kuchokera mu fuko, chikwi kuchokera mu fuko, pamodzi ndi mphamvu zawo, ndiponso Finehasi mwana wa Eliezara, mwana wa Aroni wansembe, ndiponso ziwiya zopatulika, ndipo malipenga a zizindikiro anali mmanja mwawo.

Ndipo anakonzekera nkhondo pa Midiani, monga momwe Ambuye analamula Mose, ndipo anapha amuna onse. Ndipo anapha mafumu a Midiani pamodzi ndi ovulala awo, Evi, Rekoni, Suri, Huri, ndi Roboki, mafumu asanu a Midiani. Balaamu mwana wa Beori anamuphanso ndi lupanga pamodzi ndi ovulala awo. Ndipo anafunkha akazi a Midiani, katundu wawo, ziweto zawo, chuma chawo chonse, ndi mphamvu zawo anafunkha. Ndipo mizinda yawo yonse imene inali mmalo awo okhala, ndi minda yawo, anayotcha ndi moto. Ndipo anatenga zonse zofunkha zawo, ndi zonse zofunkha zawo kuchokera kwa munthu mpaka kwa chiweto. Ndipo anabweretsa kwa Mose ndi kwa Eleazara wansembe, ndi kwa ana onse a Israeli, akapolo, ndi zofunkha, ndi zofunkha ku msasa ku Araboti Mowabu, umene uli pa Yorodano moyang'anana ndi Yeriko. Ndipo Mose ndi Eliezara wansembe ndi olamulira onse a msonkhano anatuluka kukakumana nawo kunja kwa msasa. Ndipo Mose anakwiyira oyanganira a gulu lankhondo, akuluakulu a zikwi ndi akuluakulu a mazana amene ankabwera kuchokera ku nkhondo. Ndipo Mose anati kwa iwo, Chifukwa chiyani mwasiya moyo akazi onse? Izi pakuti zinali kwa ana a Israeli molingana

ndi mawu a Balaamu wochotsa ndi kunyalanyaza mawu a Ambuye chifukwa cha Peori, ndipo kunachitika mliri mu gulu la Ambuye. Ndipo tsopano phani onse amuna mu zonse za katundu, mkazi aliyense amene wadziwa bedi la mwamuna, phani. Ndipo zonse zofunkha za akazi amene sadziwa bedi la mwamuna, awasunge moyo. Ndipo inu mukakhale kunja kwa msasa masiku asanu ndi awiri. Aliyense wopha ndi wakhudza wakuphedwa adzayeretsedwa pa tsiku lachitatu, ndi pa tsiku lachisanu ndi chiwiri, inu ndi akapolo anu. Ndipo chophimba chilichonse ndi chiwiya chilichonse cha chikopa, ndi ntchito yonse ya chikopa cha mbuzi, ndi chiwiya chilichonse chamatabwa mudzayeretsa.

Ndipo Eliezara wansembe anati kwa amuna ankhondo obwera kuchokera ku nkhondo, ili ndi lamulo la malamulo limene Ambuye analamula Mose. Kupatula golide ndi siliva ndi mkuwa ndi chitsulo ndi mtovu ndi tini, Chinthu chilichonse chimene chidzadutsa mu moto chidzayeretsedwa, koma ndi madzi a kuyeretsedwa chidzayeretsedwa, ndipo zonse zimene sizidutsa mu moto zidzadutsa mu madzi. Ndipo chova zovala tsiku lachisanu ndi chiwiri, ndipo mudzakhala oyera, ndipo pambuyo pake mulowa mu msasa.

Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose nkuti, Tenga chiwerengero cha zofunkha za ukapolo, kuchokera ku munthu mpaka nyama, iwe ndi Eleazara wansembe ndi atsogoleri a mabanja a msonkhano. Ndipo inu mudzagawa zofunkha pakati pa ankhondo amene anapita ku nkhondo, ndi pakati pa

msonkhano wonse. Ndipo mudzapatula chopereka cha Ambuye kuchokera kwa anthu ankhondo amene anapita ku nkhondo, moyo umodzi kuchokera pa mazana asanu, kuchokera kwa anthu, ndi kuchokera ku ziweto, ndi kuchokera ku ngombe, ndi kuchokera ku nkhosa, ndi kuchokera ku abulu. Ndipo kuchokera ku theka lawo mudzatengapo. Ndipo udzapereka kwa Eliezara wansembe zipatso zoyamba za Ambuye. Ndipo kuchokera ku theka la ana a Israeli, udzatenga umodzi kuchokera ku makumi asanu kuchokera ku anthu, ndipo kuchokera ku ngombe, ndipo kuchokera ku nkhosa, ndipo kuchokera ku abulu, ndipo kuchokera ku ziweto zonse, ndipo udzapereka iwo kwa Alevi osunga alonda mu tenti ya Ambuye.

Ndipo Mose ndi Eliezara wansembe anachita monga momwe Ambuye analamulira Mose. Ndipo chotsalira cha zofunkha zimene ankhondo anatenga chinali: kuchokera ku nkhosa, mazana asanu ndi limodzi zikwi ndi makumi asanu ndi awiri ndi zisanu zikwi. Ndipo ngombe, zokwana 72,000, Ndipo abulu, 61,000, Ndipo miyoyo ya anthu kuchokera kwa akazi amene sanadziwe bedi la mwamuna, miyoyo yonse, zikwi makumi atatu ndi ziwiri. Ndipo theka la gawo la iwo amene anapita ku nkhondo mwa chiwerengero cha nkhosa linali mazana atatu ndi makumi atatu zikwi ndi zikwi zisanu ndi ziwiri ndi mazana asanu. Ndipo mathero a nkhosa kwa Ambuye anali mazana asanu ndi limodzi makumi asanu ndi awiri ndi zisanu. Ndipo ngombe zinali zikulu makumi atatu ndi zisanu ndi chimodzi, ndipo gawo la Ambuye linali makumi asanu ndi awiri ndi ziwiri. Ndipo abulu analili makumi atatu alikulu ndi mazana asanu,

ndipo gawo la Ambuye linali makumi asanu ndi chimodzi. Ndipo miyoyo ya anthu analipira khumi ndi zisanu ndi chimodzi zikwi, ndipo gawo la Ambuye linali miyoyo makumi atatu ndi awiri.

Ndipo Mose anapereka chopereka cha kumapeto kwa Ambuye, chopereka cha Mulungu, kwa Eliezara wansembe, monga momwe Ambuye analamula Mose. Kuchokera ku gawo la theka la ana a Israeli, amene Mose analekanitsa ndi amuna ankhondo. Ndipo theka la msonkhano linachokera ku nkhosa, linali mazana atatu ndi makumi atatu zikwi ndi zikwi zisanu ndi ziwiri ndi mazana asanu. Ndipo ngombe, makumi atatu ndi zisanu ndi chimodzi mwa zikwi. Mbidzi, makumi atatu alikulu ndi mazana asanu. Ndipo mizimu ya anthu, khumi ndi zisanu ndi chimodzi zikwi. Ndipo Mose anatenga kuchokera ku gawo la theka la ana a Israeli chimodzi kuchokera ku makumi asanu, kuchokera ku anthu ndi kuchokera ku ziweto, ndipo anapereka zimenezi kwa Alevi amene amasunga zosunga za tenti ya Ambuye, monga momwe Ambuye analamulira Mose.

Ndipo anabwera kwa Mose onse amene anasankhidwa kukhala oyanganira magulu a chikwi a gulu lankhondo, akuluakulu a chikwi ndi akuluakulu a zana, Ndipo analankhula kwa Mose, Atumiki anu alandira chiwerengero cha amuna ankhondo ochokera kwa ife, ndipo palibe amene wasowa kwa iwo ngakhale mmodzi. Ndipo tapereka mphatso kwa Ambuye, aliyense amene anapeza chiwiya chagolide ndi chibangili ndi chikwakwa ndi mphete ndi chikwakwa cha mkono ndi mkanda

wa khosi, kuti tichite mwini mlandu pa ife pamaso pa Ambuye. Ndipo Mose ndi Eleazara wansembe anatenga golide kuchokera kwa iwo, ziwiya zonse zopangidwa. Ndipo golide wonse wopereka umene anapereka kwa Ambuye unali masikelo 16,750 kuchokera kwa atsogoleri a zikwi ndi kwa atsogoleri a mazana. Ndipo amuna ankhondo anafunkha aliyense yekha. Ndipo Mose ndi Eliezara wansembe anatenga golidewo kuchokera kwa akuluakulu a zikwi ndi kwa akuluakulu a mazana, ndipo anabweretsa zinthuzo mu hema ya umboni, kukhala chikumbutso cha ana a Isiraeli pamaso pa Ambuye.

32

Ndipo ana a Rubeni ndi ana a Gadi anali ndi ziweto zambiri kwambiri, ndipo anaona dziko la Jazeri ndi dziko la Giliyadi, ndipo malowo anali abwino kwa ziweto. Ndipo ana a Rubeni ndi ana a Gadi atayandikira, anayankhula kwa Mose ndi kwa Eliezara wansembe ndi kwa atsogoleri a gulu la anthu, ponena kuti, Ataroth, ndi Daibon, ndi Jazer, ndi Nimrah, ndi Heshbon, ndi Elealeh, ndi Sebama, ndi Nebo, ndi Baian, Dziko limene Ambuye wapereka pamaso pa ana a Israeli ndi dziko loweta ziweto, ndipo atumiki anu ali ndi ziweto. Ndipo anali kunena kuti, Ngati tapeza chisomo pamaso panu, dziko ili lipatsidwe kwa atumiki anu kukhala cholowa chawo, ndipo musatiwolotse Yorodano.

Ndipo Mose anati kwa ana a Gadi ndi kwa ana a Rubeni, Abale

anu akupita ku nkhondo, ndipo inu mudzakhala pano? Ndipo chifukwa chiyani mukusokoneza maganidwe a ana a Israeli kuti asawoloke kulowa mdziko limene Ambuye akuwapatsa? Kodi si choncho anachita makolo anu, pamene ndinawatumiza kuchokera ku Kadesh Barnea kuti akaone dziko? Ndipo anakwera ku chigwa cha mphesa, ndipo anaona dzikolo, ndipo anatembenuzira mitima ya ana a Isiraeli, kuti asalowe mu dziko limene Ambuye anawapatsa. Ndipo Ambuye anakwiya kwambiri pa tsiku limenelo, ndipo analumbira ponena kuti, Ngati anthu awa amene anakwera kuchokera ku Igupto kuyambira zaka makumi awiri zakubadwa ndi kupitirira, amene amadziwa chabwino ndi choipa, adzaona dziko limene ndinalumbira kwa Abrahamu ndi Isake ndi Yakobo, chifukwa iwo sananditsatire.

Koma Kalebu mwana wa Jefune amene analekanitsidwa, ndi Joswa mwana wa Nauni, chifukwa anatsatira Ambuye. Ndipo Ambuye anakwiya kwambiri pa Israeli, ndipo anawabalalitsa iwo mchipululu zaka makumi anayi, mpaka m’badwa wonse unatheratu, iwo amene ankachita zoyipa pamaso pa Ambuye. Taonani, mwadzuka mmalo mwa makolo anu, chiwonongeko cha anthu ochimwa, kuti muwonjezere mkwiyo wa Ambuye pa Israeli. Chifukwa mudzatembenuka kuchokera kwa iye nkuwonjezera kumusiya iye mchipululu, ndipo mudzachita zosaloledwa pa gulu lonse ili.

Ndipo anabwera kwa iye, ndipo anali kunena, Tidzamanga makola a nkhosa pano kwa ziweto zathu, ndiponso mizinda ya

katundu wathu. Ndipo ife tadzilonga zida monga gulu loyamba patsogolo pa ana a Israeli, mpaka titawatsogolera ku malo awo okha, ndipo katundu wathu adzakhala mu mizinda yotetezedwa chifukwa cha anthu okhala mdzikolo. Sitibwerera mnyumba zathu mpaka ana a Israeli agawidwe, aliyense ku cholowa chake. Ndipo sitidzalandira cholowa mwa iwo kuchokera kutsidya la Yorodano ndi kupitirira, chifukwa talandira magawo athu mwa kutsidya la Yorodano kummawa.

Ndipo Mose anati kwa iwo, Ngati muchita molingana ndi mawu awa, ngati mudzadzipangira zida pamaso pa Ambuye kulowa ku nkhondo, Ndipo aliyense wankhondo wa inu adzadutsa Yorodani pamaso pa Ambuye, mpaka mdani wake adzawonongedwa pamaso pake, Ndipo dziko litagondedwa pamaso pa Ambuye, ndipo pambuyo pake mudzabwerera, ndipo mudzakhala osalakwa pamaso pa Ambuye ndi kuchokera ku Israeli, ndipo dziko ili lidzakhala lanu monga cholowa pamaso pa Ambuye. Koma ngati simuchita motero, mudzachimwa pamaso pa Ambuye, ndipo mudzadziwa tchimo lanu pamene zoyipa zikakugwerani. Ndipo inu mudzadzimangira mizinda ya katundu wanu ndi makola a ziweto zanu, ndipo chimene chidzatuluka mkamwa mwanu mudzachichita.

Ndipo analankhula ana a Rubeni ndi ana a Gadi kwa Mose, akunena, Atumiki anu adzachita monga Ambuye wathu akulamula. Katundu wathu, ndi akazi athu, ndi ziweto zathu zonse zidzakhala mmizinda ya Giliyadi. Koma antchito anu adzadutsa onse atanyamula zida ndi kukonzedwa pamaso pa

Ambuye ku nkhondo, monga momwe Ambuye akunena.

Ndipo Mose anawaika kwa iwo Eliezara wansembe, ndi Yoswa mwana wa Nuni, ndi atsogoleri a mabanja a mafuko a Isiraeli. Ndipo Mose anati kwa iwo, Ngati ana a Rubeni ndi ana a Gadi awoloka Yorodani ndi inu, onse atanyamula zida zankhondo pamaso pa Ambuye, ndipo mugonjetseni dziko pamaso panu, ndiye mudzawapatsa dziko la Giliyadi kuti likhale lawo. Koma ngati iwo sawoloka atanyamula zida pamodzi ndi inu kunkhondo pamaso pa Ambuye, ndiye mudzawolotsa katundu wawo, akazi awo, ndi ziweto zawo koyamba kuposa inu ku dziko la Kanaani, ndipo adzalandira cholowa pamodzi ndi inu mu dziko la Kanaani. Ndipo ana a Reuben ndi ana a Gad anayankha ponena kuti, Zonse zimene Ambuye akunena kwa atumiki, ife tichita motero. Tiwoloka atanyamula zida pamaso pa Ambuye kulowa mdziko la Kanaani, ndipo mudzatipatse cholowa chathu kutsidya la Yorodano.

Ndipo Mose anapereka kwa ana a Gadi, ndi kwa ana a Reubeni, ndi kwa theka la fuko la Manase ana a Yosefe, ufumu wa Sihoni mfumu wa Aamori, ndi ufumu wa Ogi mfumu wa Basani, dziko ndi mizinda pamodzi ndi malire ake, mizinda ya dziko lozungulira. Ndipo ana a Gadi anamanga Daiboni, ndi Ataroti, ndi Aroeri, ndi Sophar, ndi Jazer, ndipo anawakweza. ndi Namram, ndi Baitharan, mizinda yolimba, ndi makola a nkhosa. Ndipo ana a Reubeni anamanga Hesiboni, ndi Eleale, ndi Kiriataimi. ndi Beelmeon, yozunguliridwa, ndi Sebama, ndipo anatchula motsatira mayina awo mayina a mizinda imene

anamanga. Ndipo mwana wa Makiri mwana wa Manase anapita ku Giliyadi, ndipo anatenga iyo, ndipo anawononga Mwamori amene anakhala mmenemo. Ndipo Mose anapereka Gileadi kwa Makiri mwana wa Manase, ndipo iye anakhala kumeneko. Ndipo Jairi wa Manase anapita natenga midzi yawo, ndipo anayitcha Midzi ya Jairi. Ndipo Nabau anapita natenga Koati ndi midzi yake, nawatchula Naboti monga dzina lake.

33

Ndipo awa ndi mayendedwe a ana a Israeli, monga anatuluka mu dziko la Iguputo ndi mphamvu zawo mmanja mwa Mose ndi Aaroni. Ndipo Mose analemba zonyamuka zawo ndi malo awo chifukwa cha mawu a Ambuye, ndipo awa ndi malo a ulendo wawo. Anachoka ku Ramesesi mmwezi woyamba, pa tsiku la khumi ndi zisanu la mwezi woyamba, tsiku lotsatira la Paska, ana a Isiraeli anatuluka ndi dzanja lopakwezedwa pamaso pa Aigupto onse. Ndipo Aigupito anali kukwirira mwa iwo akufa onse amene Ambuye anawakantha, aliyense woyamba kubadwa mu dziko la Aigupito, ndipo mwa milungu yawo Ambuye anachita chobwezera. Ndipo ana a Israeli atachoka ku Ramese, anakamanga misasa ku Sukoti. Ndipo atachoka ku Sukoti, anakamanga misasa ku Butani, chomwe ndi gawo lina la chipululu. Ndipo anachoka ku Buthan, ndipo anamanga misasa pa kamwa ka Eiroth, umene uli patsogolo pa Beelsephon, ndipo anamanga misasa patsogolo pa Magdolou. Ndipo ananyamuka moyang'anana ndi Eiroti, ndipo anawoloka pakati pa nyanja

kulowa mchipululu, ndipo anayenda ulendo wa masiku atatu mchipululu, ndipo anamanga misasa ku Pikriais. Ndipo anachoka ku Madzi Akuwawiritsa, nabwera ku Elim. Ku Elim kunali akasupe khumi ndi awiri amadzi, ndi mitengo ya migwalangwa makumi asanu ndi awiri. Ndipo anakamanga misasa kumeneko pafupi ndi madzi. Ndipo anachoka ku Elim, ndipo anamanga misasa pa nyanja yofiira. Ndipo anachoka ku nyanja yofiira, ndipo anamanga misasa mchipululu cha Sini.

Ndipo anachoka mchipululu cha Sin, ndipo anamanga misasa ku Rephaka. Ndipo anachoka ku Rafaka, ndipo anamanga misasa ku Ailusi. Ndipo anachoka ku Ailous, ndipo anakamanga misasa ku Raphidin, ndipo kunalibe madzi kumeneko kuti anthu amwe. Ndipo anachoka ku Rafidini, ndipo anamanga misasa mchipululu cha Sinai. Ndipo anachoka mchipululu cha Sinai, ndipo anamanga misasa ku manda a chilakolako. Ndipo anachoka ku manda a chikhumbo, ndipo anakamanga misasa mu Aserothi. Ndipo anachoka ku Aseroti, ndipo anakamanga msasa ku Ratama.

Ndipo anachoka ku Ratama, ndipo anamanga msasa ku Remoni Faresi. Ndipo iwo anachoka ku Remmon Phares, ndipo anamanga misasa ku Lebona. Ndipo anachoka ku Lebona, ndipo anamanga msasa ku Ressan. Ndipo anachoka ku Ressan, ndipo anamanga msasa ku Makellath. Ndipo anachoka ku Makelati, ndipo anamanga misasa ku Safara. Ndipo anachoka ku Safara, ndipo anamanga misasa ku Karadati. Ndipo anachoka ku Charadath, ndipo anamanga misasa ku Makeloth. Ndipo

anachoka ku Makeloti ndi kumanga misasa ku Katati. Ndipo anachoka ku Kataath, ndipo anamanga misasa ku Tarath. Ndipo anachoka ku Tarati, ndipo anamanga misasa mu Mateka. Ndipo anachoka ku Mathekka, ndipo anamanga misasa ku Selmonah. Ndipo anachoka ku Selmona, ndipo anamanga misasa ku Masuruth. Ndipo anachoka ku Masuruti, ndipo anamanga misasa ku Banaia. Ndipo anachoka ku Banaia, ndipo anakamanga misasa ku phiri la Gadgadi.

Ndipo anachoka ku phiri la Gadgadi, ndipo anamanga misasa ku Etebatha. Ndipo iwo anachoka ku Etebatha, ndipo anamanga msasa ku Ebronah. Ndipo anachoka ku Ebronah, ndipo anakamanga misasa ku Ezion Geber. Ndipo anachoka ku Ezion-Gaber, ndipo anamanga misasa mchipululu cha Sini, ndipo anachoka mchipululu cha Sini, ndipo anamanga misasa mchipululu cha Parani; iyi ndi Kadesi. Ndipo iwo anachoka ku Kadesh, ndipo anamanga misasa ku phiri la Hor pafupi ndi dziko la Edom.

Ndipo Aaron wansembe anakwera chifukwa cha lamulo la Ambuye, ndipo anamwalira kumeneko mu chaka chamakumi anayi cha kuchoka kwa ana a Israeli kudziko la Iguputo, pa mwezi wachisanu, tsiku loyamba la mwezi. Ndipo Aaroni anali ndi zaka 123 pamene ankafa pa phiri la Hori. Ndipo mfumu ya Chikanaani Aradi itamva, ndipo iyi inakhala mdziko la Kanaani, pamene ana a Isiraeli ankalowa, Ndipo anachoka ku phiri la Hori, ndipo anamanga misasa ku Selimona. Ndipo anachoka ku Selmona, ndipo anamanga misasa ku Phinoni. Ndipo anachoka

ku Finoni, ndipo anamanga misasa ku Oboti.

Ndipo anachoka ku Oboth, ndipo anamanga misasa ku Ai, ku tsidya la malire a Moab. Ndipo anachoka ku Ai, ndipo anamanga msasa ku Diboni-Gadi. Ndipo anachoka ku Daiboni Gadi, ndipo anamanga misasa mu Gelmoni Debelataimi. Ndipo anachoka ku Gelmon Deblathaim, ndipo anakamanga misasa pa mapiri a Abarim, moyang'anana ndi Nebo. Ndipo anachoka ku mapiri a Abarimu, ndipo anakamanga misasa kumadzulo kwa Mowabu, pa Yorodano moyang'anana ndi Yeriko. Ndipo iwo anamanga misasa kuchokera ku Yorodani pakati pa Aesimoth mpaka Belsa kumadzulo kwa Mowabu.

Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose mdziko lakumadzulo kwa Mowabu pafupi ndi Yorodano moyang'anana ndi Yeriko, kunena kuti Yankhulani kwa ana a Israeli, ndipo mudzanena kwa iwo kuti, Inu mukuwoloka Yorodani kulowa mdziko la Kanaani. Ndipo mudzawononga onse okhala mdziko pamaso panu, ndipo mudzachotsa malo awo oyanganira, ndipo mafano awo onse osungunulidwa mudzawononga, ndipo zipilala zawo zonse mudzachotsa. Ndipo mudzawononga onse okhala mdzikolo, ndipo mudzakhala mmenemo, pakuti kwa inu ndapereka dziko lawo mwa gawo. Ndipo mudzalandira monga cholowa dziko lawo mwa maere molingana ndi mafuko anu, kwa ambiri mudzachulukitsa cholowa chawo, ndipo kwa ochepa mudzachepetsa cholowa chawo, kumene kudzatuluke dzina lake, kumeneko chake chidzakhala, molingana ndi mafuko a makolo anu mudzalandira cholowa. Ngati koma

simuwononga anthu okhala pa dzikolo kuchokera pamaso panu, amene mudzawasiye mwa iwo adzakhala minga mmaso anu ndi mivi mmbali zanu, ndipo adzakhala adani anu pa dziko limene inu mudzakhalemo. Ndipo zidzakhala monga momwe ndinaganizira kuchita iwo, ndidzachitanso inu.

34

Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose nkuti, Lamula ana a Israeli, ndipo udzanena kwa iwo kuti, Inu mukulowa mu dziko la Kanaani, lidzakhala kwa inu ngati cholowa, dziko la Kanaani pamodzi ndi malire ake. Ndipo idzakhala kwa inu mbali yakummwera kuchokera ku chipululu cha Sini mpaka kufika ku Edomu, ndipo idzakhala kwa inu malire akummwera kuchokera ku gawo la nyanja ya mchere kuchokera kummawa. Ndipo malire adzakuzungulirani kuchokera Kumwera kupita kukwera kwa Akrabin, ndipo adzadutsa Ennak, ndipo kotulukira kwake kudzakhala Kumwera kwa Kadesh wa Barnea, ndipo adzatuluka kupita ku mudzi wa Arad, ndipo adzadutsa Asemona. Ndipo malire adzazungulira kuchokera ku Asemona mpaka ku mtsinje wa Aigupito, ndipo njira yotulukira idzakhala nyanja. Ndipo malire a nyanja adzakhala kwa inu, nyanja yaikulu idzakhala malire, ichi chidzakhala malire anu a nyanja.

Ndipo ichi chidzakhala kwa inu malire kumpoto, kuchokera ku nyanja yaikulu mudzayezera nokha pafupi ndi phiri. Ndipo kuchokera ku phiri, phiri mudzayezera kwa iwo, akulowa mu

Hamati, ndipo kudzakhala kutuluka kwake malire a Saradaki. Ndipo malire adzatuluka ku Dephrona, ndipo zotulukira zake zidzakhala ku Arsenain; izi zidzakhala malire anu kuchokera kumpoto. Ndipo malire adzatsikira kuchokera ku Sephephamar mpaka ku Bela kummawa pa akasupe, ndipo malire adzatsikirira ku Bela pa msana wa nyanja ya Chinnereth kuchokera kummawa. Ndipo malire adzatsikira kuchokera ku Sephamari kupita ku Bela kummawa mpaka ku akasupe, ndipo malire adzatsikira ku Bela mpaka kumbuyo kwa nyanja ya Kinereti kummawa. Ndipo malire adzatsikira pa Yorodani, ndipo kotulukira kudzakhala nyanja yakuwa. Iyi idzakhala kwa inu dziko ndi malire ake kuzungulira.

Ndipo Mose analamula ana a Israeli kunena kuti, Iyi ndi nthaka imene mudzalandira mwa maere, monga momwe Ambuye analamula kuti apatsidwe kwa mafuko asanu ndi anayi ndi theka la fuko la Manase. Chifukwa fuko la ana a Reubeni, ndi fuko la ana a Gadi monga nyumba za makolo awo, ndi theka la fuko la Manase analandira maere awo. Mafuko awiri ndi theka analandira gawo lawo kutsidya lina la Yorodano, kufupi ndi Yeriko, kummwera chakummawa.

Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose nkuti, Awa ndi mayina a amuna amene adzakugawireni dzikolo: Eliezara wansembe ndi Yoswa mwana wa Nuni. Ndipo mudzalandira wolamulira mmodzi kuchokera mu fuko kuti akulandireni dziko.

Ndipo awa ndi mayina a amuna, a fuko la Yuda, Kalebe mwana

wa Yefune. Za fuko la Simeon, Salamiel mwana wa Semiud. Wa fuko la Benjamini, Eldadi mwana wa Chaslon, Za fuko la Dan, wolamulira Bakchir mwana wa Egli. Za ana a Yosefe, fuko la ana a Manase, wolamulira Anieli mwana wa Soufi. Wa fuko la ana a Efereimu, wolamulira Kamueli mwana wa Sabatani. Wa fuko la Zebuloni, wolamulira Elizafani mwana wa Parinaki. Wa fuko la ana a Isakara, wolamulira Falitieli mwana wa Oza. Ya fuko la ana a Asher, wolamulira Achior mwana wa Salami. Wa fuko la Nafutali, wolamulira Fadaeli mwana wa Iamiudi.

Awa Ambuye analamula kuti agawe kwa ana a Israeli mdziko la Kanaani.

35

Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose pa kumadzulo kwa Mowabu pafupi ndi Yorodano monga mwa Yeriko, kunena, Lamula ana a Israeli, ndipo iwo apereke kwa Alevi kuchokera ku zigawo za cholowa chawo mizinda yokhala, ndipo malo ozungulira mizinda ozungulira iwo apereke kwa Alevi. Ndipo mizinda idzakhala yawo kuti akhalemo, ndipo malo otchingira awo adzakhala a ngombe zawo ndi nyama zawo zonse zamiyendo inayi. Ndipo malo ozungulira mizinda imene mudzapereka kwa Alevi adzakhala kuchokera ku khoma la mzinda ndi kunja mamita 900 kuzungulira. Ndipo mudzayeze kunja kwa mzinda mbali ya kummawa makubiti awiri chikwi, ndipo mbali ya kummwera makubiti awiri chikwi, ndipo mbali

ya kunyanja makubiti awiri chikwi, ndipo mbali ya kumpoto makubiti awiri chikwi, ndipo mzinda udzakhala pakati pa ichi kwa inu, ndipo malire a mizinda. Ndipo mizinda mudzapereka kwa Alevi, mizinda isanu ndi umodzi ya malo othawirako imene mudzapereka kuti wakuphayo athawire kumeneko, ndipo kuwonjezera pa iziyi, mizinda makumi anayi ndi iwiri. Mizinda yonse mudzapereka kwa Alevi makumi anayi ndi asanu ndi atatu, iziyi, pamodzi ndi madera awo ozungulira. Ndipo mizinda imene mudzapereka kuchokera ku chuma cha ana a Israeli, kuchokera kwa iwo ambiri mudzatenga yambiri, ndipo kuchokera kwa iwo ochepa mudzatenga yochepa. Aliyense molingana ndi cholowa chake chimene adzalandira, adzapereka mizinda kwa Alevi.

Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose nkuti, Yankhulani kwa ana a Israeli, ndipo mudzanene kwa iwo kuti, Inu mukuwoloka Yorodani kulowa mdziko la Kanaani. Ndipo mudzadzipatulira nokha mizinda, malo opulumukirako adzakhala kwa inu kuti wakupha athawireko, aliyense amene wamenya moyo mosadziwa. Ndipo mizindayo idzakhala kwa inu malo othawirako kuchokera kwa wobwezera magazi, ndipo wakuphayo sadzafa mpaka ataime pamaso pa msonkhano ku chiweruzo. Ndipo mizinda imene mudzapereka mizinda isanu ndi umodzi idzakhala malo othawirako kwa inu. Mizinda itatu mudzapereka kutsidya kwa Yorodano, ndipo mizinda itatu mudzapereka mdziko la Kanaani.

Pothawira lidzakhala kwa ana a Israeli, ndi kwa mlendo, ndi

kwa wokhala amene ali mwa inu. Mizinda iyi idzakhala malo othawirako, kuti athawireko aliyense amene wamenya moyo mosadziwa.

Ngati koma wamumenya ndi chida cha chitsulo, ndipo wafa, ndiye wakupha; wakuphayo aphedwe ndithu. Koma ngati munthu amenya mnzake ndi mwala mmanja umene angafe nawo, ndipo mnzakeyo afe, wakuphayo ndi wakupha, wakuphayo aphedwe ndi imfa. Koma ngati akamumenya ndi chida chamatabwa chammanja chimene chingamuphere, ndipo munthuyo nafe, iyeyo ndi wakupha; wakuphayo ayenera kuphedwa.

Wobwezera magazi adzapha wakupha pamene akumana naye; iye adzamupha. Koma ngati mwa udani akankhe iye, ndi kuponya pa iye chinthu chilichonse mochita kubisalira, ndipo afe, Kapena mwa mkwiyo anamumenya ndi dzanja, ndipo iye anafa, ndi imfa aphedwe wakumenyayo, wakupha ndi; ndi imfa aphedwe wakuphayo. Wobwezera dazi adzapha wakuphayo pomudzakumana naye.

Koma ngati mwadzidzidzi, osati chifukwa cha udani, akankhire iye, kapena akaponya pa iye chinthu chilichonse, osati mochita kubisalira, kapena ndi mwala uliwonse, umene angafe nawo, osadziwa, ndipo wagwera pa iye, ndipo wafa, koma iye sanali mdani wake, kapena kufuna kumuchitira zoipa. Ndipo gulu lidzaweruza pakati pa wakanthayo ndi wobwezera magazi molingana ndi maweruzo awa. Ndipo gulu lidzalanditsa

wakupha kuchokera kwa wobwezera magazi, ndipo gulu lidzamubwezera ku mzinda wake wopulumukirako, kumene anathawira, ndipo adzakhala kumeneko mpaka adzafe wansembe wamkulu, amene anamudzioza ndi mafuta opatulika.

Koma ngati wakuphayo atuluka kunja kwa malire a mzinda umene anathawirako, Ndipo ngati wobwezera magazi amupeze kunja kwa malire a mzinda wothawirako wake, ndipo wobwezera magazi akaphe wakuphayo, si wolakwa. Mu mzinda wa pothawira akhale mpaka wansembe wamkulu afe, ndipo pambuyo pa imfa ya wansembe wamkulu, wakuphayo abwerera ku dziko la cholowa chake.

Ndipo zidzakhala izi kwa inu kukhala lamulo la chiweruzo ku mibadwo yanu yonse mmalo onse okhala anu. Aliyense amene wamenya moyo, chifukwa cha mboni mupha wakuphayo, ndipo mboni imodzi sidzachitira umboni pa moyo kuti mufe. Ndipo simudza kulandira dipo yokhudza moyo kuchokera kwa wakupha amene ali wolakwa kuti aphedwe, chifukwa ndi imfa adzaphedwa. Musadzalandire chuma cha munthu wothawira ku mzinda wa mathawiro, kuti abwerere kukhala pa dziko, mpaka atafa wansembe wamkulu. Ndipo simuyenera kupha dziko limene inu mumakhala, pakuti magazi awa amapha dziko, ndipo dziko silidzakhululukidwa kuchokera ku magazi amene anakhetsedwa pa iwo, koma pa magazi a amene akukhetsayo. Ndipo musaipitse dziko limene mumakhala pa lilo, limene Ine ndimakhala pakati panu, pakuti Ine ndine Ambuye wokhala

pakati pa ana a Isiraeli.

36

Ndipo anabwera olamulira a fuko la ana a Gilead mwana wa Machir mwana wa Manase kuchokera mu fuko la ana a Joseph, ndipo analankhula patsogolo pa Mose, ndipo patsogolo pa Eleazar wansembe, ndipo patsogolo pa olamulira a nyumba za makolo a ana a Israeli. Ndipo iwo anati, Yehova analamula mbuye wathu kuti apereke dziko la cholowa mwa maere kwa ana a Israeli, ndipo Yehova analamula mbuye wathu kuti apereke cholowa cha Salapadi mbale wathu kwa ana aakazi ake. Ndipo adzakhala akazi kwa umodzi wa mafuko a ana a Israeli, ndipo gawo lawo lidzachotsedwa kuchokera mu chuma cha makolo athu, ndipo lidzawonjezeredwa ku cholowa cha fuko limene adzakhalire akazi, ndipo kuchokera mu gawo la cholowa chathu lidzachotsedwa. Ngati koma kukhala kumasulidwa kwa ana aamuna a Israeli, ndipo cholowa chawo chidzawonjezedwa pa cholowa cha fuko limene angakwatirane nawo, ndipo kuchokera ku cholowa cha fuko la banja lathu chidzachotsedwa cholowa chawo.

Ndipo Mose analamula ana a Israeli monga mwa lamulo la Yehova, kunena kuti, Chotere fuko la ana a Yosefe akunena. Ichi ndi mawu amene Ambuye analamula ana aakazi a Salpaad, ponena kuti, kumene kukuwakondweretsa, akhale akazi, koma kuchokera ku fuko la abambo awo akhale akazi. Ndipo

sichidzasamutsidwa cholowa kwa ana a Israeli kuchokera fuko pa fuko, chifukwa aliyense mu cholowa cha fuko cha banja lake adzagwiritsitsa ana a Israeli. Ndipo mwana wamkazi aliyense amene akulandira cholowa kuchokera mmafuko a ana a Israeli, adzakwatiwa ndi mmodzi wa anthu ochokera mfuko la bambo ake, kuti ana a Israeli aliyense alandire cholowa cha makolo ake. Ndipo gawo silikasamutsidwa kuchokera ku fuko kupita ku fuko lina, koma aliyense adzagwirira cholowa chake ana a Israeli.

Mmene analamulira Ambuye Mose, chomwecho anachita ana aakazi a Salapadi. Ndipo Tiriza ndi Hogila ndi Milika ndi Nowa ndi Maala, ana aakazi a Zelofehadi, anakhala kwa ana aamuna a abale a atate awo. Kuchokera ku anthu a Manase, ana a Yosefe, anakhala akazi, ndipo cholowa chawo chinakhala pa fuko la anthu la makolo awo. Awa ndi malamulo ndi malangizo ndi ziweruzo zimene Ambuye analamula kudzera mwa Mose ku kumadzulo kwa Mowabu pa Yorodano moyang'anana ndi Yeriko.

Uthenga Wabwino wa Yohane

1

Pachiyambi panali Mawu, ndipo Mawu anali kwa Mulungu, ndipo Mulungu anali Mawu. Uyu anali mu chiyambi ndi Mulungu. Zonse zinapangidwa kudzera mwa Iye, ndipo popanda Iye palibe chilichonse chimene chinapangidwa. Mwa Iye munali moyo, ndipo moyowo unali kuwala kwa anthu. Ndipo kuwala kumawala mu mdima, ndipo mdima sunakugonjetse.

Kunachitika munthu wotumizidwa kuchokera kwa Mulungu, dzina lake Yohane, Uyu anabwera kuti achitire umboni za kuunika, kuti anthu onse akhulupirire kudzera mwa iye. Iye sanali kuwala, koma kuti achitire umboni wonena za kuwala. Kunali kuwala kowona kumene kumawunikira munthu aliyense wobwera mdziko lapansi. Anali mdziko, ndipo dziko linabadwa

kudzera mwa Iye, ndipo dziko silinaMudziwe Iye. Anabwera ku zake mwini, ndipo ake mwini sanamulandire. Koma onse amene anamulandira, anawapatsa ulamuliro wokhala ana a Mulungu, iwo amene amakhulupirira mdzina lake, Amene si kuchokera ku magazi, kapena kuchokera ku chifuniro cha thupi, kapena kuchokera ku chifuniro cha mwamuna, koma kuchokera kwa Mulungu anabadwa. Ndipo Mawu anakhala thupi nakhala pakati pathu, ndipo tinawona ulemerero wake, ulemerero ngati wa Mwana wokhawo wochokera kwa Atate, wodzaza ndi chisomo ndi choonadi. John akuchitira umboni za Iye ndipo wakufuwula akunena, Uyu ndi amene ndinati, Amene akubwera pambuyo panga wakhala kutsogolo kwanga, chifukwa anali woyamba kuposa ine. Ndipo kuchokera mu kudzala kwake ife tonse tinatenga, ndipo chisomo mmalo mwa chisomo, Chifukwa lamulo linaperekedwa kudzera mwa Mose, koma chisomo ndi choonadi zinabwera kudzera mwa Yesu Khristu. Mulungu palibe munthu amene anamuona konse, Mwana wamwini yemwe ali mmawere mwa Atate, Iyeyo ndiye anamuulula.

Ndipo uwu ndi umboni wa Yohane, pamene Ayuda anatumiza ansembe ndi Alevi kuchokera ku Yerusalemu kuti amufunse kuti, Iwe ndani? Ndipo anavomereza, ndipo sanakane, ndipo anavomereza kuti, Sindine ine Khristu. Ndipo anamufunsa kuti, Nanga chiyani? Kodi ndiwe Eliya? Ndipo anati, Ayi, sindine. Kodi ndiwe mneneriyo? Ndipo anayankha kuti, Ayi. Choncho iwo anati kwa iye, Kodi ndiwe ndani? Kuti tipereke yankho kwa iwo anatitumiza ife, kodi ukunena chiyani za iwe mwini? Iye anati, Ine ndine mawu wa wofuwula mchipululu: Yangani njira ya

Ambuye, monga momwe ananenera mneneri Yesaya.

Ndipo iwo amene anatumidwa anali ochokera kwa Afarisi. Ndipo iwo anamufunsa nati kwa iye, Nanga chifukwa chiyani ukubatiza, ngati iwe si Khristu kapena Eliya kapena mneneri? Yohane anawayankha iwo kunena kuti, Ine ndimabatiza mu madzi, koma pakati panu pali amene akuyima amene inu simukumudziwa. Iye mwini ndi amene akubwera kumbuyo kwanga, amene wakhala patsogolo panga, amene ine sindili woyenera kuti ndimasulidwe chingwe cha nsapato wake. Zinthu izi zinachitika ku Betaniya, kupyola mtsinje wa Yorodano, kumene Yohane ankabatiza.

Tsiku lotsatira, Yohane anaona Yesu akubwera kwa iye ndipo anati, Onani Mwana Wankhosa wa Mulungu amene amachotsa tchimo la dziko lapansi. Uyu ndi amene ine ndinati, Pambuyo panga akubwera mwamuna amene wakhala patsogolo panga, chifukwa anali woyamba kuposa ine. Ndipo ine sindinamudziwe iye, koma kuti awonekere kwa Israeli, chifukwa cha ichi ndinabwera ine mu madzi kubatiza. Ndipo Yohane anachitira umboni ponena kuti, Ndaona Mzimu kutsika ngati njiwa kuchokera kumwamba, ndipo anakhala pa iye. Ndipo ine sindinadziwe iye, koma amene anatumiza ine kubatiza mu madzi, uja anandiuza kuti, Pa amene udzawone Mzimu kutsika ndi kukhalabe pa iye, uyu ndi amene akubatiza mu Mzimu Woyera. Ndipo ine ndawona ndipo ndachitira umboni kuti uyu ndi Mwana wa Mulungu.

Tsiku lotsatira, Yohane anayimiriranso pamodzi ndi awiri mwa ophunzira ake. Ndipo atayangana kwa Yesu akuyenda, ananena kuti, Onani Mwana Wankhosa wa Mulungu. Ndipo ophunzira awiriwo anamva iye akulankhula, ndipo anatsatira Yesu. Atatembenuka koma Yesu, ndipo atawaona akumutsatira, anawauza kuti, Kodi mukufuna chiyani? Iwo anati kwa iye, Rabi (chimene chikutanthauza kuti Mphunzitsi), mumakhala kuti? Iye anawauza kuti, Bwerani mudzaone. Choncho anapita ndipo anaona kumene amakhala, ndipo anakhala naye tsiku limenelo; ndipo inali pafupifupi ora lakhumi. Anali Andrea mchimwene wa Simoni Petro mmodzi mwa awiri amene anamva kuchokera kwa Yohane ndi kumutsatira. Uyu apeza woyamba mbale wake Simon ndipo akunena kwa iye, Tapeza Mesiya (amene akumasuliridwa kuti Khristu). Ndipo anamutsogolera kwa Yesu. Atamuyangana, Yesu anati, Iwe uli Simoni mwana wa Yona, iwe udzatchedwa Kefa, amene amatanthauziridwa Petro.

Tsiku lotsatira, Yesu anafuna kupita ku Galileya, ndipo anapeza Filipo ndi kumuuza kuti, Nditsate. Koma Philip anali wochokera ku Bethsaida, mzinda wa Andrew ndi Peter. Philip anapeza Nathanael ndipo anati kwa iye, Amene Mose analemba mmalamulo ndi aneneri, tamupeza, Yesu mwana wa Yosefe wochokera ku Nazareti. Ndipo Natanayeli anati kwa iye, Kodi kuchokera ku Nazareti kungathe kukhala chinthu chabwino? Filipo anati kwa iye, Bwera ukaone. Yesu anaona Natanayeli akubwera kwa iye ndipo anati za iye, Onani, Mwisrayeli weniweni, mwa amene palibe chinyengo. Natanayeli anati kwa Iye, Kodi mukundizindikira bwanji? Yesu anayankha nati kwa

iye, Ndinakuona uli pansi pa mtengo wa mkuyu Filipo asanakuyitane. Natanayeli anayankha nati kwa iye, Rabi, iwe ndiwe mwana wa Mulungu, iwe ndiwe mfumu wa Israyeli. Yesu anayankha nati kwa iye, Chifukwa ndinakuuza kuti ndinakuona pansi pa mtengo wa mkuyu, ukukhulupirira? Udzaona zinthu zazikulu kuposa izi. Ndipo akunena kwa iye, Zoonadi, zoonadi ndikunena kwa inu, kuyambira tsopano mudzaona kumwamba kutsegulidwa, ndipo angelo a Mulungu akukwera ndi kutsika pa Mwana wa munthu.

2

Ndipo pa tsiku lachitatu panachitika ukwati ku Kana wa ku Galileya, ndipo mayi wa Yesu anali kumeneko, Yesu ndi ophunzira ake anaitanidwa ku ukwati. Ndipo vinyo litatha, amayi a Yesu anati kwa iye, Alibe vinyo. Yesu akuti kwa iye, Kodi ndi chiyani kwa ine ndi kwa iwe, mkazi? Ora wanga siudafike. Amayi ake akunena kwa antchito kuti, Chilichonse angakuuzeni, chitani. Kumeneko kunali mitsuko yamadzi yamwala isanu ndi imodzi yoyimirira molingana ndi kuyeretsedwa kwa Ayuda, yosunga pakati miyeso iwiri kapena itatu. Yesu anati kwa iwo, Dzazani mitsuko ya madzi ndi madzi. Ndipo anadzaza mitsuko mpaka pamwamba. Ndipo anawauza kuti, Tungani tsopano ndipo mubweretsere woyanganira phwando. Ndipo iwo anabweretsa. Pamene mkulu wa phwando analawa madzi amene anasanduka vinyo ndipo sanadziwe kuti anachokera kuti, koma antchito amene anajega madzi anadziwa, mkulu wa

phwando anayitana mkwatibwi. Ndipo anati kwa iye, Aliyense munthu choyamba amaika vinyo wabwino, ndipo pamene anthu adaledzera, kenako wochepera, koma iwe wasunga vinyo wabwino mpaka tsopano. Iyi inali chiyambi cha zizindikiro zimene Yesu anachita ku Kana wa ku Galileya, ndipo anaonetsa ulemerero wake, ndipo ophunzira ake anamukhulupirira.

Pambuyo pa izi, anatsikira ku Kaperenaumu iye ndi amayi ake ndi abale ake ndi ophunzira ake, ndipo kumeneko anakhala masiku ochepa.

Ndipo Pasaka ya Ayuda inali pafupi, ndipo Yesu anapita ku Yerusalemu. Ndipo anapeza mkachisi anthu ogulitsa ngombe, nkhosa ndi njiwa, ndiponso osinthitsa ndalama atakhala. Ndipo atapanga chikwapu kuchokera ku zingwe, onse anawatulutsa mu kachisi, nkhosa ndi ngombe, ndipo wa osinthana ndalama anathira ndalama, ndipo matebulo anawapiringiza. Ndipo kwa iwo ogulitsa nkhunda anati, Chotsani izi kuchokera kuno, musapange nyumba ya Atate anga kukhala nyumba ya malonda. Ophunzira ake anakumbukira kuti kwalembedwa kuti, Changu chidyeretso cha nyumba yanu chidzandidya ine. Choncho Ayuda anayankha nati kwa iye, Kodi ukutiwonetsa chizindikiro chiyani chifukwa ukuchita zinthu izi? Yesu anayankha nati kwa iwo, Onongani kachisi aka, ndipo mu masiku atatu ndidzaukitsa. Choncho Ayuda anati, Kansembe uyu anamangidwa zaka makumi anayi ndi zisanu ndi chimodzi, ndipo iwe udzaukweza mmasiku atatu? Koma iye ankalankhula za kachisi wa thupi lake. Pamene tsono anaukitsidwa kuchokera

kwa akufa, ophunzira ake anakumbukira kuti ichi analankhula, ndipo anakhulupirira Malemba ndi mawu amene Yesu analankhula.

Pamene Iye anali mu Yerusalemu pa chikondwerero cha Paskha, ambiri anakhulupirira mdzina lake, chifukwa ankaona zizindikiro zimene Iye ankachita. Koma iye mwini Yesu sanakhulupirire yekha kwa iwo chifukwa iye ankadziwa anthu onse. Ndipo chifukwa iye analibe chosowa kuti wina achitire umboni wokhudza munthu, pakuti iye mwini anadziwa chimene chinali mwa munthu.

3

Panali munthu wochokera kwa Afarisayo, dzina lake Nikodimo, wolamulira wa Ayuda. Uyu anabwera kwa Iye usiku ndipo anamuuza kuti, Rabi, ife tikudziwa kuti mwachokera kwa Mulungu monga mphunzitsi, chifukwa palibe munthu amene angachite zizindikiro izi zimene Inu mukuchita, pokhapokha Mulungu atakhala naye. Yesu anayankha ndi kunena kwa iye kuti, Zoonadi, zoonadi, ndinakuuzani, ngati munthu sanabadwe kuchokera kumwamba, sangathe kuona ufumu wa Mulungu. Nikodemu akunena kwa Iye kuti, Kodi munthu angakwanitse bwanji kubadwa akakhala wokalamba? Kodi sangakwanitse kulowa mmimba ya amayi ake kachiwiri ndi kubadwa? Yesu anayankha kuti, Zoonadi, zoonadi ndikunena kwa iwe, ngati munthu sanabadwe kuchokera ku madzi ndi Mzimu, sangathe

kulowa mu ufumu wa Mulungu. Chobadwa kuchokera ku thupi ndi thupi, ndipo chobadwa kuchokera ku Mzimu ndi mzimu. Usadabwe chifukwa ndinakuuza kuti ndi kofunika kuti inu mubadwe kuchokera kumwamba. Mzimu umawomba kumene ukufuna, ndipo umamva mawu ake, koma sudziwa kumene ukuchokera ndi kumene ukupita; chotero alili aliyense wobadwa mwa Mzimu. Nikodemu anayankha nati, Zingakhale bwanji zimenezi? Yesu anayankha ndi kunena kwa iye, Iwe ndiwe mlangizi wa Israeli, ndipo sukudziwa zinthu izi? Zoonadi, zoonadi, ndikunena kwa iwe kuti chimene tidziwa timalankhula, ndipo chimene taona tikuchitira umboni, koma simululandira umboni wathu. Ngati ndinakuuzani za zinthu zapadziko ndipo simukukhulupirira, mudzakhulupirira bwanji ngati ndinakuuzani za zinthu zakumwamba? Ndipo palibe wina amene wakwera kumwamba kupatula amene anachokera kumwamba nadzatsika, Mwana wa Munthu amene ali kumwamba. Ndipo monga Mose anakweza njoka mchipululu, chomwecho nkofunikira kuti Mwana wa Munthu akwezedwe, kuti aliyense wokhulupirira mwa Iye asawonongeke, koma akhale ndi moyo wamuyaya. Chifukwa Mulungu anakonda kwambiri dziko lapansi, kotero anapereka Mwana wake wobadwa yekhayo, kuti aliyense wokhulupirira mwa Iye asawonongeke, koma akhale ndi moyo wamuyaya. Pakuti Mulungu sanatumize Mwana wake ku dziko lapansi kuti adzaweruze dziko, koma kuti dziko lipulumutsidwe kudzera mwa Iye. Amene akukhulupirira mwa iye saweruzidwa, koma amene sakhulupirira kale aweruzidwa, chifukwa sanakhulupirire mdzina la Mwana wobadwa yekhaye wa

Mulungu. Iyi ndipo ndi chiweruzo, chifukwa kuwala kwabwera mdziko lapansi, ndipo anthu anakonda mdima kwambiri kuposa kuwala, pakuti ntchito zawo zinali zoipa. Pakuti aliyense amene amachita zinthu zopanda pake amadana ndi kuwala ndipo sabwera ku kuwala, kuti ntchito zake zisaonetsedwe, Koma amene amachita choonadi amabwera ku kuwala, kuti ntchito zake ziwonetsedwe, chifukwa zapangidwa mwa Mulungu.

Pambuyo pa zinthu izi, Yesu anabwera ndi ophunzira ake ku dziko la Yudeya, ndipo kumeneko anakhala nawo ndi kubatiza. Koma Yohane anali kubatiza ku Ainoni pafupi ndi Salemu, chifukwa madzi ambiri anali kumeneko, ndipo anthu anabwera nabatizidwa. Sadakhali chifukwa Yohane anali ataponyedwa mndende. Choncho kunadachitika kufunsisana pakati pa ophunzira a Yohane ndi Myuda wokhudza nkhani ya kuyeretsedwa. Ndipo anabwera kwa Yohane ndi kumuuza kuti, Rabi, amene anali ndi inu kutsidya kwa Yorodano, amene inu munachitira umboni, taonani, uyu akubatiza ndipo anthu onse akupita kwa iye. Yohane anayankha nati, Munthu sangathe kulandira chilichonse, ngati sichaperekedwa kwa iye kuchokera kumwamba. Inuyo nokha mukundichitira umboni kuti ndinati, Sindine ine Khristu, koma ndinatumidwa kutsogolo kwake. Amene ali ndi mkwatibwi ndi mkwati, koma bwenzi la mkwatiyo, limene limayima ndi kumva mawu ake, limasangalala kwambiri chifukwa cha mawu a mkwatiyo. Choncho chimwemwe changa ichi chakwaniritsidwa. Iyeyo ndi yofunika kuti akule, koma ine ndiyenera kuchepetsedwa.

Amene akubwera kuchokera kumwamba ali pamwamba pa onse. Amene ali wa dziko lapansi ndi wa dziko lapansi ndipo amalankhula za dziko lapansi, amene akubwera kuchokera kumwamba ali pamwamba pa onse. Ndipo chimene waona ndi chimene anamva, ichi akuchitira umboni, ndipo umboni wake palibe amene akulandira. Amene walandira umboni wake wasindikiza kuti Mulungu ndi woonadi. Amene Mulungu wanamutumiza amalankhula mawu a Mulungu, pakuti Mulungu sapereka Mzimu mochokera mu muyeso. Atate amakonda mwana ndipo wapereka zonse mdzanja lake. Amene akukhulupirira mwa Mwana ali ndi moyo wamuyaya, koma amene sakumvera Mwana sadzaona moyo, koma mkwiyo wa Mulungu umakhala pa iye.

4

Pamene Ambuye anadziwa kuti Afarisi anamva kuti Yesu akupanga ophunzira ambiri ndi kubatiza kuposa Yohane Ngakhale kwenikweni Yesu mwini sanali kubatiza, koma ophunzira ake. Anasiya Yudeya ndipo anapita ku Galileya. Kunali kofunikira koma kuti iye adutse kudzera mu Samariya. Choncho akubwera mu mzinda wa Samariya wotchedwa Sykara, pafupi ndi malo amene Yakobo anapereka kwa Yosefe mwana wake, Koma pamenepo kunali kasupe wa Yakobo. Choncho Yesu atafowoka ndi ulendo anakhala pansi pa kasupe; ndipo inali pafupifupi nthawi yachisanu ndi chimodzi. Mkazi wina akubwera kuchokera ku Samariya kukatunga madzi. Yesu

akunena kwa iye, Patsa ine madzi kuti ndimwe. Pakuti ophunzira ake anapita ku mzinda kuti akagule chakudya. Choncho mwazi wa Chisamariya anamuuza kuti, Kodi bwanji iwe Myuda ukupempha kumwa kwa ine, ndine mwazi wa Chisamariya? Pakuti Ayuda sagwirizana ndi Asamariya. Yesu anayankha nati ichi, Ngati ukadziwa mphatso ya Mulungu, ndi yemwe ali amene akunena kwa iwe kuti, Patsa ine kumwa, iwe ukanamuempha iye, ndipo iye akanakupatsa madzi amoyo. Mkazi akunena kwa iye kuti, Ambuye, mulibe chidebe, ndipo chitsime ndi chakuya. Nanga mumapeza kuti madzi amoyo? Kodi iwe ndi wamkulu kuposa atate athu Yakobo, amene anatipatsa chitsime ichi, ndipo iye mwini anakunwa kuchokera mu chimenecho, ndi ana ake aamuna, ndi ziweto zake? Yesu anayankha ndi kunena kwa iye, Aliyense amene akumwa madzi a awa adzakhala ndi ludzu kachiwiri, Koma aliyense amene adzamwa madzi amene Ine ndidzamupatsa, sadzamvanso ludzu mpaka muyaya. Madzi amene ndidzamupatsa adzakhala mwa iye kasupe wa madzi akutuluka kupita ku moyo wamuyaya. Mkazi akunena kwa iye, Ambuye, patseniko madzi amenewa, kuti ndisakhale ndi ludzu kapena kubwera kuno kudzatunga. Yesu anati kwa iye, Pita ukaitane mwamuna wako ndipo ubwere kuno. Mkazi uja anayankha ndi kunena, Sindili ndi mwamuna. Yesu anamuuza kuti, Bwino wanena kuti sindili ndi mwamuna, Pakuti unali ndi amuna asanu, ndipo tsopano amene uli naye si mwamuna wako, ichi choona ulankhula. Mkazi anati kwa iye, Ambuye, ndikuwona kuti ndinu mneneri. Makolo athu anapembedza pa phiri ili, ndipo inu mukunena kuti mu Yerusalemu muli malo amene kuyenera kupembedza. Yesu

akumuwuza mkaziyo kuti, Khulupira ine chifukwa ikubwera nthawi pamene simudzapembeza Atate ku phiri lino kapena ku Yerusalemu. Inu mukulambira chimene simukudziwa, ife tikulambira chimene tikudziwa, chifukwa chipulumutso chochokera kwa Ayuda. Koma ora likubwera, ndipo tsopano lili pano, pamene opembedza oona adzapembedza Atate mu mzimu ndi choonadi, chifukwa Atate akufuna otere opembedza iye. Mulungu ndi Mzimu, ndipo iwo amene akupembedza Iye ayenera kupembedza mu mzimu ndi mu choonadi. Mkazi akuti kwa iye, Ndikudziwa kuti Mesiya akubwera amene akutchedwa Khristu; pamene adzabwera iyeyo, adzatilengezera zonse. Yesu akuti kwa iye, Ine ndine amene ndikulankhula ndi iwe. Ndipo pa ichi anabwera ophunzira ake, ndipo anadabwa chifukwa anali kulankhula ndi mkazi, koma palibe munthu anati, Kodi ukufuna chiyani? kapena Kodi ukulankhula naye chifukwa chiyani? Mkazi anasiya mtsuko wake wa madzi ndipo anapita mu mzinda, ndipo akunena kwa anthu, Bwerani muone munthu amene anandiuza zonse zimene ndinachita, kodi uyu si iye Khristu? Anatuluka choncho mu mzindawo ndipo anali kubwera kwa iye.

Pakati pa nthawi imeneyi, ophunzira anali kumufunsa akunena, Rabi, idyani. Koma Iye anati kwa iwo, Ine ndili ndi chakudya choti ndidye, chimene inu simukuchidziwa. Choncho ophunzira anali kunena wina kwa mnzake kuti, Kodi palibe wina amene wamubweretsera chakudya? Yesu anati kwa iwo, Chakudya changa ndi kuchita chifuniro cha amene anandituma ndi kumaliza ntchito yake. Kodi si inu mukunena kuti pali miyezi

inayi ndipo kolola kukubwera? Onani, ndikukuuzani inu, kwezani maso anu ndipo muone malo, chifukwa oyera ali okonzeka kukoloredwa kale. Ndipo wokolola amalandira malipiro ndipo amasonkhanitsa zipatso za moyo wamuyaya, kuti wobzala ndi wokolola asangalale pamodzi. Pakuti mu ichi mawu ndi owona, chifukwa wina ndi wobzala ndipo wina ndi wokolola. Ine ndinatumiza inu kukolola chimene simunagwire ntchito, ena anagwira ntchito, ndipo inu mwalowa mntchito yawo. Kuchokera mu mzinda uja, Asamariya ambiri anakhulupirira mwa Iye chifukwa cha mawu a mkazi, amene ankachitira umboni kuti, Anandiuza zonse zimene ndinachita. Choncho pamene Asamariya anabwera kwa Iye, anamupempha kuti akhale nawo, ndipo anakhala kumeneko masiku awiri. Ndipo ambiri kwambiri anakhulupirira chifukwa cha mawu ake. Kwa mkazi uja ankanena kuti, Sitikukhulupirilabe chifukwa cha mawu ako, chifukwa ife tokha tamva, ndipo timadziwa kuti Iyeyu ndi Mpulumutsi weniweni wa dziko lapansi, Khristu.

Koma pambuyo pa masiku awiri anatuluka kumeneko napita ku Galileya. Pakuti Yesu mwini anachitira umboni kuti mneneri salemekezedwa mdziko lake lokha. Pamene choncho anabwera ku Galileya, Agalileya anamulandira, chifukwa anaona zonse zimene anachita ku Yerusalemu pa chikondwerero, pakuti iwonso anapita ku chikondwererocho.

Choncho Yesu anabweranso ku Kana wa Galileya, kumene anasanduliza madzi kukhala vinyo. Ndipo kunali mkulu wina

wa boma, amene mwana wake anali kudwala ku Kapernawumu, Uyu atamva kuti Yesu wafika kuchokera ku Yudeya kupita ku Galileya, anapita kwa Iye ndipo anamupempha kuti atsike ndi kuchiritse mwana wake, pakuti anali pafupi kufa. Yesu anati kwa iye, Ngati simuwona zizindikiro ndi zodabwitsa, simudzakhulupirira. Mkulu wa mfumu akunena kwa Iye kuti, Ambuye, tsikani mwana wanga asanafe. Yesu anati kwa iye, Pita, mwana wako ali ndi moyo. Ndipo munthuyo anakhulupirira mawu amene Yesu anamuuza, ndipo anapita. Kale koma iye akutsika, akapolo ake anakumana naye ndipo anamuuza akunena kuti mtumiki wako akukhala. Choncho anafunsa kwa iwo ora limene anakhala bwino. Ndipo anati kwa iye kuti dzulo ora lachisanu ndi chiwiri fivala inamusiya. Bambo aja anadziwa kuti mu ora limenelo limene Yesu anamuuza kuti, Mwana wako akukhala, ndipo iye anachikhulupirira pamodzi ndi nyumba yake yonse. Ichi chinali chizindikiro chachiwiri chimene Yesu anachita atabwera kuchokera ku Yudeya kupita ku Galileya.

5

Pambuyo pa izi panali chikondwerero cha Ayuda, ndipo Yesu anapita ku Yerusalemu. Kuli dziwe lamadzi ku Yerusalemu pa chipata cha nkhosa, limene limatchedwa mu Chihebri kuti Beteseda, lokhala ndi makonde asanu. Mizi munali kugona chuluka chambiri cha anthu odwala, akhungu, olumala, ouma, akudikirira kuyenda kwa madzi. Mthenga pakuti pa nthawi

anatsikira mu dziwe, ndipo madzi anasokosedwa. Choncho woyamba kulowa pambuyo pa kusokonezedwa kwa madzi ankachira matenda amene anali nawo. Kumeneko kunali munthu wina amene anali ndi matenda kwa zaka makumi atatu ndi asanu ndi atatu. Yesu ataona uyu atagona, ndi kudziwa kuti wakhala kale nthawi yaitali, akunena kwa iye, Kodi ukufuna kukhala wathanzi? Wodwala anayankha kwa iye kuti, Mbuye, ndilibe munthu woti akandiponya mdziwe pamene madzi akuvumbuluka, koma pamene ndikubwera ine, wina amatsikira asanaye ine. Yesu anati kwa iye, Dzuka, nyamula mphasa yako ndipo yenda. Ndipo mwadzidzidzi munthuyo anachira, ndipo ananyamula mphasa wake nayenda. Koma tsiku limenelo linali Sabata. Choncho Ayuda anali kunena kwa wochiritsa kuti, Ndi sabata, sikuloledwa kwa iwe kunyamula phasa. Anayankha kwa iwo kuti, Amene anandichiritsadi, iyeyo anandiwuza kuti, Nyamula phasa lako ndipo uyende. Choncho anamufunsa kuti, Kodi ndi ndani munthu amene anakuwuza kuti, Nyamula phasa lako ndipo uyende? Koma iye atachiritsidwa sankadziwa kuti ndi ndani, pakuti Yesu anali atachoka popeza gulu la anthu linali mmalomo. Pambuyo pa zimenezi, Yesu anamupeza mkachisi ndipo anati kwa iye, Ona, wachira; usachimwenso kuti chinthu choipa chisachitike kwa iwe. Munthu uja anapita ndipo anauza Ayuda kuti Yesu ndi amene anamuchiritsa.

Ndipo chifukwa cha ichi Ayuda anali kutsatira Yesu ndipo anali kufunafuna kumupha, chifukwa anachita zinthu izi pa sabata. Koma Yesu anawayankha kuti, Atate anga akugwirabe ntchito mpaka tsopano, ndipo inenso ndikugwira ntchito. Chifukwa cha

ichi, Ayuda anali kufuna kwambiri kumupha, chifukwa sanali kuphwanya Sabata yokha, koma ankanena kuti Mulungu ndi Atate wake, kudziyesa yekha wofanana ndi Mulungu.

Yesu anayankha choncho ndipo anawauza kuti, Zoonadi, zoonadi, ndikukuwuzani inu, mwana sangachite kanthu kochokera kwa iye mwini, kupatula chimene akuwona Atate akuchita, pakuti zimene Iyeyo akuchita, zimenezi mwana amachitanso mofanana. Pakuti Atate amakonda Mwana ndipo akumuonetsa zonse zimene Iye mwini amachita, ndipo adzamuonetsa ntchito zazikulu kuposa izi, kuti inu mudzadabwe. Monga momwe Atate akuukitsa akufa ndi kuwapatsa moyo, momwemonso Mwana amapatsa moyo kwa amene akufuna. Kapena pakuti Atate saweruza munthu aliyense, koma wapereka chiweruzo chonse kwa Mwana. Kuti onse alemekeze Mwana monga momwe alemekeza Atate. Amene salelemekeza Mwana salelemekeza Atate amene anamutumiza Iye. Zoonadi zoonadi ndikunena kwa inu kuti amene akumva mawu anga ndi kukhulupirira amene adandituma ali ndi moyo wamuyaya, ndipo sadzabwera mu chiweruzo, koma wadutsa kuchokera ku imfa kupita ku moyo. Zoonadi, zoonadi, ndikunena kwa inu kuti ikubwera ora, ndipo tsopano ili, pamene akufa adzamva mawu a Mwana wa Mulungu, ndipo iwo amene adzamva adzakhala ndi moyo. Monga momwe Atate ali ndi moyo mwa iye mwini, chomwecho anapereka kwa Mwana kukhala ndi moyo mwa iye mwini, Ndipo anamupatsa ulamuliro wochita chiweruzo, chifukwa iye ndi Mwana wa Munthu. Musadabwe zimenezi, chifukwa

ikubwera nthawi imene onse amene ali mmanda adzamva mawu ake, Ndipo adzatuluka iwo amene anachita zinthu zabwino ku ukauka wa moyo, koma iwo amene anachita zinthu zopanda pake ku ukauka wa chiweruzo.

Sindingakwanitse ine kuchita kanthu kuchokera mwa ine mwini. Monga ndimamva ndimaweruza, ndipo chiweruzo changa ndi cholungama, chifukwa sindikufuna chifuniro changa, koma chifuniro cha Atate amene ananditumа. Ngati ine ndichitira umboni wokhudza ine mwini, umboni wanga si woona. Wina ali amene akundichitiranso umboni, ndipo ndikudziwa kuti umboni umene akundichitiranso ndi woonadi. Inu mwatumiza kwa Yohane, ndipo iye wachitira umboni choonadi. Koma ine sindimalandira umboni wochokera kwa munthu, koma ndikunena zinthu izi kuti inu mupulumutsidwe. Iyeyo anali nyale yoyaka ndi kuwala, koma inu munafuna kukondwera kwa kanthawi mu kuwala kwake. Ine koma ndili ndi umboni waukulu kuposa wa Yohane, pakuti ntchito zimene Atate anandipasa kuti ndizimalize, ntchito zomwezo zimene ine ndikuchita, zikuchitira umboni za ine kuti Atate wanditumiza. Ndipo Atate amene ananditumа Ine, Iye mwini wachitira umboni wonena za Ine. Simunammvepo mawu Ake konse kapena kuona mawonekedwe Ake, Ndipo mawu ake simuli nawo okhalabe mwa inu, chifukwa amene iye anatumiza, inu simumukhulupirira. Fufuzani malemba, chifukwa inu mukuganiza kuti mwa iwo muli ndi moyo wamuyaya, ndipo iwowo ndi amene akuchitira umboni za ine, Ndipo simukufuna kubwera kwa ine kuti mukhale ndi moyo. Sinditenga ulemerero

wochokera kwa anthu. Koma ndadziwa inu kuti chikondi cha Mulungu simulinadi mwa inu. Ine ndabwera mdzina la Atate anga, ndipo simundilandira Ine; ngati wina abwera mdzina lake lomwe, ameneyo mudzamulandira. Kodi inu mungakhale bwanji kukhulupirira, pamene mukulandira ulemerero wochokera kwa wina ndi mnzake, koma ulemerero wochokera kwa Mulungu yekhayo simukuwufuna? Musaganize kuti ine ndidzakutsutsirani kwa Atate; alipo wotsutsa anu, ndiye Mose, amene inu mwakhulupirira mwa iye. Ngati munakhulupirira Mose, mukanakhulupiriranso ine, pakuti iyeyo analemba za ine. Koma ngati simukukhulupirira zolemba zake, mudzakhulupirira bwanji mawu anga?

6

Pambuyo pa zinthu izi, Yesu anapita kutsidya la nyanja ya Galileya ya Tiberiya, Ndipo gulu lalikulu linali kumutsatira, chifukwa iwo ankaona zizindikiro zake zimene ankachita pa odwala. Yesu anakalamba kupita ku phiri ndipo anakhala kumeneko ndi ophunzira ake. Koma Pasaka inali pafupi, chikondwerero cha Ayuda. Choncho Yesu atakweza maso ake ndipo ataona kuti gulu lalikulu likubwera kwa iye, anati kwa Filipo, Kodi tigule buledi kuti anthu awa adye? Koma izi ankanena akumuyesa, chifukwa iye mwini ankadziwa chimene ankafuna kuchita. Filipo anayankha kwa iye kuti, Buledi wa madenari mazana awiri si okwanira kwa iwo kuti aliyense wa iwo atenge kanthu kochepa. Mmodzi mwa ophunzira ake,

Andrea mbale wake wa Simon Peter, akunena kwa iye, Pali mwana mmodzi pano, amene ali ndi buledi zisanu za barele ndi nsomba ziwiri, koma izi ndi chiyani kwa anthu ambiri otere? Yesu anati, Chitani anthu kuti agone pansi, ndipo panali udzu wambiri pamalo pamenepo. Choncho amuna anagona pansi, chiwerengero chawo chinali pafupifupi zikwi zisanu. Yesu analandira buledi ndipo atathokoza anagawa kwa ophunzira, ndipo ophunzirawo anagawa kwa okhala pansi. Mofananamo anagawa nsomba mochuluka mmene ankafuna. Pamene anakhuta, anauza ophunzira ake kuti, Sonkhanitsani zidutswa zotsala, kuti palibe chinthu chiwonongeke. Choncho anasonkhanitsa ndi kudzaza madengu khumi ndi awiri ndi zidutswa za nkhwani zisanu za barele zimene zinatsala kwa iwo amene anali atadya. Anthu ataona chizindikiro chimene Yesu anachita, ankanena kuti, Uyu ndi mneneri weniweni amene akubwera mdziko lapansi. Jesus chifukwa chakuti anadziwa kuti iwo akufuna kubwera ndi kumugwira kuti amupange mfumu, anabwerera ku phiri yekha.

Monga madzulo unafika, ophunzira ake anapita ku nyanja, Ndipo atalowa mchombo, anali kubwera kupyola nyanja kupita ku Kaperenawo. Ndipo mdima unali utakhala kale, ndipo Yesu sanali atabwera kwa iwo. Nyanja ndi mphepo yaikulu ikuwomba inagwedezeka. Atayendetsa pafupifupi ma stades makumi awiri mphambu zisanu kapena makumi atatu, anaona Yesu akuyenda pa nyanja ndi kuyandikira bwato, ndipo anachita mantha. Koma Iye akunena kwa iwo, Ine ndine; musaope. Choncho anali kufuna kumutenga mbwato, ndipo

mwadzidzidzi bwatolo linafika pa nthaka kumene anali kupita.

Tsiku lotsatira ukhamu umene unali kuyima kutsidya kwa nyanja unaona kuti bwato lina silinapezeke kumeneko koma limodzi lokha limene ophunzira ake analowa mulimo, ndi kuti Yesu sanalowepo limodzi ndi ophunzira ake mubwatomo, koma ophunzira ake okha anapita, Koma mabwato ena anabwera kuchokera ku Tiberiasi pafupi ndi malo kumene anadya buledi Ambuye atathokoza. Pamene choncho gulu linaona kuti Yesu sanali kumeneko ndiponso ophunzira ake, iwo analowa mzombo ndipo anabwera ku Kaperenaumu akufunafuna Yesu. Ndipo atamupeza kutsidya lya nyanja, anati kwa iye, Rabi, munafika liti kuno? Yesu anawayankha nati, Zoonadi, zoonadi, ndikukuwuzani, mukufuna ine, osati chifukwa munawona zizindikiro, koma chifukwa munadya mikate ndi kukhuta. Gwirani ntchito osati chakudya chowonongeka, koma chakudya chokhazikika ku moyo wamuyaya, chimene Mwana wa munthu adzakupatsani, pakuti uyu Atate wamukhazikitsa Mulungu. Choncho anamuuza kuti, Kodi tichite chiyani kuti tigwire ntchito za Mulungu? Yesu anayankha ndi kuwauza kuti, Ichi ndi ntchito ya Mulungu, kuti mukhulupirire mwa amene Iye anatumiza.

Choncho iwo anati kwa iye, Nanga iwe ukuchita chizindikiro chanji kuti ife tione ndi kukhulupirira mwa iwe? Kodi ukugwira ntchito yanji? Makolo athu anadya manna mchipululu, monga momwe zinalembedwa kuti, Anawapatsa buledi wochokera kumwamba kuti adye. Choncho Yesu anawauza kuti, Zoonadi, zoonadi, ndikunena kwa inu, si Mose amene anakupatsani

buledi wochokera kumwamba, koma Atate wanga ndiye amene akukupatsani buledi weniweni wochokera kumwamba. Pakuti buledi wa Mulungu ndi womwe ukutsika kuchokera kumwamba ndi kupereka moyo ku dziko lapansi. Iwo anati kwa iye, Ambuye, tipatseni buledi umenewu nthawi zonse. Koma Yesu anati kwa iwo, Ine ndine buledi wa moyo. Wobwera kwa Ine sadzakhala ndi njala, ndipo wokhulupirira mwa Ine sadzakhala ndi ludzu konse.

Koma ndinakuuzani kuti mwandiona ine, koma simukukhulupirira. Zonse zimene Atate amapereka kwa ine zidzabwera kwa ine, ndipo wobwera kwa ine sindidzamutulutsa kunja. Chifukwa ndatsika kuchokera kumwamba, si kuti ndichite chifuniro changa, koma chifuniro cha yemwe wandituma. Ichi ndipo ndi chifuniro cha Atate amene anatumiza ine, kuti chilichonse chimene anapereka kwa ine ndisawononge, koma ndidzaukitse mu tsiku lomaliza. Koma ichi ndi chifuniro cha yemwe ananditumiza ine, kuti aliyense amene akuona Mwana ndi kukhulupirira mwa iye akhale ndi moyo wamuyaya, ndipo ndidzamuukitsa iye ine pa tsiku lomaliza. Ayuda anadadandaula za Iye chifukwa anati, Ine ndine buledi wakutsika kuchokera kumwamba, Ndipo anali kunena, Kodi uyu si Yesu mwana wa Yosefe, amene ife tikudziwa atate ndi amayi ake? Nanga bwanji tsopano uyu akunena kuti, Ndachokera kumwamba ndatsika? Chifukwa chake Yesu anayankha nati kwa iwo, Musadandaule wina ndi mnzake. Palibe munthu amene angathe kubwera kwa ine, pokhapokha Atate amene ananditumiza andikokere, ndipo ine

ndidzamuukitsa pa tsiku lomaliza. Ndi cholembedwa mwa aneneri, ndipo adzakhala onse ophunzitsidwa ndi Mulungu. Aliyense amene amamva kuchokera kwa Atate ndi kuphunzira amabwera kwa ine, Si kuti wina waona Atate, koma amene ali kuchokera kwa Mulungu, iyeyu ndiye waona Atate. Zoonadi, zoonadi, ndikuti kwa inu, amene akukhulupirira mwa ine ali ndi moyo wosatha. Ine ndine buledi wa moyo. makolo anu anadya mana mchipululu ndipo anafa Uyu ndi buledi wochokera kumwamba wotsika pansi, kuti aliyense amene adya wake asafe. Ine ndine buledi wamoyo amene anachokera kumwamba. Ngati wina adya buledi umenewu, adzakhala moyo mpaka muyaya. Ndipo buledi amene ndidzapereka ndi thupi langa, limene ndidzapereka chifukwa cha moyo wa dziko lapansi. Ayuda anali kukangana wina ndi mnzake ponena kuti, Kodi uyu angatipatse bwanji thupi lake kuti tidye? Choncho Yesu analankhula kwa iwo kuti, Zoonadi, zoonadi, ndikunena kwa inu, ngati simudya thupi la Mwana wa Munthu ndi kumwa magazi ake, simuli ndi moyo mwa inu. Amene akudya thupi langa ndi kumwa magazi anga ali ndi moyo wamuyaya, ndipo ine ndidzamuukitsa pa tsiku lomaliza. Pakuti thupi langa ndi chakudya chenicheni, ndipo magazi anga ndi chakumwa chenicheni. Amene akudya thupi langa ndi kumwa magazi anga amakhala mwa ine, ndi ine mwa iye. Monga Atate wamoyo ananditumiza ine, ndipo ine ndimakhala chifukwa cha Atate, momwemonso amene akudya ine, iyenso adzakhala chifukwa cha ine. Uyu ndi buledi wochokera kumwamba wotsikira pansi, osati monga makolo anu anadya mana ndipo anafa; amene akudya buledi uwu adzakhala moyo kwamuyaya. Izi anati ali

mu msonkhano akuphunzitsa mu Kapernawumu.

Ambiri mwa ophunzira ake atamva zimenezi, adati, Mawu awa ndi ovuta kwambiri. Ndani angathe kumva? Kudziwa koma Yesu mwa iye mwini kuti akudandaula za ichi ophunzira ake, anati kwa iwo, Ichi kukupunthwitsani? Ngati choncho mukuwona Mwana wa Munthu kukwera kumene anali koyambirira? Mzimu ndi wopatsa moyo, thupi silipindula kanthu, mawu amene ine ndikulankhula kwa inu ndi mzimu ndipo ndi moyo. Koma pali ena mwa inu amene sakhulupirira. Pakuti Yesu ankadziwa kuyambira pachiyambi kuti ndi ndani amene sakhulupirira ndi kuti ndi ndani amene adzapereka iye. Ndipo anati, Chifukwa cha ichi ndanena kwa inu kuti palibe munthu amatha kubwera kwa ine, pokhapokha ngati wapatsidwa kwa iye kuchokera kwa Atate anga. Chifukwa cha ichi, ambiri mwa ophunzira ake anapita kumbuyo ndipo sakanayendenso naye. Choncho Yesu anati kwa khumi ndi awiriwo, Kodi inunso simukufuna kupita? Simoni Petro anayankha kwa Iye, Ambuye, kwa ndani tichoke? Inu muli ndi mawu a moyo wamuyaya. Ndipo ife takhulupirira ndi kudziwa kuti Inu ndinu Khristu, Mwana wa Mulungu wamoyo. Yesu anayankha kwa iwo kuti, Kodi si ine ndinasankha inu khumi ndi awiri? Ndipo mmodzi wa inu ndi mdierekezi. Iye ankanena za Yuda wa Simoni Iskariyoti, chifukwa uyu anali pafupi kumupereka Iye, ndipo anali mmodzi mwa khumi ndi awiri.

7

Ndipo Yesu anali kuyenda pambuyo pa zimenezi mu Galileya, pakuti sanali kufuna kuyenda mu Yudeya, chifukwa Ayuda anali kufunafuna kumupha. Koma chikondwerero cha matenti cha Ayuda chinali pafupi. Choncho abale ake analankhula kwa iye kuti, Choka kuno ndipo pita ku Yudeya, kuti ophunzira ako nawonso aone ntchito zako zimene ukuchita, Palibe munthu amene amachita chinthu mwachinsinsi ndipo amafunafuna kukhala poyera. Ngati ukuchita zimenezi, dzionetse iwe mwini ku dziko lapansi. Pakuti ngakhale abale ake sanakhulupirire mwa iye. Yesu anawauza kuti, Nthawi yanga siinafike, koma nthawi yanu nthawi zonse ili yokonzeka. Dziko silingathe kukudani inu, koma limandidana ine, chifukwa ine ndikuchitira umboni wokhudza iye kuti ntchito zake ndi zoipa. Inu pitani ku phwando ili; ine sindikupita ku phwando ili, chifukwa nthawi yanga siinakwaniritsidwe. Koma atanena zinthu izi kwa iwo, anakhalabe mu Galileya. Pamene abale ake anapita, kenako iye mwini anapita ku phwando, osati poyera, koma monga mobisika. Choncho Ayuda anali kumufunafuna pa phwando ndipo anali kunena kuti, Kodi ali kuti uja? Ndipo kunali kungungudza kwambiri za iye mwa magulu. Ena anali kunena kuti ndi wabwino, ena anali kunena, ayi, koma akusocheretsa gulu. Komabe palibe amene anali kulankhula za Iye momasuka chifukwa cha mantha a Ayuda.

Kale chikondwerero chitafika pakati, Yesu anapita ku kachisi ndipo anali kuphunzitsa. Ndipo Ayuda anadabwa ponena kuti, Kodi uyu akudziwa bwanji malemba popanda kuphunzira? Yesu anayankha kwa iwo ndipo anati, Chiphunzitso changa si changa,

koma cha amene ananditumiza. Ngati munthu aliyense afuna kuchita chifuniro chake, adzadziwa za chiphunzitsochi, kaya chichokera kwa Mulungu kapena ine ndikulankhula ndekha. Wolankhula kuchokera mwa iye mwini amafuna ulemerero wake, koma wofuna ulemerero wa amene anamutuma, uyu ndi woonadi, ndipo palibe chilungamo mwa iye. Kodi si Mose anakupatsani lamulo? Ndipo palibe ndi mmodzi mwa inu amene akuchita lamulo. N'chifukwa chiyani mukufuna kundipha? Gulu la anthu linayankha ndi kunena, Uli ndi chiwanda; ndani akufuna kukupha? Yesu anayankha ndi kuwauza kuti, Ntchito imodzi ndinachita, ndipo onse mukudabwa chifukwa cha ichi. Mose wapatsa inu mdulidwe, si chifukwa kuti uchokera kwa Mose, koma uchokera kwa makolo, ndipo pa Sabata mumadula munthu. Ngati munthu amalandira mdulidwe pa sabata kuti lamulo la Mose lisaphwanyidwe, nanga mukundikwiyira ine chifukwa ndinachitisa munthu wonse kukhala wathanzi pa sabata? Musaweruze molingana ndi mawonekedwe, koma weruzani chiweruzo cholungama. Choncho ena a ku Yerusalemu anali kunena kuti, Kodi uyu si amene akufuna kumupha? Ndipo onani, amalankhula momasuka, ndipo palibe chomwe akunena kwa iye. Kodi mwina olamulira anadziwa zoona kuti uyu ndi Khristu weniweni? Koma ife tidziwa kuti uyu wachokera kuti, koma Khristu akadzabwera, palibe amene adzadziwe kuti wachokera kuti. Choncho Yesu anafuwula mkachisi akuphunzitsa ndi kunena, Inu mukudziwa Ine, ndipo mukudziwa kuti ndichokera kuti, ndipo sindinabwere wokha, koma Iye amene ananditumiza ndi woona, amene inu simukumudziwa, Ine ndimamudziwa Iye,

chifukwa ndichokera kwa Iye, ndipo Iye wandituma. Choncho anali kufuna kumugwira, koma palibe amene anaika dzanja lake pa iye, chifukwa ora lake linali lisanakwane. Ambiri mwa gulu la anthu anakhulupirira mwa Iye ndipo ankanena kuti, Khristu akadzabwera, kodi adzachita zizindikiro zambiri kuposa zimene uyu wachita? Afarisayo anamva gulu la anthu likudandaula za Iye zimenezi, ndipo Afarisayo ndi akulu a ansembe anatumiza atumiki kuti akamugwire. Yesu analankhula kuti, Ndili nanu kwa nthawi yayingono, ndipo ndidzapita kwa amene adandituma. Mudzandifunafuna koma simudzandipeza, ndipo kumene ndili ine, inu simungathe kubwera. Choncho Ayuda anati kwa okha, Kodi uyu akufuna kupita kuti, kuti ife sitidzamupeza iye? Kodi akufuna kupita ku mubalaliko wa Agriki ndi kuphunzitsa Agriki? Kodi ndi mawu anji amenewa amene ananena kuti, mudzandifunafuna ine ndipo simudzandipeza, ndipo kumene ndili ine, inu simungathe kubwera?

Koma pa tsiku lomaliza lalikulu la chikondwerero, Yesu anayimirira ndipo anafuwula kunena, Ngati wina ali ndi ludzu, abwere kwa Ine ndipo amwe. Wokhulupirira mwa ine, monga momwe malemba ananenera, mitsinje ya madzi amoyo idzatuluka mmimba mwake. Koma ichi anachitchula ponena za Mzimu amene okhulupirira mwa Iye anali pafupi kulandira, pakuti Mzimu Woyera sunalipobe, chifukwa Yesu sanakwezedwe mulemerero. Ambiri mwakutero ochokera mgulu atamva mawu aja anali kunena kuti, Uyu ndi mneneri weniweni. Ena anali kunena, Uyu ndi Khristu. Ena anali kunena,

Kodi Khristu samabwera kuchokera ku Galileya? Kodi malemba sananeneko kuti Khristu amachokera mmbewu ya Davide ndi kuchokera ku Betelehemu, mudzi umene Davide anali? Kugawikana kunachitika mwa gulu chifukwa cha iye. Ena mwa iwo anafuna kumugwira, koma palibe amene anamuyikira manja. Choncho othandiza anabwera kwa ansembe aakulu ndi Afarisi, ndipo iwowo anawafunsa kuti, N'chifukwa chiyani simunabweretse iye? Othandizirawo anayankha kuti, Palibe munthu amene analankhula monga mmene munthu uyu walankhulira. Afarisayo anayankhidwa choncho kwa iwo, Kodi ndi inu mwasocheretsedwanso? Kodi palibe wina mwa olamulira amene anakhulupirira mwa iye kapena mwa Afarisayo? koma gulu ili limene sildziwa lamulo ndi lotembereredwa Nikodemu, amene anabwera kwa iye usiku, mmodzi wa iwo, akuti kwa iwo, Kodi lamulo lathu liweruza munthu, ngati silinamve kuchokera kwa iye poyamba ndi kudziwa chimene amachita? Iwo anayankha ndi kunena kwa iye, Kodi inunso muli ochokera ku Galileya? Fufuzani ndipo mudzaona kuti mneneri wochokera ku Galileya sanadzutsidwe. Ndipo aliyense anapita ku nyumba yake.

8

Jesus koma anapita ku phiri la azitona. Mmawa koma, anabweranso ku malo opatulika, ndipo anthu onse anabwera kwa iye, ndipo atakhala pansi, anawaphunzitsa. Koma amalembi ndi Afarisai anabweretsa mkazi amene anagwidwa

pa chigololo, ndipo atamuyimitsa pakati Iwo akunena kwa iye, Mphunzitsi, mkazi uyu wagwidwa pamene akuchita chigololo. Ndipo mmalamulo athu, Mose analamula kuti akazi otero aponyedwe miyala. Iwe choncho chiyani ukunena? Koma ichi analankhula akuyesa iye, kuti akhale nacho chitsutso molingana naye. Koma Yesu atawerama pansi ndi chala analemba mu nthaka. Koma pamene iwo anapitiriza kumufunsa, iye anadzuka ndipo anawauza kuti, Amene alibe tchimo mwa inu aponyere mwala woyamba pa iye. Ndipo kachiwiri anaweramira pansi nalemba pansi. Iwo koma atamva zimenezi, anatuluka mmodzi ndi mmodzi, atayamba ndi akuluakulu, ndipo Yesu anasiyidwa ndi mkazi amene anali mpakati. Atayang maaso, Yesu anati kwa iye, Mkazi, kodi ali kuti? Kodi palibe amene anakuweruza? Iye anati, Palibe, Ambuye. Yesu anati, Ine sindikudzudzula iwe. Pita, ndipo kuyambira tsopano usachitanso tchimo.

Kachiwiri chifukwa chake, Yesu analankhula kwa iwo akunena, Ine ndine kuwala kwa dziko lapansi; amene akunditsata sadzayenda mu mdima, koma adzakhala ndi kuwala kwa moyo. Choncho a Farisayo anamuuza kuti, Iwe ukulalikira za iwe mwini, umboni wako si woona. Yesu anayankha nati kwa iwo, Ngakhale ine ndikuchitira umboni wokhudza ine mwini, wowona ndi umboni wanga, chifukwa ndimadziwa kuchokera kumene ndinabwera ndi kumene ndikupita. Inu koma simukudziwa kuchokera kumene ndikubwera kapena kumene ndikupita. Inu mumaweruza molingana ndi thupi, koma ine sindikuweruza aliyense. Ndipo ngati ndiweruza ine, chiweruzo changa ndi choona, chifukwa sindili yekha, koma ine ndi Atate

amene ananditumiiza. Ndipo mu lamulo lanu linalembedwa kuti umboni wa anthu awiri ndi woona. Ine ndine amene ndikuchitira umboni za ine mwini, ndipo Atate amene ananditumiɜa akuchitira umboni za ine. Choncho anali kunena kwa iye kuti, Kodi ali kuti Atate wako? Yesu anayankha kuti, Simundidziwa Ine kapena Atate wanga; ngati mukandidziwa Ine, mukanadziwa Atate wanga nso. Mawu awa anawalankhula Yesu mchipinda chosungiramo chuma, akuphunzitsa mKachisi, ndipo palibe amene anamugwira, chifukwa nthawi yake inali isanafike.

Choncho Yesu analankhula kachiwiri kwa iwo kuti, Ine ndikupita ndipo mudzandifunafuna ine, ndipo mudzafa mu tchimo lanu. Kumene ine ndikupita, inu simungathe kubwera. Choncho Ayuda anali kunena kuti, Kodi sadzadzipha yekha, chifukwa akunena kuti, Kumene ine ndikupita, inu simungathe kubwera? Ndipo anati kwa iwo, Inu muli ochokera pansi, Ine ndili ochokera pamwamba. Inu muli a dziko lino, Ine sindili wa dziko lino. Ndinakuuzani choncho kuti mudzafa mmachimo anu; pakuti ngati simukhulupirira kuti Ine ndine, mudzafa mmachimo anu. Anali kunena choncho kwa iye, Iwe ndiwe yani? Ndipo Yesu anawauza kuti, Chiyambi chomwe ndakhala ndikukulankhulirani. Ndili ndi zinthu zambiri zokhudza inu zoti ndilankhule ndi kuweruza, koma yemwe ananditumiza ndi woona, ndipo ine zimene ndinamva kuchokera kwa iye, zimenezi ndikunena mu dziko lapansi. Sanazindikira kuti ankawalankhulira za Atate. Choncho Yesu analankhula kwa iwo kuti, Pamene mukweze Mwana wa munthu, pamenepo

mudziwa kuti Ine ndine, ndipo sindinachite chilichonse chochokera kwa ine mwini, koma ndimalankhula zinthu izi monga momwe Atate anga anandiphunzitsa. Ndipo amene ananditumа ali nane, Atate sanandisiye ndekha, chifukwa Ine ndimachita zinthu zomukondweretsa nthawi zonse. Pamene iye analankhula zinthu izi, ambiri anakhulupirira mwa iye.

Yesu anali kunena kwa Ayuda amene anamukhulupirira kuti, Ngati inu mukhalabe mmawu anga, ndithudi ndinu ophunzira anga, Ndipo mudzadziwa choonadi, ndipo choonadi chidzakumasulirani. Iwo anayankha kwa iye, Ife ndife mbewu ya Abrahamu ndipo sitinakalidwepo akapolo kwa aliyense. Nanga bwanji iwe ukunena kuti mudzakhala omasuka? Yesu anayankha kwa iwo, Zoonadi, zoonadi, ndikunena kwa inu kuti aliyense wochita tchimo ndi kapolo wa tchimo. Koma kapolo sakhalabe mnyumba mpaka muyaya; mwana amakhala mpaka muyaya. Ngati choncho Mwana akukumasulani, mudzakhala omasuka moona mtima. Ndikudziwa kuti mbewu ya Abrahamu muli, koma mukufuna kundipha ine, chifukwa mawu anga sakupita mwa inu. Ine chimene ndinaona kuchokera kwa Atate anga ndimalankhula, ndipo inu choncho chimene munaona kuchokera kwa atate anu mumachita. Anayankha ndi kunena kwa iye, Atate athu ndi Abrahamu. Yesu akunena kwa iwo, Ngati munali ana a Abrahamu, mukanachita ntchito za Abrahamu. Tsopano koma mukufuna ine kupha, munthu amene choonadi kwa inu ndayankhula, chimene ndinamva kuchokera kwa Mulungu; ichi Abrahamu sanachita. Inu mukuchita ntchito za atate anu. Choncho tinanena kwa iye kuti, Ife sitinabadwe mwa

chigololo; tili ndi Atate mmodzi, ndiye Mulungu. Yesu anati kwa iwo, Ngati Mulungu akanakhala Atate anu, mukanandikonda ine, chifukwa ine ndinachokera kwa Mulungu ndipo ndabwera. Sindinabwere wekha, koma Iyeyo anatumiza ine. N'chifukwa chiyani simukumvetsa mawu anga? Chifukwa simungathe kumva mawu anga. Inu mochokera mwa atate wa mdierekezi muli, ndipo zilakalaka za atate anu mukufuna kuchita. Uja anali wakupha anthu kuyambira pachiyambi, ndipo mchoonadi sanayimirire, chifukwa palibe choonadi mwa iye. Pamene amalankhula chabodza, mochokera mwa zake mwini amalankhula, chifukwa iye ndi wobodza, ndiponso atate wake. Koma Ine chifukwa ndikunena choonadi, simukukhulupirira Ine. Ndani mwa inu akunditsutsa ine pa nkhani ya tchimo? Koma ngati ndikunena choonadi, n'chifukwa chiyani inu simundikhulupirira? Amene ali wa Mulungu akumva mawu a Mulungu; chifukwa chake inu simukumva, chifukwa simuli wa Mulungu. Ayuda anayankha choncho ndipo anati kwa iye, Kodi sitikuyankhula bwino ife kuti iwe ndiwe Msamariya ndipo uli ndi mzimu woipa? Yesu anayankha kuti, Ine sindili ndi chiwanda, koma ndimalemekeza Atate wanga, ndipo inu mukundinyoza. Ine koma sindikufuna ulemerero wanga; alipo amene akufuna ndi kuweruza. Zoonadi, zoonadi, ndikunena kwa inu kuti, ngati wina asunga mawu anga, sadzaona imfa mpaka muyaya. Ayuda anati kwa iye, Tsopano tadziwa kuti uli ndi mzimu. Abraham anamwalira ndiponso aneneri, koma iwe ukunena kuti, Ngati munthu asunga mawu anga, sadzalawa imfa mpaka muyaya? Kodi iwe ndi wamkulu kuposa abambo athu Abrahamu, amene anafa? Ndipo aneneri anafa. Kodi

ukudzipanga yekha ndani? Yesu anayankha kuti, Ngati ine ndidzikuza ndekha, ulemerero wanga ndi chinthu chopanda pake. Koma ndi Atate anga amene akundilemekeza ine, amene inu mukunena kuti ndi Mulungu wanu. Ndipo simunadziweko Iye, koma Ine ndimadziwa Iye. Ndipo ngati ndinene kuti sindidziwa Iye, ndidzakhala wofanana ndi inu wonama, koma ndimadziwa Iye ndipo mawu ake ndimasunga. Abraham atate wanu anasangalala kuti awone tsiku langa, ndipo anawona ndipo anasangalala. Choncho Ayuda anati kwa iye, Simuli ndi zaka makumi asanu, ndipo mwaona Abraham? Yesu anati kwa iwo, Zoonadi, zoonadi, ndikukuwuzani, Abrahamu asanabadwe, Ine ndilipo. Choncho iwo ananyamula miyala kuti amuponya. Koma Yesu anabisika, ndipo anatuluka mkachisi atadutsa pakati pawo, ndipo anapitirira choncho.

9

Ndipo akudutsa, anaona munthu wakhungu kuyambira kubadwa kwake. Ndipo ophunzira ake anamufunsa kuti, Rabi, ndani anachimwa, uyu kapena makolo ake, kuti abadwe wakhungu? Yesu anayankha kuti, Palibe uyu anachimwa kapena makolo ake, koma kuti ntchito za Mulungu ziwonetsedwe mwa iye. Ine ndiyenera kugwira ntchito za amene ananditumа mpaka tsiku lilipobe, chifukwa usiku ukubwera pamene palibe amene angathe kugwira ntchito. Pamene ndili mdziko lapansi, ndine kuwala kwa dziko lapansi. Atanena zimenezi, analavulira pansi ndipo anapanga dongo

kuchokera ku ulova, ndipo anadzikonza dongolo pa maso a munthu wakhunguyo. Ndipo anati kwa iye, Pita ukasambitse mdziwe la Siloamu, limene limatanthauza Wotumidwa. Choncho anapita nakasambitsidwa, ndipo anabwera akuona.

Anansi ndi iwo amene anali kumuona kale kuti anali wakhungu anali kunena kuti, Kodi uyu si amene anali kukhala ndi kupempha? Ena anali kunena kuti uyu ndi iye, koma ena anali kunena kuti ndi wofanana naye. Uja anali kunena kuti, Ine ndine. They were saying to him therefore, How were your eyes opened? Iyeyo anayankha ndi kunena kuti, Munthu wotchedwa Yesu anapanga dongo ndipo anadzoza maso anga ndi kunena kwa ine kuti, Pita ku dziwe la Siloamu ukatsuke. Nditapita ndi kutsuka, ndinalanga. Choncho ndinati kwa iye, Kodi ali kuti uja? Iye anati, Sindikudziwa.

Akumutsogolera kwa Afarisayo, amene wakale anali wosaona. Inali sabata pamene Yesu anapanga dongo ndi kutsegula maso ake. Chifukwa chake, Afarisayo anamufunsanso momwe analandirira kuona. Koma iye anawauza kuti, Anayika dongo pa maso anga, ndipo ndinasamba, ndipo tsopano ndikuona. Ena mwa Afarisi anali kunena kuti, Munthu uyu si kuchokera kwa Mulungu, chifukwa sasunga sabata. Ena anali kunena kuti, Kodi munthu wochimwa angathe bwanji kuchita zizindikiro zotere? Ndipo kunali kugawikana pakati pawo. Iwo akunena kwa wakhunguyo kachiwiri, Iwe ukunena chiyani za iye, chifukwa anatsegula maso ako? Iye koma anati, Ndi mneneri. Choncho Ayuda sanakhulupirire za iye kuti anali wakhungu ndipo

anaona, mpaka pamene anaitana makolo ake wa amene anaona. Ndipo anawafunsa ponena kuti, Kodi uyu ndi mwana wanu amene inu mukunena kuti anabadwa wakhungu? Tsopano akuona bwanji? Makolo ake anayankha kwa iwo ndi kunena kuti, Tikudziwa kuti uyu ndi mwana wathu ndiponso kuti anabadwa wakhungu, Koma momwe amaona tsopano sitikudziwa, kapena ndani anatsegula maso ake sitikudziwa. Iye mwini ali ndi zaka, mufunse iye mwini, iye mwini adzalankhula za iye mwini. Izi analankhula makolo ake chifukwa ankaopa Ayuda, pakuti kale Ayuda anali atagwirizana kuti ngati wina avomereze kuti iye ndi Khristu, achotsedwe mu mpingo. Chifukwa cha ichi makolo ake anati, Ali ndi msinkhu, mufunse iye. Anaitana chifukwa kachiwiri munthu amene anali wakhungu, ndipo anamuuza kuti, Pereka ulemerero kwa Mulungu; ife tikudziwa kuti munthu uyu ndi wochimwa. Anayankha choncho iyeyo ndipo anati, Ngati ndi wochimwa sindikudziwa; chimodzi ndikudziwa kuti ndili wakhungu, tsopano ndikuona. Ndinati kwa iye kachiwiri, Anachita chiyani kwa iwe? Anatsegula bwanji maso ako? Anayankha kwa iwo, Ndinakuuzani kale, ndipo simunamve. Chifukwa chiyani mukufuna kumvanso? Kodi inunso mukufuna kukhala ophunzira ake? Anamunyoza iye ndipo anati, Iwe uli wophunzira wa uja, koma ife tili ophunzira a Mose. Ife tikudziwa kuti Mulungu analankhula ndi Mose, koma uyu sitikudziwa komwe wachokera. Munthu anayankha ndipo anati kwa iwo, Mu ichi ndi chodabwitsa chifukwa inu simukudziwa kuti wachokera kuti, ndipo anatsegula maso anga. Ife tikudziwa kuti ochimwa Mulungu sakumva, koma ngati wina woopa

Mulungu ndi kuchita chifuniro chake, uyu akumva. Kuchokera kalekale sikunamvekepo kuti wina anatsegula maso a khungu wobadwa. Ngati uyu sanali wochokera kwa Mulungu, sakanatha kuchita chilichonse. Iwo anayankha ndi kunena kwa iye, Mu machimo iwe unabadwa wonse, ndipo iwe ukutiphunzitsa ife? Ndipo iwo anamupirikitsa kunja. Yesu anamva kuti anamutulutsira kunja, ndipo atamupeza anamuuza kuti, Kodi ukukhulupirira mwa Mwana wa Mulungu? Iyeyo anayankha ndi kunena, Ndipo ndi ndani, Ambuye, kuti ndikhulupirire mwa iye? Yesu anati kwa iye, Ndipo wamuwona iye ndipo amene akulankhula ndi iwe ameneyo ndi iye. Koma iye anati, Ndimakhulupirira, Ambuye, ndipo anamugwadira. Ndipo Yesu anati, Ndinabwera mdziko lapansi muno kuti ndiweruze, kuti iwo amene saona aone, ndipo iwo amene aona akhale osaona. Ndipo ena a Afarisayo amene anali naye anamva zimenezi, ndipo anati kwa iye, Kodi ife nso ndife akhungu? Yesu anawauza kuti, Ngati mukanakhala akhungu, mukanakhala opanda tchimo, koma tsopano mukunena kuti tikuona, choncho tchimo lanu likukhalabe.

10

Zoonadi, zoonadi, Ine ndikuti kwa inu, amene salowa kudzera pa chitseko mu bwalo la nkhosa, koma akukwera kuchokera kwina, ameneyo ndi wakuba ndi wakupha. Koma wolowa kudzera pa chitseko ndi m’busa wa nkhosa. Uyu mlonda wa khomo amamutsegulira, ndipo nkhosa zimamva mawu ake,

ndipo amayitana nkhosa zake zokha monga madzina awo ndi kuwatulutsa. Ndipo pamene watulutsa nkhosa zake zonse, amayenda patsogolo pawo, ndipo nkhosazo zimamtsatira chifukwa zimadziwa mawu ake. Koma mlendo sadzamutsatira, koma adzathawa kuchokera kwa iye, chifukwa sadziwa mawu a mlendo. Mwambi uwu Yesu anawauzira iwo, koma iwo sanadziwe zimene analankhula kwa iwo. Yesu analankhula kachiwiri kwa iwo kuti, Zoonadi zoonadi ndikunena kwa inu kuti Ine ndine khomo la nkhosa. Onse amene anabwera pamaso panga ndi akuba ndi achifwamba, koma nkhosa sizinamvera iwo. Ine ndine khomo; kudzera mwa Ine ngati wina alowa, adzapulumutsidwa, ndipo adzalowa ndi kutuluka, ndipo adzapeza msipu. Wakuba sabwera kupatula kuti abe, aphe ndi kuwononga; ine ndinabwera kuti iwo akhale ndi moyo ndipo akhale nawo mochuluka. Ine ndine m’busa wabwino. M’busa wabwino amapereka moyo wake chifukwa cha nkhosa zake. Wogwira ntchito koma si m’busa, amene si nkhosa zake mwini, amaona mmbulu ikubwera ndipo amasiya nkhosa nathawa, ndipo mmbulu imazigwira ndi kubalalitsa nkhosa. Koma wogwira ntchito amathawa chifukwa iye ndi wogwira ntchito ndipo samala za nkhosa. Ine ndine mbusa wabwino, ndipo ndimadziwa zanga ndipo zanga zimandizindikira, Monga momwe Atate amadziwa ine, ndipo ine ndimadziwa Atate, choncho ndimapereka moyo wanga chifukwa cha nkhosa. Ndipo ndili ndi nkhosa zina, zimene si za mboma iyi, ndi izo ndiyenera kubweretsa, ndipo zidzamva mawu anga, ndipo zidzakhala khola limodzi, mweta mmodzi. Chifukwa cha ichi Atate amandikonda, chifukwa ine ndikupereka moyo wanga kuti

ndiutengenso. Palibe amene aitenga kuchokera kwa ine, koma ine ndikuyika yokha. Ndili ndi ulamuliro woyika, ndipo ndili ndi ulamuliro woyitenganso. Lamulo ili ndinalipeza kuchokera kwa Atate anga. Choncho kugawikana kunachitikanso pakati pa Ayuda chifukwa cha mawu awa. Koma ambiri mwa iwo anali kunena kuti, Ali ndi chiwanda ndipo wamisala. Nchifukwa chiyani mukumumva? Ena anali kunena kuti, mawu awa si a munthu wogwidwa ndi ziwanda. Kodi chiwanda chingathe kutsegula maso a akhungu?

Zinadachitika nthawi ya kudzipatulira ku Yerusalemu, ndipo kunali nyengo yozizira. Ndipo Yesu anali kuyenda mkachisi mu khonde wa Solomoni. Choncho Ayuda anamuzungulira ndipo ankanena kwa Iye, Kodi mpaka liti mukutitenga moyo wathu? Ngati Inu ndinu Khristu, tiwuzeni mwaufulu. Yesu anayankha kwa iwo kuti, Ndinakuuzani kale, koma simukukhulupirira. Ntchito zimene ndimachita mdzina la Atate wanga, zimenezi zikuchitira umboni wonena za ine. Koma inu simukhulupirira, chifukwa simuli mwa nkhosa zanga, monga ndinanena kwa inu. Nkhosa zanga zimamva mawu anga, ndipo ine ndimadziwa, ndipo zimanditstira. Ndipo ine ndimapereka moyo wamuyaya kwa iwo, ndipo si adzawonongeka ku nthawi zonse, ndipo palibe amene adzawalanda kuchokera mdzanja langa. Atate anga, amene wandipatsa, ndi wamkulu kuposa onse, ndipo palibe amene angathe kulanda kuchokera mdzanja la Atate anga. Ine ndi Atate tili chimodzi. Choncho Ayuda ananyamula miyala kachiwiri kuti amuponye ndi miyala. Yesu anawayankha kuti, Ndinaonetsani ntchito zabwino zambiri zochokera kwa

Atate wanga. Ndi ntchito iti mwa zimenezo imene mukundipondezera miyala? Ayuda anamuyankha akunena kuti, Za ntchito yabwino sitikuponyera miyala, koma za mwano, ndiponso chifukwa iwe, munthu wekha, ukudzipanga Mulungu. Yesu anawayankha kuti, Kodi sichinalembedwe mu lamulo lanu kuti, Ine ndinati, ndinu milungu? Ngati Iye anawatcha milungu, iwo amene mawu a Mulungu anapita kwa iwo, ndipo Malemba sangathe kuphwanyidwa, Amene Atate anapatula ndi kuwatumiza mu dziko lapansi, inu mukunena kuti ukuchita mwano, chifukwa ndinati, Ine ndine Mwana wa Mulungu? Ngati sindikuchita ntchito za Atate anga, musakhulupirire kwa ine. Koma ngati ndikuchita, ngakhale musalankhule kwa Ine, khalanikhulupilani ntchito, kuti mudziwe ndi mukhulupilire kuti mwa Ine muli Atate ndi Ine mwa Iye. Chifukwa chake anali kufunafuna kachiwiri kumugwira, koma iye anatuluka mmanja mwawo.

Ndipo anapitanso kuwoloka Yorodano, kumalo kumene Yohane ankabatiza poyamba, ndipo anakhalako. Ndipo anthu ambiri anabwera kwa iye ndipo ankanena kuti, Yohane sanachite chizindikiro chilichonse, koma zonse zimene Yohane ananena za uyu zinali zoona. Ndipo ambiri kumeneko anakhulupirira mwa iye.

11

Panali munthu wina wodwala dzina lake Lazaro wochokera ku

Betaniya, mudzi wa Mariya ndi Marita mlongo wake. Koma Mariya anali amene anadzoza Ambuye ndi mafuta ndi kupukuta mapazi ake ndi tsitsi lake, amene mchimwene wake Lazaro anali kudwala. Choncho alongo anatumiza kwa iye akunena, Ambuye, onani, amene mumakonda akudwala. Atamva koma, Yesu anati, Ufu uyu si wa imfa, koma ndi wa ulemerero wa Mulungu, kuti Mwana wa Mulungu alemekezedwe kudzera mwa iwo. Yesu anakonda Martha ndi mlongo wake ndi Lazaro. Monga choncho anamva kuti ndi wodwala, pamenepo ndithu anakhalabe mmalo amene anali masiku awiri, Kenako, pambuyo pa ichi, ananena kwa ophunzira kuti, Tiyeni tipite ku Yudeya kachiwiri. Ophunzira akunena kwa iye, Rabi, tsopano Ayuda anali kufuna kukuponya miyala, ndipo ukupitanso kumeneko? Yesu anayankha kuti, Kodi si maola khumi ndi awiri a tsiku? Ngati munthu ayenda masana, sapunthwa, chifukwa amaona kuwala kwa dziko lapansi lino, Koma ngati munthu wina ayenda mu usiku, amapunthwa, chifukwa kuwala si mwa iye. Zinthu izi analankhula, ndipo pambuyo pake anawauza kuti, Lazaro bwenzi lathu wagona, koma ndikupita kuti ndikamuutse. Choncho ophunzira ake anati, Ambuye, ngati wagona tulo, adzachira. Yesu anali atalankhula za imfa yake, koma iwo anaganiza kuti akunena za tulo. Kenako chifukwa chake, Yesu anawauza mowonekeratu kuti, Lazaro wamwalira. Ndipo ndimakondwera chifukwa cha inu, kuti mukhulupirire, chifukwa sindinali komweko, koma tiyeni tipite kwa iye. Choncho Tomasi amene amatchedwa Didimo anati kwa ophunzira anzake, Tiyeni nafe kuti tife naye.

Choncho Yesu atabwera, anapeza kuti iye anali kale masiku anayi ali mmanda. Betaniya inali pafupi ndi Yerusalemu, pafupifupi mamailosi khumi ndi asanu. Ndipo Ayuda ambiri anabwera kwa Marita ndi Mariya kuti awatonthozere za mbale wawo. Chifukwa chake Martha atamva kuti Yesu akubwera, anapita kukakumana naye, koma Mary anakhalabe mnyumba. Malita anati kwa Yesu, Mbuye, mukanakhala pano, mchimwene wanga sakanafa. Koma ndikudziwa kuti ngakhale tsopano, zonse zimene mungapemphe Mulungu, Mulungu adzakupatsani. Yesu akuti kwa iye, Mchimwene wako adzauka. Martha akunena kwa iye kuti, Ndikudziwa kuti adzauka mu kuukitsidwa kwa akufa pa tsiku lomaliza. Yesu anawuza kuti, Ine ndine chiukitsidwe ndi moyo. Wokhulupirira mwa ine, ngakhale atafa, adzakhala ndi moyo, ndipo aliyense wokhala ndi moyo ndi kukhulupirira mwa ine sadzafa konse mwa nthawi zonse. Kodi ukhulupirira ichi? Akunena kwa iye, Inde, Ambuye, ine ndakhulupirira kuti Inu ndinu Khristu, Mwana wa Mulungu amene akubwera mdziko lapansi. Ndipo atanena zimenezi anapita nayitana Mariya mlongo wake mwachinsinsi ponena kuti, Aphunzitsi alipo ndipo akukuitana. Iyeyo atamva, anayimirira mwachangu ndipo anabwera kwa iye. Yesu sanafike mmudzimo, koma anali pamalo pamene Marita anamukumana naye. Ayuda choncho amene anali naye mnyumba ndipo anamtonthoza, atawona Mariya kuti mwachangu anadzuka ndi kutuluka, anamutsatira, akunena kuti akupita ku manda kuti akalire kumeneko. Chifukwa chake Mary atafika kumene kunali Yesu, atamuona anagwada pansi pa mapazi ake nati kwa Iye, Ambuye, mukadakhala pano, mchimwene wanga

sakadamwalira. Jesus, chifukwa monga anaona iye akulira ndi Ayuda amene anasonkhana naye akulira, anakwiya mu mzimu ndi kudzisokoneza yekha. Ndipo anati, Kuti mwamuyika iye? Iwo anati kwa iye, Ambuye, bwerani mudzaone. Yesu analira. Choncho Ayuda anali kunena kuti, Onani mmene anali kumukonda! Koma ena mwa iwo anati, Kodi sanali ndi mphamvu uyu, amene anatsegula maso a wakhungu, kuchita kuti uyu asafe? Yesu chifukwa chake, kawirikawiri akuvutika kwambiri mkati mwake, anabwera ku manda, lomwe linali phanga, ndipo mwala unali utakhazikika pa iwo. Yesu anati, Kwezani mwalawo. Martha, mlongo wa wakufayo, anati kwa Iye, Ambuye, kale akununkha, pakuti ndi tsiku lachinayi. Yesu anati kwa iye, Kodi sindinakuuzeni kuti ngati mukhulupirira, mudzaona ulemerero wa Mulungu? Choncho iwo ananyamula mwala kumene wakufayo anali atagona. Koma Yesu anakweza maso ake kumwamba ndipo anati, Atate, ndikuthokoza chifukwa munamva pemphero langa. Ine koma ndinadziwa kuti nthawi zonse mumandimva, koma chifukwa cha anthu ambiri ozungulira ndinati, kuti akhulupirire kuti Inu munanditumiza. Ndipo atanena zimenezi, anafuula ndi mawu akulu kuti, Lazaro, bwera kunja. Ndipo anatuluka wakufa womangidwa mapazi ndi manja ndi zomangira, ndipo nkhope yake inazunguliridwa ndi nsalu. Yesu anawauza kuti, Masulirani iye ndipo mulole apite.

Chifukwa chake Ayuda ambiri amene anabwera kwa Mariya ndi kuona zimene Yesu anachita, anamukhulupirira. Koma ena mwa iwo anapita kwa Afarisayo ndipo anawauza zimene anachita Yesu. Choncho ansembe aakulu ndi Afarisi

anasonkhanitsa khonsolo ndipo ankanena kuti, Tichite chiyani, chifukwa munthu uyu akuchita zizindikiro zambiri? Ngati ife tileke iye chotere, onse adzakhulupirira mwa iye, ndipo adzabwera Aroma ndi kutenga malo athu ndi mtundu wathu. Koma mmodzi wa iwo Kayafa, amene anali mkulu wa ansembe wa chaka chijacho, anawauza kuti, Inu simudziwa kanthu, Kapena simukuganizira kuti ndikopindulitsa kwa ife kuti munthu mmodzi afe mmalo mwa anthu, ndipo mtundu wonse usawonongeke. Koma izi sanati kuchokera kwa iye mwini, koma kukhala wansembe wamkulu wa chaka chimenecho, analosera kuti Yesu anali pafupi kufa chifukwa cha mtundu. Ndi osati kwa mtundu kokha, koma kuti asonkhanitse ana a Mulungu obalalika kukhala umodzi. Kuchokera tsiku limenelo, choncho, iwo anaganizirana kuti aphe iye. Yesu chifukwa chake sanayendebe mwaufulu pakati pa Ayuda, koma anachoka kumeneko napita ku dera pafupi ndi chipululu, ku mzinda wotchedwa Efuraimu, ndipo kumeneko anakhala ndi ophunzira ake. Kunali pafupi ndi Paska wa Ayuda, ndipo anthu ambiri anapita ku Yerusalemu kuchokera ku dziko Paska isanafike kuti adziyeretse okha. Choncho anali kufunafuna Yesu ndipo anali kulankhulana wina ndi mnzake ali mkachisi atayimirira, kodi mukuganiza chiyani, kuti sangabwere ku chikondwerero? Akulu ansembe ndi Afarisi anali apereka kale lamulo kuti ngati wina adziwe kumene ali, afotokoze, kuti agwire iye.

12

Chifukwa chake Yesu anabwera ku Betaniya masiku asanu ndi limodzi asanafike Paska, kumene kunali Lazaro wakufa, amene anamuukitsa kwa akufa. Anamuita choncho chakudya chamadzulo kumeneko, ndipo Marita anali kutumikira, koma Lazaro anali mmodzi mwa ogona naye. Chifukwa chake Mariya, atatenga paundi ya mafuta a narde woyera wodula, anadzoza mapazi a Yesu ndipo anawaputsa ndi tsitsi lake mapazi ake, ndipo nyumba inadzazidwa ndi fungo la mafutawo. Choncho mmodzi mwa ophunzira ake, Yuda wa Simoni Iskariyoti, amene anali kukonzekera kumupereka, anati, Kodi nchifukwa chiyani mafutawa sanagulitsidwe ndi ma denarii mazana atatu ndi kupatsidwa osauka? Ananena izi osati chifukwa za osauka zinali nkhawa kwa iye, koma chifukwa anali wakuba, ndipo anali ndi bokosi la ndalama ndipo zinthu zomwe zinali kuyikidwa mmenemo anali kuzinyamula. Choncho Yesu anati, Mulekeni, wasunga ichi kwa tsiku la kuikidwa kwanga mmanda. Anthu osauka mukuwakhala nawo nthawi zonse, koma Ine simudzakhala nane nthawi zonse. Choncho gulu lalikulu la Ayuda linadziwa kuti ali kumeneko, ndipo anabwera osati chifukwa cha Yesu wokha, koma kuti aone Lazaro amene anamuukitsa kuchokera kwa akufa. Koma ansembe aakulu anakonza kuti aphenso Lazaro. chifukwa ambiri mwa Ayuda ankapita chifukwa cha iye ndipo ankakhulupirira mwa Yesu.

Tsiku lotsatira, chigulu chachikulu chimene chinabwera ku chikondwerero, chitamva kuti Yesu akubwera ku Yerusalemu, Iwo anatenga nthambi za mitengo ya mgwalangwa ndipo anatuluka kupita kukakumana naye, ndipo anafuwula, Hosana,

wodalitsika amene akubwera mu dzina la Ambuye, mfumu ya Israeli. Atapeza bulu wamngono, Yesu anakhala pa ilo, monga momwe zalembedwa, Usachite mantha, mwana wamkazi wa Ziyoni; taona, mfumu yako ikubwera atakhala pa mwana wa bulu.

Koma ophunzira ake sanazindikire zimenezi poyamba, koma Yesu ataululitsidwa, pamenepo anakumbukira kuti zinali zolembedwa za Iye, ndipo anachita zimenezi kwa Iye. Gulu la anthu limene linali naye linachitira umboni pamene anaitana Lazaro kuchokera mmanda ndi kumuukitsa kwa akufa. Chifukwa cha ichi, gulu la anthu linakumana naye, chifukwa anamva kuti iye anachita chizindikirocho. Chifukwa chake Afarisi anati kwa iwo okha, Mukuona kuti simukupindula kanthu? Onani, dziko lonse lapansi latsatira iye.

Panali ena Agriki mwa iwo amene anali kukwera kuti akapembedze pa chikondwerero. Choncho awa anabwera kwa Filipo amene anachokera ku Betisaida wa ku Galileya, ndipo anamufunsa iye ponena kuti, Mbuye, tikufuna kuona Yesu. Filipo anabwera nkuuza Andreya, ndipo Andreya ndi Filipo anauza Yesu, Koma Yesu anawayankha kunena kuti, Ora lafika kuti Mwana wa Munthu alemekezedwe. Zoonadi, zoonadi ndikunena kwa inu, ngati mbewu imodzi ya tirigu sikugwa mnthaka ndi kufa, imakhalabe yokha; koma ngati ifa, imabala zipatso zambiri. Amene akukonda moyo wake adzawutaya, ndipo amene akudana ndi moyo wake mdziko lino adzawusunga mpaka ku moyo wamuyaya. Ngati wina

akunditumikira ine, atsatire ine, ndipo kumene ndili ine, kumeneko mtumiki wanga adzakhalanso, ndipo ngati wina akunditumikira ine, Atate adzamulemekeza iye. Tsopano moyo wanga wavutika, ndipo ndinene chiyani? Atate, ndipulumutse ku nthawi iyi. Koma chifukwa cha ichi ndinabwera ku nthawi iyi. Atate, lemekeza dzina lako. Choncho mawu anabwera kuchokera kumwamba, ndipo ndinalemekeza ndipo ndidzalemekezenso. Chifukwa chake khamu limene linayimirira ndi kumva linkanena kuti kwakhala bingu, ena ankanena kuti mthenga walankhula naye. Yesu anayankha nati, Si chifukwa cha ine mawu awa achitika, koma chifukwa cha inu. Tsopano ndi chiweruzo cha dziko lapansi ili; tsopano wolamulira wa dziko lapansi ili adzathamangitsidwa kunja. Ndipo ine ngati ndidzakwezedwa kuchokera pa dziko lapansi, ndidzakoka onse kwa ine mwini. Koma ichi ankanena kusonyeza kuti anali pafupi kufa ndi imfa yotani. Gulu linayankha kwa iye kuti, Ife tinamva mmalamulo kuti Khristu amakhala mpaka muyaya, ndiye bwanji iwe ukunena kuti mwana wa munthu ayenera kukwezedwa? Kodi uyu mwana wa munthu ndi ndani? Yesu anati kwa iwo, Kuwala kuli ndi inu kwa nthawi yochepa, yendani mukanalinso ndi kuwala, kuti mdima usakukugwirani, ndipo amene amayenda mu mdima sadziwa kumene amapita. Pamene muli ndi kuwala, khalani kukhulupirira mu kuwala, kuti mukhale ana a kuwala. Izi analankhula Yesu, ndipo atachoka anadzibisa kwa iwo.

Ngakhale atachita zizindikiro zambiri pamaso pawo, sanamukhulupirire. Kuti mawu a mneneri Yesaya

akwaniritsidwe amene ananena kuti, Ambuye, ndani anakhulupirira uthenga wathu? Ndipo mphamvu ya Ambuye inawululidwa kwa ndani? Chifukwa cha ichi, sanatha kukhulupirira, chifukwa Yesaya ananena kachiwiri kuti, Iye wakhoza maso awo ndi kuumitsa mitima yawo, kuti asaone ndi maso awo ndi kumvetsa ndi mitima yawo ndi kutembenuka, ndipo Ine ndidzawachiza.

Izi anati Yesaya pamene anaona ulemerero wake ndipo analankhula za iye. Komabe, ambiri mwa olamulira anakhulupirira mwa iye, koma chifukwa cha Afarisi sanavomereze, kuti asachotsedwe mmpingo. Anakonda chifukwa chakuti ulemerero wa anthu kuposa ulemerero wa Mulungu.

Yesu koma anafuula nati, Amene akukhulupirira mwa Ine si akukhulupirira mwa Ine, koma mwa Amene ananditumiza Ine. Ndipo amene akuona ine akuona amene anandiumiza. Ine ndine kuwala ndipo ndabwera mdziko lapansi kuti aliyense wokhulupirira mwa ine asakhale mu mdima. Ndipo ngati wina adzamva mawu anga ndipo osawakhulupirira, ine sindidzamuweruza, chifukwa sindinabwere kudzaweruza dziko lapansi, koma kudzalipulumutsa dziko lapansi. Amene akundikanira ine ndi kusalandira mawu anga, ali ndi womuweruza; mawu amene ndinalankhula, amenewo adzamuweruza iye pa tsiku lotsiriza. Chifukwa ine sindinayankhule mwa ine ndekha, koma Atate amene anandiumiza Iye mwini anapereka lamulo kwa ine choti

ndinene chiyani ndi choti ndidzayankhule chiyani, Ndipo ndikudziwa kuti lamulo lake ndi moyo wamuyaya. Zimene n’chifukwa ndikulankhula ine, monga wanena kwa ine Atate, motero ndikulankhula.

13

Koma patsogolo pa chikondwerero cha Paskha, Yesu akadziwa kuti inabwera ora yake kuti achoke mu dziko ili kupita kwa Atate, atakonda ake amene anali mu dziko, anawakonda mpaka mapeto. Ndipo chakudya chamadzulo chitachitika, mdierekezi atayika kale mu mtima wa Yuda wa Simoni Iskariot kuti amupereke, Yesu akudziwa kuti Atate anapereka zonse mmanja mwake, ndiponso kuti anachokera kwa Mulungu ndipo akubwerera kwa Mulungu, Anaimuka kuchokera ku chakudya chamadzulo ndipo anaika zovala, ndipo atatenga thaulo, anamanga yekha. Kenako anathira madzi mu beseni, ndipo anayamba kutsuka mapazi a ophunzira ndi kuwapukuta ndi thaulo umene anali atamanga. Choncho amabwera kwa Simon Peter, ndipo iyeyo anamuuza kuti, Ambuye, kodi inu mukundisambitsa mapazi? Yesu anayankha ndi kunena kwa iye, Chimene Ine ndikuchita, iwe suchidziwa tsopano, koma udzachidziwa pambuyo pa zimenezi. Petro akunena kwa Iye, Ayi, simuzasambe mapazi anga mpaka kalekale. Yesu anayankha kwa iye, Ngati sindikusambe, mulibe gawo ndi Ine. Simon Peter akunena kwa Iye, Mbuye, osati mapazi anga okha, koma ndi manja ndi mutu. Yesu anati kwa iye, Amene

watsukidwa alibe chifukwa choti atsuke mapazi, koma ndi woyera wonse, ndipo inunso ndinu oyera, koma si onse. Anadziwa chifukwa cha amene ankamupereka iye; ndi chifukwa chake anati, Si nonse oyera muli.

Pamene choncho anatsuka mapazi awo ndi kutenga zovala zake, atakhala pansi kachiwiri anawauza kuti, Kodi mukudziwa chimene ndachita kwa inu? Inu mukandichema ine Mphunzitsi ndi Mbuye, ndipo mukunena bwino, pakuti ndinedi. Ngati choncho Ine ndinatsuka mapazi anu, Ine Ambuye ndi Mphunzitsi, inunso muyenera kutsukana mapazi wina ndi mnzake. Chitsanzo pakuti ndapereka kwa inu, kuti monga ine ndinachita kwa inu, ndi inu muchite. Zoonadi, zoonadi ndikunena kwa inu, palibe kapolo wamkulu kuposa mbuye wake, ndipo palibe mtumwi wamkulu kuposa amene anamutuma. Ngati mukudziwa zinthu izi, ndinu odala ngati mukuzichita. Sindikuyankhula za inu nonse, ine ndikudziwa amene ndinawasankha, koma kuti malemba akwaniritsidwe, amene akudya buledi ndi ine wakweza chidendene chake pa ine. Kuchokera tsopano ndikukuuzani inu zisanachitike, kuti zikachitika mukhulupirire kuti Ine ndine. Zoonadi, zoonadi ndikunena kwa inu, wolandira ngati wina ndidzatuma amalandira ine, koma wolandira ine amalandira amene anandiumiza.

Izi atanena, Yesu anavutika mu mzimu, ndipo anachitira umboni ndi kunena kuti, Zoonadi, zoonadi, Ine ndikunena kwa inu kuti mmodzi mwa inu adzandipereka. Choncho

ophunzirawa anali kuyanganana, ali kusowa nzeru za mmene akunenera. Panali wogona mmodzi mwa ophunzira ake mu chikhosi cha Yesu, amene Yesu anakonda. Choncho Simon Peter anapendekera kwa iyeyu kuti afunse kuti ndi ndani amene akunena za iye. Atagwa pa chifuwa cha Yesu uja, ananena kwa iye, Ambuye, ndani? Yesu anayankha, Iye ndi amene ine ndikadipisa chidutswa ndipereka. Ndipo atadipisa chidutswa, anachipereka kwa Yuda wa Simoni Iskariyoti. Ndipo pambuyo pa chidutswa, Satana analowa mwa iye. Choncho Yesu anati kwa iye, Chimene ukuchita, chita mwachangu. Koma palibe munthu wa iwo amene anali ogona pamenepo amene anadziwa chifukwa chake anamuuza zimenezi. Ena anaganiza, chifukwa chuma anali nayo Yuda, kuti Yesu akunena kwa iye, Gula zimene tikufuna ku chikondwerero, kapena kwa osauka kuti uwapatse chinthu. Atatenga chifukwa chake chidutswa uja, mwamsanga anatuluka. Inali usiku.

Pamene iye anatuluka, Yesu anati, Tsopano Mwana wa Munthu walemekezedwa, ndipo Mulungu walemekezedwa mwa Iye. Ngati Mulungu adalemekezedwa mwa iye, Mulungu adzamulemekeza mwa Iye mwini, ndipo mwamsanga adzamulemekeza. Ana angono, ndikhala nanu kangono kokha. Mudzandifunafuna ine, ndipo monga ndinawauza Ayuda kuti kumene ndikupita ine, inu simungathe kubwera, ndipo kwa inu ndikunena tsopano. Ndikukupatsani lamulo latsopano kuti mukondane wina ndi mnzake, monga ndinakukondani inu, kuti inunso mukondane wina ndi mnzake. Mwa ichi adzadziwa onse kuti ndinu ophunzira anga, ngati muli ndi chikondi wina ndi

mnzake. Simoni Petro anati kwa Iye, Ambuye, mukupita kuti? Yesu anayankha kwa iye, Kumene Ine ndikupita, simungathe kunditstira tsopano, koma pambuyo pake mudzanditstira. Petro akuti kwa Iye, Ambuye, n'chifukwa chiyani sindingakutsatirani tsopano? Moyo wanga ndidzaupereka chifukwa cha Inu. Yesu anayankha kwa iye kuti, Kodi moyo wako wa mmzimu udzawuyika chifukwa cha ine? Zoonadi, zoonadi ndinakuuza, tambala sidzalira mpaka utakane ine katatu.

14

Mtima wanu usavutike, mukhulupirire mwa Mulungu, ndiponso mukhulupirire mwa ine. Mnyumba ya Atate anga muli zipinda zambiri. Ngati sizinali choncho, ndikanakuuzani kale. Ndikupita kukakonzera malo inu. Ndipo ngati ndipite ndi kukonzekerani malo, ndidzabweranso ndi kukutengerani kwa ine, kuti kumene ndili ine, inunso mukhale. Ndipo kumene ine ndikupita mukudziwa, ndipo njira mukudziwa. Tomasi akunena kwa Iye, Ambuye, sitikudziwa kumene mukupita, ndipo tingadziwe bwanji njira? Yesu anati kwa iye, Ine ndine njira ndi choonadi ndi moyo; palibe amene amabwera kwa Atate kupatula kudzera mwa Ine. Ngati mukanakhala munadziwa ine, mukanakhala munadziwa atate anga kale. Ndipo kuchokera tsopano munadziwa Iye ndi mwaona Iye. Filipo anati kwa Iye, Ambuye, tiwonetsereni Atate, ndipo zitikhutira. Yesu anati kwa iye, Ndakhala ndi inu kwa nthawi yaitali, ndipo sunandidziwe, Filipo? Amene waona ine waona Atate, ndiye bwanji iwe

ukunena kuti, Tiwonetse Atate? Kodi sukhulupirira kuti Ine ndili mwa Atate ndipo Atate ali mwa Ine? Mawu amene Ine ndikulankhula kwa inu, sindikuwalankhula mwa ine wokha, koma Atate amene amakhala mwa Ine, Iye mwini amachita ntchito zake. Khulupirirani kwa ine kuti ine ndili mwa Atate ndipo Atate ali mwa ine; ngati simutero, chifukwa cha ntchito zomwezo khulupirirani kwa ine. Zoonadi, zoonadi, ndikunena kwa inu, wokhulupirira mwa Ine, ntchito zimene Ine ndimachita nayenso adzachita, ndipo zazikulu kuposa zimenezi adzachita, chifukwa Ine ndikupita kwa Atate wanga. Ndipo chilichonse chimene mungapemphe mdzina langa, ichi ndidzachita, kuti Atate alemekezedwe mwa Mwana. Ngati mukupempha chinachake mdzina langa, Ine ndidzachita.

Ngati mukondadi ine, sungani malamulo anga. Ndipo ine ndidzafunsa Atate, ndipo adzakupatsani Wothandizira wina, kuti akhale ndi inu ku nthawi zonse. Mzimu wa choonadi, umene dziko lapansi silitha kulandira, chifukwa siliuona kapena kuudziwa, koma inu mumadziwa, chifukwa umakhala ndi inu ndipo udzakhala mwa inu. Sindidzasiyani inu kukhala ana amasiye, ndikubwera kwa inu. Posachedwa pangono, dziko lapansi silindioneranso, koma inu mudzandiona, chifukwa ine ndikukhala moyo ndipo inunso mudzakhala ndi moyo. Mtsiku limenelo mudzadziwa inu kuti ine ndili mwa Atate anga, ndipo inu muli mwa ine, ndi ine muli mwa inu. Amene ali ndi malamulo anga ndi kuwasunga, ameneyo ndi amene akundikonda ine. Amene akundikonda ine adzakondedwa ndi Atate anga, ndipo ine ndidzamukonda ndi kudzionetsa kwa iye.

Yuda, osati Iskariyoti, anati kwa Iye, Mbuye, nanga chachitika chiyani kuti Inu mufuna kudziwulula nokha kwa ife ndipo osati ku dziko lapansi? Yesu anayankha ndi kunena kwa iye, Ngati wina amakonda ine, adzasunga mawu anga, ndipo Atate anga adzamukonda, ndipo tidzabwera kwa iye ndi kukhala naye. Amene sakondana ndi ine sasunga mawu anga, ndipo mawu amene mukumva si anga koma ndi a Atate amene anandiumiza.

Zinthu izi ndinayankhula kwa inu ndikukhala ndi inu. Koma Mthandizi, Mzimu Woyera amene Atate adzatuma mdzina langa, Iyeyo adzakuphunzitsani zonse ndi kukukumbutsani zonse zimene ndinakuwuzani. Mtendere ndikusiyira inu, mtendere wanga ndikukupatsani, osati monga momwe dziko lapansi limapereka, ine ndikukupatsani. Musavutike mmitima mwanu kapena kuchita mantha. Munamva kuti ine ndinati kwa inu, ndikupita ndipo ndikubwera kwa inu. Ngati munandikonda ine, munakanasangalala chifukwa ndinati, ndikupita kwa Atate, pakuti Atate anga ndi wamkulu kuposa ine. Ndipo tsopano ndakuwuzani izi zisanachitike kuti zikachitika mukhulupirire. Sindidzalankhulansonso zambiri ndi inu, chifukwa wolamulira wa dziko lapansi akubwera, ndipo mwa ine alibe kanthu. Koma kuti dziko lapansi lidziwe kuti ndimakonda Atate, ndipo monga momwe Atate analamula ine, motero ndimachita. Dzukani, tiyeni tikachoke kuno.

15

Ine ndine mpesa weniweni, ndipo Atate anga ndi mlimi. Nthambi iliyonse mwa ine yosabereka chipatso, amachotsa iyo, ndipo iliyonse yobereka chipatso, amayeretsa iyo, kuti ibereke chipatso chambiri. Kale inu muli oyera chifukwa cha mawu amene ndayankhula kwa inu. Khalani mwa ine, ndipo ine ndikhale mwa inu. Monga momwe nthambi singakwanitse kubereka zipatso yokha, ngati sikhalabe mwa mpesa, chomwechonso inu simungakwanitse, ngati musakhale mwa ine. Ine ndine mpesa, inu ndinu nthambi. Amene amakhala mwa ine ndi ine mwa iye, ameneyo amabala chipatso chambiri, chifukwa popanda ine simungathe kuchita kanthu. Ngati wina sakhalabe mwa Ine, anaponyedwa kunja monga nthambi ndipo anawuma, ndipo akuwasonkhanitsa ndipo akuwaponyera mu moto, ndipo akutentha. Ngati mukhala mwa ine ndi mawu anga akhala mwa inu, chilichonse chimene mukufuna pemphaninso, ndipo chidzakuchitikireni. Mmeneumu analemekezedwa Atate anga, kuti mubereke zipatso zambiri, ndipo mudzakhala ophunzira anga. Monga Atate anandikonda ine, ndi ine ndinakukondani inu, khalani mu chikondi changa. Ngati musunga malamulo anga, mudzakhala mu chikondi changa, monga momwe ine ndasunga malamulo a Atate anga ndi kukhala mu chikondi chake. Izi ndinayankhula kwa inu kuti chimwemwe changa chikhale mwa inu, ndipo chimwemwe chanu chizakwaniritsidwe. Ili ndi lamulo langa, kuti mukondane wina ndi mnzake monga ndinakukondani inu. Palibe chikondi chachikulu kuposa ichi, kuti munthu apereke moyo wake chifukwa cha abwenzi ake. Inu ndinu abwenzi anga ngati muchita zonse zimene ine ndikulamulani. Sindikunenani kuti

ndinu akapolo, chifukwa kapolo sadziwa chimene mbuye wake akuchita, koma ine ndanena kuti ndinu abwenzi, chifukwa zonse zimene ndinamva kuchokera kwa Atate anga ndakudziwitsani. Si inu mwandisankha, koma Ine ndinakusankhani inu, ndipo ndinakuikani inu kuti inu muyende ndi kubereka zipatso, ndipo zipatso zanu zikhalebe, kuti chilichonse chimene mungapemphe Atate m'dzina langa, akupatseni. Izi ndikukulamulirani kuti mukondane wina ndi mnzake.

Ngati dziko lapansi likukudani inu, dziwani kuti linadana nane ine choyamba kuposa inu. Ngati mukanakhala a mdziko lapansi, dziko lapansi likanakondani ngati anthu ake. Koma chifukwa simuli a mdziko lapansi, koma Ine ndinakusankhani kuchokera mdziko lapansi, chifukwa chake dziko lapansi likukudani. Kumbukirani mawu amene ine ndinati kwa inu, kapolo si wamkulu kuposa mbuye wake. Ngati ine anadizunza, ndi inu adzakuzunzani; ngati mawu anga adasunga, ndi anu adzasunga. Koma izi zonse adzachita kwa inu chifukwa cha dzina langa, chifukwa iwo sadziwa amene anandiumiza ine. Ngati sindikanabwera ndi kulankhula nawo, sakanakhala ndi tchimo, koma tsopano alibe chifukwa chokhudza tchimo chawo. Amene akudana nane akudananso ndi Atate anga. Ngati sindikanachita ntchito mwa iwo zimene palibe wina wachita, sakanakhala ndi tchimo, koma tsopano aona ndipo adada ine ndi Atate anga. Koma kuti akwaniritsidwe mawu olembedwa mu lamulo lawo, kuti anandida ine mwaulere. Koma pamene Wothandiza amene ndidzamutumiza kwa inu kuchokera kwa Atate abwera, Mzimu

wa choonadi amene amachokera kwa Atate, Iyeyo adzachitira umboni ponena za Ine. Ndipo inunso mukuchitira umboni, chifukwa kuyambira pachiyambi mwakhala ndi ine.

16

Ndinayankhula zinthu izi kwa inu kuti musakhale okhumudwa. Adzakuthamangitsani, koma nthawi ikubwera imene aliyense wopha inu adzaganiza kuti akupereka utumiki kwa Mulungu. Ndipo zimenezi achita, chifukwa sanadziwe Atate kapena Ine. Koma izi ndayankhula kwa inu kuti pamene ikabwera ora, mudzakumbukire za iwo chifukwa ine ndinati kwa inu. Koma izi sindinakuuzeni kuyambira pachiyambi, chifukwa ndinali ndi inu. Tsopano koma ndikupita kwa amene anandtumiza, ndipo palibe wina wa inu akundifunsa kuti ndikupita kuti. Koma chifukwa ndinayankhula zinthu izi kwa inu, chisoni chadzaza mtima wanu. Koma Ine choonadi ndikunena kwa inu, ndi kopindulitsa kwa inu kuti Ine ndipite. Pakuti ngati Ine sindipite, Wothandiza sadzabwera kwa inu, koma ngati ndipita, ndidzamutumiza Iye kwa inu. Ndipo atabwera Iyeyo, adzatsutsa dziko lapansi ponena za tchimo, ndi za chilungamo, ndi za chiweruzo. pa za tchimo ndithu, chifukwa sakhulupirira mwa ine, Yokhudza za chilungamo koma, chifukwa ndikupita kwa Atate wanga ndipo simudzandionanso, Koma za chiweruzo, chifukwa wolamulira wa dziko lapansi lino waweruzidwa. Ndili ndi zambiri zoti ndilankhule kwa inu, koma simungathe kuzinyamula panopa. Koma pamene Iye adzabwere, Mzimu wa

Choonadi, adzakutsogolerani mu choonadi chonse, pakuti sadzalankhula zochokera kwa Iye mwini, koma zonse zimene adzamve adzazilankhula, ndipo zinthu zikubwera adzazikulengezani. Iyeyo adzandilemekezani, chifukwa adzatenga kuchokera kwa ine ndi kudzalengeza kwa inu. Zonse zimene Ali nazo Atate ndi zanga, chifukwa chake ndinati kuti adzatenga kwa ine ndi kudzakuwuzani. Pangono ndipo simudzandiona, ndipo kachiwiri pangono ndipo mudzandiona, chifukwa ine ndikupita kwa Atate. Choncho ena mwa ophunzira ake anafunsana wina ndi mnzake kuti, Kodi ndi chiyani chimene akunena kwa ife kuti, Kangono ndipo simudzandiona, ndipo kachiwiri kangono ndipo mudzandiona, ndiponso kuti, Ine ndikupita kwa Atate? Choncho iwo anali kunena kuti, Kodi ichi ndi chiyani chimene iye akunena chakuti chachingono? Sitikudziwa chimene iye akulankhula. Choncho Yesu anadziwa kuti ankafuna kumufunsa, ndipo anawauza kuti, Kodi mukukambirana za ichi pakati panu chifukwa ndinati, Pangono ndipo simudzandiona, ndipo kachiwiri pangono ndipo mudzandiona? Zoonadi, zoonadi ndikunena kwa inu kuti mudzalira ndi kulira inu, koma dziko lidzakondwa; inu mudzachiswa, koma chisoni chanu chidzasanduka chimwemwe. Mkazi pamene amabereka, ali ndi ululu chifukwa inabwera ora lake, koma akabala mwana, sakhumbukira masautso chifukwa cha chimwemwe choti munthu wabadwira mdziko lapansi. Ndipo inu choncho chisoni tsopano muli nacho, koma kachiwiri ndidzakuonani ndipo mtima wanu udzasangalala, ndipo chimwemwe chanu palibe amene angachitenge kwa inu. Ndipo pa tsiku limenelo simudzandifunsa chilichonse. Zoonadi,

zoonadi ndinena kwa inu kuti chilichonse chimene mungapemphe Atate mdzina langa, adzakupatsani. Mpaka tsopano simunafunse chilichonse mdzina langa, funsani ndipo mudzalandira, kuti chimwemwe chanu chikhale chodzaza. Izi ndayankhula kwa inu mu mifanizo, koma ikubwera ora pamene sindidzayankhulanso kwa inu mu mifanizo, koma momasuka ndidzakuwuzani za Atate. Mtsiku limenelo mudzapempha mdzina langa, ndipo sindikuuzani kuti ine ndidzapempha Atate za inu, Iye mwini Atate amakukondani, chifukwa inu mwandikonda ine, ndipo mwakhulupirira kuti ine ndinachoka kwa Mulungu. Ndinatuluka kwa Atate ndipo ndabwera mdziko lapansi; kachiwiri ndikusiya dziko lapansi ndipo ndikubwerera kwa Atate. Ophunzira ake akunena kwa iye, Taonani, tsopano mukulankhula momasuka, ndipo simukunena mwambi uliwonse. Tsopano tikudziwa kuti mukudziwa zonse ndipo mulibe chosowa kuti wina akufunseni. Mwa ichi tikukhulupirira kuti munachokera kwa Mulungu. Yesu anawayankha kuti, Tsopano mukukhulupirira? Taonani, ibwera ora, ndipo tsopano wafika, kuti mubalalitsidwe aliyense kupita kwawo ndipo mundisiye ine ndekha, koma sindili ndekha, chifukwa Atate ali nane. Izi ndayankhula kwa inu kuti mwa ine mtendere mukhale nao. Mwa dziko lapansi mudzakhala ndi masautso, koma limbani mtima, ine ndagonjetsa dziko lapansi.

17

Izi analankhula Yesu, ndipo anakweza maso ake kumwamba ndi

kunena kuti, Atate, yafika ora, lemekeza Mwana wako, kuti Mwana wako akulekezeni, Monga mmene munamupatsa ulamuliro wa anthu onse, kuti onse amene munamupatsa iye, adzawapatsa moyo wamuyaya. Iyi ndi moyo wamuyaya, kuti iwo adziwe Inu Mulungu weniweni yekhayo ndi amene munatuma Yesu Khristu. Ine ndinakupatsani ulemerero pa dziko lapansi, ndinamaliza ntchito imene munandipatsa kuti ndichite, Ndipo tsopano mundilemekezeni Inu Atate, pafupi nanu ndi ulemerero umene ndinali nawo dziko lapansi lisanakhalepo pafupi nanu. Ndinawulula dzina lako kwa anthu amene wandipatsa kuchokera mu dziko lapansi. Iwo anali ako, ndipo wandipatsa iwo, ndipo asunga mawu ako. Tsopano iwo adziwa kuti zonse zimene mwandipatsa ine zachokera kwa inu. Chifukwa mawu amene mwandipatsa ine ndawapatsa iwo, ndipo iwo analandira, ndipo anadziwa moona mtima kuti ndinachokera kwa inu, ndipo anakhulupirira kuti inu munandituma. Ine ndikupempha za iwo, si za dziko lapansi ndikupempha, koma za amene mwandipatsa, chifukwa ndi anu. Ndipo zonse zanga ndi zanu, ndipo zanu ndi zanga, ndipo ndalemekezedwa mwa iwo. Ndipo sindilinso ndili mdziko lapansi, ndipo awa ali mdziko lapansi, ndipo ine ndikubwera kwa Inu. Atate Woyera, sungani iwo mdzina lanu limene mwandipatsa, kuti akhale chimodzi monga ife. Pamene ndinali nawo m’dziko lapansi, ine ndinkawasunga m’dzina lanu; amene munandipatsa ndinawateteza, ndipo palibe ndi mmodzi mwa iwo amene anawonongeka, kupatula mwana wa chiwonongeko, kuti Malemba akwaniritsidwe. Tsopano koma ndikubwera kwa iwe, ndipo ndikulankhula zimenezi mdziko lapansi kuti iwo

akhale ndi chimwemwe changa chodzazidwa mwa iwo. Ine ndawapatsa mawu anu, ndipo dziko linawada, chifukwa iwo si a mdziko lapansi, monga ine momwe sindinali wa mdziko lapansi. Sindikupempha kuti uwachotse iwo mdziko lapansi, koma kuti uwateteze ku choipa. Iwo si ochokera mdziko lapansi, monga ine sindinachokere mdziko lapansi. Wapatulitsa iwo mu choonadi chako; mawu ako ndi choonadi. Monga momwe munandituma ine mdziko lapansi, chomwecho ndinawatuma iwo mdziko lapansi. Ndipo chifukwa cha iwo, Ine ndidzipatula ndekha, kuti nawonso iwo akhale opatulika mu choonadi. Sindipempha za awa okha ayi, koma ndi za iwo okhulupirira chifukwa cha mawu awo mwa ine. Kuti onse akhale chimodzi, monga iwe Atate uli mwa ine, ndipo ine ndili mwa iwe, kuti nawonso iwo akhale chimodzi mwa ife, kuti dziko likhulupirire kuti iwe unandituma'. Ndipo ine ulemerero umene mwandipatsa, ndawapatsa iwo, kuti akhale chimodzi monga ife tili chimodzi. Ine mwa iwo ndi Inu mwa ine, kuti akhale okwaniritsidwa mu chimodzi, ndipo kuti dziko lapansi lidziwe kuti Inu munanditumiza ndi munawakonda iwo monga munandikonda ine. Atate, amene mwandipatsa, ndikufuna kuti kumene ndili ine, iwonso akhale ndi ine, kuti awone ulemerero wanga umene mwandipatsa, chifukwa munandikonda ine dziko lapansi lisanakhazikitsidwe. Atate wolungama, ndipo dziko lapansi silinakudziweni, koma ine ndinakudziwani, ndipo iwawa anadziwa kuti Inu munanditumawo, Ndipo ndinawadziwisa dzina lanu, ndipo ndidzawadziwisanso, kuti chikondi chimene munandikonda ine chikhale mwa iwo, ndi ine mwa iwo.

18

Zinthu izi atanena, Yesu anatuluka ndi ophunzira ake kupita kutsidya la mtsinje wa Kidroni, kumene kunali dimba, mu limene analowa iye ndi ophunzira ake. Yuda amene anapereka Yesu anadziwa malowo, chifukwa Yesu nthawi zambiri anasonkhana kumeneko ndi ophunzira ake. Chifukwa chake Yuda atatenga gulu la asilikali ndi othandizira ochokera kwa ansembe aakulu ndi Afarisi, anabwera kumeneko ndi zowunikira ndi nyale ndi zida. Yesu choncho, podziwa zonse zinthu zimene zikubwera pa Iye, atatuluka anati kwa iwo, Mukufuna ndani? Iwo anamuyankha, Yesu wa ku Nazareti. Yesu anawauza, Ine ndine. Ndipo Yuda amene ankamupereka anaimirabe ndi iwo. Monga choncho anawauza kuti Ine ndine, iwo anapita kumbuyo ndi kugwa pansi. Kachiwiri chifukwa anawafunsa kuti, Mukufuna ndani? Ndipo iwo anati, Yesu wa Nazareti. Yesu anayankha kuti, Ndinakuuzani kuti Ine ndine. Ngati choncho mukundifuna Ine, lolani awa kupita. Kuti likwaniritsidwe mawu amene ananena, kuti amene mwandipatsa ine, sindinataye aliyense wa iwo. Simoni Petro, amene anali ndi lupanga, anasolola lupangalo ndipo anamenya kapolo wa mkulu wa ansembe ndi kumudula khutu lake lamanja. Dzina la kapololo linali Malko. Yesu anauza Petro kuti, Bwezera lupanga mchikwatu. Kodi sindimwe kapu amene Atate wandipatsa?

Choncho gulu lankhondo ndi mkulu wawo ndi othandizira a

Ayuda anagwira Yesu ndipo anamumanga. Ndipo anamutsogolera kwa Anna choyamba, chifukwa anali apongozi wa Kayafa, amene anali wansembe wamkulu wa chaka chimenecho. Koma Kayafa anali amene analangiza Ayuda kuti ndi kopindulitsa kuti munthu mmodzi afe mmalo mwa anthu. Simoni Petro ndi wophunzira wina anatsatira Yesu. Wophunzira uja anali wodziwika kwa wansembe wamkulu, ndipo analowa limodzi ndi Yesu ku bwalo la wansembe wamkulu, Koma Peter anayimirira ku chitseko kunja. Choncho wophunzira winayo, amene anali wodziwika kwa mkulu wansembe, anatuluka ndipo analankhula kwa woyanganira chitseko, ndipo analowetsa Peter. Choncho mtsikana woyanganira chitseko anamuwuza Petro kuti, Kodi iwe nso uli mmodzi mwa ophunzira a munthu uyu? Iyeyo anati, Ayi, sindili. Akapolo ndi othandiza anali atayima pamene atapanga moto wa makala chifukwa kunali kuzizira, ndipo anali kudziotentha okha. Petro anali naye atayima pamodzi nawo kudziotentha. Chifukwa chake mkulu wa ansembe anamufunsa Yesu za ophunzira ake ndi za chiphunzitso chake. Yesu anayankha kwa iye kuti, Ine ndinayankhula momasuka ku dziko lapansi. Ine nthawi zonse ndinaphunzitsa mu msonkhano ndi mu kachisi, kumene Ayuda amasonkhana nthawi zonse, ndipo mu chinsinsi sindinayankhule chilichonse. Chifukwa chiyani ukundifunsa ine? Funsa iwo amene anamva zimene ndinayankhula kwa iwo; ona, awa akudziwa zimene ndinati ine. Koma iye atanena zimenezi, mmodzi wa atumiki amene anali atayimirira pafupi anapereka kumenya Yesu, nkunena kuti, Kodi ukuyankha wansembe wamkulu motere? Yesu anayankha kwa iye kuti,

Ngati ndinalankhula moipa, umboni za choipa chake; koma ngati ndinalankhula bwino, n'chifukwa chiyani ukundimenya? Annas anamutumiza iye womangidwa kwa Kayafa wansembe wamkulu. Koma Simon Peter anali woyima ndi kudzitenthetsa. Choncho anamuuza kuti, Kodi iwe si mmodzi mwa ophunzira ake? Choncho iyeyo anakana ndipo anati, Sindine. Mmodzi mwa akapolo a mkulu wa ansembe, amene anali wachibale wake amene Petro anadula khutu, anati, Kodi ine sindinakuone iwe mmunda naye? Kachiwiri chifukwa Petro anakana, ndipo nthawi yomweyo tambala inafuwula.

Choncho anatsogolera Yesu kuchokera kwa Kayafa kupita ku nyumba ya bwanamkubwa. Kunali mmawa, ndipo iwo sankalowe mu nyumba ya bwanamkubwa kuti asaipitsidwe, koma kuti adye Paska. Choncho Pilato anatuluka kupita kwa iwo ndipo anati, Kodi mukubweretsa mlandu wotani pa munthu uyu? Anayankha ndi kunena kwa iye, Ngati si anali uyu wochita zoipa, sitikanakupereka kwa iwe iye. Pilato analankhula kwa iwo kuti, Tengani iye inu ndi kumuweruza monga mwa lamulo lanu. Ayuda analankhula kwa iye kuti, Kwa ife sikuloledwa kupha aliyense. Kuti mawu a Yesu akwaniritsidwe amene analankhula akuwonetsa kuti anali pafupi kufa ndi imfa yotani. Choncho Pilato analowa mu praetorium kachiwiri ndipo anaitana Yesu nati kwa iye, Kodi iwe ndiwe Mfumu ya Ayuda? Yesu anayankha kwa iye kuti, Kodi ukunena ichi wekha, kapena ena anakuuza za Ine? Pilato anayankha kuti, Kodi ine ndine Myuda? Mtundu wako ndi ansembe aakulu anapereka iwe kwa ine. Kodi unachita chiyani? Yesu anayankha kuti, Ufumu wanga

si wochokera ku dziko lino. Ngati ufumu wanga ukanali wochokera ku dziko lino, atumiki anga akanamenyera nkhondo kuti ndisaperekedwe kwa Ayuda. Koma tsopano ufumu wanga si wochokera kuno. Anati choncho kwa iye Pilato, Choncho mfumu uli iwe? Anayankha Yesu, Iwe ukunena kuti mfumu ndili ine. Ine mu ichi ndabadwa ndi mu ichi ndabwera mu dziko lapansi, kuti ndidzachitire umboni choonadi. Onse amene ali kuchokera mwa choonadi akumva mau anga. Pilato anamufunsa kuti, Kodi choonadi ndi chiyani? Atanena zimenezi, anatulukira kwa Ayuda ndipo anawauza kuti, Ine sindikupeza mlandu uliwonse mwa iyeyu. Pali chizolowezi kwa inu kuti ndikusulirani mmodzi pa Paskha. Kodi mukufuna kuti ndikusulirani mfumu wa Ayuda? Choncho anafuwulanso onse akunena kuti, Osati uyu, koma Barabasi. Ndipo Barabasi anali wakuba.

19

Pamenepo choncho Pilato anatenga Yesu ndi kumukhwapula. Ndipo asitikali ataluka chipewa cha minga, anachiyika pamutu pake, ndipo anamuveka chovala chofiirira. Ndipo anali kunena, Moni iwe Mfumu ya Ayuda, ndipo anali kumumenya. Pilato anatuluka kachiwiri kunja ndipo anawauza kuti, Onani, ndikubweretsa kwa inu iye kunja, kuti mudziwe kuti mwa iye sindikupeza chifukwa chilichonse. Choncho Yesu anatuluka kunja atavala chipewa cha minga ndi chovala chofiirira. Ndipo akunena kwa iwo, Onani munthuyu. Pamene ansembe aakulu ndi othandiza anamuona, anafuula ponena, Mupacheke!

Mupacheke! Pilato anawauza kuti, Mutengeni inu nokha ndipo mumupacheke, pakuti ine sindikupeza mlandu uliwonse mwa iye. Ayuda anayankha kwa iye kuti, Ife tili ndi lamulo, ndipo molingana ndi lamulo lathu iye ayenera kufa, chifukwa anadzipanga yekha kukhala mwana wa Mulungu. Pamene Pilato anamva mawu amenewa, anachita mantha kwambiri, Ndipo analowa mu nyumba ya bwanamkubwa mwachiwiri ndi kunena kwa Yesu, Kodi uli wochokera kuti? Koma Yesu sanamupatse yankho. Pilato akunena kwa iye kuti, Kodi sukundilankhula ine? Kodi sudziwa kuti ndili ndi ulamuliro wokukhomerera iwe ndi ulamuliro wokumasula iwe? Yesu anayankha kuti, Sunalinso ndi udindo wina uliwonse pa ine, ngati sunapatsidwe kwa iwe kuchokera kumwamba; chifukwa cha ichi, amene akundipereka kwa iwe ali ndi tchimo lalikulu. Kuchokera pa ichi, Pilato anafuna kumasula iye, koma Ayuda anafuwula akunena, Ngati umasula uyu, si ndiwe bwenzi wa Kaisara. Aliyense amene amadzipanga yekha mfumu amatsutsana ndi Kaisara. Chifukwa chake Pilato atamva mawu awa anatulutsa Yesu kunja, ndipo anakhala pa bema pamalo otchedwa Lithostrowoto, mu Chihebri Gabata. Inali nthawi yokonzekera Pasaka, ndipo inali pafupifupi ora lachisanu ndi chimodzi, ndipo anawauza Ayuda kuti, Onani mfumu yanu. Koma iwo anafuwula kuti, Mchotse! Mchotse! Mupachike pamtanda! Pilato anawauza kuti, Kodi ndipachike Mfumu yanu pamtanda? Ansembe aakulu anayankha kuti, Ife tilibe mfumu ina kupatula Kaisara. Pamenepo nanga anawapereka kwa iwo kuti apachikidwe pa mtanda.

Analandira Yesu ndipo anamubweretsa, ndipo akumunyamula mtanda wake anatuluka kupita ku malo otchedwa Chigaza, omwe amatchedwa mu Chihebri kuti Gologota. kumene iwo anapachiridza Yesu pamtanda, ndipo ena awiri naye, mmbali mwake ino ndi mmbali mwake inayi, koma Yesu pakati. Pilato analembanso mutu ndipo anawuika pa mtanda; unali wolembedwa kuti, Yesu wa ku Nazareti, Mfumu ya Ayuda. Chifukwa chake, Ayuda ambiri anawerenga mutu uwu, popeza malo kumene Yesu anapachikidwa pa mtanda anali pafupi ndi mzinda, ndipo unalembedwa mu Chihebri, mu Chigiriki, ndi mu Chiroma. Akulu ansembe a Ayuda anali kunena kwa Pilato kuti, Musati lembe kuti, Mfumu ya Ayuda, koma kuti iyeyo anati, Ndine mfumu ya Ayuda. Pilato anayankha kuti, Chimene ndinalemba, ndalemba.

Choncho asitikali pamene anapachirika Yesu, anatenga zovala zake ndipo anapanga zidutswa zinayi, chidutswa chilichonse kwa msilikali aliyense, pamodzi ndi mkanjo. Koma mkanjo unali wopanda nsoko, wolukidwa kuchokera pamwamba mpaka pansi ponse. Choncho anayankhulana wina ndi mnzake kuti, Tisawngambe, koma tichite maere pa iye kuti adzakhale wa ndani, kuti zolemba zikwaniritsidwe zimene zinena kuti, Anagawana zovala zanga pakati pawo, ndipo pa chovala changa anaponya maere.

Chifukwa chake asilikali anachita zimenezi. Koma amayi ake wa Yesu ndi mlongo wa amayi ake, Mariya wa Klopasi ndi Mariya Magdalena anali atayima pafupi ndi mtanda. Yesu chifukwa

atawona amayi ake ndi wophunzira amene anakonda akuyima pafupi, anati kwa amayi ake, Mkazi, taona mwana wako. Kenako anati kwa wophunzira, onani amayi anu. Ndipo kuchokera pa nthawi ija wophunzira anamtenga iye ku nyumba yake. Pambuyo apa, Yesu akudziwa kuti zonse kale zakwaniritsidwa, kuti Malemba akwaniritsidwe, anati, Ndine ludzu. Chidebe cha viniga chodzaza chinali pamenepo, ndipo iwo atadzaza siponji ndi viniga ndi kuyiika pa hisope, anachipereka ku kamwa kwake. Pamene Yesu analandira viniga, anati, Yathetsedwa, ndipo ataweramitsa mutu wake anapereka mzimu wake.

Ayuda, chifukwa chake, kuti matupi asakhale pa mtanda mu sabata, popeza kunali tsiku lokonzekera, ndipo tsiku ilo la sabata linali lalikulu, anapempha Pilato kuti miyendo yawo ithyoledwe, ndi kuti achotsedwe. Choncho asilikali anabwera, ndipo anathyola miyendo ya woyamba ndi ya winayo amene anapachikidwa pamodzi naye, Koma atabwera kwa Yesu, pamene anaona kuti anali atamwalira kale, sanasweke miyendo yake. Koma mmodzi wa asilikali anaboola mbali yake ndi mkondo wake, ndipo nthawi yomweyo anatuluka magazi ndi madzi. Ndipo amene anaona wachitira umboni, ndipo umboni wake ndi wowona, ndipo iyeyo akudziwa kuti akunena zowona, kuti inunso mukhulupirire. Izi zinachitika kuti Malemba akwaniritsidwe: Fupa lake silidzaphwanyidwa. Ndipo kachiwiri cholemba china chikunena kuti, Adzaona amene anaboola.

Pambuyo pa zimenezi, Yosefe wochokera ku Arimateya, amene anali wophunzira wa Yesu, koma wobisika chifukwa cha

mantha a Ayuda, anapempha Pilato kuti atenge thupi la Yesu, ndipo Pilato anapereka chilolezo. Choncho anabwera ndi kunyamula thupi la Yesu. Ndipo anabweranso Nikodemu amene anabwera kwa Yesu usiku woyamba, kunyamula chisakanizo cha mure ndi aloe monga malitala zana. Choncho anatenga thupi la Yesu ndipo analikula ndi nsalu zofewa pamodzi ndi zonunkhira, monga mwa mwambo wa Ayuda pokwirira. Kunali koma mmalo kumene anapachiridwa pa mtengo dimba, ndipo mu dimbamo munali manda atsopano, mmene asadakhalepo munthu aliyense woyikidwa. Pamenepo chifukwa cha kukonzekera kwa Ayuda, popeza manda anali pafupi, anaika Yesu.

20

Pa tsiku limodzi la Sabata, Mariya wa Magdalena anabwera mmawa mdima ukadali kulipo ku manda, ndipo anaona mwala utachotsedwa ku manda. Athamanga choncho ndipo abwera kwa Simoni Petro ndi kwa wophunzira wina amene Yesu anakonda, ndipo anawauza kuti, Anachotsa Ambuye mmanda, ndipo sitikudziwa kumene anamuyika. Choncho a Petro ndi wophunzira winayo anatuluka, ndipo ankabwera ku manda. Ankathamanga awiri pamodzi, ndipo wophunzira wina anapitirira mwachangu Petro ndipo anafika woyamba ku manda. Ndipo atawerama pansi, anaona nsalu zachikopa zigone, koma sanalowepo. Choncho Simon Peter amabwera akumutsatira iye, ndipo analowa mmanda ndipo anaona nsalu

za linen zigone. Ndipo nsalu ya nkhope imene inali pa mutu wake sinali pamodzi ndi zovala za nsalu, koma inapindidwa yokha pa malo ena. Kenako choncho wophunzira winayo amene anafika woyamba ku manda analowanso, ndipo anaona ndipo anakhulupirira. Pakuti asanadziwebe zolemba kuti ndi kofunika kuti iye aukenso kwa akufa. Choncho ophunzira anapita kachiwiri kwa iwo okha. Mary koma anaimirira ku manda akulira kunja. Monga choncho analira, anawerama mu manda ndipo akuwona angelo awiri mu zoyera okhala, mmodzi ku mutu ndipo mmodzi ku mapazi, kumene kunagona thupi la Yesu. Ndipo iwo akunena kwa iye aja, Mayi, chiyani ukulira? Akunena kwa iwo, Kuti anachotsa Ambuye wanga, ndipo sindikudziwa kumene anamuyika. Ndipo atalankhula zimenezi, anatembenuka kumbuyo, ndipo anaona Yesu akuyima, koma sanadziwe kuti ndi Yesu. Yesu akuti kwa iye, Mayi, chifukwa chiyani ukulira? Ukufuna ndani? Iyeyo, akuganiza kuti ndi mlimi wa munda, akuti kwa iye, Mbuye, ngati iwe wamutengera, uza ine kumene wamuyika, ndipo ine ndidzamuchotsa. Yesu anamuwuza, Mariya. Atatembenuka, iye anamuwuza, Raboni, kutanthauza kuti, Mphunzitsi. Yesu anati kwa iye, Usandikhudze, chifukwa sindinakwere kwa Atate wanga. Koma pita kwa abale anga ndipo uwauze kuti, Ndikukwera kwa Atate wanga ndi Atate wanu, ndi Mulungu wanga ndi Mulungu wanu. Mariya Magadalena anabwera kudzawauza ophunzira kuti waona Ambuye, ndipo kuti Iye anamuuza zinthu zimenezi.

Chifukwa kunali madzulo tsiku limenelo, tsiku loyamba la

sabata, ndipo zitseko zinali zotsekeredwa kumene ophunzira anali atasonkhana chifukwa cha mantha a Ayuda, Yesu anabwera nayima pakati, ndipo anawauza kuti, Mtendere kwa inu. Ndipo atanena ichi, awaonetsa manja ndi mbali yake. Choncho ophunzira anasangalala ataona Ambuye. Choncho Yesu anati kwa iwo kachiwiri, Mtendere kwa inu. Monga Atate wanditumiza Ine, Ine ndikukutumizani inunso. Ndipo atanena zimenezi, anawauzira mpweya ndipo anawauza kuti, Landani Mzimu Woyera, Ngati muwakhululukire ena machimo awo, akhululukiridwa; ngati muwagwirire ena, agwiriridwa.

Tomasi koma, mmodzi mwa khumi ndi awiri, amene amatchedwa Didymo, sanali ndi iwo pamene Yesu anabwera. Ophunzira ena anzawo anali kunena kwa iye kuti, Taona Ambuye. Koma iye anati kwa iwo, Ngati sindiwona mu manja ake chizindikiro cha misomali, ndi kuika chala changa mu chizindikiro cha misomali, ndi kuika dzanja langa mu mbali yake, sindingakhulupirire. Ndipo patapita masiku asanu ndi atatu, ophunzira ake anali mkati kachiwiri, ndipo Tomasi anali nawo. Yesu anabwera zitseko zitatsekedwa, ndipo anayima pakati pawo nati, Mtendere kwa inu. Kenako anamuuza Tomasi kuti, Bwera ndi chala chako pano ndipo uone manja anga, ndipo bwera ndi dzanja lako ndipo uliike mmbali mwanga, ndipo usakhale wosakhulupirira, koma khala wokhulupirika. Ndipo Tomasi anayankha nati kwa iye, Mbuye wanga ndi Mulungu wanga. Yesu anati kwa iye, Chifukwa mwaona ine, mwakhulupirira. Odala ndi iwo amene sanandione koma akhulupirira.

Zizindikiro zambiri zina zinachitidwa ndi Yesu pamaso pa ophunzira ake, zimene sizinalembedwe mbuku lino, Koma izi zalembedwa kuti mukhulupirire kuti Yesu ndi Khristu, Mwana wa Mulungu, ndipo kuti pokhulupirira mukhale ndi moyo mdzina lake.

21

Pambuyo pa zinthu izi, Yesu anadziulula kachiwiri kwa ophunzira pa nyanja ya Tiberiya, ndipo anadziulula motere. Anali pamodzi Simoni Petero, ndi Tomasi amene ankatchedwa Didimo, ndi Natanaeli amene anali kuchokera ku Kana ya Galileya, ndi ana a Zebedayo, ndi ena mwa ophunzira ake awiri. Simoni Petero anati kwa iwo, Ndikupita kusodza. Iwo anati kwa iye, Ifenso tikubwera pamodzi ndi iwe. Anatuluka ndi kulowa mu chombo mwadzidzidzi, ndipo usiku umenewo sanagwire kanthu. Mawa kale kutachitika kale, Yesu anayima pa gombe, koma ophunzira sanadziwe kuti ndi Yesu. Choncho Yesu anati kwa iwo, Ana, kodi muli ndi nsomba? Iwo anayankha kwa iye, Ayi. Koma iye anawauza kuti, Ponyani ukonde kumanja kwa bwato, ndipo mudzapeza. Choncho anaponya, ndipo sanathe kuchikoka chifukwa cha kuchuluka kwa nsomba. Choncho wophunzira uja, amene Yesu ankamukonda, anauza Petro kuti, Ndi Ambuye. Simoni Petro atamva kuti ndi Ambuye, anavala chovala chake chakunja, pakuti anali maliseche, ndipo anadziponyera mnyanja. Koma ophunzitsi ena anabwera mu bwato, pakuti sanali kutali ndi nthaka, koma pafupifupi ma

kiubiti mazana awiri, akukoka ukonde wa nsomba. Monga choncho atatsika pansi, anaona makala amoto akugona ndi nsomba yokhazikika pamwamba ndi buledi. Yesu akuwauza kuti, Bweretsani ena mwa nsomba zimene mwagwira tsopano. Simoni Petero anakwera ndipo anakoka ukonde pa dziko lapansi, wodzaza nsomba zazikulu zana makumi asanu ndi zitatu, ndipo ngakhale zinali zambiri chotero ukonde sunangambike. Yesu akuwauza kuti, Bwerani mudye chakudya chammawa. Koma palibe mmodzi mwa ophunzira amene analimba mtima kumufunsa kuti, Kodi ndiwe ndani? chifukwa ankadziwa kuti ndi Ambuye. Choncho Yesu amabwera natenga buledi nawapatsa, ndiponso nsomba momwemonso. Ichi chinali kachitatu kuti Yesu awonekere kwa ophunzira ake ataukitsidwa kuchokera kwa akufa.

Pamene anali atadya chakudya chammawa, Yesu akuti kwa Simon Petro, Simon wa Yona, kodi umandikonda ine kuposa awa? Iye akuti kwa Iye, Inde, Ambuye, Inu mukudziwa kuti ndimakukondani Inu. Akuti kwa iye, Dyetsani ana ankhosa anga. Akunena kwa iye kachiwiri, Simoni Yona, kodi ukundikonda ine? Akunena kwa iye, Inde, Ambuye, iwe ukudziwa kuti ndimakondera iwe. Akunena kwa iye, Weta nkhosa zanga. Anati kwa iye kachitatu, Simoni Yona, kodi umandikonda ine? Petro anavutika chifukwa anati kwa iye kachitatu, Kodi umandikonda ine? Ndipo anati kwa iye, Ambuye, Inu mumadziwa zonse, Inu mumadziwa kuti ndimakukondani. Yesu anati kwa iye, Dyetsa nkhosa zanga. Zoonadi, zoonadi, ine ndikuti kwa iwe, pamene unali

wachichepere, unadzimanga wekha ndipo unayenda kumene unafuna. Koma pamene udzakalamba, udzatambasula manja ako, ndipo wina adzakumanga nadzakubweretsa kumene sudzafuna. Koma ichi anati kusonyeza kuti ndi imfa yotani imene adzalemekezere Mulungu nayo. Ndipo atatha kunena zimenezi, anati kwa iye, Nditsate. Atatembenuka koma Petro akuwona wophunzira amene Yesu anakonda akutsatira, amene naye anagona pa chakudya pa chifuwa chake ndipo anati, Ambuye, ndani ali wakupereka iwe? Petro atawona uyu, anati kwa Yesu, Mbuye, koma uyu ndi chiyani? Yesu anati kwa iye, Ngati ndikufuna kuti iye akhalebe mpaka ndikabwera, ndi chiyani kwa iwe? Iwe unditsatire. Choncho mawu awa anafalikira pakati pa abale kuti wophunzira uja sadzafa, ndipo Yesu sanati kwa iye kuti sadzafa, koma anati, Ngati ndikufuna kuti iye akhalebe mpaka ndikabwera, ndi chiyani kwa iwe?

Uyu ndi wophunzira amene akuchitira umboni za zinthu izi ndi wolemba zinthu izi, ndipo tikudziwa kuti umboni wake ndi woonadi. Kuli nso zina zambiri zimene Yesu anachita, zimene ngati zilembedwe chimodzichimodzi, sindikuganiza kuti dziko lapansi lingakhale ndi malo okwanira mabuku olembedwawo. Ameni.

Deuteronomyo

1

Awa ndi mawu amene Mose analankhula kwa Aisraeli onse kutsidya kwa Yorodano mchipululu chakumadzulo pafupi ndi Nyanja Yofiira pakati pa Parani, Tofeli, Lobo, Auloni, ndi Katakrusea. Masiku khumi ndi imodzi kuchokera ku Horebu njira ya phiri la Seiri mpaka ku Kadesi Barena. Ndipo zinachitika mu chaka cha makumi anayi, mu mwezi wa khumi ndi umodzi, tsiku limodzi la mwezi, Mose analankhula kwa ana onse a Israeli, molingana ndi zonse zimene Ambuye anamulamula kuti awauze, pambuyo pa kumenya Sihoni mfumu ya Aamori amene ankakhala mu Hesiboni, ndi Ogi mfumu ya Basani amene ankakhala mu Asitaroti ndi mu Ederei, Mu dziko la kutsidya kwa Yorodani, mu dziko la Mowabu, Mose anayamba kufotokoza lamulo uwu ponena kuti, Mbuye Mulungu wathu analankhula kwa ife ku Horebu, kunena kuti, Kwakwanira kwa inu kukhala mu phiri ili. Tembenukani ndi nyamukani inu, ndipo mukulowe mu phiri la Aamori, ndi kwa onse oyandikana nawo a Araba, mu phiri ndi mchigwa, ndi

kummwera, ndi mmphepete mwa nyanja, dziko la Akanani, ndi ku Antilebano mpaka ku mtsinje wamkulu, mtsinje wa Yufurate. Onani, wapereka patsogolo panu dziko; mukalowa mulandire dziko limene ndinalumbira kwa makolo anu, kwa Abrahamu, ndi Isake, ndi Yakobo, kuti ndiwapatse iwo ndi zidzukulu zawo pamodzi ndi iwo.

Ndipo ndinati kwa inu mu nthawi ija, kunena, Sindingakwanitse wekha kunyamula inu. Mbuye Mulungu wanu anakuchulukitsani, ndipo onani lero muli ngati nyenyezi za kumwamba mu kuchuluka. Ambuye Mulungu wa makolo anu akuwonjezererani monga mulili kachiwiri chikhoza zana, ndipo akudalitseni monga analankhulani. Kodi ndidzatha bwanji ndekha kunyamula mavuto anu ndi zolemetsa zanu ndi mikangano yanu? Perekani nokha amuna anzeru ndi odziwa ndi ozindikira mu mafuko anu, ndipo ndidzawakhazikitsa kukhala atsogoleri anu. Ndipo munandiyankha nati, Zabwino mawu amene mwalankhula kuti muchite. Ndipo ndinatenga kuchokera mwa inu amuna anzeru, odziwa ndi ozindikira, ndipo ndinawayika kukhala akuluakulu anu a zikwi, akuluakulu a mazana, akuluakulu a makumi asanu, akuluakulu a makumi khumi, ndi alembi kwa oweruza anu. Ndipo ndinalamulapo oweruza anu pa nthawi ija kuti, Mverani milandu pakati pa abale anu, ndipo weruzani mwachilungamo pakati pa munthu ndi mbale wake, komanso pakati pa mlendo wake. Musadzadziwe nkhope mu chiweruzo, molingana ndi wamngono ndi molingana ndi wamkulu muweruze, musaonetse nkhope ya munthu, chifukwa chiweruzo ndi cha Mulungu,

ndipo mawu omwe ngati ali ovuta, kuchokera kwa inu, mudzawabweretsa kwa ine, ndipo ndidzawamva. Ndipo ndinakulamulirani pa nthawi ija mawu onse amene mudzawachita.

Ndipo atachoka ku Horebu, tinapita mchipululu chonse chachikulu ndi choopsa chijacho chimene munaona, njira ya phiri la Aamori, monga momwe analamula Ambuye Mulungu wathu kwa ife, ndipo tinafika ku Kadesi Barineya. Ndipo ndinati kwa inu, Mwafika ku phiri la Aamori, limene Yehova Mulungu wathu akukupatsani. Onani, Ambuye Mulungu wanu wapereka kwa inu dziko patsogolo panu. Kwatirani mukalande monga momwe Ambuye Mulungu wa makolo anu ananenera kwa inu. Musaope, kapena musachite mantha. Ndipo inu nonse munabwera kwa ine, ndipo munati, Tiyeni titumize anthu oyamba athu kuti akazonde dziko la ife, ndipo akatiuze yankho la njira imene tidzakwera mwa iyo, ndi mizinda imene tidzalowe mwa iyo. Ndipo mawuwo anandikondweretsa, ndipo ndinatenga kwa inu amuna khumi ndi awiri, mwamuna mmodzi pa fuko lililonse. Ndipo atabwerera, anakwera kuphiri ndipo anafika ku chigwa cha mphesa, ndipo anachiyang'anitsitsa. Ndipo anatenga mmanja mwawo kuchokera ku chipatso cha dzikolo, nabweretsa kwa inu, ndipo ankanena kuti, Labwino dziko limene Yehova Mulungu wathu akutipatsa.

Ndipo simunafuna kukwera, koma munakanira mawu a Yehova Mulungu wathu. Ndipo munadandaula mmatenti anu, ndipo

munati, Chifukwa Ambuye anatida, anatitulutsa mdziko la Iguputo kuti atipereke mmanja mwa Aamori, kuti atiwononge. Kuti ife tikwere? Koma abale anu anachosa mtima wanu, akunena kuti, Mtundu waukulu ndi wambiri ndi wamphamvu kuposa wathu, ndi mizinda yaikulu ndi yotetezedwa mpaka kumwamba, ndiponso ana a zimphona tinawona kumeneko. Ndipo ndinati kwa inu, Musaope kapena kuchita mantha chifukwa cha iwo. Ambuye Mulungu wanu amene akuyenda patsogolo panu, iye mwini adzalimbana nawo pamodzi ndi inu monga zonse zimene anakuchitirani ku dziko la Igupto, ndi mchipululu chimenechi chimene munaona, njira ya phiri la Aamori, monga momwe Ambuye Mulungu wako, monga munthu amasunga mwana wake, mnjira yonse imene munayendamo mpaka munafika pamalo pano.

Ndipo mu mawu awa simunakhulupirire Ambuye Mulungu wathu. Amene amapita patsogolo woyamba wa inu mu njira kusankhira inu malo, akutsogolerani mu moto wa usiku, akuonetsani njira molingana ndi imene muyende pa iyo, ndi mu mtambo wa masiku.

Ndipo Ambuye anamva mawu anu, ndipo atakwiya analumbira, kunena, Ngati awona aliyense wa anthu awa dziko labwino ili, limene ndinalumbira kwa makolo awo, kupatula Caleb mwana wa Jephunneh, iyeyu adzaiona, ndipo kwa iyeyu ndidzapereka dziko limene anapondapo, ndi kwa ana ake, chifukwa chakuti iye anakhulupirika kwa Ambuye. Ndipo Ambuye anandikwiyira chifukwa cha inu, ponena kuti, Ngakhale iwe sudzalowa

kumeneko. Joshua mwana wa Nun amene wayimirira kwa iwe, iyeyu adzalowa kumeneko. Mulimbikitse iye, chifukwa iye adzapereka cholowa kwa Israeli. Ndipo mwana aliyense wachichepere amene sadziwa lero chabwino kapena choipa, awa adzalowa kumeneko, ndipo kwa iwo ndidzapereka iyo, ndipo iwo adzalandira cholowa iyo. Ndipo inu mutabwerera munakhala misasa mchipululu, njira ya pa Nyanja Yofiira.

Ndipo munayankha nati, Tinalakwa pamaso pa Ambuye Mulungu wathu. Ife tikakwera tidzamenya nkhondo monga zonse zimene Ambuye Mulungu wathu anatilamula. Ndipo aliyense atatenga zida zake zankhondo, ndipo mutasonkhana munakwera ku phiri. Ndipo Ambuye anati kwa ine, Uwawuze kuti, Simukwere kapena kulimbana, chifukwa sindili ndi inu, ndipo simudzagonjetsedwa pamaso pa adani anu. Ndipo ndinayankhula nanu, koma simunandimvera, ndipo munaphwanya mawu a Ambuye, ndipo mutachita mwankhanza munakwera ku phiri. Ndipo Mwamurite amene anakhala mu phiri limenelo anatuluka kukumana nanu, ndipo anakuthamangitsani monga mmene njuchi zingachitire, ndipo anakuvulazani kuchokera ku Seiri mpaka ku Horima. Ndipo atakhala pansi mudalira pamaso pa Ambuye Mulungu wathu, ndipo Ambuye sanaimve mawu anu, kapena sanasamale kwa inu.

Ndipo munakhala mu Kadeshi masiku ambiri, monga momwe munakhalira masiku ambiri.

2

Ndipo atatembenuka tinanyamuka kulowa mchipululu, njira ya nyanja yofiira, monga momwe analankhula Ambuye kwa ine, ndipo tinazungulira phiri la Seiri masiku ambiri. Ndipo Ambuye anati kwa ine, Ikhaleni yokwanira kwa inu kuzungulira phiri ili, choncho tembenukani kulowera kumpoto. Ndipo lamulani anthu kuti, Inu mukudutsa mmalire a abale anu, ana a Esau, amene akukhala ku Seiri, ndipo iwo adzakuopani, ndipo adzakuchenjerezani kwambiri. Musachite nawo nkhondo, pakuti sindidzakupatsani kuchokera ku dziko lawo ngakhale malo okwanira phazi, chifukwa mwa cholowa ndapereka kwa ana a Esau phiri la Seiri. Gulaní chakudya ndi siliva kuchokera kwa iwo ndi kudya, ndipo mulandire madzi ndi muyeso kuchokera kwa iwo ndi siliva ndi kumwa. Pakuti Ambuye Mulungu wathu anakudalitsa iwe mu ntchito iliyonse ya manja ako, dziwira mmene unayendera chipululu chachikulu ndi choopsa chijacho, taona zaka makumi anayi Ambuye Mulungu wako anali ndi iwe, sunasowe kanthu.

Ndipo tinadutsa abale athu ana a Esau, amene ankakhala mu Seiri, kudzera ku njira ya Araba kuchokera ku Ailoni ndi kuchokera ku Gesioni Gaberi, ndipo atatembenuka tinadutsa njira ya chipululu cha Moabu. Ndipo Ambuye anati kwa ine, Musakhale adani ndi Amoabiti, ndipo musachite nkhondo nawo, chifukwa sindidzakupatsani gawo la dziko lawo, pakuti ndapereka Aroeri kwa ana a Loti kuti ikhale cholowa chawo.

Ommin akale anakhazikika pa iyo, mtundu waukulu ndi wochuluka ndi wamphamvu, monga Aanakimu. Rephaim adzawerengedwa nawonso monga Anakim, ndipo Amowabu amawatcha Emim. Ndipo mu Seiri anakhala Ahori kale, ndipo ana a Esau anawawononga, ndipo anawafafaniza kuchokera pamaso pawo. Ndipo anakhazikika mmalo mwawo, monga mmene anachitira Israeli ndi dziko la cholowa chake, limene Ambuye anawapatsa. Tsopano choncho imukani ndipo nyamukani inu, ndipo mudutse chigwa cha Zareti.

Ndipo masiku amene tinayenda kuchokera ku Kadeshi Barena mpaka titadutsa chigwa cha Zareti, anali zaka makumi atatu ndi zisanu ndi zitatu, mpaka mbadwo wonse wa amuna ankhondo utatha kufa kuchokera mu msasa, monga momwe analumbira Ambuye Mulungu iwo. Ndipo dzanja la Mulungu linali pa iwo kuti liwononge kuchokera pakati pa msasa mpaka pomwe anafera.

Ndipo zinachitika pamene anagwa onse amuna ankhondo akufa kuchokera pakati pa anthu, ndipo analankhula Mbuye anandiyankhula kuti, Iwe udzadutsa malire lero. Moab wa Aroer, Ndipo mudzafika pafupi ndi ana a Amoni, musakhale adani nawo, kapena kumenyana nawo nkhondo, chifukwa sindidzakupatsani gawo la dziko la ana a Amoni, popeza ndinapereka kale kwa ana a Loti ngati cholowa chawo. Dziko la Rephaim lidzawerengedwa, pakuti pa iwo anakhala Arephaim kale, ndipo Aamoni amawatcha Azamzummim. Mtundu wamkulu ndi wochuluka ndi wamphamvu kuposa anu, monga a

Enakeimu, ndipo Ambuye anawaononga pamaso pawo, ndipo analandira cholowa ndipo anakhazikitsidwa mmalo mwawo mpaka lero lino. Monga momwe anachitira ana a Esau amene ankakhala mu Seir, pamene anawononga Ahori kuchokera pamaso pawo, ndipo anawalandira cholowa chawo, ndipo anakhazikika mmalo mwawo mpaka lero lino. Ndipo Aeuaioi amene ankakhala mu Asedothi mpaka ku Gaza, ndi Akappadokiya amene anatuluka ku Kapadokiya, anawawononga, ndipo anakhazikika mmalo mwawo.

Tsopano chifukwa imikani ndi nyamukani, ndipo inu mudutse chigwa cha Arinoni. Taonani, ndapereka mmanja mwanu Sihoni mfumu ya Hesiboni wa Chiamori ndi dziko lake. Yambani kulandira cholowa, muyambe naye nkhondo tsiku lino. Yamba kupereka kunjenjemera kwako ndi mantha ako pa nkhope ya mitundu yonse ya pansi pa kumwamba, amene atamva dzina lako adzasokonezeka, ndipo adzakhala ndi zowawa zochokera pa nkhope yako.

Ndipo ndinatumiza amithenga kuchokera ku chipululu cha Kedemoti kwa Sihoni mfumu ya Hesiboni ndi mawu amtendere, kunena, Ndidzadutsa mdziko lako, ndidzayenda mu njira, sindidzatembenukira kumanja kapena kumanzere. Chakudya cha siliva udzandipatsa, ndipo ndidzadya, ndipo madzi a siliva udzandipatsa, ndipo ndidzamwa, koma chifukwa ndidzangodutsa ndi mapazi. Monga mmene anachitira ine ana a Esau okhala mu Seir, ndi Amoabi okhala mu Aroer, mpaka ndidutse Yorodani kulowa mu dziko limene Ambuye Mulungu

wathu akutipatsa ife. Ndipo Sihoni mfumu ya Hesiboni sanafune kutilola kudutsa mdziko lake, chifukwa Yehova Mulungu wathu anakawitsa mzimu wake ndi kulimbitsa mtima wake, kuti aperekedwe mmanja mwako monga mmene zilili lero lino.

Ndipo Ambuye anati kwa ine, Onani, ndayamba kupereka pamaso pako Sihoni mfumu wa Hesiboni Wamori, ndi dziko lake, ndipo uyambe kulandira dziko lake. Ndipo Sihoni mfumu ya Hesiboni anatuluka kukumana nafe, iye ndi anthu ake onse, ku nkhondo ku Jahazi. Ndipo Ambuye Mulungu wathu anamupereka pamaso pathu, ndipo tinamukantha iye pamodzi ndi ana ake aamuna ndi anthu ake onse. Ndipo tinatenga mizinda yake yonse mu nthawi ija, ndipo tinawononga mzinda uliwonse wotsatira, ndi akazi awo ndi ana awo; sitinasiye aliyense wamoyo. Kupatula ziweto tinafunkha, ndipo zofunkha za mizinda tinatenga. Kuchokera ku Aroeri, imene ili pafupi ndi mmphepete mwa mtsinje wa Arinoni, ndi mzinda umene unali mu chigwa, mpaka ku phiri la Giliyadi, palibe mzinda umene unatithawa. Zonse zinapereka Ambuye Mulungu wathu mmanja mwathu. Koma pafupi ndi ana a Amoni sitinayandikire, zonse zoyandikana ndi mtsinje wa Yaboki, ndi mizinda ya mmapiri, monga momwe analamula Ambuye Mulungu wathu.

3

Ndipo atatembenuka, tinakwera njira yopita ku Basani, ndipo Ogi mfumu ya Basani anatuluka kudzakumana nafe, iye mwini

ndi anthu ake onse ku nkhondo ku Edireimu. Ndipo Ambuye anati kwa ine, usaope iye, chifukwa mmanja mwako ndapereka iye, ndi anthu onse ake, ndi dziko lonse lake, ndipo udzachita kwa iye, monga momwe unachitira Sihoni mfumu ya Aamori, amene ankakhala ku Hesiboni. Ndipo Ambuye Mulungu wathu anapereka iye mmanja mwathu, ndiponso Ogi mfumu ya Basani, ndiponso anthu ake onse, ndipo tinamukantha mpaka kusakasiya mbewu yake.

Ndipo tinagwira mizinda yake yonse pa nthawi imeneyo, panalibe mzinda umene sitinauwotenga kwa iwo, mizinda makumi asanu ndi limodzi, madera onse ozungulira Argobu a mfumu Ogi mu Basani, Mizinda yonse inali yotetezedwa, makoma okwera, zipata ndi mipiringidzo, kupatula mizinda ya Aperezi yomwe inali yambiri kwambiri. Tinawononga, monga momwe tinachitira Sihoni mfumu wa Hesiboni, ndipo tinawononga mzinda uliwonse wotsatizana, pamodzi ndi akazi ndi ana. Ndipo ziweto zonse, ndi zofunkha za mizinda tinazitenga kwa ife tokha.

Ndipo tinatenga mu nthawi ija dziko kuchokera mmanja mwa mafumu awiri a Aamori, amene anali kutsidya kwa Yorodano, kuchokera ku mtsinje wa Arinoni mpaka ku Herimoni. Mitengo ya mgwalangwa imatchula phiri la Herimoni kuti Saniori, ndipo Aamori anatchula kuti Saniri. Mizinda yonse ya Misori, ndi Giliyadi yonse, ndi Basani yonse mpaka Elika ndi Ediraimu, mizinda ya ufumu wa Ogi mu Basani, Chifukwa Og mfumu ya ku Basani ndi amene anatsala kuchokera kwa Arafaimu, taonani

bedi lake, bedi lachitsulo, taonani lili ku malire a ana a Amoni, utali wake ma cubits asanu ndi anayi, ndipo mulifupi wake ma cubits anayi mwa muyeso wa cubits wa munthu. Ndipo dziko limenelo tinalilandira monga cholowa mu nthawi imeneyo kuchokera ku Aroeri, umene uli mmphepete mwa mtsinje wa Arinoni, ndi theka la phiri la Giliyadi, ndiponso mizinda yake ndinapereka kwa Rubeni ndi kwa Gadi. Ndipo chotsala cha Gileadi, ndi Basani yense, ufumu wa Ogi, ndinapereka kwa theka la fuko la Manase, ndi dera lonse la Arigobu, Basani yense ija, dziko la Arefaimu lidzawerengedwa. Ndipo Jairi mwana wa Manase anatenga dera lonse loyungulira Argobu mpaka malire a Gagarasi ndi Makati, ndipo anazitcha pa dzina lake Basani Tauoti Jairi mpaka lero lino. Ndipo kwa Makiri ndinapereka Giliyadi. Ndipo kwa Rubeni ndi kwa Gadi ndapereka kuchokera ku Giliyadi mpaka ku mtsinje wa Arinoni, pakati pa mtsinje kukhala malire, ndiponso mpaka ku Yaboki, mtsinje umene ndi malire kwa ana a Amoni. Ndipo Arabah ndi Yorodani malire a Mahanareti, ndipo mpaka nyanja ya Arabah, nyanja ya mchere pansi pa Asedoti ya Fasiga kummawa.

Ndipo ndinakulamulirani inu pa nthawi ija, kunena, Ambuye Mulungu wanu anakupatsani inu dziko ili monga cholowa, mutadzivala zida pitani patsogolo pa nkhope ya abale anu ana a Israeli, aliyense wamphamvu. Koma akazi anu ndi ana anu ndi ziweto zanu, ndikudziwa kuti ziweto zambiri kwa inu, akhale mmizinda yanu, imene ndinapereka kwa inu, mpaka Ambuye atapatse mpumulo wa Mulungu wanu abale anu, monga ndi inu, ndipo alandire cholowa nawonso dziko, limene Ambuye

Mulungu wathu amapereka kwa iwo kutsidya la Yorodano, ndipo mubwerere aliyense ku cholowa chake, chimene ndinapereka kwa inu.

Ndipo kwa Yoshuwa ndinamulamula mnthawi ija, kunena, maso anu aona zonse, zochuluka monga anachita Ambuye Mulungu wathu kwa mafumu awiri awa, motero adzachita Ambuye Mulungu wathu ku maufumu onse amene iwe ukuwoloka kumeneko. Musaope iwo, chifukwa Yehova Mulungu wathu adzakumenyerani nkhondo.

Ndipo ndinapempha Ambuye mu nthawi ija, ndinati, Mbuye Mulungu, Inu munayamba kuonetsa kwa mtumiki wanu mphamvu zanu, ndi mphamvu zanu, ndi dzanja lanu lamphamvu, ndi mkono wanu wokwezeka. Ndani pakuti ndi Mulungu kumwamba kapena pa dziko lapansi, amene angachite monga munachita Inu, molingana ndi mphamvu zanu? Ndawoloka, chifukwa chake ndidzaona dziko labwino ili limene lili kupyola kwa Yorodano, phiri ili labwino ndi Antilebanoni.

Ndipo Ambuye anandinyalanyaza chifukwa cha inu, ndipo sanandimvere, ndipo Ambuye anandiwuza kuti, Zakukwanira, usawonjezere kuyankhula mawu awa. Kwera pamwamba pa nsonga ya phiri lokumbidwa, ndipo uyangane ndi maso ako ku nyanja ndi kumpoto ndi kummwera ndi kummawa, ndipo uwone ndi maso ako, chifukwa sudzawoloka Yorodano uyu. Ndipo lamulani Yoswa ndipo mulimbitse iye ndipo mulimbikitse iye, chifukwa uyu adzawoloka patsogolo pa anthu awa, ndipo

uyu adzawapatsa cholowa dziko lonse limene mwawona. Ndipo tinakhala pansi mchigwa pafupi ndi nyumba ya Peori.

4

Ndipo tsopano Israeli, mverani malamulo ndi ziweruzo zonse zimene ine ndikukuphunzitsani lero kuti muzichita, kuti mukhale ndi moyo ndi kuchuluka, ndipo mukalowa mulandire dziko limene Ambuye Mulungu wa makolo anu akukupatsani. Musawonjezere pa mawu amene ine ndikulamulani, ndipo musachotse pa iwo, sungani malamulo a Ambuye Mulungu wathu, onse amene ine ndikulamulani lero. Maso anu anaona zonse zimene Ambuye Mulungu wathu anachita kwa Baal peor, chifukwa munthu aliyense amene anatsatira Baal peor, Ambuye Mulungu wanu anamuwononga kuchokera pakati panu. Koma inu amene mukulumikizana ndi Yehova Mulungu wanu, mukukhala onse moyo mpaka lero lino.

Onani, ndakukuwonetsani malamulo ndi ziweruzo monga momwe Ambuye anandilambira, kuti muchite chotero mdziko limene mukulowamo kuti mulitenge. Ndipo mudzasunga ndi kuchita, chifukwa iyi ndi nzeru yanu ndi kumvetsa pamaso pa mitundu yonse, onse amene angamve malamulo onsewa, ndipo adzanena kuti, Taonani, anthu anzeru ndi odziwa, mtundu waukulu uwu. Kodi ndi mtundu waukulu wotani, umene uli nawo Mulungu woyandikira iwo monga Ambuye Mulungu wathu mu zonse zimene ife timuitana Iye? Ndipo ndi mtundu

wanji waukulu, umene uli ndi malangizo ndi ziweruzo zachilungamo monga lamulo lonse ili, limene ine ndikupereka pamaso panu lero?

Chembera kwa iwe mwini, ndipo sunga moyo wa mkati wako kwambiri, usayiwale mawu onse amene anaona maso ako, ndipo asachoke ku mtima wako masiku onse a moyo wako, ndipo udzaphunzitsa ana ako ndi ana a ana ako, za tsiku limene munayima pamaso pa Ambuye Mulungu wathu ku Horebu tsiku la msonkhano, pamene anati Ambuye anati kwa ine, Sonkhanitsa anthu kwa ine, ndipo amve mawu anga, kuti aphunzire kundiopa ine masiku onse amene iwo akukhala pa dziko lapansi, ndipo ana awo adzawaphunzitsa. Ndipo munayandikira ndi kuyimirira pafupi ndi phiri, ndipo phiri linali kuyaka moto mpaka kumwamba, panali mdima, mdima wandiweyeweya, ndi mphepo yamkuntho. Ndipo Ambuye analankhula kwa inu kuchokera pakati pa moto mawu a mawu, imene inu munamva, ndipo chifaniziro simunawone, koma mawu okha. Ndipo anakulengezerani pangano lake limene anakulamulani kuti muchite, mawu khumi, ndipo anawalemba pa miyala iwiri yamiyala.

Ndipo Ambuye analamula ine pa nthawi ija kuti ndikuphunzitseni malamulo ndi ziweruzo, kuti muzichita pa dziko limene mukulowamo kuti mulitenge. Ndipo mudzasunga kwambiri mizimu yanu, chifukwa simunaone chifaniziro pa tsiku limene Ambuye analankhula kwa inu ku Horebu pa phiri kuchokera pakati pa moto. Musachite molakwa ndi

kudzipangira nokha chofanizira chosema, chithunzi chilichonse chofanana cha mwamuna kapena chachikazi, Chifaniziro cha nyama zonse zimene zili pa dziko lapansi, chifaniziro cha mbalame iliyonse ya mapiko imene imawuluka pansi pa thambo, chifaniziro cha chilengedwa chilichonse chimene chimakwawa pa dziko lapansi, chifaniziro cha nsomba iliyonse, zonse zimene zili mmadzi pansi pa dziko lapansi. Ndipo usatayang'ana kumwamba ndi kuona dzuwa ndi mwezi ndi nyenyezi ndi zonse za kumwamba, ukasocheretsedwa ndi kuwapembedza ndi kuwatumikira, zimene Yehova Mulungu wako anazipereka kwa mitundu yonse ya anthu amene ali pansi pa thambo. Koma inu Mulungu anakutengerani, ndipo anakutulutsani kuchokera mdziko la Iguputo, kuchokera mu nganjo yachitsulo, kuchokera ku Iguputo, kuti mukhale anthu ake acholowa, monga mmene ziliri lero lino.

Ndipo Ambuye Mulungu anandikwiyira chifukwa cha zinthu zimene munkanena, ndipo analumbira kuti ine ndisawoloke Yorodano uyu, ndiponso kuti ine ndisakalowe mdziko limene Ambuye Mulungu wako akukupatsa iwe monga cholowa. Ine pakuti ndikufa mdziko limeneli, ndipo sindidzawoloka Yorodani uyu, koma inu mukuwoloka, ndipo mudzalandira dziko labwino limeneli. Samalani kwa inu, musaliyiwale pangano la Ambuye Mulungu wathu, limene analichita nanu, ndipo musachite zosaloledwa, ndi kupanga nokha chifaniziro chosema cha chilichonse chimene Ambuye Mulungu wanu anakulamulani. Chifukwa Ambuye Mulungu wako ndi moto wonyeketsa, Mulungu wansanje.

Ngati koma mubereke ana aamuna ndi ana a ana anu aamuna, ndi mukakhale nthawi yaitali pa dziko lapansi, ndi muchite zosaloledwa, ndi mupange chofanizira chosema cha chilichonse, ndi muchite choipa pamaso pa Ambuye Mulungu wanu kumukwiyitsa Iye, ndikuchitira umboni kwa inu lero kumwamba ndi dziko lapansi, kuti chiwonongeko mudzawonongeka kuchokera pa dziko limene inu mukuwoloka Yorodano kumeneko kukalandira cholowa, simukakhala nthawi yaitali masiku pa dzikolo, koma mudzawonongedwa kwathunthu. Ndipo Ambuye adzakubalalitsani pakati pa mitundu yonse ya anthu, ndipo mudzatsala ochepa mchiwerengero pakati pa mitundu yonse ya anthu, kumene Ambuye adzakutengerani kumeneko. Ndipo mudzatumikira kumeneko milungu ina, ntchito za manja za anthu, mitengo ndi miyala, imene sidzaona, kapena sadzamva, kapena sadzadya, kapena sadzanunkhiza. Ndipo mudzafunafuna kumeneko Ambuye Mulungu wanu, ndipo mudzamupeza pamene mudzamufunafuna Iye ndi mtima wanu wonse, ndi moyo wanu wonse mu masautso anu. Ndipo mawu onsewa adzakugwera pa masiku otsiriza, ndipo udzatembenukira kwa Ambuye Mulungu wako, ndipo udzamvera mawu ake. Chifukwa Mulungu wachifundo ndi Ambuye Mulungu wako, sadzakusiya iwe, kapena kukuwononga iwe, sadzaiwala pangano la makolo ako, limene Ambuye analonjeza kwa iwo.

Funsani za masiku akale amene anachitika kale inu musanabadwe, kuyambira pa tsiku limene Mulungu analenga munthu pa dziko lapansi, ndiponso kuchokera ku mbali ina ya

kumwamba mpaka ku mbali ina ya kumwamba, kuti kodi kunachitikapo kanthu konga ichi kachikulu, kodi kunamvekapo chinthu chotere, kodi mtundu wina uliponse unamvapo mawu. Mulungu wamoyo wolankhula kuchokera pakati pa moto, mwanjira imene iwe wamva ndipo unakhala ndi moyo, Kodi Mulungu anayesapo kulowa kudzitenga mtundu kuchokera pakati pa mtundu wina ndi mayeso, ndi zizindikiro, ndi zodabwitsa, ndi nkhondo, ndi dzanja lamphamvu, ndi mkono wokwezedwa, ndi masomphenya aakulu, monga zonse zimene Ambuye Mulungu wathu anachita mu Igupto pamaso pako ukuona? Kuti udziwe kuti Ambuye Mulungu wako uyu ndi Mulungu, ndipo palibe wina kupatula Iye. Kuchokera kumwamba mawu ake anamveka kuti akuphunzitse, ndipo pa dziko lapansi anakuonetsa moto wake waukulu, ndipo mawu ake unamva kuchokera pakati pa moto.

Chifukwa chakukonda kwake makolo ako, ndipo anasankha mbewu yawo pamodzi nawo inu, ndipo anakutulutsa iwe mwini mu mphamvu zake zazikulu kuchokera ku Igupto, Kuwononga mitundu yaikulu ndi yamphamvu kuposa yako pamaso pako, kuti akulowetse iwe ndi kukupatsa iwe dziko lawo kuti ulilandire, monga uli nawo lero.

Ndipo udzadziwa lero, ndipo udzatembenuka ndi maganidwe ako, kuti Ambuye Mulungu wako uyu ndi Mulungu kumwamba kwapamwamba ndi pansi pa dziko lapansi, ndipo palibe wina kupatula Iye. Ndipo sungani malamulo ake ndi malangizo ake onse amene ine ndikukulamulirani lero kuti zikuyendereni

bwino inu ndi ana anu pambuyo panu, kuti mukhale ndi moyo wautali pa dziko limene Yehova Mulungu wanu akukupatsani masiku onse. Kenako Mose anapatula mizinda itatu kupyola kwa Yorodano kummawa kwa dzuwa, Kuthawira kumeneko wakupha amene angaphe mnzake mosadziwa, ndipo iye sanamude asanafike dzulo ndi dzana, ndipo adzathawira ku umodzi wa mizinda iyi, ndipo adzakhala ndi moyo. Bosor mchipululu mdziko la chigwa la Reubeni, ndi Ramoti mGiliyadi la Gadi, ndi Gauloni mBasani la Manase.

Uyu ndi lamulo limene Mose anaika pamaso pa ana a Israeli. Izi ndi umboni, malamulo, ndi ziweruzo, zonse zimene Mose analankhula kwa ana a Israeli, pamene iwo anatuluka ku dziko la Igupto. Ku tsidya la Yorodani, mchigwa, pafupi ndi nyumba ya Peori, mdziko la Sihoni mfumu wa Aamori, amene ankakhala ku Hesiboni, amene Mose ndi ana a Isiraeli anamumenya, atatuluka mdziko la Igupto. Ndipo iwo analandira dziko lake, ndi dziko la Ogi mfumu ya Basani, mafumu awiri a Aamori, amene anali kuwala kwa Yorodano chakummawa kwa dzuwa. Kuchokera ku Aroeri, umene uli pa mphepete ya mtsinje wa Arinoni, ndi pa phiri la Sihoni, lomwe ndi Herimoni, zonse za ku Arabah kutsidya kwa Yorodani kummawa kwa dzuwa pansi pa Asedoti yosema.

5

Ndipo Mose anaitana Aisraeli onse, ndipo anati kwa iwo,

Mverani Aisraeli malamulo ndi ziweruzo zimene ine ndikulankhula mmakutu anu lero, ndipo mudzaziphunzira, ndipo mudzazisunga kuti muzichita. Mbuye Mulungu wanu anapanga pangano nanu ku Horebu. Si ndi ndi makolo anu amene Ambuye anapanga pangano ili, koma ndi inu, inu nonse amene muli pano amoyo lero. Nkhope ndi nkhope Ambuye analankhula nanu pa phiri kuchokera pakati pa moto. Ndipo ine ndinayimirira pakati pa Ambuye ndi inu pa nthawi ija kuti ndikuwuzeni mawu a Ambuye, chifukwa munachita mantha ndi moto, ndipo simunapite ku phiri, ponena Ine ndine Ambuye Mulungu wako amene anakutulutsani kuchokera mdziko la Iguputo, mnyumba ya ukapolo.

Sudzakhala ndi milungu ina pamaso panga.

Usadzipangire chifaniziro, kapena chofanana ndi chilichonse chimene chili kumwamba kumtunda, ndi chimene chili pansi padziko lapansi, ndi chimene chili mmadzi pansi pa dziko lapansi. Usawapembedze iwo, kapena usawatumikire iwo, chifukwa Ine ndine Ambuye Mulungu wako, Mulungu wansanje, wobwezera machimo a makolo pa ana mpaka mibadwo ya chitatu ndi yachinayi kwa iwo amene amadana nane, ndipo ndichita chifundo ku zikwi kwa iwo amene amandikonda Ine, ndi kwa iwo amene amasunga malamulo anga. Usatenga dzina la Yehova Mulungu wako pachabe, chifukwa Yehova Mulungu wako sadzakhululukira amene akutenga dzina lake pachabe.

Sunga tsiku la Sabata kuti ulipatule, monga momwe anakulamulira Yehova Mulungu wako. Kwa masiku asanu ndi limodzi ugwira ntchito ndi kuchita ntchito zako zonse, Koma pa tsiku lachisanu ndi chiwiri ndi masabata kwa Ambuye Mulungu wako, sudzachita ntchito iliyonse iwe ndi mwana wako wamwamuna ndi mwana wako wamkazi, kapolo wako ndi mdzakazi wako, ngombe yako ndi nyama yako yonyamula katundu, ndi nyama iliyonse yako, ndi mlendo wokhala mwa iwe, kuti apume kapolo wako ndi mdzakazi wako ndi nyama yako yonyamula katundu monga momwe umapumira iwe. Ndipo udzakumbukira kuti unali kapolo mdziko la Iguputo, ndipo Ambuye Mulungu wako anakutulutsa kuchokera kumeneko ndi dzanja lamphamvu ndi mkono wokwezedwa. Chifukwa cha zimenezi Ambuye Mulungu wako anakulamula kuti uzisunga tsiku la Sabata ndi kuliyeretsa. Lemekeza atate ako ndi amayi ako, monga momwe anakulamulira Ambuye Mulungu wako, kuti zikuyendere bwino, ndiponso kuti ukhale ndi moyo wautali pa dziko limene Ambuye Mulungu wako akukupatsa. Osati iwe udzapha. Usachite chigololo. Usadzabe. Usachitire mnzako wako umboni wabodza. Usalakalake mkazi wa mnzako, usalakalake nyumba ya mnzako, kapena munda wake, kapena mtumiki wake, kapena mdzakazi wake, kapena ngombe wake, kapena nyama yake yotengeka, kapena ziweto zake zonse, kapena chilichonse chimene ndi cha mnzako.

Mawu awa anawalankhula Ambuye kwa msonkhano wanu wonse pa phiri kuchokera pakati pa moto, mdima, mdima wandiweyani, mphepo yamkuntho, mawu aakulu, ndipo

sanawonjezerenso, ndipo anawalemba pa miyala iwiri yamwala, ndipo anayipereka kwa ine. Ndipo zinachitika pamene munamva mawu kuchokera pakati pa moto, ndipo phiri linali kutentha ndi moto, ndipo munabwera kwa ine nonse otsogolera a mafuko anu ndi khonsolo ya akuluakulu anu, Ndipo munkanena, onani Ambuye Mulungu wathu anationyesa ulemerero wake, ndipo tinamva mawu ake kuchokera pakati pa moto, mtsiku uno tinawona kuti Mulungu alankhula kwa munthu, ndipo adzakhala ndi moyo. Ndipo tsopano tife, chifukwa moto waukulu uwu udzatiwononga, ngati tipitirizanso kumva mawu a Ambuye Mulungu wathu, ndipo tidzafa. Kodi ndi ndani pakuti thupi limene linamva mawu a Mulungu wamoyo, wolankhula kuchokera pakati pa moto, monga ife, nadzakhala ndi moyo? Yandikira iwe, ndipo umve zonse zimene angalankhule Ambuye Mulungu wathu, ndipo iwe udzalankhule kwa ife zonse zimene adzalankhule Ambuye Mulungu wathu kwa iwe, ndipo tidzamva, ndipo tidzachita.

Ndipo Ambuye anamva mawu anu mukulankhula kwa ine, ndipo Ambuye anati kwa ine, ndinamva mawu a anthu awa zonse zimene analankhula kwa iwe, molungama zonse zimene analankhula. Ndani angapereke mtima wotere mwa iwo, kuti andiope ndi kusunga malamulo anga onse masiku onse, kuti zikhale bwino kwa iwo ndi kwa ana awo mpaka muyaya? Pitani, ndinawauza iwo, bwerani inu ku nyumba zanu. Koma iwe ima pano ndi ine, ndipo ndidzalankhula kwa iwe malamulo ndi malangizo ndi ziweruzo zonse zimene udzawaphunzitsa iwo, ndipo achite chotero mu dziko limene ine ndipereka kwa iwo

mwa cholowa. Ndipo mudzasunga kuchita monga momwe anakulamulirani Yehova Mulungu wanu, simudzapatukira kumanja kapena kumanzere, Monga mwa njira yonse imene Yehova Mulungu wako anakulamulira kuti uyende mu iyo, kuti akupumulitse iwe, ndi kuti zikuyendere bwino, ndi kuti mukhale nthawi yaitali pa dziko limene mudzalowa.

6

Ndipo awa ndi malamulo ndi malangizo ndi ziweruzo zimene Ambuye Mulungu wathu analamula kuti akuphunzitseni kuti muchite mu dziko limene mukulowamo kuti mukalandire cholowa chake. Kuti muope Ambuye Mulungu wanu, sungani malamulo ake onse ndi mawu ake olamula, amene ine ndikulamula iwe lero, iwe ndi ana ako aamuna, ndi ana aamuna a ana ako aamuna, masiku onse a moyo wako, kuti mukhale ndi moyo wautali.

Ndipo mva Israeli, ndipo sunga kuchita, kuti zikhale bwino kwa iwe, ndipo kuti muchuluke kwambiri, monga momwe analankhula Ambuye Mulungu wa makolo ako kuti akupatse iwe dziko likuyenda mkaka ndi uchi. Ndipo izi ndi malamulo ndi maweruzo, zonse zimene Ambuye analamula ana a Israeli mchipululu, atatuluka kuchokera mdziko la Igupto. Mva Israeli, Ambuye Mulungu wathu, Ambuye ndi mmodzi. Ndipo udzakonda Ambuye Mulungu wako ndi mtima wako wonse, ndi moyo wako wonse, ndi mphamvu zako zonse. Ndipo mawu awa

onse amene ndikukulamula lero adzakhala mu mtima mwako ndi mu moyo wako. Ndipo udzawatsogolera patsogolo ana ako aamuna, ndipo udzalankhula nawo ukakhala mnyumba, ndi ukayenda mnjira, ndi ukagona, ndi ukadzuka. Ndipo udzawamanga iwo kukhala chizindikiro pa dzanja lako, ndipo adzakhala osagwedezeka pamaso pako. Ndipo mudzawalemba pa zitseko za nyumba zanu ndi pa zipata zanu.

Ndipo zidzakhala pamene Ambuye Mulungu wako adzakulowetsa mdziko limene analumbira kwa makolo ako, kwa Abrahamu, ndi kwa Isake, ndi kwa Yakobo, kuti akupatse mizinda yaikulu ndi yabwino imene sunamange, nyumba zodzaza ndi zinthu zabwino zonse zimene sunadzidzaze, zitsime zokumbidwa zimene sunazidzakumbe, minda ya mpesa ndi minda ya azitona zimene sunadzidzale, ndipo utadya ndi kukhuta, dzisamalire kuti usayiwale wa Ambuye Mulungu wako amene anakutulutsa iwe mdziko la Igupto, mnyumba ya ukapolo. Udzaopa Ambuye Mulungu wako, ndipo udzatumikira Iye yekha, ndipo udzamatirira kwa Iye, ndipo udzalumbira mdzina lake.

Musapite pambuyo pa milungu ina kuchokera ku milungu ya mitundu imene ili kuzungulira inu. Chifukwa Mulungu wansanje, Ambuye Mulungu wako, ali mwa iwe, mwina Ambuye Mulungu wako asakwiyire iwe mu mkwiyo, ndi kukuwononga kuchokera pamaso pa dziko lapansi.

Musayese Ambuye Mulungu wanu, monga momwe

munamuyesera pamayesero. Udzasunga malamulo a Ambuye Mulungu wako, umboni, ndi malangizo onse anakuamula iwe. Ndipo udzachita chokondweretsa ndi chabwino pamaso pa Ambuye Mulungu wako, kuti zinthu zikuyendere bwino, ndipo ulowe ndi kulandira dziko labwino, limene Ambuye analumbira kwa makolo anu, kuti kuthamangitsa adani ako onse pamaso pako, monga analankhula Ambuye.

Ndipo zidzakhala pamene mwana wako akukufunsa iwe mawa, kunena, Kodi ndi chiyani umboni, ndi malamulo ndi ziweruzo, zimene Ambuye Mulungu wathu anatilamula ife? Ndipo udzanena kwa mwana wako kuti, Tinali akapolo kwa Farao mdziko la Aiguputo, ndipo Ambuye anatiulutsa kuchokera kumeneko ndi dzanja lamphamvu, ndi mkono wokwezedwa. Ndipo Ambuye anapereka zizindikiro ndi zodabwitsa zazikulu ndi zoipa mu Aiguputo kwa Farao ndi mnyumba yake pamaso pathu. Ndipo ife anatiulutsa kuchokera kumeneko kuti atipatse dziko ili, limene analumbira kupereka kwa makolo athu. Ndipo Ambuye analamula ife kuti tichite malamulo onsewa, kuti tiope Ambuye Mulungu wathu, kuti zikhale bwino kwa ife masiku onse, kuti tikhale ndi moyo monga mmene tilili lero lino. Ndipo chifundo chidzakhala kwa ife, ngati tisunga kuchita malamulo onsewa pamaso pa Ambuye Mulungu wathu, monga momwe anatilamulira.

7

Ngati koma Ambuye Mulungu wako akubweretsa iwe mu dziko limene ukulowa kumeneko kuti udzalandire cholowa chako, ndipo akuchotsa mitundu yaikulu pamaso pako, Ahiti ndi Agirigasi ndi Aamori ndi Akanaani ndi Aperezi ndi Ahivi ndi Ayebusi, mitundu isanu ndi iwiri yambiri ndi yamphamvu kuposa inu, Ndipo Ambuye Mulungu wako adzawapereka mmanja mwako, ndipo udzawakantha, udzawafafaniza kwathunthu, siudzachita nawo pangano, kapena kuwachitira chifundo. Kapena musachite ukwati nawo, mwana wanu wamkazi musapereke kwa mwana wawo wamwamuna, ndipo mwana wawo wamkazi musatenge kwa mwana wanu wamwamuna. Adzatembenuzira mwana wako kwa ine, ndipo adzatumikira milungu ina, ndipo Ambuye adzakukwiyirani mwaukali, ndipo adzakuwonongani mwachangu. Koma motere mudzachita kwa iwo: maguwa ansembe awo mudzawagwetsa, ndi miyala yawo mudzayiphwanya, ndi nkhalango zawo mudzazidula, ndi zithunzi zosema za milungu yawo mudzazitentha ndi moto. Chifukwa anthu opatulika uli kwa Ambuye Mulungu wako, ndipo Ambuye Mulungu wako anakusankha kuti ukhale anthu ake apadera kuposa mitundu yonse imene ili pa nkhope ya dziko lapansi.

Si chifukwa inu ndi ambiri kuposa mitundu yonse ya anthu, Ambuye anakusankhani inu, ndipo Ambuye anakusankhani inu, pakuti inu ndinu ochepa kuposa mitundu yonse ya anthu. Koma chifukwa chakuti Ambuye amakukondani inu, ndi kusunga lumbiro limene analumbira kwa makolo anu, Ambuye anakutulutsani ndi dzanja lamphamvu, ndipo Ambuye

anakuwombolani kuchokera mnyumba ya ukapolo, kuchokera mdzanja la Farao mfumu ya Aigupito. Ndipo udzadziwa kuti Ambuye Mulungu wako, uyu ndi Mulungu, Mulungu wokhulupirika, amene amasunga pangano ndi chifundo kwa iwo amene amamukonda iye ndi kwa iwo amene amasunga malamulo ake mpaka ku mibadwo chikwi. Ndipo kubwezera kwa iwo odana nawo poyang'ana nkhope yawo kuti awononge, ndipo sadzachedwa kwa iwo odana nawo; poyang'ana nkhope yawo adzawalipira.

Ndipo udzasunga malamulo, malangizo, ndi ziweruzo izi, zonse zimene ine ndikulamula iwe lero kuti uzichite. Ndipo zidzakhala pamene mukamva malamulo awa, ndi kuwasungitsa ndi kuwachita, ndiye Ambuye Mulungu wanu adzakutetezani pangano ndi chifundo chimene analumbira kwa makolo anu. Ndipo adzakukonda, nadzakudalitsa, nadzakuchulukitsa, nadzadalitsa ana a mmimba mwako, ndi chipatso cha dziko lako, tirigu wako, vinyo wako, ndi mafuta ako, ziweto za ngombe zako, ndi ziweto za nkhosa zako pa dziko limene Ambuye analumbira kwa makolo ako kuti akupatse. Wodalitsidwa udzakhala kuposa mitundu yonse; palibe wosakwaniritsa mwa inu, kapena wosabereka, ndiponso mwa ziweto zako. Ndipo Ambuye Mulungu wako adzachotsa kwa iwe matenda onse, ndipo matenda onse oyipa a ku Igupto, amene unawaona, ndipo onse amene unawadziwa, sadzawayika pa iwe, ndipo adzawayika pa onse amene akudana nawe.

Ndipo udzadya zonse zofunkha za mitundu, zimene Ambuye

Mulungu wako akukupatsa, diso lako sichidzawachitira chifundo, ndipo sudzatumikira milungu yawo, chifukwa ichi ndi msampha kwa iwe.

Ngati koma ukunena mmaganizo ako kuti mtundu uwu ndi wochuluka kuposa ine, kodi ndidzatha bwanji kuwawononga? Usaope iwo, udzakumbukira bwino zimene Yehova Mulungu wako anachita kwa Farao ndi Aigupto onse, Mayeso aakulu amene maso anu anaona, zizindikiro ndi zodabwitsa zazikulu zija, dzanja lamphamvu ndi mkono wokwezedwa, monga momwe Yehova Mulungu wanu anakulotsani, chomwechonso Yehova Mulungu wanu adzachita ku mitundu yonse imene mukuopa pamaso pawo. Ndipo Ambuye Mulungu wako adzatumiza zikopa kwa iwo, mpaka otsala ndi obisala kuchokera kwa iwe adzawonongedwa, Sudzakanthidwa ndi iwo, chifukwa Yehova Mulungu wako ali ndi iwe, Mulungu wamkulu ndi wamphamvu. Ndipo Ambuye Mulungu wako adzawononga mitundu iyi pamaso pako pangono pangono. Sudzatha kuwawononga mwachangu, kuti dziko lisakhale chipululu, ndipo zirombo zakuthengo zisachulukane pa iwe. Ndipo Ambuye Mulungu wako adzawapereka iwo mmanja mwako, ndipo udzawawononga iwo ndi chiwonongeko chachikulu mpaka utawawononga kwathunthu iwo. Ndipo adzapereka mafumu awo mmanja mwanu, ndipo mudzawononga dzina lawo kuchokera pa malo amenewo. Palibe amene adzayimirira motsutsa nkhope yanu, mpaka mutawawononga kwathunthu.

Zosema zojambulidwa za milungu yawo mudzazitentha ndi

moto, simudzalakalaka siliva, kapena golide wochokera kwa iwo simudzatenga nokha, mungagwere chifukwa cha icho, chifukwa chonyansa kwa Ambuye Mulungu wanu ndi. Ndipo usabweretse chonyansa mnyumba yako, ndipo udzakhala chinthu chotembereredwa monga ichi. Udzachinyansa kwambiri, ndipo udzachidana nacho, chifukwa ndi chinthu chotembereredwa.

8

Malamulo onse amene ine ndikulamula kwa inu lero, mudzawasunge kuti muwachite, kuti mukhale ndi moyo ndi kuchulukana, ndi kuti mulowe ndi kulandira dziko limene Ambuye Mulungu wanu analumbira kwa makolo anu. Ndipo udzakumbukira njira yonse imene Ambuye Mulungu wako anakutsogolera mu chipululu, kuti akuchitire masautso ndi kukuyesa, ndi kuti zidziwike zinthu za mu mtima mwako, ngati udzasunga malamulo ake kapena ayi. Ndipo anakuzunza, ndipo anakupasa njala, ndipo anakudyetsa mana, umene makolo ako sanadziwe, kuti akuuzeni kuti si ndi buledi yokha imene munthu adzakhale nayo, koma ndi mawu onse amene amatuluka mkamwa mwa Mulungu amene munthu adzakhale nawo. Zovala zako sizinakalekale kuchokera kwa inu, nsapato zanu sizinakalidwe kuchokera kwa inu, mapazi anu sanakale, onani zaka makumi anayi.

Ndipo udzadziwa mu mtima wako kuti monga mmene munthu amalangiza mwana wake, momwemonso Ambuye Mulungu

wako adzakulangiza. Ndipo udzasunga malamulo a Ambuye Mulungu wako, kuyenda mnjira zake, ndi kuopa Iye.

Pakuti Ambuye Mulungu wako adzakulowetsa mdziko labwino ndi lalikulu, kumene kuli mitsinje ya madzi ndi akasupe ochokera ku zakuya zikutuluka kudzera mzigwa ndi mmapiri. Nthaka ya tirigu ndi balire, mipesa, mitengo ya mkuyu, makangadza, nthaka ya mtengo wa azitona wa mafuta ndi uchi, Dziko limene simudzadya buledi wanu mu umphawi, ndipo simudzasowa kanthu pa iwo, dziko limene miyala yake ndi chitsulo, ndipo kuchokera ku mapiri ake mudzakumba mkuwa.

Ndipo udzadya ndi kukhuta, ndipo udzadalitsa Ambuye Mulungu wako chifukwa cha dziko labwino limene wakupatsani. Chenjera iwe mwini kuti usayiwale Ambuye Mulungu wako, posasungitsa malamulo ake, ndi ziweruzo ndi malangizo ake, zonse zimene ine ndikulamula iwe lero, Usadye ndi kukhuta, ndi kumanga nyumba zabwino ndi kukhala mwa iwo, ndi ngombe zako ndi nkhosa zako zikachulukira iwe, siliva ndi golide zikachulukira iwe, ndi zonse zimene udzakhala nazo zikachulukira iwe, iwe ukwezedwe mu mtima, ndi kuyiwala Ambuye Mulungu wako, amene anakutulutsa ku dziko la Igupto, ku nyumba ya ukapolo. wa wakutsogolera iwe kudzera mu chipululu chachikulu ndi choopsa chijacho, kumene kunali njoka yoluma, ndi chinkhandwe, ndi ludzu, kumene kunalibe madzi, wa wakutulutsira iwe kuchokera mu thanthwe lowuma kasupe wa madzi. wa kukudyetsa iwe manna mchipululu chimene sunachidziwe, ndipo makolo ako sanachidziwe, kuti

akutsitse, ndi kukuyesa, ndi kukuchitira bwino pa omaliza wa masiku ako. Usanene mu mtima wako kuti, Mphamvu zanga, ndi mphamvu za dzanja langa zinandipatsa mphamvu zazikulu izi. Ndipo udzakumbukira Ambuye Mulungu wako, chifukwa Iye mwini amapereka kwa iwe mphamvu wochita mphamvu, kuti akhazikitse pangano lake limene Ambuye analumbira kwa makolo ako, monga lero lino.

Ndipo zidzakhala ngati muiwale Ambuye Mulungu wanu, ndi kuyenda kutsatira milungu ina, ndi kuitumikira, ndi kuilambira, ndikuchitira umboni kwa inu lero kumwamba ndi dziko lapansi, kuti mudzawonongeka kotheratu. Monga mitundu ina yonse yotsala imene Ambuye Mulungu akuwononga pamaso panu, momwemonso mudzawonongeka chifukwa simun□□ve mawu a Ambuye Mulungu wanu.

9

Mva Israeli, iwe ukuwoloka lero Yorodani kuti ukalowe kukalandira mitundu ya anthu yaikulu ndi yamphamvu kwambiri kuposa inu, mizinda yaikulu ndi yotetezedwa ndi malinga mpaka kumwamba. Anthu aakulu ndi ambiri ndi aatali, ana a Anaki, amene iwe ukuwadziwa, ndipo iwe wamva kuti, Ndani angayimirire pamaso pa ana a Anaki? Ndipo udzadziwa lero, kuti Ambuye Mulungu wako uyu adzayenda patsogolo pa nkhope yako, moto wonyeketsa ndi, uyu adzawawononga iwo, ndipo uyu adzawapiringiza iwo kuchokera pamaso pako, ndipo

adzawawononga iwo mwachangu, monga momwe analankhula kwa iwe Ambuye. Osati unene mu mtima wako pamene Ambuye Mulungu wako akuwononga mitundu iyi pamaso pako, kunena kuti, Chifukwa cha chilungamo changa Ambuye anandilowetsa kuti ndilandire dziko labwino ili. Si chifukwa cha chilungamo chako, kapena chifukwa cha chiyero cha mtima wako iwe ukulowa kulandira dziko lawo, koma chifukwa cha kusapembedza kwa mitundu iyi Ambuye adzawawononga kuchokera pamaso pako, ndiponso kuti akhazikitse chipangano chimene Ambuye analumbira kwa makolo athu, kwa Abrahamu, kwa Isake, ndi kwa Yakobo.

Ndipo udzadziwa lero, kuti si chifukwa cha chilungamo chako Ambuye Mulungu wako akukupatsa iwe dziko labwino ili kuti ulilandire, chifukwa ndiwe anthu wouma khosi. Kumbukira, usayiwale mmene unakwiyitsa Ambuye Mulungu wako mchipululu, kuyambira tsiku limene munachoka mu Aigupto mpaka munafika ku malo ano, munkapitiriza kumukana Ambuye.

Ndipo ku Horeb munakwiyitsa Ambuye, ndipo Ambuye anakwiya pa inu kuti akuwonongereni, Pamene ndinakwera ku phiri kuti ndikatenge makandulo amiyala, makandulo a pangano amene Ambuye analichita nanu, ndinakhala pa phiri masiku makumi anayi ndi mausiku makumi anayi, sindinadye buledi ndipo sindinamwe madzi. Ndipo Ambuye anapatsa ine zikope ziwiri zamwala zolembedwa ndi chala cha Mulungu, ndipo pa zikopezi kunalembedwa mawu onse amene Ambuye

anayankhula nanu pa phiri pa tsiku la msonkhano. Ndipo zinachitikapo kudzera mmasiku makumi anayi ndi kudzera mmausiku makumi anayi, Ambuye anapereka kwa ine zitabwa ziwiri zamwala, zitabwa za pangano. Ndipo Ambuye anati kwa ine, Nyamuka, tsikira mwachangu kuchokera kuno, chifukwa anthu ako, amene unawatulutsa mdziko la Igupto, achita zolakwa; mwachangu achoka mnjira imene ndinawalamula, ndipo adzipangira okha chifaniziro chosungunuka.

Ndipo Ambuye anati kwa ine, Ndalankhula kwa iwe kamodzi ndi kawiri, kunena kuti, Ndaona anthu awa, ndipo taonani, ndi anthu wouma khosi. Ndipo tsopano ndiloleni kuwononga iwo, ndipo ndidzafafaniza dzina lawo kuchokera pansi pa kumwamba, ndipo ndidzakupangani inu kukhala mtundu waukulu, wamphamvu, wochuluka kwambiri kuposa ichi. Ndipo nditabwerera, ndinatsika kuchokera ku phiri, ndipo phiri linali kuyaka moto mpaka kumwamba, ndipo miyala iwiri ya umboni inali mmanja anga awiri. Ndipo ndikuona kuti munachimwa pamaso pa Ambuye Mulungu wanu, ndipo munadzipangira nokha chifaniziro chosungunuka, ndipo munapatuka kuchoka ku njira imene Ambuye anakulamulirani kuti muyende, Ndipo nditagwira mbale ziwiri, ndinaziponya kuchokera mmanja anga awiri, ndipo ndinaziphwanya pamaso panu. Ndipo ndinapemphera pamaso pa Ambuye kachiwiri monga momwe ndinachitira koyamba, masiku makumi anayi ndi mausiku makumi anayi; buledi sindinadye ndipo madzi sindinamwe, chifukwa cha machimo anu onse amene munachimwa pochita choipa pamaso pa Ambuye Mulungu ndi

kumukwiyitsa Iye. Ndipo ndikhala wamantha chifukwa cha mkwiyo ndi ukali, chifukwa Ambuye anakwiyitsidwa pa inu kuti akuwonongereni, ndipo Ambuye anamva ine mu nthawi imeneyi. Ndipo Yehova anakwiyira Aroni kuti amuwononge, ndipo ndinapempheranso chifukwa cha Aroni pa nthawi imeneyo. Ndipo tchimo lanu limene munachita, mwana wang'ombe, ndinatenga, ndipo ndinatentha mu moto, ndipo ndinamupera ndikunyenya kwambiri mpaka unakhala wopyapyala, ndipo unakhala ngati fumbi, ndipo ndinaponya fumbiyo mu mtsinje wothamanga wotsikira kuchokera ku phiri.

Ndipo mu kuwotcha, ndipo mu kuyesa, ndipo mu manda a chilakolako munakwiyitsa Ambuye. Ndipo pamene Ambuye anakutumizani kuchokera ku Kadesi Barena, kunena kuti, Pitani mmwamba mukalandire dziko limene ndikukupatsani, munachitira chipanduko mawu a Ambuye Mulungu wanu, ndipo simunamukhulupirire, ndipo simunamvere mawu ake. Munali kusamvera Ambuye kuchokera tsiku limene munamudziwa. Ndipo ndinapemphera pamaso pa Ambuye masiku makumi anayi ndi mausiku makumi anayi, mochuluka monga ndinapemphera, chifukwa Ambuye anati adzakuwonongani. Ndipo ndinapemphera kwa Mulungu, ndipo ndinati, Ambuye, Mfumu ya milungu, musawononge anthu anu ndi gawo lanu, limene munawombola, amene munawatulutsa kuchokera ku dziko la Iguputo mu mphamvu zanu zazikulu, ndi mu dzanja lanu lamphamvu, ndi mu mkono wanu wokwezeka. Kumbukirani Abrahamu ndi Isake ndi Yakobo, atumiki anu, amene munalumbira monga mwini wanu. Musayangane pa

umwima wa anthu awa, ndi zonyansa zawo, ndi pa machimo awo. Osati iwo anene okhalira mdziko kumene munatitulutsa kuchokera kumeneko, akunena kuti, chifukwa cha kusakhoza kwa Ambuye kuwalowetsa mdziko limene anawauzira, ndiponso chifukwa chowawada, anawatulutsa mchipululu kuti awaphere. Ndipo awa ndi anthu ako ndi cholowa chako, amene unawatulutsa mdziko la Iguputo ndi mphamvu zako zazikulu, ndi dzanja lako lamphamvu, ndi mkono wako wokwezeka.

10

Mnthawi imeneyo Ambuye anati kwa ine, Sema miyala iwiri yamiyala monga miyala yoyamba, ndipo kwera kwa ine kuphiri, ndipo upange bokosi lamatabwa. Ndipo udzalemba pa mapale mawu amene anali mu mapale oyamba amene unaphwanya, ndipo udzawayika mu bokosi. Ndipo ndinapanga bokosi kuchokera ku matabwa osavunda, ndipo ndinasema mahwala a miyala monga oyamba, ndipo ndinakwera ku phiri ndili ndi mahwala awiri mmanja mwanga. Ndipo analemba pa makande malamulo monga kulemba koyamba mawu khumi, amene Ambuye anayankhula nanu pa phiri kuchokera pakati pa moto, ndipo Ambuye anapereka iwowo kwa ine. Ndipo nditabwerera ndinatsika kuchokera ku phiri, ndipo ndinayika miyalawo mu bokosi limene ndinapanga, ndipo inali kumeneko, monga momwe Ambuye anandilambira. Ndipo ana a Israeli anachoka ku Beeroth ya ana a Jakan Moserah, kumeneko anafera Aaron, ndipo anaikidwa mmanda kumeneko, ndipo Eleazar mwana

wake anatumikira monga wansembe mmalo mwake. Kuchokera kumeneko anachoka kupita ku Gadgadi, ndipo kuchokera ku Gadgadi anapita ku Etebatha, dziko la mitsinje ya madzi.

Mnthawi imeneyo Ambuye analekanitsa fuko la Levi, kuti linyamule Bokosi la Chipangano cha Ambuye, kuti liime pamaso pa Ambuye, kutumikira ndi kupemphera mdzina lake mpaka lero lino. Chifukwa cha ichi, Alevi alibe gawo ndi cholowa pakati pa abale awo. Ambuye mwini wake ndi cholowa chawo, monga momwe anawalankhula. Ndipo ine ndinayimirira pa phiri masiku makumi anayi ndi mausiku makumi anayi. Ndipo Ambuye anamva ine mu nthawi imeneyi, ndipo Ambuye sanafune kuwononga inu. Ndipo Ambuye anati kwa ine, Pita, nyamuka patsogolo pa anthu awa, ndipo alowe ndi kulandira dziko limene ndinalumbira kwa makolo awo kuti ndiwapatse.

Ndipo tsopano Israeli, kodi Ambuye Mulungu wako akufuna chiyani kwa iwe, koma kuopa Ambuye Mulungu wako, ndi kuyenda mnjira zake zonse, ndi kumukonda Iye, ndi kutumikira Ambuye Mulungu wako kuchokera mu mtima wako wonse, ndi kuchokera mu moyo wako wonse? kusunga malamulo a Mbuye Mulungu wako, ndi malangizo ake, onse ine ndikulamula iwe lero, kuti zikuyendere bwino, Taonani, za Ambuye Mulungu wako ndi kumwamba ndi kumwamba wa kumwamba, dziko lapansi ndi zonse zomwe zili mmenemo. Koma Ambuye anasankha makolo anu kuti awakonde, ndipo anasankha mbewu yawo pamodzi ndi iwo, inu, kuposa mitundu yonse, monga tsiku lino. Ndipo mudzadula mtima wowuma wanu,

ndipo khosi lanu simudzalilimbitsa. Pakuti Ambuye Mulungu wanu, Iye ndi Mulungu wa milungu, ndi Ambuye wa ambuye, Mulungu wamkulu, ndi wamphamvu, ndi woopsa, amene sakondera munthu pa nkhope, ndipo salandira chiphuphu. Amachita chiweruzo cha mlendo, wamasiye ndi mkazi wamasiye, ndipo amakonda mlendo kuti amupatse chakudya ndi chovala. Ndipo mudzakonda mlendo, chifukwa inu munali alendo mdziko la Aiguputo.

Ambuye Mulungu wako udzamuopa, ndipo udzamutumikira, ndipo udzamatirira kwa Iye, ndipo udzalumbira m'dzina lake. Uyuyu ndi kudzikuza kwako, ndipo uyuyu ndi Mulungu wako, amene anachita mwa iwe zinthu zazikulu ndi zaulemerero izi, zimene maso ako anaona. Mu miyoyo makumi asanu ndi awiri, makolo ako anatsikira ku Igupto, koma tsopano Yehova Mulungu wako wakuchulukitsa iwe ngati nyenyezi za kumwamba mu kuchuluka.

11

Ndipo udzakonda Ambuye Mulungu wako, ndipo udzasunga zotetezedwa zake, ndi malamulo ake, ndi mawu ake olamula, ndi ziweruzo zake zonse masiku onse. Ndipo mudzadziwa lero, chifukwa si ana anu, onse amene sadziwa kapena sanaone maphunziro a Ambuye Mulungu wanu, ndi zinthu zazikulu zake, ndi dzanja lake lamphamvu, ndi mkono wake wokwezeka, ndi zizindikiro zake, ndi zodabwitsa zake, zonse zimene

anachita pakati pa Aiguputo kwa Farao mfumu wa Aiguputo, ndi mdziko lake lonse, ndi zonse zimene anachita mphamvu za Aigupito, ndi magaleta awo, ndi akavalo awo, ndi mphamvu zawo, monga madzi a nyanja yofiira anamiza pa nkhope zawo pamene anali kuwalondola kuchokera kumbuyo kwanu, ndipo Ambuye anawawononga mpaka lero lino, ndi zonse zimene anachita kwa ife mchipululu mpaka munafika mmalo ano, Ndi zonse zimene anachita kwa Datani ndi Abiramu, ana a Eliabu mwana wa Reubeni, amene nthaka itatsegula mlomo wake inawameza iwo, ndi nyumba zawo, ndi matenti awo, ndi chuma chawo chonse chimene chinali nawo pakati pa Israeli yonse, Chifukwa maso anu aona ntchito zonse zazikulu za Ambuye, zimene anachita pakati panu lero.

Ndipo mudzasunga malamulo ake onse amene ine ndikulamula kwa inu lero, kuti mukhale ndi moyo, ndipo muchulukane, ndipo mukalowa mudzalandire dziko limene inu mukuwoloka Yorodani kumeneko kuti mukalandire. Kuti mukhale ndi moyo wautali pa dziko limene Ambuye analumbira kwa makolo anu kuti awapatse iwo ndi zidzukulu zawo pamodzi ndi iwo, dziko loyenda mkaka ndi uchi. Pakuti nthaka imene mukulowa kuti mukalandire kuliko si ngati nthaka ya Igupto kumene munachokera kumeneko, kumene akadziala mbewu ndipo amathirira ndi mapazi awo ngati munda wa ndiwo. Koma dziko limene ukulowa kumeneko kuti ulilandire ndi dziko la mapiri ndi chigwa, limamwa madzi ochokera ku mvula ya kumwamba. Dziko limene Ambuye Mulungu wako amayanganira nthawi zonse, maso a Ambuye Mulungu wako ali pa ilo kuchokera

chiyambi cha chaka mpaka kutha kwa chaka.

Ngati koma mwakumva mumve malamulo onse amene ine ndikulamula kwa inu lero, kukonda Ambuye Mulungu wanu, ndi kumutumikira Iye ndi mtima wanu wonse, ndi moyo wanu wonse Ndipo adzapereka mvula pa dziko lako mu nyengo yake yoyambirira ndi yomaliza, ndipo udzakolola tirigu wako, vinyo wako, ndi mafuta ako. ndipo adzapereka chakudya cha ziweto mminda yako kwa ziweto zako, ndipo utadya, ndi kukhuta, Chenjerani nokha kuti mtima wanu usapambane, ndipo musapatuke ndi kutumikira milungu ina ndi kuigwadira. Ndipo Ambuye atakwiyira inu mokwiya, nadzatseka thambo, ndipo sipadzakhala mvula, ndipo nthaka sidzapereka zipatso zake, ndipo mudzawonongeka mwachangu kuchokera mnthaka yabwino imene Ambuye anakupatsani.

Ndipo mudzaika mawu awa mu mtima wanu ndi mu moyo wanu, ndipo mudzawamanga kukhala chizindikiro pa dzanja lanu, ndipo zidzakhala zosagwedezeka pamaso panu. Ndipo mudzaphunzitsa ana anu kulankhula za zimenezi mukakhala mnyumba, mukamayenda mnjira, mukagona, ndi mukadzuka. Ndipo mudzawalemba pa zitseko za nyumba zanu ndi pa zipata zanu. kuti mukhale ndi moyo wautali, ndiponso masiku a ana anu aamuna pa dziko limene Ambuye analumbira kwa makolo anu kuti awapatse, monga masiku a kumwamba pa dziko. Ndipo zidzakhala ngati mukumva bwino malamulo onsewa amene ndikulamula kwa inu lero kuti muchite, kukonda Ambuye Mulungu wathu, ndi kuyenda mnjira zake zonse, ndi

kumamatira kwa Iye, Ndipo Ambuye adzapirikitsa mitundu yonse iyi pamaso panu, ndipo mudzalandira cholowa mitundu yaikulu ndi yamphamvu kuposa inu. Malo onse kumene mukapondapo phazi lanu adzakhala anu, kuchokera ku chipululu ndi Antilibanus, ndiponso kuchokera ku mtsinje wa Euphrates, mpaka ku nyanja yakumadzulo, amenewa adzakhala malire anu. Palibe munthu amene adzayimirira kutsutsana nanu, ndipo mantha anu ndi kunjenjemera kwanu Yehova Mulungu wanu adzayika pa nkhope ya dziko lonse, pamene mungaponde pa iwo, monga momwe analankhula kwa inu.

Taonani, ine ndikukupatsani lero dalitso ndi temberero, Dalitso, ngati inu mumva malamulo a Ambuye Mulungu wanu, onse amene ine ndikulamula kwa inu lero, ndi temberero, ngati simumva malamulo a Ambuye Mulungu wanu, zonse zimene ine ndikulamulani inu lero, ndi kusocheretsedwa kuchokera mu njira imene ndinakulamulani inu, mukamapita kukamutumikira milungu ina, imene simukuyidziwa. Ndipo zidzakhala pamene Ambuye Mulungu wako akulowetsa iwe mdziko limene ukuwoloka kumeneko kuti ulitenge, ndipo udzapereka dalitso pa phiri Gerizimu, ndi chiwembu pa phiri Ebala. Kodi si izi zili kutsidya kwa Yorodani, kumbuyo njira ya kumadzulo kwa dzuwa mu dziko la Kanaani, malo okhalamo pa kumadzulo otsatira Gologolo pafupi ndi mtengo wa thundu wamtali? Inu pakuti mukuwoloka Yorodani, mwalowa kulandira dziko limene Ambuye Mulungu wathu akukupatsani mwa cholowa masiku onse, ndipo mudzakhala mu menemo.

Ndipo mudzasunga kuti muchite malamulo ake onse ndi ziweruzo izi zimene ine ndikukupatsani lero.

12

Ndipo izi ndi malamulo ndi ziweruzo zimene mudzasunga kuti muzichita mdziko limene Ambuye Mulungu wa makolo anu akukupatsani kukhala cholowa chanu, masiku onse amene mudzakhale pa dziko lapansi. Muwononge kwathunthu malo onse amene iwo anatumikikirako milungu yawo, amene inu mukulandira iwo, pa mapiri akutali, ndi pa zitunda, ndi pansi pa mtengo wamitamba, Ndipo mudzawononga maguwa ansembe awo, ndi kuphwanya zipilala zawo, ndi kudula nkhalango zawo, ndi kuwotcha zithunzi zosema za milungu yawo ndi moto, ndi kuwononga dzina lawo kuchokera ku malo amenewo. Simuchita choncho kwa Ambuye Mulungu wanu. Koma mmalo amene Yehova Mulungu wako angasankhe mu umodzi wa mizinda yanu kuti atchule dzina lake kumeneko ndi kuitanidwa, mudzawafunafuna ndipo mudzabwera kumeneko. Ndipo mudzabweretsa kumeneko zopereka zopsereza zanu, ndi nsembe zanu, ndi zipatso zoyamba zanu, ndi mapemphero anu, ndi zokhazikokhazi zanu, ndi mapangano anu, ana oyamba kubadwa a ngombe zanu ndi a nkhosa zanu. Ndipo mudzadya kumeneko pamaso pa Ambuye Mulungu wanu, ndipo mudzasangalala pa zonse zimene mwayika dzanja lanu inu ndi mabanja anu, monga mwa mmene Ambuye Mulungu wanu wakulitsani.

Simudzachita zonse zimene ife tikuchita pano lero, aliyense chokondweretsa pamaso pake. Simunafike mpaka tsopano ku mpumulo ndi ku cholowa chimene Yehova Mulungu wathu akukupatsani. Ndipo mudzawoloka Yorodani, ndipo mudzakhala pa dziko limene Ambuye Mulungu wathu akukupatsani ngati cholowa, ndipo adzakutsitsani kwa adani anu onse ozungulira, ndipo mudzakhala mwachitetezo. Ndipo adzakhala malo, amene angasankhe Ambuye Mulungu wanu kuti dzina lake litchuke kumeneko, kumeneko mudzabweretsa zonse zimene ine ndikulamulani lero: zopereka zopsereza zanu, ndi nsembe zanu, ndi zakhumi zanu, ndi zipatso zoyamba za manja anu, ndi chilichonse chosankhidwa cha mphatso zanu, zimene mungalumbire kwa Ambuye Mulungu wanu. Ndipo mudzasangalala pamaso pa Ambuye Mulungu wanu, inu ndi ana aamuna anu, ndi ana aakazi anu, ndi antchito anu, ndi antchito aakazi anu, ndi Mlevi amene ali pa zipata zanu, chifukwa palibe kwa iye gawo kapena cholowa ndi inu. Dzichenjere, usapereke nsembe zako zopsereza mmalo onse amene ungaone. Koma mmalo amene Yehova Mulungu wako adzasankhe, mu fuko limodzi la mafuko ako, kumeneko mudzabweretsa zopereka zanu zopsereza, ndipo kumeneko udzachita zonse zimene Ine ndikulamula iwe lero. Koma mu chilakolako chako chonse udzapereka nsembe, ndi udye nyama molingana ndi dalitso la Ambuye Mulungu wako, limene anapereka kwa iwe mu mzinda uliwonse. Wodetsedwa ndi woyera adzadya icho chimodzimodzi, monga gwape kapena nswala. Koma magazi simudye, pa nthaka mudzawathira, monga madzi.

Siudzakhoza kudya mmizinda yako chakhumi cha tirigu wako, ndi vinyo wako, ndi mafuta ako, ana oyamba kubadwa a ngombe zako ndi nkhosa zako, ndi mapemphero onse amene udzalumbira, ndi mapangano anu, ndi zipatso zoyamba za manja ako. Koma udye icho pamaso pa Ambuye Mulungu wako mmalo amene Ambuye Mulungu wako adzasankhe, iwe ndi mwana wako wamwamuna, ndi mwana wako wamkazi, kapolo wako, ndi mdzakazi wako, ndi mlendo amene ali mmizinda yanu, ndipo udzakondwera pamaso pa Ambuye Mulungu wako pa zonse zimene utayika dzanja lako.

Chenjera kuti usasiye Mlevi nthawi yonse imene ukhala pa dziko lapansi.

Ngati koma Ambuye Mulungu wako akulitsa malire ako, monga analankhula kwa iwe, ndipo udzanena kuti, Ndidzadya nyama, ngati moyo wako ukufuna kudya nyama, udye nyama monga moyo wako ukufunira. Ngati koma malo ali kutali kwa iwe, amene Ambuye Mulungu wako angasankhe kumeneko kuti dzina lake liitanidwe kumeneko, ndipo udzapha kuchokera ku ngombe zako, ndi kuchokera ku nkhosa zako zimene Mulungu wapereka kwa iwe, monga momwe ndinakulamulira iwe, ndipo udzadya mu mizinda yako motsatira chilakolako cha moyo wako. Monga mmene mbawala ndi gwape zimadyedwa, chomwecho udzadya icho, wodetsedwa mwa iwe ndi woyeretsedwa adzadya momwemonso. Chenjera kwambiri kuti usadye magazi, chifukwa magazi ake ndi moyo, ndipo moyo sudzadyedwa pamodzi ndi nyama. Simudyadzi, pa nthaka

mudzathira icho monga madzi. Usadye icho, kuti zikuyendere bwino iwe ndi ana ako aamuna pambuyo pako, ngati uchita chabwino ndi chokondweretsa pamaso pa Ambuye Mulungu wako. Koma zinthu zopatulika zako ngati zikhale kwa iwe, ndi mapemphero ako atatenga, udzabwera ku malo amene Ambuye Mulungu wako angasankhe kuti dzina lake liitanidwe kumeneko. Ndipo udzachita nsembe zako zopsereza, nyama udzazipereka pa guwa lansembe la Ambuye Mulungu wako, koma magazi a nsembe zako udzawathira pa tsinde la guwa lansembe la Ambuye Mulungu wako, ndipo nyama udzadya. Sunga ndi mva, ndipo udzachita mawu onse amene ine ndikulamula iwe, kuti zikhale bwino kwa iwe ndi ana ako aamuna mpaka muyaya, ngati udzachita chokondweretsa ndi chabwino pamaso pa Ambuye Mulungu wako.

Ngati Yehova Mulungu wako awononge mitundu ya anthu kumene ukulowako kuti ukalandire dziko lawo pamaso pako, ndipo ukalandire dzikolo ndi kukhala mu dziko lawo, Chenjerera nokha kuti usafufuze kutsatira iwo pambuyo pa kuwonongedwa kwawo kuchokera pamaso pako, kunena kuti, Anthu amenewa amachitira bwanji milungu yawo? Ndinachitanso ine. Usachite chotere kwa Mulungu wako, pakuti zonyansa za Ambuye zimene anazida, anachita kwa milungu yawo, chifukwa ana awo aamuna ndi ana awo aakazi amawatentha mu moto kwa milungu yawo.

13

Mawu onse amene ine ndikulamula kwa inu lero, awa mudzawasunga kuchita, simudza wonjezera pa iwo, kapena mudzachotsa kuchokera kwa iwo.

Ngati koma mneneri kapena wolota maloto adzuke pakati panu, ndipo akupatseni chizindikiro kapena chozizwitsa, Ndipo chizindikiro kapena chozizwitsa chimene analankhula kwa iwe chibwere, ponena kuti, Tiyeni tipite ndi kutumikira milungu ina imene simukudziwa, Simumve mawu a mneneri uja kapena wa kulota loto lija, chifukwa Ambuye Mulungu wanu akukuyesani kuti adziwe ngati mumakonda Mulungu wanu ndi mtima wanu wonse, ndi moyo wanu wonse. Tsatirani Ambuye Mulungu wanu, ndipo mudzaopa Iye, ndipo mudzamvera mawu ake, ndipo mudzamugwirira Iye. Ndipo mneneri ameneyo kapena amene akulota maloto ameneyo adzafa, chifukwa analankhula kuti akusokoneze iwe kuchokera kwa Ambuye Mulungu wako amene anakutulutsa iwe mdziko la Iguputo, amene anakupulumutsa iwe ku ukapolo, kuti akupirikitse iwe kuchokera ku njira imene Ambuye Mulungu wako anakulamula iwe kuyenda mu iyo, ndipo udzachotsa woyipa pakati panu.

Ngati koma m’bale wako wochokera kwa atate wako kapena kwa amayi wako, kapena mwana wako wamwamuna, kapena mwana wako wamkazi, kapena mkazi wako amene ali m’chifuwa chako, kapena bwenzi lako lofanana ndi moyo wako akukupempha mwachinsinsi, akunena kuti, Tiyeni tipite ndi kutumikira milungu ina, imene iwe ndi makolo ako simunaidziwe, Kuchokera kwa milungu ya mitundu ya anthu

yakuzungulira inu, yakuyandikira iwe kapena yakutali kuchokera kwa iwe, kuchokera malekezero a dziko lapansi mpaka malekezero a dziko lapansi, Usavomere kwa iye, ndipo usamve mawu ake, ndipo diso lako lisachitire chifundo pa iye, usalakalake pa iye, kapena usambise iye. Kulengeza udzalengeza za iye, ndipo manja ako adzakhala pa iye oyamba kumupha, ndipo manja a anthu onse adzakhala otsiriza. Ndipo adzamuponya miyala, ndipo adzafa, chifukwa anayesa kukupatutsa kuchokera kwa Yehova Mulungu wako amene anakutulutsa mdziko la Igupto, mnyumba ya ukapolo. Ndipo Israeli yense ikamva zimenezi idzaopa, ndipo sadzachitanso chinthu choipa chotere pakati panu.

Ngati koma umva mu umodzi wa mizinda yako, imene Yehova Mulungu wako akukupatsa kuti ukakhale kumeneko, anthu akunena, Anatuluka amuna osalabadira kuchokera mwa inu, ndipo anachotsa onse okhala mdziko lawo, akunena, Tiyeni tipite ndipo titumikire milungu ina, imene simunadziwe. Ndi zokakamiza ndi mafunso, ndipo mudzafufuza kwambiri, ndipo onani, mawu ndi oona momveka bwino, chonyansa ichi chakhalapo mwa inu. Kuchotsa udzawononga onse okhala mdziko limenelo ndi lupanga, mudzapereka dzikolo ku chinthu chotembereredwa, pamodzi ndi zonse zimene zili mu dzikolo. Ndipo zonse zofunkha zake udzasonkhanitsa mmisewu yake, ndipo udzatentha mzindawo ndi moto, ndipo zonse zofunkha zake ndi anthu onse pamaso pa Ambuye Mulungu wako, ndipo udzakhala wosakhala anthu mpaka muyaya, sudzamangidwanso. Ndipo palibe chilichonse chochokera ku

chinthu chopatulikira chidzakhala mdzanja lako, kuti Ambuye atembenuke kuchoka ku ukali wa mkwiyo wake, ndipo akupatse chifundo, ndipo akuchitire chifundo, ndipo akuchulukitse, monga momwe analumbira kwa makolo ako, Ngati umva mawu a Ambuye Mulungu wako, kusunga malamulo ake onse amene ine ndikulamula lero, kuchita chabwino ndi chokomera pamaso pa Ambuye Mulungu wako.

14

Inu ndinu ana a Ambuye Mulungu wanu; simuyika dazi pakati pa maso anu chifukwa cha wakufa. Chifukwa anthu opatulika uli kwa Ambuye Mulungu wako, ndipo iwe Ambuye Mulungu wako anakusankha kuti ukhale anthu ake chuma chapadera kuposa mitundu yonse ya pa nkhope ya dziko lapansi. Musadye chonyansa chilichonse. Izi ndi ziweto zimene mudzadya: mwana wangombe wochokera ku ngombe, ndi mwana wankhosa wochokera ku nkhosa, ndi mwana wambuzi wochokera ku mbuzi. Mbawala, ndi gwape, ndi pygarg, oryx, ndi nyamalikulu. Chilichonse chinyama chogawa chidza, ndi zikhadabo zogawa ziwiri za zidza, ndi kukweza chotafunidwa mwa nyama, zimenezi mudzadya. Ndipo izi simudzadya kuchokera kwa otulutsa chibwenzi, ndiponso kuchokera kwa ogawa zikhadabo, ndiponso okhala ndi zikhadza: ngamila, waubweya wamiyendo, ndi mbira yamwala, chifukwa amatulutsa chibwenzi, koma chikhadabo saigawa; zodetswa izi kwa inu ndi. Ndipo nkhumba, chifukwa imagawana ziboda

ndipo ili ndi zikhadabo za ziboda, koma sizikudya zokudyedwanso, ndi yosayera kwa inu. Simudye nyama zake, ndipo musakhudze mitembo yake.

Ndipo izi mudzadya kuchokera ku zonse za mmadzi, zonse zimene zili ndi mapiko ndi mamba, mudzadya. Ndipo zonse zimene zilibe mapiko ndi mamba, simudye, ndi zodetsedwa kwa inu. Mbalame iliyonse yoyera mudzayidya. Ndipo izi simudzadya kuchokera mwa iwo: chiwombankhanga, ndi griffin, ndi nkhwazi, ndi kambuku, ndi kamtema, ndi zofanana naye, ndi mbalame, ndi kadzidzi, ndi mbalame ya mnyanja, ndi heron, ndi swan, ndi ibis, ndi cormorant, ndi hawk, ndi zinthu zofanana naye, ndi hoopoe, ndi night raven. Ndi pelican, ndi plover, ndi zofanana naye, ndi purple water hen, ndi bat. Zinthu zonse zokwawa za mbalame ndi zodetsedwa kwa inu; simudya kuchokera kwa iwo. Mbalame iliyonse yoyera mudzadya. Chilichonse chofa musadye, kwa mlendo amene ali mmizinda yanu apatsidwe ndipo adzadya, kapena mugulitse kwa mlendo, chifukwa anthu opatulika ndinu kwa Ambuye Mulungu wanu. Musaphike mwana wankhosa mu mkaka wa amayi ake.

Chakhumi udzakhuma wa zonse zobereka za mbewu yako, chobereka cha munda wako chaka ndi chaka. Ndipo udzadya zimenezi mmalo amene Ambuye Mulungu wako asankha kuti dzina lake litchuke kumeneko, mudzabweretsa zakhumi za tirigu wako, ndi vinyo wako, ndi mafuta wako, ana oyamba kubadwa a ngombe zako, ndi nkhosa zako, kuti uphunzire kuopa Ambuye Mulungu wako masiku onse. Ngati koma njira

ikhala yaitali kuchokera kwa iwe, ndipo sukhoza kupereka zimenezi, chifukwa malo amene Ambuye Mulungu wako angasankhe kuti dzina lake liitanidwe kumeneko ali kutali ndi iwe, chifukwa Ambuye Mulungu wako adzakudalitsa, Ndipo udzagulitsa iwo ndi siliva, ndipo udzatenga silvayo mmanja mwako, ndipo udzapita ku malo amene Ambuye Mulungu wako adzasankhe. Ndipo udzapereka siliva pa chilichonse chimene moyo wako ungafune, pa ngombe kapena pa nkhosa, kapena vinyo kapena chakumwa champhamvu, kapena chakumwa champhamvu, kapena pa chilichonse chimene moyo wako ungafune, ndipo udzadya kumeneko pamaso pa Ambuye Mulungu wako, ndipo udzakondwa iwe ndi nyumba yako. ndi Mlevi amene ali mmizinda yako, chifukwa alibe gawo kapena cholowa pamodzi ndi iwe.

Pambuyo pa zaka zitatu, udzatulutsa chakhumi chonse cha zokolola zako; mu chaka chimenecho udzachiyika mu mizinda yako. Ndipo adzabwera Mlevi, chifukwa palibe kwa iye gawo kapena cholowa pamodzi ndi iwe, ndipo mlendo ndipo wamasiye ndipo mkazi wamasiye amene ali mmizinda yako, ndipo adzadya ndipo adzakhuta, kuti Ambuye Mulungu wako akudalitse mu ntchito zonse zimene ukachita.

15

Pakutha pa zaka zisanu ndi ziwiri, udzachita kumasula. Ndipo motero lamulo la kumasula, udzamasula ngongole iliyonse yako,

imene mnzako akukwanira kwa iwe, ndipo mchimwene wako sudzamufuna, chifukwa yalengedwa kumasula kwa Ambuye Mulungu wako. Mlendo udzafuna zonse zimene zili kwa iye, koma m'bale wako udzamukhululukira ngongole yako. Choti si-chidzakhala mwa iwe wosowa, chifukwa wodalitsa adzakudalitsa iwe Ambuye Mulungu wako mdziko limene Ambuye Mulungu wako akukupatsa iwe kukhala cholowa chako kuti ulilandire.

Koma ngati mukamva mosamala mawu a Ambuye Mulungu wanu, kusunga ndi kuchita malamulo onsewa amene ine ndikulamula lero, chifukwa Ambuye Mulungu wako wakudalitsa iwe monga mwa njira anayankhula kwa iwe, ndipo udzabwereka mitundu yambiri, koma iwe sudzabwereka, ndipo udzalamulira mitundu yambiri, koma iwo sadzakulamulira.

Ngati koma kukhala mwa iwe munthu wosowa kuchokera mwa abale ako mumodzi mwa mizinda yako mdziko limene Ambuye Mulungu wako akukupatsa, sudzaumitsa mtima wako, kapena kutseka dzanja lako kuchokera kwa mbale wako wosowa. Udzatsegula manja ako kwa iye, ndipo udzamukongoletsa mochuluka monga momwe akufunikira, chifukwa akusowa. Chenjera wekha kuti lisakhale mawu obisika mu mtima mwako wophwanya malamulo, kunena kuti, Likuyandikira chaka chachisanu ndi chiwiri, chaka cha kumasula, ndipo diso lako likhale loipa kwa mchimwene wako wosowa, ndipo sudzamupatsa iye, ndipo adzafuwulira motsutsana ndi iwe kwa Ambuye, ndipo lidzakhala mwa iwe tchimo lalikulu. Kupereka

udzapereka kwa iye, ndipo udzamukongoletsa mochuluka monga momwe akufunikira, monga momwe akusowera, ndipo usachite chisoni mu mtima wako pamene ukumupatsa, chifukwa chifukwa cha mawu awa Ambuye Mulungu wako adzakudalitsa mu ntchito zako zonse ndi mu chilichonse chimene udzayike dzanja lako. Chifukwa wosowa sadzatha mdziko lako, ndikulamula kuti utsegule manja ako kwa mchimwene wako wosauka ndi wosowa amene ali mdziko lako.

Ngati m'bale wako Mhebri kapena mlongo wako Mhebri agulitsidwa kwa iwe, adzakutumikira zaka zisanu ndi chimodzi, ndipo m'chaka chachisanu ndi chiwiri udzamumasula kuti akhale womasuka. Pamene ukutumiza iye womasuka kuchokera kwa iwe, usatumize iye wopanda kanthu. Chakudya udzamupatsa kuchokera ku nkhosa zako, ndi kuchokera ku tirigu wako, ndi kuchokera ku vinyo wako, monga momwe Yehova Mulungu wako anakulogoza, udzamupatse.

Ndipo udzakumbukira kuti unali kapolo mdziko la Igupto, ndipo Ambuye Mulungu wako anakuwombola kuchokera kumeneko; chifukwa chake ine ndikukulamula kuti uchite mawu awa. Ngati koma anena kwa iwe, Sindichoka kwa iwe, chifukwa wakukonda iwe ndi nyumba yako, chifukwa zili bwino kwa iye pamodzi ndi iwe. Ndipo udzatenga chobowolera, ndipo udzaboola khutu lake pa chitseko, ndipo adzakhala kapolo wako kwamuyaya, ndipo mdzakazi wako momwemonso udzamuchitira. Sichidzakhala chovuta pamaso pako pamene iwo akutumizidwa aulere kuchokera kwa iwe, chifukwa

malipiro a chaka cha wantchito anakulavirira iwe zaka sanu ndi chimodzi, ndipo Ambuye Mulungu wako adzakudalitsa iwe mu zonse zimene ukachita.

Zonse zobadwa zoyamba zimene zikabadwa mu ngombe zako ndi mu nkhosa zako, amuna udzazipatula kwa Ambuye Mulungu wako, usagwiritse ntchito mwana woyamba wa ngombe wako, ndipo usadzamete zobadwa zoyamba za nkhosa zako. Pamaso pa Ambuye udzadya zimenezi chaka ndi chaka mmalo amene Yehova Mulungu wako adzasankhe, iwe ndi banja lako. Koma ngati pali mwa iye chilema, chololedwa kapena chakhungu, chilema choipa, sudzapereka nsembe iyo kwa Ambuye Mulungu wako.

Mmizinda yako udye icho, wodetsedwa mwa iwe ndi woyera mofanana adzadya monga gwape kapena mbawala. Koma magazi simudye, mudzawathira pa nthaka monga madzi.

16

Sunga mwezi wa achinyamata, ndipo udzachita Paskha kwa Ambuye Mulungu wako, chifukwa mu mwezi wa achinyamata unachoka ku Igupto usiku. Ndipo udzapereka nsembe ya Paskha kwa Ambuye Mulungu wako, nkhosa ndi ngombe, mmalo amene Ambuye Mulungu wako adzasankhe kuti dzina lake likumbukidwe kumeneko. Musadye buledi wowumitsa pamodzi ndi nsembe; kwa masiku asanu ndi awiri mudye buledi

wopanda yowumitsa, buledi wa masautso, chifukwa munatuluka mu Aiguputo mofulumira, kuti mukumbukire tsiku limene munatuluka mu dziko la Aiguputo masiku onse a moyo wanu. Chowîritsitsa sichidzaoneka kwa iwe mmalire ako onse kwa masiku asanu ndi awiri, ndipo nyama zimene udzapereka nsembe madzulo pa tsiku loyamba sizidzagona mpaka mmawa. Sudzatha kupereka nsembe ya Paskha mmzinda uliwonse wa mizinda yako imene Yehova Mulungu wako akukupatsa, Koma mmalo amene Yehova Mulungu wako angasankhe kuti dzina lake litchuke kumeneko, udzapereka nsembe ya Paska madzulo panthawi ya kulowa kwa dzuwa, pa nthawi imene unachoka ku Igupto. Ndipo udzaphika ndipo udzaotcha ndipo udzadya mmalo amene Ambuye Mulungu wako asankhe, ndipo udzabwerera mmawa, ndipo udzabwera ku nyumba zako. Masiku asanu ndi limodzi udya buledi wopanda yisiti, ndipo tsiku lachisanu ndi chiwiri ndi msonkhano wotseka, chikondwerero kwa Ambuye Mulungu wako. Sudzachita ntchito iliyonse pa tsikulo, kupatula zimene zichitidwa kwa moyo.

Milungu isanu ndi iwiri udzayiwerengera wekha. Ukayamba kugwiritsa ntchito chikwakwa pa kolola, udzayamba kuwerengera milungu isanu ndi iwiri. Ndipo udzachita chikondwerero cha milungu kwa Ambuye Mulungu wako, monga momwe dzanja lako lili ndi mphamvu, molingana ndi zimene Ambuye Mulungu wako wapereka kwa iwe.

Ndipo udzasangalala pamaso pa Ambuye Mulungu wako, iwe ndi mwana wako wamwamuna, ndi mwana wako wamkazi,

kapolo wako wamwamuna, ndi mdzakazi wako, ndi Mlevi, ndi mlendo, ndi wamasiye, ndi mkazi wamasiye amene ali mwa inu, mmalo amene Ambuye Mulungu wako adzasankhe kuti dzina lake litchuke kumeneko.

Ndipo udzakumbukira kuti unakhala kapolo mdziko la Igupto, ndipo udzasunga ndi kuchita malamulo awa. Chikondwerero cha matenti udzachita kwa iwe masiku asanu ndi awiri pamene ukusonkhanitsa kuchokera ku chipululu chako chopunthira tirigu ndi kuchokera ku chopsinyira vinyo chako. Ndipo udzasangalala mu chikondwerero chako, iwe ndi mwana wako wamwamuna, ndi mwana wako wamkazi, kapolo wako, ndi mdzakazi wako, ndi Mlevi, ndi mlendo, ndi wamasiye, ndi mkazi wamasiye amene ali mmizinda yako. Masiku asanu ndi awiri udzachita chikondwerero kwa Ambuye Mulungu wako mmalo amene Ambuye Mulungu wako adzasankhe, ndipo ngati Ambuye Mulungu wako akudalitsa iwe mzokolola zako zonse, ndi mntchito zonse za manja ako, udzakhala wokondwera.

Katatu pa chaka aliyense wamwamuna wako azidzaonekera pamaso pa Ambuye Mulungu wako mmalo amene Ambuye adzasankhe, pa chikondwerero cha buledi wopanda yisiti, ndi pa chikondwerero cha masabata, ndi pa chikondwerero wa misasa. Usaonekere pamaso pa Ambuye Mulungu wako wopanda kanthu. Aliyense monga mwa mphamvu za manja ake, molingana ndi dalitso la Yehova Mulungu wako limene wakulapatsa.

Oweruzi ndi akulembedwa udzawayika okha mmizinda yako, imene Yehova Mulungu wako akukupatsa molingana ndi mafuko, ndipo adzaweruza anthu chiweruzo cholungama. Iwo sapatukira chiweruzo, ndipo sadzalandira mphatso, chifukwa mphatso zimatumbulutsa maso a anzeru, ndi kuchotsa mawu a olungama. Mwachilungamo cholungamo mutsatire, kuti mukhale ndi moyo, ndipo mwalowa mulandire dziko limene Yehova Mulungu wanu akukupatsani.

Usadzabzale wekha nkhalango, mtengo uliwonse pafupi ndi guwa lansembe la Mulungu wako; usadzipangire wekha. Usadziyimikire chipilala, chimene Yehova Mulungu wako chinadada.

17

Usapereke nsembe kwa Yehova Mulungu wako mwana wangombe kapena nkhosa, imene ili ndi chilema, chinthu chilichonse choipa, chifukwa ndi chonyansa kwa Yehova Mulungu wako.

Ngati koma apezeka mu umodzi wa mizinda yako, imene Ambuye Mulungu wako akupereka kwa iwe, mwamuna kapena mkazi amene adzachita choipa pamaso pa Ambuye Mulungu wako, podutsa pangano lake, ndi atabwera kutumikira milungu ina, ndi kuipembedza, dzuwa, kapena mwezi, kapena chilichonse cha mwa dziko la kumwamba, chimene

sindinakulamule, Ndipo akafotokozereni kwa inu, ndipo mukafufuze kwambiri, ndipo taonani, zoona kwachitika mawuwo, chonyansa ichi chachitika mu Israeli, Ndipo udzatulutsa munthu ameneyo, kapena mkazi ameneyo, ndipo mudzawaponya miyala, ndipo adzafa. Pa umboni wa anthu awiri kapena atatu adzafa; koma sadzafa pa umboni wa munthu mmodzi. Ndipo dzanja la mboni lidzakhala pa iye loyamba kumupha, ndipo dzanja la anthu pamapeto, ndipo mudzachotsa woyipa pakati panu.

Ngati koma zingakhale zosatheka kwa iwe mawu mu chiweruzo pakati pa magazi ndi magazi, ndi pakati pa chiweruzo ndi chiweruzo, ndi pakati pa kukhudza ndi kukhudza, ndi pakati pa mkangano ndi mkangano, mawu a chiweruzo mu mizinda yanu, ndipo atanyamuka udzakwera kupita ku malo amene Ambuye Mulungu wako angasankhe kumeneko, Ndipo udzapita kwa ansembe a Alevi, ndi kwa woweruza amene adzakhale mmasiku amenewo, ndipo atafufuza adzakuuzani chiweruzo. Ndipo udzachita molingana ndi nkhani imene iwo akuuzire kuchokera ku malo kumene Yehova Mulungu wako adzasankhe, ndipo udzasamalira kuchita zonse zimene zingakuuzidwe. Monga mwa lamulo ndi monga mwa chiweruzo chimene angakuuzeni, mudzachita; simudzapatuka kuchokera ku mawu amene angakufotokozereni kumanja kapena kumanzere.

Ndipo munthu amene ngati achita mwanyada, kotero kuti asamamvere wansembe amene wayimirira kutumikira pa dzina la Ambuye Mulungu wako, kapena woweruza amene adzakhale

mmasiku amenewo, munthu ameneyo adzafa, ndipo udzachotsa choyipa ku Israeli. Ndipo anthu onse atamva adzaopa, ndipo sadzachitanso mwachipembedzo.

Ngati koma ulowe mdziko limene Ambuye Mulungu wako akukupatsa, ndipo udzalandire, ndipo udzakhale mmenemo, ndipo unene kuti, Ndidzakhazikitsa wolamulira pa ine wokha, monga mayiko ena onse ozungulira anga, Kusankha udzasankha pa iwe wolamulira amene angasankhe Ambuye Mulungu, kuchokera kwa abale ako udzasankha pa iwe wolamulira. Sudzatha kusankha pa iwe munthu wachilendo, chifukwa si mbale wako. Chifukwa iye sadzachulukitsa akavalo kwa iye mwini, kapena iye sadzabweza anthu ku Aigupto, kuti iye asachulukitse akavalo kwa iye, ndipo Ambuye anati, Inu simudzawonjezera kubwerera njira iyi kachiwiri. Ndipo sadzadzichulukitsira akazi, kuti mtima wake usatembenuke, ndipo siliva ndi golide sadzadzichulukitsira kwambiri.

Ndipo pamene iye akhale pa ufumu wake, iye alembe kwa iye malamulo awa mu buku kuchokera kwa ansembe a Alevi, Ndipo idzakhala ndi iye, ndipo adzawerenga mu iyo masiku onse a moyo wake, kuti aphunzire kuopa Ambuye Mulungu wako, ndi kusunga malamulo onse awa, ndi kuchita zolungama izi. Kuti mtima wake usadzikweze kuchokera kwa abale ake, kuti asapatuke ku malamulo kumanja kapena kumanzere, kuti atalikitse masiku pa ulamuliro wake, iye mwini ndi ana ake pakati pa ana a Israeli.

18

Sipadzakhala kwa ansembe a Alevi, fuko lonse la Levi, gawo kapena cholowa pamodzi ndi Israeli; zopereka za Ambuye ndi cholowa chawo, adzadya zimenezi. Gawo koma sadzakhala nawo pakati pa abale awo; Ambuye mwini wake ndi gawo lake, monga momwe anamuuza. Ndipo iyi ndi chiweruzo cha ansembe zinthu zochokera kwa anthu, zochokera kwa opereka nsembe zopereka, kaya mwana wangombe, kaya nkhosa, ndipo udzapereka mkono kwa wansembe, ndi masaya, ndi mimba. Ndipo zipatso zoyamba za tirigu wako, ndi vinyo wako, ndi mafuta wako, ndi ubweya woyamba wokutidwa wa nkhosa zako udzapereka kwa iye. Chifukwa Ambuye anamusankha iye kuchokera mmafuko ako onse, kuti ayimirire pamaso pa Ambuye Mulungu, kutumikira ndi kudalitsa mdzina lake, iye ndi ana ake aamuna pakati pa ana a Israeli.

Ngati koma Mlevi afike kuchokera mmodzi mwa mizinda ya ana onse a Israeli, kumene iye mwini amakhala monga mlendo, chifukwa moyo wake ukufuna, ku malo amene angasankhe, adzatumikira mdzina la Ambuye Mulungu wake, monga abale ake onse Alevi amene ayimirira kumeneko pamaso pa Ambuye Mulungu wako. Adzadya gawo logawidwa, kupatula malonda monga mwa banja. Ngati koma ulowe mdziko limene Yehova Mulungu wako akukupatsa, sudzaphunzira kuchita monga zonyansa za mitundu ya anthu ija.

Sipadzapezeke mwa iwe woyeretsa mwana wake wamwamuna ndi mwana wake wamkazi mu moto, wolosera, womasulira zizindikiro, ndi wochita kulosera mbalame, ndi zaufiti. kuyimba pa chipembedzo, singanga wa matsenga, ndi wowerenga zizindikiro, kufunsa akufa. Pakuti ndi chonyansa kwa Ambuye Mulungu wako aliyense amene amachita zinthu zimenezi, chifukwa cha zonyansa zimenezi Ambuye adzawononga iwo pamaso pako. Udzakhala wangwiro pamaso pa Yehova Mulungu wako. Mitundu iyi, amene iwe ukulanda cholowa chawo, iwo adzamvera zizindikiro ndi mawula, koma kwa iwe si chotero anapereka Yehova Mulungu wako.

Mneneri mwa abale ako, monga ine, Ambuye Mulungu wako adzamukweza kwa iwe; mudzamumva. Monga zonse zimene munafunsa kwa Ambuye Mulungu wanu ku Horebu pa tsiku la msonkhano, mukunena kuti, Sitidzawonjezera kumva mawu a Ambuye Mulungu wathu, ndipo moto waukulu uwu sitidzauwona kachiwiri, kuti tisafe. Ndipo Ambuye anati kwa ine, Zonse zimene iwo analankhula kwa iwe ndi zolondola. Mneneri ndidzawukitsa kwa iwo kuchokera mwa abale awo, monga iwe, ndipo ndidzaika mawu anga mu mkamwa mwake, ndipo adzawalankhula zonse zimene ndidzamulamula. Ndipo munthu amene ngati sadzamva zonse zimene mneneri uja ayankhula m’dzina langa, ine ndidzamulanga. Koma mneneri amene adzachite mwachipongwe kulankhula mdzina langa mawu amene sindinamulamula kulankhula, ndi amene adzalankhule mdzina la milungu ina, mneneri ameneyo adzafa. Ngati koma unene mu mtima wako kuti, Kodi tidzadziwa bwanji

mawu amene Ambuye sanalalikire? Zonse zimene mneneri ameneyo atalankhula mdzina la Ambuye, ndipo sizinachitike, ndipo sizinakwaniritsidwe, ichi ndi chilankhulo chimene Ambuye sanachilankhule. Mneneri ameneyo analankhula mwachipongwe, simuyenera kumuopa.

19

Ngati koma Ambuye Mulungu wako awonongera mitundu ya anthu, imene Mulungu akukupatsa dziko lawo, ndipo mudzalandira cholowa chawo, ndi kukhala mu mizinda yawo, ndi mnyumba zawo, Mizinda itatu udzayilekanitsa kwa iwe pakati pa dziko lako, limene Yehova Mulungu wako akukupatsa. Ganiza njira yako, ndipo udzagawa mmagawo atatu malire a dziko lako, umene Ambuye Mulungu wako akukugawira, ndipo idzakhala malo othawira kwa aliyense wopha munthu. Ichi koma lidzakhala lamulo la wakupha, amene angathawire kumeneko, ndi kukhala ndi moyo, amene angamenye mnzake wake mosadziwa, ndipo uyu sanali kudana naye dzulo kapena maulo. Ndipo aliyense amene akalowa ndi mnzake mnkhalango kukasonkhanitsa nkhuni, ndipo dzanja lake likasalala ndi nkhwangwa akudula mtengo, ndipo chitsulo chikagwa kuchokera pa mtengo chikakhudzana ndi mnzake, ndipo mnzakeyo afe, uyu adzathawira ku umodzi wa mizinda iyi, ndipo adzakhala ndi moyo. Kuti wobwezera wa magazi asathamangitse wakuphayo, chifukwa watenthetsedwa mu mtima wake, ndipo kumukwanira iye, ngati njira ndi yaitali, ndi

kumukantha moyo wake, ndipo uyu alibe mlandu wa imfa, chifukwa sanali kudana naye dzulo kapena maulo. Chifukwa chake ine ndikukulamula mawu awa, kunena kuti, Mizinda itatu udzayilekanitsa kwa iwe wekha.

Ngati koma Yehova Mulungu wako akulitsa malire ako, monga momwe analumbira kwa makolo ako, ndipo akupatsa dziko lonse limene analonjeza kupereka kwa makolo ako, Ngati umva kuchita malamulo onse awa amene Ine ndikulamula kwa iwe lero, kukonda Ambuye Mulungu wako, kuyenda mnjira zake zonse masiku onse, udzawonjezera kwa iwe nokha mizinda ina itatu kuwonjezera pa itatu iyi. Ndipo magazi osalakwa sadzakhuthulika mdziko limene Yehova Mulungu wako akukupatsa ngati cholowa chako, ndipo sudzakhala wolakwa pa magazi.

Koma ngati pakakhala mwa iwe munthu wokuda mnzake, ndipo amudikirire mobisala, ndipo amuwukire, ndipo amenye moyo wake, ndipo afe, ndipo athawire ku umodzi wa mizinda iyi, Ndipo khonsolo ya akuluakulu ya mzinda wake idzatumiza anthu, ndipo adzamutengako kumeneko, ndipo adzamupereka mmanja mwa achibale a magazi, ndipo adzafa. Diso lako silidzamuchitira chifundo, ndipo udzayeretsa magazi osalakwa kuchokera mu Israeli, ndipo zidzakhala bwino kwa iwe.

Usasunthe malire a mnzako amene anayika makolo ako mu cholowa chimene unacholowapo mu dziko limene Ambuye Mulungu wako akukupatsa mu gawo. Sadzakhala mboni imodzi

kuchitira umboni motsutsana ndi munthu motsutsana ndi zosalungama zonse, ndi motsutsana ndi tchimo chilichonse, ndi motsutsana ndi tchimo lonse, limene ngati achita tchimo, pa pakamwa pa mboni ziwiri, ndi pa pakamwa pa mboni zitatu, lidzakhazikika mawu onse. Ngati koma mboni yosalungama ikhale motsutsana ndi munthu, ikunena za kusachita ulemu kwake, Ndipo anthu awiri amene ali ndi mkangano adzaimirira pamaso pa Ambuye, ndiponso pamaso pa ansembe, ndiponso pamaso pa oweruza amene adzakhale mmasiku amenewo. Ndipo oweruza ayenera kufufuza molondola, ndipo taonani, mboni yosalungama inapereka umboni wosalungama, inayimirira motsutsana ndi mchimwene wake, Ndipo mudzamuchitira monga momwe iye anayesetsa kuchitira m'bale wake zoipa, ndipo mudzachotsa choipa pakati panu. Ndipo ena otsala atamva zimenezi adzaopa, ndipo sadzawonjezeraponso kuchita monga mawu oyipa awa pakati panu. Diso lako silidzamuchitira chifundo, moyo mmalo mwa moyo, diso mmalo mwa diso, dzino mmalo mwa dzino, dzanja mmalo mwa dzanja, phazi mmalo mwa phazi.

20

Ngati koma utuluke kupita ku nkhondo pa adani ako, ndi uone hatchi ndi wokwera ndi anthu ochuluka kuposa iwe, usaope iwo, chifukwa Ambuye Mulungu wako ali ndi iwe, amene anakutulutsa iwe mdziko la Iguputo. Ndipo zidzakhala pamene muyandikire ku nkhondo, wansembe atayandikira

adzalankhula kwa anthu. Ndipo adzanena kwa iwo, Mverani Israeli, inu mukupita lero ku nkhondo pa adani anu. Mtima wanu usakhale wofooka, musaope, kapena kusweka, kapena kutembenuka kuchokera ku nkhope zawo. Chifukwa Ambuye Mulungu wanu amene akupita patsogolo ndi inu, adzamenyana limodzi ndi inu adani anu kuti akupulumutseni.

Ndipo alembi adzalankhula kwa anthu ponena kuti, Ndani munthu amene wamanga nyumba yatsopano ndipo sanayipatule? Apite nabwerera ku nyumba yake, mwina angafe pa nkhondo, ndipo munthu wina adzayipatula. Ndani munthu amene anadzala munda wa mpesa ndipo sanakondwere nawo? Apite ndipo abwerere ku nyumba yake, kuti asafe pa nkhondo, ndipo munthu wina adzakondwera nawo. Ndipo kodi ndi ndani munthu amene wachinjirizidwa mkazi, ndipo sanatenga iye? Apite ndipo abwerere ku nyumba yake, mwina angafe mu nkhondo, ndipo munthu wina atenga iye. Ndipo alembi adzawonjezera kulankhula kwa anthu, ndipo adzanena, Kodi ndani munthu wowopa ndi wamantha mu mtima? Apite ndipo abwerere ku nyumba yake, kuti asachititsa mantha mtima wa mchimwene wake, monga wake. Ndipo zidzakhala pamene alembi aleke kulankhula kwa anthu, ndipo adzakhazikitsa atsogoleri a gulu lankhondo kutsogolera anthu.

Ngati koma ukayandikira mzinda kuti uchite nkhondo nawo, uyitane anthu ake mu mtendere. Ngati ayankhe zinthu zamtendere kwa inu, ndi kukutsegulirani, anthu onse opezeka mu mzindawo adzakhala olipira msonkho kwa inu ndi kukhala

pansi pa ulamuliro wanu. Koma ngati iwo sakulera kwa iwe, ndi kuchita nkhondo ndi iwe, udzazungulira mzindawo, mpaka Ambuye Mulungu wako akapereke mzindawo mmanja mwako, ndipo udzaphe amuna onse ake ndi lupanga. Koma akazi ndi katundu, ndi ziweto zonse, ndi zonse zomwe zingapezeke mu mzindawo, ndi zofunkha zonse udzalanda kwa iwe mwini, ndipo udye zofunkha zonse za adani ako, zimene Ambuye Mulungu wako akupatsa iwe. Motero mudzachita mizinda yonse yakutali kwambiri kwa inu, osati mizinda ya mitundu iyi, amene Ambuye Mulungu wako akukupatsa kuti ulandire dziko lawo. Simupulumutse moyo chilichonse chokoka mpweya. Koma mudzawapereka ku temberero, Ahiti, ndi Aamori, ndi Akanaani, ndi Aperezi, ndi Ahivi, ndi Ayebusi, ndi Agirigasi, monga momwe anakulamulirani Ambuye Mulungu wanu. kuti asadzakuphunzitseni kuchita zonyansa zawo zonse, zimene ankachita kwa milungu yawo, ndipo mudzachimwa pamaso pa Yehova Mulungu wanu.

Ngati koma ukazungulira mzinda umodzi masiku ambiri kumenyana nawo kuti uwutenga, sudzawononga mitengo yake, kuyika pa iwo chitsulo, koma udye zipatso zake; iwo koma sudzawadula. Kodi mtengo wa mmunda ndi munthu, kuti ulowe pamaso pako mu mpanda? Koma mtengo umene ukudziwa kuti si wobala zipatso, uyu uwononge ndi kudula, ndipo umange zotchinjiriza pa mzinda umene ukupanga nkhondo ndi iwe, mpaka udzagonjetsedwa.

21

Ngati koma wovulala apezeka mdziko limene Ambuye Mulungu wako akukupatsa kuti ulilandire, wagwa mchigwa, ndipo iwo sadziwa amene anamumenya, Khonsolo la akuluakulu lako ndi oweruza ako adzatuluka, ndipo adzayeza mtunda wa mizinda yozungulira munthu wophedwayo. Ndipo mzinda woyandikira kwa wovulalayo, khonsolo la akuluakulu a mzinda umenewo idzatenga mwana wang'ombe wamkazi kuchokera ku ng'ombe, amene sanagwiritsidwe ntchito, ndipo amene sanakoke goli, Ndipo khonsolo ya akuluakulu ya mzinda umenewo idzatsitsa ngombe yayikazi ku chigwa chovuta, chimene sichinalimidwe kapena kufesedwa, ndipo iwo adzathyola khosi la ngombe yayikazi mu chigwacho. Ndipo ansembe Alevi adzabwera pafupi, chifukwa Ambuye Mulungu anawasankha kuti aimirire pamaso pake ndi kudalitsa m'dzina lake, ndipo pakamwa pawo padzakhala mkangano uliwonse ndi matenda onse. Ndipo khonsolo lonse la akuluakulu la mzinda umenewo, omwe akuyandikira kwa munthu wovulalayu, adzasamba manja awo pa mutu wa mwana wang'ombe wamkazi amene khosi lake linadululidwa mu chigwa. Ndipo atayankha adzanena kuti, Manja athu sanakhuthule magazi awa, ndipo maso athu sanaone. Khalani wokoma mtima kwa anthu anu Aisraeli, amene munawombola Ambuye, kuti magazi osalakwa asakhalepo pakati pa anthu anu Aisraeli, ndipo magazi adzawalandiridwa monga chopereka chofanana. Koma iwe udzachotsa magazi osalakwa pakati panu, ngati uchita

chabwino ndi chokondweretsa pamaso pa Ambuye Mulungu wako.

Ngati koma watuluka kupita ku nkhondo pa adani ako, ndipo Ambuye Mulungu wako wawapereka mmanja mwako, ndipo ufunkhe zofunkha zawo, Ndipo ukawone mu zofunkha mkazi wokongola pa mawonekedwe, ndipo ukamufune, ndipo ukamutenge kukhala mkazi wako. ndipo udzamubweretsa mnyumba mwako, ndipo udzamumeta mutu, ndipo udzamudula zikhadabo, Ndipo udzachotsa zovala za ukapolo kuchokera kwa iye, ndipo adzakhala mnyumba yako, ndipo adzalira atate ndi amayi masiku a mwezi, ndipo pambuyo pa zimenezi udzalowa kwa iye ndi kukhala naye, ndipo adzakhala mkazi wako.

Ndipo zidzakhala ngati simufuna iye, mudzamutumiza womasuka, ndipo pa kugulitsa sadzagulitsidwa wa siliva, simudzamunyoza, chifukwa munatsitsa iye.

Ngati koma mwamuna akhale ndi akazi awiri, mmodzi mwa iwo wokondedwa, ndi mmodzi mwa iwo wodana naye, ndipo amubalire iye wokondedwa ndi wodana naye, ndipo mwana woyamba kubadwa akhale wa wodana naye, Ndipo zidzakhala pamene tsiku lidzagawire kwa ana ake aamuna katundu wake, sadzatha kupatsa ufulu wa chiberekero kwa mwana wa wokondedwa, atanyalanyaza mwana wa wodedwa amene ndi woyamba kubadwa. Koma adzavomereza mwana woyamba wobadwa wa mkazi wokudwa ndi kumupatsa gawo

lawirikawiri la zonse zimene ali nazo, chifukwa iyeyu ndi chiyambi cha mphamvu zake, ndipo kwa iyeyu ndi koyenera ufulu wa mwana woyamba wobadwa. Ngati wina ali ndi mwana wosachita mantha ndi wopanduka amene samvera mawu a bambo ake ndi mawu a mayi ake, ndipo akamlanga koma iye asawamvere, Ndipo bambo ake ndi amayi ake atagwira iye, adzamutulutsa ku khonsolo ya akuluakulu ya mzinda wake, ndi ku chipata cha malowo. Ndipo iwo adzanena kwa amuna a mzinda wawo kuti, Mwana wathu uyu sakumvera ndipo amakwiyitsa, sakumvera mawu athu, wobera ndalama ndi chidakwa. Ndipo amuna a mzinda wake adzamuponya miyala ndi kumpha, ndipo mudzachotsa choyipa pakati panu, ndipo otsala akamva adzaopa.

Ngati munthu wina achita tchimo choweruza imfa, ndipo afe, ndipo mumupachike pa mtengo, Thupi lake sichigona pa mtengo, koma mudzalikwirira mmanda mwa tsiku lomwelo, chifukwa aliyense wopachikidwa pa mtengo ndi wotembereredwa ndi Mulungu, ndipo musaipitse dziko limene Yehova Mulungu wanu akukupatsani kukhala cholowa chanu.

22

Usaone mwana wang'ombe wa m'bale wako, kapena nkhosa yake, ikuyendayenda m'njira, usanyalanyaze, koma udzawabwezere kwa m'bale wako, ndi kuwapereka kwa iye. Ngati koma mlongo wako sakunandikira kwa iwe, kapena

sukumudziwa iye, udzamsonkhanitsa mkati mu nyumba yako, ndipo zidzakhala ndi iwe mpaka mlongo wako adzazifunefune, ndipo udzazibwezera kwa iye. Motero udzachita ndi bulu wake, ndipo motero udzachita ndi chovala chake, ndipo motero udzachita ndi zinthu zonse zotayika za m'bale wako, zilizonse zimene zatayika kuchokera kwa iye, ndipo uzipeze, sudzatha kunyalanyaza. Osati udzaona bulu wa mbale wako kapena mwana wangombe wake wagwa mu njira, usanyalanyaze iwo; kukweza udzawakweza naye.

Sizichitike kuti mkazi avale zinthu za mwamuna, ndipo mwamuna asavale chovala cha mkazi, chifukwa chonyansa kwa Ambuye Mulungu wako ndi aliyense wochita zimenezi. Ngati koma ukumana ndi chisa cha mbalame patsogolo pako mu njira kapena pa mtengo uliwonse, kapena pansi pa nthaka, ana kapena mazira, ndipo amayi akugona pa ana kapena pa mazira, sudzatenga amayi pamodzi ndi ana. Udzatumiza mayi kutali, koma ana udzawatenga kwa iwe mwini, kuti zinthu zikuyendere bwino ndipo ukhale ndi moyo wautali.

Ngati umanga nyumba yatsopano, udzapanga mpanda wa denga lako, kuti usachite kupha mu nyumba yako ngati wina agwa kuchokera pa iyo. Usadzafese munda wako wa mpesa ndi mbewu zosiyanasiyana, kuti zobereka ndi mbewu zimene udzafese pamodzi ndi zobereka za munda wako wa mpesa zisadzayeretsedwe. Usadzalime ndi mwana wang'ombe ndi bulu pamodzi. Sudzavala chabodza, ubweya ndi nsalu ya lino pamodzi. Zopota udzadzipangira pa mmphepete zinayi za

zovala zako, zimene ngati udzadzifunde mu iwo.

Ngati koma munthu wina atenga mkazi ndi kukhala naye, ndipo adamuda, Ndipo iye aike pa iyi mawu achinsinsi, ndi kubweretsa pansi dzina lake loipa, ndipo anene kuti, Mkazi uyu ndinatenga, ndipo nditayandikira kwa iye, sindinapeze unamwali wake, Ndipo bambo wa mwanayo ndi amayi atatenga adzatulutsa unamwali wa mwanayo kwa gulu la akuluakulu pa chipata. Ndipo adzanena atate wa mwanayo ku khonsolo, mwana wanga wamkazi uyu ndinamupatsa munthu uyu kukhala mkazi, ndipo atamuda Tsopano uyu, iye akumunamizira ndi mawu achibwenzi, akunena, sindinapeze unamwali wa mwana wako wamkazi, ndipo uwu ndi unamwali wa mwana wanga wamkazi. Ndipo iwo adzatambasula chovala pamaso pa khonsolo ya akuluakulu ya mzindawo. Ndipo khonsolo ya akuluakulu ya mzinda umenewo idzatenga munthu uja, ndipo adzamulangiza. Ndipo adzamulipiritsa chindapusa cha masekeli zana, ndi kuwapereka kwa bambo a mtsikana wamkaziyo, chifukwa anatulutsa dzina loipa pa namwali wa Chiisraeli. Ndipo adzakhala mkazi wake, ndipo sadzatha kumusudzula nthawi zonse.

Koma ngati mawu awa ndi owona, ndipo unamwali sunapezeke kwa mtsikanayo, Ndipo adzatulutsa mtsikana wamkaziyo pa zitseko za nyumba ya atate wake, ndipo adzamuponya miyala ndi miyala, ndipo adzafa, chifukwa anachita uchitsiru pakati pa ana a Israeli pochita chigololo nyumba ya atate wake, ndipo udzachotsa woyipa pakati panu.

Ngati mwapezeka munthu akugona ndi mkazi wokwatiwa kwa mwamuna, mudzapha onse awiri, mwamuna akugona ndi mkaziyo ndi mkaziyo, ndipo mudzachotsa choipa kuchokera mu Israeli. Ngati koma namwali walonjezedwa kwa mwamuna, ndipo munthu wamupeza mu mzinda nagona naye, Mudzatulutsa onse awiri pa chipata cha mzinda wawo, ndipo adzaponyedwa miyala ndi miyala, ndipo adzafa, mtsikana wachichepere, chifukwa sanafuwule mu mzinda, ndipo munthu, chifukwa anatsitsa mkazi wa mnzake, ndipo mudzachotsa woyipa pakati panu. Ngati koma mmunda apeza munthu mtsikana wachibwenzi, ndipo atamukakamiza nagona naye, mupha wogona naye yekha. Ndipo kwa mtsikana wachichepereyo palibe tchimo la imfa, monga ngati munthu wina awukire mnzake ndi kupha moyo wake, chomwecho ndi chinthu ichi. chifukwa mmunda anamupezenga, namwali wachibwenzi analira, ndipo panalibe woti amuthandize.

Ngati koma wina apeza mdzakazi namwali amene sanakhazikitsidwe, ndipo atamukakamiza agone naye, ndipo apezeke, Munthu amene anagona naye adzapereka kwa atate wa namwaliyo makumi asanu a didrachma a siliva, ndipo adzakhala mkazi wake. Chifukwa cha kumnyozera kwake, sadzatha kumutumiza nthawi yonse.

23

Munthu satenga mkazi wa bambo ake, ndipo sadzavumbulutsa

chophimba cha bambo ake.

Wokakamizidwa kapena wodula sadzalowa mu msonkhano wa Ambuye. Sadzalowa mwana wochokera kwa mkazi wachiwerewere mu msonkhano wa Ambuye.

Si adzalowa Mwamoni ndi Mwamowabi mu msonkhano wa Ambuye, ndipo mpaka mibadwo khumi sadzalowa mu msonkhano wa Ambuye, ndipo mpaka muyaya. Chifukwa sanakumane nanu ndi buledi ndi madzi munjira, pamene munkatuluka ku Igupto, ndiponso chifukwa analemba ganyu Balaamu mwana wa Beori wochokera ku Mesopotamiya kuti akutembereni. Ndipo Yehova Mulungu wako sanafune kumvera Balaamu, ndipo Yehova Mulungu wako anasintha matemberero kukhala madalitso, chifukwa Yehova Mulungu wako anakukonda. Sudzalankhula zamtendere kwa iwo ndi zopindulitsa kwa iwo masiku onse a moyo wako mpaka muyaya. Usanyanse Muedomu, chifukwa ndi mlongo wako, usanyanse Muigupto, chifukwa unakhala mlendo mdziko lake. Ana akadzabadwira iwo, mbadwo wachitatu adzalowa mu msonkhano wa Ambuye.

Ngati koma iwe kutuluka kukakonzera msasa pa adani ako, udzadzisunga kuchokera ku chilichonse choyipa. Ngati pali mwa iwe munthu amene sadzakhala woyera chifukwa cha kutuluka kwake usiku, adzatuluka kunja kwa msasa, ndipo sadzalowa mu msasa. Ndipo zidzakhala chakuti madzulo adzasamba thupi lake ndi madzi, ndipo dzuwa likalowa adzalowa mu msasa. Ndipo

padzakhala malo kwa iwe kunja kwa msasa, ndipo udzapita kumeneko kunja. Ndipo chobaya chidzakhala kwa iwe pa lamba wako, ndipo chidzakhala pamene udzakhala pansi kunja, ndipo udzakumba mu iye, ndipo utabweretsa udzaphimba maliseche ako. Chifukwa Ambuye Mulungu wako amayenda mmisasa yako kuti akupulumutse ndi kupereka mdani wako patsogolo pa nkhope yako, ndipo misasa yako idzakhala yoyera, ndipo sichidzaoneka mwa iwe chonyansa chilichonse, ndipo adzatembenuka kuchokera kwa iwe.

Usapereke kapolo kwa mbuye wake amene wabwera kwa iwe kuchokera kwa mbuye wake. Adzakhala pamodzi ndi inu, adzakhala pakati panu kumene kungamukondweretse, simumuzunza. Pasadzakhale hule kuchokera kwa ana aakazi a Israeli, ndipo pasadzakhale amene amagulitsa thupi lake kuchokera kwa ana aamuna a Israeli. Pasadzakhale woyambitsa kuchokera kwa ana aakazi a Israeli, ndipo pasadzakhale amene amayambitsidwa kuchokera kwa ana aamuna a Israeli. Osati mubweretse malipiro a mkazi wachiwerewere, kapena chosinthana cha galu mnyumba ya Ambuye Mulungu wako pa lonjezo lililonse, chifukwa ndi chonyansa kwa Ambuye Mulungu wako, zonse ziwiri.

Usapereke chiwongoladzanja kwa mlongo wako pa siliva, kapena pa chakudya, kapena pa chilichonse chimene ungamukongoletse. Kwa mlendo udzapereka chiwongoladzanja, koma kwa mbale wako osati udzapereka chiwongoladzanja, kuti Ambuye Mulungu wako akudalitse iwe mntchito zako zonse pa

dziko limene ukulowa kumeneko kuti ulilandire.

Ngati koma ulumbira lumbiro kwa Ambuye Mulungu wako, sudzachedwa kukwaniritsa lumbiro limenelo, chifukwa Ambuye Mulungu wako adzalikufunafuna kwa iwe, ndipo lidzakhala tchimo kwa iwe. Ngati koma iwe sukufuna kupemphera, si tchimo kwa iwe. Zimene zimatuluka kudzera mmilomo yako uzisunga, ndipo uchite monga momwe unalonjezera Ambuye Mulungu mphatso imene unalankhula ndi pakamwa pako.

Ngati ulowe mu kolola wa mnzako, ndi kutola ngala za tirigu mu manja ako, koma chikwakwa usagwiritse pa kolola wa mnzako. Ngati ulowe mu munda wamphesa wa mnzako, udye mphesa mochuluka monga moyo wako kukhutitsidwa, koma osayika mu mbiya.

24

Ngati koma wina atenge mkazi ndi kukhala naye, ndipo zidzakhala ngati sangapeze chifundo pamaso pake chifukwa anapeza mwa iye chinthu chonyansa, ndipo adzalemba kwa iye buku la chisudzulo ndi kulipereka mmanja mwake, ndipo adzamutumiza kuchokera mnyumba yake, ndi atachoka akhale wa mwamuna wina, Ndipo mwamuna womaliza adzamuda, ndipo adzamulemba buku la chisudzulo, ndi kulipereka mmanja mwake, ndi kumutulutsa mnyumba yake. Ndipo mwamuna

womaliza amene anamutenga kukhala mkazi wake adzafe, Si adzatha munthu woyamba amene adamutumiza, atabwerera kumutenga kuti akhale mkazi wake, pambuyo poti waipitsidwa, chifukwa chonyansa ndi patsogolo pa Ambuye Mulungu wako, ndipo simudzaipitsa dziko limene Ambuye Mulungu wako akukupatsani mwa cholowa.

Ngati koma munthu wina atengera mkazi posachedwa, sadzapita ku nkhondo, ndipo sadzagwiritsidwa ntchito pa iye chinthu chilichonse. Wosalakwa adzakhala mnyumba yake chaka chimodzi, adzasangalatsa mkazi wake amene anatenga.

Usatenga mwala wophera monga chikole, kapena mwala wophera wapamwamba, chifukwa moyo uyu akutenga monga chikole. Ngati koma munthu apezeke akuba mzimu kuchokera kwa abale ake ana a Israeli, ndi atachotsa iye nkugulitsa, wakuba uja adzafa, ndipo mudzachotsa choipa pakati panu. Chenjerani nokha mu kukhudza kwa khate, samalirani kwambiri kuchita molingana ndi lamulo lonse, limene adzakuuzeni ansembe a Alevi, monga momwe ndinakuuzani, samalirani kuchita. Kumbukirani zonse zimene Ambuye Mulungu wanu anachita kwa Mariyamu pa njira, pamene munkatuluka ku Aiguputo.

Ngati pali ngongole kapena, mwa mnzako, ngongole iliyonse, sudzalowa mnyumba yake kutenga chikole chake. Udzayima kunja, ndipo munthu amene ngongole yako ili mwa iye, adzakutulutsira chikole kunja. Ngati koma munthu akhale

wosauka, siudzagona mu chikole chake. Kubweza udzabweza chikole chake ku kumadzulo kwa dzuwa, ndipo adzagona mu chovala chake, ndipo adzakudalitsa, ndipo zidzakhala kwa iwe chifundo pamaso pa Ambuye Mulungu wako. Usachite cholakwa pa malipiro a munthu wosauka ndi wosowa mwa abale ako, kapena mwa alendo amene ali mmizinda yako. Tsiku lomwelo udzabweza malipiro ake, dzuwa silidzalowa pa iye, chifukwa ndi wosauka, ndipo mwa iyeyo ali ndi chiyembekezo chake, ndipo adzafuwulira motsutsana ndi iwe kwa Ambuye, ndipo kudzakhala tchimo mwa iwe. Makolo sadzafa chifukwa cha ana, ndipo ana sadzafa chifukwa cha makolo; aliyense adzafa chifukwa cha tchimo lake yekha. Usapotoza chiweruzo cha mlendo ndi wamasiye ndi mkazi wamasiye. Usatenga chovala cha mkazi wamasiye ngati chikole, ndipo ukumbukire kuti unali kapolo mdziko la Aiguputo, ndipo Ambuye Mulungu wako anakuwombola kuchokera kumeneko, chifukwa chake ine ndikukuamula kuti uchite mawu awa.

Ngati ukolola zokolola mu munda wako, ndipo uyiwale mcheka mu munda wako, usadzabwerere kutenga icho; idzakhala ya mlendo, wamasiye ndi mkazi wamasiye, kuti Ambuye Mulungu wako akudalitse mu ntchito zonse za manja ako. Ngati koma ukatunkha azitona, sudzabwerera kukatola zimene zatsala kumbuyo kwako, zidzakhala za mlendo ndi wamasiye ndi mkazi wamasiye, ndipo udzakumbukira kuti unali kapolo mu dziko la Iguputo, chifukwa cha zimenezi Ine ndikukulamula kuti uchite mawu awa. Ngati koma ukolola munda wako wa mpesa, sudzakolola kachiwiri zotsala kumbuyo kwako; zidzakhala za

mlendo ndi wamasiye ndi mkazi wamasiye. Ndipo udzakumbukira kuti unali kapolo mdziko la Iguputo; chifukwa chake ine ndikukulamula kuti uchite mawu awa.

25

Ngati koma kukhala mkangano pakati pa anthu, ndipo iwo abwere ku chiweruzo, ndipo iwo aweruze, ndipo iwo alungamitse wolungama, ndipo iwo atsutse wosapembedza Mulungu, Ndipo zidzakhala, ngati woyenera zokwapula ndi munthu wosapembedza Mulungu, udzamutsitsa patsogolo pa oweruza, ndipo adzamukwapula pamaso pawo molingana ndi kusapembedza Mulungu kwake. Ndipo mchiwerengero makumi anayi adzamukwapula iye osaonjezera, koma ngati uonjezera kumukwapula kuposa mikwapulo iyi, mbale wako adzanyozedwa pamaso pako. Usadzamangirire mlomo wa ngombe ikupuntha tirigu.

Ngati koma abale akhale pamodzi, ndipo mmodzi mwa iwo afe, koma wosakhala ndi mbewu, mkazi wa wakufayo asakhale wa mwamuna wachilendo, mchimwene wa mwamuna wake alowe kwa iye, ndipo amutenge kukhala mkazi wake, ndi akhale naye. Ndipo mwana amene ngati abadwa, adzakhazikitsidwa mdzina la wakufayo, ndipo dzina lake sidzachotsedwa mu Israeli.

Ngati koma munthuyo safuna kutenga mkazi wa mchimwene wake, mkaziyo akakwere pa chipata ku gulu la akuluakulu,

ndipo anene kuti, Mchimwene wa mwamuna wanga safuna kukweza dzina la mchimwene wake mu Israeli; mchimwene wa mwamuna wanga sanafune. Ndipo khonsolo ya akuluakulu ya mzinda wake idzamuitana, ndipo idzalankhula naye, ndipo akayima anene kuti, Sindikufuna kumutengayo, Mkazi wa mchimwene wake atayandikira pamaso pa gulu la akuluakulu, adzavula nsapato yake imodzi pa phazi lake, nadzalavulira pankhope pake, ndipo atayankha adzanena kuti, Motere adzachitira munthu amene sadzamanga nyumba ya mchimwene wake mu Israeli. Ndipo adzatchedwa dzina lake mu Israeli, nyumba ya wakumavula nsapato.

Ngati koma anthu amenyana pamodzi, munthu ndi mbale wake, ndipo mkazi wa mmodzi wawo adzidzere kuti alanditse mwamuna wake mdzanja mwa amene akumumenya, ndipo atambasula dzanja lake nkugwira ziwalo zake, Udzadula dzanja, diso lako silidzachitira chifundo pa ichi.

Sipadzakhala kwa iwe mu chikwama chako cholemera ndi cholemera, chachikulu kapena chachingono. Sipadzakhala mnyumba mwako miyeso iwiri, waukulu ndi wawungono. Kulemera kweniko ndi cholungama kudzakhala kwa iwe, ndipo muyeso kweniko ndi cholungama kudzakhala kwa iwe, kuti ukhale ndi moyo wautali pa dziko limene Yehova Mulungu wako akukupatsa mwa cholowa. Chifukwa chonyansa kwa Ambuye Mulungu wako ndi aliyense wochita zimenezi, aliyense wochita zosalungama.

Kumbukira zonse zimene Amaleki anakuchitira iwe pa njira, pamene unkachoka mdziko la Igupto, Momwe anakulimbana nawe m'njira, ndipo anadula gulu lako lakumbuyo, anthu otopa amene anali kumbuyo kwako, pamene iwe unali ndi njala ndipo unali wotopa, ndipo iye sanaope Mulungu. Ndipo zidzakhala pamene Ambuye Mulungu wako akapatse mpumulo kwa iwe kuchokera kwa adani ako onse ozungulira iwe mu dziko limene Ambuye Mulungu wako akupereka kwa iwe kuti ulilandire, udzafafaniza dzina la Amaleki kuchokera pansi pa kumwamba, ndipo usayiwale.

26

Ndipo zidzakhala ngati ulowe mdziko limene Yehova Mulungu wako akukupatsa kuti ulilandire, ndipo udzalitenga kukhala lako, ndipo udzakhala mmenemo, Ndipo udzatenga kuchokera ku zipatso zoyamba za zipatso za nthaka yako, imene Ambuye Mulungu wako amapereka kwa iwe, ndipo udzaziyika mu dengu, ndipo udzapita ku malo amene Ambuye Mulungu wako angasankhe kuti dzina lake liitanidwe kumeneko. Ndipo udzabwera kwa wansembe amene adzakhala mmasiku amenewo, ndipo udzanena kwa iye, Ndikulengeza lero kwa Ambuye Mulungu wanga, kuti ndalowa mdziko limene Ambuye analumbira makolo athu kuti adzatipatsa. Ndipo wansembe adzatenga dengu kuchokera mmanja mwako, ndipo adzaliyika patsogolo pa guwa lansembe la Yehova Mulungu wako. Ndipo poyankha adzanena pamaso pa Ambuye Mulungu wako kuti,

Suriya anasiya atate anga, ndipo anatsikira ku Igupto, ndipo anakhala kumeneko mwa chiwerengero chochepa, ndipo anakhala kumeneko mtundu waukulu ndi gulu lalikulu. Ndipo Aiguptoyo anatizunza, ndi kutidzichepetsa, ndipo anatiika ntchito zovuta, Ndipo tinafuwulira kwa Ambuye Mulungu wathu, ndipo Ambuye anamva mawu athu, ndipo anaona kuzunzidwa kwathu, ndi kuvutika kwathu, ndi kuponderezedwa kwathu. Ndipo Ambuye anatiulutsa ife ku Igupto mwini wake ndi mphamvu zake zazikulu, ndi dzanja lamphamvu, ndi mkono wokwezedwa, ndi masomphenya akulu, ndi zizindikiro, ndi zodabwitsa. Ndipo anatilowẑetsa ife mmalo awa, ndipo anatipatsa dziko ili, dziko loyenderera mkaka ndi uchi. Ndipo tsopano taonani, ndabweretsa zipatso zoyamba za zokolola za dziko limene munandipatsa Inu Ambuye, dziko loyenda mkaka ndi uchi, ndipo udzalisiya pamaso pa Yehova Mulungu wako, ndipo udzapembedza pamaso pa Yehova Mulungu wako, Ndipo udzasangalala mu zonse zabwino zimene Yehova Mulungu wako wapereka kwa iwe, iwe ndi nyumba yako, ndi Mlevi, ndi mlendo amene ali pakati pako.

Ngati utsiriza kupereka chakhumi chonse cha zokolola zako mu chaka chachitatu, chakhumi chachiwiri udzachipereka kwa Mlevi ndi kwa mlendo ndi kwa wamasiye ndi kwa mkazi wamasiye, ndipo adzadya mu mizinda yako, ndipo adzakondwera.

Ndipo udzanena pamaso pa Ambuye Mulungu wako, Ndinachotsa zinthu zopatulika kuchokera mnyumba yanga,

ndipo ndinazipereka kwa Mlevi ndi kwa mlendo ndi kwa wamasiye ndi kwa mkazi wamasiye, monga malamulo onse amene unandillamula. Sindinadutse lamulo lako, ndipo sindinayiwale. Ndipo sindidya mu ululu wanga kuchokera kwa iwo, sinditenga zipatso kuchokera kwa iwo ku chinthu chodetsedwa, sindapereka kuchokera kwa iwo kwa wakufa, ndinamvera mawu a Ambuye Mulungu wathu, ndinachita monga munandilamula. Yang'anani pansi kuchokera mnyumba yanu yopatulika kumwamba, ndipo dalitsani anthu anu Aisraeli, ndi dziko limene munawapatsa, monga munalumbira kwa makolo athu, kuti mudzatipatsa dziko loyenda mkaka ndi uchi.

Mtsiku limeneli Yehova Mulungu wako anakulamula kuti uchite malamulo onsewa ndi ziweruzo, ndipo mudzawasunga ndi kuwachita ndi mtima wanu wonse, ndi moyo wanu wonse. Mulungu unasankha lero kuti akhale Mulungu wako, ndi kuyenda mnjira zake zonse, ndi kusunga malamulo ndi zigamulo zake, ndi kumvera mawu ake. Ndipo Ambuye wakusankha iwe lero kuti ukhale anthu ake achinsinsi, monga ananenera, kuti usunga malamulo ake. Ndi kukhala iwe pamwamba pa mitundu yonse, monga momwe anakupanga iwe wotchuka ndi chodzitamandira ndi wolemekezeka, kukhala iwe anthu oyera kwa Ambuye Mulungu wako, monga momwe analankhula.

27

Ndipo Mose ndi gulu la akuluakulu a Israeli analamula, kunena, Sungani malamulo onse awa, amene ine ndikulamulani lero. Ndipo zidzakhala pa tsiku limene mudzawoloka Yorodano kulowa mdziko limene Yehova Mulungu wanu akukupatsani, mudzayimikira nokha miyala yayikulu, ndipo mudzayipaka ndi matope. Ndipo udzalemba pa miyala iyi mawu onse a lamulo ili, pamene mudzawoloka Yorodani, pamene mudzalowe mdziko limene Ambuye Mulungu wa makolo ako akukupatsa, dziko loyenda mkaka ndi uchi, monga momwe analankhira Ambuye Mulungu wa makolo ako kwa iwe. Ndipo zidzakhala pamene muwoloka Yorodani, mudzayimika miyala iyi imene ine ndikulamula iwe lero pa phiri la Ebala, ndipo mudzawapaka ndi matope. Ndipo udzamanga kumeneko guwa lansembe la Ambuye Mulungu wako, guwa lansembe lochokera ku miyala; sudzayika chitsulo pa iwo. Miyala yathunthu udzamanga guwa lansembe kwa Ambuye Mulungu wako, ndipo udzapereka pa iwo zopereka zopsereza kwa Ambuye Mulungu wako. Ndipo udzapereka kumeneko nsembe ya chipulumutso, ndipo udzadya, ndipo udzakhuta, ndipo udzakondwera pamaso pa Yehova Mulungu wako. Ndipo udzalemba pa miyala lamulo lonse ili momveka bwino kwambiri.

Ndipo Mose ndi ansembe a Levi analankhula kwa Aisraeli onse, akunena kuti, Khalani chete ndipo mverani, Aisraeli. Lero lino mwakhala anthu a Yehova Mulungu wanu. Ndipo udzamva mawu a Ambuye Mulungu wako, ndipo udzachita malamulo ake onse, ndi malangizo ake onse, monga momwe ine ndikulamula iwe lero.

Ndipo Mose analamula anthu pa tsiku limenelo, ponena kuti, Awa aimirira kudalitsa anthu pa phiri la Gerizimu atawoloka Yorodano: Simeoni, Levi, Yuda, Isakara, Yosefe, ndi Benjamini. Ndipo awa adzayimirira pa temberero pa phiri la Ebala: Rubeni, Gadi, ndi Aseri, Zebuloni, Dani, ndi Nafutali.

Ndipo atayankha, Alevi adzanena kwa Aisraeli onse ndi mawu akulu, Wotembereredwa munthu aliyense amene adzapanga chofanizira chosema ndi chosungunuka, chonyansa kwa Ambuye, ntchito ya manja a amisiri, ndipo adzayika icho mchinsinsi, ndipo akuyankha anthu onse adzanena kuti, zichitike. Wotembereredwa amene akuchitira manyazi atate wake kapena amayi wake, ndipo anthu onse adzanena kuti, Zichitike. Wotembereredwa amene amasuntha malire a mnansi wake, ndipo anthu onse adzati, Zichitike zimenezo. Wotembereredwa amene akusocheretsa wakhungu mu njira, ndipo anthu onse adzanena kuti, Akhale chotero. Wotembereredwa amene angapatule chiweruzo cha mlendo ndi wamasiye ndi mkazi wamasiye, ndipo anthu onse adzanena kuti, Ameni. Wotembereredwa amene akugona ndi mkazi wa abambo ake, chifukwa wavumbulitsa chophimba cha abambo ake, ndipo anthu onse adzanena kuti, Zichitike. Wotembereredwa amene akugona ndi nyama iliyonse, ndipo anthu onse adzanena kuti, Zikhale choncho. Wotembereredwa ogona ndi mlongo wake wochokera kwa bambo kapena amayi ake. Ndipo anthu onse adzanena kuti, Zichitike. Wotembereredwa amene akugona ndi mkwatibwi wake, ndipo anthu onse adzanena kuti, Zichitike! Wotembereredwa amene

akugona ndi mlongo wa mkazi wake, ndipo anthu onse adzanena kuti, Zichitike! Wotembereredwa amene akumenya mnzake mwachinyengo, ndipo anthu onse adzanena kuti, Amen. Wotembereredwa amene angalandire mphatso kuti akwapule moyo wa magazi osalakwa, ndipo anthu onse adzanena kuti, Zichitike. Wotembereredwa ndi munthu aliyense amene sakhazikika mmawu onse a lamulo uwu kuti awachite, ndipo anthu onse adzanena kuti, Zikhale choncho.

28

Ndipo zidzakhala ngati ukamva kwambiri mawu a Ambuye Mulungu wako, kusunga ndi kuchita malamulo onsewa, amene ine ndikulamula iwe lero, ndipo Ambuye Mulungu wako adzakuyika pamwamba pa mitundu yonse ya dziko lapansi, Ndipo madalitso onsewa adzabwera pa iwe ndi kukupeza, ngati unamva mawu a Yehova Mulungu wako, Wodalitsidwa iwe mu mzinda, ndi wodalitsidwa iwe mu munda. Adalitsidwa ana a mmimba mwako, ndi zobereka za nthaka yako, ndi ziweto za ngombe zako, ndi ziweto za nkhosa zako. Zodalitsidwa nkhokwe zako, ndi zotsalira zako. Udzadalitsidwa pokalowa kwako, ndipo udzadalitsidwa pokutuluka kwako.

Ambuye Mulungu wako adzapereka adani ako amene anakutsutsana kwa iwe ataphwanyika pamaso pako. Adzabwera kwa iwe kudzera mu njira imodzi, koma adzathawa kuchokera pamaso pako kudzera mu njira zisanu ndi ziwiri. Ambuye

adzatumiza dalitso pa iwe mnyumba zosungiramo zako, ndi pa zonse zimene udzayike dzanja lako, pa dziko limene Ambuye Mulungu wako akukupatsa. Ambuye akukweza iwe kukhala anthu ake opatulika, monga momwe analumbira kwa makolo ako, ngati umvera mawu a Ambuye Mulungu wako, ndi kuyenda mnjira zake zonse Ndipo mitundu yonse ya dziko lapansi idzakuona iwe, chifukwa dzina la Ambuye laitanidwa pa iwe, ndipo idzakuopa iwe. Ndipo Yehova Mulungu wako adzakuchulukitsa mzinthu zabwino mana a mmimba mwako, ndi mana a ziweto zako, ndi mzokolola za dziko lako, pa dziko lako limene Yehova analumbira kwa makolo ako kuti akupatse.

Ambuye adzakutsegulira chuma chake chabwino, kumwamba, kuti akupatse mvula pa nthaka yako pa nthawi yake, ndi kudalitsa ntchito zonse za manja ako, ndipo udzabwereka mitundu yambiri, koma iwe sudzabwereka. Ndipo udzalamulira mitundu yambiri, koma iwo sadzakulamulira. Yehova Mulungu wako adzakuika iwe kukhala mutu osati mchira, ndipo udzakhala pamwamba chabe osati pansi, ngati umvera mawu a Yehova Mulungu wako, zonse zimene ine ndikulamula iwe lero kuti uzisunge. Usaphyale kuchokera ku malamulo onse amene ine ndikulamula iwe lero, kumanja kapena kumanzere, kupita kutsatira milungu ina kuwatumikira.

Ndipo zidzakhala ngati simumvera mawu a Ambuye Mulungu wanu, kusunga malamulo ake onse, zimene ine ndikulamula iwe lero, zidzabwera pa iwe matemberero onsewa, ndipo adzakukwanira. Wotembereredwa iwe mu mzinda, ndipo

wotembereredwa iwe mu munda. Zotembereredwa zikhale nyumba zosungiramo zako, ndi zotsala zako. Zotembereredwa ana a mmimba mwako, ndi zobereka za nthaka yako, ziweto za ngombe zako, ndi ziweto za nkhosa zako, Wotembereredwa iwe mukalowa, ndipo wotembereredwa iwe mukatuluka.

Ambuye adzatumiza pa iwe kusowa ndi kuwonongeka ndi kuthera pa zonse zimene udzayike dzanja lako, mpaka atakuwononga iwe, ndi mpaka atakutaya iwe mwachangu chifukwa cha machitidwe ako oyipa, chifukwa unandisiya ine. Ambuye adzakuphatikizeni imfa, mpaka atakuthetsani kwathunthu kuchokera pa dziko limene mukulowamo kuti mulitenge. Ambuye adzakumenya ndi mavuto, kutentha thupi, kunjenjemera, kutupa, kuwonongeka ndi mphepo, ndi kutuwa, ndipo adzakutsatira mpaka atakuwononga. Ndipo kumwamba kumene kuli pamwamba pamutu wako kudzakhala ngati mkuwa kwa iwe, ndipo dziko limene lili pansi pako lidzakhala ngati chitsulo. Ambuye Mulungu wako apange kuti mvula ya dziko lako ikhale fumbi, ndipo fumbi lidzatsika kuchokera kumwamba mpaka atakupukuta, ndipo mpaka atakuwononga mwachangu. Ambuye angakupereke iwe kuti ukagonjetsedwe pamaso pa adani ako, mu njira imodzi udzapita kwa iwo, ndipo mu njira zisanu ndi ziwiri udzathawa kuchokera pamaso pawo, ndipo udzakhala wobalalika mu maufumu onse a dziko lapansi. Ndipo akufa anu adzakhala chakudya cha mbalame za kumwamba ndi zirombo za pa dziko lapansi, ndipo palibe amene adzaziopseza. Ambuye adzakantha iwe ndi chilonda cha Chiigupto mmalo okhala, ndi mpere wakuthengo, ndi kanyenya,

kotero kuti iwe sudzatha kuchiritsidwa. Ambuye adzakukantha ndi misala, ndi khungu, ndi kusokonezeka kwa maganiro. Ndipo udzakhala ukufufumula masana, monga mmene wakhungu afufumula mu mdima, ndipo sudzapindulitsa njira zako, ndipo udzakhala pamenepo ukuchitidwa zopanda chilungamo, ndipo udzakhala ukulandidwa zinthu masiku onse, ndipo sipadzakhala wothandiza.

Mkazi udzatenga, ndipo mwamuna wina adzakhala naye; nyumba udzamanga, ndipo sudzakhala mmenemo; munda wamphesa udzadzala, ndipo sudzakolola. Mwana wangombe wako wophedwa pamaso pako, ndipo sudzadya kuchokera kwa iye; bulu wako wolandidwa kuchokera kwa iwe, ndipo sadzabwezeredwa kwa iwe; nkhosa zako zoperekedwa kwa adani ako, Ndipo palibe amene adzakuthandiza. Ana anu aamuna ndi ana anu aakazi adzaperekedwa ku mtundu wina, ndipo maso anu adzawayangana akulephera, dzanja lanu silidzatha. Zokolola za nthaka yako ndi ntchito zako zonse zidzadyedwa ndi mtundu umene sudziwa, ndipo udzakhala wochitidwa zopanda chilungamo ndi wophwanyidwa masiku onse. Ndipo udzakhala wamisala chifukwa cha zowoneka za maso ako zimene udzaona.

Ambuye akukantha ndi zilonda zoipa pa mabondo ndi miyendo, kotero kuti simutha kuchiritsidwa kuyambira mmapazi anu mpaka pamwamba pa mutu wanu.

Ambuye angakutengeni iwe ndi olamulira ako, amene

ungawasankhe pa iwe wekha, kupita ku mtundu umene sudziwa iwe ndi makolo ako, ndipo udzatumikira kumeneko milungu ina ya mitengo ndi miyala. Ndipo udzakhala kumeneko mu mwambi, fanizo ndi nkhani pakati pa mitundu yonse kumene Ambuye angakutsogolere.

Mbewu zambiri udzatulutsa ku chigwa, ndipo zochepa udzabweretsa, chifukwa dzombe lidzazidya. Munda wamphesa udzadzala ndi kuwulima, koma vinyo sudzamwa kapena kukondwa nawo, chifukwa mbozi idzawudya. Mitengo ya azitona idzakhala kwa iwe mmalire ako onse, ndipo sudzadzola mafuta, chifukwa mitengo ya azitona yako idzagwa. Ana ndi akazi udzabereka ndipo sadzakhala, chifukwa adzapita mu ukapolo. Mitengo yanu yonse ndi zokolola za nthaka yanu zidzawonongedwa ndi chiwonongero. Mlendo amene ali pakati pa iwe adzakwera kwambiri kwambiri, koma iwe udzatsikira pansi kwambiri. Uyu adzakukongoleza, koma iwe sudzamukongoleza; uyu adzakhala mutu, koma iwe udzakhala mchira.

Ndipo matemberero onsewa adzabwera pa iwe, nadzakuthamangitsa, nadzakugwira, mpaka atakuwononga, nadzakutaya, chifukwa sunamvere mawu a Ambuye Mulungu wako, kusunga malamulo ake, ndi malangizo amene anakulamula. Ndipo zidzakhala mwa iwe zizindikiro, ndi zodabwitsa mu mbewu yako mpaka muyaya. Mmalo mwa zimene sunatumikireko Ambuye Mulungu wako mu chisangalalo ndi mtima wabwino chifukwa cha kuchuluka kwa

zinthu zonse.

Ndipo udzatumikira adani ako, amene Ambuye adzawatumiza pa iwe, mu njala, mu ludzu, mu umaliseche, ndi mu kutha kwa zonse, ndipo udzavala goli lachitsulo pa khosi lako, mpaka iye atakuwononga. Ambuye adzabweretsa pa iwe mtundu wa anthu wochokera kutali, kuchokera kumalekezero a dziko lapansi, monga kuukira kwa chiwombankhanga, mtundu wa anthu umene sudzamva mawu ake, mtundu wopanda manyazi pa nkhope, amene sadzalemekeza nkhope ya munthu wachikulire, ndipo wachichepere sadzamuchitira chifundo. Ndipo adzadya ana a ziweto zako ndi zobereka za nthaka yako, kuti asasiye kwa iwe tirigu, vinyo, mafuta, ziweto za ngombe zako, ndi ziweto za nkhosa zako, mpaka adzakuwononga. Ndipo adzakuwononga mu mizinda yako, mpaka makoma akwezakweza ndi okhazikika agwetsedwe, omwe iwe wakhulupirira pa iwo, mdziko lonse lako, ndipo adzakuzunza mu mizinda yako, imene anapereka kwa iwe. Ndipo udzadya ana a mmimba mwako, nyama ya ana ako aamuna ndi ana ako aakazi, onse amene anapereka kwa iwe, mu masautso ako ndi mu mavuto ako, amene adzakusautsa iwe mdani wako.

Wofewa wofewa mwa iwe ndi wokongola kwambiri, adzachitira nsanje ndi diso lake mlongo wake, ndi mkazi wake wofewa mwa chifuwa chake, ndi ana otsala amene angatsale. Kwa iye, kuti apereke kwa mmodzi wa iwo kuchokera ku nyama za ana ake, zimene iye angadye chifukwa chopanda kutsalira kwa iye chilichonse mu masautso ako, ndi mu mavuto ako, imene

angakuzunze iwe adani ako mu mizinda yonse yako.

Ndipo mkazi wofewa pakati panu ndi wodzikondweretsa, amene phazi lake silinadziwepo kuyenda pansi pa nthaka chifukwa cha kudzikondweretsa kwake ndi kufewa kwake, adzanyansira ndi diso lake mwamuna wake amene ali mchikhutso chake, ndi mwana wake wamwamuna ndi mwana wake wamkazi, ndipo chotsalira chake chotuluka mwa ntchafu zake, ndipo mwana wake amene ngati adzabala, adzawadya chifukwa cha kusowa kwa zonse mobisa mu masautso ako, ndipo mu masautso ako amene adzakusautsa iwe mdani wako mu mizinda yako. Ngati sudzamvera kuchita mawu onse a lamulo uwu, olembedwa mbuku uwu, kuopa dzina lolemekezeka ndi lodabwitsa ili, AMBUYE MULUNGU wako. Ndipo Ambuye adzachita zodabwitsa ndi zovulaza zako, ndi zovulaza za mbewu yako, zovulaza zazikulu ndi zodabwitsa, ndi matenda oyipa ndi okhalitsa. Ndipo adzabweretsa ululu wonse woipa wa ku Iguputo umene unapewa kuchoka pamaso pawo, ndipo udzakukakamira iwe. Ndi matenda onse, ndi mikwapulo yonse imene si yolembedwa, ndi yonse imene yalembedwa mbuku la malamulo awa, Ambuye adzakubweretsera iwe, mpaka atakuwononga. Ndipo mudzatsala ochepa kwambiri, mmalo mwa kukhala ochuluka ngati nyenyezi zakumwamba, chifukwa simunawamvere mawu a Ambuye Mulungu wanu.

Ndipo zidzakhala monga mmene Ambuye anasangalala pa inu kuchita bwino kwa inu ndi kukuchulukitsani, motero Ambuye adzasangalala pa inu kukuwonongani, ndipo mudzachotsedwa

mwachangu kuchokera ku dziko kumene mukulowamo kuti mukalandire. Ndipo Ambuye Mulungu wako adzakubalalitsa iwe ku mitundu yonse ya anthu, kuchokera kumapeto a dziko lapansi mpaka kumapeto a dziko lapansi, ndipo udzatumikira kumeneko milungu ina, matabwa ndi miyala, imene iwe ndi makolo ako simunakhulupirire. Koma ngakhale mwa anthu a mitundu ija sadzakupumulitsa iwe, ndipo sadzakhala kuyimirira kwa chidendecho cha phazi lako, ndipo Ambuye adzakupatsa kumeneko mtima wina wosachita mwini, ndi maso olephera, ndi moyo wofowoka. Ndipo moyo wako udzakhala wopachikidwa pamaso pako, ndipo udzaopa masana ndi usiku, ndipo sudzakhulupirira moyo wako. Mmawa udzanena kuti, Kodi zingakhale bwanji madzulo? ndipo madzulo udzanena kuti, Kodi zingakhale bwanji mmawa? chifukwa cha mantha a mtima wako amene udzaopa, ndi chifukwa cha masomphenya a maso ako amene udzawona. Ndipo Ambuye adzakubwezani ku Igupto mzombo, mnjira imene ndinati simudzawonanso, ndipo mudzagulitsidwa kumeneko kwa adani anu kukhala akapolo ndi akapolo aakazi, ndipo palibe amene adzagule.

Awa ndi mawu a pangano, amene Ambuye analamula Mose kuti akhazikitse kwa ana a Israeli mdziko la Mowabu, kupatula pangano limene analichita nawo ku Horebu.

29

Ndipo Mose anaitana ana onse a Israeli, ndipo anati kwa iwo,

Inu mwaona zonse zimene Ambuye anachita mdziko la Iguputo pamaso panu kwa Farao ndi kwa antchito ake, ndi mdziko lake lonse, Mayeso akuluakulu amene maso ako anaona, zizindikiro ndi zodabwitsa zazikulu zimenezo. Ndipo Ambuye Mulungu sanakupatseni mtima wodzindikira, ndi maso oti muone, ndi makutu oti mumve mpaka lero lino. Ndipo anakutsogolerani inu zaka makumi anayi m'chipululu, zovala zanu sizinakhalebe, ndipo nsapato zanu sizinawonongedwe pa mapazi anu. Buledi simudadya, vinyo ndi chakumwa champhamvu simudamwe, kuti mudziwe kuti Ine ndine Yehova Mulungu wanu. Ndipo munabwera mpaka ku malo ano, ndipo Sihoni mfumu wa ku Hesiboni ndi Ogi mfumu wa ku Basani anatuluka kudzakumana nafe pa nkhondo. Ndipo tinawamenya iwo, ndipo tinatenga dziko lawo, ndipo ndinapereka iyo kukhala cholowa kwa Rubeni, ndi kwa Gadi, ndi kwa theka la fuko la Manase. Ndipo mudzasunga kuchita mawu onse a pangano ili, kuti mumvetse zonse zimene mudzachita.

Inu mukuyimirira onse lero pamaso pa Ambuye Mulungu wanu, atsogoleri aakulu a mafuko anu, ndi khonsolo ya akuluakulu anu, ndi oweruza anu, ndi akazembe anu, aliyense munthu wa Isiraeli, Akazi anu, ndi ana anu, ndi mlendo amene ali pakati pa msasa wanu, kuchokera ku wodula nkhuni anu mpaka wonyamula madzi anu, kudutsa mu pangano la Ambuye Mulungu wanu, ndi mu matemberero ake, zonse zimene Ambuye Mulungu wako akuchita nawe lero, kuti akhazikitse iwe kwa iye kukhala anthu, ndipo iye adzakhala Mulungu wako, monga momwe analankhula kwa iwe, ndiponso monga momwe

analumbira kwa makolo ako Abrahamu ndi Isake ndi Yakobo. Ndipo si kwa inu okha ine ndikukhazikitsa pangano ili ndi temberero ili, Koma ndi kwa iwo amene ali pano ndi inu lero pamaso pa Ambuye Mulungu wanu, ndi kwa iwo amene salipo ndi inu pano lero.

Chifukwa inu mukudziwa mmene tinakhalira mdziko la Aiguputo, monga momwe tinadutsa pakati pa mitundu imene munadutsa. Ndipo onani zonyansa zawo ndi zifaniziro zawo, mtengo ndi mwala, siliva ndi golide, zimene zili pakati pawo. Kodi palibe mwamuna, kapena mkazi, kapena banja, kapena fuko pakati panu amene maganizo awo atembenuka kuchokera kwa Ambuye Mulungu wanu, napita kutumikira milungu ya mitundu ya anthu ija? Kodi palibe muzu pakati panu umene ukumera kumwamba mwa ndulu ndi kuwawa? Ndipo zidzakhala ngati adzamva mawu a matemberero awa, nadzinena mkati mwa mtima wake kuti, Zoyera kwa ine zikhalenso, chifukwa mu kusochera kwa mtima wanga ndidzayenda, kuti wochimwa asawononge wopanda tchimo, Mulungu sadzafuna kukhala wachifundo kwa iye, koma pamenepo mkwiyo wa Ambuye ndi nsanje wake zidzayakidwa pa munthu ameneyo, ndipo matemberero onse a pangano ili, amene adalembedwa mu buku ili, adzamatirirana pa iye, ndipo Ambuye adzafafaniza dzina lake kuchokera pansi pa kumwamba. Ndipo Ambuye adzamupatula iye ku zoipa kuchokera ana onse a Israeli, molingana ndi matemberero onse a pangano zolembedwa mu buku la lamulo uwu.

Ndipo adzanena mbadwa ina, ana anu amene adzadzuke pambuyo panu, ndi mlendo amene angabwere kuchokera dziko lakutali, ndipo adzaona zovulaza za dziko limenelo ndi matenda ake, amene Ambuye anatumiza pa iwo, Chaumulungu ndi mchere wotenthedwa, dziko lonse lake silidzafesedwa, kapena kuphukira, kapena kusakhala kukwera pa iwo chonse chobiriwira, monga momwe anagwetsedwa Sodomu ndi Gomora, Adama ndi Zeboimu, amene Ambuye anagwetsa mu ukali ndi mkwiyo. Ndipo mayiko onse adzanena kuti, Chifukwa chiyani Ambuye anachita chotere ku dziko ili? Kodi ukali waukulu uwu wa mkwiyo ndi chiyani? Ndipo adzanena kuti, anasiya pangano la Ambuye Mulungu wa makolo awo, limene analichita ndi makolo awo, pamene anawatulutsira kuchokera mdziko la Igupto, Ndipo atapita, anatumikira milungu ina, imene sanaidziwe, kapena anawagawira iwo. Ndipo Ambuye anakwiya kwambiri pa dziko limenelo kuti abweretse pa ilo matemberero onse amene analembedwa mu buku la lamulo uwu. Ndipo Ambuye anachotsa iwo ku dziko lawo mu mkwiyo ndi ukali waukulu kwambiri, ndipo anawathamangitsa ku dziko lina monga mmene zilili tsopano.

Zinthu zobisika ndi za Ambuye Mulungu wathu, koma zinthu zowonekera ndi zathu ife ndi ana athu mpaka muyaya, kuti tichite mawu onse a lamulo uwu. Zinthu zobisika ndi za Ambuye Mulungu wathu, koma zinthu zowonekera ndi zathu ife ndi ana athu mpaka muyaya, kuti tichite mawu onse a lamulo uwu.

30

Ndipo zidzakhala monga akabwera pa iwe mawu onse awa, madalitso ndi temberero, zimene ndinapereka pamaso pako; ndipo udzalandira mu mtima mwako mmitundu yonse ya anthu, kumene Ambuye adzakubalalitse kumeneko. Ndipo udzabwerera kwa Yehova Mulungu wako, ndi kumvera mawu ake molingana ndi zonse zimene ine ndikulamula iwe lero, kuchokera mu mtima wako wonse, ndi kuchokera mu moyo wako wonse. Ndipo Ambuye adzachiza machimo ako, ndipo adzakuchitira chifundo, ndipo adzakusonkhanitsanso kuchokera ku mitundu yonse, kumene Ambuye anakubalalitsira kumeneko. Ngati kubalalika kwako kuli kuchokera kumapeto kwa kumwamba mpaka kumapeto kwa kumwamba, kuchokera kumeneko Ambuye Mulungu wako adzakusonkhanitsa, ndipo kuchokera kumeneko Ambuye Mulungu wako adzakutenga. Ndipo Mulungu wako adzakulowetsa kuchokera kumeneko kulowa mdziko limene makolo ako analandira, ndipo udzalilowa mmalo mwawo, ndipo adzakuchitira zabwino, ndipo adzakuchita kuti ukhale wochuluka kuposa makolo ako. Ndipo Ambuye adzayeretsa kwambiri mtima wako ndi mtima wa mbewu yako, kuti ukonde Ambuye Mulungu wako kuchokera mu mtima wako wonse, ndi kuchokera mu moyo wako wonse, kuti iwe ukhale ndi moyo.

Ndipo Yehova Mulungu wako adzaika matemberero awa pa adani ako ndi pa iwo amene amadana nawe, amene

anakuzunza. Ndipo iwe udzatembenuka ndi kumva mawu a Ambuye Mulungu wako, ndipo udzachita malamulo ake onse amene ine ndikulamula iwe lero. Ndipo Yehova Mulungu wako adzakudalitsa iwe mntchito zonse za manja ako, mana a mmimba mwako, ndiponso mana a ziweto zako, ndiponso mu zokolola za nthaka yako, chifukwa Yehova Mulungu wako adzabwerera kukondwera pa iwe ndi zinthu zabwino, monga momwe anakondwera ndi makolo ako, Ngati umvere mawu a Ambuye Mulungu wako, kusunga malamulo ake, ndi malangizo ake, ndi ziweruzo zake zolemba mbuku la lamulo uwu, ngati ubwerere kwa Ambuye Mulungu wako kuchokera mu mtima wako wonse, ndi kuchokera mu moyo wako wonse. Chifukwa lamulo ili limene ine ndikulamula iwe lero si lovuta kwambiri, kapena kutali kuchokera kwa iwe. Si ili kumwamba kumwamba, kunena, Ndani adzatikwere kupita kumwamba, ndi kutitengerera iyo, ndi ife titamva iyo tidzayichita? Kapena si kuli kupyola kwa nyanja, kunena, Ndani adzawoloka kwa ife kupita kupyola kwa nyanja, ndi kutenga kwa ife iyo, ndi kuyipanga yomveka kwa ife, ndipo tidzachita? Mawu ali pafupi ndi iwe kwambiri mu mkamwa mwako, ndi mu mtima mwako, ndi mu manja mwako kuti uwachite.

Taonani, lero ndayika patsogolo panu moyo ndi imfa, chabwino ndi choipa. Ngati ukamvera malamulo a Ambuye Mulungu wako, amene ine ndikulamula iwe lero, kuti ukonde Ambuye Mulungu wako, kuyenda mnjira zake zonse, ndi kusunga malangizo ake ndi maweruzo ake, ndipo udzakhala ndi moyo, ndi udzachuluka, ndipo Ambuye Mulungu wako adzakudalitsa

mu dziko lonse limene ukulowa kuti ukalandire ngati cholowa chako. Ndipo ngati mtima wako utembenuka, ndipo usamamve, ndipo ukasocheretsedwa ulambire milungu ina ndi kuwatumikira. Ndikulengeza kwa iwe lero kuti mudzawonongeka kotheratu, ndipo simudzakhala ndi moyo wautali pa dziko limene mukuwoloka Yorodano kuti mukalandire.

Ndikuchitira umboni kwa inu lero thamanda ndi dziko lapansi, moyo ndi imfa ndapereka pamaso panu, dalitso ndi temberero. Sankhani moyo inu, kuti mukhale ndi moyo inu ndi mbewu yanu. Kukonda Ambuye Mulungu wako, kumvera mawu ake, ndi kumamatira kwa Iye, chifukwa ichi ndi moyo wako ndi kutalika kwa masiku ako, kukhala pa dziko lapansi limene Ambuye analumbira kwa makolo ako Abrahamu, Isake ndi Yakobo kuti awapatse iwo.

31

Ndipo Mose anamaliza kulankhula mawu onsewa kwa ana onse a Israeli, Ndipo anati kwa iwo, Lero ndili ndi zaka zana ndi makumi awiri, sindingakhalenso ndithu kulowa ndi kutuluka. Koma Ambuye anati kwa ine, Sudzawoloka Yorodano uyu. Ambuye Mulungu wako amene akuyenda patsogolo pako, Iye adzawononga mitundu iyi pamaso pako, ndipo udzawalandira cholowa chawo, ndipo Yoswa amene akuyenda patsogolo pako, monga ananenera Ambuye. Ndipo Ambuye Mulungu wako

adzachita kwa iwo monga momwe anachitira Sihoni ndi Ogi, mafumu awiri a Aamori, amene anali kutsidya la Yorodano, ndi dziko lawo, monga momwe anawawononga. Ndipo Ambuye anawapereka kwa inu, ndipo mudzawachita monga ndinakulamulirani. Khala wolimba mtima ndi khala wamphamvu, usaope, kapena usachite mantha, kapena usachita mantha pamaso pawo, chifukwa Ambuye Mulungu wako amene akuyenda patsogolo ndi inu mwa inu, sadzakusiya iwe, kapena sadzakutaya iwe. Ndipo Mose anaitana Yoswa, ndipo anati kwa iye patsogolo pa Israeli yense, Khala wolimba mtima ndipo khala wamphamvu, pakuti iwe udzalowa patsogolo pa anthu awa mu dziko limene Ambuye analumbira kwa makolo anu kuwapatsa, ndipo iwe udzawapatsa cholowa chawo. Ndipo Ambuye amene akuyenda ndi iwe sadzakuleka kapena kukusiya. Usaope kapena kuopa.

Ndipo Mose analemba mawu a lamulo uwu mbuku, ndipo anawapereka kwa ansembe, ana a Levi amene amanyamula Bokosi la Chipangano cha Ambuye, ndiponso kwa akuluakulu a ana a Israeli.

Ndipo Mose anawalamula tsiku limenelo, kunena kuti, pambuyo pa zaka zisanu ndi ziwiri mu nthawi ya chaka cha kumasula mu chikondwerero cha misasa, Mmene muyenda pamodzi onse a Israeli kuonekera pamaso pa Ambuye Mulungu wanu, mmalo amene angasankhe Ambuye, mudzawerenga lamulo uwu pamaso pa onse a Israeli mmakutu awo. Mwasonkhanitsa anthu, amuna ndi akazi ndi ana, ndi mlendo amene ali

mmizinda yanu, kuti amve, ndi kuti aphunzire kuopa Ambuye Mulungu wanu, ndipo adzamva kuchita mawu onse a lamulo ili. Ndipo ana awo amene sadziwa adzamva, ndipo adzaphunzira kuopa Ambuye Mulungu wako masiku onse amene iwo akukhala pa dziko limene inu mukuwoloka Yorodano kuti mukalitenga.

Ndipo Ambuye anati kwa Mose, Taona, masiku a imfa yako ayandikira. Itana Yoswa, ndipo imani pafupi ndi zitseko za tenti ya umboni, ndipo ndidzamulamula. Ndipo Mose ndi Yoswa anapita mu tenti ya umboni, ndipo anayima pafupi ndi zitseko za tenti ya umboni. Ndipo Ambuye anatsika mu mtambo, nayima pafupi ndi khomo la tenti ya umboni, ndipo chipilala cha mtambo chinayima pafupi ndi khomo la tenti ya umboni. Ndipo Ambuye anati kwa Mose, Taona, iwe udzagona ndi makolo ako, ndipo anthu awa atadzuka adzachita chigololo potsatira milungu yachilendo ya dziko limene akulowamo, ndipo adzandisiya Ine, nadzaphwanya pangano langa limene ndinapangana nawo. Ndipo ndidzakwiya ndi mkwiyo kwa iwo mtsiku umenewo, ndipo ndidzawasiya, ndipo ndidzatembenuzira nkhope yanga kuchokera kwa iwo, ndipo adzakhala chakudya, ndipo adzamupeza zoipa zambiri ndi masautso. Ndipo adzanena mtsiku umenewo kuti, chifukwa Ambuye Mulungu wanga sali mwa ine, zoipa izi zinandidzapeza. Ine koma ndidzatembenuka kwathunthu nkhope yanga kuchokera kwa iwo pa tsiku limenelo, chifukwa cha zoyipa zonse zimene anachita, chifukwa anatembenukira ku milungu yachilendo.

Ndipo tsopano lembani mawu a nyimbo iyi, ndipo muphunzitse ana a Isiraeli, ndipo muyike mkamwa mwawo, kuti nyimbo iyi ikhale kwa Ine yochitira umboni pamaso pawo pakati pa ana a Isiraeli. Ndidzawalowetsa pakuti iwo mdziko labwino, limene ndinalumbira kwa makolo awo, kupereka kwa iwo dziko loyenda mkaka ndi uchi, ndipo adzadya, ndipo atadzazidwa adzakhuta, ndipo adzatembenukira kwa milungu yachilendo, ndipo adzayitumikira, ndipo adzandikwiyitsa ine, ndipo adzaphwanya chipangano changa. Ndipo nyimbo iyi idzasinthidwa motsatira nkhope yake ikuchitira umboni, chifukwa sidzaiwala kuchokera mkamwa mwawo, ndi kuchokera mkamwa mwa mbewu yawo, pakuti ine ndimadziwa zoyipa zawo, zimene akuchita pano lero, asanabweretse ine iwo mdziko labwino, limene ndinalumbira kwa makolo awo.

Ndipo Mose analemba nyimbo iyi pa tsiku limenelo, ndipo anayiphunzitsa ana a Israeli. Ndipo analamula Yoswa nati, Khala wolimba mtima ndipo khala wamphamvu, chifukwa iwe udzalowetsa ana a Israeli mdziko limene Ambuye analumbira kwa iwo, ndipo Iye adzakhala ndi iwe.

Pamene Mose anamaliza kulemba mawu onse a lamulo uwu mbuku mpaka kumapeto, Ndipo analamula Alevi amene amanyamula Bokosi la Chipangano cha Ambuye, ponena kuti, Mutatenga buku la malamulo limeneli, mudzalike mmbali mwa Bokosi la Chipangano cha Ambuye Mulungu wanu, ndipo lidzakhala kumeneko mwa inu ngati umboni. Chifukwa ine ndimadziwa chokwiyitsa chako ndi khosi lako louma, pakuti ine

ndikadali moyo ndi inu lero, munkakhala mukupandukira Mulungu, nanga bwanji osati pambuyo pa imfa yanga? Sonkhanitsani kwa ine atsogoleri a mafuko anu, ndi akuluakulu anu, ndi oweruza anu, ndi alembi anu, kuti ndilankhule mmakutu awo mawu onse awa, ndipo ndichitire umboni kwa iwo thambo ndi dziko lapansi. Ndikudziwa kuti pambuyo pa imfa yanga mudzachita zachinyengo, ndipo mudzapatuka mnjira imene ndinakuuzani, ndipo zoipa zidzakufikani mmasiku otsiriza, chifukwa mudzachita zoyipa pamaso pa Ambuye, ndi kumukwiyitsa ndi ntchito za manja anu.

Ndipo Mose analankhula mawu a nyimbo iyi mmakutu a msonkhano wonse mpaka kumapeto.

32

Tcherani kumwamba, ndipo ndidzalankhula, ndipo dziko lapansi limve mawu ochokera mkamwa mwanga. Liyembekezeredwe monga mvula mawu anga, ndipo atsike monga mame mawu anga, monga mvula pa udzu, ndipo monga chipale chowundana pa udzu. Chifukwa ndinaitana dzina la Ambuye, perekani ulemerero kwa Mulungu wathu. Mulungu, ntchito zake ndi zoona, ndipo njira zake zonse ndi maweruzo, Mulungu wokhulupirika, ndipo palibe chosalungama, wolungama ndi wopatulika Ambuye. Iwo anachimwa, si ana ake onyozeka, mbadwa yopota ndi yopotoka. Kodi izi ndizo mukubwezera Ambuye? Anthu opusa ndi osati anzeru! Kodi si

Iye uyu Atate wanu amene anakupezani, ndi kukupangani, ndi kukuumbani? Kumbukirani masiku a nthawi yakale, mvetsetserani zaka za mibadwo ndi mibadwo. Funsani atate anu ndipo adzakuwuzani, akuluakulu anu ndipo adzakunenani.

Pamene Wamwambamwamba anagawa mitundu ya anthu, monga momwe anabalalitsa ana a Adamu, anaika malire a mitundu ya anthu molingana ndi chiwerengero cha angelo a Mulungu. Ndipo gawo la Ambuye linakhala anthu ake Yakobo, chigawo choyezeredwa cha cholowa chake Israeli. Anamusunga iye mchipululu, mludzu la kutentha mdziko lopanda madzi. Anamuzungulira iye ndi kumuphunzitsa iye, ndipo anamusunga iye monga mwana wa diso. Monga chiwombankhanga kuphimba chisa chake, ndi pa ana ake a mbalame anazilakalaka, atambalitsa mapiko ake anawalandira, ndipo anawatenga pa misana yake. Ambuye yekha anawatsogolera, palibe mulungu wachilendo amene anali nawo. Anawakweza iwo pa mphamvu ya dziko lapansi, anawadyetsa zobereka za minda, anayamwitsa uchi wochokera mthanthwe, ndi mafuta ochokera mthanthwe lolimba. Chambiko cha ngombe, ndi mkaka wa nkhosa, pamodzi ndi mafuta a ana ankhosa ndi nkhosa zazimuna, ana a ngombe zazimuna ndi mbuzi, pamodzi ndi mafuta a impsyo za tirigu, ndipo magazi a mphesa anasamwa vinyo. Ndipo Yakobo anadya nakhuta, ndipo wokondedwayo anakankhira, ananenemera, anakula thupi, anakulirakulira, ndipo anasiya Mulungu amene anamulenga, ndipo anachoka kwa Mulungu Mpulumutsi wake.

Iwo anandikwiyitsa pa zachilendo, mu zonyansa zawo anandipwetekesa. Iwo anapereka nsembe kwa ziwanda, ndipo si kwa Mulungu, milungu imene sankadziwa, yatsopano yaposachedwa yabwera, imene makolo awo sankadziwa. Mulungu amene anakubala unasiya, ndipo unayiwala Mulungu amene akukudyetsa.

Ndipo Ambuye anaona, ndipo anachitira nsanje, ndipo anapwetekeka chifukwa cha mkwiyo wa ana ake aamuna ndi aakazi. Ndipo anati, Ndidzatembenuzira nkhope yanga kuchokera kwa iwo, ndipo ndidzaonetsa zimene zidzawachitikira pa masiku omaliza, chifukwa ndi m'bado wotembenuka, ana amene alibe chikhulupiriro mwa iwo.

Iwo anandipangitsa nsanje ndi chimene si Mulungu, anandikwiyitsa ndi mafano awo, ndipo ine ndidzawapangitsa nsanje ndi amene si mtundu, ndi mtundu wopusa ndidzawakwiyitsa. Chifukwa moto wakhazikitsidwa kuchokera mu mkwiyo wanga, udzatentha mpaka ku manda pansi, udzawononga dziko ndi zokolola zake, udzayatsa maziko a mapiri. Ndidzawasonkhanitsira zoipa, ndipo ndidzagwiritsa ntchito mivi yanga pomenya nkhondo nawo. Akuwonongeka ndi njala ndi kudyedwa ndi mbalame, ndi matenda osachiritsika otsogola kumbuyo, mano a zirombo zakuthengo ndidzawatumizira, pamodzi ndi mkwiyo wa zokoka pa nthaka. Kunja lupanga lidzawasiya opanda ana, ndipo mwa nyumba zidzakhala mantha; mnyamata wachichepere pamodzi ndi namwali, mwana woyamwa pamodzi ndi munthu wachikulire

wokhazikika. Ndinati, Ndidzawabalalitsa iwo, ndidzachotsa chikumbutso chawo pakati pa anthu. Ngati si chifukwa cha mkwiyo wa adani, kuti asatalika nthawi, kuti adani asagwirizane kuukira, asanene kuti, Dzanja lathu lalitali, ndi si Ambuye, anachita zonsezi.

Mtundu wotaya uphungu ndi umenewo, ndipo palibe chidziwitso mwa iwo. Sanaganiza kuti amvetse, zinthu izi azivomereze mnthawi yikubwera. Kodi mmodzi adzathamangitsa bwanji anthu zikwi, ndipo awiri adzachotsa bwanji makumi khumi a zikwi, pokhapokha Mulungu atawagulitsa, ndipo Ambuye atawapereka? Chifukwa si ali monga Mulungu wathu milungu yawo, koma adani athu ndi opusa. Pakuti mphesa wawo ndi wochokera ku mphesa wa ku Sodomu, ndipo nthambi zawo ndi zochokera ku Gomora; mphesa wawo ndi mphesa wa ndulu, gulu la kuwawa kwa iwo. Mkwiyo wa zinjoka ndi vinyo wawo, ndipo mkwiyo wa mphiri ndi wosachiritsika. Kodi zinthu izi sizinasonkhanitsidwe kwa ine, ndipo sizinasindikizidwe mnkhokwe zanga? Pa tsiku la kubwezera chilango ndidzabwezera, pamene phazi lawo litalephera, chifukwa pafupi ndi tsiku la chiwonongeko chawo, ndipo zinthu zokonzeka zilipo kwa inu. Chifukwa Ambuye adzaweruza anthu ake, ndipo pa akapolo ake adzachita chifundo, pakuti adawona kuti iwo anali ofooka, ndi atatha mphamvu mu masautso, ndi otopa. Ndipo Ambuye anati, Kodi ali kuti milungu yawo, imene anakhulupirira? Amene mafuta a nsembe zawo munkadya, ndi munkamwa vinyo wa zopereka zawo za chakumwa, ayimirire ndi kukuthandizani, ndipo akhale

oteteza kwa inu. Onani, onani kuti Ine ndine, ndipo palibe Mulungu kupatula Ine. Ine ndimapha, ndipo ndimapatsa moyo, ndidzamenya, ndipo Ine ndidzachiritse, ndipo palibe amene angapulumutse mmanja mwanga. Chifukwa ndidzakweza dzanja langa ku kumwamba, ndi kudzalumbira ndi dzanja langa lamanja, ndi kunena kuti, Ine ndimakhala mpaka muyaya. Chifukwa ndidzanola ngati mphenzi lupanga langa, ndipo dzanja langa lidzagwira chiweruzo, ndipo ndidzabweza chilango kwa adani, ndipo kwa odana nane ndidzabweza. Ndidzaledzera mivi yanga ndi magazi, ndipo lupanga langa lidzadya nyama kuchokera mmagazi a ovulala ndi a ukapolo, kuchokera ku mitu ya atsogoleri adani.

Sangalalani mayiko akumwamba pamodzi naye, ndipo amithenga onse a Mulungu alambire kwa iye, sangalalani mitundu ya anthu pamodzi ndi anthu ake, ndipo ana onse a Mulungu alimbike kwa iye, chifukwa magazi a ana ake akulipsidwa, ndipo adzalipsira ndipo adzabwezera chilango kwa adani, ndipo kwa odana adzabwezera, ndipo Ambuye adzayeretsa dziko la anthu ake.

Ndipo Mose analemba nyimbo iyi pa tsiku lija, ndipo anaphunzitsa ana a Israeli nyimboyo. Mose analowa ndipo analankhula mawu onse a lamulo ili mmakutu mwa anthu, iye mwini pamodzi ndi Yoswa mwana wa Nuni. Ndipo Mose anamaliza kulankhula kwa Aisraeli onse. Ndipo anati kwa iwo, Tcherani mtima pa mawu onse awa, amene ine ndikuchitira umboni kwa inu lero, amene mudzalamula ana anu kuti asunga

ndi kuchita mawu onse a lamulo ili. Choti si mawu achabechabe awa kwa inu, chifukwa uyu ndi moyo wanu, ndipo chifukwa cha mawu awa mudzakhala nthawi yaitali pa dziko lapansi, mu limene inu mukuwoloka Yorodano kumeneko kuti mukalandire cholowa. Ndipo Ambuye analankhula kwa Mose pa tsiku ili, ponena kuti, Kwera ku phiri la Abarimi, phiri ili la Nabau limene lili mdziko la Moabu moyanganana ndi Yeriko, ndipo uone dziko la Kanaani limene Ine ndikulipereka kwa ana a Isiraeli, Ndipo ufa pa phiri limene ukukwerapo kumeneko, ndipo ulumikizidwe ndi anthu ako, monga mmene anafira Aaroni mchimwene wako pa phiri la Hori, ndipo analumikizidwa ndi anthu ake. Chifukwa munakanira mawu anga pakati pa ana a Isiraeli pa madzi a mkangano wa Kadesi mchipululu cha Sini, popeza simunandipatule ine pakati pa ana a Isiraeli. Patsogolo udzawona dzikolo, koma siudzalowamo.

33

Ndipo iyi ndi dalitso limene Mose munthu wa Mulungu anadalitsa ana a Israeli patsogolo pa imfa yake. Ndipo anati, Ambuye wachokera ku Sinai wabwera, ndipo waonekera kuchokera ku Seiri kwa ife, ndipo wafulumira kuchokera ku phiri la Paran, ndi zikwi zambiri za Kadesi; kuchokera ku dzanja lamanja lake angelo pamodzi naye. Ndipo anakomera chisoni anthu ake, ndipo onse oyeretsedwa ndi manja ako ali pansi pako, ndipo analandira mawu ake lamulo, limene Mose analamula ife, cholowa cha mabungwe a Yakobo. Ndipo

idzakhala mu wokondedwa mfumu, pamene mafumu a anthu asonkhanitsidwa pamodzi ndi mafuko a Israeli. Rubeni akhale ndi moyo, ndipo asafe, ndipo akhale wochuluka mchiwerengero.

Ndipo iyi ndi ya Yuda, mverani Ambuye mawu a Yuda, ndipo mubwere kwa anthu ake, manja ake adzimupatsa chilungamo, ndipo mudzakhala wothandiza kuchokera kwa adani ake.

Ndipo kwa Levi anati, Patsani Levi zizindikiro zake zowonekeratu ndi choonadi chake kwa munthu woyera, amene anayesa iye mu kuyesa, anamunyoza iye pa madzi a mkangano. Amene anati kwa atate ndi amayi, sindinakuoneni, ndipo sanadziwe abale ake, ndipo anakana ana ake, anasunga mawu anu, ndipo anasunga pangano lanu. Adzalengeza malamulo ako kwa Yakobo, ndi lamulo lako kwa Israeli, adzayika lubani mu mkwiyo wako nthawi zonse pa guwa lansembe lako. Dalitsani Ambuye mphamvu yake, ndi kulandira ntchito za manja ake. Phwanyani chiuno cha adani amene adzukira kwa iye, ndipo iwo amene akudana naye asadzukenso. Ndipo kwa Benjamini anati, wokondedwa ndi Ambuye adzakhala mwakukhulupirira, ndipo Mulungu akumuphimba pa iye masiku onse, ndipo pakati pa mapewa ake anapumula.

Ndipo kwa Yosefe anati, kuchokera ku madalitso a Ambuye dziko lake, kuchokera ku nyengo za kumwamba, ndi mame, ndi kuchokera ku akuya a akasupe pansi. ndi monga nyengo za zobereka za kusinthika kwa dzuwa, ndi kuchokera ku masonkhano a miyezi, kuchokera pamwamba pa mapiri

pachiyambi, ndi kuchokera pamwamba pa zitunda zosatha, Ndi monga nthawi ya kudzaza kwa dziko, ndi zinthu zovomerezeka kwa amene anaonekera mu chitsamba zibwere pa mutu wa Yosefe, ndi pa nsonga yake, iye amene analemekezedwa pakati pa abale ake. Woyamba kubadwa wa ngombe yayimuna ndi kukongola kwake, nyanga za chipembere ndi nyanga zake, ndi zimenezi adzabaya mitundu pamodzi, mpaka kumapeto a dziko lapansi, izi ndi makumi amasanu a zikwi a Efereimu, ndipo izi ndi zikwi za Manase. Ndipo kwa Zebuloni anati, Sangalala Zebuloni mu kunyamuka kwako, ndipo Isakara mu matenti ake. Mitundu idzawononga, ndipo mudzaitana kumeneko, ndipo mudzapereka kumeneko nsembe yachilungamo, chifukwa chuma cha nyanja chidzakudyetsani inu, ndipo malonda a mmphepete mwa nyanja a okhala.

Ndipo kwa Gadi anati, Wodalitsika wokulitsa Gadi; monga mkango anapuma, ataphwanya mkono ndi wolamulira. Ndipo anaona zipatso zoyamba zake, chifukwa kumeneko kunagawidwa dziko la olamulira amene anasonkhanitsidwa pamodzi ndi atsogoleri a anthu, chilungamo Ambuye anachita, ndi chiweruzo chake ndi Israeli.

Ndipo kwa Dan anati, Dan ndi mwana wa mkango, ndipo adzalumpha kuchokera ku Basani. Ndipo kwa Nafutali anati, Nafutali ndi kudzala kwa zinthu zovomerezeka, ndipo adzazidwe ndi madalitso ochokera kwa Ambuye; nyanja ndi Kumwera adzalandira ngati cholowa. Ndipo kwa Aseri anati, Wodalitsidwa ndi ana Aseri, ndipo adzakhala wovomerezeka

kwa abale ake, adzaviyika phazi lake mu mafuta. Chitsulo ndi mkuwa nsapato wake idzakhala, monga masiku ako, mphamvu zako.

Palibe ngati Mulungu wa wokondedwa, amene amakwera pa kumwamba monga wothandiza wako, ndi waulemerero wa thambo. Ndipo adzakuphimba iwe ndi chiyambi cha Mulungu, ndipo pansi pa mphamvu ya manja osatha, ndipo adzapirikitsa mdani kuchokera pamaso pako, akunena kuti, Uthe. Ndipo Israeli adzakhala wokhulupirira yekha pa dziko la Yakobo, pa tirigu ndi vinyo, ndipo kumwamba kudzakhala kokutidwa ndi mame kwa iwe. Wodalitsidwa iwe Israeli, ndani wofanana ndi iwe, anthu akupulumutsidwa ndi Ambuye? Adzateteza wothandiza wako, ndipo lupanga ndi kudzikuza kwako, ndipo adani ako adzakunama, ndipo iwe udzaponda pa khosi lawo.

34

Ndipo Mose anakwera kuchokera ku Araboti Mowabu kupita ku phiri la Nebo, pamwamba pa Fasiga, limene lili patsogolo pa Yeriko, ndipo Ambuye anamuonetsa dziko lonse la Giliyadi mpaka ku Dani, ndi dziko lonse la Nafutali, ndi dziko lonse la Efereimu, ndi Manase, ndi dziko lonse la Yuda mpaka ku nyanja yakutali, Ndi chipululu, ndi dera lozungulira Yeriko, mzinda wa mitengo ya kanjedza, mpaka Zowari. Ndipo Ambuye anati kwa Mose, Iyi ndi dziko limene ndinalumbira kwa Abrahamu, Isake ndi Yakobo, ponena kuti, Kwa zidzukulu zanu ndidzalipereka,

ndipo ndalionetsa ndi maso anu, koma simulowa kumeneko.

Ndipo Mose mtumiki wa Ambuye anamwalira mdziko la Mowabu chifukwa cha mawu a Ambuye. Ndipo anamuika iye mu Ai pafupi ndi nyumba ya Peor, ndipo palibe amene anaona manda ake mpaka lero. Mose anali ndi zaka zana ndi makumi awiri pamene anamwalira, maso ake sanafowoke, ndipo zamba zake sizinaonongeke.

Ndipo ana a Israeli analira Mose ku Araboth ku Moab pa Yorodani moyang'anana ndi Yeriko masiku makumi atatu, ndipo masiku a maliro a kulira Mose anatha. Ndipo Yoshuwa mwana wa Nuni anadzazidwa ndi mzimu wa kumvetsa, pakuti Mose anayika manja ake pa iye, ndipo ana a Israeli anamumvera, ndipo anachita monga momwe Ambuye analamula Mose.

Ndipo sanawukenso mneneri mu Israeli monga Mose, amene Ambuye anamudziwa nkhope ku nkhope Mu zizindikiro zonse ndi zodabwitsa, zimene Ambuye anamutuma kuti azichita mdziko la Iguputo kwa Farao, ndi kwa antchito ake, ndi mdziko lake lonse, zodabwitsa zazikulu, ndi dzanja lamphamvu, zimene Mose anachita pamaso pa Israyeli wonse.

Kalata ya Yohane

1

Chimene chinali kuyambira pachiyambi, chimene tamva, chimene taona ndi maso athu, chimene tinachiona ndipo manja athu anakhudza, ponena za Mawu a moyo, Ndipo moyo unawonekera, ndipo taona ndipo tikuchitira umboni ndipo tikulengeza kwa inu moyo wosatha, umene unali kwa Atate ndipo unawonekera kwa ife. Zimene tawona ndi zimene tamva, tikulalikira kwa inu, kuti inunso mukhale ndi ubale ndi ife. Ndipo ubale wathu ndi wa Atate ndi wa Mwana wake Yesu Khristu. Ndipo tikulemba izi kwa inu kuti chimwemwe chathu chikhale chodzazidwa.

Ndipo uyu ndi uthenga umene tinamva kuchokera kwa Iye ndipo tikulengeza kwa inu, kuti Mulungu ndi kuwala, ndipo mdima mwa Iye mulibe konse. Ngati tinene kuti tili ndi ubale naye ndipo tiyende mmdima, tinyanama ndipo sitichita choonadi. Koma ngati tiyenda mkuwala, monga momwe Iye alili mkuwala, timakhala ndi chiyanjano wina ndi mnzake, ndipo

magazi a Yesu Khristu Mwana wake amatiyeretsa ku machimo onse. Ngati tinene kuti tchimo sitili nalo, timadzinamiza tokha ndipo choonadi sichili mwa ife. Ngati tivomereza machimo athu, Iye ndi wokhulupirika ndi wolungama, kuti atikhululukire machimo ndi kutsuka ife ku zosalungama zonse. Ngati tinene kuti sitinachimwe, timumasandutsa wonama Iye, ndipo mawu ake sali mwa ife.

2

Ana anga, ndikulemba zimenezi kwa inu kuti musachimwe, ndipo ngati wina achimwa, tili ndi Mlimbikitsi kwa Atate, Yesu Khristu wolungama, Ndipo Iye mwini ndi chipulumutso cha machimo athu, osati cha athu okha, koma ndi cha dziko lonse lapansi. Ndipo mwa ichi tidziwa kuti tamudziwa Iye, ngati timasunga malamulo ake. Amene akunena kuti, Ndadziwa Iye, ndipo osati kusunga malamulo ake, ndi wabodza, ndipo mwa iyeyu choonadi sichilipo. Koma aliyense amene asunga mawu ake, zoona mwa uyu chikondi cha Mulungu chakwaniritsidwa. Mwa ichi tidziwa kuti tili mwa iye. Amene akunena kuti akukhala mwa Iye ayenera kuyenda monga mmene Iyeyo anayendera, ndipo iyenso ayenera kuyenda chotero.

Abale, si lamulo latsopano ndikukulemberani, koma lamulo lakale, limene munali nalo kuyambira pachiyambi. Lamulo lakale ndi mawu amene munamva kuyambira pachiyambi. Kachiwiri ndikulemberani lamulo latsopano, limene ndi loona

mwa Iye ndi mwa inu, chifukwa mdima ukupita ndipo kuwala koona kale kukuwala. Amene akunena kuti ali mu kuwala, koma akudana ndi mchimwene wake, ali mu mdima mpaka tsopano. Amene amakonda mchimwene wake amakhala mu kuwala, ndipo palibe chopunthwitsa mwa iye. Koma amene amadana ndi mchimwene wake ali mu mdima ndipo amayenda mu mdima, ndipo sadziwa kumene akupita, chifukwa mdima wakhwimitsa maso ake.

Ndikulemba kwa inu, ana angonoangono, chifukwa machimo anu akhululukidwa chifukwa cha dzina lake. Ndikulemba kwa inu, amabambo, chifukwa mwadziwa Iye amene anali kuyambira pachiyambi. Ndikulemba kwa inu, anyamata, chifukwa mwagonkha woipayo. Ndinakuwalembani inu ana, chifukwa mwadziwa Atate. Ndinakuwalembani inu makolo, chifukwa mwadziwa Iye kuyambira pachiyambi. Ndinakuwalembani inu anyamata, chifukwa ndinu amphamvu, ndipo Mawu a Mulungu amakhala mwa inu, ndipo mwagonjetsa woyipa.

Musati mukonde dziko lapansi kapena zinthu zili mu dziko lapansi. Ngati wina akonda dziko lapansi, chikondi cha Atate sichili mwa iye, Chifukwa zonse zomwe zili mdziko lapansi, chilakolako cha thupi ndi chilakolako cha maso ndi kudzikuza kwa moyo, si kuchokera kwa Atate, koma kuchokera mdziko lapansi. Ndipo dziko lapansi likudutsa pamodzi ndi chilakolako chake, koma amene amachita chifuniro cha Mulungu amakhala mpaka muyaya.

Ana, ili nthawi yomaliza, ndipo monga munamva kuti wotsutsa Khristu akubwera, ndipo tsopano otsutsa Khristu ambiri akhalapo, choncho timadziwa kuti ili nthawi yomaliza. Anatuluka kwa ife, koma sanali a ife; pakuti ngati akanali a ife, akanakhala ndi ife. Koma zinatero kuti ziwonetsedwe kuti si onse a ife. Ndipo inu muli ndi kudzozedwa kuchokera kwa Woyera, ndipo mumadziwa zonse zinthu. Sindinaleberani kwa inu chifukwa simukudziwa choonadi, koma chifukwa mukudziwa icho, ndipo bodza lililonse silochokera mu choonadi. Kodi ndani ali wonama kupatula amene akukana kuti Yesu si Khristu? Uyu ndi mdani wa Khristu, amene akukana Atate ndi Mwana. Aliyense amene akukana Mwana alibe Atate. Inu choncho, chimene munamva kuchokera koyamba, chikhalebe mwa inu. Ngati chikhala mwa inu chimene munamva kuchokera koyamba, inu nso mudzakhala mwa Mwana ndi mwa Atate. Ndipo ili ndi lonjeza limene Iye mwini anatilonjezera ife, moyo wosatha. Izi ndinalembera inu zokhudza iwo amene akukunyengani. Ndipo inu, kudzozedwa kumene munalandira kuchokera kwa Iye, kumakhalabe mwa inu, ndipo simuli ndi chifunikiro kuti wina akuphunzitseni, koma monga momwe kudzozedwa komweko kumakuphunzitsani za zonse, ndipo ndi zoona ndipo si bodza, ndipo monga momwe kunakuphunzitsani, mudzakhala mwa Iye. Ndipo tsopano, ana angonoangono, khalani mwa Iye, kuti pamene Iye awonekere tikhale ndi chilimbikitso ndipo tisachite manyazi pamaso pake pa kubwera kwake. Ngati mudziwa kuti Iye ndi wolungama, dziwani kuti aliyense wochita chilungamo wabadwa mwa Iye.

3

Onani chikondi cha mtundu wanji chapereka kwa ife Atate, kuti titchedwe ana a Mulungu. Chifukwa cha ichi, dziko lapansi silikudziwani inu, chifukwa silinadziwe Iye. Okondedwa, tsopano tili ana a Mulungu, ndipo sichinapezeke zimene tidzakhale, koma tikudziwa kuti ngati adzapezeke, tidzakhala ofanana naye, chifukwa tidzamuona iye monga mmene alili. Ndipo aliyense wokhala ndi chiyembekezo ichi pa Iye amadziyeretsa yekha, monga mmene Iyeyo ali woyera.

Aliyense wochita tchimo amachitanso kuphwanya malamulo, ndipo tchimo ndi kuphwanya malamulo. Ndipo mukudziwa kuti Iye anawonekera kuti achotse machimo athu, ndipo tchimo silili mwa Iye. Aliyense amene amakhala mwa Iye sachimwa, aliyense amene akuchimwa sanamuwone Iye kapena kumudziwe Iye. Ana angono, musalole kuti munthu aliyense akusokonezeni. Amene amachita chilungamo ndi wolungama, monga momwe Iyeyo ali wolungama. Amene amachita tchimo ndi wa mdierekezi, chifukwa kuyambira pachiyambi mdierekezi wakhala akuchita tchimo. Mwana wa Mulungu anadziwonekera chifukwa cha ichi, kuti awononge ntchito za mdierekezi. Aliyense wobadwa kuchokera kwa Mulungu sachita tchimo, chifukwa mbewu yake imakhala mwa iye, ndipo sangathe kuchimwa, chifukwa wabadwa kuchokera kwa Mulungu. Mu ichi zikuwonekera ana a Mulungu ndi ana a mdierekezi. Aliyense amene sachita chilungamo si wa kwa Mulungu,

ndiponso amene sakonda mchimwene wake. Chifukwa iyi ndi uthenga umene munamva kuchokera pachiyambi, kuti tikondane wina ndi mnzake. Osati monga Kaini amene anali wa woipa ndipo anapha mlongo wake, ndipo chifukwa cha chiyani anamupha iye? Chifukwa ntchito zake zinali zoipa, koma za mlongo wake zinali zolungama. Musadabwe, abale anga, ngati dziko lapansi likukudani. Ife tikudziwa kuti tadutsa kuchokera ku imfa kulowa ku moyo, chifukwa tikukonda abale. Amene sakonda mchimwene amakhalabe mu imfa. Aliyense amene akudana ndi mchimwene wake ndi wakupha munthu, ndipo mukudziwa kuti aliyense wakupha munthu alibe moyo wamuyaya wokhala mwa iye mwini. Mmenepa tadziwika chikondi, chifukwa Iyeyo kwa ife moyo wake anaika, ndipo ife tiyenera kwa abale miyoyo kuika. Koma aliyense amene ali ndi chuma cha dziko lapansi ndipo akaona mchimwene wake ali ndi chosowa nadzitsekera mtima wake kwa iye, kodi chikondi cha Mulungu chimakhala bwanji mwa iye? Ana anga, tisagane ndi mawu kapena ndi lilime, koma mntchito ndi mu choonadi. Ndipo mwa ichi tidziwa kuti tili kuchokera ku choonadi, ndipo pamaso pake tidzatsimikizira mitima yathu. chifukwa ngati mtima wathu ukutitsutsa, Mulungu ndi wamkulu kuposa mtima wathu ndipo amadziwa zinthu zonse. Okondedwa, ngati mtima wathu sutidzudzula, tili ndi chilimbikitso kwa Mulungu. Ndipo chilichonse chimene tifunsa timalandira kuchokera kwa Iye, chifukwa timasunga malamulo ake ndipo timachita zinthu zokondweretsa pamaso pake. Ndipo ili ndi lamulo lake, kuti tikhulupirire dzina la Mwana wake Yesu Khristu, ndi kuti tikondane wina ndi mnzake monga momwe anapereka lamulo.

Ndipo amene amasunga malamulo ake amakhala mwa iye, ndi iyenso amakhala mwa iye. Ndipo mwa ichi timadziwa kuti amakhala mwa ife, kuchokera ku Mzimu amene anatipatsa.

4

Okondedwa, musakhulupirire mzimu uliwonse, koma yesani mizimu ngati ili yochokera kwa Mulungu, chifukwa aneneri abodza ambiri atuluka kupita mdziko lapansi. Mu iyi mukudziwa mzimu wa Mulungu: mzimu uliwonse umene umavomereza Yesu Khristu atafika mu thupi, ndi wochokera kwa Mulungu. Ndipo mzimu uliwonse umene sukuvomereza Yesu Khristu atafika mthupi, si wochokera kwa Mulungu, ndipo uwu ndi wa antikhristo umene mwamva kuti ukubwera, ndipo tsopano uli kale mdziko lapansi. Inu ana angonoangono, muli a Mulungu, ndipo mwawagonjetsa iwo, chifukwa amene ali mwa inu ndi wamkulu kuposa amene ali mu dziko lapansi. Iwo ndi a mwa dziko lapansi, chifukwa chake amalankhula zinthu za dziko lapansi ndipo dziko lapansi limawamvera. Ife tikuchokera kwa Mulungu. Amene akudziwa Mulungu akumva zathu. Amene si wa kwa Mulungu sakumva zathu. Kuchokera pa ichi tikudziwa mzimu wa choonadi ndi mzimu wa kusokoneza.

Okondedwa, tiyeni tikondane wina ndi mnzake, chifukwa chikondi chimachokera kwa Mulungu, ndipo aliyense amene amakonda wabadwa mwa Mulungu ndi kumudziwa Mulungu. Amene sakonda sanadziwe Mulungu, chifukwa Mulungu ndi

chikondi. Mchithu ichi chikondi cha Mulungu chidawonetsedwa mwa ife, chifukwa Mulungu adatumiza Mwana wake wabadwa yekhayekha kudziko lapansi kuti tikhale ndi moyo kudzera mwa iye. Mu ichi muli chikondi: osati chifukwa ife tinakonda Mulungu, koma chifukwa Iye mwini anakonda ife ndi kutumiza Mwana wake kukhala choperekera chopepesera machimo athu. Okondedwa, ngati Mulungu anakonda ife motero, ndipo ifenso tiyenera kukondana wina ndi mnzake. Mulungu palibe munthu amene anamuwona konse, ngati tikondana wina ndi mnzake, Mulungu amakhala mwa ife ndipo chikondi chake chokwaniritsidwa chili mwa ife. Mwa ichi tidziwa kuti timakhala mwa Iye ndipo Iye mwa ife, chifukwa watipatsa Mzimu wake. Ndipo ife taona ndipo tikuchitira umboni kuti Atate watumiza Mwana kukhala Mpulumutsi wa dziko lapansi. Aliyense amene avomereze kuti Yesu ndi Mwana wa Mulungu, Mulungu amakhala mwa iye, ndipo iyeyo amakhala mwa Mulungu. Ndipo ife tadziwa ndipo takhulupirira chikondi chimene Mulungu ali nacho mwa ife. Mulungu ndi chikondi, ndipo amene amakhala mu chikondi amakhala mwa Mulungu, ndipo Mulungu amakhala mwa iye. Mu ichi, chikondi chakwaniritsidwa ndi ife, kuti tikhale ndi kulimba mtima pa tsiku la chiweruzo, chifukwa monga ameneyo alili, ndi ife tili mu dziko lino. Mantha si ali mwa chikondi, koma chikondi chokwanira chimaponya mantha kunja, chifukwa mantha ali ndi chilango, ndipo amene akuopa sanakwaniritsidwe mwa chikondi. Ife timukonda Iye, chifukwa Iye anatikondi woyamba. Ngati wina anene kuti, Ine ndimakonda Mulungu, ndipo amadana ndi mbale wake, ndi wabodza, pakuti amene sakonda

mbale wake amene wamuona, kodi angakonde bwanji Mulungu amene sanawone? Ndipo lamulo ili tili nalo kuchokera kwa Iye: kuti amene akukonda Mulungu akonde ndi mchimwene wake.

5

Aliyense wokhulupirira kuti Yesu ndi Khristu wabadwa kuchokera kwa Mulungu, ndipo aliyense wokonda wobala amakondanso wobadwa kuchokera kwa iye. Mchithu timadziwa kuti tikonda ana a Mulungu, pamene tikonda Mulungu ndi kusunga malamulo ake. Pakuti iyi ndi chikondi cha Mulungu, kuti tisunga malamulo ake, ndipo malamulo ake si olemera. Chifukwa chilichonse chabadwa kuchokera kwa Mulungu chimagonjetsa dziko lapansi, ndipo iyi ndi chipambano chimene chagonjetsa dziko lapansi, chikhulupiriro chathu. Kodi ndani amene akugonjetsa dziko lapansi kupatula wokhulupirira kuti Yesu ndi Mwana wa Mulungu? Uyu ndi amene anabwera kudzera mmadzi ndi magazi, Yesu Khristu, si mmadzi okha, koma mmadzi ndi mmagazi, ndipo Mzimu ndi amene akuchitira umboni, chifukwa Mzimu ndi choonadi. chifukwa atatu ali ochitira umboni kumwamba, Atate, Mawu ndi Mzimu Woyera, ndipo awa atatu ndi amodzi, ndipo atatu ali ochitira umboni pa dziko lapansi Mzimu ndi madzi ndi magazi, ndipo atatuwa ali mchimodzi. Ngati timalandira umboni wa anthu, umboni wa Mulungu ndi waukulu kuposa, chifukwa uwu ndi umboni wa Mulungu umene anachitira umboni za Mwana wake. Wokhulupirira mwa Mwana wa Mulungu ali ndi umboni mwa

iye. Wosakhulupiririra Mulungu wamupanga iye wonama, chifukwa sanakhulupirire umboni umene Mulungu wachitira umboni za Mwana wake. Ndipo iyi ndi umboni, kuti Mulungu anapereka moyo wamuyaya kwa ife, ndipo moyo umenewu uli mwa Mwana wake. Amene ali ndi Mwana ali ndi moyo, amene alibe Mwana wa Mulungu alibe moyo.

Izi ndindalemba kwa inu amene mukhulupirira mdzina la Mwana wa Mulungu, kuti mudziwe kuti muli ndi moyo wamuyaya, ndiponso kuti mukhulupirire mdzina la Mwana wa Mulungu. Ndipo iyi ndi kuyankhula momasuka kumene tili nako kwa Iye, chifukwa ngati tifunsa chilichonse molingana ndi chifuniro chake, Iye akumva. Ndipo ngati tidziwa kuti akutimva pamene tikupempha chilichonse, tidziwa kuti tili ndi zopempha zimene tinapempha kwa iye. Ngati wina awona mchimwene wake akuchita tchimo osati wofikitsa ku imfa, adzapempha, ndipo adzamupatsa moyo, kwa iwo amene akuchita tchimo osati wofikitsa ku imfa. Kuli tchimo wofikitsa ku imfa; osati za limenelo ndikunena kuti apempha. Zolakwa zonse ndi tchimo, ndipo pali tchimo wosapita ku imfa. Tikudziwa kuti aliyense wobadwa mwa Mulungu sachimwa, koma wobadwa mwa Mulungu amadzisunga yekha, ndipo woyipa samukhudza. Tikudziwa kuti ife ndife a Mulungu, ndipo dziko lonse likugona mu woipa. Koma ife tikudziwa kuti Mwana wa Mulungu wabwera ndipo watipatsa nzeru kuti tizindikire Woona, ndipo tili mwa Woona, mwa Mwana wake Yesu Khristu. Uyuyu ndi Mulungu weniweni ndiponso moyo wamuyaya.

Ana angono, dzitetezeni kuchokera ku mafano, ameni.

Yoswa

1

Ndipo zinatero pambuyo pa imfa ya Mose, Ambuye anati kwa Yoswa mwana wa Nuni, wothandizira wa Mose, kuti, Mose wothandizira wanga wamwalira. Tsopano choncho nyamuka, woloka Yorodani iwe ndi anthu onse awa kupita ku dziko limene Ine ndikuwapatsa. Malo onse amene mungaponde ndi phazi la mapazi anu, ndidzakupatsani, monga momwe ndinayankhula kwa Mose. Chipululu ndi Antilebanoni, mpaka wa mtsinje wamkulu, mtsinje wa Efurate, ndi mpaka wa nyanja yakutali, kuchokera kumadzulo kwa dzuwa, zidzakhala malire anu. Palibe munthu adzayimirira pamaso panu masiku onse a moyo wako, ndipo monga ndinali ndi Mose, motero ndidzakhala ndi iwe, ndipo sindidzakusiya iwe kapena kukunyalanyaza iwe. Khala wamphamvu ndi wolimba mtima, pakuti iwe udzagawa kwa anthu awa dziko limene ndinalumbira kwa makolo anu kuti ndidzawapatsa. Khala wamphamvu chifukwa chake ndi khala wolimba mtima, kusunga ndi kuchita monga anakulamula iwe Mose mtumiki wanga, ndipo si udzapatuka kuchokera kwa

iwo ku dzanja lamanja kapena ku dzanja lamanzere, kuti upambane mu zonse zimene ngati uchita. Ndipo buku la malamulo awa silidzachoka mkamwa mwako, ndipo udzalilingalira masiku ndi usiku, kuti udziwe kuchita zonse zolembedwa, kenako udzapambana, ndipo udzapambana njira zako, ndipo kenako udzamvetsa. Taonani, ndalamula kwa iwe, khala wamphamvu ndi wolimba mtima, usachite mantha, kapena kuopa, chifukwa Ambuye Mulungu wako ali ndi iwe mmalo onse kumene ukupita. Ndipo Joshua analamula alembi a anthu kunena, Lowani pakati pa msasa wa anthu, ndipo lamulani anthu mukunena kuti, Konzekerani chakudya, chifukwa patsala masiku atatu, ndipo inu mukuwoloka Yorodani uyu, mutalowa kukalanda dziko limene Ambuye Mulungu wa makolo anu akukupatsani.

Ndipo kwa Rubeni, ndi kwa Gadi, ndi kwa theka la fuko la Manase, Yoswa anati, Kumbukirani mawu amene Mose mtumiki wa Ambuye anakulamulani, ponena kuti, Ambuye Mulungu wanu wakupumulitsani, ndipo wakupatsani dziko ili. Akazi anu ndi ana anu ndi ziweto zanu zikhale mdziko limene analikupereka kwa inu, koma inu mudzawoloka okonzeka patsogolo pa abale anu, aliyense wamphamvu, ndipo mudzawathandiza iwo. Mpaka Ambuye Mulungu wathu apereke mpumulo kwa abale anu, monga momwe anachitira kwa inu, ndipo iwonso alandire dziko limene Ambuye Mulungu wathu akuwapatsa, kenako aliyense wa inu adzabwerera ku cholowa chake chimene Mose anakupatsani kummawa kwa Yorodano, kummene dzuwa limatulukira. Ndipo atayankha

Yoswa anati, Zonse zimene mutilamule ife, tichita, ndipo ku malo onse kumene mutitumize ife, tipita. Monga mzonse zimene tinamvera Mose, tidzakumvera iwe, koma Yehova Mulungu wathu akhale ndi iwe, monga momwe anali ndi Mose. Munthu amene angakukane iwe, ndi aliyense amene sangamve mawu ako monga mmene ungamulamule iye, afe, koma khala wamphamvu ndi wolimba mtima.

2

Ndipo Yoswa mwana wa Nuni anatumiza anyamata awiri kuchokera ku Sitimu kuti akafufuze, ponena kuti, Pitani ndipo mukaone dziko ndi Yeriko. Ndipo anyamata awiri atapita, analowa mu Yeriko, ndipo analowa mnyumba ya mkazi wachiwerewere, dzina lake Rahabe, ndipo anagona kumeneko.

Ndipo zinauzidwa kwa mfumu ya ku Yeriko, kunena kuti, Alowa kuno amuna a ana a Isiraeli kudzazonda dzikoli. Ndipo mfumu ya ku Yeriko inatumiza ndipo inati kwa Rahabe, Tulutsa amuna amene analowa mnyumba yako usiku, chifukwa abwera kuzazonda dziko. Ndipo mkaziyo atatenga anthu awiriwo, anawabisa, ndipo anawauza kuti, Anthu alowa kwa ine. Pamene chipata chinkatsekeka mu mdima, ndipo amunawa anatuluka, ine sindikudziwa kumene apita. Thamangani pambuyo pawo, mwina mudzawagwira. Koma iye anawakweza pa denga, ndipo anawabiśa mu udzu wa sokosi umene unali utaunjika pa dengalo. Ndipo amuna analondola pambuyo pawo njira ya pa

Yorodano pa madooko, ndipo chipata chinatsekwa.

Ndipo zinachitika pamene otsatira aja atatuluka kumbuyo kwawo, ndipo asanagone, iyeyu anakwera kwa iwo pa denga. Ndipo anati kwa iwo, Ndikudziwa kuti Ambuye wapatsa inu dziko lapansi, pakuti mantha anu agwera pa ife. Tamva ife chifukwa chakuti Ambuye Mulungu anawumitsa nyanja yofiira pamaso panu, pamene munkatuluka mdziko la Iguputo, ndi zonse zimene anachita kwa mafumu awiri a Aamori, amene anali kupyola kwa Yorodano, Sihoni ndi Ogi, amene munawawononga. Ndipo atamva ife, tinachita chidwi mu mitima yathu, ndipo mzimu sunayimirenso mwa aliyense wa ife chifukwa cha nkhope yanu, chifukwa Ambuye Mulungu wanu ndi Mulungu wakumwamba kumwamba ndi pa dziko lapansi pansi. Ndipo tsopano lombani kwa ine Ambuye Mulungu, chifukwa ndikuchitira inu chifundo, ndipo chitani inunso chifundo mnyumba ya atate anga, Ndipo musunge moyo nyumba ya atate anga, amayi anga, ndi abale anga, ndi nyumba yanga yonse, ndi zonse zochuluka zimene zili kwa iwo, ndipo mulanditse moyo wanga kuchokera ku imfa.

Ndipo amunawa anati kwa iye, Moyo wathu mmalo mwanu mpaka imfa, ndipo iye anati, Pamene Ambuye apereka mzinda kwa inu, mudzandichitira chifundo ndi kukhulupirika. Ndipo anawatsitsa kudzera mu zenera, Ndipo anati kwa iwo, Pitani ku dziko la mapiri kuti olondola asakumananeni, ndipo mudzabisala kumeneko masiku atatu mpaka olondola atabwerera, ndipo pambuyo pake mudzapita pa njira yanu.

Ndipo anthuwo anati kwa iye, Tilibe mlandu pa lumbiro lako ili. Taonani, ife tikulowa mu gawo la mzindawo, ndipo udzayika chizindikiro, chingwe chofiira ichi udzachitsitsa mu zenera limene unatsitsa ife mwa limenelo. Koma atate ako, ndi amayi ako, ndi abale ako, ndi nyumba yonse ya atate ako udzawasonkhanitsa kwa iwe mwini mu nyumba yako. Ndipo adzakhala kuti aliyense amene atuluke pa chitseko cha nyumba yako kupita kunja, adzakhala ndi mlandu yekha, koma ife tidzakhala osalakwa pa lumbiro lako ili. Ndipo onse amene adzakhale ndi iwe mu nyumba yako, ife tidzakhala ndi mlandu. Ngati koma wina atichitira zolakwa kapena kuulula mawu athu awa, tidzakhala osalakwa pa lumbiro lako ili. Ndipo anawauza kuti, Zikhale monga mwa mawu anu. Choncho anawatumiza, ndipo anapita. Ndipo anabwera ku mapiri, ndipo anakhala kumeneko masiku atatu. Othamangitsa anayangana njira zonse, koma sanawaipeze.

Ndipo anyamata awiri aja anabwerera, natsika kuchokera ku phiri, nawoloka kupita kwa Yeswa mwana wa Nuni, ndipo anamufotokozera zonse zimene zinawachitikira. Ndipo iwo anati kwa Yoswa, kuti Ambuye wapereka dziko lonse mmanja mwathu, ndipo aliyense wokhala mdziko limenelo wachita mantha chifukwa cha ife.

3

Ndipo Joshua anadzuka mmawa kwambiri, ndipo anachoka ku

Shittim, ndipo anabwera mpaka ku Yorodani, ndipo anagona kumeneko asanaduwoloke. Ndipo zinachitikapo pambuyo pa masiku atatu, alembi anadutsa mu msasa. Ndipo analamula anthu, kunena kuti, Mukawona Bokosi la Chipangano cha Ambuye Mulungu wathu, ndi ansembe athu ndi Alevi akuinyamula, munyamuke mmalo anu, ndipo mudzayende kutsatira. Koma kutali kukhale pakati panu ndi ijacho, monga makubiti awiri alikwi zana mudzayime, musayandikire iyi, kuti mudziwe njira imene mudzayende iyo, chifukwa simunayendepo njira kuchokera dzulo ndi tsiku lachitatu.

Ndipo Yoswa anawauza anthu kuti, Dziyeretseni nokha mawa, chifukwa mawa Ambuye adzachita zinthu zodabwitsa pakati panu. Ndipo Yoswa anati kwa ansembe, Kwezani Bokosi la Chipangano cha Ambuye, ndipo pitani patsogolo pa anthu. Choncho ansembe anakweza Bokosi la Chipangano cha Ambuye, ndipo anapita patsogolo pa anthu. Ndipo Ambuye anati kwa Yoshuwa, Lero ndiyamba kukukweza pamaso pa ana onse a Israeli, kuti adziwe kuti monga ndinali ndi Mose, chomwecho ndidzakhala ndi iwe. Ndipo tsopano lamula ansembe amene akutenga bokosi la chipangano, kunena kuti, monga mukalowa pa gawo la madzi a Yorodani, mudzayime mu Yorodani.

Ndipo Yoshuwa anati kwa ana a Israeli, Bwerani pafupi pano, ndipo mverani mawu a Ambuye Mulungu wathu. Mwa ichi mudzadziwa kuti Mulungu wamoyo ali mwa inu, ndipo wowononga adzawononga kuchokera pamaso pathu Mkanaani, ndi Mhiti, ndi Mperezi, ndi Mhivi, ndi Mamori, ndi Mgirigasi,

ndi Myebusi. Taonani, bokosi la pangano la Ambuye wa dziko lonse likuwoloka Yorodani. Sankhani kwa inu amuna khumi ndi awiri kuchokera kwa ana a Israeli, mmodzi kuchokera ku fuko lililonse. Ndipo zidzakhala, monga angapumire mapazi a ansembe amene akunyamula bokosi la chipangano cha Ambuye wa dziko lonse lapansi mu madzi a Yorodani, madzi a Yorodani adzalephera, ndipo madzi akutsika adzayimirira.

Ndipo anthu anachoka mmatenti awo kuti awoloke Yorodani, ndipo ansembe ananyamula Bokosi la Chipangano cha Ambuye patsogolo pa anthu. Pamene ansembe onyamula Bokosi la Chipangano anali kulowa ku Yorodani, ndipo mapazi a ansembe onyamula Bokosi la Chipangano la Ambuye anafika mmadzi a Yorodani, Yorodani unali kudzaza mmbali zonse za gombe lake, monga nthawi ya kukolola tirigu. Ndipo madzi otsikira kuchokera kumwamba anayima mulu umodzi woyimirira kutali kwambiri mpaka gawo la Kariatiarimu, koma otsikira anatsikira mu nyanja ya Araba, nyanja ya mchere, mpaka mapeto analephereka, ndipo anthu anayimirira moyanganana ndi Yeriko. Ndipo ansembe amene ananyamula Bokosi la Pangano la Ambuye anayimirira pa malo owuma mkati mwa Yorodani, ndipo ana onse a Israeli anawoloka kudutsa pa malo owuma, mpaka anthu onse anamaliza kuwoloka Yorodani.

4

Ndipo pamene anthu onse anamaliza kuwoloka Yorodani,

Ambuye anati kwa Yoswa, kunena, Atatenga amuna kuchokera kwa anthu, mmodzi kuchokera ku fuko lililonse, Lamulani iwo kuti atenge miyala khumi ndi iwiri yokonzeka kuchokera pakati pa Yorodani, ndipo mukanyamule miyalayo pamodzi ndi inu, muyike mu msasa wanu, kumene mudzamange misasa kumeneko usiku.

Ndipo Joshua ataitana amuna khumi ndi awiri olemekezeka kuchokera kwa ana a Israeli, mmodzi kuchokera ku fuko lililonse, Analankhula kwa iwo, Bweretsani patsogolo panga pamaso pa Ambuye mpakati pa Yorodano, ndipo aliyense atatenga mwala kuchokera kumeneko, anyamule pa mapewa ake molingana ndi chiwerengero cha mafuko khumi ndi awiri a Israeli, kuti awa akhale kwa inu chizindikiro chogona nthawi zonse, kuti pamene mwana wako akufunsa iwe mawa akunena kuti, Miyala iyi ndi chiyani kwa ife? Ndipo iwe udzaonetsa mwana wako, kunena kuti, mtsinje wa Yorodani unaleka kuyenda pamaso pa bokosi la chipangano cha Ambuye wa dziko lonse lapansi, pamene unali kuwoloka, ndipo miyala iyi idzakhala chikumbutso kwa ana a Israeli mpaka muyaya.

Ndipo ana a Israeli anachita motero, monga momwe Ambuye analamula Joshua, ndipo atanyamula miyala khumi ndi iwiri kuchokera pakati pa Jordan, monga momwe Ambuye analamula Joshua pakumaliza kwa kuwoloka kwa ana a Israeli, ndipo anainyamula pamodzi nawo kulowa mu msasa, ndipo anayika kumeneko. Yoswa anayimikanso miyala ina khumi ndi iwiri mu Yorodani momwemo, pamalo pamene ansembe amene

ananyamula Bokosi la Chipangano cha Ambuye anayimirira, ndipo miyalayo ili kumeneko mpaka lero lino.

Ansembe amene anali kunyamula Bokosi la Chipangano anayimirira mu Yorodano mpaka Yoswa anamaliza zonse zimene Ambuye analamula kuti afotokoze kwa anthu, ndipo anthuwo anathamanga nawoloka. Ndipo zinachitika pamene anthu onse anamaliza kuwoloka, bokosi la chipangano cha Ambuye linawoloka, ndi miyala kutsogolo kwawo. Ndipo ana a Reubeni, ndi ana a Gadi, ndi theka la fuko la Manase anawoloka atakonzekera patsogolo pa ana a Israeli, monga momwe Mose anawalamulira. Anthu 40,000 okonzeka ku nkhondo anawoloka pamaso pa Ambuye kupita ku nkhondo ku mzinda wa Yeriko. Mu tsiku limenelo Ambuye anakulitsa Yoswa pamaso pa mtundu wonse wa Israeli, ndipo anamuopa iye, monga momwe anaopera Mose, nthawi yonse imene anakhala moyo.

Ndipo Ambuye anati kwa Joshua, kunena, Lamula ansembe omwe akutenga bokosi la chipangano la umboni wa Ambuye kuti atuluke mu Yorodani. Ndipo Yoswa analamula ansembe aja kuti, Tulukani mu Yorodano. Ndipo zinachitika pamene ansembe amene ananyamula Bokosi la Chipangano la Ambuye anatsika kuchokera mu Yorodano ndi kuyika mapazi awo pansi, madzi a Yorodano anathamanga kubwerera mmalo mwawo, ndipo anayenda monga kale, monga masiku akale, kudutsa mmbali yonse.

Ndipo anthu anapita kuchokera mu Yorodani tsiku la khumi la

mwezi woyamba, ndipo ana a Israeli anakamanga misasa ku Giligala mbali ya kummawa kwa dzuwa kuchokera ku Yeriko. Ndipo miyala khumi ndi iwiri iyi, imene anatenga kuchokera mu Yorodano, Yoswa anaiyimika mu Giligala. kunena kuti, Pamene ana anu akufunsani kuti, Kodi miyala iyi ndi chiyani? Lengezani kwa ana anu kuti pa chouma, Israeli anawoloka Yorodani uyu. Kuuma Ambuye Mulungu wathu anawumitsa madzi a Yorodani kutsogolo kwawo mpaka anawoloka, monga momwe anachitira Ambuye Mulungu wathu nyanja yofiira, imene Ambuye Mulungu wathu anayiumitsa kutsogolo kwathu mpaka tinadutsa. Kuti mitundu yonse ya dziko lapansi idziwe kuti mphamvu za Ambuye ndi zamphamvu, ndiponso kuti inu mudzalambe Ambuye Mulungu wathu mntchito zonse.

5

Ndipo zinachitika pamene anamva mafumu a Aamori amene anali kupyola kwa Yorodano, ndi mafumu a Foinikiya amene anali pafupi ndi nyanja, kuti Ambuye Mulungu anawumitsa mtsinje wa Yorodano kutsogolo kwa ana a Isiraeli powoloka kwawo, mitima yawo inasungunuka, ndipo anachita mantha, ndipo kunalibe nzeru iliyonse mwa iwo chifukwa cha ana a Isiraeli.

Koma pa nthawi imeneyi Ambuye anati kwa Yoswa, Panga wekha malupanga a miyala kuchokera ku thanthwe lakuthwa, ndipo ukakhale pansi udule ana a Israeli kachiwiri. Ndipo

Yoswa anapanga malupanga akuthwa a miyala, ndipo anachita mdulidwe ana a Israeli pa malo otchedwa Phiri la Zipewa za Mdulidwe. Koma mnjira imene Yoswa anayeretsera ana a Israeli, onse amene anabadwira mnjira, ndi onse amene anali osachita mdulidwe mwa iwo amene anatuluka mu Igupto, Onse awa anawadulidwa ndi Yoswa, chifukwa zaka makumi anayi ndi ziwiri Israeli anayendayenda mchipululu cha Mabaritidt. Chifukwa chake osachita mdulidwe anali ambiri mwa iwo ankhondo amene anatuluka mu dziko la Iguputo, amene sanachite mwini malamulo a Mulungu, amene naye analamula kuti asaone dziko limene Ambuye analumbira kwa makolo awo kupereka dziko loyenda mkaka ndi uchi. Mmalo mwawo, anaika ana aamuna awo, amene Yoswa anawaduladula, chifukwa iwo anabadwira mnjira osadalidwa. Atachita kudulidwa, anali ndi bata kumeneko atakhala mu msasa mpaka anachiritsa. Ndipo Ambuye anati kwa Yoshuwa mwana wa Nuni, Lero tsiku ndachotsa manyazi a ku Igupto kwa inu. Ndipo anaitana dzina la malo aja kuti Giligala.

Ndipo ana a Israeli anachita Paskha pa tsiku la khumi ndi chinayi la mwezi kuchokera madzulo kumadzulo kwa Yeriko, ku tsidya la Yorodano, mchigwa. Ndipo anadya buledi wopanda yisiti ndi tirigu watsopano wa mnthakamo. Mtsiku limeneli mana inatha pambuyo poti iwo atadya tirigu wa mdzikolo, ndipo palibe kale mana kwa ana a Israyeli, koma anakolola dziko la mitengo ya kanjedza mchaka chimenecho.

Ndipo zinachitika pamene Yoswa anali mu Yeriko, ndipo

atakweza maso ake anaona munthu woyimirira pamaso pake, ndipo lupanga losolokedwa linali mdzanja lake. Yoswa atayandikira, anati kwa iye, Kodi ndiwe wathu, kapena wa adani? Koma iye anati kwa iye, Ine ndine mkulu wa asilikali a mphamvu za Ambuye, ndabwera tsopano. Ndipo Yoswa anagwa chafufumimba pansi, ndipo anati kwa iye, Mbuye, kodi mukulamula chiyani kwa mtumiki wanu? Ndipo mkulu wa asilikali wa Ambuye anati kwa Yoswa, Vula nsapato zako mmapazi mwako, pakuti malo amene ukuyimirira tsopano ndi opatulika.

6

Ndipo Yeriko inatsekedwa ndi kulimbitsidwa, ndipo palibe amene anatuluka mwa iyo, kapena kulowa. Ndipo Ambuye anati kwa Yoshuwa, Taona, Ine ndikupereka mmanja mwako Yeriko, ndi mfumu yake ya mmzindawo, anthu amphamvu okhala ndi mphamvu. Koma iwe yimikiza anthu ankhondo mozungulira iyi. Ndipo zidzakhala kuti mukadzaliza lipenga, anthu onse afuwule pamodzi, ndipo akadzafuwula, makoma a mzindawo adzagwa okha, ndipo anthu onse adzalowe, aliyense athamangira molunjika mu mzindamo.

Ndipo Joshua mwana wa Nun analowa kwa ansembe, Ndipo anawauza kuti, Lamulani anthu kuti azungulire mzinda, ndipo ankhondo ayende atanyamula zida pamaso pa Ambuye. Ndipo ansembe asanu ndi awiri okhala ndi malipenga asanu ndi awiri

opatulika adutse momwemonso patsogolo pa Ambuye, ndipo alire mwamphamvu, ndipo Bokosi la Chipangano cha Ambuye litsatire. Koma ankhondo ayende patsogolo, ndipo ansembe otsatira kumbuyo kwa Bokosi la Chipangano cha Ambuye akuliza malipenga. Koma kwa anthu, Yoswa anawalamula kunena, Musafuule, kapena asamamve aliyense mawu anu, mpaka tsiku limene iye atalengeza kuti mufuule, ndipo kenako mudzafuula. Ndipo bokosi la chipangano cha Mulungu litazungulira, mwamsanga linapita ku msasa, ndipo linakhala kumeneko.

Ndipo pa tsiku lachiwiri Yoswa anaukira mmawa, ndipo ansembe ananyamula Bokosi la Chipangano cha Ambuye. Ndipo ansembe asanu ndi awiri onyamula malipenga asanu ndi awiri anali kuyenda patsogolo pamaso pa Ambuye, ndipo pambuyo pa zimenezi analowa ankhondo, ndipo gulu lotsala linali kumbuyo kwa bokosi la chipangano cha Ambuye. Ndipo ansembe analiza malipenga, ndipo gulu lonse lotsala linazungulira mzinda kasanu ndi kamodzi pafupi, ndipo linapita kavalo ku msasa; motero anachita kwa masiku asanu ndi limodzi.

Ndipo pa tsiku lachisanu ndi chiwiri anadzuka mmawa, ndipo anazungulira mzindawo pa tsiku limenelo kasanu ndi kawiri. Ndipo zinachitika pa kuzungulira kwa chisanu ndi chiwiri, ansembe analiza malipenga, ndipo Yoswa anati kwa ana a Israeli, Fulirani, chifukwa Ambuye wapereka kwa inu mzindawu. Ndipo mzindawu udzakhala wotembereredwa, iwo ndi zonse zimene zili mwa iwo, kwa Ambuye wa magulu

ankhondo, koma Rahabe mkazi wachiwerewere mumusunge iye, ndi zonse zimene zili mnyumba yake. Koma inu mudzasunga kwambiri kuchokera ku chinthu chopatulika, mwina mutaganizira inu nokha mutenga kuchokera ku chinthu chopatulika, ndipo muchite msasa wa ana a Israeli chotembereredwa, ndi kutiwononga ife. Ndipo siliva yonse kapena golide, kapena mkuwa kapena chitsulo, zidzakhala zopatulika kwa Ambuye, ndipo zidzalowetsedwa mchuma cha Ambuye.

Ndipo ansembe analiza malipenga, ndipo anthu atamva kulira kwa malipenga, anthu onse anafuula pamodzi ndi kufuula kwakukulu ndi kwamphamvu, ndipo khoma lonse linagwa kuzungulira, ndipo anthu onse analowa mu mzindawo. Ndipo Yoswa anayipereka, ndi zonse zinali mu mzindawo kuchokera mwamuna mpaka mkazi, kuchokera mnyamata mpaka wokalamba, ndi mpaka mwana wangombe ndi nyama zotengeka, ndi lupanga.

Ndipo Yoswa anawuza anyamata awiri amene anakazonda kuti, Lowani mnyumba ya mkaziyo, ndipo mumutulutse kuchokera kumeneko, pamodzi ndi zonse zimene zili zake. Ndipo anyamata awiri amene anakazonda mzindawo analowa mnyumba ya mkaziyo, ndipo anatulutsa Rahabe mkazi wachiwerewere, atate wake, amayi wake, abale ake, achibale ake ndi zonse zimene zinali zake, ndipo anamuika kunja kwa msasa wa Israeli. Ndipo mzindawo unatengedwa ndi moto pamodzi ndi zonse zimene zinali mu menemo, koma siliva ndi golide ndi mkuwa ndi

chitsulo anapereka kuti zilowetsedwe mu chuma cha Ambuye.

Ndipo Rahaabu mkazi wachiwerewere ndi nyumba yake yonse ya makolo anapulumutsa moyo Yoswa, ndipo anakhazikitsa mu Israeli mpaka lero lino, chifukwa anabisa akazitape amene Yoswa anawatumiza kukazonda Yeriko. Ndipo Yoswa analumbira tsiku limenelo pamaso pa Ambuye, kunena kuti, Wotembereredwa munthu amene adzamangenso mzinda umenewu; mu mwana wake woyamba kubadwa adzayike maziko ake, ndipo mu mwana wake wochepa kwambiri adzayimike zipata zake. Ndipo motero anachita Ozani wa ku Beteli; mu Abironi mwana wake woyamba kubadwa anayika maziko ake, ndipo mu mwana wake wochepa kwambiri amene anapulumuka anayimika zipata zake.

Ndipo Ambuye anali ndi Yoshuwa, ndipo dzina lake linali lotchuka mdziko lonse.

7

Ndipo ana a Isiraeli analakwa kulakwa kwakukulu, ndipo analanda okha kuchokera ku zinthu zopatulika, ndipo Akari mwana wa Karimi, mwana wa Zambiri, mwana wa Zara, wa fuko la Yuda, anatenga kuchokera ku zinthu zopatulika, ndipo Ambuye anakwiyira ana a Isiraeli ndi mkwiyo.

Ndipo Yoshuwa anatumiza amuna ku Ai, umene uli pafupi ndi

Beteli, ponena kuti, Kazondeni Ai. Ndipo amuna anapita ndi kufufuza Ai. Ndipo anabwerera kwa Yoswa, ndipo anamuuza kuti, Anthu onse asapite, koma monga amuna zikwi ziwiri kapena zikwi zitatu apite ndi kuzinga mzindawo. Usabweretse anthu onse kumeneko, chifukwa ndi ochepa. Ndipo anapita monga anthu zikwi zitatu, ndipo anathawa pamaso pa anthu a Ai. Ndipo amuna a ku Ai anapha anthu makumi atatu ndi asanu ndi mmodzi, ndipo anawathamangitsa kuchokera pa chipata, nawaphwanya panthawa yotsikira, ndipo mitima ya anthu inachita mantha, ndipo inakhala ngati madzi.

Ndipo Joshua anangamba zovala zake, ndipo anagwa pansi chafufumimba pamaso pa Ambuye mpaka madzulo, iye mwini ndi akuluakulu a Israeli, ndipo anaika fumbi pa mitu yawo. Ndipo Yoswa anati, Ndikupempha Ambuye, chifukwa chiyani mtumiki wanu anawolotsa anthu awa Yorodano kuti awapereke kwa Amori, kuti atiwononge ife? Ndipo ngati tinakhalabe ndi kukhazikika pafupi ndi Yorodano. Ndipo ndidzanena chiyani chifukwa Israeli anasintha khosi pamaso pa mdani wake? Ndipo Mkanaani atamva ndi onse okhala mdzikolo, adzatizungulira, ndipo adzatiwononga kuchokera pa dzikolo, ndipo udzachita chiyani ndi dzina lako lalikulu?

Ndipo Ambuye anati kwa Yoshuwa, Nyamuka, n’chifukwa chiyani iwe wagwa pansi chonchi? Anthu achimwa ndipo aphwanya pangano limene ndinachita nawo, ataba zinthu zopatulika ndi kuziyika mziwiya zawo. Ndipo ana a Israeli sangakwanitse kupirira pamaso pa adani awo, iwo

adzatembenuzira khosi pamaso pa adani awo, chifukwa anakhala chinthu chotembereredwa. Sindidzakhalanso nanu, ngati simuchotsa chinthu chotembereredwa pakati panu. Wuka, patuka anthu, ndipo ndinati kuti ayeretsedwe mawa. Izi akunena Ambuye Mulungu wa Israeli: Chinthu chotembereredwa chili mwa inu. Simudzatha kulimbana ndi adani anu mpaka mutachotsa chinthu chotembereredwa kuchokera mwa inu. Ndipo mudzasonkhanitsidwa nonse mmawa monga mafuko, ndipo fuko limene Ambuye angaonetse, mudzalibweretsa monga mabanja, ndipo banja limene Ambuye angaonetse, mudzalibweretsa monga manyumba, ndipo nyumba imene Ambuye angalandire, mudzayibweretsa monga anthu. Ndipo yemwe angadzawonetsedwe adzatenthedwa mu moto, pamodzi ndi zonse zimene zili kwa iye, chifukwa anaphwanya chipangano cha Ambuye, ndipo anachita chiphwanya malamulo mu Israeli.

Ndipo Joshua anadzuka mmawa, nabweretsa anthu molingana ndi mafuko, ndipo fuko la Yuda linawonetsedwa. Ndipo anabweretsedwa motsatira mafuko, ndipo fuko la Zerai linatengedwa. Ndipo anabweretsedwa motsatira munthu, Ndipo Akari mwana wa Zambri mwana wa Zara anawonetsedwa.

Ndipo Yoshuwa anati kwa Akari, Pereka ulemerero lero kwa Ambuye Mulungu wa Israeli, ndipo pereka vomerezi, ndipo uze kwa ine chimene unachita, ndipo usandibisire. Ndipo Akari anayankha Yoswa, ndipo anati, Zoona ndinachimwa pamaso pa Ambuye Mulungu wa Israeli, chotere ndipo chotere ndinachita.

Ndinaona mu zofunkha nsalu yabwino yokongoletsedwa, ndi makumi awiri a didrachma za siliva, ndi lilime limodzi la golide la makumi asanu a didrachma, ndipo nditaziganizira ndinazitenga, ndipo taonani zabisidwa mu tenti yanga, ndipo siliva wabisidwa pansi pake. Ndipo Yoswa anatumiza amithenga, ndipo iwo anathamangira ku hema mu msasa, ndipo zinthu izi zinali zobisika mu hema yake, ndipo siliva anali pansi pake. Ndipo anatulutsa zinthuzo kuchokera mu hema, nabweretsa kwa Yoshuwa ndi akulu a Israeli, nayika zinthuzo pamaso pa Ambuye.

Ndipo Yoshuwa anatenga Akari mwana wa Zara, nabweretsa iye ku chigwa cha Akori, pamodzi ndi ana ake aamuna, ndi ana ake aakazi, ndi ana ang'ombe ake, ndi nyama zake zonyamulira, ndi nkhosa zake zonse, ndi tenti yake, ndi katundu wake wonse. Anthu onse anali naye, ndipo anabweretsa iwo ku Emeka-akori. Ndipo Yoshuwa anati kwa Akari, Chifukwa chiyani mwatiwononga ife? Ambuye adzakuwonongani inu monga mmene alili lero lino. Ndipo Aisraeli onse anamuponya miyala, ndipo anamuyikira mulu waukulu wa miyala, ndipo Ambuye anasiya mkwiyo wake waukali. Chifukwa cha ichi anatchula malowo Emeka-akori mpaka lero lino.

8

Ndipo Ambuye anati kwa Yoswa, Usaope, usachite mantha, tenga pamodzi ndi iwe ankhondo onse, ndipo nyamuka ukwere

ku Ai. Taona, ndapereka mmanja mwako mfumu ya Ai ndi dziko lake. Ndipo udzachita ku Ai, monga momwe unachitira ku Yeriko, ndi mfumu yake, ndipo zofunkha za ziweto udzazilanda wekha. Khazikitsa koma wekha mbusho ku mzindawo kumbuyo kwake.

Ndipo Yoshuwa anaukira pamodzi ndi anthu onse ankhondo kuti akwere ku Ai. Koma Yoshuwa anasankha amuna amphamvu makumi atatu zikwi, ndipo anawatumiza usiku. Ndipo anawalamula kwa iwo, akunena kuti, Inu mukabisalire kumbuyo kwa mzinda, musakhale kutali kuchokera ku mzinda, ndipo mudzakhala onse okonzeka. Ndipo ine ndi onse amene ali ndi ine tidzayandikira ku mzindawo, ndipo zidzakhala kuti akadzatuluka anthu okhala ku Ai kudzatikumana, monga momwe zinachitikanso posachedwapa, ndipo tidzathawa pamaso pawo. Ndipo monga angachite kutuluka pambuyo pathu, tidzawakoka kuchokera ku mzindawo, ndipo adzanena kuti, Akuthawa awa kuchokera pamaso pathu, monga momwe anachitira kale. Koma inu mudzadzuka kuchokera ku mbusho, ndipo mudzapita mu mzindawo. Monga mawu awa mudzachita; onani, ndakulamulirani. Ndipo Yoswa anawatumiza, ndipo anapita ku malo obisalira, ndipo anakhala pakati pa Beteli ndi Ai, kumadzulo kwa Ai.

Ndipo Joshua atadzuka mmawa, anayangana anthu, ndipo anapita iye ndi akuluakulu kutsogola kwa anthu kupita ku Ai. Ndipo anthu onse ankhondo ndi iye anapita, ndipo akuyenda anafika moyang'anana ndi mzindawo kuchokera kummawa.

Ndipo ambush ya mzindawo inachokera kunyanja, Ndipo zinachitika pamene mfumu wa Ai anaona, anafulumira ndipo anatuluka kukakumana nawo molunjika kupita ku nkhondo, iye pamodzi ndi anthu onse amene anali naye, ndipo iye sanadziwe kuti panali mbusiro kumbuyo kwa mzinda. Ndipo anaona, ndipo Yoswa ndi Israeli anachoka pamaso pawo. Ndipo anapirikitsa pambuyo pa ana a Israeli, ndipo iwo anachokapo kuchokera mu mzinda. Palibe munthu amene anatsala mu Ai amene sanatsatire Israeli. Anasiya mzinda utatsegulidwa ndipo anatsatira Israeli.

Ndipo Ambuye anati kwa Yoshuwa, Tambasula dzanja lako ndi mkondo umene uli mdzanja lako kuloza mzindawo, pakuti ndaupereka mmanja mwako, ndipo akubisalira adzanyamuka mwachangu kuchokera mmalo awo. Ndipo Yoshuwa anatambasula dzanja lake ndi mkondo kuloza mzindawo, Ndipo obisalirawo ananyamuka mwachangu kuchokera kumalo kwawo, ndipo anatuluka pamene anatambasula dzanja, ndipo analowa mu mzindawo, ndipo analanda mzindawo, ndipo atafulumira anatentha mzindawo ndi moto. Ndipo anthu okhala mu Ai atayang’ana kumbuyo kwawo, anaona utsi ukukwera kuchokera mu mzindawo kupita kumwamba, ndipo analibe malo othawirako kuno kapena kuno. Ndipo Yoswa ndi Aisraeli onse anaona kuti iwo obisalira anatenga mzindawo, ndipo kuti utsi wa mzindawo unakwera kumwamba, ndipo atatembenuka, anakantha amuna a ku Ai. Ndipo iwowa anatuluka mu mzinda kulowa mu kukumana, ndipo anakhala pakati pa msasa, iwowa kuchokera kuno ndipo iwowa kuchokera kuno, ndipo

anawakantha mpaka wosasiya mwa iwo wopulumuka ndi wothawa. Ndipo anagwira mfumu ya Ai wamoyo, ndipo anamubweretsa kwa Yoswa.

Ndipo pamene ana a Israeli anasiya kupha onse amene anali mu Ai, ndi amene anali mminda, ndi mphiri pa kutsikira, kumene anawathamangitsa kuchokera kumeneko mpaka mapeto, Yoswa anabwerera ku Ai ndipo analikantha ndi lupanga. Ndipo iwo amene anagwa mu tsiku limenelo kuchokera mwamuna mpaka mkazi anali zikwi khumi ndi ziwiri, onse amene ankakhala mu Ai. Koma zofunkha za mu mzinda zonse, zimene analanda okha ana a Israeli molingana ndi lamulo la Ambuye, monga momwe analamula Ambuye kwa Yoswa.

Ndipo Joshua anatentha mzindawo ndi moto, ndipo unakhala mulu wosakhala anthu mpaka lero lino. Ndipo mfumu ya Ai anapachika pa mtengo wapawiri, ndipo inali pa mtengo mpaka madzulo, ndipo dzuwa likalowa Yoswa analamula, ndipo anachotsa thupi lake pa mtengo, ndipo anaponya icho mu dzenje, ndipo anayimirira kwa iye mulu wa miyala, mpaka lero lino.

9

Monga momwe anamva mafumu a Aamori amene anali tsidya la Yorodano, amene anali mdziko la mapiri, ndi amene anali mchigwa, ndi amene anali mdera lonse la mmphepete mwa

nyanja yaikulu, ndi amene anali pafupi ndi Antilebanoni, ndi Ahiti, ndi Akanani, ndi Aperezi, ndi Ahivi, ndi Aamori, ndi Agerigasi, ndi Ayebusi,

Anabwera pamodzi kuti amenye nkhondo Yoswa ndi Israeli, onse pamodzi.

Ndipo anthu okhala ku Gibeoni anamva zonse zimene Ambuye anachita ku Yeriko ndi ku Ai. Ndipo iwo anachita ndithu okha mwanzeru, ndipo atabwera anadzipatsa chakudya ndi kudzikonzekera, ndipo atatenga ziguduli zakale pa mapewa awo, ndi zikopa za vinyo zakale zokhala zongambika zomangidwa. ndi zogobeka za nsapato zawo, ndi masandala awo akale ndi okonzedwa mmapazi awo, ndi zovala zawo zakale pamwamba pawo, ndi buledi wawo wa zakudya wouma ndi wabowa ndi wophwanyika.

Ndipo iwo anabwera kwa Yoswa ku msasa wa Aisraeli ku Giligala, ndipo analankhula kwa Yoswa ndi Aisraeli kuti, Tachokera ku dziko lakutali, ndipo tsopano chitani nafe pangano. Ndipo ana a Israeli anati kwa Mhivite, Taona mwina ukukhala pakati pathu, ndipo tingapange bwanji nawe pangano? Ndipo iwo anati kwa Yoswa, Ife ndife antchito anu. Ndipo Yoswa anawafunsa kuti, Kodi mwachokera kuti, ndipo mwabwera kuchokera kuti? Ndipo anati, kuchokera dziko lakutali kwambiri abatumiki anu abwera mu dzina la Ambuye Mulungu wanu. Tamva chifukwa dzina lake, ndi zonse anachita mu Igupto. Ndi zonse zimene anachita kwa mafumu a Aamori,

amene anali kutsidya la Yorodano, kwa Sihoni mfumu ya Aamori, ndi kwa Ogi mfumu ya Basani, amene ankakhala mu Asitaroti ndi mu Ederei. Ndipo atamva, akuluakulu athu ndi onse amene amakhala mdziko lathu anati kwa ife, Tengani zakudya za paulendo wanu, ndipo pitani kukakumana nawo, ndipo mudzawauze kuti, Ndife antchito anu, tsopano chitani nafe pangano. Mikate iyi, yotentha tinayikonza mu tsiku limene tinatuluka kubwera kwa inu, koma tsopano yawuma ndipo yakhala yodyedwa. Ndipo zikopa za vinyo izi zimene tinadzaza zatsopano zaphulika, ndipo zovala zathu ndi nsapato zathu zakalamba chifukwa cha ulendo wautali kwambiri.

Ndipo atsogoleri anatenga chakudya chawo, ndipo sanafunse Ambuye. Ndipo Yoswa anapanga mtendere nawo, ndipo anapanga pangano nawo loti awapulumutse, ndipo atsogoleri a gulu analumbira kwa iwo.

Ndipo zinatero pambuyo pa masiku atatu atapanga nawo pangano, anamva kuti ali pafupi nawo, ndiponso kuti akukhala pakati pawo. Ndipo ana a Israeli anachoka, ndipo anafika mmizinda yawo. Mizinda yawo inali Gibeoni, Kefira, Beeroti, ndi mizinda ya Iarini. Ndipo ana a Israeli sanamenyana nawo, chifukwa atsogoleri onse analumbira kwa iwo m’dzina la Yehova Mulungu wa Israeli, ndipo msonkhano wonse unadandaula motsutsana ndi atsogoleriwo.

Ndipo atsogoleri anati kwa msonkhano wonse, Ife tinalumbira kwa iwo m’dzina la Ambuye Mulungu wa Israeli, ndipo tsopano

sitingathe kuwakhudza. Izi tichita: kugwira iwo amoyo, ndipo tidzawasunga, ndipo sipadzakhala mkwiyo pa ife chifukwa cha lumbiro limene tinalumbira kwa iwo. Adzakhala ndi moyo, ndipo adzakhala odula nkhuni ndi onyamula madzi kwa gulu lonse, monga momwe atsogoleri anawauzira.

Ndipo Yoswa anawaitana pamodzi, ndipo anawati kwa iwo, Chifukwa chiyani munandinyenga mukunena kuti, Tili kutali kwambiri ndi inu, pamene inu muli anthu oyandikana okhala pakati pathu? Ndipo tsopano muli otembereredwa, sadzatha kuchokera kwa inu kapolo, kapena wodula nkhuni, kapena wonyamula madzi kwa ine ndi kwa Mulungu wanga. Ndipo iwo anayankha Yoswa akunena, zinauzidwa kwa ife zonse zimene analamula Ambuye Mulungu wanu Mose mtumiki wake kupereka kwa inu dziko ili ndi kuwononga ife ndi onse okhala pa ilo kuchokera pamaso panu, ndipo tinachita mantha kwambiri chifukwa cha moyo wathu kuchokera pamaso panu, ndipo tinachita chinthu ichi. Ndipo tsopano onani, ife tili pansi pa ulamuliro wanu; chitani kwa ife monga mukondwerera ndi monga mukuonera kuti ndi bwino.

Ndipo anachita chotero kwa iwo, ndipo Yoswa anawalanditsa tsiku limenelo mmanja mwa ana a Israeli, ndipo sanawaiphe. Ndipo Joshua anawasankha iwo pa tsiku limenelo kukhala odula nkhuni ndi onyamula madzi a mpingo wonse ndi wa guwa lansembe la Mulungu. Chifukwa cha ichi, anthu okhala ku Gibeoni anakhala odula nkhuni ndi onyamula madzi a guwa lansembe la Mulungu mpaka lero lino, ndi ku malo amene

Ambuye angasankhe.

10

Monga momwe anamva Adonibezeki mfumu ya Yerusalemu kuti Yoswa anatenga Ai, ndipo anawononga yonse, monga mmene anachitira Yeriko ndi mfumu yake, motero anachitira Ai ndi mfumu yake, ndiponso kuti anthu okhala ku Gibeoni anadziperekanso kwa Yoswa ndi kwa Israeli, Ndipo anaopa kwambiri chifukwa cha iwo, pakuti anadziwa kuti Gibeoni inali mzinda waukulu, monga umodzi wa mizinda yachifumu, ndipo amuna ake onse anali amphamvu. Ndipo Adonibezeki mfumu ya Yerusalemu anatumiza kwa Elamu mfumu ya Hebroni, ndi kwa Pidoni mfumu ya Yarimuti, ndi kwa Yefita mfumu ya Lakisi ndi kwa Dabiri mfumu ya Odolamu, kunena kuti, Bwerani, kwiirani kwa ine, ndi mundithandize, ndipo tichite nkhondo ndi Gibeoni, chifukwa iwo anathawira kwa Yoswa ndi kwa ana a Israeli. Ndipo mafumu asanu a Ayebusi anapita kumwamba: mfumu wa Yerusalemu, ndi mfumu wa Hebroni, ndi mfumu wa Yerimuti, ndi mfumu wa Lakisi, ndi mfumu wa Odolamu, iwo ndi anthu awo onse. Ndipo anazungulira Gibeoni, ndipo anayizinga.

Ndipo anatumiza iwo okhala Gibeoni kwa Yoswa mu msasa wa Israeli mu Giligala, akunena, Osachotsa manja ako kuchokera kwa atumiki ako, kwera kwa ife mwachangu, ndipo thandiza ife, ndipo pulumutsani ife, chifukwa asonkhanitsidwa ali pa ife onse

mafumu a Aamori, iwo okhala dziko la mapiri. Ndipo Yoswa anakwera kuchokera ku Giligala, iye mwini ndi anthu onse ankhondo ndi ake, onse amphamvu mwa mphamvu.

Ndipo Ambuye anati kwa Yoswa, Usaope iwo, pakuti ndawapereka mmanja mwako. Palibe ndi mmodzi yemwe mwa iwo amene adzatsale pamaso panu.

Ndipo popeza Yoswa anawafika mwadzidzidzi, anayenda usiku wonse kuchokera ku Gilgala. Ndipo Ambuye anawasokoneza pamaso pa ana a Israeli, ndipo Ambuye anawaphwanya ndi kuphwanya kwakukulu ku Gibeoni, ndipo anawapirikitsa njira yakukwera ya Bethoroni, ndipo anawakantha mpaka ku Azeka ndi mpaka ku Makeda. Pamene iwo ankathawa kuchokera pamaso pa ana a Israeli pa kutsikira kwa Horonini, Ambuye anawaponya miyala ya matalala kuchokera kumwamba mpaka Azeka, ndipo anakhala ambiri amene anafa chifukwa cha miyala ya matalala, kuposa amene ana a Israeli anapha ndi lupanga mnkhondo.

Pamenepo Yoswa analankhula kwa Ambuye, tsiku limene Mulungu anapereka Aamori pansi pa ulamuliro wa Aisraeli, pamene anawaphwanya mu Gibeoni, ndipo anaphwanyidwa pamaso pa ana a Aisraeli, ndipo Yoswa anati, Liyime dzuwa monga Gibeoni, ndipo mwezi monga chigwa cha Aiyaloni. Ndipo dzuwa linayima ndi mwezi unayima, mpaka Mulungu anatateza adani awo, ndipo dzuwa linayima pakati pa kumwamba, silinayenda kupita ku kumaliziro mpaka mapeto a tsiku limodzi.

Ndipo sikunakhalepo tsiku lotere, kale kapena pambuyo pake, kuti Mulungu amvere munthu, chifukwa Ambuye anamenya nkhondo limodzi ndi Israeli.

Ndipo mafumu asanu awa anathawa, ndipo anabisika mphanga la ku Makeda. Ndipo zinauzidwa kwa Yoshuwa, akunena kuti, Mafumu asanu apezeka obisala mu phanga mu Makeda. Ndipo Yoswa anati, Gubudutsani miyala pa mlomo wa phangalo, ndipo ikani amuna kuti awasunge. Koma inu musayime, mukulondola kumbuyo kwa adani anu, ndipo mugwire kumbuyo kwawo, ndipo musaloze kulowa mmizinda yawo, pakuti Ambuye Mulungu wathu wawapereka mmanja mwathu. Ndipo zinachitika pamene Yoswa ndi ana onse a Israeli analekezera kuwadula ndi kudula kwakukulu kwambiri mpaka kumapeto, ndipo opulumuka anapulumuka mmizinda yolimba.

Ndipo anthu onse anabwerera kwa Yoswa ku Makeda ali otetezeka, ndipo palibe ndi mmodzi mwa ana a Israyeli amene anagwedeza lilime lake.

Ndipo Joshua anati, Tsegulani phangalo, ndipo tulutsani mafumu asanu awa mphangamo. Ndipo anatulutsa mafumu asanu kuchokera mphanga: mfumu ya Yerusalemu, mfumu ya Hebroni, mfumu ya Yerimuti, mfumu ya Lakisi, ndi mfumu ya Odolamu. Ndipo pamene anawatulutsa kwa Yoswa, Yoswa anasonkhanitsa Israeli yense, ndi otsogolera ankhondo amene anali naye, nawauza kuti, Pitani patsogolo ndipo ikani mapazi anu pa makhosi awo. Ndipo atayandikira, anaika mapazi awo pa

makhosi awo. Ndipo Yoswa anati kwa iwo, Musawaope, kapena kukhala ndi mantha, khalani olimba mtima ndipo khalani amphamvu, chifukwa motero Ambuye adzachita kwa adani anu onse amene mukumenyana nawo. Ndipo Yoswa anawapha, nawapachika pa matabwa asanu, ndipo anali kupachikidwa pa matabwayo mpaka madzulo. Ndipo zinachitika pa kulowa kwa dzuwa, Yoswa analamula, ndipo anawatsitsa kuchokera ku mitengo, ndipo anawaponya mu phanga, limene anathawiramo kumeneko, ndipo anagudubuza miyala pa phangalo mpaka lero lino.

Ndipo Makeda analanda mu tsiku limenelo, ndipo anapha anthu ake ndi lupanga, ndipo anawononga zonse zopuma zimene zinali mu mzindawo, ndipo palibe amene anasiyidwa mu mzindawo wopulumuka kapena wothawa, ndipo anachita kwa mfumu ya Makeda monga momwe anachitira mfumu ya Yeriko.

Ndipo Yoswa ndi Aisraeli onse pamodzi naye anachoka ku Makeda kupita ku Libina, ndipo anazungulira Libina. Ndipo Ambuye anapereka mzindawo mmanja mwa Israeli, ndipo analanda mzindawo ndi mfumu yake, ndipo anapha anthu onse ndi lupanga, ndi chamoyo chilichonse mmenemo, ndipo palibe amene anatsala wopulumuka kapena wothawa, ndipo anachita kwa mfumu yake mofanana ndi mmene anachitira mfumu ya Yeriko.

Ndipo Yoswa anapita ndi Israeli yense pamodzi naye kuchokera ku Libena kupita ku Lakisi, ndipo anazungulira mzindawo ndi

kuwuzinga. Ndipo Ambuye anapereka Lakisi mmanja mwa Israeli. Ndipo anatenga mzindawo pa tsiku lachiwiri, ndipo anapha anthu ake ndi lupanga, ndipo anawononga kwathunthu mzindawo, monga momwe anachitira Libina. Pamenepo Elamu mfumu ya Gezeri anapita kukathhandiza Lakisi, ndipo Yoswa anamukanth iye ndi lupanga, pamodzi ndi anthu ake onse, mpaka palibe amene anatsala wopulumuka kapena wothawa.

Ndipo Yoswa ndi Aisraeli onse pamodzi naye anachoka ku Lakisi kupita ku Odolamu, ndipo anazungulira mzindawo ndi kuwuzinga. Ndipo Ambuye anapereka mzindawo mmanja mwa Israeli, ndipo anawulanda tsiku limenelo, ndipo anapha anthu onse ndi lupanga, ndipo anapha chamoyo chilichonse powononga, monga momwe anachitira ku Lakisi.

Ndipo Yoswa anapita ndi Israeli yense pamodzi naye ku Hebroni, ndipo anazungulira mzindawo. Ndipo anawamenya ndi lupanga, ndipo chamoyo chilichonse chimene chinali mmenemo, palibe chimene chinapulumuka, monga mmene anachitira Odolamu, anawawononga kwathunthu, ndipo zonse zimene zinali mmenemo.

Ndipo Yoswa ndi Aisraeli onse anabwerera ku Debiri, ndipo atazungulira mzindawo, Anaitenga, ndi mfumu yake, ndi midzi yake, ndipo anakantha ndi lupanga, ndipo anawononga kwathunthu, ndi chilichonse chokoka mpweya mmenemo, ndipo sanasiye aliyense wopulumuka, monga momwe anachitira Hebroni ndi mfumu yake, chomwechonso anachitira

Debiri ndi mfumu yake.

Ndipo Yoshuwa anamenya dziko lonse la mapiri, ndi Negevi, ndi chigwa, ndi Asedoti, ndi mafumu ake. Sanasiye wopulumuka aliyense wa iwo, ndipo anawononga cholengedwa chilichonse chopuma moyo, monga momwe Yehova Mulungu wa Israeli analamulira. kuchokera ku Kadesh Barnea mpaka ku Gaza, dziko lonse la Goshen mpaka ku Gibeon. Mafumu awo onse ndi dziko lawo, Yoswa anawakantha kamodzi lomwe, chifukwa Ambuye Mulungu wa Israeli anamenya nkhondo ndi Israeli.

11

Monga koma mfumu Jabesh wa ku Hazor anamva, anatumiza kwa Jobab mfumu wa ku Maron, ndi kwa mfumu wa ku Symoon, ndi kwa mfumu wa ku Aziph, ndi kwa mafumu a ku Sidoni wamkulu, ku mapiri ndi ku Araba moyang'anana ndi Keneroti, ndi ku chigwa, ndi ku Fenaedori, Ndipo kwa Akanaani a mmphepete mwa nyanja kuchokera kummawa, ndipo kwa Aamori a mmphepete mwa nyanja, ndi Ahiti, ndi Aperezi, ndi Ayebusi amene anali mphiri, ndi Ahivi, ndi amene anali pansi pa Herimoni mdziko la Masima. Ndipo iwo anatuluka pamodzi ndi mafumu awo, monga mchenga wa mnyanja pa kuchuluka, ndi akavalo ndi magaleta ambiri kwambiri. Ndipo mafumu onsewa anasonkhana pamodzi ndipo anafika, ndipo anamanga misasa pa madzi a Maroni kuti akamenye nkhondo Israeli.

Ndipo Ambuye anati kwa Yoswa, Usaope nkhope zawo, chifukwa mawa nthawi iyi Ine ndidzapereka iwo atagonjetsedwa pamaso pa Israeli, akavalo awo udzawadula miyendo, ndipo magaleta awo udzawatentha ndi moto. Ndipo Yoswa anabwera ndi anthu onse ankhondo pa iwo pa madzi a Maroni mwadzidzidzi, ndipo anawagwera mu dziko lamapiri. Ndipo Ambuye anawapereka pansi pa ulamuliro wa Israeli, ndipo akuwamenya ankawapirikitsa mpaka ku Sidoni wamkulu, ndipo mpaka ku Maserone, ndipo mpaka ku zigwa za Masoki kummawa, ndipo anawamenya mpaka palibe ndi mmodzi yemwe wa iwo amene anapulumuka. Ndipo Yoswa anachita kwa iwo monga momwe Ambuye anamulamula iye, akavalo awo anawadula mitsempha, ndipo magaleta awo anawatentha ndi moto.

Ndipo Yoswa anabwerera mnthawi imeneyo, ndipo analanda Hazori ndi mfumu yake; Hazori kale inali kulamulira maufumu onse amenewa. Ndipo anapha chinthu chilichonse chopuma mmenemo ndi lupanga, ndipo anawononga onse, ndipo sanasiye chopuma mmenemo, ndipo Hazor anayiotcha ndi moto. Ndipo mizinda yonse ya maufumu, ndi mafumu awo, analanda Yoswa, ndipo anapha iwo ndi lupanga, ndipo anawononga kwathunthu iwo, monga momwe analamula Mose mtumiki wa Ambuye. Koma mizinda yonse yotetezedwa Israeli sanayitenthe, kupatula Hazori yokha imene Israeli anayitentha. Ndipo zofunkha zonse za iye analanda okha ana a Israeli, koma iwo onse anawawononga ndi lupanga mpaka anawawononga iwo; si anasiya kwa iwo chilichonse chokoka mpweya. Mnjira

imene Ambuye analamula Mose mtumiki wake, ndipo Mose momwemonso analamula Yoswa, ndipo motero anachita Yoswa; sanapalamule chilichonse pa zonse zimene Mose anamulamula.

Ndipo Yoswa anatenga dziko lonse la mapiri, ndi dziko lonse la Negebu, ndi dziko lonse la Goseni, ndi chigwa, ndi dera la kumadzulo, ndi phiri la Isiraeli, ndi madera otsika. Zinthu ku phiri kuchokera ku phiri Chelcha, ndi chimene chimakwera ku Seir, ndi mpaka Balagad, ndi zigwa za Lebanon pansi pa phiri Hermon, ndi mafumu awo onse anawatenga, ndi anawawononga, ndi anawapha. Ndipo Yoswa anachita nkhondo ndi mafumu amenewa kwa masiku ambiri.

Ndipo panalibe mzinda umene Israeli sanautenga, zonse anazitenga mu nkhondo. Chifukwa mwa Ambuye zinachitika kulimbitsa mitima yawo kukumana mu nkhondo ndi Israeli, kuti awonongedwe, kuti asapatsidwe chifundo, koma kuti awonongedwe, monga momwe ananenera Ambuye kwa Mose.

Ndipo Yoswa anabwera mu nthawi ija, nawononga Aanaki kuchokera ku dziko la mapiri, kuchokera ku Hebroni, kuchokera ku Debiri, kuchokera ku Anaboti, ndi kuchokera ku Yuda yense pamodzi ndi mizinda yawo, ndipo Yoswa anawawononga. Si anasiyidwa Aanakimu pakati pa ana a Israeli, koma kupatula mu Gaza, ndi mu Gati, ndi mu Asidodi anasiyidwa.

Ndipo Yoshuwa anatenga dziko lonse, monga momwe Ambuye analamulira Mose, ndipo Yoshuwa anawapereka kwa Aisraeli

kukhala cholowa chawo pogawa molingana ndi mafuko awo, ndipo dziko linapuma ku nkhondo.

12

Ndipo awa ndi mafumu a dziko lapansi, amene ana a Israeli anawapha, ndipo analandira cholowa dziko lawo kupyola Yorodani kuchokera kummawa kwa dzuwa, kuchokera ku chigwa cha Arinoni mpaka ku phiri la Herimoni, ndi dziko lonse la Araba kuchokera kummawa. Sihoni mfumu wa Aamori, amene ankakhala ku Hesiboni, wolamulira kuchokera ku Arinoni, imene ili mchigwa, gawo la chigwacho, ndi theka la Giliyadi mpaka ku Yaboki, malire a ana a Amoni. Ndipo Araba mpaka ku nyanja ya Chinereti kummawa, ndiponso mpaka ku nyanja ya Araba, nyanja ya mchere kuchokera kummawa, njira ya ku Beti-Yesimoti, kuchokera ku Temani pansi pa Asedoti-Pisiga. Ndipo Og mfumu ya Basani anatsala mwa anthu akuluakulu, amene ankakhala ku Asiteroti ndi ku Ederei. Wolamulira kuchokera ku phiri Herimoni ndi kuchokera ku Sekai, ndi Basani yonse mpaka malire a Geregesi, ndi Maki, ndi theka la Giliyadi, malire a Sihoni mfumu ya Heseboni. Mose mtumiki wa Ambuye ndi ana a Israeli anawakantha, ndipo Mose anapereka cholowa kwa Reubeni, Gadi, ndi theka la fuko la Manase.

Ndipo awa ndi mafumu a Aamori, amene Yoswa ndi ana a Isiraeli anawapha kutsidya kwa Yorodano kuchokera ku nyanja

ya Balagadi mu chigwa cha Lebanoni, mpaka ku phiri la Chelcha lokwera kupita ku Seiri, ndipo Yoswa anapereka dzikolo kwa mafuko a Isiraeli kuti alandire monga cholowa chawo molingana ndi maere awo. Mu phiri, ndi mu chigwa, ndi mu Araba, ndi mu Asedoti, ndi mu chipululu, ndi Negebu, Mhiti, ndi Mwamori, ndi Mkanaani, ndi Mperezi, ndi Mhivi, ndi Myebusi.

Mfumu ya Yeriko, ndi mfumu ya Ai, imene ili pafupi ndi Beteli, mfumu ya Yerusalemu, mfumu ya Hebroni, Mfumu ya Hierimouth, mfumu ya Lakisi, Mfumu wa Porch, mfumu wa Gezer. Mfumu ya Dabir, mfumu ya Gader, mfumu Hermath, mfumu Ader, Mfumu ya Lebna, mfumu ya Odollam, mfumu inapita, Mfumu Taphout, mfumu Opher, Mfumu Ophek ya Arok, Mfumu Asom, Mfumu Symoon, Mfumu Mambroth, Mfumu Aziph, Mfumu wa Kadeshi, mfumu wa Zahhak, mfumu Maredoti, mfumu Iekomi wa Carmeli, Mfumu wa Odollam wa Pheneador, mfumu wa Gei wa Galileya, Mfumu wa Tirza, onse awa mafumu makumi awiri ndi zisanu zinayi.

13

Ndipo Yoshuwa anali wamkulu wapitirira mmasiku, ndipo Ambuye anati kwa Yoshuwa, Iwe wapitirira mmasiku, ndipo dziko lalikulu likutsalabe kuti lilandidwe ngati cholowa. Ndipo iyi ndi nthaka yosiyidwa, malire a Afilisti, Agesiri, ndi Mkanaani. Kuchokera kudera losakhala anthu loyanganana ndi Igupto mpaka kumalire a Ekironi, kumanzere kwa Akanaani,

kumawerengedwa kudera la maulamuliro asanu a Afilisti: wa ku Gaza, ndi wa ku Asidodi, ndi wa ku Asikeloni, ndi wa ku Giti, ndi wa ku Ekironi, ndi wa ku Euaio. kuchokera ku Temani ndi mdziko lonse la Kanaani kutsogolo kwa Gaza, ndi Asidoni mpaka ku Afeki, mpaka malire a Aamori, ndi dziko lonse la Galiati la Afilisti, ndi Lebanoni yense kuchokera kummawa kwa dzuwa, kuchokera ku Giligala pansi pa phiri la Herimoni mpaka ku chipata cha Hamati Onse okhala mmapiri kuchokera ku Lebanoni mpaka ku Masereti Memefomaimu. Onse a Sidoni, ine ndidzawawononga kuchokera pamaso pa Aisraeli, koma gawa iyo mwa cholowa kwa Aisraeli, monga momwe ndinakulamulira.

Ndipo tsopano gawa dziko ili mwa cholowa kwa mafuko asanu ndi anayi, ndi kwa theka la fuko la Manase. Kuchokera ku Yorodano mpaka ku nyanja yaikulu kumadzulo kwa dzuwa udzapereka iyo, nyanja yaikulu idzakhazikitsa malire. Kwa mafuko awiri, ndi kwa theka la fuko la Manase, kwa Rubeni, ndi kwa Gadi, Mose anapereka ku tsidya la Yorodano, kummawa kwa dzuwa. Mose mtumiki wa Ambuye anapereka kwa iwo. Kuchokera ku Aroeri, imene ili pa mphepete ya mtsinje wa Arinoni, ndi mzinda umene uli pakati pa chigwa, ndi Misori yonse kuchokera ku Medeba, Mizinda yonse ya Sihoni mfumu wa Aamori, amene analamulira mu Hesiboni mpaka malire a ana a Amoni, Ndi Galaaditis, ndi malire a Gesiri, ndi Machati, phiri lonse la Herimoni, ndi Basanitis yonse mpaka Acha, Ufumu wonse wa Og mu Basani, amene analamulira mu Asiteroti ndi mu Ederei, uyu anatsala kuchokera kwa anthu akuluakulu,

ndipo Mose anamukantha, ndipo anamuwononga. Ndipo ana a Israeli sanawononge Agesiri, ndi Amakati, ndi Akanaani, ndipo mfumu ya Agesiri ndi Amakati anakhala pakati pa ana a Israeli mpaka lero lino.

Koma fuko la Levi silinalandire cholowa, Yehova Mulungu wa Israeli, Iye ndi cholowa chawo, monga anawalankhulira Yehova, ndipo iyi ndi kugawa kumene Mose anagawira ana a Israeli ku Araboti ya Mowabu, kutsidya kwa Yorodano, moyang'anana ndi Yeriko.

Ndipo Mose anapereka kwa fuko la Reubeni molingana ndi mabanja awo. Ndipo malire awo anachokera ku Aroer, umene uli motsatana ndi nkhope ya chigwa cha Arnon, ndi mzinda umene uli mchigwa cha Arnon, ndi Misori yonse, mpaka Hesiboni, ndi mizinda yonse imene inali mu Misori, ndi Daiboni, ndi Bamoti Baala, ndi nyumba ya Meeliboti, ndi Basani, ndi Bamoti, ndi Mefaati, ndi Kiriataimu, ndi Sebama, ndi Serada, ndi Siyoni mu phiri la Enabi, ndi Beti Peori, ndi Asedoti Fasiga, ndi Baitaseinoti, Ndi mizinda yonse ya Misori, ndi ufumu wonse wa Sihoni mfumu ya Aamori, amene Mose anamukantha iye pamodzi ndi atsogoleri a Midiani: Evi, Roboki, Suri, Uri, ndi Robe wolamulira wophedwa wa Sioni, pamodzi ndi okhalamo Sioni.

Ndipo anapha Balaamu wa Baiori, mlosi, pa nthawi ya nkhondo.

Zinadachitika kuti malire a Rubeni anali Yorodani malire. Iyi ndi

cholowa cha ana a Rubeni monga mafuko awo, mizinda yawo ndi minda yawo.

Mose anapereka kwa ana a Gadi molingana ndi mafuko awo. Ndipo malire awo anali Jazeri, mizinda yonse ya Giliyadi, ndi theka la dziko la ana a Amoni mpaka ku Araba, imene ili moyanganana ndi Aradi. Ndipo kuchokera ku Hesiboni mpaka ku Araboti monga Mizipa, ndi Botanimi, ndi Maani mpaka ku malire a Daiboni. ndi Enadom ndi Othargai ndi Bainthanabra ndi Sokchotha ndi Saphan ndi ufumu wotsala wa Sihoni mfumu ya ku Hesiboni, ndipo Yorodano udzakhala malire mpaka gawo la nyanja ya Kinereti, kuwoloka Yorodano kummawa. Iyi ndi cholowa cha ana aamuna a Gadi monga mafuko awo ndi monga mizinda yawo, monga mafuko awo khosi adzabwerera pamaso pa adani awo, chifukwa zinachitika monga mafuko awo mizinda yawo, ndi minda yawo.

Ndipo Mose anapereka kwa theka la fuko la Manase molingana ndi mabanja awo. Ndipo malire awo anali kuchokera ku Maani, ndi ufumu wonse wa Basani, ndi ufumu wonse wa Ogi mfumu ya Basani, ndi midzi yonse ya Yairi, imene ili mu Basani, mizinda makumi asanu ndi limodzi. Ndipo theka la Gilead, ndi mu Ashitaroti, ndi mu Ederei, mizinda ya ufumu wa Ogi mu Basani, kwa ana a Makiri, ana a Manase, ndiponso kwa theka la ana a Makiri, ana a Manase, molingana ndi mafuko awo. Awa amene Mose anawapatsa cholowa kutsidya kwa Yorodano mu Araboti ya Mowabu, kutsidya kwa Yorodano, kummawa kwa Yeriko.

14

Ndipo awa ndi anthu ogawa cholowa ana a Israeli mu dziko la Kanani, amene anawapatsa cholowa kwa iwo Eliezara wansembe, ndi Yoswa wa Nuni, ndi olamulira a mabanja a mafuko a ana a Israeli. Monga maere analandira cholowa, monga momwe Ambuye analamula kudzera mwa dzanja la Yoswa kwa mafuko asanu ndi anayi ndi theka la fuko. kuchokera kutsidya kwa Yorodani. Ndipo kwa Alevi sanawapatsa cholowa pakati pawo, Chifukwa ana a Yosefe anali mafuko awiri, Manase ndi Efereimu, ndipo Alevi sanapatsidwe gawo mu dziko, koma mizinda yokhala, ndi malo opatulika awo a ziweto, ndi ziweto zawo. Monga momwe Ambuye analamulira Mose, motero anachita ana a Israeli, ndipo anagawa dziko.

Ndipo ana a Yuda anasendera kwa Yoswa mu Giligala, ndipo Kalebe mwana wa Yefune wa Chikenizi anati kwa iye, Iwe ukudziwa mawu amene Ambuye analankhula kwa Mose munthu wa Mulungu za ine ndi iwe ku Kadesi Barinea. Makumi anayi zaka ndinali ine pamene Mose mtumiki wa Mulungu ananditumiza kuchokera ku Kadesi Barinea kukafufuza dziko, ndipo ndinamuyankha mawu molingana ndi maganiro ake. Abale anga amene anakwera ndi ine anasintha mtima wa anthu, koma ine ndinatsimikiza kutsatira Ambuye Mulungu wanga. Ndipo Mose analumbira pa tsiku limenelo, kunena kuti, Dziko limene unaponda lidzakhala cholowa chako ndi cha ana ako mpaka muyaya, chifukwa unadziperekapo kutsatira Yehova

Mulungu wathu. Ndipo tsopano Ambuye wandipatsa moyo monga momwe ananenanso, ichi ndi chaka chamakumi anayi ndi chisanu, kuchokera pamene Ambuye analankhula mawu awa kwa Mose, ndipo Israeli anayenda mchipululu, ndipo tsopano taonani ine lero ndili ndi zaka makumi asanu ndi anayi ndi zisanu. Ndili wamphamvu lero, monga pamene Mose ananditumiza, momwemonso ndili wamphamvu tsopano kutuluka ndi kulowa mu nkhondo. Ndipo tsopano ndikukupempha phiri ili, monga momwe Ambuye ananenera tsiku lija, chifukwa iwe unamva mawu awa tsiku lija. Tsopano koma Aanaki ali kumeneko, mizinda yolimba ndi yaikulu. Ngati choncho Ambuye adzakhala ndi ine, ndidzawononga iwo, monga momwe Ambuye anandiuza.

Ndipo Yoswa anamudalitsa, ndipo anapereka Hebroni kwa Kalebe mwana wa Yefune, mwana wa Kenazi, monga cholowa. Chifukwa cha ichi, Hebroni inakhala ya Kalebe mwana wa Yefune Mkenizi monga cholowa mpaka lero lino, chifukwa iye anatsatira lamulo la Yehova Mulungu wa Israeli. Dzina la Hebron kale linali Mzinda wa Argob, mzinda waukulu wa Anakimu, ndipo dziko linakhala pa mtendere popanda nkhondo.

15

Ndipo zinakhala malire a fuko la Yuda motsatira mafuko awo kuchokera ku malire a Idumeya kuchokera ku chipululu cha Sini mpaka ku Kadesi chakummwera.

Ndipo malire awo anali kuchokera Kumwera mpaka ku gawo la nyanja ya mchere, kuchokera ku msonga umene unapita ku Kumwera. Ndipo idutsa patsogolo pa kukwera kwa Akarabini, ndipo izungulira Zina, ndipo ikwera kuchokera kummwera pa Kadesi Barena, ndipo ituluka Hezironi, ndipo ikwera kupita ku Sarada, ndipo ituluka kumene kuli malinga ndi kumadzulo Kadesi. Ndipo imatuluka pa Salmona, ndipo imadutsa mpaka ku chigwa cha Aigupito, ndipo idzakhala yake yotulukira ya malire pa nyanja. Ichi ndi malire awo kuchokera Kumwera.

Ndipo malire kuchokera kummawa, nyanja yonse ya mchere mpaka ku Yorodani. Ndipo malire awo kuchokera kumpoto, kuchokera ku phiri la nyanja ndi kuchokera ku gawo la Yorodani. Malire akwera pa Betagalamu, ndipo amadutsa kuchokera kumpoto pa Betaraba, ndipo akweranso pa mwala wa Baioni mwana wa Rubeni. Ndipo malire amakwera pa gawo lachinayi la chigwa cha Akori, ndi kutsikira ku Giligala, imene ili moyang'anana ndi kukwera kwa Adumimi, imene ili kummwera kwa chigwa, ndipo amadutsa pa madzi a kasupe wa dzuwa, ndipo kutuluka kwake kudzakhala kasupe wa Rogeli. Ndipo malire akwera kupita ku chigwa cha Hinnom, pa msana wa Ayebusi kuchokera kummwera; uwu ndi Yerusalemu. Ndipo malirewo akudutsa pa msonga ya phiri, limene lili moyang'anana ndi chigwa cha Hinnom kulowera ku nyanja, limene lili kuchokera ku gawo la dziko la Refaimu kumpoto. Ndipo malire amadutsa kuchokera pamwamba pa phiri mpaka ku kasupe wa madzi wa Nafito, ndi kudutsa ku phiri la Efroni, ndipo malirewo adzatsogolera ku Baala, umene ndi mzinda wa

Iarimu. Ndipo malire adzazungulira kuchokera ku Baala kupita ku nyanja, ndipo adzadutsa kupita ku phiri la Asara kumbuyo kwa mzinda wa Yarini kuchokera kumpoto, uwu ndi Chasaloni, ndipo adzatsikira ku mzinda wa dzuwa, ndipo adzadutsa kupita kumwera, Ndipo malire amadutsa kumbuyo kwa Ekironi kumpoto, ndipo malire adzatulukira ku Sukoti, ndipo malire adzadutsa kumwera, ndipo adzatulukira ku Libina, ndipo kotulukira kwa malire kudzakhala pa nyanja, Ndipo malire awo kuchokera ku nyanja, nyanja yaikulu idzakhazikitsa malire. Awa ndi malire a ana a Yuda mozungulira monga mafuko awo.

Ndipo kwa Kalebu mwana wa Yefune anapereka gawo pakati pa ana a Yuda chifukwa cha lamulo la Mulungu, ndipo Yoswa anapereka kwa iye mzinda wa Ariboki, likulu mzinda la Anaki; uwu ndi Hebroni. Ndipo Kalebe mwana wa Yefune anawononga kuchokera kumeneko ana atatu a Anaki, Sesai ndi Talimai ndi Ahimani. Ndipo Kalebe anapita kuchokera kumeneko kwa anthu okhala ku Debiri; dzina la Debiri kale linali Mzinda wa Malemba.

Ndipo Kalebe anati, Amene angatenga ndi kugwetsa mzinda wa Malemba ndi kulanda iwo, ndidzamupatsa Akisa mwana wanga wamkazi kuti akhale mkazi wake. Ndipo Otinieli mwana wa Kenazi, mchimwene wa Kalebe, anatenga iye, ndipo anamupatsa Akisa mwana wake wamkazi kukhala mkazi wake. Ndipo zinachitika pamene ankachoka iye, ndipo anamuphunzitsa iye, kunena, Ndidzapempha bambo anga munda. Ndipo analira kuchokera pa bulu, ndipo Kalebe anati

kwa iye, Chiyani ndi kwa iwe? Ndipo anati kwa iye, Patsen ine dalitso, chifukwa mwandipatsa dziko la Negeb. Patseni nso Bothanis. Ndipo anapatsa iye Gonathla yakumwamba ndi Gonathla yakutsika.

Iyi ndi cholowa cha fuko la ana a Yuda. Mizinda yawo inakhala mizinda ya fuko la ana a Yuda pa malire a Edomu pa chipululu, ndi Baseeleel, ndi Ara, ndi Hazor, ndi Ikam, ndi Regma, ndi Arouel. ndi Kadesh, ndi Asorionain, ndi Mainam, ndi Balmaana, ndi midzi yawo, ndi mizinda ya Aseroni, iyi ndi Hazori, ndi Sini, ndi Salma, ndi Moladah, ndi Za, ndi Baalati, ndi Cholasheola, ndi Beersheba, ndi midzi yawo, ndi minda yawo, Bala, ndi Bakok, ndi Asom, ndi Elboudad, ndi Bethel, ndi Horma, ndi Ziklag, ndi Macharim, ndi Sethennak, ndi Labos, ndi Sale, ndi Eromoth, mizinda makumi awiri ndi isanu ndi anayi, pamodzi ndi midzi yawo.

Mchigwa munali Ashtaol, ndi Zorah, ndi Eshtaol. Ndipo Analuka, ndipo Anatambasula, ndipo Iluthoth, ndipo Azamba, ndi Jermouth, ndi Odollam, ndi Membra, ndi Saocho, ndi Iazeka. ndi Sakarim, ndi Gadera, ndi minda yake, mizinda khumi ndi anayi, ndi midzi yawo. Seneh, ndi Adasan, ndi Magadalgad, ndi Daladi, ndi Mizipa, ndi Iakareeli, ndi Basedoth, ndi Ideadalea, ndi Chabra, ndi Maches, ndi Maachos, ndi Gedori, ndi Bagadieli, ndi Nomani, ndi Makedani, mizinda khumi ndi isanu ndi imodzi, ndi midzi yawo. Lebna, ndi Ithak, ndi Enoch, Ndi Iana, ndi Nasib, ndi Keilam, ndi Akiezi, ndi Kezib, ndi Bathesar, ndi Ailom, mizinda khumi, ndi midzi yawo. Ekron, ndi midzi yake, ndi

minda yawo, kuchokera ku Ekron mpaka ku Gemna, ndi zonse zimene zili pafupi ndi Asedoth, ndi midzi yawo, Asiedoth, ndi midzi yake, ndi minda yake, Gaza, ndi midzi yake, ndi minda yake mpaka ku mtsinje wa Aigupto, ndipo nyanja yaikulu ndiyo malire.

Ndipo mdziko la mapiri kunali Samiri, Jeteri, ndi Soka, ndipo Kuyenda, ndi mzinda wa Malemba, umene ndi Debiri, ndi Anon, ndi Es, ndi Man, ndi Aisam. ndi Goseni, ndi Halu, ndi Hanna, ndi Gilom; mizinda khumi ndi umodzi pamodzi ndi midzi yawo, Airem, ndi Remna, ndi Soma, ndi Jemain, ndi Baethachu, ndi Phakoua. ndi Euma, ndi mzinda wa Arbok, umene ndi Hebroni, ndi Sorati; mizinda isanu ndi inayi, pamodzi ndi midzi yawo. Maon, ndi Carmel, ndi Ziph, ndi Juttah. ndi Jariel, ndi Arikam, ndi Zakanaim. ndi Gibeah, ndi Timnah, mizinda isanu ndi inayi, ndi midzi yawo. Ailoua, ndi Beth zur, ndi Geddon. ndi Magaroth, ndi Bethanam, ndi Thekoum, mizinda isanu ndi umodzi, ndi midzi yawo. Kiriath-baala, umene ndi mzinda wa Jearim, ndi Sotheba, mizinda iwiri, pamodzi ndi midzi yawo. ndi Baddargeis, ndi Tharabaam, ndi Ainon, Ndi Aiochioza, ndi Naflazon, ndi mizinda ya Sadon, ndi Arcades; mizinda isanu ndi iwiri, ndi midzi yawo.

Ndipo Mjebusi anakhala mu Yerusalemu, ndipo ana a Yuda sanatha kuwawononga, ndipo Ajebusi anakhala mu Yerusalemu mpaka lero lino.

16

Ndipo malire a ana a Yosefe anachokera ku Yorodani wa pafupi ndi Yeriko kummawa, ndipo adzakwera kuchokera ku Yeriko kulowa mmapiri, mchipululu, kulowa ku Beteli Luza. Ndipo idzatuluka ku Beteli, ndipo idzadutsa pa malire a Ahatarothi. Ndipo idzadutsa pa nyanja pa malire a Atalimu mpaka ku malire a Beti-Horoni Yakumunsi, ndipo kotulukira kwawo kudzakhala pa nyanja. Ndipo ana a Joseph, Ephraim ndi Manasseh, analandira cholowa chawo.

Ndipo malire a ana a Efuraimu anakhalapo molingana ndi mafuko awo, ndipo malire a cholowa chawo anali kuchokera kummawa ku Ataroti ndi Eroki mpaka ku Beti Horoni Yakumtunda ndi Gazara. Ndipo malire adzafika ku nyanja ku Icasmon kuchokera Kumpoto Wotentha, adzazungulira kummawa kupita ku Thenasa ndi Selles, ndipo adzadutsa kummawa kupita ku Ianoka, Ndi mu Macho, ndi Ataroth, ndi midzi yawo, ndipo idzafika pa Jeriko, ndipo idzatuluka pa Yorodani. Ndipo kuchokera ku Manda, malire adzapita pa nyanja pa Chelkana, ndipo kutuluka kwawo kudzakhala pa nyanja. Iyi ndi cholowa cha fuko la Efuraimu monga mabanja awo.

Ndipo mizinda yomwe inapatulwa kwa ana a Efuraimu pakati pa cholowa cha ana a Manase, mizinda yonse ndi midzi yawo. Ndipo Efereimu sanawononge Mkanaani amene ankakhala mu

Gazeri, ndipo Mkanaani ankakhala mu Efereimu mpaka tsiku limeneli, mpaka Farao mfumu wa Aigupito atakwera, natenga mzindawo, nawutentha ndi moto, ndipo Akanaani, ndi Aperezi, ndi amene ankakhala mu Gazeri, anawabaya, ndipo Farao anapereka mzindawo ngati chikwama cha ukwati kwa mwana wake wamkazi.

17

Ndipo malire a fuko la ana a Manase anakhala chonchi, chifukwa iye anali woyamba kubadwa kwa Yosefe, kwa Makiri woyamba kubadwa wa Manase atate wa Giliyadi, pakuti iyeyu anali munthu wankhondo, mdziko la Giliyadi ndi mdziko la Basani. Ndipo zinachitikapo kwa ana aamuna a Manase otsalawo molingana ndi mabanja awo: kwa ana aamuna a Iezi, ndi kwa ana aamuna a Kelezi, ndi kwa ana aamuna a Iezieli, ndi kwa ana aamuna a Suchemu, ndi kwa ana aamuna a Sumarimu, ndi kwa ana aamuna a Oferi. Awa anali aamuna molingana ndi mabanja awo.

Ndipo Salpaad mwana wa Opher analibe ana aamuna koma anali ndi ana aakazi, ndipo mayina a ana aakazi a Salpaad anali Maala, Noua, Egla, Melcha, ndi Thersa. Ndipo anayimirira pamaso pa Eleazara wansembe, ndipo pamaso pa Yoswa, ndipo pamaso pa akuluakulu, akunena, Mulungu analamula kudzera mwa dzanja la Mose kupereka kwa ife cholowa pakati pa abale athu, ndipo anaperekedwa kwa iwo kudzera mwa lamulo la

Ambuye gawo mwa abale a bambo wawo. Ndipo chingwe chawo chinagwa kuchokera ku Anassa, ndi chigwa cha Labek kuchokera mdziko la Gilead, limene lili kutsidya kwa Jordan, Chifukwa ana aakazi a ana aamuna a Manase analandira cholowa pakati pa abale awo, nthaka ya Gileadi inakhala ya ana aamuna a Manase otsala.

Ndipo malire a ana a Manase anali Delehanati, umene uli motsatira nkhope ya ana a Anati, ndipo umapita pa malire pa Yamini ndi Yasibu mpaka ku kasupe wa Tafitoti. Kudzakhala kwa Manase, ndipo Tafeti pa malire a Manase, kwa ana a Efereimu. Ndipo malire adzatsikira pa chigwa cha Karana chakummwera monga chigwa cha Yarielo, mtengo wa terebinti wa Efereimu pakati pa mzinda wa Manase, ndipo malire a Manase ali kumpoto ku mtsinje, ndipo zotulukira zake zidzakhala ku nyanja. Kuchokera Kumwera kwa Efereimu, ndipo pa Kumpoto Manase, ndipo nyanja idzakhala malire kwa iwo, ndipo pa Asere adzakumana pa Kumpoto, ndipo kwa Isakara kuchokera kummawa. Ndipo adzakhala Manasseh mu Issachar ndi mu Asher Baitan ndi midzi yawo, ndi anthu okhala mu Dor, ndi midzi yake, ndi anthu okhala mu Megiddo, ndi midzi yake, ndi chigawo chachitatu cha Mapheta, ndi midzi yake.

Ndipo ana a Manase sanathe kuwononga mizinda iyi, ndipo Akanaani anayamba kukhala mdziko ili. Ndipo zinachitika kuti pamene ana a Isiraeli anagwira mphamvu, anachita Akanaani kukhala akapolo, koma iwo sanawawononge kwathunthu.

Koma ana a Yosefe anayankha Yoswa kuti, N’chifukwa chiyani munatipatsa cholowa chimodzi ndi chigawo choyezedwa chimodzi? Ife ndife anthu ambiri, ndipo Mulungu watidalitsa. Ndipo Yoswa anawauza kuti, Ngati muli anthu ambiri, pitani ku nkhalango ndi kudziyeretsera malo ngati phiri la Efereimu likukupanikireni. Ndipo iwo anati, Phiri la Efereimu silikutikondweretsa ife, ndipo Mkanaani wokhala mwa iwo mu Beti-seani, ndi mmidzi yake, mu chigwa cha Yezireeli, ali ndi akavalo osankhidwa ndi chitsulo. Ndipo Yoshuwa anati kwa ana a Yosefe, Ngati uli anthu ambiri ndipo uli ndi mphamvu yaikulu, siudzakhala ndi gawo limodzi, Nkhalango idzakhala yako, chifukwa ndi nkhalango ndipo udzayiyeretsa, ndipo idzakhala yako, ndipo pamene udzawononge Mkanaani, ngakhale ali ndi akavalo osankhidwa, iwe udzamuposa.

18

Ndipo msonkhano wonse wa ana a Israeli unasonkhana ku Shilo, ndipo anaika kumeneko tenti ya umboni, ndipo dziko linagonjetsedwa ndi iwo.

Ndipo anatsala ana a Israeli amene sanalande cholowa, mafuko asanu ndi awiri. Ndipo Yoswa anati kwa ana a Israeli, Mudzatopa mpaka liti kulandira dziko limene Yehova Mulungu wathu anapereka? Perekani kuchokera mwa inu amuna atatu kuchokera mu fuko, ndipo akadzuka adutse dziko, ndi alembe ilo pamaso panga, monga momwe kudzafunika kugawa ilo.

Ndipo anadutsa kwa iye, Ndipo anawagawira zigawo zisanu ndi ziwiri, Yuda adzakhala ndi malire awo kummwera, ndipo ana a Yosefe adzakhala ndi malire awo kumpoto. Koma inu gawani dzikolo mmagawo asanu ndi awiri, ndipo mubweretse kuno kwa ine, ndipo ndidzakutulutsirerani maere pamaso pa Ambuye Mulungu wathu. Ayi pakuti palibe gawo kwa ana a Levi mwa inu, pakuti unsembe wa Ambuye ndi gawo lake, ndipo Gadi ndi Rubeni ndi theka la fuko la Manase analandira cholowa chawo kupyola kwa Yorodani kummawa, chimene anawapatsa Mose mtumiki wa Ambuye.

Ndipo atanyamuka anthu anapita, ndipo Yoswa analamula anthu amene anapita kuti ayeze dziko, ponena kuti, Pitani ndipo yezani dziko, ndipo bwerani kwa ine, ndipo pano ndidzakutulutsireni gawo pamaso pa Ambuye mu Silo. Ndipo anapita, nayenda mdzikolo, ndi kuona dzikolo, ndi kulilembera mmagawo asanu ndi awiri monga mizinda mu buku, ndipo analibweretsa kwa Yoswa. Ndipo Yoswa anawaponya maere mu Silo pamaso pa Ambuye.

Ndipo maere a fuko la Benjamini anatuluka woyamba monga midzi yawo, ndipo malire a maere awo anatuluka pakati pa ana a Yuda ndi pakati pa ana a Yosefe.

Ndipo malire awo anachokera kumpoto, kuchokera ku Yorodani malirewo adzakwera kumbuyo kwa Yeriko kuchokera kumpoto, ndipo adzakwera pa phiri kulowera ku nyanja, ndipo mathero ake adzakhala chipululu cha Mabdaritis Betoni. Ndipo malire

adzadutsa kuchokera kumeneko ku Luza pa msana wa Luza kuchokera kumwera kwake, umene ndi Beteli, ndipo malire adzatsikira ku Maatarobe Oreki pa phiri, limene lili kummwera kwa Betoroni yakutsika.

Ndipo malire adzadutsa ndi kudutsa pa gawo loyangana ku nyanja kuchokera Kumwera kuchokera ku phiri poyang'anana ndi Beti Horoni Kumwera, ndipo kotulukira kwake kudzakhala ku Kiriati Baala, iyi ndi Kiriati Yearimi, mzinda wa ana a Yuda, ichi ndi gawo chakumadzulo.

Ndipo gawo lakummwera kuchokera ku Kariath Baala, malire adzadutsa kupita ku Gasin, pa kasupe wa madzi wa Nafeto. Ndipo malire adzatsikira pa mbali, ichi ndi moyanganana ndi chigwa cha Sonnam, chomwe chili kuchokera ku mbali ya Emeki Refaimu kumpoto, ndipo adzatsikira Gaienna kumbuyo kwa Yebusi kummwera, adzatsikira pa kasupe wa Rogeli, Ndipo idzadutsa pa kasupe wa Beti-Semesi, ndipo idzadutsa pa Galiloti, umene uli moyang'anana ndi kukwera kwa Etamu, ndipo idzatsikira pa mwala wa Baioni wa ana a Rubeni. Ndipo idzadutsa kumbuyo kwa Betarabah kuchokera Kumpoto, ndipo idzatsikira ku malire kumbuyo kwa nyanja kuchokera Kumpoto. Ndipo idzakhala njira yotulukira ya malire pa chipinda cha nyanja ya mchere kumpoto, ku mbali ya Yorodani kuchokera kumwera; izi ndi malire kuchokera kumwera.

Ndipo Yorodani adzakhala malire kuchokera mbali ya kummawa. Iyi ndi cholowa cha ana a Benjamini, malire ake

ozungulira monga mafuko awo.

Ndipo mizinda ya ana a Benjamini molingana ndi mafuko awo inali Yeriko, ndi Betegai, ndi Amekasi, ndi Baithabara, ndi Sarai, ndi Besana, ndi Aien, ndi Phara, ndi Ephrathah. ndi Karafa, ndi Kefira, ndi Moni, ndi Gabaa, mizinda khumi ndi iwiri, ndi midzi yawo. Gibeon, ndi Ramah, ndi Beeroth. ndi Mass, ndi Miron, ndi Amok, ndi Phira, ndi Kaphan, ndi Nakan, ndi Zelekan, ndi Thareela. Ndi Jebus, iyi ndi Yerusalemu, ndi Gabaoth, Iarim, mizinda khumi ndi itatu, ndi midzi yawo. Iyi ndi cholowa cha ana a Benjamini monga mafuko awo.

19

Ndipo gawo lachiwiri linatulukira ana a Simeoni, ndipo cholowa chawo chinakhala pakati pa magawo a ana a Yuda. Ndipo gawo lawo linali Beeriseba, ndi Samaa, ndi Kaladamu. ndi Arsola, ndi Bola, ndi Jason, ndi Erthoula, ndi Malingaliro, ndi Horma, ndi Sicelac, ndi Baithmachereb, ndi Sarsusin, ndi Batharoth, ndi minda yawo, mizinda khumi ndi itatu, ndi midzi yawo. Eremmon, ndi Thalcha, ndi Jether, ndi Asan, mizinda zinayi ndi midzi yawo. Kuzungulira mizinda yawo mpaka Baleki kupita Bameti chakummwera, ichi ndi cholowa cha fuko la ana a Simeoni molingana ndi mabanja awo. Kuchokera ku gawo la Yuda cholowa cha fuko la ana a Simoni, chifukwa gawo la ana a Yuda linali lalikulu kuposa lawo, ndipo ana a Simoni analandira cholowa mkatikati mwa gawo lawo.

Ndipo maere achitatu anatuluka kwa Zebuloni molingana ndi mafuko awo; malire a cholowa chawo adzakhala Esedekigola, malire awo. nyanja ndi Magelda, ndipo idzakumana pa Betaraba mchigwa, chomwe chili patsogolo pa Jeknam. Ndipo inabwerera kuchokera ku Seddouk kuchokera moyanganana ndi kummawa kwa Beth shemesh pa malire a Chaseloth aith, ndipo idzadutsa pa Dabiroth, ndipo idzakwera pa Phanggai. Ndipo kuchokera kumeneko adzayendazungulira kuchokera kutsogolo pa kuwala kwa dzuwa pa Gebere, pa mzinda wa Kataseme, ndipo adzadutsa pa Rimona Matharaoza. Ndipo malire adzayenda mozungulira kumpoto pa Hamati, ndipo njira yawo yotulukira idzakhala pa Zifroni, ndi Katanath, ndi Nabaal, ndi Symoon, ndi Jeriko, ndi Baithman. Iyi ndi cholowa cha fuko la ana a Zebuloni molingana ndi mabanja awo, mizinda ndi midzi yawo.

Ndipo kwa Isakara maere achinayi anatulukanso. Ndipo malire awo anali Iazieli, ndi Chasalothi, ndi Sunami, ndi Agisi, ndi Siona, ndi Reeroti, ndi Anakerete, ndi Dabiron, ndi Kishon, ndi Rebes, ndi Remmas, ndi Ieon, ndi Tomman, ndi Aimarek, ndi Bersaphes. Ndipo malire adzakumana pa Gatibori ndi pa Salimu kufika ku nyanja, ndi Beti-Semesi, ndipo mathero a malire ake adzakhala Yorodano. Iyi ndi cholowa cha fuko la ana a Isakara molingana ndi mabanja awo, mizinda ndi midzi yawo.

Ndipo maere achisanu anatulukira Aseri molingana ndi mafuko awo. Ndipo malire awo anali Exeleketh, ndi Aleph, ndi Baithok, ndi Keaph. ndi Elimeleki, ndi Amieli, ndi Maaseya, ndipo idzalumikizana ndi Karimelo motsatira nyanja, ndi Ziyoni, ndi

Labanati. Ndipo idzabwerera kuchokera kummawa dzuwa ndi Baitegenethe, ndipo idzalumikizana ndi Zabuloni ndi Ekgai, ndi Fitaheli kumpoto, ndipo idzalowa mmalire a Safitaibaithime, ndi Inaeli, ndipo idzadutsa kulowa mu Chobamosomeli. ndi Atabwera, ndi Rahab, ndi Ememaoni, ndi Kanthan mpaka ku Sidoni wamkulu. Ndipo malire adzabwerera ku Rama, ndi mpaka ku kasupe wa Masphassat, ndi wa Aturo, ndipo malire adzabwerera ku Jasiph, ndipo kutuluka kwake kudzakhala nyanja, ndi Apoleb, ndi Echozob. ndi Archob, ndi Aphek, ndi Rhaau. Iyi ndi cholowa cha fuko la ana a Asher molingana ndi mafuko awo, mizinda ndi midzi yawo.

Ndipo kwa Nafutali anatuluka maere achisanu ndi chimodzi. Ndipo malire awo anali Moolam, ndi Mola, ndi Besemiin, ndi Arme, ndi Nabok, ndi Iephthamai, mpaka Dodam, ndipo mathero ake anali Yorodani. Ndipo malire adzabwerera ku nyanja ku Aththabor, ndipo adzadutsa kuchokera kumeneko kupita ku Iakana, ndipo adzakumana ndi Zebuloni kuchokera Kummwera, ndipo Aseri adzakumana naye ku nyanja, ndipo Yorodani kuchokera kummawa kwa dzuwa.

Ndipo mizinda yolimba ya Aturo inali Turo, ndi Omatadaketi, ndi Kenereti, ndi Armath, ndi Arael, ndi Hazor, ndi Jars, ndi Assarion, ndi kasupe wa Asor. ndi Keroe, ndi Megalaarim, ndi Baiththame, ndi Thessamys. Iyi ndi cholowa cha fuko la ana a Nafutali.

Ndipo kwa Dan anatuluka maere achisanu ndi chiwiri. Ndipo

malire awo anali Sarati, ndi Asa, ndi mizinda ya Sammausi, ndi Salamis, ndi Amon, ndi Silatha, ndi Atatenga, ndi Timna, ndi Ekroni, ndi Alcatha, ndi Begeton, ndi Gebeelan. ndi Azor, ndi Banaibakat, ndi Gethremmon, Ndi kuchokera ku nyanja ya Hawks, malire oyandikana ndi Joppa. Iyi ndi cholowa cha fuko la ana a Dan molingana ndi mafuko awo, mizinda yawo ndi midzi yawo.

Ndipo ana a Dani anapita nakamenyana ndi Lakisi, ndipo analanda mzindawo, ndipo anawukantha ndi lupanga, ndipo anakhala mmenemo, ndipo anatchula dzina lake kuti Lasendani.

Ndipo anapita kukalowa mdziko malinga ndi malire awo, ndipo ana a Israeli anapereka gawo kwa Yoswa mwana wa Nuni pakati pawo. Chifukwa cha lamulo la Mulungu, anapereka kwa iye mzinda umene anapempha, Thamnasaarch, umene uli mu phiri la Efereimu, ndipo anamanga mzindawo, nakhala mu menemo.

Awa ndi magawo amene Eliezara wansembe, ndi Yoswa mwana wa Nuni, ndi atsogoleri a mabanja mu mafuko a Isiraeli anagawa mwa maere mu Silo pamaso pa Ambuye, pa khomo la tenti ya umboni, ndipo anapita kukalowa mdzikolo.

20

Ndipo Ambuye analankhula kwa Yoswa, kunena, Yankhulani kwa ana a Israeli, kunena kuti, patsani mizinda ya malo opulumukirako, imene ndinayankhula nanu kudzera mwa Mose. Pothawira kwa wakupha amene akupha moyo mosadziwa, ndipo zidzakhala kwa inu mizinda yopothawira, ndipo sadzafa wakupha ndi wobwezera magazi, mpaka ataima pamaso pa msonkhano ku chiweruzo.

Ndipo anagawa Kadeshi mu Galileya mphiri la Nafutali, ndi Sekemu mphiri la Efereimu, ndi mzinda wa Ariboki, uwu ndi Hebroni, mphiri la Yuda.

Ndipo kutsidya la Yorodano anapereka Bosori mchipululu mchigwa kuchokera ku fuko la Rubeni, ndipo Aremoti mu Giliyadi kuchokera ku fuko la Gadi, ndipo Gauloni mu Basani kuchokera ku fuko la Manase.

Izi ndi mizinda yotchedwa kwa ana a Israeli ndi mlendo wokhala pakati pawo, kuti athawireko aliyense wopha moyo mosadziwa, kuti asafe mmanja mwa wobwezera magazi, mpaka ataime pamaso pa msonkhano ku chiweruzo.

21

Ndipo anabwera patsogolo akuluakulu atate a ana a Levi kwa Eleazara wansembe, ndi kwa Joshua mwana wa Nun, ndi kwa atsogoleri akuluakulu a mabanja ochokera mmafuko a Israeli,

Ndipo ndinati kwa iwo mu Shiloh, mdziko la Canaan, kunena kuti, Ambuye analamula kudzera mwa Mose kuti atipatse mizinda yokhala, ndi malo odyetsera ziweto zathu. Ndipo ana a Israeli anapereka kwa Alevi mu kugawa cholowa chifukwa cha lamulo la Ambuye, mizinda ndi mabusa awo.

Ndipo maere anatulukira anthu a Koati, ndipo zinachitika kwa ana a Aaroni ansembe a Alevi kuchokera ku fuko la Yuda ndi kuchokera ku fuko la Simeoni ndi kuchokera ku fuko la Benjamini mwa maere, mizinda khumi ndi itatu.

Ndipo kwa ana aamuna a Kohati otsala, kuchokera ku fuko la Efereimu ndi kuchokera ku fuko la Dani ndi kuchokera ku theka la fuko la Manase, ndi maere mizinda khumi.

Ndipo kwa ana aamuna a Geresoni anali mizinda khumi ndi itatu kuchokera ku fuko la Isakara, ndi kuchokera ku fuko la Aseri, ndi kuchokera ku fuko la Nafutali, ndi kuchokera ku theka la fuko la Manase mu Basani.

Ndipo kwa ana aamuna a Merari monga mwa mafuko awo, kuchokera ku fuko la Reubeni, kuchokera ku fuko la Gadi, ndi kuchokera ku fuko la Zebuloni, ndi maere mizinda khumi ndi iwiri.

Ndipo ana a Israeli anapereka kwa Alevi mizinda ndi minda yawo ya msipu, monga momwe Ambuye analamula Mose, pogwiritsa ntchito maere.

Ndipo fuko la ana a Yuda ndi fuko la ana a Simeoni ndi fuko la ana a Benjamini anapereka mizinda iyi, ndipo inatchedwa Kwa ana a Aaroni kuchokera kwa anthu a Koati wa ana a Levi, chifukwa kwa iwo kunabwera maere. Ndipo anawapatsa Kiriath-arba mzinda wamkulu wa Anaki, uwu ndi Hebroni mphiri la Yuda, koma malo odyetsera ziweto ozungulira mzindawo, Ndipo minda ya mzindawo, ndi midzi yake, Yoswa anapereka kwa ana a Kalebe mwana wa Yefune kuti ikhale yawo.

Ndipo kwa ana a Aaroni anapereka mudzi wopulumukirako wa wakupha munthu, Hebroni, ndi zopatulika zake pamodzi naye, ndi Lemna, ndi zopatulika zake pafupi naye, Ndi Ailom, ndi zopatulika zake, ndi Tema, ndi zopatulika zake, Ndi Kuseka, ndi zopatulika zake, ndi Debir, ndi zopatulika zake, Ndipo Asa ndi zinthu zake zolekanitsidwa, ndipo Tanu ndi zinthu zake zolekanitsidwa, ndipo Betisemesi ndi zinthu zake zolekanitsidwa, mizinda isanu ndi inayi kuchokera ku mafuko awiri amenewa. Ndipo kuchokera ku fuko la Benjamini, mzinda wa Gibeoni ndi malo ake opatulika, ndi Gati ndi malo ake opatulika, Ndi Anatoti, ndi zomwe zinayikidwa padera iyi, ndi Gamala, ndi zomwe zinayikidwa padera iyi; mizinda inayi. Mizinda yonse ya ana a Aaroni ansembe inali khumi ndi itatu.

Ndipo kwa anthu ana a Kohati, Alevi otsala kuchokera kwa ana a Kohati, kunakhala mzinda wa ansembe awo kuchokera ku fuko la Efereimu, Ndipo anawapatsa mzinda wopulumukirako wa wakupha, Sekemu, ndi malo ake opatulika, ndiponso Gazara

ndi malo ake opatulika, Ndipo Beth horon, ndi mizinda yapatulika iyi, mizinda inayi. Ndipo kuchokera mu fuko la Dan, Elkothaim ndi zopatulika zake, ndi Gethedan ndi zopatulika zake, Ndipo Ailoni ndi zopatulika zake, ndipo Geteremoni ndi zopatulika zake, mizinda inayi. Ndipo kuchokera ku theka la fuko la Manase, Taanaki ndi malo ake opatulika, ndi Iebata ndi malo ake opatulika, mizinda iwiri. Mizinda yonse khumi, ndi malo opatulika ake omwe anali nawo, kwa mabanja a ana a Kohati otsalawo.

Ndipo kwa ana a Geresoni, Alevi, kuchokera ku theka la fuko la Manase, mizinda yopatulika kwa opha anthu: Gauloni mu Basani ndi malo ake opatulika, ndi Bezeri ndi malo ake opatulika, mizinda iwiri. Ndipo kuchokera mu fuko la Isakara, Kisoni ndi malo ake opatukizidwa, ndi Deba ndi malo ake opatukizidwa, Ndipo Ramoth ndi zopatulika zake, ndipo Kasupe wa Zolemba ndi zopatulika zake, mizinda inayi. Ndipo kuchokera mu fuko la Asheri, Basellath ndi malo ake opatulika, ndiponso Dabboni ndi malo ake opatulika, Ndipo Chelkat ndi zopatulika zake, ndipo Rahab ndi zopatulika zake, mizinda inayi. Ndipo kuchokera mu fuko la Nafutali, mzinda woyikidwa patali kwa wakupha munthu, Kadesi mu Galileya, ndi malo ake oyikidwa patali, ndiponso Nemati, ndi malo ake oyikidwa patali, ndiponso Temoni, ndi malo ake oyikidwa patali, mizinda itatu. Mizinda yonse ya Gedesoni monga mafuko awo inali mizinda khumi ndi itatu.

Ndipo kwa anthu ana a Merari, Alevi otsalawo, kuchokera ku

fuko la Zebuloni, Maan ndi minda yake yodyetsera ziweto, ndi Kadeshi ndi minda yake yodyetsera ziweto, Ndipo Zillah, ndi malo ake owetera ziweto, mizinda itatu. Ndipo kupyola kwa Yorodani wotsatana ndi Yeriko, kuchokera mu fuko la Rubeni, mzinda wopulumukirako wa wakupha, Bosori mchipululu, Miso, ndi malo odyetsera ziweto ake, ndi Yazeri, ndi malo odyetsera ziweto ake, ndi Dekmon ndi malo odyetsera ziweto ake, ndi Mapha ndi malo odyetsera ziweto ake; mizinda inayi. Ndipo kuchokera ku fuko la Gadi, mzinda wopulumukirako wa wakupha munthu, ndipo Ramoti mu Giliyadi ndi malo odyetsera ziweto ake, Kamini ndi malo odyetsera ziweto ake, ndi Hesiboni, ndi minda yodyetserako yake, ndi Jazeri, ndi minda yodyetserako yake, mizinda yonse inayi. Mizinda yonse kwa ana a Merari monga mafuko awo otsala kuchokera ku fuko la Levi, ndipo malire anali mizinda khumi ndi iwiri.

Mizinda yonse ya Alevi mkati mwa cholowa cha ana a Israeli inali mizinda makumi anayi ndi asanu ndi atatu, pamodzi ndi minda yawo yoweta ziweto. Kuzungulira kwa mizinda iyi, mzinda ndi malo a msipu kuzungulira kwa mzinda, ku mizinda yonse iyi.

Ndipo Ambuye anapereka kwa Aisraeli dziko lonse limene analumbira kupereka kwa makolo awo, ndipo analandira cholowa chawo ndi kukhala mmenemo. Ndipo Ambuye anawapatsa mpumulo ponseponse, monga momwe analumbirira makolo awo. Palibe ndi mmodzi yemwe wa adani awo amene anayimirira pamaso pawo; adani awo onse Ambuye

anawapereka mmanja mwawo. Palibe chidalephera kuchokera mmawu onse abwino amene Ambuye analankhula kwa ana a Israeli; zonse zinakwaniritsidwa.

22

Pamenepo Yoswa anaitanitsa pamodzi ana a Rubeni, ndi ana a Gadi, ndi theka la fuko la Manase, Ndipo anati kwa iwo, Inu mwamva zonse zimene anakulamulirani Mose mtumiki wa Ambuye, ndipo munamvera mawu anga molingana ndi zonse zimene anakulamulirani. Simunasiya abale anu masiku ambiri awa, mpaka lero lino mwasunga lamulo la Ambuye Mulungu wanu. Tsopano Ambuye Mulungu wathu wapatsa mpumulo abale athu, monga momwe anawauza iwo. Choncho tsopano tembenukani, pitani ku nyumba zanu, ndi ku dziko la cholowa chanu, limene Mose anakupatsani ku tsidya la Yorodano. Koma sungani kwambiri kuchita malamulo ndi lamulo, limene analamula ife kuchita Mose mtumiki wa Ambuye, kukonda Ambuye Mulungu wathu, kuyenda mnjira zonse za Iye, kusunga malamulo ake, ndi kumamatira kwa Iye, ndi kumutumikira Iye kuchokera mmaganiro onse anu, ndi kuchokera mu moyo wonse wanu. Ndipo Joshua anawadalitsa ndi kuwatumiza, ndipo anapita ku nyumba zawo.

Ndipo kwa theka la fuko la Manase, Mose anapereka mu Basani, ndipo kwa theka, Yoswa anapereka pamodzi ndi abale ake mu tsidya la Yorodano kuchokera ku nyanja. Ndipo pamene Yoswa

anawatumiza ku nyumba zawo, anawadalitsa. Ndipo ndi chuma chambiri anapita ku nyumba zawo, ndi ziweto zambiri kwambiri, ndi siliva, ndi golide, ndi chitsulo, ndi zovala zambiri, ndipo anagawana zofunkha za adani ndi abale awo.

Ndipo anapita ana a Reubeni, ndi ana a Gadi, ndi theka la fuko la Manase kuchokera kwa ana a Isiraeli ku Shilo mdziko la Kanaani kupita ku Gileadi ku dziko la cholowa chawo, chimene analandira chifukwa cha lamulo la Ambuye mdzanja la Mose.

Ndipo anabwera ku Giliyadi wa Yorodani, umene uli mdziko la Kanaani, ndipo ana a Rubeni, ndi ana a Gadi, ndi theka la fuko la Manase anamanga kumeneko guwa pa Yorodani, guwa lalikulu lowonekera.

Ndipo ana a Israeli anamva anthu akunena kuti, Onani, ana a Rubeni, ndi ana a Gadi, ndi theka la fuko la Manase amanga guwa pa malire a dziko la Kanaani pa Giliyadi wa Yorodani, mbali ya kutsidya kwa ana a Israeli. Ndipo ana onse a Israeli anasonkhana ku Shilo, kuti atakwera kumenya nkhondo nawo.

Ndipo ana a Israeli anatumiza kwa ana a Reubeni ndi kwa ana a Gadi ndi kwa ana a theka fuko la Manase ku dziko la Gilead, Finehasi mwana wa Eliezara mwana wa Aaroni wansembe wamkulu. Ndi khumi wa olamulira pamodzi naye, wolamulira mmodzi kuchokera ku nyumba ya banja kuchokera ku mafuko onse a Israeli; olamulira a nyumba za mabanja ndi akuluakulu a zikwi a Israeli. Ndipo anafika kwa ana a Reubeni, kwa ana a

Gadi, ndi kwa theka la fuko la Manase ku dziko la Gilead, ndipo analankhula nawo, akunena, Zinthu izi akunena mpingo wonse wa Ambuye, Kodi cholakwa chiti ichi chimene mudalakwa pamaso pa Mulungu wa Israeli, kutembenuka lero kuchokera kwa Ambuye, kumanga nokha guwa lansembe, kuti mukhale opatuka kuchokera kwa Ambuye? Kodi si chochepa kwa ife tchimo la Peori, chifukwa sitinayeletsedwe kuchokera ku limenelo mpaka lero lino? Ndipo linachitika mliri mu gulu la Ambuye. Ndipo inu munatembenuka lero kuchokera kwa Ambuye, ndipo kudzakhala ngati mutembenuka lero kuchokera kwa Ambuye, mawa mkwiyo udzakhala pa Israeli yonse. Ndipo tsopano ngati yaingono nthaka yanu ya cholowa chanu, wolukani kulowa mu nthaka ya Ambuye ya cholowa, kumene ikukhala kumeneko hema ya Ambuye, ndipo mudzalandira pakati pathu, ndipo musasanduke opanduka kuchokera kwa Mulungu, ndipo inunso musachoke kuchokera kwa Ambuye, chifukwa chomanga inu guwa kunja kwa guwa lansembe la Ambuye Mulungu wathu. Kodi si Akari mwana wa Zara anachita tchimo ndi kuphwanya malamulo pa zinthu zopatulika, ndipo pa gulu lonse la Israeli kunabwera mkwiyo? Ndipo iyeyu mmodzi yekha anafa mu tchimo lake lomwe.

Ndipo ana a Reuben, ndi ana a Gad, ndi theka la fuko la Manase anayankha nkulankhula ndi atsogoleri a chikwi a Israeli ponena kuti, Mulungu Mulungu Ambuye ndi, ndipo Mulungu Mulungu yekha amadziwa, ndipo Israeli yekha adzadziwa, ngati mu kuwukira tinachimwa pamaso pa Ambuye, asatipulumutse ife mu tsiku lino. Ndipo ngati tinamanga tokha guwa lansembe, kuti

tichoke kwa Ambuye Mulungu wathu, kuti tikweze pa iye nsembe zopsereza, kuti tichite pa iye nsembe zachipulumutso, Ambuye adzafufuza.

Koma chifukwa cha chenjezo la mawu tinachita ichi, tikunena, kuti mawa ana anu asanene kwa ana athu, Kodi inu muli ndi chiyani ndi Ambuye Mulungu wa Israeli? Ndipo malire anaika Ambuye pakati pathu ndi inu mtsinje wa Yorodani, ndipo mulibe gawo la Ambuye, ndipo ana anu adzapatutsa ana athu, kuti asapembedze Ambuye. Ndipo tinanena kuti tichite chotero, kumanga guwa lansembe ili si chifukwa cha zopereka, kapena chifukwa cha nsembe, Koma kuti izi zikhale umboni pakati pathu ndi inu, ndi pakati pa mibadwo yathu pambuyo pathu, wotumikira utumiki wa Ambuye pamaso pake, mu zopereka zathu ndi mu nsembe zathu ndi mu nsembe za chipulumutso zathu, ndipo ana anu sadzanena kwa ana athu mawa kuti, Mulibe gawo la Ambuye. Ndipo tinati, Ngati zichitike tsiku lina ndipo alankhule kwa ife, kapena kwa mibadwo yathu mawa, ndipo adzanena, Onani chofanana cha guwa lansembe la Ambuye, chimene anapanga makolo athu, si chifukwa cha zopereka ayi kapena chifukwa cha nsembe, koma umboni ndi pakati panu ndipo pakati pathu, ndipo pakati pa ana athu. Ayi zichitike chotero kuti ife kutembenuka kuchokera kwa Ambuye lero tsiku, kusiya Ambuye, kuti timange guwa la nsembe la zopereka za zipatso, ndi nsembe za Salamini, ndi nsembe ya chipulumutso, kupatula guwa la nsembe la Ambuye limene lili pamaso pa tenti yake.

Ndipo Finehasi wansembe ndi atsogoleri onse a msonkhano wa Israeli amene anali naye atamva mawu amene ana a Rubeni ndi ana a Gadi ndi theka la fuko la Manase analankhula, zinawakondweretsa. Ndipo anati Finehasi wansembe kwa ana a Rubeni ndi kwa ana a Gadi ndi kwa theka la fuko la Manase, Lero tadziwa kuti Ambuye ali ndi ife, chifukwa simunachimwe pamaso pa Ambuye chiwembu, ndipo kuti munawombola ana a Israeli kuchokera mdzanja la Ambuye. Ndipo Finehasi wansembe ndi olamulira anabwerera kuchokera kwa ana a Rubeni ndi kuchokera kwa ana a Gadi ndi kuchokera kwa theka la fuko la Manase ku Giliyadi kulowa ku dziko la Kanaani kwa ana a Isiraeli, ndipo anawayankha mawu kwa iwo. Ndipo zinakondweretsa ana a Israeli, ndipo analankhula kwa ana a Israeli, ndipo anadalitsa Mulungu wa ana a Israeli, ndipo anati asapitirize kukwera kwa iwo ku nkhondo kuwononga dziko la ana a Rubeni ndi la ana a Gadi ndi la theka la fuko la Manase, ndipo anakhala pa dzikolo.

Ndipo Yoswa anatcha guwa lansembe la a Rubeni ndi a Gadi ndi theka la fuko la Manase, ndipo anati, Umboni uli pakati pawo, kuti Ambuye Mulungu wawo ndi Iye.

23

Ndipo zinachitika masiku ambiri pambuyo pa kupumitsa Ambuye Israeli kuchokera kwa adani ake onse kuzungulira, ndipo Yoswa anali wokalamba, wopita patsogolo mmasiku ake.

Ndipo Yoswa anaitanitsa pamodzi ana onse a Israeli ndi khonsolo ya akuluakulu awo, ndi olamulira awo, ndi oweruza awo, ndi alembi awo, ndipo anati kwa iwo, Ine ndakalamba ndipo ndapita patsogolo mmasiku. Koma inu mwaona zonse zimene Ambuye Mulungu wathu anachita kwa mitundu yonse iyi pamaso pathu, chifukwa Ambuye Mulungu wanu ndiye amene anakumenyanira. Onani kuti ndakuponyerani mitundu yotsalira kwa inu iyi mwa cholowa mwa mafuko anu, kuchokera ku Yorodani mitundu yonse, ndipo ndinawononga, ndipo kuchokera ku nyanja yaikulu idzakhala malire pa kulowa kwa dzuwa.

Ambuye Mulungu wathu uyu adzawawononga iwo pamaso pathu, mpaka atawonongeka, ndipo adzawatumizira nyama zakuthengo, mpaka atawawononga iwo pamodzi ndi mafumu awo pamaso panu, ndipo mudzalandira cholowa dziko lawo, monga momwe analankhula Ambuye Mulungu wathu kwa inu. Khalani olimba kwambiri kusunga ndi kuchita zonse zolembedwa mbuku la malamulo a Mose, kuti musapatukire ku dzanja lamanja kapena lamanzere, kuti musapite kwa mitundu ya anthu yotsalira iyi, ndipo mayina a milungu yawo asatchulidwe pakati panu, kapena musawatumikire, kapena musawalambirire, koma Ambuye Mulungu wathu mudzadzimamatira, monga munachita mpaka lero. Ndipo Ambuye adzawononga iwo pamaso panu mitundu yaikulu ndi yamphamvu, ndipo palibe wotsutsa pamaso pathu mpaka tsiku lino. Mmodzi wa inu analondola anthu chikwi, chifukwa Ambuye Mulungu wathu anakumenyanira inu, monga momwe

analankhula kwa ife.

Ndipo chenjerani kwambiri kuti mukonde Ambuye Mulungu wathu. Ngati pakuti mutembenuka ndi kulumikizana ndi mitundu imene inatsala pakati panu, ndi kuchita maukwati ndi iwo, ndi kusakanikirana nawo ndipo iwonso ndi inu, Mukudziwa kuti Ambuye sadzawonjongezeranso kuwononga mitundu iyi pamaso panu, ndipo idzakhala kwa inu misampha, ndi zopunthwitsa, ndi misomali mzidendende zanu, ndi mivi mmaso anu, mpaka mutawonongeka kuchokera mdziko labwino ili, limene Ambuye Mulungu wanu anapereka kwa inu.

Ine koma ndikuchoka mnjira, monga onse amene ali pa dziko lapansi, ndipo mudziwa mu mtima wanu ndi mu moyo wanu, chifukwa palibe mawu amodzi amene anagwa kuchokera mmawu onse amene Ambuye Mulungu wathu analankhula pa zonse zokhudzana ndi ife; palibe chimodzi mwa iwo chomwe chinalephera. Ndipo zidzakhala monga mmene zinabwera kwa ife mawu onse abwino, amene Ambuye analankhula pa inu, momwemonso Ambuye Mulungu adzabweretsa pa inu mawu onse oyipa mpaka adzakuwononganiinu kuchokera mdziko labwino ili, limene Ambuye anakulipatsani. Mu kuphwanya kwanu pangano la Ambuye Mulungu wathu, limene analamula kwa ife, ndi kupita kukatumikira milungu ina ndi kuyipembeza.

24

Ndipo Yoswa anasonkhanitsa mafuko onse a Israeli ku Silo, ndipo anaitanitsa pamodzi akuluakulu awo ndi alembi awo ndi oweruza awo, ndipo anawaika pamaso pa Mulungu.

Ndipo Yoswa anati kwa anthu onse, Izi akunena Ambuye Mulungu wa Israeli: Kupyola mtsinje anakhala makolo anu kuyambira pachiyambi, Tera atate wa Abrahamu ndi atate wa Nahori, ndipo anatumikira milungu ina. Ndipo ndinatenga atate anu Abrahamu kuchokera kutsidya la mtsinje, ndipo ndinamutsogolera mdziko lonse, ndipo ndinachulukitsa mbewu zake, ndipo ndinamupatsa Isake. Ndipo kwa Isake ndinapereka Yakobo ndi Esau, ndipo ndinapereka kwa Esau phiri la Seiri kuti alilandire, ndipo Yakobo ndi ana ake aamuna anatsikira ku Aiguputo, ndipo anakhala kumeneko mtundu waukulu ndi wambiri ndi wamphamvu, ndipo Aiguptowo anawazunza. Ndipo ndinakantha Aiguputo ndi zizindikiro zimene ndinachita pakati pawo. Ndipo pambuyo pa zimenezi, anatsogolera makolo athu kutuluka mu Igupto, ndipo munalowa mnyanja yofiira, ndipo Aigupto anawathamangitsa makolo athu ndi magaleta ndi akavalo mnyanja yofiira. Ndipo tinafuwulira kwa Ambuye, ndipo anapereka mtambo ndi mdima pakati pathu ndi pakati pa Aigupto, ndipo anabweretsa pa iwo nyanja, ndipo anawakwirira, ndipo maso anu anaona zonse zimene Ambuye anachita mu dziko la Aigupto, ndipo munakhala mu chipululu masiku ambiri.

Ndipo anatsogolera ife ku dziko la Aamori amene ankakhala kupyola kwa Yorodano, ndipo Ambuye anawapereka iwo

mmanja mwathu, ndipo munalowa mmalo dziko lawo, ndipo munawawononga iwo pamaso panu.

Ndipo anaukira Balaki mwana wa Zipori, mfumu wa Mowabu, ndipo anakonza nkhondo ndi Israeli, ndipo anatumiza mneneri ndi kuitana Balaamu kuti atitemberere. Ndipo Yehova Mulungu wako sanafune kukuwononga, ndipo anatidalitsa ndi madalitso, ndipo anatipulumutsa mmanja mwawo, ndipo anawapereka. Ndipo inu munawoloka Yorodani ndi kufika ku Yeriko, ndipo analimbana nafe anthu okhala ku Yeriko, Aamori, Akanaani, Aperezi, Ahivi, Ayebusi, Ahiti, ndi Agirigasi, ndipo Ambuye anawapereka mmanja mwathu. Ndipo anatumiza patsogolo panu njuchi, ndipo inawathamangitsa mafumu khumi ndi awiri a Aamori pamaso pathu, osati ndi lupanga lanu kapena ndi uta wanu.

Ndipo anakupatsani nthaka imene simunagwirire ntchito pa iyoyo, ndi mizinda imene simunayimange, ndipo munakhazikika m'menemo, ndi minda ya mpesa ndi minda ya azitona imene simunayidzale, mukudya.

Ndipo tsopano opani Ambuye ndi kumutumikira Iye mu chilungamo ndi mu chipulumutso, ndipo chotsani milungu yachilendo imene makolo athu ankatumikira ku tsidya la mtsinje ndi ku Aigupto, ndipo tumikirani Ambuye. Ngati koma sikukukondweretsani kutumikira Ambuye, sankhani nokha lero amene mudzatumikire, kaya milungu ya makolo anu, iwo mu tsidya la mtsinje, kaya milungu ya Aamori, mwa amene inu

mumakhala pa dziko lawo, ine koma ndi nyumba yanga tidzatumikira Ambuye, chifukwa ndi woyera.

Ndipo poyankha anthu anati, Sizingakhale kwa ife kusiya Ambuye kuti titumikire milungu ina. Ambuye Mulungu wathu, Iye mwini ndi Mulungu, Iye mwini anatikweza ife ndi makolo athu kuchokera ku Igupto, ndipo anatisunga ife mnjira yonse imene tinapita, ndi pakati pa mitundu yonse imene tinadutsa. Ndipo Ambuye anatulutsa Aamori ndi mitundu yonse yokhala mdzikolo pamaso pathu, koma ifenso tidzatumikira Ambuye, chifukwa Iyeyu ndi Mulungu wathu.

Ndipo Yoswa anati kwa anthu, Ayi, simungathe kutumikira Ambuye, chifukwa Iye ndi Mulungu woyera, ndipo Iye ndi wansanje; sadzakhululuka machimo anu ndi zolakwa zanu. Pamene mungasiye Ambuye ndi kutumikira milungu ina, adzabwera ndi kukuchitani zoyipa ndi kukuwonongani mmalo mwa zabwino zimene anakuchitani. Ndipo anthu analankhula kwa Yoswa kuti, Ayi, koma Ambuye tidzamutumikira.

Ndipo Yoswa anati kwa anthu, Inu ndinu mboni pa inu nokha, kuti inu munasankha Ambuye kuti mumutumikire. Ndipo tsopano chotsani milungu yachilendo yomwe ili mwa inu, ndipo yangani mitima yanu kwa Ambuye Mulungu wa Israeli. Ndipo anthu anati kwa Yoswa, Ambuye tidzamutumikira ndipo tidzamvera mawu ake.

Ndipo Yoswa anapanga pangano ndi anthu pa tsiku limenelo,

ndipo anawapatsa lamulo ndi chiweruzo mu Silo pamaso pa tenti ya Mulungu wa Israeli. Ndipo analemba mawu awa mbuku la malamulo a Mulungu, ndipo anatenga mwala wamkulu, ndipo Yoswa anawuika pansi pa mtengo wa terebinti pamaso pa Ambuye. Ndipo Yoswa anati kwa anthu, Onani, mwala uwu udzakhala pakati panu ngati umboni, chifukwa wamva zonse zimene Ambuye analankhula kwa iye, zimene analankhula kwa inu lero. Mwala uwu udzakhala pakati panu ngati umboni mmasiku otsiriza, pamene mudzachita zachinyengo kwa Yehova Mulungu wanga. Ndipo Yoswa anatumiza anthu, ndipo aliyense anapita ku malo ake. Ndipo Israeli anatumikira Ambuye masiku onse a Yoswa, ndi masiku onse a akuluakulu amene anakalitsa nthawi pambuyo pa Yoswa, ndipo amene anaona ntchito zonse za Ambuye zimene anachitira Israeli.

Ndipo zinatero pambuyo pa zimenezi ndipo Yoswa mwana wa Nuni, kapolo wa Ambuye, anamwalira ali ndi zaka zana ndi khumi. Ndipo anamuyika iye mmalire a gawo lake mu Timnath serah, mu phiri la Efuraimu, kumpoto kwa phiri la Giliyadi.

Ndipo mafupa a Yosefe, ana a Israeli anawakweza kuchokera ku Aiguputo, ndipo anawakwirira ku Sekemu, mu gawo la munda umene Yakobo analigula kuchokera kwa Aamori amene anakhala ku Sekemu ndi ana ankhosa zana, ndipo anapereka umenewo kwa Yosefe kukhala gawo lake.

Ndipo zinachitikapo pambuyo pa zinthu izi, ndipo Eleazara mwana wa Aaroni wansembe wamkulu anamwalira, ndipo

anaikidwa mmanda mu Gibeya ya Finehasi mwana wake, imene anamupatsa iye mu phiri la Efereimu.